

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
V kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 24-136-07

Druk nr 1772
Warszawa, 31 maja 2007 r.

Pan
Ludwik Dorn
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 226 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej przyjęte przez Radę Ministrów

- Sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2006 r.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Finansów.

(-) Jarosław Kaczyński

SPRAWOZDANIE

Z WYKONANIA BUDŻETU PAŃSTWA
ZA OKRES OD 1 STYCZNIA DO 31 GRUDNIA 2006 R.

OMÓWIENIE

TOM I

RADA MINISTRÓW
Warszawa
2007

SPIS TREŚCI

1. Ocena sytuacji makroekonomicznej Polski w 2006 r.	7
1.1. Kształtowanie się czynników wzrostu gospodarczego	7
1.2. Inflacja, stopy procentowe i kurs walutowy	10
1.3. Rynek pracy	11
2. Ocena przebiegu prywatyzacji majątku Skarbu Państwa w 2006 r.	13
1. Podstawy prawne	13
2. Założenia, cele i uwarunkowania procesów prywatyzacji	13
3. Warunki realizacji celów prywatyzacji	15
3.1. Zasoby majątku państwowego	15
3.2. Regulacje prawne	15
4. Programy realizowane przez MSP	17
4.1. Komerccjalizacja	17
4.2. Prywatyzacja poprzez obejmowanie akcji w podwyższonym kapitale zakładowym spółek Skarbu Państwa	17
4.3. Prywatyzacja pośrednia (kapitałowa)	17
4.4. Nieodpłatne udostępnianie akcji/udziałów Skarbu Państwa uprawnionym pracownikom, rolnikom i rybakom	29
4.5. Pomoc publiczna	30
4.6. Prywatyzacja bezpośrednia	31
4.7. Narodowe Fundusze Inwestycyjne	32
4.8. Reprywatyzacja	33
5. Prywatyzacja realizowana przez inne niż MSP organy państwowe	34
5.1. Prywatyzacja mienia rolnego Skarbu Państwa	34
5.2. Prywatyzacja mienia wojskowego Skarbu Państwa	36
6. Monitorowanie zobowiązań prywatyzacyjnych	38
7. Działania promocyjno-informacyjne	40
8. Przychody z prywatyzacji i dochody budżetowe z tytułu dywidend	40
Załączniki	42

Część I	45
Sprawozdanie z wykonania ustawy budżetowej	
Rozdział 1	45
Wykonanie postanowień ustawy budżetowej	
1.1. Dochody, wydatki oraz deficyt budżetu państwa	45
1.2. Realizacja pozostałych postanowień ustawy	46
Rozdział 2	59
Dochody budżetu państwa	
2.1. Dochody budżetu państwa	59
2.2. Podatki pośrednie	62
2.3. Podatki dochodowe	68
2.4. Dochody niepodatkowe	71
2.4.1. Cło	72
2.4.2. Dywidendy	72
2.4.3. Wpłaty z zysku NBP	74
2.4.4. Dochody jednostek budżetowych	75
2.4.5. Pozostałe dochody niepodatkowe	92
2.4.6. Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego	92
2.5. Dochody zagraniczne	94
2.6. Wpłaty do budżetu państwa z Unii Europejskiej	95
Rozdział 3	97
Wydatki budżetu państwa	
3.1. Struktura wydatków budżetu państwa	99
3.2. Wydatki w układzie zadaniowym	102
3.2.1. Rozwój gospodarczy, przedsiębiorczość i konkurencyjność	104
3.2.2. Infrastruktura	123
3.2.3. Nauka i edukacja, sport	147
3.2.4. Kultura i dziedzictwo narodowe	162
3.2.5. Zarządzanie administracją publiczną	168
3.2.6. Polityka zagraniczna	175
3.2.7. Bezpieczeństwo państwa i wymiar sprawiedliwości	194
3.2.8. Ochrona środowiska	209

3.2.9. Rolnictwo i rozwój wsi (modernizacja obszarów wiejskich)	214
3.2.10. Zdrowie i polityka społeczna	218
3.3. Wydatki według działów	244
3.4. Wydatki według części	252
3.5. Wydatki według podstawowych grup ekonomicznych	261
3.5.1. Dotacje i subwencje	263
3.5.2. Świadczenia na rzecz osób fizycznych	282
3.5.3. Wydatki bieżące jednostek budżetowych	283
3.5.4. Wydatki majątkowe	285
3.5.5. Rozliczenia z bankami	292
3.5.6. Obsługa długu publicznego	293
3.5.7. Środki własne Unii Europejskiej	293
3.6. Informacja o realizacji programów wieloletnich	294
3.7. Wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej w 2006 r.	324
Rozdział 4	329
Rozliczenia z Unią Europejską	
Rozdział 5	339
Informacja o wydatkach, które nie wygasły z upływem roku budżetowego	
Rozdział 6	347
Przychody i wydatki zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych	
6.1. Zakłady budżetowe	348
6.2. Gospodarstwa pomocnicze	353
Rozdział 7	361
Państwowe fundusze celowe	
7.1. Fundusze związane z ubezpieczeniami społecznymi	362
7.2. Fundusze związane z zadaniami socjalnymi państwa	373
7.3. Fundusze związane z prywatyzacją	382
7.4. Fundusze związane z bezpieczeństwem i obronnością kraju	388
7.5. Fundusze związane z nauką, kulturą i kulturą fizyczną	393
7.6. Pozostałe fundusze	399

Rozdział 8	407
Wykonanie planów finansowych agencji	
Rozdział 9	409
Dochody własne państwowych jednostek budżetowych oraz wydatki nimi finansowane, fundusze motywacyjne	
9.1. Dochody własne państwowych jednostek budżetowych oraz wydatki nimi finansowane	409
9.2. Fundusze motywacyjne	414
Część II	417
Finansowanie deficytu budżetu państwa	
1. Finansowanie krajowe	418
2. Finansowanie zagraniczne	421
Część III	425
Państwowy dług publiczny, poręczenia i gwarancje oraz należności Skarbu Państwa	
1. Państwowy dług publiczny	426
2. Dług Skarbu Państwa	428
2.1. Dług Skarbu Państwa według kryterium miejsca emisji w 2006 r.	429
2.1.1. Dług krajowy Skarbu Państwa w 2006 r.	429
2.1.2. Dług zagraniczny Skarbu Państwa w 2006 r.	431
2.2. Dług Skarbu Państwa według kryterium rezydenta w 2006 r.	433
3. Poręczenia i gwarancje Skarbu Państwa w 2006 r.	434
3.1. Wykorzystanie ustawowego limitu poręczeń i gwarancji	434
3.2. Stan zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń	435
4. Należności Skarbu Państwa	436
4.1. Należności podatkowe i niepodatkowe pozostałe do zapłaty	437
4.2. Należności Skarbu Państwa z tytułu przejściowego wykupienia ze środków budżetu państwa odsetek od kredytów mieszkaniowych	438
4.3. Należności Skarbu Państwa z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń	439
4.4. Należności Skarbu Państwa z tytułu udzielonych kredytów zagranicznych	439
4.5. Należności z tytułu obligacji stanowiących zabezpieczenie obligacji Brady'ego (tzw. collateral)	440

4.6. Należności z tytułu udostępnienia środków z kredytów zagranicznych podmiotom krajowym	440
4.7. Należności z tytułu pożyczek udzielonych ze środków budżetu państwa podmiotom sektora finansów publicznych	440
4.8. Należności z tytułu pożyczek na prefinansowanie dla jednostek sektora finansów publicznych	441
4.9. Inne należności	443
Część IV	445
Sektor finansów publicznych	
1. Dochody, wydatki i wynik sektora finansów publicznych	445
1.1. Dochody sektora finansów publicznych	446
1.2. Wydatki sektora finansów publicznych	451
1.3. Wynik sektora finansów publicznych	452
2. Fiskalne kryterium konwergencji	454
Część V	459
Dyscyplina finansów publicznych	
Spis tablic	469

1. Ocena sytuacji makroekonomicznej Polski w 2006 r.

1.1. Kształtowanie się czynników wzrostu gospodarczego

Produkt krajowy brutto

Zgodnie z wstępnymi danymi GUS **realne tempo wzrostu PKB w 2006 r. wyniosło 6,1%**, podczas gdy w 2005 r. wzrost ten wyniósł 3,6% (po rewizji)¹. Podobnie jak w 2005 r. - **największy wkład we wzrost PKB w 2006 roku miał popyt krajowy**, z dwucyfrowym tempem wzrostu inwestycji. Wartość PKB w cenach bieżących w roku ubiegłym wyniosła około 1 057,9 mld zł², co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało kwotę ok. 27,7 tys. zł, tj. około 8,9 tys. USD, licząc według średniorocznego rynkowego kursu złotego w stosunku do dolara.

Popyt krajowy

Z danych GUS wynika, że **popyt krajowy w 2006 r. wzrósł** realnie o 6,6% (w porównaniu ze wzrostem o 2,4% w 2005 r.), **najwięcej od ośmiu lat**, a jego wkład we wzrost PKB wyniósł 6,6 pkt. proc. Znaczące ożywienie popytu krajowego w 2006 r. zadecydowało o tym, że kategoria ta pozostała główną siłą determinującą wzrost gospodarczy. Umacnianie się popytu krajowego następowało w wyniku przyspieszających inwestycji oraz rosnącego tempa wzrostu spożycia. Kontrybucja spożycia ogółem we wzrost w 2006 r. wyniosła 3,9 pkt. proc., a wkład akumulacji brutto we wzrost PKB wyniósł w analizowanym roku 2,9 pkt. proc.

W 2006 r. tempo wzrostu akumulacji brutto wyniosło 14,1% w porównaniu ze wzrostem o 1,4% w roku 2005. **Realny wzrost inwestycji w 2006 r. był najwyższy od dziewięciu lat i ukształtował się na poziomie 16,5%** wobec 6,5% tempa wzrostu w 2005 r. Do przyspieszenia tempa wzrostu nakładów brutto na środki trwałe przyczynił się znaczący w 2006 r. napływ do Polski kapitału w formie bezpośrednich inwestycji zagranicznych (FDI). Ogólna wartość zainwestowanego w ten sposób kapitału wyniosła 11,1 mld EUR tj. 43,0 mld PLN (w porównaniu z 7,7 mld EUR i 30,9 mld zł w 2005 r.). Dynamika inwestycji w 2006 r.

---

¹ Rewizja danych przez GUS wynikała ze zmiany klasyfikacji OFE z sektora instytucji rządowych i samorządowych do sektora instytucji finansowych i ubezpieczeniowych, a w odniesieniu do roku 2006 była ona także wynikiem uwzględnienia pełniejszych informacji o wynikach dla całego roku. Skorygowane dane roczne w latach 1999-2006 Główny Urząd Statystyczny opublikował dn. 23 kwietnia 2007 r. Zrewidowane dane kwartalne zostały opublikowane przez GUS dn. 8 maja 2007 r. – więcej nt. zmian metodologicznych – zob. Notatka informacyjna GUS „Informacja Głównego Urzędu Statystycznego w sprawie rewizji rachunków narodowych za lata 1999-2006” z dn. 23 kwietnia br.

² Wartość PKB w cenach bieżących ogłoszona w „Obwieszczeniu Prezesa GUS z dn. 14 maja 2007 r. w sprawie pierwszego szacunku wartości produktu krajowego brutto w 2006 r.” W ww. obwieszczeniu GUS dokonał również korekty danych w cenach bieżących za rok 2005.

uksztalowała się na wysokim poziomie także w wyniku rosnącego z kwartału na kwartał wykorzystania funduszy unijnych przez beneficjentów³. Znaczący wzrost nakładów brutto na środki trwałe był ponadto związany z dobrymi perspektywami zbytu na rynku krajowym wraz z postępującym ożywieniem popytu konsumpcyjnego.

Realne tempo wzrostu spożycia ogółem w analizowanym roku wyniosło 4,9% (wobec 2,7% w 2005 r.). **Spożycie indywidualne gospodarstw domowych w 2006 r. wzrosło realnie o 5,2%** w porównaniu ze wzrostem o 2,0% rok wcześniej. Przyspieszenie tempa wzrostu spożycia gospodarstw domowych w 2006 r. nastąpiło przede wszystkim w wyniku kontynuacji pozytywnych tendencji na rynku pracy. Z dostępnych danych wynika, że w 2006 r. suma dochodów z tytułu pracy oraz z tytułu świadczeń emerytalno – rentowych wzrosła realnie o około 6,3% (wobec wzrostu o 2,3% w roku poprzednim). Do poprawiającej się sytuacji dochodowej ludności w 2006 r., oprócz wzrostu wynagrodzeń i zatrudnienia, przyczyniły się z pewnością transfery dochodów z pracy za granicą oraz transfery środków z UE dla rolników (łącznie ok. 24 mld zł).

Konsumpcja zbiorowa w 2006 r. wzrosła realnie o 3,7% w porównaniu ze wzrostem o 5,0% w 2005 r. Niższe tempo wzrostu spożycia zbiorowego w 2006 r. jest rezultatem kontynuowania procesu konsolidacji finansów publicznych.

Otoczenie makroekonomiczne i bilans płatniczy

W 2006 r. nastąpiło wyraźne **przyspieszenie tempa wzrostu importu na polskich rynkach eksportowych**, do czego w głównej mierze przyczyniła się poprawa koniunktury w strefie euro, w tym zwłaszcza w Niemczech, które są najważniejszym partnerem handlowym Polski. W tym ostatnim kraju PKB zwiększył się o 2,8%, najwięcej od 2000 r.

W ubiegłym roku nastąpiło **nieznaczne pogłębienie nierównowagi zewnętrznej**, jednakże jej skala była w dalszym ciągu umiarkowana z **deficytem obrotów bieżących** na poziomie **2,3% PKB** wobec 1,7% PKB w roku 2005. Podobnie jak w poprzednich dwóch latach deficyt obrotów bieżących był z nawiązką finansowany napływem zagranicznych inwestycji bezpośrednich.

Nadwyżka rachunku kapitałowego i finansowego wyniosła w ubiegłym roku 10,8 mld EUR wobec 12,3 mld EUR w 2005 r. Nieco niższy napływ kapitału zagranicznego wiązał się z gwałtownym **wyhamowaniem** strumienia napływu **zagranicznych inwestycji**

---

³ Z danych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego wynika, że wartość przesłanych do Komisji Europejskiej wniosków o płatność w ramach programów operacyjnych i Inicjatyw Wspólnotowych według stanu na koniec IV kwartału 2006 r. wyniosła 32,22% łącznej alokacji na lata 2004-2006, w porównaniu z 11,69% łącznej alokacji na lata 2004-2006 na koniec I kwartału 2006 r.

portfelowych, którego nie był jednak w stanie skompensować **rekordowy napływ zagranicznych inwestycji bezpośrednich** (11,1 mld EUR).

Bilans płatniczy zamknął się w 2006 r. nadwyżką w kwocie 2,0 mld EUR i o taką wartość, w efekcie transakcji bilansu płatniczego, wzrosły **oficjalne aktywa rezerwowe**, a ich stan na koniec ubiegłego roku wyniósł **36,8 mld EUR**.

Sfera produkcji i wartość dodana w gospodarce

Zgodnie z danymi GUS opublikowanymi 14 maja 2007 r. wartość dodana brutto w gospodarce narodowej w 2006 r. wzrosła realnie o 6,2%, najwięcej od 1997 r.

Sektorem o najwyższym udziale w strukturze tworzenia PKB są usługi rynkowe. W 2006 r. wartość dodana tego sektora wzrosła realnie o 4,9% w porównaniu z 3,6% wzrostem w 2005 r., w wyniku czego jego kontrybucja we wzrost wartości dodanej ogółem wyniosła ok. 2,4 pkt. proc. .

Kolejnym sektorem, z punktu widzenia generowania wartości dodanej ogółem, jest przemysł. Wartość dodana przemysłu w 2006 r. wzrosła realnie o 9,2% (w 2005 r. wzrost o 3,5%), co dało ok. 2,3 pkt. proc. wkładu w realny wzrost wartości dodanej ogółem. Dobre wyniki tego sektora związane są z wyraźnym przyspieszeniem produkcji sprzedanej przemysłu (wzrost realny o 11,9%⁴ w porównaniu z 4,0% w 2005 r.), co wynikało z bardzo dobrej kondycji branż przetwórstwa przemysłowego.

Ubiegły rok był **trzecim z kolei**, w którym zanotowano **realny wzrost wartości dodanej w budownictwie**. Po recesji w latach 2000-2003 wartość dodana w tym sektorze wzrosła o **14,7%** w porównaniu do 7,8% wzrostu w 2005 r., a jej udział w wartości dodanej ogółem systematycznie zbliża się do poziomu sprzed recesji (tj. 8,2%). Przyspieszenie w budownictwie wiązało się wynikami **produkcji budowlano-montażowej, która w 2006 r. zwiększyła się realnie o 17,5%**⁵, podczas gdy rok wcześniej odnotowano wzrost o 7,4%.

Najmniejsze znaczenie, z punktu widzenia generowania wzrostu wartości dodanej mają od kilku lat **sektory usług nierynkowych i rolnictwa**. W roku ubiegłym **każdy z tych sektorów wygenerował po około 0,3 pkt. proc. wzrostu wartości dodanej ogółem**.

---

⁴ W przedsiębiorstwach zatrudniających powyżej 9 osób.

⁵ j.w.

1.2. Inflacja, stopy procentowe i kurs walutowy

Pomimo wysokiego wzrostu gospodarczego, poprawy sytuacji na rynku pracy oraz negatywnych szoków podaźowych inflacja w 2006 r. pozostała na niskim poziomie, chociaż w ciągu roku wykazywała lekką tendencję wzrostową.

Średnioroczna dynamika cen konsumpcyjnych w 2006 r. wyniosła 1,0%, a w relacji XII 2006 r. / XII 2005 r. 1,4% (wobec odpowiednio 2,1% i 0,7% w 2005 r.). Przez większość miesięcy 2006 r. inflacja była niższa od dolnej granicy dopuszczalnych wahań od celu inflacyjnego NBP. Z kolei **dynamika cen produkcji sprzedanej przemysłu w 2006 r. wyniosła 2,3% średniorocznie** oraz 2,6% na koniec roku (wobec 0,7% i 0,2% w 2005 r.).

Inflacja w 2006 r. kształtowała się pod wpływem różnorodnych czynników oddziałujących zarówno na wzrost, jak i na spadek cen, do których należy zaliczyć przede wszystkim:

- niską presję inflacyjną w gospodarce, pomimo przyspieszenia dynamiki popytu krajowego oraz wzrostu siły nabywczej ludności. O niskiej presji inflacyjnej świadczą wskaźniki inflacji bazowej, które w XII 2006 r. ukształtowały się poniżej lub w okolicach dolnej granicy dopuszczalnych odchyień od celu inflacyjnego NBP,
- sytuację na rynku rolnym, tj. niższą niż w 2005 r. produkcję roślinną na skutek niekorzystnych warunków agrometeorologicznych, przy utrzymującej się wysokiej podaży produktów pochodzenia zwierzęcego,
- umocnienie złotego, które wpływało na zmniejszenie dynamiki cen towarów importowanych,
- wzrosty cen surowców na rynkach światowych, które oddziaływały zarówno na dynamikę cen konsumpcyjnych, jak i produkcji sprzedanej przemysłu, przy czym siła tego oddziaływania, neutralizowana umocnieniem się złotego, jest znacznie większa w stosunku do cen producentów,
- postępujący proces globalizacji prowadzący do poprawy efektywności wykorzystania czynników produkcji i wymuszający zmniejszenie marż producentów i dystrybutorów, a w konsekwencji obniżki cen – ceny w grupach towarów kształtujących się pod silnym wpływem globalizacji spadały.

Ponadto na ukształtowanie się średniorocznego wskaźnika cen konsumpcyjnych w 2006 r. istotny wpływ miał przebieg ścieżki inflacyjnej w dwóch ostatnich miesiącach 2005 r. Wyjątkowo niska dynamika inflacji w tym okresie wpłynęła (poprzez tzw. skutki przechodzące) na obniżenie wskaźnika średniorocznego w 2006 r.

W 2006 r. zmiany stóp procentowych NBP były podporządkowane realizacji ciągłego celu inflacyjnego w wysokości 2,5% (+/-1 pkt proc.). Kluczową rolę w sygnalizowaniu kierunku polityki pieniężnej odgrywała stopa referencyjna.

Rada Polityki Pieniężnej w 2006 r. obniżyła podstawowe stopy procentowe NBP w styczniu i lutym (łącznie o 0,5 pkt proc.). W wyniku tych decyzji **stopa referencyjna spadła do poziomu 4,0%**. Redukcje stóp procentowych banku centralnego wiązały się ze spadkiem bieżącej inflacji oraz wzrostem prawdopodobieństwa jej ukształtowania się w I kwartale 2006 r. poniżej ścieżki przedstawionej w poprzednich projekcjach inflacji. W kolejnych miesiącach 2006 r., mimo niskiego poziomu bieżącej inflacji, Rada – uwzględniając perspektywy kształtowania się cen, systematyczną poprawę sytuacji na rynku pracy oraz wzmocnienie tendencji wzrostowych w polskiej gospodarce – utrzymała stopy procentowe NBP na niezmiennym poziomie. **W rezultacie średnio w 2006 r. stopa referencyjna wyniosła 4,1%.**

W 2006 r. odnotowano nominalną efektywną aprecjację złotego (kurs ważony geograficzną strukturą polskiego eksportu), której skala wyniosła 3,0%. W relacji do głównych walut światowych złoty umocnił się natomiast odpowiednio o 3,2% do euro i 4,1% do dolara amerykańskiego. W rezultacie średni w 2006 r. kurs złotego ukształtował się na poziomie 3,8951 PLN/EUR i 3,1025 PLN/USD. Kształtowanie się kursu złotego w 2006 r. pozostawało głównie pod wpływem zmian w nastawieniu inwestorów zagranicznych do naszego regionu, będących pochodną fluktuacji oczekiwań na podwyżki stóp procentowych w USA i strefie euro. Jednocześnie **wsparcie dla złotego stanowiły silne fundamenty polskiej gospodarki.**

1.3. Rynek pracy

Po sześciu latach ciągłego zmniejszania się popytu na pracę, rok 2005 przyniósł przełamanie negatywnego trendu, a **2006 r. to już okres boomu na rynku pracy.** Według szacunków w ubiegłym roku **odnotowano bardzo wysoki wzrost przeciętnego zatrudnienia w gospodarce narodowej – aż o 2,2%** (lepsze wyniki notowane były jedynie w latach 1995 i 1997). Szczególnie dobre wyniki dotyczą zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw. W 2006 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się o 145 tys. osób (tj. 3,0%) w stosunku do roku poprzedniego. Tak znaczny wzrost przeciętnego zatrudnienia w przedsiębiorstwach nie był notowany w całym okresie transformacji, nawet w latach wysokiego wzrostu gospodarczego.

Obserwowanemu przyspieszeniu wzrostu popytu na pracę w 2006 r. towarzyszył znaczny spadek bezrobocia. **Na koniec 2006 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 2,3 mln osób.** Skala spadku bezrobocia była prawie najwyższa (464 tys. osób, tj.

16,7%), dla całego okresu transformacji, jedynie w 1997 r. odnotowany spadek bezrobocia był większy od tego z roku ubiegłego. Zmniejszenie się liczby bezrobotnych, przy jednoczesnym wzroście liczby pracujących szacowanym na 2,0% (wynikającym m.in. ze wzrostu zatrudnienia) przełożyło się na **spadek stopy bezrobocia do 14,9% na koniec 2006 r.** (z 17,6% na koniec 2005 r.).

Spadkowi bezrobocia oraz wzrostowi popytu na pracę w 2006 r. towarzyszyło **zwiększenie tempa wzrostu wynagrodzeń** w stosunku do 2005 r. Umiarkowanemu zwiększeniu tempa wzrostu nominalnych wynagrodzeń towarzyszyło zmniejszenie tempa wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych, znacznie zwiększając wzrost siły nabywczej przeciętnej płacy. Przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w 2006 r. - według wstępnych danych GUS - wyniosło 2477,23 zł i w skali roku **w ujęciu nominalnym wzrosło o 4,9%, a w ujęciu realnym – o 3,9%** (2,2 pkt. proc. więcej niż w roku poprzednim). Na wzrost płac w 2006 r. miała wpływ m.in. dobra sytuacja płacowa w sektorze przedsiębiorstw oraz waloryzacja płac w sferze budżetowej o 1,5% od 1 stycznia 2006 r. Przeciętne wynagrodzenie w przedsiębiorstwach w 2006 r. wyniosło 2643,92 zł i w skali roku w ujęciu nominalnym wzrosło o 5,1%, a w ujęciu realnym - o 4,1%, co było wynikiem najwyższym od ośmiu lat.

Mimo iż, **wzrost wydajności pracy** – wyrażonej jako stosunek produktu krajowego brutto do przeciętnego zatrudnienia w gospodarce narodowej – **w 2006 r. był wyższy niż w roku poprzednim**, szacuje się, że **wyniósł on ok. 3,8%**, jednostkowe koszty pracy (ULC) w gospodarce wzrosły drugi rok z rzędu. **Wzrost kosztów pracy** nie zaowocował jednak zwiększoną presją inflacyjną, przede wszystkim dlatego, że **nie był on znaczny – szacuje się, że był porównywalny z rokiem poprzednim i wyniósł ok. 1%**. Ponadto w większym stopniu wynikał ze zbyt niskiej wydajności pracy - zwłaszcza w usługach, zarówno nierynkowych, jak i rynkowych - niż z bardzo wysokiego wzrostu płac. Obserwowany w 2006 r. wysoki wzrost inwestycji z czasem (opóźnienie to może wynieść nawet kilka kwartałów) powinien przełożyć się na przyspieszenie tempa wzrostu wydajności i doprowadzić do ograniczenia dynamiki jednostkowych kosztów pracy w przyszłości.

2. Ocena przebiegu prywatyzacji majątku Skarbu Państwa w 2006 r.

1. Podstawy prawne

Obowiązek opracowania oceny przebiegu prywatyzacji majątku Skarbu Państwa wynika z dwóch ustaw:

- ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 249 poz. 2104, z późn. zm.) – zgodnie z którą (art. 158 ust 2 pkt 3) ocena przebiegu prywatyzacji majątku Skarbu Państwa wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu państwa przedkładana jest przez Radę Ministrów - Sejmowi i Najwyższej Izbie Kontroli;
- ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o zasadach wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa (Dz. U. z 1996 r. Nr 106, poz. 493, z późn. zm.) na podstawie której (art. 2) Minister Skarbu Państwa ma obowiązek przygotowania i przedkładania Radzie Ministrów sprawozdania z realizacji kierunków prywatyzacji.

Przedstawiany dokument oparty został na danych Ministerstwa Skarbu Państwa i prezentuje uwarunkowania prywatyzacji, główne programy i metody jej realizacji, a także informacje o przychodach z prywatyzacji, kierunkach ich rozdysponowania i dochodach z tytułu dywidend.

2. Założenia, cele i uwarunkowania procesów prywatyzacji

Polityka prywatyzacyjna w 2006 r. miała przede wszystkim, podobnie jak w latach poprzednich, na celu korzystną sprzedaż wybranych zasobów majątku państwowego, poprawę konkurencyjności polskich podmiotów na rynku krajowym, jak i na rynkach zagranicznych poprzez pozyskiwanie stabilnych inwestorów branżowych.

Realizacja poszczególnych projektów prywatyzacyjnych w 2006 r. potwierdziła złożony charakter tych procesów. Na poziom przychodów, poza autonomicznymi decyzjami sprzedającego, wpływa bowiem szereg czynników zewnętrznych. Wielokrotnie, zarówno w „*Kierunkach prywatyzacji...*” jak i innych dokumentach MSP, szczegółowo przedstawiano ryzyka związane z realizacją poszczególnych projektów prywatyzacyjnych, a w konsekwencji zagrożenia osiągnięcia zaplanowanej kwoty przychodów z prywatyzacji.

Podkreślić należy, że szczególnie istotnym czynnikiem jest nadal ograniczone społeczne poparcie dla prywatyzacji.

Dobór podmiotów przeznaczonych do prywatyzacji podlega częstym zmianom, których przesłanką są m.in. zmiany w koncepcjach restrukturyzacji i konsolidacji branż, a także

różnorodne wątpliwości i niepokoje wyrażane np. przez związki zawodowe, lokalne władze samorządowe, media itp.

Czynnikiem zwiększającym ryzyko związane z wykonaniem planu przychodów z prywatyzacji jest ich znaczne uzależnienie od dużych projektów, których opóźnienie bądź zawieszenie może w znacznym stopniu utrudnić bądź uniemożliwić realizację planowanych w danym roku przychodów.

Na poziom zrealizowanych w 2006 r. przychodów z prywatyzacji, oprócz wyżej wymienionych przyczyn, istotny wpływ miały także takie czynniki jak: niezrealizowanie zaplanowanej na 2006 rok sprzedaży akcji Zespołu Elektrowni Dolna Odra S.A. (ZEDO S.A.) W efekcie odrzucenia przez Sejm informacji o prywatyzacji ZEDO S.A. sprzedaż akcji spółki, a tym samym przychody z jej prywatyzacji w 2006 r. stały się nieaktualne. Rezygnacja z konkretnego projektu prywatyzacyjnego, czy też przesunięcie w czasie jego realizacji nie oznacza, że można go zastąpić innym, gdyż w świetle obowiązujących procedur przygotowanie spółki do prywatyzacji trwa średnio od 1 do 2 lat.

Ponadto, w związku z opracowaniem nowego „Programu dla elektroenergetyki”, przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 28 marca 2006 r., uległa zmianie koncepcja prywatyzacji spółek sektora energetycznego. Rząd zdecydował się odstąpić od sprzedaży pojedynczych spółek sektora, dokonać konsolidacji firm i przeprowadzić prywatyzację poprzez giełdę papierów wartościowych. W przypadku sprzedaży gotowych do prywatyzacji Zakładów Energetycznych Dolna Odra i Elektrowni Kozienice zakładane wpływy zostałyby uzyskane w 2006 r., co utrudniłoby uzyskanie premii za konsolidację przez Skarb Państwa w przyszłości. Premia ta zostałaby uzyskana przez sektor prywatny który dokonałby konsolidacji, po sprzedaży przez Skarb Państwa kolejnych firm sektora.

Planowana sprzedaż akcji spółek z sektora Wielkiej Syntezy Chemicznej tj. Zakładów Azotowych Kędzierzyn Koźle S.A. i Zakładów Azotowych Tarnów S.A. nie została zrealizowana ze względu na zbyt niską cenę oferowaną przez inwestora jak również w przypadku Zakładów Azotowych w Kędzierzynie Koźlu ze względu na uwagi i wnioski zawarte w wystąpieniu pokontrolnym NIK.

Jednocześnie, ze względu na wyższe od zakładanych wpływy podatkowe do budżetu i dostępność pieniądza do finansowania deficytu, nie występowała w ubiegłym roku presja na uzyskanie wpływów z prywatyzacji. Krótkoterminowa motywacja finansowa tj. konieczność uzyskania wpływów do budżetu, była w przeszłości powodem dokonania szeregu nietrafnych prywatyzacji. Racjonalne gospodarowanie mieniem Skarbu Państwa przemawia za przeniesieniem transakcji w czasie oraz negocjowaniem optymalnych cen. Aktywa Skarbu Państwa można sprzedać tylko raz.

3. Warunki realizacji celów prywatyzacji

3.1. Zasoby majątku państwowego

Wartość składników majątku nadzorowanego przez Ministra Skarbu Państwa w podmiotach gospodarczych wg stanu na dzień 31 grudnia 2006 r. wynosiła ok. 99 mld zł. Składały się na nią akcje i udziały o wartości ponad 88 mld zł oraz majątek przedsiębiorstw i banków państwowych o wartości ok. 11 mld zł.

Największą wartość mają akcje spółek Skarbu Państwa prowadzących działalność w branży energetycznej, przemyśle naftowo-gazowym, transporcie kolejowym, górnictwie węgla kamiennego i przemyśle chemicznym.

Minister Skarbu Państwa wykonywał prawa z akcji lub udziałów o wartości nominalnej 88 mld zł, w tym:

- jednoosobowych spółek Skarbu Państwa – 19,4 mld zł;
- spółek publicznych (kurs na dzień 31.12.2006 r.) – 59 mld zł,
- pozostałych spółkach – 9,7 mld zł.

3.2. Regulacje prawne

W 2006 r. przedmiotem prac legislacyjnych Ministerstwa Skarbu Państwa były między innymi:

- 1) ustawa z dnia 8 września 2006 r. o zmianie ustawy o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2006 r. Nr 195, poz. 1437);
- 2) projekt ustawy o zmianie ustawy o zasadach wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa, przewidujący likwidację delegatur terenowych ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, uprzejmie informuję, że na wniosek Ministra Skarbu Państwa termin przyjęcia ww. projektu ustawy przez Radę Ministrów został przesunięty na wrzesień 2006 r. Następnie prace legislacyjne nad tym projektem zostały wstrzymane do czasu przesądzenia przez Kierownictwo Ministerstwa, czy zadania likwidowanych delegatur terenowych ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa mają dalej wykonywać komórki organizacyjne Ministerstwa Skarbu Państwa czy też inne jednostki organizacyjne administracji rządowej;
- 3) projekt ustawy o regulacji skutków prawnych dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy. Projekt wymaga weryfikacji co do źródeł jego finansowania oraz analizy z punktu widzenia skutków

orzecznictwa Sądu najwyższego z grudnia 2006 r. w sprawie odpowiedzialności za nieodwracalne skutki prawne działań władzy i administracji publicznej przez 1990 r. Termin rozpatrzenia projektu przez radę Ministrów został przesunięty na czerwiec 2007 r.

Ponadto, z inicjatywy Ministra Skarbu Państwa prowadzone były prace związane z przygotowaniem projektów następujących ustaw:

- 1) **ustawa z dnia 18 października 2006 r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe**, która została podpisana przez Prezydenta RP w dniu 19 października 2006 r. (Dz. U. Nr 190 poz. 1401),
- 2) **ustawa o zmianie ustawy o Polskiej Agencji Prasowej**, przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 12 września 2006 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 7 poz. 47),
- 3) **ustawa o zmianie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających** została podpisana przez Prezydenta RP w dniu 8 marca 2007 r.

W 2006 r. prowadzone były także prace związane z przygotowaniem projektów następujących rozporządzeń:

- 1) w dniu 25 kwietnia 2006 r. Rada Ministrów wydała rozporządzenie w sprawie pomocy publicznej udzielanej w procesach prywatyzacji (Dz. U. Nr 84, poz. 580),
- 2) w dniu 3 lipca 2006 r. Rada Ministrów wydała rozporządzenie w sprawie wyodrębnienia akcji i udziałów stanowiących własność Skarbu Państwa do zasobu majątku przeznaczonego na zaspokojenie roszczeń z tytułu poręczeń i gwarancji udzielanych przez Skarb Państwa (Dz. U. Nr 120, poz. 830).

Ponadto, Ministerstwo Skarbu Państwa przygotowało następujące projekty rozporządzeń Ministra Skarbu Państwa:

- 1) projekt rozporządzenia Ministra Skarbu Państwa w sprawie trybu przekazywania mienia przez Skarb Państwa jednostkom samorządu terytorialnego (rozporządzenie zostało wydane i ogłoszone w Dz. U. Nr 143. poz. 1036),
- 2) projekt rozporządzenia Ministra Skarbu Państwa w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Funduszu Skarbu Państwa (rozporządzenie zostało wydane i ogłoszone w Dz. U. Nr 116, poz. 789),
- 3) projekt rozporządzenia Ministra Skarbu Państwa w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Funduszu Restrukturyzacji Przedsiębiorców (rozporządzenie zostało wydane i ogłoszone w Dz. U. Nr 116, poz. 788),

- 4) projekt rozporządzenia Ministra Skarbu Państwa w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Funduszu Reprywatyzacji (rozporządzenie zostało wydane i ogłoszone w Dz. U. Nr 116, poz. 787),
- 5) projekt rozporządzenia Ministra Skarbu Państwa w sprawie nieodpłatnego przekazania Bankowi Gospodarstwa Krajowego akcji stanowiących własność Skarbu Państwa w wybranych spółkach (rozporządzenie zostało wydane i ogłoszone w Dz. U. Nr 98, poz. 686),
- 6) projekt rozporządzenia Ministra Skarbu Państwa w sprawie szczegółowego trybu przeprowadzania konkursu na stanowisko radcy Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (rozporządzenie zostało wydane i ogłoszone w Dz. U. Nr 42, poz. 286),
- 7) projekt rozporządzenia Ministra Skarbu Państwa w sprawie pomocy na ratowanie i pomocy na restrukturyzację przedsiębiorców (rozporządzenie zostało wydane i ogłoszone w Dz. U. Nr 34, poz. 239),
- 8) projekt rozporządzenia Ministra Skarbu Państwa w sprawie kryteriów i trybu dokonywania oceny kwalifikacyjnej radców i starszych radców Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (rozporządzenie zostało wydane i ogłoszone w Dz. U. Nr 33, poz. 234).

4. Programy realizowane przez MSP

4.1. Komerccjalizacja

W 2006 r. skomerccjalizowano 9 przedsiębiorstw państwowych, dla których organem założycielskim byli wojewodowie.

4.2. Prywatyzacja poprzez obejmowanie akcji w podwyższonym kapitale zakładowym spółek Skarbu Państwa

W 2006 r. Minister Skarbu Państwa rozpoczął prywatyzację jednoosobowej spółki Skarbu Państwa „RUCH” S.A. z siedzibą w Warszawie poprzez objęcie akcji w podwyższonym kapitale zakładowym, w drodze subskrypcji otwartej (art. 1 ust. 2 pkt. 1 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji). Rejestracja podwyższenia kapitału zakładowego nastąpiła w styczniu 2007 r.

4.3. Prywatyzacja pośrednia (kapitałowa)

Rozpoczęcie prywatyzacji

W 2006 r. Minister Skarbu Państwa rozpoczął prywatyzację pośrednią poprzez zbycie pierwszego pakietu akcji/udziałów w 6 jednoosobowych spółkach Skarbu Państwa, w tym

w 3 spółkach, za zgodą Rady Ministrów, nastąpiło wniesienie pakietu akcji należących do Skarbu Państwa do spółki Bumar sp. z o.o. w Warszawie w zamian za objęcie akcji w podwyższonym kapitale zakładowym tej spółki (Zakłady Mechaniczne „PZL-Wola” S.A. w Warszawie, Zakłady Chemiczne „NITRO-CHEM” S.A. w Bydgoszczy, Zakłady Mechaniczne „BUMAR – ŁABĘDY” Gliwice S.A.)

Spółki, w których rozpoczęto prywatyzację pośrednią poprzez zbycie pierwszego pakietu to:

- Zakłady Przemysłu Tłuszczowego w Warszawie S.A.,
- Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej i Spedycji S.A. w Oświęcimiu,
- Elektrociepłownia Zduńska Wola Sp. z o.o.

W grudniu 2006 r. zawarto również umowę sprzedaży 85% akcji Zespołu Elektrociepłowni Bydgoszcz S.A. (zamknięcie transakcji - 27 luty 2007 r.).

Kontynuacja prywatyzacji

W 2006 r. kontynuowano prywatyzację poprzez zbycie kolejnych pakietów akcji/udziałów w 54 spółkach z częściowym udziałem Skarbu Państwa, w tym pakiety akcji 3 spółek wniesiono, za zgodą Rady Ministrów do innych spółek w zamian za objęcie akcji w podwyższonym kapitale zakładowym tych spółek. Kontynuowano także (w ramach ww. 54 spółek) zbywanie akcji/udziałów spółek uczestniczących w programie NFI.

Ogółem przychody z tytułu prywatyzacji pośredniej wyniosły w 2006 r. 268,8 mln zł. Informacje o prywatyzacji pośredniej w poszczególnych branżach zaprezentowano z uwzględnieniem programów i strategii obowiązujących w tych branżach.

Elektroenergetyka

Procesy konsolidacji i restrukturyzacji podmiotów branży elektroenergetycznej prowadzone są na podstawie przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 28 marca 2006 r. „Programu dla elektroenergetyki”.

Istotną kwestią dotyczącą przekształceń własnościowych podmiotów sektora elektroenergetycznego jest przygotowanie tych podmiotów do wymagań gospodarki rynkowej i sprostanie międzynarodowej konkurencji. Prowadzenie efektywnej działalności na zliberalizowanym rynku energii, wymaga oferowania konkurencyjnych cen energii, a tym samym konkurencyjnych kosztów jej wytwarzania. Bez przeprowadzenia zmian strukturalnych oraz bez zwiększenia potencjału kapitałowego, polskie podmioty sektora elektroenergetycznego mogą nie podołać ostrej konkurencji na otwartym rynku europejskim.

„Program dla elektroenergetyki” przewiduje przeprowadzenie następujących procesów konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego:

- utworzenie **Polskiej Grupy Energetycznej (PGE)** na bazie holdingu BOT Górnictwo i Energetyka S.A., Zespołu Elektrowni Dolna Odra S.A., aktywów pozostałych po wydzieleniu z PSE S.A. Operatora Systemu Przesyłowego wraz z majątkiem oraz 8 spółek dystrybucyjnych,
- skonsolidowanie Południowego Koncernu Energetycznego S.A. ze spółkami dystrybucyjnymi ENION S.A. i EnergiaPro Koncern Energetyczny S.A. oraz Elektrownią Stalowa Wola S.A. (**Grupa Południe**).

Ponadto „Program dla elektroenergetyki” zawiera ustalenie, iż rozważona będzie:

- 1) prywatyzacja lub konsolidacja ENEA S.A., Elektrowni „Kozienice” S.A. i kopalni Lubelski Węgiel „Bogdanka” S.A., przy założeniu odejścia w procesie prywatyzacji od KDT Elektrowni Kozienice S.A., (**Grupa Centralna**),
- 2) prywatyzacja lub konsolidacja Koncernu Energetycznego ENERGA S.A. i Zespołu Elektrowni Ostrołęka S.A., (**Grupa Północna**),

w sposób określony przez Ministra Skarbu Państwa.

Uwzględniając powyższe ustalenie została podjęta decyzja, iż w/w Spółki będą konsolidowane w ramach wskazanych wyżej grup, natomiast decyzje dotyczące ewentualnej prywatyzacji zostaną podjęte po przeprowadzeniu procesów konsolidacji.

W celu realizacji ustaleń zawartych w „Programie...” w dniu 13 kwietnia 2006 r. Prezes Rady Ministrów powołał zarządzeniem Nr 55 *Zespół Sterujący do Spraw Realizacji „Programu dla elektroenergetyki”*, w skład którego wchodzi przedstawiciele ministerstw: Gospodarki, Skarbu Państwa, Finansów oraz Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i Urzędu Regulacji Energetyki.

Zespół Sterujący powołał cztery grupy robocze do prowadzenia prac związanych z konsolidacją spółek sektora elektroenergetycznego tj.:

- Grupę Roboczą do Spraw Utworzenia PGE,
- Grupę Roboczą do Spraw Konsolidacji PKE S.A., ENION S.A., EnergiaPro KE S.A. oraz Elektrowni Stalowa Wola S.A., (Grupa Południe),
- Grupę Roboczą do Spraw Konsolidacji ENEA S.A., Elektrowni „Kozienice” S.A. oraz Lubelski Węgiel „Bogdanka” S.A., (Grupa Centralna),
- Grupę Roboczą do Spraw Konsolidacji Zespołu Elektrowni Ostrołęka S.A. i Koncernu Energetycznego ENERGA S.A., (Grupa Północna),

składające się z przedstawicieli Spółek objętych procesami konsolidacji w ramach poszczególnych grup.

W ramach prac związanych z konsolidacją podmiotów sektora elektroenergetycznego biorąc pod uwagę założenia wynikające z „Programu dla elektroenergetyki” oraz uwzględniając ustalenia Zespołu Sterującego do Spraw Realizacji „Programu dla elektroenergetyki” przeprowadzono następujące działania:

I. Polska Grupa Energetyczna S.A.:

- 31 października 2006 r. nastąpiło zawiązanie przez PSE S.A. spółki celowej pn. PGE Energia S.A. z siedzibą w Warszawie o kapitale zakładowym 500.000 zł. pokrytym wkładem gotówkowym. Rejestracja PGE Energia S.A. nastąpiła 7 listopada 2006 r.,
- 28 grudnia 2006 r. Rada Ministrów wyraziła zgodę na inny niż publiczny tryb zbycia 85%-owych pakietów akcji 9 spółek energetycznych (ZEDO i 8 spółek dystrybucyjnych), poprzez wniesienie tych akcji przez Skarb Państwa jako wkładu niepieniężnego do spółki PGE Energia S.A., w zamian za objęcie przez Skarbu Państwa akcji nowej emisji w podwyższonym kapitale zakładowym tej spółki,
- 29 grudnia 2006 r. nastąpiło przeniesienie własności 85% akcji 9 spółek energetycznych na rzecz PGE Energia S.A.,

II. Grupa Północna

W dniu 6 grudnia 2006 r. nastąpiło zawiązanie przez Skarb Państwa, KE ENERGIA S.A. i Zespół Elektrowni Ostrołęka S.A. spółki celowej pn. ENERGIA S.A. z siedzibą w Gdańsku, z kapitałem zakładowym 500.000 zł. pokrytym w całości gotówką. Skarb Państwa objął 51% akcji, KE ENERGIA S.A. - 32% akcji, natomiast ZE Ostrołęka S.A. objęła 17% akcji. Rejestracja tej spółki nastąpiła 8 stycznia 2007 r.

III. Grupa Południe

W dniu 6 grudnia 2006 r. nastąpiło zawiązanie przez Skarb Państwa, ENION S.A., EnergiaPro KE S.A. oraz Elektrownię Stalowa Wola S.A. spółki celowej pn. Energetyka Południe S.A. z siedzibą w Katowicach, z kapitałem zakładowym 500.000 zł. pokrytym w całości gotówką. Skarb Państwa objął 51% akcji, EnergiaPro S.A. – 20% akcji, ENION S.A. – 20% akcji oraz El. Stalowa Wola S.A. objęła 9% akcji.

IV. Grupa Centralna

Został przygotowany projekt aktu zawiązania przez Skarb Państwa, ENEA S.A. oraz Elektrownię „Kozienice” S.A. spółki celowej pn. PROEN S.A. z siedzibą w Poznaniu, z kapitałem zakładowym 500.000 zł., który będzie pokryty w całości wkładem pieniężnym. Zgodnie z powyższym projektem planowane jest, że Skarb Państwa

obejmie 51% akcji natomiast pozostali założyciele obejmą po 24,5% akcji. Rozważany jest również inny model konsolidacji tej grupy.

W ramach realizacji „Programu...” przeprowadzone zostały działania związane z „uskarbowieniem” Operatora Systemu Przesyłowego (OSP) w energetyce, w wyniku czego 31 grudnia 2006 r. nastąpiło przeniesienie własności 100% akcji spółki PSE-Operator S.A. na rzecz Skarbu Państwa, jak również prowadzone są prace związane z wydzieleniem Operatorów Systemów Dystrybucyjnych (OSD) w elektroenergetyce.

Sektor górnictwa węgla kamiennego

W lipcu 2006 r. Minister Skarbu Państwa dokonał odbioru analiz przedprywatyzacyjnych Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A.

W grudniu zostało podpisane porozumienie pomiędzy Jastrzębską Spółką Węglową S.A. i Koksownią Przyjaźń Sp. z o.o. w sprawie wniesienia posiadanych przez Skarb Państwa udziałów w Koksowni Przyjaźń Sp. z o.o. na podwyższenie kapitału zakładowego JSW S.A. Do sporządzenia wyceny Koksowni Przyjaźń Sp. z o.o. metodą majątkową i dochodową została wybrana firma BRE Corporate Finance S.A.

Jednocześnie MSP przyjęło koncepcję wyłączenia Zakładów Koksowniczych Wałbrzych S.A. oraz Kombinatu Koksochemicznego Zabrze S.A. z procesu konsolidacji w ramach tworzenia grupy węglowo-koksowej wokół Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A.

Sektor gazowy

Realizacja w 2006 r. *Programu restrukturyzacji i prywatyzacji Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa S.A.* z dnia 5 października 2004 r. przedstawiała się następująco:

W dniu 28 kwietnia 2005 r. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy PGNiG S.A. wyraziło zgodę na nieodpłatne zbycie 100% udziałów OGP Gaz-System Sp. z o.o. na rzecz Skarbu Państwa. 13 maja 2005 r. udziały OGP Gaz-System Sp. z o.o. zostały przekazane na rzecz Skarbu Państwa.

W dniu 18 września 2006 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników OGP Gaz-System Sp. z o.o. podjęło uchwałę o przekształceniu Spółki w spółkę akcyjną.

Obecnie Gaz-System S.A. nadal leasinguje od PGNiG S.A. majątek przesyłowy służący głównie do prowadzenia działalności przesyłowej.

W latach 2005-2006 OGP Gaz-System pozyskał aktywa przesyłowe o łącznej wartości 1,18 mld PLN poprzez wniesienie przez Skarb Państwa wkładu niepieniężnego

przysługującego Skarbowi Państwa tytułem dywidendy niepieniężnej z zysku wypracowanego przez Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.

Obecnie w PGNiG S.A. trwa proces rozdziału działalności handlowej od działalności dystrybucyjnej. Zgodnie z informacją Zarządu Spółki, przewidywany czas zakończenia procesu to 30 czerwca 2007 r.

Nie wydzielono z PGNiG S.A. działalności poszukiwawczo-wydobywczej zgodnie ze stanowiskiem Rady Ministrów w tej sprawie.

Cele Programu w zakresie zmian statutu PGNiG S.A. zostały w dużej mierze zrealizowane. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki w październiku 2006 r. uchwaliło zmianę Statutu polegającą na doprecyzowaniu procesu decyzyjnego Spółki w zakresie realizacji projektów związanych z poprawą bezpieczeństwa energetycznego.

Wykonanie zakresu rzeczowego i poziomu nakładów na inwestycje w rozbudowę sieci przesyłowej należy ocenić negatywnie. Powtarzające się przerwy w dostawach gazu z importu wschodniego wykazały brak wystarczających rezerw przepustowości systemu przesyłowego dla utrzymania ciągłości dostaw do odbiorców.

W dniu 23 września 2005 r. podwyższono kapitał zakładowy PGNiG S.A. poprzez giełdową emisję nowych akcji Spółki. W jej wyniku 15,25% akcji Spółki znalazło się w rękach mniejszościowych akcjonariuszy. Skarb Państwa nadal posiada pakiet większościowy (84,75%). Od dnia 20 października 2005 r. akcje Spółki notowane są na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych.

Nie dokonano oferty sprzedaży przez Skarb Państwa pakietu mniejszościowego akcji PGNiG S.A.

Przed upublicznieniem akcji PGNiG S.A., nie przeniesiono do spółki Gaz-System S.A. prawa własności strategicznych aktywów systemu przesyłowego. Udostępnienie ich przez PGNiG S.A. na rzecz Gaz-System S.A. zostało dokonane w drodze 17-letniej umowy leasingowej, generującej nowe wysokie koszty w łańcuchu wartości import-przesył-obrót gazem ziemnym. W ten sposób podniesiono wprawdzie znacznie wartość akcji PGNiG S.A., ale jednocześnie w sposób znaczny obciążono finansowo spółkę Gaz-System S.A., będącą w 100% własnością Skarbu Państwa.

W konsekwencji wszystkie nowe inwestycje w rozbudowę systemu przesyłowego, które są prowadzone przez Gaz-System S.A. wymagają porozumienia z PGNiG S.A. i stają się przedmiotem umowy leasingowej na takich samych zasadach jak pozostały majątek przesyłowy. Rozbudowa systemu przesyłowego każdorazowo wymaga uzgadniania planów inwestycyjnych przez PGNiG S.A. z Gaz-System S.A. Rozwiązanie takie jest pod względem

formalno-prawnym bardzo skomplikowane (np. pozwolenia budowlane, nieuregulowany stan prawny nieruchomości) i narusza zalecenia Dyrektywy 2003/55/WE mówiące o pełnej samodzielności w przygotowywaniu planów rozwoju systemu przez operatora.

Należy też podkreślić, że decyzja o prywatyzacji PGNiG S.A. nie została podjęta dla poprawy pozycji finansowej Spółki, a plany inwestycyjne nie były przygotowane w stopniu umożliwiającym szybkie wykorzystanie środków uzyskanych z emisji akcji.

Rozpoczęcie procesu prywatyzacji PGNiG S.A., zanim państwo nie zapewniło sobie wyłącznego wpływu na najistotniejsze, a znajdujące się pod kontrolą PGNiG S.A. decyzje, mogące mieć wpływ na bezpieczeństwo energetyczne kraju, należy ocenić negatywnie.

Sektor paliwowo-naftowy

Do końca 2006 r. restrukturyzacja i prywatyzacja polskiego sektora naftowego była realizowana zgodnie z rządowym „*Programem restrukturyzacji i prywatyzacji sektora naftowego*”, przyjętym przez Radę Ministrów 24 września 2002 r., którego strategicznym celem było przygotowanie polskiego sektora naftowego do funkcjonowania na konkurencyjnym rynku, wzmocnienie pozycji rynkowej podmiotów tego sektora, zapewnienie im stabilnego i trwałego rozwoju oraz zagwarantowanie bezpieczeństwa energetycznego kraju.

Zgodnie z ww. programem Skarb Państwa zachował nabyte do końca 2005 r. akcje (udziały) w spółkach sektora naftowego w celu realizacji przysługujących mu uprawnień majątkowych.

W Spółkach PKN ORLEN S.A. i Grupa LOTOS S.A., Skarb Państwa reprezentowany przez Ministra Skarbu Państwa i Nafta Polska S.A. posiadają łącznie:

- 27,52% akcji w kapitale zakładowym PKN ORLEN S.A.,
- 58,84% akcji w kapitale zakładowym Grupy LOTOS S.A.

Ponadto, Nafta Polska S.A. posiada 100% udziałów w kapitale zakładowym spółki zależnej działającej od 2006 r. pod firmą Operator Logistyczny Paliw Płynnych Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Płocku (dawna nazwa „Naftobazy Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie).

W dniu 06 lutego 2007 r. Rada Ministrów zaakceptowała dokument „*Polityka rządu RP dla przemysłu naftowego w Polsce*”, zastępujący Strategię dla przemysłu naftowego przyjętą przez Radę Ministrów 24 września 2002 r., której główne cele zostały zrealizowane.

Sektor chemii ciężkiej

Proces negocjacji z wyłonionym Inwestorami dla spółek Wielkiej Syntezy Chemicznej prowadzony był w 2005 r. przez Naftę Polską S.A.

Oferty cenowe zostały złożone przez następujących inwestorów:

- dla Zakładów Azotowych w Tarnowie-Mościcach: PCC AG
- dla Zakładów Chemicznych Zachem: CIECH S.A.,
- dla Zakładów Azotowych Kędzierzyn: PCC AG
- dla Zakładów Chemicznych Organika-Sarzyna: CIECH S.A.

Zgodę na sprzedaż akcji, spółce Ciech S.A., Zakładów Chemicznych Zachem S.A. oraz Zakładów Chemicznych "Organika-Sarzyna" S.A., wniesionych do Nafty Polskiej S.A. przez Skarb Państwa tytułem wkładów niepieniężnych na pokrycie akcji Nafty Polskiej S.A. wyraziło Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Nafty Polskiej S.A. w dniu 05 grudnia 2006 r. Rozliczenie wpływów ze sprzedaży akcji Zakładów Chemicznych Zachem Spółka Akcyjna oraz Zakładów Chemicznych "Organika-Sarzyna" Spółka Akcyjna nastąpi w 2007 r., w części z dywidendy Nafty Polskiej S.A. za rok 2006 oraz w formie zakupu akcji własnych Nafty Polskiej S.A. od Skarbu Państwa w celu ich umorzenia.

W dniu 27 października 2006 r. Minister Skarbu Państw podjął decyzję, iż nie skieruje wniosku na Radę Ministrów o wyrażenie zgody na zbycie przez Naftę Polską S.A. na rzecz PCC AG akcji ZAK i ZAT. Powodem tej decyzji była zbyt niska cena sprzedaży obydwu Spółek oraz w przypadku ZAK - również oceny, uwagi i wnioski zawarte w wystąpieniu pokontrolnym NIK.

Sektor hutniczy

Proces restrukturyzacji sektora stalowego w Polsce realizowany był zgodnie z postanowieniami Protokołu nr 8 do Traktatu Akcesyjnego, w którym uwzględniono przyjęte przez Radę Ministrów w dniu 10 stycznia 2003 r. i zaktualizowane w dniu 25 marca 2003 r. założenia programu zawarte w dokumencie pt. „Restrukturyzacja i rozwój hutnictwa żelaza i stali w Polsce do roku 2006”. Podstawowym celem programu było zapewnienie stabilnego i ekonomicznie rentownego (w warunkach konkurencyjnych) funkcjonowania sektora stalowego, w tym przede wszystkim spółki „Mittal Steel Poland” S.A. Na podstawie ww. programu opracowane zostały indywidualne programy restrukturyzacji hut (Biznes Plan na lata 2003-2006), w tym również dla spółki Mittal Steel Poland S.A. Minister Skarbu Państwa wykonując prawa z akcji należących do Skarbu Państwa podejmował szczegółowe decyzje restrukturyzacyjne należące do kompetencji Walnego Zgromadzenia. We wspomnianym

wyżej programie nie przewidziano pozostawienia podmiotów z tego sektora docelowo w rękach państwa.

Zasady wspierania restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali określa ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. o restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali. Zgodnie z zapisami tej ustawy nadzór nad realizacją restrukturyzacji przedmiotowej branży sprawuje Minister właściwy do spraw gospodarki.

Rolą Ministerstwa Skarbu Państwa, w ramach ochrony interesów Skarbu Państwa, w „Mittal Steel Poland” S.A. jest egzekwowanie od inwestora wykonywania umowy prywatyzacyjnej, w której zawarto zapisy dotyczące m.in.:

- realizacji zobowiązań objętych umową prywatyzacyjną,
- wyeliminowania możliwości likwidacji spółki lub zbycia znaczącej części jej aktywów produkcyjnych,
- zobowiązania się inwestora do przestrzegania po przejęciu kontroli nad PHS S.A. rynkowych reguł działania w kontaktach handlowych pomiędzy PHS S.A. i innymi spółkami z grupy kapitałowej inwestora.

Mittal Steel Poland S.A. (jak również inne huty) jest zobowiązana do dnia 31 grudnia 2010 r. przekazywać ministrowi właściwemu ds. gospodarki informacje dotyczące przebiegu restrukturyzacji, za pośrednictwem monitorującego proces przedsiębiorcy. Minister właściwy ds. gospodarki składa Radzie Ministrów roczne sprawozdanie z realizacji restrukturyzacji w terminie określonym przez Radę Ministrów.

Sektor cukrowniczy

Na podstawie nowelizacji ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o regulacji rynku cukru (Dz. U. Nr 76, poz. 810, z późn. zm.), utworzono „Krajową Spółkę Cukrową”. KSC S.A. realizuje Program restrukturyzacji, który jest wewnętrznym dokumentem spółki, powstał na jej zlecenie i nie był przedmiotem zatwierdzania czy przyjmowania przez organy administracji rządowej.

Krajowa Spółka Cukrowa SA prowadzi działania restrukturyzacyjne zgodnie z przyjętymi programami restrukturyzacji i rozwoju. Procesy zmian dla średnioterminowej perspektywy działania zostały zawarte w dwóch kluczowych dokumentach:

- 1) Planie restrukturyzacji (Kierunki działania) KSC SA na lata 2003-2005,
- 2) Planie strategicznym (program restrukturyzacji) KSC SA na lata 2006-2008.

Ustawa zakłada, że po restrukturyzacji Krajowa Spółka Cukrowa S.A. zostanie sprywatyzowana z udziałem pracowników i plantatorów. Nie przewiduje się pozostawienia

podmiotów z tego sektora w domenie własności państwowej. Państwo będzie działać na rynku cukru jako regulator zgodnie z Ustawą o regulacji rynku cukru.

Sektor spirytusowy

W dniu 5 grudnia 2006 r. Komisja Skarbu Państwa przyjęła informację dotyczącą podmiotów branży spirytusowej i przekształceń własnościowych w przemyśle spirytusowym. Dotychczas zakończono procesy prywatyzacyjne wobec 11 spółek i 2 przedsiębiorstw państwowych. Obecnie nadzorem właścicielskim Ministra Skarbu Państwa objętych jest 17 podmiotów branży przemysłu spirytusowego, w tym 14 spółek prawa handlowego oraz 3 przedsiębiorstwa państwowe w zarządzie komisarycznym.

Ministerstwo Skarbu Państwa kontynuuje prace nad opracowaniem koncepcji konsolidacji spółek branży spirytusowej, które dotychczas nie zostały sprywatyzowane, tj. Śląska Wytwórnia Wódek Gatunkowych POLMOS S.A. w Bielsku-Białej, Mazowiecka Wytwórnia Wódek i Drożdży POLMOS w Józefowie S.A., Zakład Badawczo-Rozwojowy POLMOS S.A. w Koninie, POLMOS Toruń S.A. i utworzeniem Polskiej Grupy Spirytusowej. Rozważane są możliwości wykorzystania działalności WWW KONESER w ramach Grupy. Realizacja tej koncepcji stwarza szansę na dalsze funkcjonowanie i rozwój Przedsiębiorstwa.

Głównym przesłaniem łączenia podmiotów branży spirytusowej jest wzmocnienie pozycji polskich produktów na rynku spirytusowym i wzmocnienie kondycji finansowej i rynkowej tych podmiotów. Ministerstwo planuje przedstawienie wyniku prac Radzie Ministrów.

Wobec pozostałych podmiotów branży spirytusowej będących w nadzorze właścicielskim Ministra Skarbu Państwa realizowane są prace związane z prywatyzacją.

Sektor obronny

W 2006 r. zrealizowane zostały końcowe zamierzenia wynikające z zapisów „Strategii przekształceń strukturalnych przemysłowego potencjału obronnego w latach 2002-2005”.

Po przeprowadzeniu stosownych procedur przedprywatyzacyjnych, dokonano wniesienia w trybie art. 33 ust. 3 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji możliwych do swobodnego rozporządzenia akcji Skarbu Państwa w spółkach: Zakłady Metalowe Mesko S.A., Zakłady Mechaniczne „PZL-Wola” S.A., Zakłady Chemiczne „NITRO-CHEM S.A. oraz Zakłady Mechaniczne „Bumar-Łabędy” S.A. na podwyższenie kapitału zakładowego Bumar Sp. z o.o., poprzez zawarcie stosownych umów.

W ramach programu restrukturyzacji Huty Stalowa Wola S.A. zostały wniesione udziały posiadane przez Skarb Państwa w HSW Trading Sp. z o.o. na podwyższenie kapitału zakładowego Huty Stalowa Wola S.A.. Wniesienie ww. udziałów było końcowym etapem

wykonania zobowiązania wynikającego z pomocy publicznej udzielonej przez Skarb Państwa Hucie Stalowa Wola S.A.

Połączenie spółek ZTS ERG-BIERUŃ S.A. oraz ZTS NITRON S.A. nastąpiło zgodnie z art. 492 §1 pkt 2 KSH, tzn. przez zawiązanie nowej spółki kapitałowej, na którą przeszedł majątek obu łączących się spółek za akcje nowej spółki - pod firmą NITROERG S.A. Spółka ta została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego z dniem 1 grudnia 2006 r. Celem połączenia było stworzenie polskiego podmiotu o silnej pozycji wytwórczej i rynkowej, zdolnego do konkurowania z firmami zagranicznymi w obliczu globalizacji i koncentracji zagranicznych wytwórców materiałów wybuchowych, która ma się stać atrakcyjnym podmiotem gospodarczym dla potencjalnego inwestora w przewidywanym procesie prywatyzacji.

W 2006 r. zakończono prywatyzację Wytwórni Silników „PZL-Mielec” sp. z o.o. poprzez sprzedaż wszystkich posiadanych udziałów.

Aktualnie pod kierunkiem Ministra Gospodarki trwają końcowe prace nad opracowaniem rządowej strategii sektorowej dla przemysłu obronnego, która ma określić kierunki dalszych przekształceń strukturalnych sektora na lata 2006-2010.

Sektor uzdrowisk

W dniu 4 stycznia 2005 r. Rada Ministrów zaakceptowała *Sprawozdanie z Prac Międzyresortowego Zespołu do Spraw Aktywizacji Społeczno-Gospodarczej Uzdrowisk*, w tym m.in. koncepcję prywatyzacji spółek uzdrowiskowych.

Zasadniczym celem opracowania koncepcji prywatyzacji zakładów lecznictwa uzdrowiskowego było utrzymanie funkcji uzdrowiskowo-leczniczych, ochrona zasobów naturalnych występujących w uzdrowiskach oraz pozyskanie środków na dokapitalizowanie spółek uzdrowiskowych, które będą wyłączone z procesu prywatyzacji w celu zabezpieczenia właściwego wykonania zadań wynikających z polityki zdrowotnej państwa, za której realizację odpowiada Minister Zdrowia. Mając na uwadze potrzeby wynikające w tym zakresie, a także uwzględniając założone cele procesu prywatyzacji spółek uzdrowiskowych, dokonano podziału spółek na trzy grupy.

W styczniu 2007 r. Ministerstwo Skarbu Państwa - zachowując założenia dotyczące podziału na trzy grupy oraz uwzględniając zmiany w otoczeniu gospodarczym, zaistniałe od momentu opracowania koncepcji (m.in. zasady i poziom finansowania lecznictwa uzdrowiskowego, coraz większe wymagania co do standardu świadczonych usług, rosnącą konkurencją) i ich wpływ na sytuację gospodarczą spółek - dokonało aktualizacji koncepcji prywatyzacji spółek uzdrowiskowych.

Do poszczególnych grup spółek zakwalifikowano:

- w grupie I spółek wyłączonych z procesu prywatyzacji - 14 spółek,
- w grupie II spółek przeznaczonych do prywatyzacji z zachowaniem przez Skarb Państwa większościowego pakietu akcji przez okres co najmniej 5 lat - 5 spółek,
- w grupie III stanowiącej spółki przeznaczone do prywatyzacji - 5 spółek.

Ustalenie ostatecznego wykazu spółek uzdrowskich wyłączonych z prywatyzacji, wymaga uzgodnienia z Ministrem Zdrowia. Po uzgodnieniu - sfinalizowane zostaną prace związane z wydaniem rozporządzenia Ministra Skarbu Państwa w sprawie wykazu zakładów lecznictwa uzdrowskiego, które nie będą podlegać prywatyzacji.

Sektor stoczniowy

W dniu 31 sierpnia 2006 r. Rada Ministrów przyjęła „Strategię dla sektora stoczniowego w Polsce (morskie stocznie produkcyjne) w latach 2006-2010”.

Rada Ministrów uznaje, że sektor stoczniowy jest strategicznym sektorem polskiej gospodarki. Strategią przyjętą dla odzyskania przez polskie stocznie pełnej zdolności do konkurencyjności na rynku globalnym, jest bezpieczna społecznie i efektywna ekonomicznie jednorazowa i pełna restrukturyzacja tych stocznii z wykorzystaniem niezbędnej lecz ograniczonej do minimum pomocy publicznej, wsparta równocześnie równoległym przeprowadzeniem prywatyzacji tych zakładów. Jedną z kluczowych tez Strategii jest również stabilizacja i rozwój przedsiębiorstw kooperujących ze stoczniami.

Utrzymanie w długim okresie przez stocznie podstawowej działalności polegającej na budowie statków jest warunkiem koniecznym dla rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw działających w ich otoczeniu.

Stocznie realizują indywidualne programy restrukturyzacji, które zostały przygotowane przez zarządy i zweryfikowane w trakcie konsultacji z szeregiem instytucji zainteresowanych w sprawie, a także przekazane Komisji Europejskiej.

W wyniku uzgodnień z Komisją Europejską dotyczących uznawanego przez KE za priorytet zaangażowania kapitałowego prywatnych inwestorów w polskie stocznie, przygotowane zostały, zgodnie z zobowiązaniem nałożonym przez Radę Ministrów na Ministra Skarbu Państwa, harmonogramy prywatyzacji Stoczni Gdynia S.A. w Gdyni, Stoczni Szczecińskiej Nowa Sp. z o.o. w Szczecinie i Stoczni Gdańsk S.A. w Gdańsku oraz scenariusz przekształceń własnościowych Stoczni Szczecińskiej Nowa Sp. z o.o.

Rada Ministrów, w styczniu 2007 r. przyjęła do wiadomości ww. harmonogramy oraz scenariusz.

Ponadto w 2006 r. zakończony został proces prywatyzacji Gdańskiej Stoczni Remontowej im. J. Piłsudskiego S.A. z siedzibą w Gdańsku.

* * *

W 2006 r. realizowane były także procesy prywatyzacji w takich sektorach i branżach jak: sektor maszynowy, transport, poligrafia i inne.

4.4. Nieodpłatne udostępnianie akcji/udziałów Skarbu Państwa uprawnionym pracownikom, rolnikom i rybakom

Na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o *komercjalizacji i prywatyzacji* (Dz. U. Nr 171, poz. 1397 tekst jednolity z 2002 r.) z prawa do nieodpłatnego nabycia akcji korzystają uprawnieni pracownicy, rolnicy lub rybacy, którzy spełniają kryteria zdefiniowane w art. 2 pkt. 5 i 6 ww ustawy oraz w terminie 6 miesięcy od wpisania spółki do rejestru złożą pisemne oświadczenie o zamiarze nieodpłatnego nabycia akcji.

Do dnia 31 grudnia 2006 r. procedury te realizowano w 1192 spółkach, z których:

- w 562 spółkach proces udostępniania został zakończony lub dobiega końca,
- w 630 spółkach trwają procedury związane z procesem i po zbyciu pierwszych akcji na zasadach ogólnych z uprawnionymi osobami podpisane zostaną umowy nieodpłatnego zbycia akcji/udziałów.

Do chwili obecnej spośród 1.418.827 uprawnionych 1.384.459 osób nabyło 665.058.331 szt. akcji/udziałów o wartości nominalnej 4.293.716,3 tys. zł.

Z tego w 2006 r. 46.458 uprawnionych nabyło 19.871.515 szt. akcji o łącznej wartości nominalnej 243.688,6 tys. zł.

Na podstawie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (Dz. U. z 2000 r. Nr 119, poz.1252, z późn. zm) do dnia 31 grudnia 2006 r. z 37.084 osób uprawnionych – 36.078 osób nabyło 2.210.739 szt. akcji Skarbu Państwa w Banku Gospodarki Żywnościowej S.A. o łącznej wartości nominalnej 2.210,7 tys. zł.

Na podstawie ustawy z dnia 26 sierpnia 1994 r. o przekształceniach własnościowych w przemyśle cukrowniczym akcje 62 cukrowni (tworzących 4 holdingi cukrowe) udostępniane były uprawnionym pracownikom i plantatorom.

W 23 cukrowniach włączonych do Krajowej Spółki Cukrowej S.A. zbywanie akcji rozpoczęło się od 30 września 2004 r. - dla pracowników, a od 28 października 2004 r. - dla plantatorów.

W cukrowniach Gryfice, Kluczewo i Pruszcz w związku z połączeniem (w maju 2005 r.) z Krajową Spółką Cukrową S.A. nieodpłatne udostępnianie akcji rozpoczęło się w I kwartale 2006 r.

W pozostałych cukrowniach proces nieodpłatnego udostępniania akcji uprawnionym pracownikom i plantatorom jest kontynuowany lub dobiega końca (za wyjątkiem cukrowni postawionych w stan upadłości lub likwidacji tj. Ziębice S.A., Przeworsk S.A.).

Nieodpłatne zbywanie akcji cukrowni uprawnionym pracownikom i plantatorom może trwać do 31 lipca 2008 r., tj. w okresie dziesięciu lat od powstania prawa, po tym terminie roszczenie o nieodpłatne nabycie akcji cukrowni ulegnie przedawnieniu.

Według stanu na 31.12.2006 r. łącznie, we wszystkich podmiotach na podstawie ustawy o przekształceniach własnościowych w przemyśle cukrowniczym:

- 24.030 uprawnionych pracowników nabyło 139.560.409 szt. akcji o łącznej wartości nominalnej 139.560,4 tys. zł oraz
- 152.164 uprawnionych plantatorów nabyło 124.949.055 szt. akcji o łącznej wartości nominalnej 124.949,1 tys. zł.

W procesie nieodpłatnego udostępniania akcji/udziałów, na podstawie wszystkich ww. ustaw, do chwili obecnej wzięło udział łącznie 1.596.731 osób, które zgodnie z obowiązującymi przepisami nabyły łącznie 931.778.534 akcje o wartości 4.560.436,5 tys. zł.

4.5. Pomoc publiczna

Minister Skarbu Państwa na podstawie art. 2 pkt. 8a ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o zasadach wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa (Dz. U. z 2006 r. Nr 107, poz. 721) udziela ze środków funduszu celowego pod nazwą Fundusz Restrukturyzacji Przedsiębiorców pomocy gotówkowej w celu ratowania lub restrukturyzacji przedsiębiorstw.

Tryb udzielania pomocy publicznej przedsiębiorcom został określony Rozporządzeniem Ministra Skarbu Państwa z dnia 30 stycznia 2006 r. w sprawie pomocy na ratowanie i pomocy na restrukturyzację przedsiębiorców. Z uwagi na fakt, iż ustawa z dnia 12 maja 2006 r. o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji oraz o zmianie innych ustaw zmieniła treść art. 2 pkt. 8a ustawy o zasadach wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa wskutek tego z dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej (tj. dnia 12 lipca 2006 r.)

przeszło obowiązywać rozporządzenie o pomocy na ratowanie i pomocy na restrukturyzację, gdyż uległa zmianie delegacja ustawowa.

Wobec zaistniałej sytuacji prawnej ramy czasowe pozwoliły na przeprowadzenie w 2006 r. tylko jednego naboru wniosków przedsiębiorców o pomoc publiczną. Przedsiębiorstwa, które nadesłały we wskazanym terminie wnioski (9 wniosków) nie spełniały jednak warunków do udzielenia pomocy, w związku z czym nie można było udzielić wnioskodawcom pomocy.

W 2006 r. Minister Skarbu Państwa dokonał wypłaty środków pomocowych z funduszu celowego tylko z tytułu uprzednio udzielonej pomocy publicznej tj. przed dniem akcesji Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej w kwocie 27 mln zł (1 transza z przyznanej pomocy publicznej na kwotę 100 mln zł).

Ponadto Minister Skarbu Państwa na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 kwietnia 2006 r. w sprawie pomocy publicznej udzielanej w procesach prywatyzacji (Dz. U. z 2006 r. Nr 84, poz. 580) udziela przedsiębiorcom pomocy bezgotówkowej związanej z umorzeniem lub rozłożeniem na raty należności Skarbu Państwa z tytułu leasingu przedsiębiorstwa lub wcześniejszego przeniesienia własności w ramach realizacji zobowiązań przyjętych przez podmioty uczestniczące w procesach prywatyzacyjnych (por. art. 35 ust. 1 i 2, art. 52 ust. 3 i 4 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji). Pomoc ta w 2006 r. była kwalifikowana do kategorii pomocy *de minimis* lub jako pomoc na nowe inwestycje dla małych i średnich przedsiębiorców w ramach wyłączeń grupowych oraz jako pomoc regionalna. W 2006 r. 29 beneficjentów skorzystało z tego rodzaju pomocy, której łączna wartość wyrażona w Ekwiwalencie Dotacji Brutto (EDB) wyniosła 7,1 mln zł.

Pomoc udzielana przez MSP w ww. formach była zgodna z dyrektywami UE.

Wartość pomocy publicznej udzielonej przez podmioty nadzorowane przez Ministra Skarbu Państwa w 2006 r. wyniosła ok. 294 mln zł.

4.6. Prywatyzacja bezpośrednia

Według stanu na 31 grudnia 2006 r. wojewodowie pełnili rolę organu założycielskiego dla 211 czynnych przedsiębiorstw państwowych, a Minister Skarbu Państwa dla 16 i jednego banku państwowego – BGK.

Od początku procesów prywatyzacyjnych do końca grudnia 2006 r. spośród 2.263 zaakceptowanych przez Ministra Skarbu Państwa wniosków o prywatyzację bezpośrednią z rejestru przedsiębiorców wykreślono 2.181 przedsiębiorstw państwowych.

Prywatyzacja bezpośrednia dotyczyła głównie przedsiębiorstw o znaczeniu regionalnym lub lokalnym, zatrudniających od 50 do 249 pracowników. W 2006 r. zaakceptowano 10 wniosków o prywatyzację bezpośrednią, w tym:

- w trybie sprzedaży przedsiębiorstwa – 6,
- w trybie wniesienia przedsiębiorstwa do spółki – 1,
- w trybie oddania przedsiębiorstwa do odpłatnego korzystania – 3.

W analizowanym roku dokonano sprzedaży 5 przedsiębiorstw i oddano do odpłatnego korzystania 3 przedsiębiorstwa.

Przedsiębiorstwa, które uzyskały zgodę na prywatyzację bezpośrednią w 2006 r. były zlokalizowane w 8 województwach, w tym najwięcej w województwach pomorskim i śląskim. Dominowały przedsiębiorstwa z branży budownictwa i przetwórstwa przemysłowego.

W analizowanym roku w wyniku prywatyzacji bezpośredniej wykreślono z rejestru 24 przedsiębiorstwa państwowe. Przeprowadzenie procesu prywatyzacji – od dnia akceptacji wniosku do dnia wykreślenia z rejestru – trwało średnio około 10 miesięcy.

Przychody z tytułu prywatyzacji bezpośredniej wyniosły w 2006 r. 350,6 mln zł.

4.7. Narodowe Fundusze Inwestycyjne

Według stanu na koniec 2006 r. Skarb Państwa posiadał akcje w 3 Narodowych Funduszach Inwestycyjnych (Foksal, Jupiter i Fortuna). Udział Skarbu Państwa w kapitale zakładowym funduszy wyniósł od 2% do 4,7% (dla porównania na koniec 2005 r. 0,2-4,7%). Zmiana udziału Skarbu Państwa w kapitale zakładowym funduszy wynika z realizowanych przez MSP wypłat wynagrodzeń za wyniki finansowe dla firm zarządzających majątkiem NFI, sprzedaży akcji w wyniku ogłaszanych wezwań i transakcji giełdowych oraz umarzania akcji własnych przez fundusze.

Minister Skarbu Państwa kontynuował proces zbywania mniejszościowych pakietów akcji w spółkach uczestniczących w programie NFI.

W 2006 r. dokonano (wg daty przeniesienia praw własności) sprzedaży akcji 12 spółek, w tym:

- 9 w trybie innym niż publiczny (zgodą Rady Ministrów),
- 3 w trybie nieograniczonego przetargu publicznego.

Uzyskane w 2006 r. przychody z tytułu sprzedaży akcji spółek portfelowych wyniosły 14,4 mln zł, w tym 0,7 mln zł z tytułu umów z odroczonym terminem płatności.

Dochody budżetu państwa z tytułu dywidend z zysku wypracowanego w spółkach portfelowych wyniosły 6,15 mln zł.

W 2006 r. Skarb Państwa zbył akcje czterech narodowych funduszy inwestycyjnych w tym: dwóch funduszy w trybie odpowiedzi na wezwanie publiczne i po jednym w trybie innym niż publiczny (transakcja giełdowa) oraz w związku z wypłatą wynagrodzenia za wyniki finansowe dla firmy zarządzającej. Uzyskano z tego tytułu przychody w wysokości 9,9 mln zł.

Minister Skarbu Państwa kontynuował wykonywanie praw z akcji i udziałów w spółkach NFI, prowadził monitorowanie NFI i sprawował bezpośredni nadzór nad spółkami uczestniczącymi w Programie.

4.8. Reprywatyzacja

Przychodami Funduszu Reprywatyzacji są środki pochodzące ze sprzedaży 5% akcji lub udziałów należących do Skarbu Państwa w każdej ze spółek powstałych w wyniku komercjalizacji oraz odsetki od tych środków. W 2006 r. przychody pochodzące ze sprzedaży 5% akcji i udziałów wyniosły 46 935 084,89 zł, a odsetki – 71.859.063,49 zł.

W aktualnym stanie prawnym w wyniku stwierdzenia bezprawności działań nacjonalizacyjnych, dochodzenie roszczeń jest możliwe wyłącznie w trybie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego oraz Kodeksu cywilnego. Odnotować należy trwałą tendencję do zasądzania coraz wyższych kwot odszkodowawczych przez sądy powszechne, z uwagi na brak ustawy regulującej kompleksowo skutki nacjonalizacji przemysłu i reformy rolnej. Powyższa tendencja jest wzmocniona przez wzrost cen nieruchomości, które podlegały nacjonalizacji i których obecna wartość jest podstawą ustalenia odszkodowania. Odszkodowania przyznawane decyzjami administracyjnymi, wyrokami sądowymi i ugodami sądowymi są wypłacane z Funduszu Reprywatyzacji działającego na podstawie *art. 56 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji* (Dz. U. z 2002 r., Nr 171, poz. 1397 ze zm.).

Opracowany w Ministerstwie Skarbu Państwa, projekt ustawy *o rekompensatach za przejęte przez Państwo nieruchomości oraz niektóre inne składniki mienia*, aktualnie znajduje się po I czytaniu w Sejmie i został skierowany do prac w Komisji Nadzwyczajnej. Przewiduje on rekompensaty dla osób fizycznych, ich spadkobierców oraz spółek prawa handlowego, których mienie przejęło państwo w ramach nacjonalizacji, reformy rolnej, z naruszeniem prawa albo bez podstawy prawnej, a także mienie zajęte przez okupacyjne władze niemieckie, a następnie przez reżim komunistyczny.

5. Prywatyzacja realizowana przez inne niż MSP organy państwowe

5.1. Prywatyzacja mienia rolnego Skarbu Państwa

Agencja Nieruchomości Rolnych realizuje zadania określone w ustawie *o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa* oraz w przepisach szczególnych, w tym w ustawie „*o kształtowaniu ustroju rolnego*” oraz ustawy *o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej*.

W 2006 r. Agencja kontynuowała m.in. działania w zakresie:

- nabywania do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa nieruchomości rolnych na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. *o kształtowaniu ustroju rolnego* (Dz. U. Nr 64, poz. 592),
- restrukturyzacji i rozdysponowywania, głównie poprzez sprzedaż i dzierżawę przejętych i nabytych do Zasobu WRSP nieruchomości rolnych na zasadach określonych w ustawie z dnia 19 października 1991 r. *o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa* (tekst jedn. Dz. U. z 2004 r. Nr 208 poz. 2128 z późn. zm.).

Na podstawie ustawy *o kształtowaniu ustroju rolnego* (UKUR) Agencja nabywa nieruchomości w transakcjach rynkowych, w oparciu o prawo pierwokupu i wykupu. Nabyte nieruchomości są następnie sprzedawane i wdzierżawiane w przetargach rolnikom, zwłaszcza powiększającym gospodarstwa rodzinne.

Do końca 2006 r. do Agencji wpłynęło ponad 290 tys. umów (aktów notarialnych) przenoszących własność nieruchomości, w stosunku do których przysługiwało jej prawo pierwokupu lub wykupu, w tym około 100 tys. umów w 2006 r. Łączna powierzchnia nieruchomości w transakcjach podlegających działaniu ustawy wyniosła 448 tys. ha, w tym około 155 tys. ha w 2006 r.

W 2006 r. wprowadzono do ewidencji Zasobu WRSP grunty o łącznej powierzchni 2.819 ha, w tym z tytułu ustawy *o kształtowaniu ustroju rolnego* 1.299 ha oraz 1.520 ha z innych źródeł (np. z tytułu przepisów o rentach strukturalnych, o ubezpieczeniach społecznych rolników, z tytułu wymiany i scaleń, zrzeczeń itp.). Ogółem, od początku działalności, do końca 2006 r. (po uwzględnieniu korekt stanów) Agencja przejęła do Zasobu ze wszystkich tytułów 4.718 tys. ha.

Podstawowymi kierunkami rozdysponowania przejętego mienia SP jest jego sprzedaż i dzierżawa, realizowane przede wszystkim w trybie przetargów publicznych (nieograniczonych), lub przetargów ograniczonych do określonej kategorii uprawnionych

osób (np. rolników indywidualnych zamierzających powiększyć własne gospodarstwa rodzinne). Agencja sprzedaje także lub wdzierżawia nieruchomości Zasobu uprawnionym podmiotom bez przetargu.

W 2006 r. Agencja zaoferowała we wszystkich przetargach nabywcom i dzierżawcom nieruchomości Zasobu WRSP o powierzchni ponad 200 tys. ha, z tego do kupna około 130 tys. ha i 73 tys. ha – do dzierżawy.

W 2006 r. sprzedano ponad 107 tys. ha, w tym blisko 40 tys. ha podmiotom uprawnionym do nabywania nieruchomości Zasobu WRSP bez przetargu, głównie dotychczasowym dzierżawcom.

W 2006 r. Agencja wdzierżawiła nowym użytkownikom nieruchomości Zasobu WRSP o powierzchni około 80 tys. ha. Równocześnie w tymże roku część umów dzierżawy wygasła lub została rozwiązana – co łącznie dotyczyło powierzchni 102 tys. ha. Ponadto wyłączono z trwających dzierżaw grunty o powierzchni około 30 tys. ha.

Z dniem 1 stycznia 2006 r. wykonywane przez Agencję uprawnienia w zakresie rybactwa śródlądowego na zasadach określonych ustawą *Prawo wodne*, w stosunku do jezior zaliczanych do wód płynących, przeszły do Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej, mimo, że zdecydowana większość gruntów pokrytych tymi wodami nadal pozostała w ewidencji Zasobu. W praktyce oznaczało to, że wszystkie umowy użytkowania tych wód (były to głównie umowy dzierżawy prawa rybackiego użytkowania), po ich przekazaniu zmniejszyły powierzchnię pozostającą w dzierżawie o około 245 tys. ha.

W 2006 r. Agencja realizowała zadania ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o zaliczaniu na poczet ceny sprzedaży albo opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości Skarbu Państwa wartości nieruchomości pozostawionych poza obecnymi granicami państwa polskiego oraz z ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Wbrew przewidywaniom, które zakładały sprzedaż „zabużanom” w 2006 r. ok. 10 tys. ha, o wartości 56,8 mln zł, w rzeczywistości ta grupa uprawnionych osób nabyła jedynie 1 038 ha o łącznej wartości transakcyjnej 7,7 mln zł. Z tej sumy „zabużanie” zapłacili uprawnieniami równowartość 5,6 mln zł, tj. około 72% całej sumy.

Poza sprzedażą w 2006 r. Agencja rozdysponowała trwale grunty Zasobu w różnych formach, w tym głównie przekazała nieodpłatnie jednostkom samorządowym gmin, powiatów i województw – 1,5 tys. ha, Lasom Państwowym – 3,7 tys. ha, osobom prawnym Kościołów – 2,3 tys. ha oraz pozostałym podmiotom – 46,7 tys. ha, z tego 36,1 tys. ha to grunty pod wodami, które przeszły w trwałe zarząd podmiotów uprawnionych w trybie ustawy *Prawo wodne*.

Ogółem, od początku działalności, do końca 2006 r. z Zasobu rozdysponowano trwale powierzchnię 2.078,5 tys. ha (w tym poprzez sprzedaż – 1.694 tys. ha, poprzez pozostałe rozdysponowanie – 384,5 tys. ha). W Zasobie WRSP pozostało 2.639,4 tys. ha, z czego zdecydowana większość znajduje się w dzierżawie. Około 386 tys. ha gruntów pozostawało nierozdysponowanych, tj. o około 67 tys. ha mniej, niż na koniec 2005 r. Oznacza to, że mimo niskiej atrakcyjności tych gruntów są one także sukcesywnie zagospodarowywane, w tym również na cele nie związane z działalnością rolniczą.

W 2006 r. Agencja sprzedała również około 100 obiektów przemysłu rolno-spożywczego, handlowych i usługowych oraz 48 zespołów dworskich i pałacowo-parkowych.

Pozostające w Zasobie obiekty rolno-przemysłowe, a także zespoły dworskie i pałacowo-parkowe w łącznej liczbie 2,3 tys. szt. znajdują się w przeważającym stopniu w dzierżawie (około 1,9 tys. obiektów, tj. 83%).

W 2006 r. Agencja rozdysponowała trwale także 1,9 tys. mieszkań, w tym 1,1 tys. mieszkań sprzedała, a 0,8 tys. mieszkań przekazała nieodpłatnie uprawnionym podmiotom (spółdzielniom mieszkaniowym, gminom, byłym właścicielom). Po uwzględnieniu zmian liczby mieszkań (m.in. w wyniku adaptacji pomieszczeń, likwidacji) w Zasobie pozostało 17,9 tys. mieszkań. Szacuje się, że ok. 8 tys. mieszkań, które są położone w obiektach zabytkowych, albo w budynkach nie służących wyłącznie celom mieszkaniowym, lub też funkcjonalnie związanych z działalnością gospodarczą, nie będzie przedmiotem sprzedaży.

W 2006 r. wpływy z gospodarowania mieniem zasobu wyniosły 1 450,9 mln zł (dane wstępne) w tym:

- ze sprzedaży mienia Zasobu 1 143,7 mln zł,
- z odpłatnego korzystania z mienia Zasobu 226,6 mln zł,
- pozostałe wpływy 80,6 mln zł.

5.2. Prywatyzacja mienia wojskowego Skarbu Państwa

Prywatyzację mienia wojskowego Skarbu Państwa prowadziła Agencja Mienia Wojskowego na podstawie ustawy z dnia 30 maja 1996 r. o gospodarowaniu niektórymi składnikami mienia Skarbu Państwa oraz o Agencji Mienia Wojskowego (Dz. U. Nr 90, poz. 405, z późn. zm.) i Wojskowa Agencja Mieszkaniowa na podstawie ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2005 r. Nr 41, poz. 398). Obie Agencje są państwowymi osobami prawnymi, a nadzór nad ich działalnością sprawuje Minister Obrony Narodowej.

Agencja Mienia Wojskowego w 2006 r. przejęła z resortów: obrony narodowej oraz spraw wewnętrznych i administracji:

- nieruchomości zabudowane i nie zabudowane o łącznej powierzchni terenu 1.249,5 ha wraz z 340 budynkami o powierzchni użytkowej 101,6 tys. m²; wartość nieruchomości według protokołów zdawczo-odbiorczych wyniosła 152,2 mln zł;
- mienie ruchome łącznie ponad 111,8 tys. pozycji asortymentowych; wartość według protokołów zdawczo-odbiorczych wyniosła 168 mln zł.

W 2006 r. łącznie zagospodarowano:

- nieruchomości o łącznej powierzchni 1157,4 ha terenów i 719 budynków o powierzchni użytkowej 276,1 tys. m² poprzez sprzedaż, dzierżawę/najem, nieodpłatne przekazanie, oddanie w trwałe zarząd, oddanie w użytkowanie wieczyste, zamianę, aport, użyczenie (w minionym okresie Agencja zagospodarowywała nieruchomości przejęte głównie w latach 1998-2005),
- mienie ruchome – łącznie 1145,6 tys. pozycji asortymentowych i 122 tys. kg materiałów wybuchowych.

Ponadto w 2006 r. zagospodarowano nieruchomości przejęte na czas określony (z resortu obrony narodowej) poprzez dzierżawę/najem tj. grunty o powierzchni 139,3 ha i pomieszczenia o powierzchni użytkowej 15,8 tys. m².

W dniu 28 grudnia 2006 r. Agencja Mienia Wojskowego, przystąpiła do spółki *Port Lotniczy Modlin Spółka z o.o.* z siedzibą w Nowym Dworze Mazowieckim i objęła 43.200 nowo utworzonych udziałów, o wartości nominalnej po 500 zł każdy, o łącznej wartości 21,6 mln zł, które pokryła wkładem niepieniężnym w postaci prawa własności 23/100 (dwadzieścia trzy setne) swojego udziału w nieruchomości zabudowanej o powierzchni całkowitej 292 ha 8.302 m², o łącznej wartości 21,6 mln zł.

Łączny przychód z tytułu zagospodarowania i prywatyzacji przejętego mienia wyniósł 259 mln zł. Poniesione koszty związane z zagospodarowaniem i działalnością Agencji wyniosły ponad 96,3 mln zł.

W ramach odpisu na fundusze celowe MON i MSWiA w 2006 r. Agencja przekazała środki finansowe w wysokości 160 mln zł, w tym na Fundusz Modernizacji Sił Zbrojnych RP (MON) – 158,4 mln zł i na Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego (MSWiA) – 1,6 mln zł.

Przedstawione dane są danymi wstępnymi. Ostateczne dane finansowe dotyczące ubiegłego roku będą znane po wydaniu opinii przez biegłego rewidenta.

Wojskowa Agencja Mieszkaniowa w 2006 r. dokonała sprzedaży lokali mieszkalnych (111.485 lokali), lokali użytkowych i in. nieruchomości, osiągając z tego tytułu przychody w wysokości 210,8 mln zł i ponosząc koszty w kwocie 29,9 mln zł.

Prowadzona dotychczas prywatyzacja zasobu mieszkaniowego, spowodowała, iż liczba lokali przeznaczonych do sprzedaży uległa znaczącemu zmniejszeniu. W większości pozostały w Agencji lokale mieszkalne, których lokatorzy z różnych względów, nie są zainteresowani wykupem. W ostatnich miesiącach, liczba składanych wniosków o nabycie mieszkań, mimo przeprowadzanych działań marketingowych i informacyjnych (bezpośrednie informacje kierowane do osób uprawnionych, ogłoszenia oraz organizowane spotkania środowiskowe) jest malejąca.

Innym czynnikiem powodującym zahamowanie procesu prywatyzacji lokali mieszkalnych przez Wojskową Agencję Mieszkaniową, jest zadłużenie najemców z tytułu opłat za używanie lokalu.

Dalsza prywatyzacja zasobu mieszkaniowego WAM zostanie utrzymana, jednak prawdopodobnie na niższym poziomie niż w latach ubiegłych.

6. Monitorowanie zobowiązań prywatyzacyjnych

Realizacja zobowiązań pozacenowych, według stanu na dzień 31.12.2006 r.

1. Umowy prywatyzacyjne czynne

Nadzór nad stanem realizacji zobowiązań pozacenowych zapisanych w umowach sprzedaży akcji lub udziałów Skarbu Państwa w spółkach handlowych oraz statutach i umowach spółek powstałych w wyniku prywatyzacji bezpośredniej, jest prowadzony przez właściwe miejscowo Delegatury Terenowe Ministra Skarbu Państwa, natomiast monitorowanie stanu realizacji pozacenowych zobowiązań prywatyzacyjnych znajduje się w kompetencjach Ministerstwa Skarbu Państwa.

Umowy prywatyzacyjne, w których zobowiązania pozacenowe pozostają w trakcie realizacji określane są jako czynne umowy prywatyzacyjne.

Według stanu na koniec 2006 r. Ministerstwo Skarbu Państwa nadzorowało stan realizacji zobowiązań pozacenowych w 391 umowach prywatyzacyjnych. Dotyczy to 84 umów z prywatyzacji pośredniej (sprzedaż akcji lub udziałów Skarbu Państwa) oraz 303 umów z prywatyzacji bezpośredniej, w tym:

- 43 umów wniesienia przedsiębiorstwa do spółki,
- 76 umów sprzedaży przedsiębiorstwa,

- 184 umów o oddanie przedsiębiorstwa do odpłatnego korzystania.

Ponadto w nadzorze znajdowały się 4 umowy sprzedaży majątku po zlikwidowanych przedsiębiorstwach państwowych.

Biorąc pod uwagę tryb prywatyzacji należy zauważyć, iż na ogólną liczbę 391 nadzorowanych umów prywatyzacyjnych, umowy zawarte w wyniku prywatyzacji bezpośredniej stanowią zdecydowaną większość, tj. 77,5% (303). Umowy zawarte w trybie prywatyzacji pośredniej to 21,5% (84) czynnych umów prywatyzacyjnych. Pozostałą grupę 1% (4) stanowią umowy sprzedaży majątku po zlikwidowanych przedsiębiorstwach państwowych.

W ramach prywatyzacji bezpośredniej największy udział mają umowy o oddanie przedsiębiorstwa do odpłatnego korzystania (tzw. leasing pracowniczy), które stanowią 61% wszystkich nadzorowanych umów, zaś najmniejszy (14%) umowy wniesienia przedsiębiorstwa do spółki.

Wśród umów prywatyzacyjnych, największą grupę stanowią umowy zawarte z inwestorami dysponującymi wyłącznie kapitałem polskim 87% (339). Umowy z wyłącznym udziałem kapitału zagranicznego stanowią 11% (45).

Według stanu na koniec 2006 r., wstępnie stwierdzono niewykonanie zobowiązań pozacenowych w 99 czynnych umowach prywatyzacyjnych, co stanowi 25% ogólnej liczby nadzorowanych umów. Należy podkreślić, że ranga niewykonanych zobowiązań pozacenowych jest bardzo zróżnicowana, poczynając od zobowiązań informacyjnych, poprzez zobowiązania o charakterze socjalnym (przy których stroną roszczeniową są najczęściej pracownicy sprywatyzowanych podmiotów, a tylko w niewielkim zakresie Skarb Państwa), po najistotniejsze – zobowiązania kapitałowe i inwestycyjne.

2. Zobowiązania inwestycyjne w umowach czynnych, według stanu na dzień 31.12.2006 r.

Zobowiązania inwestycyjne stanowią najbardziej gospodarczo istotną grupę zobowiązań pozacenowych, podejmowanych przez inwestorów w umowach prywatyzacyjnych.

Z ogólnej liczby czynnych umów prywatyzacyjnych 97% z nich (tj. 379) zawiera zobowiązania dotyczące nakładów inwestycyjnych.

Łączna kwota zobowiązań inwestycyjnych, wynikająca z czynnych umów prywatyzacyjnych, według stanu na 31.12.2006 r. wynosi 48.649,3 mln zł. Do końca 2006 r. inwestorzy powinni dokonać nakładów inwestycyjnych w wysokości 29.398,3 mln zł. Według aktualnie posiadanych danych, w okresie sprawozdawczym, zgodnie z zapisami umów prywatyzacyjnych, zostały wykonane inwestycje w kwocie 29.434,3 mln zł. Jednakże należy

zauważyć, iż ze względu na zróżnicowane terminy sprawozdawczości ustalone w poszczególnych umowach prywatyzacyjnych, kwota inwestycji zrealizowanych do końca 2006 r. z pewnością ulegnie zmianie, gdyż wiele zobowiązań inwestycyjnych wymagalnych do 31.12.2006 r. zostanie rozliczonych w 2007 r. i latach następnych. Warto również podkreślić, że części (około 690 mln zł) nakładów inwestycyjnych dokonano przed terminem ich wymagalności.

Według stanu na 31.12.2006 r., Ministerstwo Skarbu Państwa stwierdziło niewykonanie nakładów inwestycyjnych na kwotę 604,7 mln zł, co stanowi 1,24% ogólnej kwoty zobowiązań inwestycyjnych wynikających z czynnych umów prywatyzacyjnych.

Podane informacje należy traktować jako dane wstępne, gdyż Ministerstwo Skarbu Państwa jest w trakcie przygotowywania rocznego sprawozdania z realizacji zobowiązań prywatyzacyjnych.

7. Działania promocyjno-informacyjne

W 2006 r. prowadzone były działania promocyjno-informacyjne wspierające inicjatywy podejmowane i realizowane przez Ministra Skarbu Państwa, w tym procesy prywatyzacyjne. W ramach tych działań:

- reprezentowano Ministerstwo Skarbu Państwa na XVI Forum Ekonomicznym w Krynicy,
- zorganizowano konferencje prasowe, wywiady prasowe, radiowe i telewizyjne z udziałem Kierownictwa MSP, których tematami były m.in.: strategie i plany dotyczące nowego nadzoru właścicielskiego Skarbu Państwa, 100 dni pracy Ministerstwa Skarbu Państwa w rządzie Premiera Kazimierza Marcinkiewicza, fuzja Pekao SA z BPH S.A., komercjalizacja ostatnich 300 przedsiębiorstw państwowych, prywatyzacja Wielkiej Syntezy Chemicznej oraz elektroenergetyka,
- prowadzono bieżącą działalność z zakresu polityki informacyjnej.

8. Przychody z prywatyzacji i dochody budżetowe z tytułu dywidend

W „Kierunkach prywatyzacji majątku Skarbu Państwa w 2006 r.” zaplanowano realizację przychodów z prywatyzacji w wysokości 5.500 mln zł.

W 2006 r., w ujęciu brutto Ministerstwo Skarbu Państwa zrealizowało przychody z prywatyzacji w kwocie 621,9 mln zł co stanowi 11,3% wykonania planu.

Uzyskane przychody zostały rozdysponowane następująco:

- 455,3 mln zł przekazanych zostało do budżetu państwa,

- 151,7 mln zł pozostało w gestii Ministra Skarbu Państwa (zgodnie z art. 56 ust. 1 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji), z tego przekazano:
  - 93,3 mln zł na Fundusz Restrukturyzacji Przedsiębiorców (art.56 1.2. uokip),
  - 46 mln zł na Fundusz Reprywatyzacji (art.56 1.1. uokip),
  - 12,4 mln zł na Fundusz Skarbu Państwa, na pokrycie kosztów prywatyzacji, gospodarowania mieniem SP oraz inne zadania ustawowe nałożone na Ministra Skarbu Państwa (art. 56 1.3 uokip),
  - 12,4 mln zł na Fundusz Nauki i Technologii Polskiej (art. 56 1.4 uokip),
  - 5,6 mln zł na Fundusz Pracy (art. 56 3 uokip),
  - 5,9 mln zł na Fundusz im. Komisji Edukacji Narodowej (art.56.1a uokip).

Ponadto 9 mln zł – nadwyżka Funduszu Skarbu Państwa pochodzącej z prywatyzacji (art. 56.4 uokip) – zostało zwrócone do budżetu.

Zaplanowane w „*Kierunkach prywatyzacji majątku Skarbu Państwa w 2006 r.*” dochody z tytułu dywidend na kwotę 2.400 mln zł zostały przekroczone o ponad 25% i wyniosły 3.012,1 mln zł.

PRZEBIEG PROCESÓW PRZEKSZTAŁCENŃ WŁASNOŚCIOWYCH WG STANU NA DZIEŃ 31.12.2006 R.

Wyszczególnienie	Przedsiębiorstwa państwowe objęte przekształceniami													
	RAZEM 3+9+12	skomercjali zowane*	Udostępniono akcje/udziały					Prywatyzacja bezpośrednia			Likwidacja w trybie art.19 ustawy o pp			
			udostępniono a/u ogółem ⁽¹⁾	w tym		kolejne zbycie a/u w spółkach z cz.udz.SP ⁽²⁾	% 4:3	akceptacja MPW/MSP	wykreślono z rejestr przedsiębiorców	% 10:9	brak sprzeciwu MPW/MSP	wykreślono z rejestr przedsiębiorców	ogłoszono upadłość	% 13:12
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
narastająco od 1 sierpnia 1990 r.														
do 31.12.1993r.	2566	595	98	98	-	-	18,6	892	753	84,4	1079	221	224	20,5
do 31.12.1994r.	3078	816	134	134	-	-	18,5	1023	937	91,6	1239	333	347	26,9
do 31.12.1995r.	3619	1062	220	160	-	-	23,0	1174	1076	91,7	1383	433	430	31,3
do 31.12.1996r.	4044	1193	787	184	-	-	73,1	1371	1280	93,4	1480	565	492	38,2
do 31.12.1997r.	4358	1254	845	228	-	-	67,4	1564	1444	92,3	1540	664	536	43,1
do 31.12.1998r.	4655	1372	886	244	-	-	64,6	1699	1589	93,5	1584	734	560	46,3
do 31.12.1999r.	4958	1469	912	262	-	-	62,1	1848	1739	94,1	1641	790	581	48,1
do 31.12.2000r.	5216	1506	938	283	-	-	62,3	2012	1891	94,0	1698	836	603	49,2
do 31.12.2001r.	5350	1515	970	315	-	-	64,0	2084	1954	93,8	1751	848	632	48,4
do 31.12.2002r.	5450	1527	992	336	-	-	65,0	2128	2021	95,0	1795	885	657	49,3
do 31.12.2003r.	5533	1539	998	342	-	-	64,8	2164	2062	95,3	1830	935	670	51,1
do 31.12.2004 r	5631	1562	1009	352	1	-	64,6	2216	2119	95,6	1853	990	673	53,4
do 31.12.2005r.	5715	1578	1020	358	6	-	64,6	2253	2157	95,7	1884	1031	676	54,7
do 31.12.2006r.	5747	1587	1026	364	6	-	64,7	2263	2181	96,3	1897	1056	681	55,7
w poszczególnych latach														
w latach 1990-93	2566	595	98	98	-	-	-	892	753	-	1079	221	224	-
w roku 1994	512	221	36	36	-	-	-	131	184	-	160	112	123	-
w roku 1995	541	246	86	26	-	-	-	151	139	-	144	100	83	-
w roku 1996	425	131	567	24	-	-	-	197	204	-	97	132	62	-
w roku 1997	314	61	58	44	-	-	-	193	164	-	60	99	44	-
w roku 1998	297	110+8**	41	16	-	-	-	135	145	-	44	70	24	-
w roku 1999	303	90+7**	26	18	-	76	-	149	150	-	57	56	21	-
w roku 2000	258	36+1**	26	21	-	80	-	164	152	-	57	46	22	-
w roku 2001	134	9	32	32	-	70	-	72	63	-	53	12	29	-
w roku 2002	100	11+1**	22	21	-	77	-	44	67	-	44	37	25	-
w roku 2003	83	12	6	6	-	87	-	36	41	-	35	50	13	-
w roku 2004	98	23	11	10	1	120	-	52	57	-	23	55	3	-
w roku 2005	84	16	11	6	5	93	-	37	38	-	31	41	3	-
w roku 2006	32	9	6	6	0	54	-	10	24	-	13	25	5	-

*) - łącznie z 117 jsSP utworzonymi przez innych Ministrów i przejętymi przez Ministra SP w wyniku reformy centrum gospodarczego rządu w 1997 r.

**) - przedsiębiorstwa przekształcone na podstawie Działu III ust. o kip. (komercjalizacja z konwersją wierzytelności)

(1) - włączono spółki: wniesione do NFI; powstałe na podstawie Działu III ust. o kip; w których udostępniono akcje/udziały w ramach BPU

(2) - kontynuacja prywatyzacji poprzez zbycie kolejnego pakietu akcji/udziałów w spółkach z częściowym udziałem Skarbu Państwa.

**Przychody ¹⁾ z prywatyzacji uzyskane
w latach 1991-2006**

Rok	Planowana kwota przychodów	Wykonana kwota przychodów w mln zł	% wykonania
1991	1 500,0	170,9	11,4%
1992	600,0	484,4	80,7%
1993	880,0	780,4	88,7%
1994	1 230,0	1 594,9	129,7%
1995	2 330,0	2 641,6	113,4%
1996	2 565,0	3 749,8	146,2%
1997	4 450,0	6 537,7	146,9%
1998	6 700,0	7 068,7	105,5%
1999	6 900,0	13 347,5	193,4%
2000	20 100,0	27 181,8	135,2%
2001	10 140,0	6 813,8	67,2%
2002	6 800,0	2 859,7	42,1%
2003	9 100,0	4 143,5	45,5%
2004	8 830,0	10 254,0	116,1%
2005	5 700,0	3 847,7	67,5%
2006	5 500,0	621,9	11,3%
Ogółem	93 325,0	92 098,3	98,7%

1) do 1997 r. były to dochody

Część I

Sprawozdanie z wykonania ustawy budżetowej

Rozdział 1

Wykonanie postanowień ustawy budżetowej

1.1. Dochody, wydatki oraz deficyt budżetu państwa

W art. 1 ustawy budżetowej na 2006 r. z dnia 17 lutego 2006 r. ustalono:

- 1) dochody budżetu państwa na kwotę 195.281.959 tys. zł,
- 2) wydatki budżetu państwa na kwotę nie większą niż 225.828.675 tys. zł,
- 3) deficyt budżetu państwa na kwotę nie większą niż 30.546.716 tys. zł.

Realizację podstawowych wielkości budżetu państwa w 2006 r. przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2005 r.	Ustawa budżetowa na 2006 r.	Wykonanie 2006 r.	4-3	4:3	4:2
	w tysiącach zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
Dochody	179.772.217	195.281.959	197.639.812	2.357.853	101,2	109,9
Wydatki	208.132.944	225.828.675	222.702.946	-3.125.729	98,6	107,0
Deficyt	28.360.727	30.546.716	25.063.134	-5.483.582	82,0	88,4
Przychody	205.023.176	295.801.264	177.620.804	-118.180.460	60,0	86,6
Rozchody	176.662.449	265.254.548	152.557.670	-112.696.878	57,5	86,4

Dochody budżetu państwa w 2006 r. zrealizowano w kwocie wyższej o 2.357.853 tys. zł. (1,2%) od zaplanowanej w ustawie budżetowej. Przyczyny powodujące wyższe niż planowano wykonanie dochodów zostały omówione w części charakteryzującej sytuację makroekonomiczną oraz w części opisującej zmiany poszczególnych tytułów dochodów budżetu.

Wydatki budżetu państwa wykonane zostały w 2006 r. w wysokości 222.702.946 tys. zł (w tym 2.452.648 tys. zł to wydatki przesunięte do realizacji w roku 2007 na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 grudnia 2006 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2006 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego) i były niższe o 3.125.729 tys. zł w stosunku do kwoty ustalonej w ustawie budżetowej na rok 2006.

Ograniczenie wydatków obejmowało wydatki zaplanowane praktycznie we wszystkich częściach budżetowych. Stopień realizacji wydatków w poszczególnych częściach był zróżnicowany i oscylował między 57,2% a 100% budżetu po zmianach. Szczegółowe dane wykonania części budżetowych przedstawiono w rozdziale 3 niniejszego opracowania.

Należy nadmienić, że w roku 2006 dysponenci części budżetowych posiadali do wykorzystania nie tylko kwoty przewidziane w ustawie budżetowej na 2006 r., ale także ujęte w ustawie budżetowej na 2005 r. i przesunięte do realizacji w roku 2006 na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2005 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2005 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego w łącznej kwocie 4.361.486 tys. zł, z czego wykorzystano środki w wysokości 3.752.712 tys. zł. Pozostała część kwoty niewykorzystana w terminach wskazanych w rozporządzeniu zgodnie z określonymi w ustawie o finansach publicznych zasadami została zwrócona na rachunek dochodów budżetu państwa.

Deficyt budżetu państwa został zrealizowany w wysokości 25.063.134 tys. zł. W porównaniu do zapisanego w art. 1 ust. 3 ustawy budżetowej na 2006 r. nieprzekraczalnego poziomu 30.546.716 tys. zł był niższy o 5.483.582 tys. zł. Z uwagi na korzystną sytuację gospodarczą głównym źródłem finansowania deficytu był krajowy sektor pozabankowy. Największy wzrost zadłużenia Skarbu Państwa z tytułu sprzedaży papierów skarbowych miał miejsce wobec funduszy emerytalnych i funduszy inwestycyjnych. Finansowanie zagraniczne przebiegało w warunkach rosnących stóp procentowych na głównych rynkach zagranicznych, co w złożeniu z sytuacją na rynku krajowym spowodowało ograniczenie tego źródła w stosunku do planów ustawowych.

1.2. Realizacja pozostałych postanowień ustawy budżetowej

Poniżej omówiona została realizacja wybranych artykułów ustawy budżetowej, w szczególności tych, które:

- 1) wywarły znaczący wpływ na realizację budżetu państwa w 2006 r.,
  - 2) nie są omówione w dalszej części sprawozdania.
1. W art. 2 ustawy budżetowej ustalone zostały przychody i rozchody budżetu państwa. Przychody wyniosły 177.620.804 tys. zł wobec ustawowej kwoty 295.801.264 tys. zł. Natomiast rozchody wyniosły 152.557.670 tys. zł wobec kwoty 265.254.548 tys. zł zapisanej w ustawie. Szczegółowe dane dotyczące przychodów i rozchodów budżetu państwa oraz realizacji dyspozycji zawartych w art. 3 znajdują się w Części II niniejszego opracowania.

2. Realizacja zapisów art. 4 ustawy przedstawia się następująco:
- przyrost zadłużenia na dzień 31 grudnia 2006 r. z tytułu emisji i spłaty skarbowych papierów wartościowych na rynku krajowym wyniósł 37.331.474 tys. zł w stosunku do limitu określonego w ustawie na poziomie 70.000.000 tys. zł,
  - przyrost zadłużenia na dzień 31 grudnia 2006 r. z tytułu zaciągniętych kredytów i uzyskanych pożyczek zagranicznych oraz z tytułu emisji skarbowych papierów wartościowych na rynki zagraniczne, pomniejszony o terminowe i przedterminowe spłaty kapitału zadłużenia zagranicznego wyniósł 5.720.282 tys. zł w odniesieniu do limitu ustawowego na poziomie 35.000.000 tys. zł,
  - wartość nominalna nowo wyemitowanych na rynku krajowym skarbowych papierów wartościowych przeznaczonych na przedterminową spłatę, wykup lub zamianę innych niż skarbowe papiery wartościowe zobowiązań Skarbu Państwa, a także na spłatę zobowiązań Skarbu Państwa wynikających z ustaw, orzeczeń sądów lub innych tytułów, wyniosła 1.110.737 tys. zł przy limicie ustawowym na poziomie 15.000.000 tys. zł.
3. Zgodnie z art. 5 Minister Finansów został upoważniony do sprzedaży aktywów finansowych zwolnionych w wyniku operacji przedterminowego wykupu zadłużenia zagranicznego. Wartość sprzedaży tych aktywów wyniosła 293.000 tys. zł.
4. W art. 6 ustawy budżetowej ustalony został limit gwarancji i poręczeń Skarbu Państwa na poziomie 17.000.000 tys. zł. Został on wykorzystany w 3.034.801 tys. zł., tj. 17,9% planowanej kwoty.

Zgodnie z art. 31 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 maja 1997 roku o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne, łączną kwotę, do wysokości której mogą być udzielane przez Skarb Państwa poręczenia i gwarancje, określa corocznie ustawa budżetowa, przy czym kwota ta nie obejmuje poręczeń i gwarancji udzielonych na wykonanie zobowiązań objętych poręczeniem lub gwarancją Skarbu Państwa, w zakresie, w jakim nie powoduje to zwiększenia zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji.

5. Art. 7 ustawy budżetowej określał limit łącznych zobowiązań Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. z tytułu gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych oraz gwarancji ubezpieczeniowych na kwotę 10.500.000 tys. zł. Łączne zobowiązania na dzień 31.12.2006 r. wyniosły 7.964.049 tys. zł, tj. 75,9% ustalonego limitu. Jednocześnie należy zauważyć, że limit gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych i gwarancji ubezpieczeniowych ma charakter czysto techniczny, tj. nie wpływa bezpośrednio na wydatki budżetu państwa.

6. Zgodnie z art. 8 ustawy budżetowej Minister Finansów upoważniony został do udzielenia ze środków budżetu państwa:

- kredytów i pożyczek rządów innych krajów na sfinansowanie importu z Rzeczypospolitej Polskiej towarów i usług do kwoty 1.014.360 tys. zł (tj. 300 mln USD).

Środki wykorzystano tylko w 7,6% planu (25,2 mln USD). Taki stopień realizacji spowodowany został:

- 1) niskim poziomem kontraktowania kredytu w wysokości 85 mln USD udzielonego Chinom na podstawie Umowy między Rządem RP a Rządem ChRL o współpracy finansowej z dnia 29 września 2000 roku. Do końca grudnia 2006 roku zaakceptowano 4 kontrakty o wartości ok. 17,5 mln USD, wypłaty z tego tytułu w 2006 roku wyniosły ok. 0,5 mln USD, tj. ok. 1,52 mln zł;
- 2) opóźnieniami w dostawach realizowanych na podstawie Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Uzbekistanu o udzieleniu kredytu w pomocy związanej (wartość kredytu 15 mln USD) oraz opóźnieniami w realizacji kontraktów zawartych na podstawie Umowy między Rządem RP a Rządem RU o udzieleniu kredytu o wartości 15 mln USD. Łącznie wypłaty z tytułu powyższych umów wyniosły w 2006 r. ok. 8 mln USD, tj. ok. 25,2 mln zł;
- 3) opóźnieniem w wykorzystaniu kwoty 135 mln USD (powiększonej w 2006 r. o 260 mln USD) przeznaczonej na finansowanie eksportu do Indonezji. W związku z opóźnieniami po stronie indonezyjskiej w 2003 r. udzielonego Republice Indonezji pierwszego kredytu w wysokości 26,5 mln USD na podstawie Umowy między Rządem RP a Rządem RI o udzieleniu kredytu z dnia 21 listopada 2003 r. W 2004 r. i w 2005 r. podpisano dwie kolejne międzyrządowe umowy kredytowe o łącznej wartości kredytu 54,2 mln USD. W 2006 r. wypłaty z tytułu wykonania powyższych umów wyniosły ok. 1,6 mln USD, tj. ok. 4,5 mln zł;
- 4) przedłużającymi się ustaleniami sprawie kontraktu planowanego do finansowania w ramach Umowy między Rządem RP a Rządem Republiki Angoli o udzieleniu kredytu w ramach pomocy związanej oraz opóźnieniem w dostawach realizowanych na podstawie Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Angoli o udzieleniu kredytu z dnia 1 marca 2006 r. W 2006 r. wypłaty z tytułu wykonania powyższych umów wyniosły ok. 15,1 mln USD, tj. ok. 45,7 mln zł;
- 5) wydłużeniem procedur związanych z wejściem w życie Umowy kredytowej z Czarnogorą, w związku z majowymi wynikami referendum w Republice Serbii i Czarnogóry. Po rozpadzie Republiki Serbii i Czarnogóry strona polska podjęła

działania mające na celu ustalenie sukcesora prawnego Umowy. Republika Czarnogóry proklamowała niepodległość w dniu 3 czerwca 2006 r. W dniu 20 czerwca 2006 r. Rząd Rzeczypospolitej Polskiej uznał państwowość Republiki Czarnogóry. W wyniku wymiany not dyplomatycznych ustalono, że sukcesorem Umowy będzie właśnie ww. kraj. Stosowne procedury związane z wejściem w życie Umowy w stosunkach z Republiką Czarnogóry zakończono w dniu 7 września 2006 roku.

W latach 2003-2006 prowadzono intensywne działania mające na celu pełne wykorzystanie środków budżetowych. Oprócz kolejnych ciągłych udzielonych kredytów prowadzono także aktywne prace mające na celu uruchomienie nowych. Ponadto podejmowano wiele innych uzgodnień kredytowych z potencjalnymi polskimi eksporterami i innymi krajami-kredytobiorcami (m.in. Mołdowa, Indonezja, Azerbejdżan, Filipiny, Chiny, Wietnam). Prace w tym zakresie będą kontynuowane.

Należy podkreślić, iż jedną z podstawowych przyczyn decydujących o przedłużaniu się lub wstrzymywaniu uzgodnień kredytowych z innymi krajami są nadmierne oczekiwania kredytobiorcy w zakresie warunków finansowych kredytu oraz wrażliwość na zmieniające się warunki polityczne i gospodarcze w Polsce i na świecie. Opóźnienia w uruchamianiu kredytów wynikają także często z przedłużających prac kontraktowych między potencjalnymi importerami i eksporterami oraz rozbudowanych procedur udzielenia kredytów pomocowych obowiązujących stroną polską w związku z członkostwem w OECD;

- pożyczek dla Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. na wypłatę gwarantowanych przez Skarb Państwa odszkodowań z tytułu ubezpieczeń eksportowych oraz kwot gwarancji ubezpieczeniowych do wysokości 1.000.000 tys. zł.

Do określenia wysokości limitu wykorzystano przede wszystkim informacje, otrzymane z KUK E S.A., dotyczące preliminowanego zapotrzebowania przez tę instytucję na środki z budżetu państwa. Założona kwota wynikała z przewidywanych przez Korporację wysokich wypłat odszkodowań i kwot gwarancji ubezpieczeniowych w 2006 r. (w szczególności z tytułu wysokiego zaangażowania Korporacji w gwarancje udzielone dla przemysłu stoczniowego). Jednakże w 2006 r. przewidywane przez Korporację ryzyka nie zrealizowały się w pełni a stan środków na wyodrębnionym rachunku bankowym był wystarczający do wypłat odszkodowań i kwot gwarancji ubezpieczeniowych, w związku z czym nie zaistniała potrzeba udzielania pożyczek Korporacji;

- pożyczek dla jednostek samorządu terytorialnego w ramach postępowania naprawczego do wysokości 30.000 tys. zł – w 2006 roku z budżetu państwa nie udzielono żadnej takiej pożyczki;

- pożyczek na uzupełnienie przychodów Funduszu Rekompensacyjnego, o którym mowa w art. 16 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej do kwoty 1.000.000 tys. zł.

Zgodnie z regulacjami ww. ustawy pożyczki z budżetu państwa udzielane są tylko w przypadku wystąpienia niedoboru przychodów Funduszu z pozostałych źródeł, tj.:

- 1) ze sprzedaży nieruchomości pochodzących z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, z ich częściami składowymi, o łącznej powierzchni nie mniejszej niż 400.000 ha
- 2) oraz odsetek z tytułu oprocentowania środków zgromadzonych na rachunku Funduszu.

W 2006 r. nie zaistniała potrzeba udzielenia pożyczki z budżetu państwa;

- pożyczek dla publicznych zakładów opieki zdrowotnej do wysokości 1.100.000 tys. zł, przy jednoczesnym założeniu, że suma dokonanych wypłat z tego tytułu w latach budżetowych 2005 i 2006 nie może przekroczyć łącznej kwoty 2.200.000 tys. zł.

W roku 2006 Skarb Państwa zawarł z publicznymi zakładami opieki zdrowotnej umowy pożyczki na kwotę 41.156,5 tys. zł. Łącznie w 2005 i 2006 roku wartość udzielonych pożyczek wynosi 1.642.203,5 tys. zł.

7. Zgodnie z art. 11 ustawy budżetowej ze środków Funduszu Restrukturyzacji Przedsiębiorców dofinansowana została realizacja budowy zbiornika wodnego Świnna Poręba w wysokości 80.000 tys. zł, tj. 100% planu.
8. Zgodnie z art. 12 ustawy budżetowej w 2006 r. Krajowy Fundusz Drogowy dofinansowany został z Funduszu Restrukturyzacji Przedsiębiorców kwotą 200.000 tys. zł, co stanowi 100% planu.
9. Z ustalonych w art. 21 ustawy budżetowej na 2006 r. etatów funkcjonariuszy Policji w liczbie 103.421, przeciętne wykonanie etatów wyniosło 97.814, w tym 97.732 etatów w jednostkach organizacyjnych Policji.
10. W art. 22 ustalona została łączna kwota dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług w wysokości 401.662 tys. zł z przeznaczeniem na dofinansowanie:
  - krajowych przewozów pasażerskich w celu wyrównania przewoźnikom kolejowym utraconych przychodów z tytułu obowiązujących ustawowych uprawnień do ulgowych przejazdów, o których mowa w ustawie dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego w wysokości 373.500 tys. zł.

Na podstawie regulacji zawartych w art. 39 ustawy o transporcie kolejowym, dotacje te przeznaczone są na wyrównanie przewoźnikom kolejowym utraconych przychodów z tytułu honorowania ustawowych uprawnień do ulgowych przejazdów, o których mowa w ustawie z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin, ustawie z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego oraz ustawie z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego. Zasady i tryb rozliczania tej dotacji w roku 2005 określało rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 17 stycznia 2005 r. w sprawie dotacji przedmiotowej do kolejowych przewozów pasażerskich (Dz. U. Nr 14, poz. 116) a następnie rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 czerwca 2006 r. w sprawie dotacji przedmiotowej do krajowych przewozów pasażerskich (Dz. U. Nr 113, poz. 776).

Dotacje zaplanowane na rok 2006 w kwocie 373.500 tys. zł zostały zrealizowane w 95,3%, tj. 355.894 tys. zł;

- podręczników szkolnych do kształcenia zawodowego i kształcenia specjalnego oraz podręczników akademickich w wysokości 8.912 tys. zł. Kwotę tę wykorzystano w 99,9% na wydanie 244 specjalistycznych podręczników akademickich o łącznym nakładzie 352,9 tys. egzemplarzy i łącznej objętości 8.145 arkuszy wydawniczych.

Dotacjami objęto 40 wydawców, w tym 29 wydawców niezaliczanych do jednostek sektora finansów publicznych, którym przekazano dotacje w kwocie 7.509 tys. zł. Wśród nich największy udział miały: Wydawnictwo Naukowe PWN S.A., Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Wydawnictwo Czelej. Do 11 wydawców zaliczanych do pozostałych jednostek sektora finansów publicznych (w tym głównie wydawców uczelnianych), przekazano dotacje w kwocie 1.152 tys. zł, wśród których największy udział miały: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego;

- posiłków sprzedawanych w barach mlecznych w wysokości 18.000 tys. zł – limit ten został wykorzystany w 99,9% (17.999,9 tys. zł). Z dotacji tej w ciągu 2006 r. korzystały średnio 144 bary;
- przesyłek ustawowo zwolnionych z opłat pocztowych – 1.250 tys. zł; kwota ta została wykorzystana przez P.P.U.P. Poczta Polska w wysokości 1.087 tys. zł (tj. 87 % planu) i została przekazana zgodnie z rozliczeniem zgłoszonym przez ww. operatora publicznego na:
  - przesyłki dla ociemniałych – 68.655 sztuk,
  - przesyłki egzemplarzy bibliotecznych – 217.132 sztuk.

11. W art. 23 zostały ustalone dotacje przedmiotowe na:

- korzystanie z usług w zakresie szkolenia sportowego świadczonych przez „Centralny Ośrodek Sportu” do wysokości 17.501 tys. zł; środki te zostały zrealizowane w 97,5%, tj. w wysokości 17.057 tys. zł. Realizacja dotacji na poziomie niższym od planowanego wynikała z rozliczenia - zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 26 stycznia 2005 r. w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych oraz zasad i terminów rocznych rozliczeń i wpłat do budżetu - nadwyżki środków obrotowych w wysokości 444 tys. zł powstałej na dzień 31 grudnia 2005 r. w Centralnym Ośrodku Sportu;
- wdrażanie do pracy społecznie użytecznej i przygotowywanie do zawodu, w warsztatach szkolnych prowadzonych przy zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich, w kwocie 683 tys. zł. Dotacja została zrealizowana zgodnie z przeznaczeniem w wysokości 681 tys. zł, tj. w 99,7% planu;
- ochronę gospodarki leśnej, rezerwatowej oraz przyrody prowadzoną przez gospodarstwa pomocnicze przy parkach narodowych, na gruntach będących w zarządzie parków narodowych, w kwocie 1.701 tys. zł.

Dotacja ta w trakcie roku budżetowego została zwiększona o 65 tys. zł i zrealizowana w wysokości 1.766 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach. Przeznaczona została na dofinansowanie kosztów ochrony przyrody i kulturowych zasobów w parkach narodowych, na działalność naukowo-badawczą, edukacyjną i turystyczną oraz na pozostałą działalność związaną z ochroną gospodarki leśnej, rezerwatowej i przyrody.

12. W art. 24 ustalona została łączna kwota dotacji przedmiotowych na dofinansowanie niektórych zadań wykonywanych na rzecz rolnictwa – 137.397 tys. zł. Wydatki te w trakcie wykonywania budżetu zostały zwiększone do wysokości 139.355 tys. zł i wykonane w kwocie 134.316 tys. zł, tj. w 96,5%. I tak w zakresie:

- postępu biologicznego w produkcji roślinnej i zwierzęcej – 120.254 tys. zł, tj. 98,4% planu po zmianach,
- ochrony roślin – 5.778 tys. zł, tj. 66,6% planu po zmianach,
- rolnictwa ekologicznego – 8.284 tys. zł, tj. 97,6% planu po zmianach.

13. W art. 25 ustalona została kwota dotacji na inwestycje realizowane przez „PKP Polskie Linie Kolejowe Spółka Akcyjna” na liniach kolejowych o państwowym znaczeniu w kwocie 505.596 tys. zł. Wydatki te w trakcie wykonywania budżetu zostały zwiększone

do wysokości 575.177 tys. zł, a faktyczne ich wykonanie wyniosło 568.819 tys. zł (w tym 12.264 tys. zł stanowią wydatki niewygasające).

14. Wykonanie art. 27 ustawy budżetowej dotyczącego służby cywilnej, przedstawia się następująco:
  - mianowano 1.845 urzędników wobec limitu ustawowego – 3.000 osób, co stanowi 61,5 % planu,
  - wynagrodzenia zostały zrealizowane w wysokości 4.727.799 tys. zł wobec limitu ustawowego 4.799.325 tys. zł, tj. 98,5 % zaplanowanych środków,
  - z limitu środków na szkolenia, ustalonego w ustawie w wysokości 51.231 tys. zł wykorzystano 46.775 tys. zł, co stanowi 91,3 % zaplanowanych wydatków.
15. Prognozowany, w art. 28, średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych na poziomie 101,5% w rzeczywistości wyniósł 101,0%.
16. Prognozowany, w art. 29, średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów w wysokości 101,6% w rzeczywistości wyniósł 101,4%.
17. Ustalona w art. 30 wysokość odpisu z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w kwocie 3.015.890 tys. zł została zrealizowana w 100%.
18. W art. 31 określona została kwota wydatków na prewencję rentową na poziomie 110.000 tys. zł. W 2006 r. środki te wyniosły 99.170 tys. zł, co oznacza, że wykonanie wydatków stanowi 90,2% planu.
19. Realizowana przez ZUS, zgodnie z art. 32, wysokość należności dla ZUS z tytułu poniesionych kosztów poboru i dochodzenia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych składek na otwarte fundusze emerytalne była zgodna z planem i wyniosła 0,8% kwoty składek przekazanych do funduszy.
20. Odpis od funduszu emerytalno-rentowego na fundusz administracyjny Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, o którym mowa w art. 33 ustawy budżetowej w 2006 r., wyniósł 370.000 tys. zł i został zrealizowany zgodnie z planem.
21. Planowana w art. 34 kwota wydatków na prewencję wypadkową w wysokości 2.000 tys. zł została zrealizowana w 94,6%, tj. wyniosła 1.892 tys. zł.
22. W art. 35 ustalono kwotę środków przeznaczonych na finansowanie rent strukturalnych na poziomie 8.034 tys. zł. Zgodnie z danymi z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego została zrealizowana w 92,7%, tj. była niższa od planowanej i wyniosła 7.445 tys. zł.

23. Prognozowana, w art. 36, kwota przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej na poziomie 2.425 zł wyniosła w rzeczywistości 2.477 zł.

24. Zgodnie z art. 37 w części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw gospodarki ujęto wydatki budżetowe w łącznej kwocie 659.400 tys. zł z przeznaczeniem na:

- 1) realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego w latach 2003-2006 (Dz.U. Nr 210, poz. 2037 oraz z 2005 r. Nr 150, poz. 1250) w wysokości 645.000 tys. zł.

Dotacje te zostały zwiększone w trakcie roku budżetowego do poziomu 786.232 tys. zł z przeznaczeniem na pokrycie:

- 80% kosztów świadczeń kwalifikowanych do sfinansowania (świadczenia osłonowe i aktywizujące – adaptacyjne wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o restrukturyzacji węgla kamiennego w latach 2003-2006) w wysokości 93.973 tys. zł
- oraz 56% kosztów świadczeń kwalifikowanych do sfinansowania (kwalifikowane kategorie do sfinansowania ze środków pożyczki Banku Światowego określone w § 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 28 stycznia 2004 r. w sprawie dotacji na finansowanie likwidacji kopalń z wyłączeniem roszczeń pracowniczych) w kwocie 47.259 tys. zł.

Ponadto decyzją Ministra Gospodarki nastąpiło przeniesienie kwoty 1.000 tys. zł z dotacji dla podmiotów realizujących zadania wynikające z ustawy o restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego w latach 2003-2006 (wydatki bieżące), na dotację celową dla Centralnej Stacji Ratownictwa Górniczego S.A., z przeznaczeniem na zakup specjalistycznego sprzętu ratowniczego (wydatki majątkowe).

Wykorzystanie dotacji wyniosło 704.067 tys. zł, tj. 89,5% budżetu po zmianach, w tym wydatki finansowane z pożyczek Banku Światowego w kwocie 141.145 tys. zł

Środki te zostały przeznaczone na realizację zadań wynikających z art. 34 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego w latach 2003-2006, tj. na:

- likwidację kopalń w wysokości 283.563 tys. zł,
- restrukturyzację zatrudnienia oraz roszczenia pracownicze w kwocie 253.141 tys. zł, z tego na :
  - skutki przeniesione restrukturyzacji zatrudnienia prowadzonej w latach ubiegłych i nowe świadczenia – 201.305 tys. zł (w tym skutki przeniesione restrukturyzacji zatrudnienia prowadzonej w latach 1998 – 2002 w kwocie

50.981 tys. zł, instrumenty osłonowe i aktywizująco-adaptacyjne w kwocie 150.324 tys. zł),

- deputaty węglowe dla emerytów i rencistów –24.725 tys. zł,
  - renty wyrównawcze przysługujące od kopalń całkowicie likwidowanych – 27.111 tys. zł,
  - ekwiwalenty pieniężne z tytułu prawa do bezpłatnego węgla przysługującego emerytom i rencistom wypłacone przez ZUS wraz z kosztami obsługi – 86.047 tys. zł,
  - naprawianie szkód górniczych – 70.937 tys. zł,
  - monitoring procesów restrukturyzacyjnych – 5.917 tys. zł,
  - finansowanie zadań Górniczej Agencji Pracy Sp. z o.o. tzn. realizacji programu readaptacji zawodowej pracowników odchodzących z górnictwa w ramach ustawy o restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego w latach 2003-2006 –1.500 tys. zł,
  - zadania związane z tworzeniem nowych miejsc pracy – 739 tys. zł,
  - pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej – 60 tys. zł,
  - oraz zadania związane z ochroną zabytków techniki górniczej – kwota 2.163 tys. zł;
- 2) realizację programu aktywizacji zawodowej na rynku pracy, realizowanego w ramach restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali na kwotę 13.000 tys. zł.

Wykonane wydatki w wysokości 8.878 tys. zł, tj. 68,3 % planowanej w ustawie kwoty, obejmują dotacje celowe dla podmiotów przemysłu hutnictwa żelaza i stali na restrukturyzację zatrudnienia w ramach programu „Restrukturyzacja i rozwój hutnictwa żelaza i stali w Polsce do 2006 r.”. W ramach tego programu podpisanych zostało 20 umów, których przedmiotem są warunki, tryb przyznawania i przekazywania środków budżetowych na aktywizację zawodową pracowników. Przedmiotowe umowy zawarte zostały z hutami i spółkami zależnymi, które zostały wymienione w Obwieszczeniu Ministra Gospodarki z dnia 7 marca 2006 r. w sprawie wykazów hut i spółek zależnych (M.P. z 2006 r. Nr 20, poz. 227).

Niższa realizacja wynika rezygnacji ze świadczeń pracowników, którzy skorzystali z innych propozycji pracy, z faktu przeprowadzenia restrukturyzacji spółek usługowych włączając część pracowników do spółki macierzystej, co ograniczyło skalę zwolnień w tych spółkach. Ponadto spółki sektora zmniejszyły skalę zwolnień pracowników i nie zgłaszały zapotrzebowania na dofinansowanie odpraw w ramach Hutniczego Pakietu Aktywizującego.

Podstawą uruchomienia dotacji na aktywizację zawodową pracowników na rynku pracy jest ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. o restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali (Dz. U. Nr 111, poz. 1196 z późn. zm.) oraz rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 kwietnia 2004 r. w sprawie środków budżetu państwa przeznaczonych na aktywizację zawodową na rynku pracy (Dz. U. Nr 82, poz.755). Wykaz podmiotów, którym udzielenie pomocy publicznej na restrukturyzację było dopuszczalne, określa obwieszczenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 7 września 2004 r. w sprawie wykazu hut i spółek zależnych (MP Nr 39, poz.692);

- 3) monitorowanie przebiegu procesu restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali w Polsce w wysokości 1.400 tys. zł zostały zrealizowane zgodnie z planem.

Wydatkowane środki przeznaczone zostały na sfinansowanie następnego etapu pracy „Monitorowanie przebiegu procesu restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali w Polsce, w tym bieżącego stanu sektora i rynku wyrobów hutniczych” na podstawie umowy wieloletniej zawartej z zawiązanym konsorcjum w tym celu, w składzie Instytut Metalurgii Żelaza, Centrum Usług Informatycznych „CIBEH” S.A. i Akademia Górniczo-Hutnicza, które jako wykonawca zostało wyłonione w trybie przetargu nieograniczonego.

25. Zgodnie z art. 38 ustawy budżetowej jednostki samorządu terytorialnego zobowiązane były do dokonywania wpłat, o których mowa w art. 29 - 31 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. Nr 203, poz.1966 z późn. zm.). Z wyżej wymienionego tytułu do budżetu państwa wpłynęły dochody wpłacone przez:

- gminy w wysokości 446.252 tys. zł, tj. 100,97% kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej, z czego:
  - 442.338 tys. zł stanowią wpłaty gmin z przeznaczeniem na część równoważącą subwencji ogólnej na 2006 r.,
  - 3.914 tys. zł stanowią zaległe wpłaty gmin na zwiększenie części równoważącej subwencji ogólnej za lata ubiegłe,
  - 1.398 tys. zł. stanowią odsetki od wpłat, które nie zostały wpłacone w obowiązującym terminie;
- powiaty w wysokości 604.269 tys. zł, tj. 100% kwoty zaplanowanej w ustawie, w tym 2 tys. zł stanowiły odsetki od wpłat, które nie zostały wpłacone w obowiązującym terminie;
- województwa w wysokości 637.746 tys. zł, tj. 100% zaplanowanej kwoty.

26. W art. 39 ustawy budżetowej określone zostały wydatki na cele zdefiniowane w art. 11 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o finansowaniu infrastruktury transportu lądowego (Dz.U. Nr 267, poz. 2251) w wysokości 2.495.456 tys. zł.

Są to wydatki związane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem, ochroną i zarządzaniem drogami krajowymi oraz infrastrukturą kolejową, finansowanymi lub dofinansowanymi przez ministra właściwego do spraw transportu. W ustawie budżetowej na 2006 r. w części Transport ujęta została kwota 2.328.556 tys. zł, z tego:

- rozdział 60001 – Krajowe pasażerskie przewozy kolejowe – 190.000 tys. zł,
- rozdział 60002 – Infrastruktura kolejowa – 765.596 tys. zł,
- rozdział 60005 – Autostrady płatne – 2.000 tys. zł,
- rozdział 60011 – Drogi publiczne krajowe – 1.132.662 tys. zł,
- rozdział 60012 – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad – 238.298 tys. zł.

Pozostałą kwotę – 166.900 tys. zł – zaplanowano w części Rezerwy celowe. W toku wykonywania budżetu wydatki w części Transport w ww. rozdziałach zostały zwiększone do kwoty 3.768.866 tys. zł. Na zmianę planu wpłynęły zwiększenia z:

- rezerw celowych o 1.439.696 tys. zł (w tym z rezerwy pn. Kredyty na infrastrukturę drogową i portową – 1.193.239 tys. zł),
- rezerwy ogólnej o 600 tys. zł,
- części Obrona narodowa w kwocie 14 tys. zł.

Przedmiotowe wydatki zostały wykonane w wysokości 3.717.454 tys. zł, tj. 98,6% planu po zmianach i 149% w stosunku do wydatków ustalonych w art. 39.

27. Na podstawie regulacji zawartych w art. 42 Minister Finansów przeprowadził jedną transakcję na instrumentach pochodnych, zmieniającą strukturę przepływów finansowych stanowiących wydatki budżetu państwa z tytułu obsługi długu krajowego.

28. Wykonanie zapisów art. 47 przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania przedstawia się następująco:

- sfinansowane zostały umowy na dostawę, instalację i integrację pracowni komputerowych dla szkół w województwie mazowieckim na kwotę 5.514 tys. zł,
- współfinansowano projekt pn. „Wyposażenie w sprzęt komputerowy szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych i policealnych oraz zakładów kształcenia nauczycieli” w wysokości 17.486 tys. zł,

- sfinansowano centralny zakup autobusów szkolnych w kwocie 14.000 tys. zł (w całości ujęte w wykazie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego).
29. W art. 48 ustawy budżetowej na rok 2006 ustalono łączną kwotę, do wysokości której organy administracji rządowej mogą zaciągać zobowiązania finansowe z tytułu umów o partnerstwie publiczno-prywatnym na poziomie 3.000.000 tys. zł. W minionym roku żaden organ administracji rządowej nie zawarł takiej umowy i w związku z tym ustalony limit nie został wykorzystany.
30. Zgodnie z art. 49 ustawy budżetowej Minister Finansów zwiększył część oświatową subwencji ogólnej, z nowej rezerwy celowej, oznaczonej jako poz. 104 – Rezerwa na zwiększenie części oświatowej subwencji ogólnej, powstałej z wydatków zablokowanych na podstawie art. 154 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 i Nr 169, poz. 1420), o kwotę 100.000 tys. zł.
31. Z uwagi na brak oszczędności w wydatkach planowanych na obsługę zadłużenia zagranicznego Skarbu Państwa oraz obsługę długu krajowego Skarbu Państwa Minister Finansów nie przekazał środków na sfinansowanie zadań wymienionych w art. 50 ustawy budżetowej na 2006 r.
32. W 2006 r. Agencji Nieruchomości Rolnych uzyskała dodatkową kwotę dochodów z wpłat ponad kwotę 355.000 tys. zł – na rachunek dochodów Ministerstwa Skarbu Państwa wpłacona została kwota 677.129 tys. zł. W związku z tym, zgodnie z art. 51 ustawy, Minister Finansów:
- uruchomił środki z rezerwy celowej na zwiększenie dotacji podmiotowej dla Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w wysokości 200.000 tys. zł, tj. 100% planowanej kwoty
  - oraz powiększył rezerwę celową „Wydatki na integrację europejską, w tym: współfinansowanie Wspólnej Polityki Rolnej, funduszy pochodzących z budżetu UE, w tym inwestycji w infrastrukturę kolejową realizowanych przez PKP PLK S.A. i drogi krajowe, realizacji programów z Instrumentu Finansowego Schengen oraz pokrycie potrzeb wynikających z różnic kursowych przy realizacji programów finansowanych z UE” o 40.000 tys. zł, tj. 100% planowanej kwoty.

Rozdział 2

Dochody budżetu państwa

2.1 Dochody budżetu państwa

Pomyślny rozwój sytuacji makroekonomicznej kraju znalazł swoje odzwierciedlenie w wyższych, niż pierwotnie planowano dochodach, jakie wpłynęły do budżetu. Wpływy do budżetu były wyższe o 2.357.853 tys. zł (tj. o 1,2%) od prognozowanych w ustawie budżetowej. W porównaniu do 2005 r. nastąpił wzrost o 17.867.595 tys. zł, tj. o 9,9% nominalnie i o 8,9% realnie.

Realizację dochodów budżetu państwa w 2006 r. według źródeł przedstawia poniższa tablica:

Wyszczególnienie	2005	2006		4:2	4:3
		Ustawa	Wykonanie		
	w tys. zł			%	
1	2	3	4	5	6
Dochody ogółem	179 772 217	195 281 959	197 639 812	109,9	101,2
1. Dochody podatkowe	155 859 545	174 448 486	174 876 010	112,2	100,2
1.1. Podatki pośrednie	115 671 753	128 096 500	127 412 361	110,1	99,5
a) podatek od towarów i usług	75 401 029	84 509 400	84 439 484	112,0	99,9
b) podatek akcyzowy	39 479 110	42 687 100	42 078 023	106,6	98,6
c) podatek od gier	791 614	900 000	894 854	113,0	99,4
1.2. Podatek CIT	15 762 427	20 126 000	19 337 483	122,7	96,1
1.3. Podatek PIT	24 423 016	26 225 986	28 125 288	115,2	107,2
1.4. Podatki zniesione	2 349		877	37,3	
2. Dochody niepodatkowe	21 060 038	18 682 571	20 054 114	95,2	107,3
2.1. Dywidenda	3 161 471	3 205 000	4 045 226	128,0	126,2
2.2. Wpłaty z zysku NBP	4 168 006	1 168 500	1 158 027	27,8	99,1
2.3. Cło	1 270 640	1 257 000	1 385 860	109,1	110,3
2.4. Dochody jednostek budżetowych	10 844 023	10 987 218	11 176 081	103,1	101,7
2.5. Pozostałe dochody niepodatkowe	408 843	380 886	600 652	146,9	157,7
2.6. Wpłaty gmin	1 207 056	1 683 967	1 688 267	139,9	100,3
3. Dochody zagraniczne	405 305	107 620	725 029	178,9	673,7
4. Wpłaty z UE	2 447 329	2 043 282	1 984 660	81,1	97,1

Dochody podatkowe budżetu państwa były wyższe o 427.524 tys. zł, (tj. o 0,2%) w porównaniu do ustawy budżetowej, pomimo niezrealizowania dochodów z podatku dochodowego od osób prawnych o 788.517 tys. zł oraz podatku akcyzowego

o 609.077 tys. zł. W porównaniu do 2005 r. dochody podatkowe wzrosły nominalnie o 12,2% a realnie o 11,1%.

W 2006 r. dochody z tytułu podatków pośrednich były niższe o 684.139 tys. zł (tj. o 0,5%) w stosunku do ustawy budżetowej. Niezrealizowano planowanych dochodów z akcyzy od samochodów, tytoniu, wina i oleju opałowego, co wynikało zasadniczo z niższego niż zakładano poziomu sprzedaży tych wyrobów. Wpływy z dochodów z tytułu podatku od towarów i usług oraz podatku od gier wykonano odpowiednio na poziomie 99,9% oraz 99,4% kwot zapisanych w ustawie budżetowej. W porównaniu do 2005 r. dochody z podatków pośrednich wzrosły nominalnie o 10,1% a realnie o 9,1%.

Dochody z podatków dochodowych, czyli podatku dochodowego do osób prawnych i fizycznych, w 2006 r. były wyższe o 1.110.785 tys. zł (tj. o 2,4%) od kwoty przyjętej w ustawie budżetowej. Wpływy z podatku od osób fizycznych były wyższe w porównaniu do prognozy o 1.899.302 tys. zł (tj. o 7,2%). Niższe wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych o 788.517 tys. zł (tj. o 3,9%) spowodowane były niższym wykonaniem dochodów z tego tytułu w 2005 r. w stosunku do poziomu przyjętego jako podstawa do prognozy na rok następny zapisanej w ustawie budżetowej na 2006 r. W porównaniu do 2005 r. dochody z podatku CIT i PIT wzrosły nominalnie o 18,1%, a realnie o 16,9%.

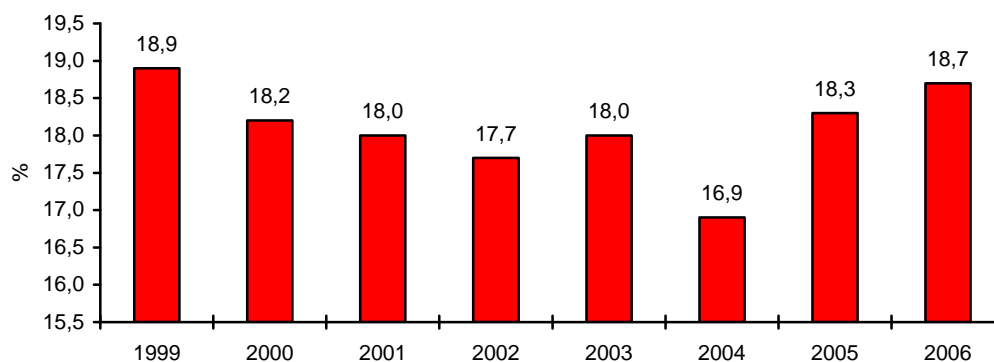
Dochody niepodatkowe zostały zrealizowane na poziomie wyższym o 1.371.543 tys. zł, tj. o 7,3% w stosunku do kwoty zapisanej w ustawie budżetowej, m.in. z tytułu: wyższej dywidendy o 840.226 tys. zł (tj. o 26,2%), wyższych dochodów z ceł o 128.860 tys. zł (tj. o 10,3%) oraz wyższych wpłat z pozostałych dochodów niepodatkowych o 219.766 tys. zł (tj. o 57,7%). W 2006 r. dochody budżetu państwa z tytułu wpłat z zysku NBP wyniosły 1.158.027 tys. zł, co stanowiło 99,1% kwoty przyjętej w ustawie budżetowej. W porównaniu do 2005 r. dochody niepodatkowe spadły nominalnie o 4,8% a realnie o 5,7%.

Dochody zagraniczne były wyższe o 617.409 tys. zł (tj. o 573,7%) w porównaniu do kwoty zapisanej w ustawie budżetowej, m.in. z tytułu wyższych niż pierwotnie planowano odsetek od środków budżetowych na rachunku walutowym. W porównaniu do 2005 r. dochody zagraniczne wzrosły nominalnie o 78,9%, a realnie o 77,1%.

Wpłaty do budżetu państwa z Unii Europejskiej w 2006 r. były niższe o 58.622 tys. zł (tj. o 2,9%) w porównaniu do ustawy budżetowej, co wynikało z niższego, niż przyjęty do prognozy dochodów, kursu walut w 2006 r. W porównaniu do 2005 r. wpłaty z Unii Europejskiej spadły nominalnie o 18,9%, a realnie 19,7%.

W 2006 r. dynamika nominalna dochodów budżetu państwa była wyższa niż dynamika nominalna produktu krajowego brutto powodując wzrost relacji dochodów budżetu państwa do produktu krajowego brutto, co przedstawia poniższy wykres.

Relacja dochodów budżetu państwa do PKB

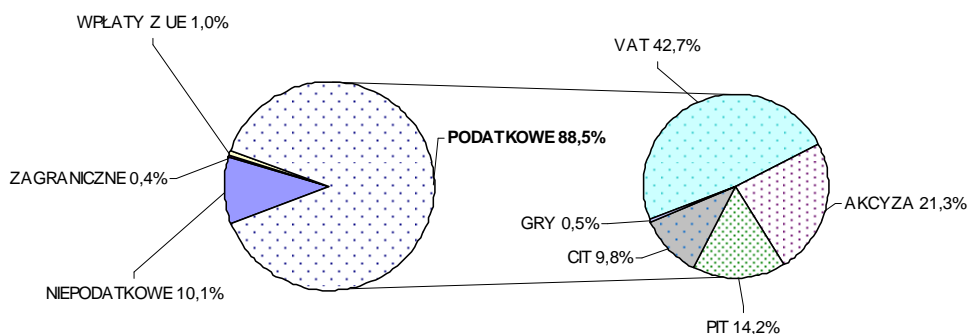
Relacja dochodów budżetu państwa do PKB obniżała się w latach 1999-2002 oraz w 2004 r. Do podstawowych przyczyn spadku relacji dochodów budżetu państwa do PKB w tych latach, należy zaliczyć obniżanie stawek podatków bezpośrednich (2004 r.) oraz zmiany systemowe polegające na przesunięciu części wpływów podatkowych do innych elementów sektora publicznego (zasadniczo do samorządów terytorialnych i do ubezpieczenia zdrowotnego). Wzrost relacji dochodów budżetu państwa do PKB, widoczny w 2003 r., wynikał głównie z wysokiej wpłaty z zysku NBP (co było konsekwencją wysokiego wyniku finansowego NBP za 2002 r. w porównaniu do 2001 r.).

W 2006 r. relacja dochodów budżetu państwa do PKB zwiększyła się do poziomu 18,7%. Wzrost udziału dochodów budżetu państwa o 0,4 punktu procentowego w porównaniu z 2005 r. wynika głównie ze zwiększenia się udziału dochodów budżetu państwa do PKB z tytułu dochodów podatkowych.

W 2006 r. znacząco wzrosły udziały dochodów w stosunku do PKB w następujących tytułach:

- podatek od towarów i usług o 0,3 punktu procentowego,
- podatek dochodowy od osób prawnych o 0,2 punktu procentowego,
- podatek dochodowy od osób fizycznych o 0,2 punktu procentowego.

Poniższy wykres przedstawia strukturę dochodów budżetu państwa w 2006 r.

2.2 Podatki pośrednie

Dochody z podatków pośrednich, czyli podatku od towarów i usług, podatku akcyzowego i podatku od gier w 2006 r. wyniosły 127.412.361 tys. zł, co stanowiło 99,5% kwoty przyjętej w ustawie budżetowej. W porównaniu do 2005 r. dochody z podatków pośrednich wzrosły nominalnie o 10,1%, realnie o 9,1%.

W relacji do PKB ogólna kwota wpływów z tytułu omawianych podatków ukształtowała się na poziomie 12,0%, tj. o 0,2 punktu procentowego wyższym niż przed rokiem.

Dane dotyczące wpływów z poszczególnych podatków pośrednich zamieszczono w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie	2005 Wykonanie	2006		4:2	4:3
		Ustawa	Wykonanie		
	tys. zł			%	
1	2	3	4	5	6
Dochody z podatków pośrednich	115 671 753	128 096 500	127 412 361	110,1	99,5
1. Podatek od towarów i usług	75 401 029	84 509 400	84 439 484	112,0	99,9
2. Podatek akcyzowy	39 479 110	42 687 100	42 078 023	106,6	98,6
3. Podatek od gier	791 614	900 000	894 854	113,0	99,4

Dochody budżetu z podatków pośrednich w poszczególnych kwartałach 2005 r. i 2006 r. oraz udział poszczególnych kwartałów we wpływach rocznych przedstawia poniższe zestawienie:

Lata	kwartały			
	I	II	III	IV
	tys. zł			
2005	27 989 182	27 883 920	30 202 884	29 595 767
2006	31 566 890	29 747 630	32 061 438	34 036 403
	%			
2005	24,2	24,1	26,1	25,6
2006	24,8	23,3	25,2	26,7

Podatek od towarów i usług

W 2006 r. dochody z podatku od towarów i usług były niższe o 69.916 tys. zł, od kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej. Oznacza to wykonanie prognozy dochodów z podatku VAT zawartej w ustawie budżetowej na 2006 r. na poziomie 99,9%.

W relacji do PKB wpływy z podatku VAT ukształtowały się na poziomie 8,0%, tj. o 0,3 punktu procentowego wyższym w stosunku do roku ubiegłego.

Na wysokość dochodów z VAT w 2006 r. wpływ miał szereg czynników o charakterze zarówno makroekonomicznym jak i systemowym. Wyższe niż pierwotnie planowano było realne tempo wzrostu spożycia. W 2006 r. wyniosło ono 4,8% wobec pierwotnie planowanego wzrostu na poziomie 3,3%, natomiast niższe, niż planowano w ustawie budżetowej, było średnioroczne tempo wzrostu cen, które bezpośrednio wpływa na nominalną dynamikę wpływów z VAT. Średnioroczny wskaźnik inflacji w 2006 r. wyniósł 1,0% wobec planowanego w ustawie budżetowej wskaźnika na poziomie 1,5%. Na wysokość dochodów budżetu państwa z VAT w 2006 r. wpływ miała również wielkość zwrotów tego podatku dokonana w tzw. okresie przejściowym w styczniu 2007 r. Zgodnie z zasadami księgowymi obowiązującymi w tzw. okresie przejściowym, zwroty VAT dokonane w okresie od 1 do 20 stycznia 2007 r. zostały zaksięgowane w ciężar rachunku 2006 r. (analogiczna operacja została dokonana w styczniu 2006 r.). Zwroty dokonane w okresie przejściowym w styczniu 2007 r. były o ok. 0,4 mld zł wyższe niż te dokonane w styczniu 2006 r. Na poziom dochodów z podatku VAT w 2006 r. wpływ miały również dokonywane zwroty podatku dla osób fizycznych z tytułu niektórych wydatków poniesionych na cele mieszkaniowe. Ostateczna kwota zwrotów dokonanych w 2006 r. wyniosła ok. 0,5 mld zł.

Dochody budżetu z podatku od towarów i usług w poszczególnych kwartałach 2005 r. i 2006 r. oraz udział poszczególnych kwartałów we wpływach rocznych przedstawia poniższe zestawienie:

Lata	kwartały			
	I	II	III	IV
	tys. zł			
2005	18 918 802	18 125 238	19 266 249	19 090 740
2006	20 141 869	20 492 391	21 280 947	22 524 277
	%			
2005	25,1	24,0	25,6	25,3
2006	23,8	24,3	25,2	26,7

Dochody z podatku VAT w czwartym kwartale 2006 r. były wyższe w porównaniu do analogicznego okresu 2005 r. o 1,4 punktu procentowego, na co wpływ miał przyspieszony wzrost gospodarczy w 2006 r.

Podatek akcyzowy

W 2006 r. dochody z tytułu podatku akcyzowego wyniosły 42.078.023 tys. zł i stanowiły 98,6% rocznej prognozy dochodów z tego źródła. W porównaniu do 2005 r. dochody z podatku akcyzowego wzrosły nominalnie o 6,6%, realnie o 5,5%.

Relacja do PKB omawianych wpływów utrzymała się na poziomie z roku poprzedniego, tzn. wyniosła 4,0%.

Dochody budżetu z podatku akcyzowego w 2005 r. i 2006 r. z wyszczególnieniem głównych grup towarów przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	2005 Wykonanie	2006		4:2	4:3
		Ustawa	Wykonanie		
	tys. zł			%	
1	2	3	4	5	6
Podatek akcyzowy	39 479 110	42 687 100	42 078 023	106,6	98,6
1. Paliwa silnikowe	16 609 241	16 712 800	17 667 658	106,4	105,7
2. Oleje opałowe	624 772	817 000	584 567	93,6	71,6
3. Gaz	1 178 641	1 166 000	1 203 326	102,1	103,2
4. Wyroby tytoniowe	9 819 728	11 761 000	11 247 982	114,5	95,6
5. Wyroby spirytusowe	4 430 328	4 691 000	4 610 932	104,1	98,3
6. Piwo	2 620 931	2 743 000	2 734 012	104,3	99,7
7. Wino	547 365	582 000	503 437	92,0	86,5
8. Samochody osobowe	998 749	1 442 000	873 309	87,4	60,6
9. Energia elektryczna	2 537 433	2 659 000	2 578 219	101,6	97,0
10. Pozostałe wyroby akcyzowe	111 924	113 300	74 583	66,6	65,8

Dochody z podatku akcyzowego były niższe o 609.077 tys. zł od prognozowanych w ustawie budżetowej.

Niższe niż zakładano dochody wystąpiły w następujących tytułach podatku akcyzowego:

- oleje opałowe; podstawową przyczyną niższego niż zapisano w ustawie budżetowej wykonania dochodów była niższa od zakładanej sprzedaż tych wyrobów, do czego głównie przyczyniły się warunki pogodowe (długa i ciepła jesień oraz wyjątkowo łagodna zima); w okresie od sierpnia do grudnia 2006 r. dochody z akcyzy od olejów opałowych w poszczególnych miesiącach 2006 r. kształtowały się na niższym poziomie, niż w analogicznych miesiącach w 2005 r.,
- wyroby spirytusowe; niższe wykonanie dochodów z opodatkowania tych wyrobów w porównaniu z prognozą z ustawy budżetowej wynika z niższej niż zakładano dynamiki sprzedaży wyrobów spirytusowych; według danych GUS dostępnych za 9 miesięcy 2006 r. dynamika dostaw na rynek wódek, likierów i innych napojów alkoholowych wyniosła 104,8% w porównaniu do analogicznego okresu 2005 r.; dla wzrostu legalnej (opodatkowanej) sprzedaży wyrobów spirytusowych znaczenie ma stabilizacja cen wyrobów spirytusowych, które w 2006 r. w zasadzie utrzymywały się na poziomie cen z roku poprzedniego; według danych GUS wskaźnik średnich cen tych wyrobów w okresie 2005 r. – 2006 r. wyniósł 99,3%, co oznaczałoby niewielkie obniżenie ich cen; ponadto na dynamikę sprzedaży wyrobów spirytusowych ma wpływ wzrost konsumpcji piwa,
- wyroby tytoniowe; niższe wykonanie podatku od tych wyrobów w porównaniu z kwotą zapisaną w ustawie budżetowej jest efektem słabszej niż planowano sprzedaży tytoniu oraz niższego od zakładanego poziomu dochodów z tego tytułu w 2005 r.; w odniesieniu do 2005 r. według dostępnych danych GUS za 9 miesięcy 2006 r. dostawy na rynek papierosów i tytoniu w tym okresie zmniejszyły się o 2,5%,
- wino; niższy niż zakładano poziom wykonania akcyzy z tego tytułu wynika przede wszystkim z niższej niż planowano sprzedaży tych wyrobów na rzecz konsumpcji innych napojów alkoholowych; obserwowana, zwłaszcza od 2004 r., tendencja zmniejszającej się sprzedaży (spożycia) wina, czego następstwem są malejące dochody z akcyzy od tego wyrobu, jest uzależniona m.in. od znacznej substytucyjności konsumpcji napojów alkoholowych; znaczenie dla spadku spożycia wina mają kampanie promocyjno – reklamowe, zwłaszcza piwa; rynek napojów alkoholowych w Polsce jest wyraźnie zdominowany przez dwa rodzaje tych napojów: tradycyjnie przez wódkę oraz piwo; według dostępnych danych GUS za 9 miesięcy 2006 r. dostawy na rynek wina i miodów pitnych zmniejszyły się o 1,5% w porównaniu do analogicznego okresu 2005 r.,
- samochody osobowe; niższy niż zapisano w ustawie poziom zrealizowanych dochodów z akcyzy od samochodów osobowych w 2006 r. jest pochodną następujących czynników:

- niższej niż zakładano dynamiki sprowadzonych używanych samochodów osobowych; do ustawy budżetowej założono, że dynamika ta utrzyma się na poziomie z 2005 r., jednak była ona niższa i wyniosła 93,8% (na podstawie danych z wstępnego zestawienia samochodów osobowych objętych wewnątrzwspólnotowym nabyciem (Intrastat) oraz procedurą dopuszczenia do obrotu (SAD)),
- niższej niż zakładano sprzedaży nowych samochodów, będącej pochodną braku rozwiązania, które mogłoby przesunąć popyt w kierunku nowych samochodów osobowych i tym samym znacznie zwiększyć ich sprzedaż.

Wyższe od zakładanych dochody wystąpiły w następujących tytułach podatku akcyzowego:

- paliwa silnikowe (benzynowe i oleje napędowe); odnotowano wzrost dochodów z opodatkowania paliw pomimo utrzymania obniżonej (od 15 września 2005 r.) stawki podatku akcyzowego od paliw benzynowych o 25 groszy na litrze, która obowiązywała w 2006 r.; wzrost dochodów był efektem zwiększenia się dynamiki wzrostu gospodarczego, co z kolei przełożyło się na wzrost spożycia paliw silnikowych; według danych z izb celnych dynamiki sprzedaży paliw benzynowych oraz olejów napędowych wyniosły w 2006 r. odpowiednio 106,4% i 127,7%; według dostępnych danych GUS za III kwartały 2006 r. dynamika dostaw na rynek olejów napędowych wyniosła 132,1% w 2006 r. w porównaniu z analogicznym okresem 2005 r.,
- gaz (LPG) do tankowania samochodów; na wyższe niż zakładano w ustawie budżetowej wykonanie dochodów z opodatkowania gazu LPG wpływ miało przede wszystkim utrzymywanie się różnicy w kosztach eksploatacji samochodów osobowych na rzecz gazu LPG, w stosunku do oleju napędowego i benzyny.

Stawki akcyzy w 2006 r. na główne wyroby akcyzowe zostały przedstawione w poniższej tabelicy:

Stan na 31 grudnia 2006 r.

Produkty rafinacji ropy naftowej oraz frakcje z przerobu ropy naftowej w tym: Benzyny bezołowiowe Olej napędowy	1315,00 zł/1.000 l 1099,00 zł/1.000 l
Oleje opałowe przeznaczone na cele opałowe: a) z których 30% lub więcej objętościowo destyluje przy 350°C albo których gęstość w temperaturze 15°C jest niższa od 890 kg/m ³ , w przypadku gdy są zabarwione na czerwono i oznaczone znacznikiem, b) pozostałe	232,00 zł/1.000 l 60,00 zł/1.000 kg
Gaz płynny do napędu pojazdów samochodowych	695,00 zł/1.000 kg
Piwo	6,86 zł/hl od stopnia Plato
Wino	136,00 zł/hl
Alkohol etylowy	4.550,00 zł/hl/100% vol
Wyroby tytoniowe	16,0% średnioroczny wzrost akcyzy
Samochody osobowe: 1) o pojemności silnika powyżej 2.000 cm ³ 2) pozostałe	13,60% 3,10%

Dochody budżetu z podatku akcyzowego w poszczególnych kwartałach 2005 r. i 2006 r. oraz udziały poszczególnych kwartałów we wpływach rocznych przedstawia poniższe zestawienie:

Lata	kwartały			
	I	II	III	IV
	tys. zł			
2005	8 870 673	9 568 762	10 748 713	10 290 963
2006	11 222 114	9 033 661	10 561 140	11 261 108
	%			
2005	22,5	24,2	27,2	26,1
2006	26,7	21,5	25,1	26,7

Podatek od gier

W 2006 r. dochody z tytułu podatku od gier wyniosły 894.854 tys. zł tj. 99,4% prognozy z ustawy budżetowej, natomiast w porównaniu do wykonania 2005 r. były wyższe o 103.240 tys. zł. tj. o 13%.

Relacja do PKB omawianych wpływów utrzymała się na poziomie z roku poprzedniego, tzn. wyniosła 0,1%.

Na kwotę wpływów z podatku od gier w 2006 r. złożyły się głównie następujące wpływy:

- gry liczbowe w kwocie 450.310 tys. zł,
- salony gier na automatach w kwocie 151.855 tys. zł,

- kasyna gry w kwocie 99.687 tys. zł,
- zakłady wzajemne w kwocie 82.978 tys. zł,
- loterie pieniężne w kwocie 8.560 tys. zł.

Dochody budżetu państwa z podatku od gier w poszczególnych kwartałach 2005 r. i 2006 r. oraz udział poszczególnych kwartałów we wpływach rocznych przedstawia poniższe zestawienie:

Lata	kwartały			
	I	II	III	IV
	tys. zł			
2005	199 708	189 919	187 922	214 065
2006	202 908	221 577	219 351	251 018
	%			
2005	25,2	24,0	23,8	27,0
2006	22,7	24,8	24,5	28,0

2.3 Podatki dochodowe

Dochody z podatków dochodowych, czyli podatku dochodowego od osób prawnych i fizycznych w 2006 r. wyniosły 47.462.771 tys. zł, co stanowiło 102,4% kwoty przyjętej w ustawie budżetowej. W porównaniu do 2005 r. dochody z podatku CIT i PIT wzrosły nominalnie o 18,1%, realnie o 16,9%.

W relacji do PKB ogólna kwota wpływów z tytułu omawianych podatków ukształtowała się na poziomie 4,5%, tj. o 0,4 punktu procentowego wyższym niż przed rokiem.

Dane dotyczące wpływów z poszczególnych podatków dochodowych zamieszczono w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie	2005	2006		4:2	4:3
	Wykonanie	Ustawa	Wykonanie		
	tys. zł				
1	2	3	4	5	6
Dochody z podatków dochodowych	40 185 443	46 351 986	47 462 771	118,1	102,4
1. Podatek CIT	15 762 427	20 126 000	19 337 483	122,7	96,1
2. Podatek PIT	24 423 016	26 225 986	28 125 288	115,2	107,2

Podatek dochodowy od osób prawnych

Dochody budżetu państwa z podatku dochodowego od osób prawnych w 2006 r. były niższe od prognozowanych o 788.517 tys. zł, tj. o 3,9%. W porównaniu z 2005 r. dochody były wyższe o 3.575.056 tys. zł, tj. o 22,7% nominalnie, a realnie o 21,5%.

Relacja do PKB omawianych dochodów wyniosła 1,8%, i w porównaniu do 2005 r. zwiększyła się o 0,2 punktu procentowego.

Należy podkreślić, że większe wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych w 2006 r. w porównaniu do 2005 r. są wynikiem wysokiego wzrostu gospodarczego i dobrej kondycji finansowej przedsiębiorstw. Bardzo dobre wyniki finansowe zostały osiągnięte przez przedsiębiorstwa niefinansowe, których wynik finansowy brutto za 2006 r. wyniósł 86,3 mld zł, co oznacza 32,8% wzrost w stosunku do 2005 r.

Znacznie niższy wzrost dochodów z podatku dochodowego od osób prawnych w 2006 r. w porównaniu z 2005 r., wynoszący zaledwie 3,0%, odnotowano w sektorze banków i pozostałych instytucji finansowych. Według danych GUS przedsiębiorstwa sektora bankowego odnotowały znacznie niższe od obserwowanego w przedsiębiorstwach niefinansowych tempo wzrostu wyniku finansowego brutto (19,0%).

Na niższe w stosunku do prognozy zawartej w ustawie budżetowej ukształtowanie się realizacji dochodów z podatku dochodowego od osób prawnych w 2006 r. miało wpływ gorsze o 1,5 mld zł, od zakładanego jako podstawa prognozy na etapie przygotowania ustawy budżetowej, wykonanie z tego tytułu w 2005 r. Potwierdzeniem tego jest widoczny spadek w 2006 r. udziału ostatniego kwartału w całorocznych dochodach z podatku dochodowego od osób prawnych.

Dochody budżetu z podatku dochodowego od osób prawnych w poszczególnych kwartałach 2005 r. i 2006 r. oraz udział poszczególnych kwartałów we wpływach rocznych przedstawia poniższe zestawienie:

Lata	kwartały			
	I	II	III	IV
	tys. zł			
2005	4 558 476	3 052 978	3 456 111	4 694 863
2006	5 272 034	3 824 531	4 703 167	5 537 751
	%			
2005	28,9	19,4	21,9	29,8
2006	27,3	19,8	24,3	28,6

Podatek dochodowy od osób fizycznych

Dochody budżetu państwa w 2006 r. z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych wyniosły 28.125.288 tys. zł i były wyższe w porównaniu do prognozy przyjętej w ustawie budżetowej o 1.899.302 tys. zł, tj. o 7,2%. W porównaniu z 2005 r. dochody z podatku dochodowego od osób fizycznych były wyższe o 3.702.272 tys. zł, tj. nominalnie o 15,2%, a realnie o 14,0%.

Relacja do PKB omawianych wpływów wyniosła 2,7% i w porównaniu do 2005 r. zwiększyła się o 0,2 punktu procentowego.

Wykonanie z podatku w poszczególnych tytułach wynosiło:

- według skali na zasadach ogólnych oraz opodatkowanych stawką 19% dochodów z działalności gospodarczej w kwocie 22.458.293 tys. zł,
- ze zryczałtowanego podatku w kwocie 4.835.374 tys. zł,
- z odpłatnego zbycia papierów wartościowych w kwocie 831.621 tys. zł,

Największy wzrost wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych w stosunku do 2005 r. nastąpił w podatku od dochodów z odpłatnego zbycia papierów wartościowych (o 49,0%) oraz w podatku od dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej opodatkowanych stawką 19% (o 34,4%).

Natomiast wpływy z podatku pobranego na zasadach ogólnych (wg skali podatkowej), największego tytułu należności w ramach tego podatku wzrosły o 10,6% w porównaniu do 2005 r.

Na wyższe wykonanie dochodów budżetu państwa z podatku PIT wpływały głównie:

- wyższy niż planowano w ustawie budżetowej wzrost realny PKB o 1,8 punktu procentowego w 2006 r. oraz poprawiająca się sytuacja finansowa przedsiębiorstw będąca pochodną wysokiego tempa wzrostu gospodarczego,
- wyższy o 2,7 punktu procentowego od zakładanego do ustawy budżetowej wzrost funduszu wynagrodzeń w gospodarce narodowej, w tym wyższy o 4,2 punktu procentowego wzrost funduszu wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw,
- korzystna koniunktura na Giełdzie Papierów Wartościowych oraz rekordowe obroty akcjami spółek giełdowych, które skutkowało wyższymi wpływami z podatku od dochodów uzyskanych z odpłatnego zbycia papierów wartościowych lub pochodnych instrumentów finansowych.

Dochody budżetu państwa z tytułu podatku od osób fizycznych w poszczególnych kwartałach 2005 r. i 2006 r. oraz udział poszczególnych kwartałów we wpływach rocznych przedstawia poniższe zestawienie:

Lata	kwartały			
	I	II	III	IV
	tys. zł			
2005	4 813 861	5 672 332	6 403 234	7 533 588
2006	5 277 596	6 905 623	7 255 054	8 687 015
	%			
2005	19,7	23,2	26,2	30,9
2006	18,8	24,5	25,8	30,9

Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych w drugim kwartale 2006 r. wzrosły o 1,3 punktu procentowego w porównaniu do drugiego kwartału 2005 r. Bezpośrednią przyczyną jest realizacja niższego, ujemnego salda rozliczenia za rok poprzedni, co z kolei wynika głównie z ograniczania ilości ulg podatkowych.

2.4 Dochody niepodatkowe

W 2006 r. dochody niepodatkowe wyniosły 20.054.114 tys. zł i stanowiły 107,3% kwoty ustalonej w ustawie budżetowej. W porównaniu z 2005 r. dochody niepodatkowe były niższe nominalnie o 4,8%, a realnie o 5,7%.

Realizację niepodatkowych dochodów budżetu państwa w 2006 r. prezentuje poniższa tablica:

Wyszczególnienie	2005		2006		4:2	4:3
	Wykonanie	Ustawa	Wykonanie			
	tys. zł				%	
1	2	3	4	5	6	
Dochody niepodatkowe ogółem	21 060 038	18 682 571	20 054 114	95,2	107,3	
1. Dywidendy	3 161 471	3 205 000	4 045 226	128,0	126,2	
2. Wpłaty z zysku NBP	4 168 006	1 168 500	1 158 027	27,8	99,1	
3. Dochody jednostek budżetowych	10 844 023	10 987 218	11 176 081	103,1	101,7	
4. Cło	1 270 640	1 257 000	1 385 860	109,1	110,3	
5. Pozostałe dochody niepodatkowe	408 843	380 886	600 652	146,9	157,7	
6. Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego	1 207 056	1 683 967	1 688 267	139,9	100,3	

Relacja dochodów niepodatkowych do PKB w 2006 r. zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 0,2 punktu procentowego i wyniosła 1,9%.

Dochody niepodatkowe budżetu w poszczególnych kwartałach 2005 r. i 2006 r. oraz udział poszczególnych kwartałów we wpływach rocznych przedstawia poniższe zestawienie:

Lata	kwartały			
	I	II	III	IV
	tys. zł			
2005	2 980 385	8 039 057	5 597 529	4 443 067
2006	3 961 007	4 455 093	7 282 217	4 355 797
	%			
2005	14,1	38,2	26,6	21,1
2006	19,8	22,2	36,3	21,7

2.4.1 Cło

Dochody z cła w 2006 r. wyniosły 1.385.860 tys. zł. Były wyższe od kwoty ustalonej w ustawie budżetowej o 128.860 tys. zł, tj. o 10,3%. W stosunku do 2005 r. były wyższe nominalnie o 9,1%, a realnie o 8,0%.

Generalną przyczyną różnic między prognozą dochodów z cła przyjętą do ustawy budżetowej na 2006 r., a ich realizacją było odmienne od zakładanego ostateczne ukształtowanie się czynników decydujących o wysokości dochodów z cła, będące pochodną innego ukształtowania się sytuacji makroekonomicznej.

Do podstawowych parametrów powodujących wyższe wykonanie dochodów budżetu państwa z tytułu ceł w omawianym okresie należy zaliczyć wyższy o 39,4% import w mln EUR spoza UE od przyjętego w ustawie na 2006 r. Wysokie tempo wzrostu importu jest wynikiem charakterystycznej dla krajów rozwijających się wysokiej importochłonności popytu krajowego, dalszego otwierania się polskiej gospodarki odzwierciedlającego się w rosnących udziałach eksportu i importu w PKB oraz znaczącego udziału reeksportu.

Średni kurs euro był niższy o 2,0% od przyjętego w ustawie budżetowej na 2006 r., co wpłynęło na niewielkie obniżenie wpływów. Znaczny wpływ na wielkość dochodów miała niższa o 0,22 punktu procentowego uzyskana efektywna stawka celna w porównaniu do przyjętej w ustawie budżetowej, co spowodowało mniejszą realizację dochodów.

Dochody z tytułu cła w poszczególnych kwartałach 2005 r. i 2006 r. oraz udział poszczególnych kwartałów we wpływach rocznych przedstawia poniższe zestawienie:

Lata	kwartały			
	I	II	III	IV
	tys. zł			
2005	289 961	313 911	328 082	338 686
2006	317 507	330 013	341 745	396 595
	%			
2005	22,8	24,7	25,8	26,7
2006	22,9	23,8	24,7	28,6

2.4.2. Dywidendy

Dochody określone w ustawie budżetowej jako dywidendy obejmują wpłaty z zysku przedsiębiorstw państwowych i jednoosobowych spółek Skarbu Państwa oraz dywidendy z tytułu posiadanych przez Skarbu Państwa akcji/udziałów w spółkach.

W 2006 r. wpływy z dywidend zostały zrealizowane w kwocie 4.045.226 tys. zł i stanowiły 126,2% kwoty ustalonej w ustawie budżetowej. Wpływy z tego źródła w porównaniu z 2005 r. zwiększyły się nominalnie o 28,0%, a realnie o 26,7%.

Na łączną kwotę wpływów z tego tytułu składają się następujące pozycje:

- wpłaty z zysku przedsiębiorstw państwowych i jednoosobowych spółek Skarbu Państwa w kwocie 964.814 tys. zł, które stanowiły 120,6% prognozy oraz 115,2% wykonania roku poprzedniego,
- dywidendy z tytułu udziałów Skarbu Państwa w spółkach w kwocie 3.065.953 tys. zł, które stanowiły 127,7% prognozy oraz 132,4% wykonania roku poprzedniego oraz pozostałe dochody (prawo poboru) w kwocie 14.459 tys. zł.

Przyczyny wyższych wpłat z zysku w stosunku do prognozy są następujące:

- bardzo wysokie tempo wzrostu gospodarczego, znacznie wyższe, niż zakładano na etapie tworzenia ustawy budżetowej na 2006 r.,
- zmniejszenie skali prywatyzacji; w 2006 r. przychody z prywatyzacji wyniosły 621.904 tys. zł, co stanowi 11,3% planowych założeń; oznacza to, iż w zasobach majątkowych Skarbu Państwa nadal pozostaje znacznie większa, niż przewidywano, liczba przedsiębiorstw i spółek zobowiązanych do dokonywania wpłat z zysku.

Przekazane do budżetu wpłaty dywidend z tytułu posiadanych przez Skarb Państwa akcji i udziałów w spółkach dotyczą rozliczenia zysków osiągniętych przez spółki w 2005 r. Łączna wartość dochodów budżetowych z tytułu dywidend od udziałów Skarbu Państwa w spółkach w 2006 r. wyniosła 3.080.412 tys. zł, z czego 3.065.954 tys. zł czyli 99,5% stanowią dywidendy (w Cz. 36 Skarb Państwa - w wysokości 3.012.034,5 tys. zł, w Cz. 20 Gospodarka – w wysokości 50.950,0 tys. zł, w Cz. 19 Finanse – 2.969 tys. zł). Pozostałe 14.458,7 tys. zł to dochody ze zbycia praw poboru akcji.

Dywidendy na rzecz Skarbu Państwa wpłaciły 163 spółki. Największymi płatnikami, którzy przysporzyli budżetowi ponad 82 % dochodów byli:

- KGHM „Polska Miedź” S.A	885.899 tys. zł,
- Powszechny Zakład Ubezpieczeń S.A.	742.082 tys. zł,
- Bank PKO BP S.A.	411.997 tys. zł,
- Totalizator Sportowy sp. z oo	138.000 tys. zł,
- Nafta Polska S.A.	122.678 tys. zł,
- Koncern Energetyczny „Energia” S.A.	57.070 tys. zł,

- Telekomunikacja Polska S.A. 55.492 tys. zł,
- Koksownia „Przyjaźń” 50.950 tys. zł,
- PEKAO S.A. 50.850 tys. zł.

Wysoki poziom zrealizowanych w 2006 r. dochodów z dywidend jest wynikiem kontynuowania aktywnej polityki właścicielskiej Skarbu Państwa i osiągniętych w 2005 r. wysokich zysków przez spółki, w których Skarb Państwa posiadał akcje/udziały.

Dochody budżetu państwa z dywidend w poszczególnych kwartałach 2005 r. i 2006 r. oraz udział poszczególnych kwartałów we wpływach rocznych przedstawia poniższe zestawienie:

Lata	kwartały			
	I	II	III	IV
	tys. zł			
2005	137 918	505 920	1 734 409	783 224
2006	76 254	480 772	2 930 197	558 003
	%			
2005	4,4	16,0	54,8	24,8
2006	1,9	11,9	72,4	13,8

2.4.3 Wpłaty z zysku NBP

W 2006 r. dochody budżetu państwa z tytułu wpłaty z zysku NBP wyniosły 1.158.027 tys. zł, co stanowiło 99,1% kwoty przyjętej w ustawie budżetowej, wynoszącej 1.168.500 tys. zł. Wpływy te w porównaniu z 2005 r. spadły nominalnie o 72,2%, a realnie o 72,5%.

Zysk osiągnięty przez NBP w 2005 r., stanowiący podstawę do wpłaty w 2006 r., wyniósł 1.218.976 tys. zł, z czego 60.949 tys. zł przeznaczono na odpis na fundusz rezerwy banku, a pozostałą kwotę wpłacono na rachunek budżetu państwa. Wynik finansowy NBP w 2005 r. był o 3.168.399 tys. zł (o 72,2%) niższy niż w 2004 r., kiedy to wyniósł 4.387.375 tys. zł. Wysoki zysk osiągnięty przez bank centralny w 2004 r. był konsekwencją zmian zasad rachunkowości NBP, które przyczyniły się do jednorazowego zwiększenia jego wyniku finansowego o 3.587.989 tys. zł. Po wyeliminowaniu wpływu zmian zasad rachunkowości wynik finansowy NBP w 2004 r. wyniósł 799.386 tys. zł. Oznacza to, że w warunkach porównywalnych zysk zrealizowany przez NBP w 2005 r. był wyższy od wykonanego w poprzednim okresie sprawozdawczym o 419.590 tys. zł (52,5%), co było głównie pochodną wyższego wyniku z tytułu odsetek, dyskonta i premii oraz wyniku z operacji finansowych.

Poprawa wyniku z tytułu odsetek, dyskonta i premii wynikała ze wzrostu przychodów z tego tytułu (przewyższającego wzrost kosztów), spowodowanego przede wszystkim zwiększeniem wpływów z odsetek i dyskonta papierów wartościowych oraz odsetek od środków NBP zgromadzonych na rachunkach bankowych. Wzrost wyniku z operacji finansowych był natomiast głównie spowodowany wzrostem salda dodatnich i ujemnych różnic kursowych i cenowych.

Jednorazowa wpłata z zysku NBP wypracowanego w 2005 r. nastąpiła w lipcu 2006 r., po zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego NBP przez Radę Ministrów.

2.4.4 Dochody jednostek budżetowych

Dochody jednostek budżetowych w 2006 r. osiągnęły kwotę 11.176.081 tys. zł i były wyższe o 188.864 tys. zł, tj. o 1,7% od kwoty ustalonej w ustawie budżetowej. W porównaniu do 2005 r. wpływy z tego źródła zwiększyły się nominalnie o 3,1%, a realnie o 2,0%.

Na przekroczenie prognozy dochodów jednostek budżetowych wpłynęły głównie wyższe dochody w dziale Obsługa długu publicznego krajowego o 685.144 tys. zł, Administracja publiczna o 562.946 tys. zł, Handel o 333.774 tys. zł, Gospodarka mieszkaniowa o 176.782 tys. zł.

Decydujące znaczenie w dochodach jednostek budżetowych ogółem mają następujące działy:

Obsługa długu publicznego (krajowego)	2.977.042 tys. zł,
Administracja publiczna	2.182.216 tys. zł,
Wymiar sprawiedliwości	1.825.682 tys. zł,
Gospodarka mieszkaniowa	1.492.394 tys. zł,
Różne rozliczenia	942.800 tys. zł,

Razem w wymienionych wyżej działach dochody stanowiły 84,3% ogółu dochodów jednostek budżetowych. W ramach dochodów jednostek budżetowych w 2006 r. występują także dochody z Unii Europejskiej.

Środki z budżetu Unii Europejskiej na finansowanie dostosowania granicy zewnętrznej do wymogów traktatu z Schengen wyniosły 403.074 tys. zł, tj. 95,1% prognozy, co wynikało z niższego niż przyjęty do prognozy dochodów, kursu walut.

W celu usprawnienia przepływów finansowych zadań finansowanych z budżetu Unii Europejskiej zmianie uległ system prefinansowania projektów realizowanych w ramach

poszczególnych programów operacyjnych. Dla pozostałych jednostek budżetowych, które również wykorzystywały dotychczasowy system prefinansowania, kwoty niezbędne do realizacji projektów finansowanych z funduszy strukturalnych zostały włączone do wydatków dochodów budżetu państwa. Tym samym w ustawie budżetowej na 2006 r. dodatkowo zwiększeniu uległy dochody jednostek budżetowych o kwotę 2.069.211 tys. zł. Wykorzystanie środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej z tego tytułu było niewielkie i wynosiło nieco powyżej 10% kwoty zapisanej w ustawie budżetowej.

Dochody jednostek budżetowych w poszczególnych kwartałach 2005 r. i 2006 r. oraz udział poszczególnych kwartałów we wpływach rocznych przedstawia poniższe zestawienie:

Lata	kwartały			
	I	II	III	IV
	tys. zł			
2005	1 899 426	2 868 840	3 139 467	2 936 290
2006	2 948 408	3 082 206	2 325 525	2 819 942
	%			
2005	17,4	26,5	29,0	27,1
2006	26,4	27,6	20,8	25,2

Dochody w poszczególnych działach przedstawiały się następująco:

Rolnictwo i łowiectwo

W dziale - Rolnictwo i łowiectwo, dochody zostały wykonane w kwocie 173.269 tys. zł, tj. 39,7% prognozy.

Niższa realizacja dochodów spowodowana została głównie znacznie niższymi niż prognozowano:

- wpłatami przez Agencję Rynku Rolnego opłat cukrowych w związku z wprowadzoną (rozporządzenie Komisji (WE) Nr 493/2006 z dnia 27 marca 2006 r.) zmianą terminu wpłaty drugiej raty z 15 grudnia 2006 r. na dzień 15 kwietnia 2007 r. w kwocie 54.454 tys. zł, tj. 32,9% kwoty prognozowanej,
- dochodami z tytułu refundacji wydatków ze środków UE z prefinansowania kosztów związanych z finansowaniem projektów w ramach SPO „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich” poniesionych na realizację działań: „Scalanie gruntów”, „Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi” oraz priorytetu „Pomoc techniczna” w kwocie 9.322 tys. zł, tj. 4,5% kwoty prognozowanej.

Podstawowymi źródłami dochodów przede wszystkim były:

- wpływy z opłat cukrowych w kwocie 54.454 tys. zł, tj. 32,9% prognozy,

- wpływy z usług realizowanych odpłatnie przez jednostki budżetowe obsługi rolnictwa w kwocie 26.921 tys. zł, tj. 111,7% prognozy,
- wpływy z różnych dochodów np. ze zwrotu przez Fundację „Fundusz Współpracy” środków przeznaczonych na współfinansowanie projektu PHARE oraz z różnych rozliczeń w kwocie 22.693 tys. zł, tj. 101,2% prognozy,
- wpływy ze zwrotów dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości w kwocie 16.614 tys. zł (nieplanowane),
- wpływy z różnych opłat m.in. za badania i ochronę odmian roślin uprawnych w celu ich rejestracji oraz za utrzymanie ich w rejestrze w kwocie 15.611 tys. zł, tj. 127,0% prognozy,
- dochody wynikające z różnic kursowych w kwocie 13.087 tys. zł (nieprognozowane),
- środki pochodzące z budżetu UE przeznaczone na finansowanie programów i projektów realizowanych przez jednostki sektora finansów publicznych w kwocie 9.322 tys. zł tj. 4,5% prognozy.

Leśnictwo

W dziale - Leśnictwo, dochody zostały wykonane w kwocie 3.328 tys. zł, tj. 77,3% prognozy.

Na niższe wykonanie dochodów wpływ miało przede wszystkim uzyskanie niższych od prognozowanych wpływów ze sprzedaży przez Lasy Państwowe gruntów i lasów nieprzydatnych dla gospodarki leśnej w kwocie 3.296 tys. zł, tj. 76,7% prognozy,

Rybołówstwo i rybactwo

W dziale - Rybołówstwo i rybactwo - dochody zostały wykonane w kwocie 1.508 tys. zł, tj. około 10 razy więcej niż w prognozie.

Tak wysokie wykonanie dochodów w stosunku do planu wynika przede wszystkim z uzyskania nieprognozowanych dochodów w kwocie 804 tys. zł uzyskanych m. in. z tytułu zwrotu środków pochodzących z Unii Europejskiej przeznaczonych na finansowanie projektu „Organizacja rynku rybołówstwa.”

Górnictwo i kopalnictwo

W dziale - Górnictwo i kopalnictwo - dochody zostały wykonane w kwocie 11.319 tys. zł, tj. 218,9% prognozy. Podstawową pozycję dochodów stanowiły wpływy ze zwrotów dotacji w kwocie 10.251 tys. zł.

Przetwórstwo przemysłowe

W dziale - Przetwórstwo przemysłowe - dochody zostały wykonane w kwocie 44.977 tys. zł, tj. 8,7% prognozy.

Niższe wykonanie spowodowane zostało głównie znacznie niższymi niż prognozowano dochodami z tytułu refundacji wydatków ze środków budżetu UE z tytułu prefinansowania w kwocie 21.702 tys. zł, tj. 4,3% prognozy.

Podstawowymi źródłami dochodów były:

- środki pochodzące z budżetu UE przeznaczonych na finansowanie programów i projektów realizowanych przez jednostki sektora finansów publicznych (z tytułu prefinansowania) w kwocie 21.702 tys. zł,
- zwroty dotacji przez różne podmioty gospodarcze w kwocie 14.118 tys. zł, w tym głównie przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w kwocie 10.801 tys. zł,
- różne dochody w kwocie 5.089 tys. zł.

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę

W dziale – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną gaz i wodę, zrealizowano nie ujęte w prognozie dochody w kwocie 2 tys. zł. Dochody były związane z realizacją zadań zleconych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Handel

W dziale – Handel - dochody zostały wykonane w kwocie 367.472 tys. zł, tj. około 11 razy więcej niż w prognozie.

Wyższe wykonanie planowanych dochodów spowodowane zostało głównie wpływami środków uzyskanych przez Agencję Rynku Rolnego z tytułu dochodów z opłat od producentów mleka za przekroczenie limitu produkcji mleka, z przejętych zabezpieczeń w ramach Wspólnej Polityki Rolnej oraz zwrotu środków z VAT w kwocie 345.422 tys. zł, tj. około 11,5 razy więcej niż w prognozie.

Podstawowymi źródłami dochodów były:

- wpływy z różnych opłat w kwocie 242.760 tys. zł,
- wpływy z różnych dochodów w kwocie 103.501 tys. zł.

Hotele i restauracje

W dziale – Hotele i restauracje – dochody zostały wykonane w kwocie 13 tys. zł. Źródłem dochodów były głównie wpływy ze zwrotów dotacji.

Transport i łączność

W dziale – Transport i łączność – dochody zostały wykonane w kwocie 473.642 tys. zł, tj. 108,2% prognozy.

Wyższe niż zakładano wykonanie planu dochodów wynika przede wszystkim z uzyskania wyższych wpływów z tytułu kar i grzywien w związku z naruszaniem przepisów ustawy o transporcie drogowym oraz z tytułu opłat za prawo do dysponowania częstotliwością.

Podstawowe źródła dochodów to:

- wpływy z różnych opłat w kwocie 307.903 tys. zł, zrealizowane głównie przez Urząd Komunikacji Elektronicznej z tytułu opłat za prawo do dysponowania częstotliwością (210.037 tys. zł), opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji (59.132 tys. zł), opłaty telekomunikacyjnej (17.835 tys. zł) oraz jednorazowych opłat za dokonanie rezerwacji częstotliwości w drodze postępowania przetargowego (16.100 tys. zł),
- grzywny, mandaty i kary pieniężne w kwocie 74.260 tys. zł, zrealizowane przede wszystkim przez Inspekcję Transportu Drogowego w związku z naruszaniem przepisów ustawy o transporcie drogowym (70.282 tys. zł),
- wpływy z różnych dochodów w kwocie 61.555 tys. zł, zrealizowane głównie przez Urząd Lotnictwa Cywilnego z tytułu wpłaty z Agencji Ruchu Lotniczego w kwocie 48.184 tys. zł, jednostki dróg publicznych krajowych (m.in. rozliczenia z lat ubiegłych, zwroty za wyłączenia gruntów leśnych z produkcji) w kwocie 3.493 tys. zł, wojewodów na przejściach granicznych w kwocie 1.967 tys. zł, urzędy morskie (m.in. rozliczenia z lat ubiegłych, zwroty kosztów za kształcenie pracowników) w kwocie 1.796 tys. zł,
- dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa w kwocie 8.833 tys. zł.

Turystyka

W dziale -Turystyka - zrealizowano nieprognozowane dochody w kwocie 53 tys. zł.

Dochody uzyskano z wpływów ze zwrotów dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości oraz odsetek od tych dotacji.

Gospodarka mieszkaniowa

W dziale - Gospodarka mieszkaniowa - dochody zostały wykonane w kwocie 1.492.394 tys. zł, tj. 113,4% prognozy.

Źródła dochodów w części budżety wojewodów stanowią:

- dochody związane z realizacją zadań administracji rządowej zleconych jednostkom samorządu terytorialnego w kwocie 659.168 tys. zł; dochody te pochodziły głównie z opłat za trwałe zarząd i wieczyste użytkowanie nieruchomości Skarbu Państwa, wpływów z przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości oraz odpłatnego nabycia prawa własności nieruchomości, sprzedaży nieruchomości Skarbu Państwa, opłat z tytułu dzierżawy i najmu nieruchomości Skarbu Państwa, zwrotów odszkodowań przez osoby, którym zostało przywrócone prawo własności do wywłaszczonych nieruchomości, odsetek za nieterminowe przekazywanie należności,
- wpływy z różnych dochodów w kwocie 137 tys. zł, w tym głównie ze zwrotu przez powiaty dochodów wynikających z rozliczeń z lat ubiegłych, nienależnie pobranych w związku z ich nieprawidłowym naliczeniem,
- pozostałe dochody w kwocie 130 tys. zł, z tego głównie z wpływów ze zwrotów dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości (wraz z odsetkami), odsetek z tytułu nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat oraz pozostałych odsetek.

W części 18 Budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa podstawowymi dochodami były:

- wykup odsetek od kredytów mieszkaniowych w kwocie 120.035 tys. zł, co stanowi 109,1% prognozy; dochody te pochodzą z dokonanych przez kredytobiorców spłat zadłużenia z tytułu przejściowego wykupienia odsetek,
- umorzenie kredytów mieszkaniowych w kwocie 34.353 tys. zł, tj. 76,3% prognozy; główną przyczyną uzasadniającą odchylenie od prognozy było zmniejszone zainteresowanie członków spółdzielni przekształcaniem lokatorskiego prawa do lokalu na własnościowe prawo oraz w pełną własność.

Działalność usługowa

W dziale - Działalność usługowa - dochody zostały zrealizowane w kwocie 45.699 tys. zł, tj. 154,6% prognozy.

Podstawowe źródła dochodów to:

- dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa w kwocie 16.353 tys. zł, w tym głównie z tytułu opłat za korzystanie z informacji geologicznych w kwocie 11.919 tys. zł,
- kary, grzywny i mandaty od ludności oraz od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych w kwocie 8.332 tys. zł,

- wpływy z różnych dochodów w kwocie 7.201 tys. zł,
- wpływy z opłat za koncesje i licencje w kwocie 6.127 tys. zł.

Informatyka

W dziale – Informatyka - dochody zostały zrealizowane w kwocie 1.570 tys. zł, tj. około 56 razy więcej niż w prognozie, głównie z tytułu rozliczenia umowy zawartej z Naukową i Akademicką Siecią Komputerową dotyczącej określenia zasad działania NASK w kwocie 886 tys. zł.

Wyższe niż zakładano w planie wykonanie dochodów nastąpiło głównie na skutek wyższych niż planowano wpływów z różnych dochodów oraz nieplanowanych wpłat do budżetu części zysku gospodarstw pomocniczych oraz nadwyżki dochodów własnych.

Nauka

W dziale – Nauka - dochody zostały wykonane w kwocie 11.620 tys. zł, tj. około 6 razy więcej niż w prognozie, głównie z tytułu rozliczeń umów zawartych w latach ubiegłych w kwocie 11.182 tys. zł.

Administracja publiczna

W dziale - Administracja publiczna - dochody zostały wykonane w kwocie 2.182.216 tys. zł, tj. 134,8% prognozy.

Wyższe niż zakładano wykonanie planu dochodów wynika przede wszystkim z nieplanowanych wpływów z tytułu zwrotu niewykorzystanych w terminach określonych rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2005 r. wydatków, które nie wygasły w 2005 r.

Podstawowe źródła zrealizowanych dochodów stanowią:

- wpływy z tytułu zwrotu niewykorzystanych w terminach określonych rozporządzeniem Rady Ministrów wydatków, które w 2005 r. nie wygasły z upływem roku budżetowego w kwocie 621.660 tys. zł; nieplanowane dochody zrealizowano głównie w: Ministerstwie Finansów w kwocie 345.553 tys. zł, Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi w kwocie 183.936 tys. zł, budżetach wojewodów w kwocie 25.229 tys. zł, Ministerstwie Edukacji w kwocie 13.340 tys. zł,
- grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych w kwocie 457.174 tys. zł, zrealizowane głównie przez wojewodów (przede wszystkim mandaty nakładane przez funkcjonariuszy policji) w kwocie 386.787 tys. zł oraz Ministerstwo Finansów w kwocie 70.289 tys. zł,

- wpływy z różnych opłat w kwocie 283.918 tys. zł, zrealizowane głównie przez:
  - wojewodów (przede wszystkim z tytułu opłat paszportowych) w kwocie 115.157 tys. zł,
  - Główny Urząd Miar (dochody organów administracji miar i podległych im urzędów za zatwierdzenia typu, legalizację, naprawy lub instalację oraz sprawdzanie przyrządów pomiarowych) w kwocie 76.090 tys. zł,
  - Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej (opłaty za zgłoszenie i ochronę wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych i znaków towarowych) w kwocie 43.836 tys. zł,
  - Ministerstwo Finansów (głównie opłaty pobierane przez urzędy skarbowe, izby celne i urzędy celne, opłaty za ustalanie cen transakcyjnych, opłaty egzaminacyjne, opłaty za wpis do rejestru osób prawnych uprawnionych do wykonywania doradztwa podatkowego) w kwocie 19.031 tys. zł,
  - Komisję Papierów Wartościowych i Giełd (wpływy z opłat za udzielane zezwolenia, z tytułu wpisu do ewidencji papierów wartościowych dopuszczonych do publicznego obrotu oraz od wartości transakcji zawieranych na rynku regulowanym) w kwocie 12.648 tys. zł,
- wpływy z opłat za koncesje i licencje w kwocie 265.116 tys. zł, w tym: opłaty za koncesje telekomunikacyjne pobierane przez Ministra właściwego do spraw łączności w kwocie 179.258 tys. zł oraz opłaty koncesyjne pobierane przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki od przedsiębiorstw energetycznych w kwocie 85.805 tys. zł,
- wpływy z różnych dochodów w kwocie 165.891 tys. zł zrealizowane głównie przez:
  - Ministerstwo Finansów (głównie rozliczenia z lat ubiegłych) w kwocie 72.465 tys. zł,
  - Komisję Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych i Komisję Nadzoru Finansowego (wpłaty zaliczek dokonywanych przez zakłady ubezpieczeń na poczet kosztów nadzoru nad działalnością ubezpieczeniową i brokerską oraz przez powszechne towarzystwa emerytalne na poczet kosztów nadzoru nad działalnością funduszy emerytalnych) w kwocie 38.931 tys. zł,
  - Ministerstwo Skarbu Państwa (głównie wpływy z nierozliczonych dochodów z lat ubiegłych) w kwocie 16.788 tys. zł,
- dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań zleczanych jednostkom samorządu terytorialnego (głównie wpływy z opłat za wydanie dowodów osobistych) w kwocie 158.203 tys. zł,

- wpływy z usług w kwocie 99.517 tys. zł (zrealizowano głównie w Ministerstwie Spraw Zagranicznych z tytułu opłat konsularnych w kwocie 75.563 tys. zł i Głównym Urzędzie Miar w kwocie 14.576 tys. zł),
- środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej przeznaczone na finansowanie programów i projektów realizowanych przez jednostki sektora finansów publicznych w kwocie 49.740 tys. zł.

Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa

W dziale – Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa - dochody wyniosły 38.416 tys. zł, tj. 115,6% prognozy.

Dochody były wyższe głównie z tytułu osiągnięcia wyższych niż planowano wpływów z tytułu rozliczenia dotacji udzielanych jednostkom niezaliczonym do sektora finansów publicznych realizującym zadania zlecone w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą oraz za koncesje radiowe i telewizyjne.

Źródłami dochodów były przede wszystkim:

- wpływy z różnych opłat (głównie sądowych) w kwocie 19.692 tys. zł,
- opłaty za koncesje radiowe i telewizyjne udzielane przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji w kwocie 6.320 tys. zł,
- różne dochody (m. in. zwroty dotacji udzielanych jednostkom niezaliczonym do sektora finansów publicznych oraz jednostkom samorządu terytorialnego, odszkodowania za szkody komunikacyjne i majątkowe, wpływy z rozliczenia biur poselskich i senatorskich) w kwocie 4.773 tys. zł,
- spłaty oprocentowanych pożyczek udzielanych sędziom i prokuratorom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych w kwocie 3.555 tys. zł,
- wpływy z usług oraz sprzedaży wyrobów i składników majątkowych w kwocie 2.052 tys. zł,
- dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych, odsetki, grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od ludności, od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych w kwocie 1.915 tys. zł.

Obrona narodowa

W dziale – Obrona narodowa – dochody zostały wykonane w wysokości 75.212 tys. zł i były wyższe od planowanych o 39,8%.

Dochody były wyższe głównie z tytułu:

- wpływu części zysku gospodarstw pomocniczych, co spowodowane było rozliczeniem wpłat z lat ubiegłych,
- grzywien i kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych, na co złożyły się przede wszystkim kary umowne i grzywny za niedotrzymanie przez kontrahentów warunków zawartych umów,
- wpływu z różnych dochodów, na co wpłynęły przede wszystkim rozliczenia z lat ubiegłych, m.in. rozliczenia wydatków poniesionych przez Polski Kontyngent Wojskowy, zwrot nienależnych uposażeń wypłaconych żołnierzom w 2005 r., rozliczenie odsetek za nieterminową realizację umów.

Źródłami dochodów były przede wszystkim:

- wpływy z różnych dochodów w kwocie 32.582 tys. zł,
- wpływy z usług w kwocie 23.818 tys. zł,
- grzywny i inne kary pieniężne od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych w kwocie 6.181 tys. zł,
- wpływy z różnych opłat w kwocie 4.118 tys. zł,
- wpływy ze sprzedaży składników majątkowych w kwocie 3.664 tys. zł.

Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne

W dziale – Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne - dochody zostały wykonane w wysokości 50.977 tys. zł, tj. 355,1% prognozy.

Znaczne przekroczenie dochodów wynika przede wszystkim z dochodów nieprognozowanych na etapie ustawy budżetowej, tj. w części 73 ZUS w kwocie 30.235 tys. zł oraz w części 72 KRUS w kwocie 25 tys. zł. Realizacja dochodów w części ZUS dotyczy przekazania przez PFRON do ZUS środków w kwocie 30.235 tys. zł z tytułu zwrotu przez pracodawców kwoty składek na ubezpieczenia społeczne sfinansowanych przez budżet państwa na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Zgodnie z obowiązującymi zasadami ZUS przekazał te środki na dochody budżetu państwa. Zrealizowane dochody w części KRUS dotyczyły zwrotu do budżetu kwoty 25 tys. zł z tytułu nienależnie pobranych rent strukturalnych.

Podstawowymi dochodami były przede wszystkim wpłaty:

- ZUS w kwocie 30.235 tys. (nieprognozowane)

- Obrony Narodowej w kwocie 12.620 tys. zł, tj. 199,7% planu,
- Spraw Wewnętrznych w kwocie 7.488 tys. zł, tj. 99,8% planu.

Prognozowane w resortach mundurowych dochody obejmowały głównie zryczałtowane wynagrodzenie uzyskane przez płatnika podatku dochodowego oraz wpływy z tytułu rozliczeń z lat ubiegłych stanowiące zwrot nienależnie pobranych świadczeń emerytalno-rentowych, spowodowanych osiągnięciem przychodów ze stosunku pracy, bądź prowadzeniem działalności gospodarczej pozarolniczej. Na pozostałe dochody składały się wpływy z odsetek.

Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

W dziale - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa - dochody zostały wykonane w wysokości 67.247 tys. zł, tj. i 43,9% prognozy.

Niższy od zaplanowanego poziom wykonania dochodów wynikał z braku realizacji dochodów, które dotyczyły środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej i przeznaczonych na finansowanie programów i projektów realizowanych przez jednostki sektora finansów publicznych, tj. realizację projektu „Przebudowa i integracja systemu rejestrów państwowych” – PESEL 2.

Podstawowymi dochodami były przede wszystkim:

- Sprawy Wewnętrzne w kwocie 52.904 tys. zł, tj. 38,0% prognozy,
- Budżety wojewodów w kwocie 10.729 tys. zł, tj. 92,0% prognozy.

Dochody dotyczyły przede wszystkim:

- wpływów z różnych dochodów w kwocie 18.707 tys. zł,
- środków pochodzące z budżetu Unii Europejskiej przeznaczone na finansowanie programów i projektów realizowanych przez jednostki sektora finansów publicznych w kwocie 12.808 tys. zł
- dochodów z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa w kwocie 11.030 tys. zł,
- wpływów z usług w kwocie 6.311 tys. zł,
- wpływów z różnych opłat w kwocie 4.635 tys. zł,
- grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych w kwocie 3.280 tys. zł,
- wpływów ze sprzedaży składników majątkowych w kwocie 3.185 tys. zł.

Dochody od osób prawnych, fizycznych

W dziale – Dochody od osób prawnych, fizycznych – nieprognozowane dochody zostały wykonane w kwocie 56 tys. zł z tytułu pozostałych odsetek.

Obsługa długu publicznego (w części dotyczącej długu krajowego)

W dziale – Obsługa długu publicznego w części dotyczącej długu krajowego - dochody zostały wykonane w kwocie 2.977.042 tys. zł, tj. 129,9% prognozy..

Dochody zostały uzyskane z tytułu:

- sprzedaży obligacji hurtowych w kwocie 2.835.792 tys. zł, tj. 131,7% prognozy; wyższe w stosunku do planu dochody ze sprzedaży i zamiany obligacji hurtowych są konsekwencją:
  - wyższej od zakładanej sprzedaży obligacji kuponowych na przetargach, co było przede wszystkim wynikiem zwiększonego finansowania krajowego, jak również sprzedaży obligacji na przetargach zamiany, w zamian za umarzone obligacje zapadające w 2007 r.,
  - niższego niż zakładano poziomu stóp rynkowych i wyższych wpływów z premii od obligacji sprzedawanych po cenie wyższej od wartości nominalnej,
- sprzedaży obligacji detalicznych w kwocie 1.035 tys. zł, tj. 23,4% prognozy; znacznie niższa realizacja planu była spowodowana niższą od zaplanowanej sprzedażą obligacji trzyletnich oraz nie zrealizowaniem w całości zaplanowanych dochodów z tytułu sprzedaży obligacji pięcioletnich z powodu zaprzestania emisji tych obligacji,
- odsetek przedawnionych od obligacji detalicznych w kwocie 580 tys. zł, tj. 38,6% prognozy; dokładne zaplanowanie przedmiotowych dochodów nie jest możliwe ze względu na trudności w oszacowaniu stanu nieodebranych środków przeznaczonych na wykup zapadających serii obligacji, które przechowywane są w depozycie emitenta; ich stan zależny jest od liczby osób, które nie zgłoszą się po odbiór oraz od poziomu świadczeń - z tytułu wypłaty środków na wykup obligacji - jaki ulegnie przedawnieniu,
- odsetek od środków znajdujących się w depozycie agentów emisji detalicznych obligacji skarbowych - CDM Pekao S.A. oraz banku PKO BP S.A. w kwocie 47 tys. zł, czyli 69,0% prognozy; odsetki te naliczone zostały od zgromadzonych, a nie odebranych przez posiadaczy obligacji świadczeń z tytułu obligacji, dla których minął termin zapadalności,
- odsetek od pożyczek udzielonych Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. w kwocie 2.087 tys. zł; zgodnie z harmonogramami spłat pożyczek udzielonych przez Ministra Finansów KUKKE kwota naliczonych odsetek od tych pożyczek została zapłacona przez KUKKE S.A. w planowanej wysokości w grudniu 2006 r.,

- odsetek od pożyczek udzielonych Kasom Chorych w kwocie 83 tys. zł, tj. 29,8% prognozy; niskie wykonanie dochodów z powyższego tytułu wynika z wcześniejszej spłaty - w styczniu 2006 r. - przez NFZ całości kapitału należnego do spłaty w ciągu roku wraz z naliczonymi odsetkami,
- odsetek od pożyczek udzielonych dla publicznych zakładów opieki zdrowotnej i jednostek badawczo-rozwojowych w kwocie 41.628 tys. zł, tj. 69,4% prognozy; niższe dochody uzyskano w związku z przesunięciem w czasie wypłat poszczególnych transz pożyczek na rzecz PZOZ/JBR, poprzedzonych spełnieniem ustawowych wymogów, jak również z uwagi na umorzenia pożyczek w II półroczu 2006 r.,
- udzielonych gwarancji i poręczeń Skarbu Państwa w kwocie 79.264 tys. zł, tj. 118,3 % prognozy; wyższe dochody były wynikiem uzyskania dodatkowych wpływów z działań windykacyjnych oraz uregulowania przez niektóre podmioty części swoich zobowiązań wobec Skarbu Państwa,
- odsetek od pożyczek udzielonych jednostkom samorządu terytorialnego w kwocie 1.076 tys. zł., tj. 102,5 % prognozy; powodem uzyskania wyższych wpływów było zastosowanie wobec niektórych pożyczkobiorców, opóźniających się ze spłatami lub regulujących swoje zobowiązania w niepełnej wysokości, przepisów aneksowanych umów pożyczki o naliczaniu i pobieraniu od nich odsetek w wyższej wysokości,
- odsetek od pożyczek udzielanych dla jednostek sektora finansów publicznych w kwocie 15.450 tys. zł, tj. 813,2 % prognozy; oszacowanie kwot planu dochodów było utrudnione ze względu na specyfikę systemu zwrotu poniesionych przez pożyczkobiorcę wydatków w ramach realizacji projektów z udziałem środków unijnych; w związku z tym, iż korzystanie z mechanizmu prefinansowania nie jest obowiązkowe, wykorzystanie środków na pożyczki zależy od potrzeb uprawnionych jednostek; Minister Finansów nie ma wpływu na tempo i terminy składania wniosków o udzielenie pożyczki.

Różne rozliczenia

W dziale – Różne rozliczenia - dochody zostały wykonane w kwocie 942.800 tys. zł, tj. 109,6% prognozy.

Podstawowymi źródłami dochodów były:

- środki z budżetu Unii Europejskiej na finansowanie dostosowania granicy zewnętrznej do wymogów traktatu z Schengen w kwocie 403.074 tys. zł. co stanowiło 95,1% prognozy przyjętej do ustawy budżetowej,
- pozostałe odsetki w kwocie 363.099 tys. zł, co stanowiło 93,3% prognozy przyjętej do ustawy budżetowej; na wymienioną kwotę składają się głównie:

- zrealizowane na koniec roku 2006 r. odsetki od lokat terminowych złożonych przez Ministra Finansów w NBP na podstawie art. 108 ustawy o finansach publicznych w kwocie 207.700 tys. zł,
- wpływy z tytułu odsetek od lokat złożonych przez Ministra Finansów w Banku Gospodarstwa Krajowego w kwocie 138.193 tys. zł,
- wpływy z różnych opłat w kwocie 30.367 tys. zł, co stanowiło 112,5% prognozy przyjętej do ustawy budżetowej; były to dochody z tytułu opłat za udzielone zezwolenia na urządzenie i prowadzenie gier losowych i zakładów wzajemnych oraz za złożone egzaminy i wydawane świadectwa zawodowe na koniec 2006 r.,
- nie ujęte w prognozie wpływy z zysku jednoosobowych spółek Skarbu Państwa lub spółek jednostek samorządu terytorialnego w kwocie 19.980 tys. zł; dochody dotyczą zwróconych nieprawidłowo wykorzystanych środków budżetowych EFSAL (środki budżetowe pochodzące z pożyczki zaciągniętej w Międzynarodowym Banku Odbudowy i Rozwoju) przez podmioty gospodarcze,
- wpłaty Skarbu Państwa z tytułu różnych dochodów w kwocie 115.898 tys. zł.

Oświata i wychowanie

W dziale – Oświata i wychowanie - dochody zostały wykonane w kwocie 120.443 tys. zł, tj. 12,1% prognozy głównie z tytułu refundacji z budżetu Unii Europejskiej wydatków poniesionych na finansowanie programów i projektów realizowanych przez jednostki sektora finansów publicznych w kwocie 116.322 tys. zł.

Niski poziom realizacji dochodów w tym dziale spowodowany był nieuzyskaniem w zakładanej wysokości wpływów z tytułu refundacji wydatków ponoszonych na finansowanie projektów realizowanych w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwoju Zasobów Ludzkich.

Szkolnictwo wyższe

W dziale – Szkolnictwo wyższe - dochody zostały wykonane w kwocie 2.863 tys. zł, tj. około 15 razy więcej niż w prognozie.

Wpływy pochodziły głównie z dokonanych przez uczelnie zwrotów odsetek naliczanych przez banki od dotacji celowych na finansowanie lub dofinansowanie inwestycji oraz zwrotów dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości w kwocie 2.117 tys. zł.

Ochrona zdrowia

W dziale – Ochrona zdrowia - dochody zostały wykonane w kwocie 93.290 tys. zł, tj. 107,2% prognozy.

Wyższe niż zakładano w ustawie budżetowej dochody wystąpiły przede wszystkim w części Zdrowie, głównie z tytułu rozliczenia środków z lat ubiegłych w kwocie 11.060 tys. zł; wyższe od planowanych wpływy z usług osiągnęły przede wszystkim stacje sanitarno-epidemiologiczne w kwocie 16.306 tys. zł w związku ze wzrostem liczby odpraw granicznych w Granicznych Stacjach Sanitarno-Epidemiologicznych, zwiększeniem liczby wydawanych ocen o środkach spożywczych eksportowanych do krajów spoza Unii Europejskiej, zwiększeniem liczby decyzji związanych z opiniowaniem programów dostosowawczych zakładów opieki zdrowotnej oraz zwiększenia intensywności prac nadzoru, egzekwowania terminowości regulowania należności i wdrażania procedur egzekucyjnych

Podstawowymi źródłami dochodów przede wszystkim były:

- opłaty za koncesje i licencje oraz wpływy z różnych opłat w kwocie 57.977 tys. zł. Dochody z tego tytułu zostały zrealizowane głównie przez Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych w kwocie 48.264 tys. zł, tj. 82,6% prognozy; niepełne wykonanie przez Urząd prognozowanych dochodów było spowodowane brakiem uregulowań prawnych w zakresie pobierania opłat za dostosowanie dokumentacji do wymogów prawa farmaceutycznego dla produktów leczniczych ludzkich i weterynaryjnych,
- wpływy z usług osiągnięte głównie przez stacje sanitarno–epidemiologiczne (szczepienia profilaktyczne ochronne, opinie sanitarne, badanie czystości wody, powietrza, poziomu hałasu, badanie żywności na przejściach granicznych drogowych, wodnych, nadzór sanitarny obiektów) w kwocie 16.471 tys. zł,
- rozliczenia z lat ubiegłych z tytułu niewykorzystanych dotacji w kwocie 11.496 tys. zł,
- pozostałe dochody na które składają się m.in.: grzywny i kary pieniężne od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych nakładane przez inspekcje: sanitarną i farmaceutyczną za stwierdzone w czasie kontroli nieprawidłowości, odsetki, dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa w kwocie 4.339 tys. zł.

Pomoc społeczna

W dziale - Pomoc społeczna - dochody zostały wykonane w wysokości 136.085 tys. zł, tj. 129,1% prognozy.

Wyższe wykonanie dochodów w stosunku do planu wynika przede wszystkim z wykonania nieprognozowanych dochodów pochodzących ze zwrotów przez jednostki samorządu terytorialnego dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub

pobranym w nadmiernej wysokości, z dochodów z pozostałych odsetek i odsetek od dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranym w nadmiernej wysokości oraz wyższych niż planowano wpływów głównie ze zwrotu środków uzyskanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w wyniku likwidacji Funduszu Alimentacyjnego.

Wykonane dochody pochodzą przede wszystkim z:

- wpływów z różnych dochodów w kwocie 113.669 tys. zł; dochody te pochodziły głównie z rozliczeń z lat ubiegłych: ze zwrotów środków uzyskiwanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w wyniku likwidacji Funduszu Alimentacyjnego w kwocie 110.140 tys. zł,
- realizacji zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego w kwocie 10.255 tys. zł, w tym głównie: z odpłatności za pobyt osób z zaburzeniami psychicznymi w ośrodkach wsparcia w kwocie 2.607 tys. zł, z odpłatności za świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w kwocie 1.882 tys. zł oraz ze zwrotów świadczeń rodzinnych i zasiłków zwrotnych udzielonych osobom potrzebującym w latach ubiegłych w kwocie 5.695 tys. zł,
- nieprognozowanych zwrotów dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranym w nadmiernej wysokości w kwocie 10.565 tys. zł, w szczególności ze zwrotów przez jednostki samorządu terytorialnego dotacji przeznaczonych na: wypłaty świadczeń rodzinnych i zaliczki alimentacyjnej w kwocie 7.295 tys. zł, zasiłków z pomocy społecznej w kwocie 2.638 tys. zł.

Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej

W dziale - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej - dochody zostały wykonane w wysokości 16.251 tys. zł.

Uzyskane dochody pochodzą głównie:

- z wpływów z różnych dochodów w kwocie 9.892 tys. zł, w tym przede wszystkim środki przekazane przez Polskie Koleje Państwowe Spółka Akcyjna na refinansowanie świadczeń przedemerytalnych w kwocie 8.159 tys. zł,
- z wpływów z różnych opłat w kwocie 5.101 tys. zł, w tym z tytułu opłat wnoszonych przez pracodawców za pozwolenia na pracę cudzoziemców w kwocie 4.924 tys. zł,
- ze zwrotów dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranym w nadmiernej wysokości w kwocie 1.173 tys. zł.

Edukacyjna opieka wychowawcza

W dziale – Edukacyjna opieka wychowawcza - dochody zostały wykonane w kwocie 7.291 tys. zł, tj. 20,7% prognozy.

Główną przyczyną niższej niż prognozowano realizacji dochodów w tym dziale było nie uzyskanie przez Ochotnicze Hufce Pracy w części 31 Praca, planowanych dochodów z tytułu zwrotu środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej przewidzianych na prefinansowanie projektów realizowanych w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego – Rozwój Zasobów Ludzkich.

Podstawowymi źródłami dochodów w tym dziale były nieprognozowane w budżetach wojewodów wpływy ze zwrotów dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości w kwocie 5.141 tys. zł, oraz środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej przeznaczone na finansowanie programów i projektów realizowanych przez jednostki sektora finansów publicznych w kwocie 1.782 tys. zł.

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

W dziale - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska - dochody zostały wykonane w kwocie 6.558 tys. zł, tj. 335,4%.

Na wyższe od planowanego wykonanie dochodów miało wpływ uzyskanie nieprognozowane dochodów z tytułu opłat rejestrowych pobieranych na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym w kwocie 4.458 tys. zł.

Źródłami dochodów w tym dziale były przede wszystkim wpływy z różnych opłat w kwocie 4.529 tys. zł.

Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

W dziale - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego - dochody zostały wykonane w kwocie 3.208 tys. zł, tj. 423,3% prognozy.

Dochody uzyskane w tym dziale pochodziły głównie ze zwrotów dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości oraz odsetek od tych dotacji w kwocie 2.510 tys. zł.

Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody

W dziale - Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody - dochody zostały wykonane w kwocie 3.419 tys. zł, tj. 135,1% prognozy, głównie z tytułu najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa w kwocie 1.071 tys. zł oraz wpłaty do budżetu części zysku gospodarstw pomocniczych działających przy parkach narodowych i krajobrazowych w kwocie 911 tys. zł.

Na wyższe wykonanie dochodów wpłynęło uzyskanie wyższych od prognozowanych wpływów przede wszystkim ze sprzedaży składników majątkowych oraz z nieprognozowanej na 2006 r. sprzedaży materiałów porozbiórkowych.

Kultura fizyczna i sport

W dziale – Kultura fizyczna i sport - wykonanie dochodów w kwocie 475 tys. zł, głównie z tytułu najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa pozostających w zarządzie Centralnego Ośrodka Sportu, zwrotów dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości wraz z odsetkami oraz z sprzedaży wyrobów (wydawnictwa i publikacje o tematyce sportowej).

2.4.5. Pozostałe dochody niepodatkowe

Pozostałe dochody niepodatkowe w 2006 r. wyniosły 600.652 tys. zł i były wyższe niż prognozowano o 219.766 tys. zł, tj. o 57,7%. W porównaniu do 2005 r. pozostałe dochody niepodatkowe wzrosły nominalnie o 46,9% a realnie o 45,5%.

Decydujące znaczenie w ogólnej kwocie dochodów z tego tytułu mają wpłaty o charakterze sankcyjnym, tj. odsetki od nieterminowych wpłat podatków, które były wyższe o 135.763 tys. zł w porównaniu do prognozy, wpływy z różnych dochodów o 15.930 tys. zł oraz wpływy z różnych opłat o 6.719 tys. zł.

Ponadto na wyższe pozostałe dochody niepodatkowe wpłynęła nie ujęta w prognozie pozycja wpływy do wyjaśnienia w kwocie 62.271 tys. zł. W prognozie nie była też ujęta ujemna kwota wpływów z tytułu opłaty restrukturyzacyjnej w wysokości 1.070 tys. zł.

2.4.6. Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego

Zgodnie z art. 29 - 31 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, w 2006 r. obowiązkiem dokonywania wpłat do budżetu państwa, z przeznaczeniem na część równoważącą oraz regionalną subwencji ogólnej, objęto:

- gminy, w których wskaźnik podstawowych dochodów podatkowych na 1 mieszkańca gminy (wskaźnik G) jest wyższy od 150% analogicznego wskaźnika, obliczonego łącznie dla wszystkich gmin (wskaźnik Gg), dokonywały wpłat z przeznaczeniem na część równoważącą subwencji ogólnej dla gmin,
- powiaty, w których wskaźnik P jest większy niż 110% wskaźnika Pp, dokonywały wpłat z przeznaczeniem na część równoważącą subwencji ogólnej dla powiatów,

- województwa, w których wskaźnik W jest większy od 110% wskaźnika Ww, dokonywały wpłat z przeznaczeniem na część regionalną subwencji.

Obowiązek dokonywania wpłat obejmował w 2006 r. 96 gmin i 59 powiatów.

Zgodnie z decyzjami ostatecznymi, w 2006 r. wpłat z przeznaczeniem na część regionalną subwencji ogólnej dla województw miało dokonać województwo mazowieckie. W związku ze zmianami granic województw, stosownie do art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, kwota wpłat województwa mazowieckiego została rozdzielona dla województwa lubelskiego proporcjonalnie do liczby mieszkańców wg stanu na 31 grudnia 2004 r., z uwzględnieniem zmian w podziale administracyjnym kraju, wyszacowanych przez Główny Urząd Statystyczny.

W 2006 r. na rachunek dochodów budżetu państwa, służący do ewidencjonowania wpłat gmin z przeznaczeniem na część równoważącą subwencji ogólnej wpłynęła kwota wpłat w wysokości 1.688.267 tys. zł, która stanowi 100,3% kwoty określonej w ustawie budżetowej, z czego:

- wpłaty gmin do budżetu państwa, z przeznaczeniem na część równoważącą subwencji ogólnej dla gmin w kwocie 446.252 tys. zł,
- wpłaty powiatów do budżetu państwa, z przeznaczeniem na część równoważącą subwencji ogólnej dla powiatów w kwocie 604.269 tys. zł,
- wpłaty województw do budżetu państwa, z przeznaczeniem na część regionalną subwencji ogólnej dla województw w kwocie 637.746 tys. zł.

Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego w poszczególnych kwartałach 2005 r. i 2006 r. oraz udział poszczególnych kwartałów we wpływach rocznych przedstawia następujące zestawienie:

Lata	kwartały			
	I	II	III	IV
	tys. zł			
2005	301 758	301 342	301 885	302 071
2006	422 881	421 850	421 488	422 048
	%			
2005	25,0	25,0	25,0	25,0
2006	25,0	25,0	25,0	25,0

2.5. Dochody zagraniczne

Dochody zagraniczne w 2006 r. wyniosły 725.029 tys. zł i były wyższe od kwoty zapisanej w ustawie budżetowej o 573,7%. W porównaniu do 2005 r. dochody zagraniczne wzrosły nominalnie o 78,9% a realnie o 77,1%.

Na dochody te złożyły się:

- odsetki i opłaty od udzielonych pożyczek i kredytów zagranicznych oraz od rachunków specjalnych w łącznej wysokości 224.065 tys. zł tj. 303,9% prognozy, w tym:
  - odsetki od środków zgromadzonych na rachunku walutowym Ministerstwa Finansów, w wysokości 197.653 tys. zł,
  - odsetki z rachunków specjalnych utworzonych z kredytów Banku Światowego, w wysokości 1.827 tys. zł,
  - odsetki od kredytów udzielonych Wietnamowi, Jemenowi, Algierii, Angoli, Chinom, Indonezji, Uzbekistanowi, Serbii i Czarnogórze, w wysokości 24.585 tys. zł,
- wpłaty odsetek od podmiotów krajowych z tytułu udostępnionych kredytów zagranicznych oraz należności ubocznych z tytułu zaliczek udzielonych w latach ubiegłych w kwocie 33.905 tys. zł, tj. 100,0 % prognozy,
- nieplanowane wpływy z tytułu poręczeń i gwarancji w wysokości 1.103 tys. zł; kwota ta stanowi spłatę należności głównej przez Pomorskie Hurtowe Centrum Rolno - Spożywcze w Gdańsku oraz Fundację Pomocy Osobom na Diecie Bezglutenowej,
- nieplanowane dochody z tytułu skarbowych papierów wartościowych wyemitowanych za granicą w wysokości 704 tys. zł (m. in. dochody z tytułu odsetek narosłych od środków przekazanych agentowi fiskalnemu celem wypłaty odsetek od obligacji Skarbu Państwa oraz dochody z tytułu premii i narosłych odsetek od obligacji Skarbu Państwa wyemitowanych na rynkach zagranicznych),
- nieplanowane wpływy w łącznej wysokości 465.251 tys. zł, stanowiące dochody głównie z tytułu:
  - sprzedaży obligacji zerokuponowych (collateral),
  - odsetek od lokat terminowych,
  - odsetek od spłaty pożyczek Funduszu Środków Złotowych ze Szwajcarskiej Pomocy Finansowej SPCPF.

Na wielkość zrealizowanych dochodów zagranicznych w omawianym okresie miały wpływ głównie: znacznie przekraczająca prognozę kwota odsetek od środków budżetowych na rachunku walutowym, pozaplanowe dochody z tytułu sprzedaży collateralu i odsetek od

skarbowych papierów wartościowych wyemitowanych za granicą oraz wpłaty z tytułu poręczeń i gwarancji.

Dochody zagraniczne w poszczególnych kwartałach 2005 r. i 2006 r. oraz udział poszczególnych kwartałów we wpływach rocznych przedstawia poniższe zestawienie:

Lata	kwartały			
	I	II	III	IV
	tys. zł			
2005	67 788	191 227	78 146	68 144
2006	55 190	88 428	67 814	513 597
	%			
2005	16,7	47,2	19,3	16,8
2006	7,6	12,2	9,4	70,8

2.6. Wpłaty do budżetu państwa z Unii Europejskiej

Wpłaty do budżetu państwa z Unii Europejskiej w 2006 r. wyniosły 1.984.660 tys. zł i były niższe o 58.622 tys. zł, tj. o 2,9% w stosunku do ustawy budżetowej.

Dochody z tytułu otrzymanych z Unii Europejskiej kwot specjalnych ryczałtowych na poprawę płynności budżetowej przyjęto w ustawie budżetowej w kwocie 2.043.282 tys. zł, co stanowiło równowartość 514.293 tys. EUR. Instrument był przekazywany na rachunek Polski w równych, miesięcznych ratach. Wpłata jest automatycznie przeliczana na PLN przez NBP według kursu kupna z dnia dokonania wpłaty przez UE.

Niższe wykonanie dochodów wynika, z niższego niż przyjęty do prognozy dochodów, kursu walut w ciągu 2006 r.; do przeliczenia przyjęto bowiem prognozowany średni na 2006 r. kurs 3,9729 PLN/EUR.

Wpłaty do budżetu państwa z Unii Europejskiej w poszczególnych kwartałach 2005 r. i 2006 r. oraz udział poszczególnych kwartałów we wpływach rocznych przedstawia następujące zestawienie:

Lata	kwartały			
	I	II	III	IV
	tys. zł			
2005	818 323	625 529	608 219	395 258
2006	651 789	504 165	501 504	327 202
	%			
2005	33,4	25,6	24,9	16,1
2006	32,8	25,4	25,3	16,5

Rozdział 3

Wydatki budżetu państwa

W roku 2006 po raz pierwszy ujęto w budżecie państwa wydatki związane z realizacją programów i projektów dofinansowywanych z budżetu Unii Europejskiej.

Do końca 2005 roku państwowe jednostki budżetowe, realizujące programy i projekty w ramach funduszy strukturalnych oraz inicjatyw wspólnotowych zaciągały w budżecie państwa pożyczki na finansowanie wydatków refundowanych przez UE, a uzyskane z UE środki stanowiły następnie źródło spłaty zaciągniętych pożyczek. System taki powodował finansowanie niektórych wydatków z dwóch źródeł, a mianowicie: ze środków pieniężnych przekazanych z rachunku centralnego budżetu państwa na finansowanie wydatków ujętych w ustawie budżetowej oraz z pożyczek udzielonych przez budżet państwa. Powodowało to znaczne ograniczenie przejrzystości finansów publicznych oraz wymuszało funkcjonowanie kilku rachunków bankowych.

Począwszy od 2006 roku wydatki na „prefinansowanie” planowane są w ustawie budżetowej i podlegają takim samym zasadom wykonywania budżetu państwa, jak pozostałe wydatki.

*
*   *
*

W ustawie budżetowej z dnia 17 lutego 2006 r. zaplanowano na 2006 rok wydatki budżetu państwa w wysokości 225.828.675 tys. zł.

Zrealizowane wydatki budżetu państwa w 2006 r. wyniosły 222.702.946 tys. zł, w tym wydatki w wysokości 2.452.648 tys. zł ujęte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 grudnia 2006 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2006 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego.

W stosunku do kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej wydatki budżetu państwa były niższe o 3.125.729 tys. zł, tj. o 1,4%.

Na niepełne zrealizowanie planu po zmianach wpływ miało przede wszystkim niewykonanie w całości wydatków przeznaczonych na:

- dotację celową dla gmin przeznaczoną na zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do celów rolniczych – 535.633 tys. zł,

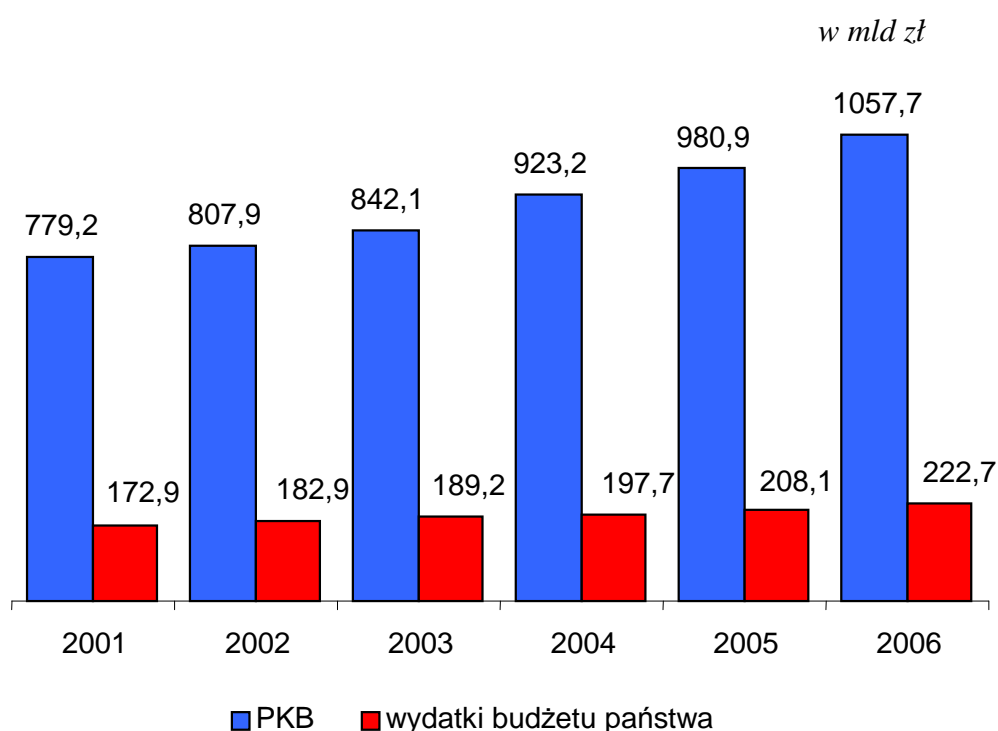
- realizację świadczeń rodzinnych, zaliczkę alimentacyjną oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego – 455.915 tys. zł,
- utrzymanie i funkcjonowanie administracji publicznej – 265.766 tys. zł,
- finansowanie programów i projektów ze środków funduszy strukturalnych w dziale oświata i wychowanie – 232.678 tys. zł,
- zakupy inwestycyjne w zakresie obrony narodowej – 137.741 tys. zł.

Nierozdysponowana została kwota rezerw celowych w wysokości 478.324 tys. zł, w tym m.in. środki przeznaczone na:

- wydatki na integrację europejską – 214.974 tys. zł,
- kredyty na infrastrukturę drogową i portową – 189.969 tys. zł,
- rezerwę płacową na zmiany organizacyjne i nowe zadania (w tym na skutki przechodzące z 2005 r.) – 11.012 tys. zł.

W porównaniu z 2005 r. wydatki budżetu państwa były wyższe 14.570.002 tys. zł, tj. o 7%, a realnie o 5,9% (natomiast w warunkach porównywalnych, tzn. z wyłączeniem „prefiansowania”, wskaźniki te kształtują się odpowiednio: 6,2%, realnie 5,1%).

Udział zrealizowanych wydatków budżetu państwa w 2006 r. w szacowanym PKB wyniósł 21,1%. Przy konstrukcji budżetu państwa na 2006 r. zakładano, że udział ten wyniesie 22,9%. Udział wydatków budżetu państwa w PKB w latach 2001-2006 wyniósł odpowiednio: 22,2%, 22,6%, 22,5%, 21,4%, 21,2% oraz 21,1% co przedstawiono na poniższym wykresie.

W 2006 r. realizowano również wydatki ujęte w ustawie budżetowej na 2005 r. i przesunięte do realizacji w roku 2006 na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2005 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2005 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego, na kwotę 4.361.486 tys. zł, z czego wykorzystano środki w wysokości 3.752.712 tys. zł.

3.1. Struktura wydatków budżetu państwa

Podobnie jak w latach poprzednich strukturę wydatków budżetu państwa kształtował udział wydatków, które musiały być sfinansowane, ponieważ wynikały z przepisów ustawowych lub wcześniej podjętych zobowiązań ujętych w ramy prawne.

Proporcje pomiędzy wydatkami, które bezwzględnie musiały zostać poniesione, a pozostałymi wydatkami przedstawia poniższe zestawienie:

Wydatki	2002 r.	2003 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Wydatki zdeterminowane	73,5	74,9	71,3	72,5	74,3
Pozostałe wydatki	26,5	25,1	28,7	27,5	25,7

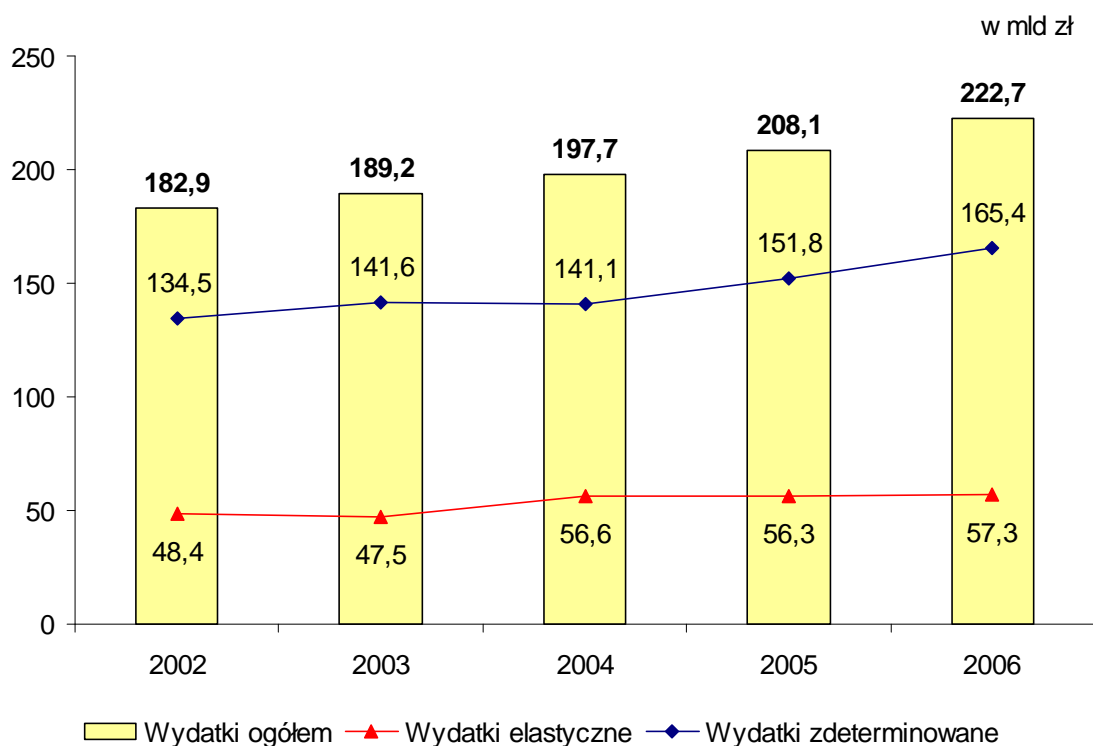
Jak z powyższego wynika udział wydatków prawnie zdeterminowanych w 2006 r. był o 1,8% wyższy niż w 2005 r. i o 3% wyższy niż w roku 2004, natomiast w porównaniu do 2003 r. udział tych wydatków był o 0,6 punktu procentowego niższy.

Do roku 2003 obserwowany był wyraźny wzrost wydatków prawnie zdeterminowanych, co jest wynikiem przede wszystkim znacznych kosztów jakie budżet państwa ponosi po wprowadzeniu w życie reformy ubezpieczeń społecznych i reformy w ochronie zdrowia oraz rozwiązań systemowych dotyczących finansowania niektórych wydatków. W 2004 r. udział wydatków prawnie zdeterminowanych zmniejszył się na skutek zmiany sposobu refundacji FUS, ubytku dochodów z tytułu wprowadzenia reformy ubezpieczeń społecznych (składki do OFE), a także sposobu finansowania niektórych zadań z budżetu państwa. Wzrost wydatków prawnie zdeterminowanych w 2005 roku jest spowodowany przede wszystkim wzrostem składki do budżetu Unii Europejskiej, zwiększeniem wydatków na zasiłki i świadczenia przedemerytalne, wzrostem wydatków na obsługę długu publicznego spowodowanym wyższymi kosztami obsługi skarbowych papierów wartościowych wyemitowanych na rynku krajowym, zwiększeniem subwencji dla jednostek samorządu terytorialnego oraz wzrostem wydatków na obronę narodową, będącym wynikiem wzrostu PKB.

Dalszy wzrost wydatków prawnie zdeterminowanych w roku 2006 spowodowany jest zmianami zasad ujmowania wydatków przeznaczonych na realizację programów i projektów w ramach funduszy strukturalnych oraz inicjatyw wspólnotowych, które podlegają refundacji z budżetu Unii Europejskiej. Po raz pierwszy w 2006 roku wydatki te włączono do ustawy budżetowej, co spowodowało w porównaniu do roku 2005 zwiększenie wydatków ogółem oraz wydatków zdeterminowanych. Na wzrost tych ostatnich miało również wpływ:

- zwiększenie dotacji dla FUS, związane z przeprowadzoną waloryzacją świadczeń emerytalno-rentowych, w związku ze wzrostem wskaźnika cen i usług ogółem za lata 2004 i 2005 powyżej 105 %, co spowodowało uruchomienie waloryzacji zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS,
- zwiększenie wydatków na obsługę długu publicznego oraz
- zwiększenie subwencji dla jednostek samorządu terytorialnego, m.in. w części wyrównawczej subwencji ogólnej, w związku ze zwiększeniem kwoty podstawowej wchodzącej w skład części wyrównawczej subwencji ogólnej, uzależnionej od wysokości dochodów podatkowych danej gminy w przeliczeniu na jednego mieszkańca.

Na wykresie przedstawiono zmiany w proporcjach pomiędzy wydatkami uznanymi za zdeterminowane i pozostałymi wydatkami w latach 2002-2006.

Wydatki prawnie zdeterminowane

Na wydatki zaliczane do grupy wydatków prawnie zdeterminowanych wydatkowano 74,3% ogółu wykonanych wydatków budżetu państwa w 2006 r. Wydatki te w stosunku do planu po zmianach były niższe o 1,1%, głównie w wyniku niższego niż planowano wykonania wydatków przeznaczonych na obronę narodową, świadczenia rodzinne, zaliczkę alimentacyjną oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, a także wydatki refundowane z UE.

W porównaniu do 2005 r. wydatki te były wyższe o 8,9%, co oznacza, że realnie były wyższe o 7,8% (wyłączając „prefinansowanie” wskaźniki te kształtują się na poziomie 7,9% oraz 6,8%).

Najbardziej znaczące pozycje w wydatkach zdeterminowanych stanowiły wydatki z przeznaczeniem na:

- subwencje dla jednostek samorządu terytorialnego (15,5%),
- obsługę długu publicznego (12,5%),
- dotacje dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (11%),
- dotacje dla Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (6,7%),
- obronę narodową (6,3%),
- wpłaty do budżetu Unii Europejskiej (4,4%).

Pozostałe wydatki

Na pozostałe wydatki wydatkowano 25,7% ogółu wykonanych wydatków budżetu państwa w 2006 r. W porównaniu do 2005 r. wydatki te były wyższe o 1,8%, a realnie o 0,87%. Natomiast w stosunku do planu po zmianach wydatki te wykonane zostały w 97,7%.

Pozostałe wydatki obejmują przede wszystkim: wynagrodzenia i wydatki rzeczowe (bieżące) jednostek budżetowych, dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego, dotacje dla jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych (dotacje do szkół wyższych, jednostek naukowo-badawczych itp.), dotacje do podmiotów gospodarczych i dotacje do jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz wydatki majątkowe.

3.2. Wydatki w układzie zadaniowym

Zapisy o wdrożeniu budżetu zadaniowego zawarto w Programie Konwergencji oraz w Dokumencie Implementacyjnym Krajowego Programu Reform na lata 2005-2008. Stan zaawansowania prac w tym zakresie ma podlegać corocznym ocenom Komisji Europejskiej. Zgodnie z zapisami zawartymi w tych dokumentach wdrożenie budżetu zadaniowego będzie się wiązało z:

- wdrożeniem nowej procedury budżetowej – klasyfikacji zadaniowo – funkcjonalnej opartej na układzie zadań ujętym obecnie w uzasadnieniu do ustawy budżetowej,
- wdrożeniem nowego systemu zarządzania jednostkami sektora finansów publicznych opartego na koncepcji zarządzania przez cele,
- wdrożeniem systemu informatycznego wspomagającego zarządzanie jednostek sektora finansów publicznych i pozwalającego na monitoring realizacji zadań realizowanych przez te jednostki,
- pełnym wdrożeniem rachunkowości memoriałowej i rachunku kosztów.

Ujęcie zadaniowe budżetu ma pozwolić na szybkie określenie na co w rzeczywistości wydatkowane są środki z kasy państwa. Realizacja zdefiniowanych celów będzie wymagała współpracy pomiędzy ministerstwami/dysponentami dla ich osiągnięcia. Ponadto Parlament będzie miał możliwość głosowania nad poszczególnymi zadaniami państwa, przeprowadzając jednocześnie szczegółową debatę o tym jakie powinny być priorytety na dany rok oraz na przestrzeni kolejnych lat.

Przedstawiony poniżej opis głównych obszarów działalności państwa z perspektywy celów, wielkości finansowania i osiągniętych rezultatów jest próbą przedstawienia dokonanych w roku 2006 pewnych grup wydatków w układzie zadaniowym. Należy zauważyć, iż do określonych dziedzin aktywności często nie da się jednoznacznie przypisać zadań za realizację, których odpowiedzialni są poszczególni ministrowie, bowiem mają one niejednokrotnie charakter kompleksowy. Należy je zatem traktować nie jako odrębne, doraźne i jednorazowe, ale jako zadania będące elementami długotrwałego procesu, które będą kontynuowane a w miarę potrzeb i możliwości korygowane i rozszerzane w kolejnych latach. Biorąc pod uwagę, że budżet państwa na rok 2006 był planowany i wykonywany w dotychczasowej formie, nie jest możliwe przedstawienie wszystkich dokonanych wydatków w ujęciu zadaniowym i precyzyjne przyporządkowanie wydatkowanych kwot do konkretnych zadań, jak również mierników obrazujących realizację celów, które były finansowane. Trzeba zatem podkreślić, że prezentowany materiał stanowi jedynie próbę weryfikacji celów jak

również efektów realizacji tych celów, które były finansowane w 2006 roku ze środków budżetu państwa.

Należy sądzić, iż podjęte prace w zakresie wdrożenia budżetu zadaniowego spowodują w dalszej perspektywie czasowej wypracowanie propozycji rozwiązań systemowych w zakresie takiej organizacji systemów rachunkowości oraz sprawozdawczości, aby w przyszłości stosowne analizy i omówienia były w pełni zgodnie z celami reformy związanej z wdrożeniem budżetu zadaniowego.

3.2.1. Rozwój gospodarczy, przedsiębiorczość i konkurencyjność

Podstawowym celem Krajowego Programu Reform jest utrzymanie wysokiego tempa wzrostu gospodarczego, sprzyjającego tworzeniu nowych miejsc pracy z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. KPR obejmuje trzy obszary – polityki makroekonomicznej, polityki mikroekonomicznej oraz polityki rynku pracy, w ramach których wskazano sześć priorytetów, wynikających z polskich uwarunkowań społeczno-gospodarczych. Te priorytety to:

Obszar polityki makroekonomicznej

(1) poprawa stanu finansów publicznych i zarządzania finansami publicznymi,

Obszar polityki mikroekonomicznej

(2) rozwój przedsiębiorczości,

(3) wzrost innowacyjności przedsiębiorstw,

(4) rozwój i modernizacja infrastruktury oraz zapewnienie warunków konkurencji w sektorach sieciowych,

Obszar polityki rynku pracy

(5) tworzenie i utrzymanie nowych miejsc pracy oraz zmniejszanie bezrobocia,

(6) poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw poprzez inwestowanie w kapitał ludzki.

Obszar polityki makroekonomicznej i budżetowej

W obszarze polityki makroekonomicznej podstawowym zadaniem zapisanym w KPR jest zapewnienie wysokiego poziomu wzrostu PKB oraz postęp w spełnianiu kryteriów konwergencji w zakresie deficytu budżetowego i długu publicznego. W tym celu zaplanowano realizację szeregu działań związanych z racjonalizacją wydatków publicznych w najbardziej problemowych sferach.

Ostatnia nowelizacja ustawy o finansach publicznych, uchwalona 8 grudnia 2006 r., nakładająca obowiązek zamieszczania projektów planów agencji i innych planów budżetów pozostałych państwowych osób prawnych jako załącznika do projektu ustawy budżetowej, stanowi pierwszy etap reformy finansów publicznych. Jednakże dla realizacji działań związanych z zarządzaniem finansami publicznymi najistotniejszy będzie kształt nowej ustawy o finansach publicznych, która powinna rozstrzygnąć kwestie dalszej konsolidacji finansów publicznych.

Zaawansowany jest stan prac nad reformą systemu ochrony zdrowia – określone w Dokumencie Implementacyjnym działania są realizowane zgodnie z harmonogramem. Jednakże zasadnicze i najtrudniejsze zadania – przygotowanie i wdrożenie pakietu ustaw konstytuujących nowy ustrój ochrony zdrowia dopiero będą realizowane.

Planowo przebiegała realizacja działań o charakterze technicznym, jak informatyzacja finansów publicznych, przyjmowanie standardów ESA 95 czy rozwój audytu wewnętrznego.

Obszar polityki mikroekonomicznej i strukturalnej

Jako bardzo pilne traktuje się zadanie poprawy otoczenia regulacyjnego działalności przedsiębiorstw i usprawnienia wymiaru sprawiedliwości w sprawach gospodarczych. Do spraw priorytetowej wagi należy również ukształtowanie bezpiecznej z punktu widzenia interesów polskiej gospodarki, a zarazem konkurencyjnej i odpowiednio rozwiniętej infrastruktury, zwłaszcza energetycznej i transportowej.

Realizacja reform w tym obszarze jest najbardziej zaawansowana. Podjęto ważne działania na rzecz poprawy jakości regulacji prawnych w Polsce (tzw. *better regulation*). Zrealizowano większość planowanych zadań w zakresie eliminacji barier administracyjnych związanych z rozpoczynaniem i prowadzeniem działalności gospodarczej. Systematycznie usprawniane jest sądownictwo gospodarcze, w szczególności dzięki informatyzacji sądów (uchwalenie 18 października 2006 r. przez Sejm ustawy umożliwiającej elektroniczny dostęp do Krajowego Rejestru Sądowego) oraz zwiększaniu zatrudnienia.

Uruchomiony został kolejny instrument zwiększający dostęp MSP do zewnętrznych źródeł kapitału - wspieranie funduszy kapitału zaangażowanych inwestujących w MSP. Rozwijany jest system funduszy pożyczkowych i poręczeniowych, zgodnie z programem rozbudowy systemu funduszy pożyczkowych i poręczeniowych dla MSP w latach 2002-2006 „*Kapitał dla przedsiębiorczych*”. Dostępne są instrumenty wspierania działalności innowacyjnej przedsiębiorców (kredyt technologiczny, ulga podatkowa na zakup nowej technologii). Przygotowano i uruchomiono programy wspierania klastrów, przedsiębiorczości akademickiej, wspierania sektora B+R.

Zgodnie z planem wdrażane są również projekty związane z informatyzacją administracji publicznej.

Obszar polityki rynku pracy

W obszarze *polityki rynku pracy* celem jest osiągnięcie w 2010 r. wskaźnika zatrudnienia na poziomie 57-58% i znaczący spadek stopy bezrobocia. Jednocześnie KPR zakłada dążenie do poprawy zdolności adaptacyjnych pracowników poprzez lepsze dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, promowanie niestandardowych form zatrudnienia,

w tym sprzyjających godzeniu pracy zawodowej z życiem rodzinnym. Ważnym elementem polityki rynku pracy ma być zwiększanie zatrudnienia kobiet, młodzieży, osób starszych (powyżej 50 lat) oraz niepełnosprawnych.

Zgodnie z harmonogramem określonym w Dokumencie Implementacyjnym przebiegały w 2006 r. prace legislacyjne związane z dostosowywaniem kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy. Pewne opóźnienie odnotowano natomiast w zakresie dokumentów strategiczno-programowych tj. *Strategia kształcenia się przez całe życie*

1. Rozwój regionalny

W roku 2006 podstawowymi celami do osiągnięcia w obszarze rozwoju regionalnego było zwiększenie konkurencyjności regionów, wzmocnienie spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej, stymulowanie szybszego wzrostu gospodarczego, wyrównanie szans rozwojowych regionów. Cele te realizowane były przede wszystkim poprzez działania ujęte w Zintegrowanym Programie Operacyjnym Rozwoju Regionalnego i w niektórych działaniach sektorowych programów operacyjnych (SPO Transport, SPO Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw, SPO Rozwój Zasobów Ludzkich), IW EQUAL - w ramach Narodowego Planu Rozwoju 2004-2006 – współfinansowanych środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej.

Rezultatami realizacji tych programów w obszarze rozwoju regionalnego (w wybranych przykładowo dziedzinach) są:

1. Infrastruktura kolejowa, drogowa i inna (lotniska regionalne), m.in.:
  - a) długość przebudowanych i zmodernizowanych dróg – 108 km,
  - b) długość przebudowanej linii kolejowej – 19,05 km,
  - c) modernizacja i wykup gruntów pod inwestycje w ramach portów lotniczych – 5.
2. Rozwój gospodarczy, przedsiębiorczość i konkurencyjność, m.in.:
  - a) liczba wspartych przedsięwzięć inwestycyjnych – 1.563
  - b) liczba wspartych funduszy mikropożyczkowych – 53,
  - c) liczba wspartych funduszy poręczeń kredytowych – 39,
  - d) liczba przedsiębiorstw, które uzyskały pożyczki przyznane przez wsparte fundusze mikropożyczkowe – 3.301,
  - e) liczba przedsiębiorstw, które uzyskały poręczenia przyznane przez wsparte fundusze poręczeń kredytowych – 3.250,

- f) liczba działających parków przemysłowych i parków naukowo-technologicznych, które uzyskały wsparcie – 42,
- g) liczba MSP korzystających z usług doradczych – 2.186,
- h) liczba certyfikatów uzyskanych przez przedsiębiorstwa – 525,
- i) nowe miejsca pracy w przedsiębiorstwach – 4.859,
- j) liczba pracowników, którzy rozpoczęli szkolenie – 179.685,
- k) liczba pracowników, którzy ukończyli szkolenie, w tym pracownicy MSP – 16.036.

3. Ochrona środowiska, m.in.:

- a) długość wybudowanej kanalizacji – 6.615 km,
- b) liczba wspartych projektów (zakończonych) dotyczących dostosowania przedsiębiorstw do wymogów w zakresie ochrony środowiska – 27.

4. Zdrowie i polityka społeczna, m.in.:

Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia:

- a) liczba osób objętych działaniami aktywizującymi – 65.395,

Perspektywy dla młodzieży:

- a) liczba młodzieży objętej działaniami aktywizującymi (perspektywy dla młodzieży) – 85.672,

Aktywna polityka rynku pracy:

- a) liczba osób objętych wsparciem w grupie osób długotrwale bezrobotnych – 77.218,
- b) liczba osób objętych wsparciem w grupie młodzieży – 138.840,
- c) liczba osób objętych wsparciem ogółem – 312.814,
- d) liczba zrealizowanych projektów – 2.676.

5. Nauka, edukacja i sport, m.in.:

- a) liczba zmodernizowanych oraz nowo wybudowanych laboratoriów badawczych i specjalistycznych – 27,
- b) stopa komputeryzacji szkół publicznych i placówek edukacyjnych – 19,74%,
- c) liczba przeszkolonych nauczycieli – 66.276,
- d) liczba zmodernizowanych szkół i ośrodków sportu – 300,

e) liczba uruchomionych platform e-learningowych – 3.

Źródłami finansowania tych programów były publiczne środki krajowe, publiczne środki wspólnotowe i innych źródeł zagranicznych oraz środki prywatne.

Dane dotyczące finansowania programów, w tym realizowanych w obszarze rozwoju regionalnego w ramach NPR 2004-2006 i Funduszu Spójności zostały zaprezentowane w tabeli z wykonania załącznika nr 16 do ustawy budżetowej na rok 2006.

Przedstawione dane w zakresie rezultatów jak i finansowania mogą ulec zmianie, ponieważ zgodnie z postanowieniami art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U. Nr 116, poz. 1206 z późn. zm.) Instytucja Zarządzająca Podstawami Wsparcia Wspólnoty w terminie do końca 30 czerwca roku następującego po roku realizacji Planu, na podstawie otrzymywanych od instytucji zarządzających sprawozdań rocznych z realizacji programów, sporządza sprawozdanie roczne. Roczne sprawozdanie za rok 2006, które sporządzone zostanie w terminie do 30 czerwca - przedstawiać będzie faktyczną realizację programów i działań w nich ujętych w okresie sprawozdawczym.

2. Polityka proinwestycyjna

2.1 Programy wieloletnie wsparcia finansowego inwestycji realizowanych przez przedsiębiorców

Uwarunkowania realizacji celów

Wobec braku instrumentu koncentrującego się na wsparciu wybranych inwestycji, w szczególności o dużym znaczeniu dla gospodarki polskiej, Rada Ministrów w czerwcu 2005r. przyjęła dokument pn. „*System finansowego wsparcia dużych projektów inwestycyjnych*”. System ten określa procedurę i zasady udzielania wsparcia finansowego (stanowiącego pomoc publiczną) dla programów wieloletnich ustanawianych przez Radę Ministrów w drodze uchwały, na podstawie ustawy o finansach publicznych (początkowo na podstawie art. 80, obecnie na podstawie art. 117 ust. 2). Dla programów tych przewidziana jest pomoc publiczna, udzielana w formie dotacji z budżetu państwa na podstawie dwustronnej umowy ramowej zawartej pomiędzy Ministrem Gospodarki a inwestorem, w oparciu o uchwałę podjętą przez Radę Ministrów o ustanowieniu programu wieloletniego dla realizacji inwestycji. Organem udzielającym ww. wsparcia jest minister właściwy ds. gospodarki, przy czym maksymalna wielkość wsparcia nie może przekroczyć dopuszczalnych – prawem wspólnotowym - pułapów pomocy publicznej dla poszczególnych regionów Polski. Programy wieloletnie podlegają procedurze notyfikacji w Komisji Europejskiej.

Wsparcia finansowego udziela się w sektorach priorytetowych (m.in. motoryzacji, produkcji sprzętu AGD, elektroniki, przemysłu chemicznego, biotechnologii) dla inwestycji polegającej na utworzeniu nowego lub rozbudowie istniejącego przedsiębiorstwa bądź zmian produktu lub procesu produkcyjnego. Inwestycje w ramach programów wieloletnich – w większości – podejmowane są na terenie specjalnych stref ekonomicznych.

Wielkość wsparcia finansowego - stanowiąca pomoc publiczną na zatrudnienie i pomoc regionalną na nowe inwestycje, w 2006 roku określona została w Załączniku nr 13 do ustawy budżetowej na rok 2006, w którym wykazywane były programy wieloletnie ze wskazaniem wielkości dotacji dla poszczególnych inwestorów. Dotacje były udzielane z Części 20 *Gospodarka* (dział 150 *Przetwórstwo przemysłowe*, Rozdział 15095 *Pozostała działalność*) oraz Części 83 *Rezerwy celowej* przeznaczonej dla Ministra Gospodarki dział 758 *Różne rozliczenia*, Rozdział 75818 *Rezerwy ogólne i celowe*, poz. 56 *Dopłaty wyrównawcze do kontraktów na statki, Fundusz Kredytu Technologicznego i programy wieloletnie wsparcia finansowego inwestycji* - informacje dotyczące wykorzystania Części 83 Rezerwy celowej, w zakresie programów wieloletnich ustanawianych przez Radę Ministrów w drodze uchwały, znajdują się w części opisowej materiału pn. „Wykorzystanie rezerw celowych”). Zarówno z Części 20 i 83, pomoc publiczna na programy wieloletnie - w formie dotacji z budżetu państwa - wypłacana była z *Wydatków majątkowych* - na pomoc regionalną na nowe inwestycje i z *Wydatków bieżących* – na pomoc na zatrudnienie w związku z nową inwestycją.

Programy wieloletnie przed skierowaniem ustawy budżetowej na następny rok do Sejmu - przewidujące m.in. bezpośrednie wsparcie z budżetu państwa (w formie dotacji) są finansowane z części 20 *Gospodarka*. W przypadku, gdy uchwała Rady Ministrów o ustanowieniu programu wieloletniego podejmowana jest w chwili, gdy nie jest możliwe dopisanie programu do wykazu programów wieloletnich - uchwała RM o ustanowieniu programu wieloletniego podjęta zostaje po uchwaleniu budżetu - finansowanie takiego programu w danym roku następuje z Części 83 *Rezerwy celowej* przeznaczonej dla Ministra Gospodarki.

W większości przypadków nowe inwestycje podejmowane są na terenie specjalnych stref ekonomicznych, które ustanowione zostały w celu przyspieszenia rozwoju gospodarczego części terytorium kraju, w szczególności przez: rozwój określonych dziedzin działalności gospodarczej, rozwój nowych rozwiązań technicznych i technologicznych oraz ich wykorzystanie w gospodarce narodowej, rozwój eksportu, zwiększenie konkurencyjności wytwarzanych wyrobów i świadczonych usług, zagospodarowanie istniejącego majątku przemysłowego i infrastruktury gospodarczej, tworzenie nowych miejsc pracy.

Poprzez wsparcie nowych inwestycji przeciwdziała się problemowi bezrobocia, który dotyka w szczególności młode osoby, wkraczające na rynek pracy, (absolwenci szkół średnich i wyższych) m.in. ze względu na brak doświadczenia zawodowego. Problem bezrobocia dotyczy również obszarów wiejskich i regionów słabiej rozwiniętych, co spowodowane jest w tych regionach niskim poziomem rozwoju infrastruktury, czy też niewielką skalą działalności gospodarczej. Poprzez zwiększenie dopuszczalnej wartości pomocy zachęca się inwestorów aby lokowali inwestycje w tych regionach. Również poprzez realizację nowych inwestycji następuje wielkość eksportu.

Za priorytety w zakresie wspierania nowych inwestycji uznano obszary zwiększające innowacyjność polskiej gospodarki w szczególności z sektorów: motoryzacyjnego, elektronicznego, lotniczego, biotechnologii oraz centrów usług nowoczesnych.

Realizacja założonych celów

Podjęcie inwestycji w ramach programów wieloletnich wpływa na rozwój regionu, w którym podejmowana jest inwestycja oraz terenów, na których działają kooperanci, gestorzy mediów itp. Podjęte przez przedsiębiorców inwestycje wspierane są środkami z budżetu państwa w celu zachęcenia ich do tworzenia nowych miejsc pracy i utrzymania tych miejsc pracy przez okres przynajmniej 5 lat, co w konsekwencji wpływa na przyspieszenie rozwoju regionalnego.

W wybudowanych przez inwestorów zakładach produkcyjnych (produkujących m.in. sprzęt AGD, części motoryzacyjne, sprzęt RTV, wyroby cyfrowe) bądź utworzonych centrach usług biznesowych, na utworzonych nowych miejscach pracy zatrudniani są pracownicy zarówno z wykształceniem wyższym jak i średnim, zawodowym i podstawowym. Dzięki tym inwestycjom, nowe miejsca pracy tworzone są jednocześnie w ich otoczeniu (u kooperantów, gestorów mediów). Ponadto zatrudniani pracownicy mają możliwości korzystania ze szkoleń.

W roku 2006 funkcjonowało 29 programów wieloletnich, z których:

- 4 programy uchwalone zostały w roku 2006,
- w przypadku 16 programów, pierwszy rok ich realizacji przypadł na 2006 rok,
- realizacja 3 programów została zakończona w 2006 roku,
- odstąpiono od realizacji 2 programów: Volvo Polska Sp. z o.o. we Wrocławiu (Centrum Obsługi Finansowo-Księgowej i Rozwoju Technologii Informatycznych) i Capgemini Polska Sp. z o.o. w Krakowie (Europejskie Centrum Usług IT i Outsourcingu), w związku z rezygnacją inwestorów. Powodem rezygnacji z realizacji Programu były przyczyny leżące po stronie inwestora.

W ustawie budżetowej na 2006 rok zaplanowano wydatki w kwocie 98.792 tys. zł na wsparcie finansowe inwestycji wynikających z programów wieloletnich.

Kwota ta w ramach decyzji Ministra Gospodarki została zwiększona o środki w wysokości 39.855 tys. zł pochodzące z rezerwy celowej poz. 56 z przeznaczeniem na ww. cel.

Ostatecznie budżet po zmianach na realizację programów wieloletnich finansowego wsparcia inwestycji opiewał na 138.647 tys. zł. Wykonanie wydatków na realizację tego zadania wyniosło w 2006 r. 126.711 tys. zł w tym wydatki niewygasające z upływem 2006 r. określono w wysokości 36.979 tys. zł tj. na poziomie 91,39 % planu po zmianach.

Na koniec 2006 roku funkcjonowało 27 programów wieloletnich, które przewidywały w okresie funkcjonowania programu utworzenie łącznie 27.235 nowych miejsc pracy oraz poniesienie przez inwestorów nakładów inwestycyjnych w łącznej wysokości 10.168.957 tys. zł. Łączna wartość dotacji należnych inwestorom w ramach realizowanych programów w 2006 roku wynosiła 134.607 tys. zł. W 2006 roku wsparto realizację inwestycji m.in. na rzecz firm: Toyota Motor Industries, Gillette Poland International, Polar S.A., Philips Polska, LG Electronics Mława, Michelin Polska oraz Volvo.

Biorąc pod uwagę fakt, iż w większości przypadków, rok 2006 jest pierwszym rokiem realizacji tych inwestycji, dopiero w kolejnych latach będzie można oczekiwać z tego tytułu zwiększenia eksportu produkowanych towarów (sprzęt AGD, Telewizory LCD, części samochodowe), które dzięki podjęciu inwestycji (w postaci wybudowaniu nowych zakładów/fabryk) będą kierowane na rynki m.in. Europy Zachodniej.

W związku z realizacją programów wieloletnich w 2006 roku utworzono 5.598 nowych miejsc pracy (łącznie - zaplanowana na okres ustanowienia ww. programów - liczba stworzonych nowych miejsc pracy – wynosi 27.783). Zaś od początku realizacji inwestycji podejmowanych w ramach programów wieloletnich (do końca grudnia 2006 roku), inwestorzy ponieśli 5.293.853 tys. zł nakładów inwestycyjnych i 192.486 tys. zł kosztów pracy.

2.2 Promocja eksportu

Uwarunkowania realizacji celów

Jednym z priorytetowych celów polityki handlowej rządu jest wzrost udziału Polski w międzynarodowej wymianie handlowej. Warunkiem jego realizacji jest zwiększenie efektywności narzędzi, programów promocji i wspierania eksportu. Przyczyniają się one do wzrostu konkurencyjności polskich przedsiębiorstw, ich produktów na rynkach międzynarodowych, jak również zapewniają otoczenie instytucjonalne gwarantujące należyte

ich funkcjonowanie. Zwiększenie wolumenu eksportu jest jednym z czynników pobudzających wzrost gospodarczy.

Realizacja założonych celów

W 2006 r. Ministerstwo Gospodarki realizowało szereg działań promocyjnych, mających na celu:

- kreowanie pozytywnego wizerunku polskiej gospodarki,
- rozwój współpracy gospodarczej z zagranicą,
- wzrost polskiego eksportu,
- promocję bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Polsce.

Odbywało się to poprzez wsparcie (w formie dotacji) działań promocyjnych podejmowanych głównie przez przedsiębiorstwa i organizacje samorządu gospodarczego, a także realizację własnych przedsięwzięć promocyjnych, przede wszystkim przy wykorzystaniu Wydziałów Promocji Handlu i Inwestycji (WPHil) oraz Wydziałów Ekonomicznych ambasad i konsulatów RP za granicą.

W 2006 r. na promocję eksportu wydatkowano środki w kwocie 48.634 tys. zł (tj. 96,2% planu po zmianach) z których sfinansowano następujące zadania:

- a) dofinansowanie kosztów udziału przedsiębiorców w zagranicznych imprezach targowo-wystawienniczych oraz udziału przedsiębiorców w wyjazdowych misjach gospodarczych związanych z udziałem w targach i wystawach za granicą. Powyższe instrumenty realizowane są w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw, lata 2004-2006, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,
- b) dofinansowanie konferencji, seminariów i szkoleń poświęconych problematyce gospodarczej, promocji polskiej gospodarki i eksportu, możliwościom oraz warunkom rozwoju eksportu na konkretne rynki lub przez konkretne branże. Sfinansowanie organizowanej w Krakowie konferencji członków Europejskiego Stowarzyszenia Organizacji Promocyjnych ETPO 48,
- c) dofinansowanie branżowych projektów promocyjnych,
- d) dofinansowanie kosztów udziału przedsiębiorców w szkoleniach w zakresie organizacji i techniki handlu zagranicznego w ramach „Akademii Handlu Zagranicznego”,
- e) dofinansowanie kosztów uzyskania certyfikatów wyrobu wymaganych na rynkach zagranicznych,
- f) dofinansowywanie oraz zakup publikacji i materiałów promocyjnych,

- g) działalność promocyjna Wydziałów Promocji Handlu i Inwestycji oraz Wydziałów Ekonomicznych ambasad i konsulatów RP.

W 2006 r. nastąpiły istotne zmiany w systemie organizacji, strukturze placówek zagranicznych, zajmujących się promocją gospodarczą.

W miejsce zlikwidowanych z dniem 30 kwietnia 2006 r. Wydziałów Ekonomiczno-Handlowych podlegających Ministrowi Gospodarki i prowadzących działalność promocyjną – na mocy porozumienia między Ministrem Spraw Zagranicznych, a Ministrem Gospodarki utworzone zostały wydziały promocji handlu i inwestycji oraz wydziały ekonomiczne.

Działania w/w placówek w coraz większym stopniu koncentrują się na sferze promocji polskiego eksportu i inwestycji zagranicznych w Polsce. Zadaniem placówek jest także przygotowywanie analiz rynkowych i branżowych, analizowanie regulacji prawnych, organizacji seminariów, konferencji, udział w targach i wystawach, działalność wydawnicza. Placówki w coraz większym zakresie zajmują się wspomaganie małych i średnich firm w ich kontaktach gospodarczych z partnerami w kraju urzędowania. Polega to m.in. na udzielaniu informacji dotyczących możliwości eksportu z Polski konkretnego towaru, dystrybucji informacji nt. konkretnej oferty eksportowej, pomocy w nawiązaniu kontaktów gospodarczych z partnerami zagranicznymi, wsparciu misji gospodarczych,

- h) dofinansowanie działalności Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A. w zakresie wspierania rozwoju gospodarczego kraju poprzez działania zwiększające napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych do Rzeczypospolitej Polskiej. W ramach umowy z Ministerstwem Gospodarki, PAIiZ S.A. realizowała następujące zadania:
- promocja napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych do Polski oraz promocja eksportu,
  - obsługa projektów inwestycyjnych,
  - opieka poinwestycyjna - poprawa klimatu inwestycyjnego,
- i) finansowanie programów promocji.

W 2006 r. prowadzone były prace związane z rozliczeniem organizacji udziału Polski w Światowej Wystawie EXPO 2005 w Aichi oraz przygotowaniem do udziału Polski w Światowych Wystawach EXPO w Saragossie w 2008 r. i w Szanghaju w 2010 oraz ubieganiem się o prawo do organizacji EXPO 2012 we Wrocławiu,

- j) finansowanie Portalu Promocji Eksportu.

Celem PPE jest zbieranie, przetwarzanie i udostępnianie w sieci internetowej wszystkim zainteresowanym podmiotom informacji gospodarczych i handlowych. Informacje te

adresowane są przede wszystkim do polskich eksporterów oraz do potencjalnych zagranicznych importerów polskich wyrobów. Portal Promocji Eksportu - Internetowa baza informacji eksportowej jest prowadzona w MG od początku 2003 roku. System obecnie jest dostępny dla przedsiębiorców polskich i zagranicznych pod adresami: www.eksporter.gov.pl, www.exporter.gov.pl, www.polishproducts.gov.pl.

2.3 Restrukturyzacja przemysłu

W obszarze „Przemysłu” w 2006 roku realizowane były następujące cele:

1. Restrukturyzacja i poprawa konkurencyjności wybranych gałęzi przemysłu, w tym:
  - a) restrukturyzacja górnictwa węgla kamiennego,
  - b) restrukturyzacja górnictwa niewęglowego,
  - c) restrukturyzacja i poprawa konkurencyjności przemysłu hutnictwa żelaza i stali,
  - d) restrukturyzacja i poprawa konkurencyjności przemysłu lekkiego,
  - e) poprawa konkurencyjności polskich stoczni,
  - f) monitoring procesów restrukturyzacyjnych.
2. Sukcesywna likwidacja oddziaływania azbestu na środowisko.

Uwarunkowania realizacji celów

Prowadzone procesy restrukturyzacyjne w sektorze węgla kamiennego realizowane były na podstawie rządowego dokumentu *„Restrukturyzacja górnictwa węgla kamiennego w Polsce w latach 2004-2006 oraz strategia na lata 2007-2010”*, przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 27 kwietnia 2004 r. Zastąpił on i zaktualizował przyjęty w dniu 28 stycznia 2003 r. rządowy *„Program restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego w Polsce w latach 2003 – 2006 z wykorzystaniem ustaw antykryzysowych i zainicjowaniem prywatyzacji niektórych kopalń”* oraz informację o realizacji tego programu, zawierającą sposób przezwyciężenia barier występujących w procesie restrukturyzacji, która została zaakceptowana kierunkowo przez Radę Ministrów w dniu 17 czerwca 2003 r.

Program ten przewidywał m.in.:

- zmniejszenie zdolności wydobywczych w latach 2003-2006 o 14 mln ton w wariantcie docelowym lub 7,8 mln ton w wariantcie alternatywnym (realizowanym przy utrzymującej się koniunkturze na rynku węgla),
- zmniejszenie stanu zatrudnienia w wariantcie docelowym o 25,5 tys. osób (lub 19,5 tys. osób w wariantcie alternatywnym),

- aktywizację zawodową byłych pracowników górnictwa węgla kamiennego w formie m.in. stypendiów na przekwalifikowanie, bezpłatnych szkoleń zawodowych, pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Zakładał on również, że w latach 2004-2006 procesy restrukturyzacyjne w górnictwie węgla kamiennego wspierane będą środkami budżetu państwa. Podstawę prawną realizacji restrukturyzacji stanowiła *ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego w latach 2003 – 2006* (Dz. U. Nr 210, poz. 2037 z późn. zm.), która weszła w życie w dniu 29 grudnia 2003 r.

W roku 2006 kontynuowano także procesy likwidacyjne w górnictwie niewęglowym, prowadzone w Kopalni Soli „Wieliczka” i „Bochnia” oraz Zakładach Górniczych „Trzebieńka” S.A. i Zakładach Górniczo-Hutniczych „Bolesław” S.A.

W zakresie restrukturyzacji sektora hutnictwa żelaza i stali, od 2003 roku realizowany był przyjęty przez Radę Ministrów 10 stycznia 2003 r. (wraz ze zmianami z marca 2003 r.) program rządowy pn. „Restrukturyzacja i rozwój hutnictwa żelaza i stali w Polsce do 2006 roku”, którego podstawę prawną stanowi znowelizowana ustawa z dnia 24 sierpnia 2001. o restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali (Dz. U. Nr 111, poz. 1196 z późn. zm.).

Środki przeznaczone na dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych w ramach „Strategii dla przemysłu lekkiego na lata 2000-2007” decyzją Ministra Gospodarki przeznaczono na realizację spłaty zobowiązania Skarbu Państwa wobec Zakładów Mechanicznych BUMAR Łabędy S.A. w Gliwicach z tytułu utrzymywania nieczynnych mocy produkcyjnych w latach 1990-1991 na potrzeby obronności kraju.

W celu poprawienia konkurencyjności polskich stoczni w 2006 r. na podstawie *ustawy z dnia 3 marca 2005 r. o dopłatach do umów na budowę niektórych typów statków morskich* (Dz. U. Nr 48, poz. 448) realizowane były dopłaty do kontraktów na statki.

W celu sukcesywnej likwidacji oddziaływania azbestu na środowisko, realizowany był, przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 14 maja 2002 r. „*Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski*”.

Realizacja założonych celów

W zakresie restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego realizowane były zadania związane z:

- likwidacją kopalń, zabezpieczeniem kopalń sąsiednich przed zagrożeniami wodnymi oraz odsalaniem wód dołowych w okresie likwidacji i po zakończeniu likwidacji kopalń,
- restrukturyzacją zatrudnienia,

- usuwaniem szkód górniczych wywołanych reaktywacją starych zrobów,
- wypłata ekwiwalentów za deputaty węglowe dla emerytów i rencistów górniczych z kopalń całkowicie likwidowanych, wypłacanych przez ZUS,
- utrzymanie biur pomocy zawodowej Górniczej Agencji Pracy,
- monitoring procesów restrukturyzacyjnych.

Zadania te finansowane były z dotacji w kwocie 786.232 tys. zł (z tego 645.000 tys. zł w cz. 20 - Gospodarka oraz 141.232 tys. zł w rezerwie celowej „Kredyty na restrukturyzację górnictwa węgla kamiennego”).

W celu zapobieżenia zalaniu zakładów górnictwa węglowego eksploatujących złoża w rejonie tzw. Niecki Bytomskiej, w roku 2006 kontynuowane było również finansowanie działalności Centralnej Pompowni „Bolko Sp. z o .o. (kwota 12.000 tys. zł), odpompowującej wodę ze zlikwidowanych kopalń.

Dofinansowany został również zakup sprzętu ratowniczego w Centralnej Stacji Ratownictwa Górniczego w Bytomiu (w kwocie 1.000 tys. zł).

W sektorze górnictwa niewęglowego kontynuowane były procesy likwidacyjne prowadzone w kopalniach rud cynku i ołowiu wchodzących w skład Zakładów Górniczych „Trzebieńka” S.A. oraz Zakładów Górniczo-Hutniczych „Bolesław” S.A.. Ponadto prowadzone będą prace związane z likwidacją niezabytkowych części Kopalni Soli „Wieliczka” i „Bochnia” oraz utrzymaniem, zabezpieczeniem i ratowaniem zabytkowych części Kopalni Soli „Wieliczka”. Dotacje budżetowe na ten cel wyniosły 79.419 tys. zł.

Prowadzony był również monitoring procesów likwidacji górnictwa niewęglowego. Analizie podlegało wykorzystanie środków dotacji budżetowej oraz prawidłowość wydatkowania środków z tytułu osłon socjalnych, odpraw i roszczeń pracowniczych. Gromadzone i przetwarzane były także informacje w zakresie korzystania z poszczególnych form osłonowych w ww. zakładach.

W ramach restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali ze środków budżetowych (w kwocie 7.400 tys. zł) współfinansowane były:

- instrumenty osłonowo-aktywizujące (kontrakt szkoleniowy, doradztwo zawodowe, odprawa warunkowa), z których korzystali uprawnieni pracownicy odchodzący z sektora;
- tworzone były nowe, trwałe miejsca pracy w przedsiębiorstwach poza hutnictwem poprzez umożliwienie pracodawcom spoza hutnictwa, którzy zatrudnili byłego hutnika, ubiegania się o dofinansowanie do jego wynagrodzenia.

Realizacja programu była na bieżąco monitorowana i oceniana. Prowadzone były również analizy wpływu zmian cen na rynku żelaza i stali na procesy restrukturyzacyjne.

W zakresie sukcesywnej likwidacji oddziaływania azbestu na środowisko, kontynuowana była realizacja „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”, którego celem jest oczyszczenie, w ciągu 30 lat, terytorium Polski z azbestu oraz usunięcie stosowanych od wielu lat wyrobów zawierających azbest. W ramach Programu prowadzone będą prace nad systemem monitoringu realizacji Programu, wspieranie opracowania dokumentacji do oczyszczania z azbestu miejsc publicznych, wspieranie inicjatyw samorządu terytorialnego w zakresie prac nad eliminacją azbestu, szkolenia pracowników administracji publicznej w zakresie przepisów i procedur dot. azbestu.

2.4 Przedsiębiorczość - małe i średnie firmy

W 2006 r. kontynuowana była realizacja działań zapisanych w dokumencie rządowym „Kierunki działań Rządu wobec małych i średnich przedsiębiorstw od 2003 do 2006 roku”, przyjętym przez Radę Ministrów w lutym 2003 r.

Działania obejmowały cztery obszary:

1. Wspieranie przedsięwzięć służących rozwojowi przedsiębiorstw:
  - wsparcie finansowe na działania doradcze,
  - dotacje na przedsięwzięcia inwestycyjne,
  - bezpłatne usługi informacyjne oferowane w Punktach Konsultacyjnych.
2. Poprawa otoczenia prawnego i administracyjnego MSP oraz promowanie postaw przedsiębiorczych:
  - działania na rzecz rozwoju akademickich inkubatorów przedsiębiorczości.
3. Rozwój otoczenia instytucjonalnego MSP:
  - rozwój sieci instytucji wspierających przedsiębiorców takich jak Krajowy System Usług dla MSP,
  - rozbudowa systemu funduszy pożyczkowych i poręczeniowych dla małych i średnich przedsiębiorców.
4. Wspieranie integracji firm i działalności na forum międzynarodowym:
  - wspieranie udziału przedsiębiorców w imprezach targowo-wystawienniczych, misjach handlowych itp.,

- wspieranie udziału organizacji przedsiębiorców w pracach organizacji i grup międzynarodowych.

Uwarunkowania realizacji celów

Polskie przedsiębiorstwa są mniejsze od przedsiębiorstw unijnych, osiągają znacznie niższe obroty (znacznie poniżej pułapów przyjętych w definicjach unijnych dotyczących mikro-, małego i średniego przedsiębiorcy), wytwarzają mniejszą wartość dodaną. Polskie małe i średnie przedsiębiorstwa nadal budują swoją przewagę konkurencyjną przede wszystkim w oparciu o cenę, a w znacznie mniejszym zakresie uwzględniając jakość oferowanych produktów i usług, również mało popularne jest osiąganie przewagi konkurencyjnej poprzez innowacyjność. Realizowane działania wychodzą naprzeciw wyzwaniom dla rozwoju przedsiębiorczości przedstawionym przez Komisję Wspólnot Europejskich w Zielonej Księdze „Przedsiębiorczość w Europie”.

Realizacja założonych celów

Zrealizowano m.in. następujące zadania:

- zadania związane ze współfinansowaniem Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw na kwotę 12.413 tys. zł,
- współfinansowanie programu PHARE „Program Sektorowy MSP i Innowacyjność” na kwotę 2.589 tys. zł,
- sfinansowanie zadań związanych z rozwojem małych i średnich przedsiębiorstw na kwotę 907 tys. zł,
- realizację programu pn. "Tworzenie mechanizmów i struktur rozwoju handlu elektronicznego w Polsce /Elektroniczna Platforma Wspierania Handlu – eHandel/" za kwotę 713 tys. zł,
- przyznanie nagród Ministra Gospodarki dla laureatów krajowej fazy Konkursu „Europejska Nagroda Przedsiębiorczości”. Konkurs miał na celu promocję innowacyjnych działań na rzecz przedsiębiorczości.

Łącznie wydatkowano w ramach realizacji wyżej wymienionych zadań kwotę 16.630 tys. zł, co stanowi 95,98 % planu na 2006 rok po zmianach.

Ponadto w 2006 r. w Banku Gospodarstwa Krajowego funkcjonował Fundusz Kredytu Technologicznego (na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej), którego środki były przeznaczone na udzielanie przedsiębiorcom kredytów na finansowanie inwestycji polegających na zakupie i zastosowaniu nowych technologii. Działalność Funduszu ma zachęcać przedsiębiorców do

realizacji innowacyjnych przedsięwzięć oraz zwiększać transfer nowych technologii z ośrodków naukowo-badawczych do przedsiębiorstw.

Kredyty technologiczne udzielane są na warunkach rynkowych, jako kredyty inwestycyjne, z możliwością umorzenia części kwoty kredytu.

Kredyt technologiczny cieszył się dużym zainteresowaniem wśród przedsiębiorców, o czym świadczy liczba złożonych przez nich wniosków. W 2006 r. oddziały BGK przyjęły łącznie 226 wniosków o kredyt technologiczny na łączną kwotę 632.240 tys. zł (z tego 83 wnioski na kwotę 286.650 tys. zł uzyskało akceptację pod względem zgodności technologii przewidzianej do wdrożenia z wymogami ustawowymi). Udzielonych zostało 48 kredytów technologicznych na łączną kwotę 126.320 tys. zł.

Dzięki działalności Funduszu, 48 przedsiębiorców, którym w 2006 r. udzielono kredytów technologicznych, otrzymało wsparcie dla zrealizowania inwestycji polegającej na zastosowaniu bądź wdrożeniu nowej technologii i uruchomieniu w oparciu o nią produkcji nowych lub zmodernizowanych wyrobów lub usług. Przyczyniło się to do podniesienia ich innowacyjności oraz konkurencyjności.

2.4.1 Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości

Uwarunkowania realizacji celów

Agencja realizowała zadania z zakresu administracji rządowej, które zostały określone dla niej w programach rozwoju gospodarki, w szczególności w zakresie wspierania: rozwoju mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, eksportu, rozwoju regionalnego, działalności innowacyjnej, tworzenia nowych miejsc pracy, przeciwdziałania bezrobociu i rozwoju zasobów ludzkich. W 2006 r. Agencja otrzymała dotację podmiotową w kwocie 70.960 tys. zł, przeznaczoną na pokrycie kosztów operacyjnych, w tym kosztów ponoszonych przez Regionalne Instytucje Finansujące.

Realizacja założonych celów

W ramach prowadzonej w 2006 r. działalności Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości zrealizowała m. in. następujące działania:

- zadania związane ze współfinansowaniem Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw na kwotę 176.016 tys. zł oraz Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich na kwotę 81.428 tys. zł,
- kontynuowano realizację wdrażania programów Phare edycji 2002 i 2003 na kwotę 59.731 tys. zł,

- kontynuowano zadania w ramach programu „Kierunki działań Rządu wobec sektora MSP w 2003-2006” na kwotę 8.320 tys. zł,
- sfinansowanie kosztów związanych z przygotowaniem do udziału Polski w Wystawach Światowych EXPO na kwotę 900 tys. zł,
- sfinansowano koszty realizacji projektu pn. „*Wspomaganie przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości rozwoju ukraińskiego sektora wspierania małych i średnich przedsiębiorstw jako czynnika kształtowania społeczeństwa obywatelskiego na Ukrainie*” na kwotę 115 tys. zł,
- Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości wdrożyła Zintegrowany System Informatyczny, zakupiła zestawy komputerowe, drukarki, sprzęt serwerowy i licencje na oprogramowanie antywirusowe za kwotę 1.500 tys. zł.

Łącznie w formie dotacji celowych PARP na realizację m.in. wyżej wymienionych zadań wydatkowała 377.173 tys. zł co stanowi 99,7 % planu na 2006 rok po zmianach.

2.5 Rynek pracy

Po kilku latach bardzo niekorzystnej sytuacji na rynku pracę, rok 2005 przyniósł przełamanie negatywnego trendu, a w 2006 r. obserwowane już było znaczne polepszenie sytuacji na rynku pracy. Wzrost zatrudnienia i spadek bezrobocia wspierała prowadzona przez rząd polityka gospodarcza, w tym polityka rynku pracy, o czym świadczą następujące fakty:

- nastąpił wzrost liczby pracujących¹ o ok. 250 tys. osób (o 2,0%), w tym przeciętna liczba zatrudnionych w gospodarce narodowej (bez jednostek małych) wzrosła o 161 tys. osób (o 2,2%),
- zwiększeniu uległ wskaźnik zatrudnienia (18-59/64 lata) o 0,8 pkt proc. (z 50,7% na koniec 2005 r. do 51,5 % na koniec 2006 r.),
- obniżył się poziom bezrobocia rejestrowanego o 464 tys. osób (tj. o 16,7%) i wyniósł 2,31 mln osób na koniec 2006 r. wobec 2,77 mln osób na koniec 2005 r.,
- zmniejszeniu uległa stopa bezrobocia rejestrowanego o 2,7 pkt proc. (z 17,6 % koniec 2005 r. do 14,9% na koniec 2006 r.),

---

¹ Szacunki własne MF, wstępne dane zostaną opublikowane w *Małym Roczniku Statystycznym GUS 2007* na przełomie czerwca i lipca br.

- zmniejszeniu uległo zróżnicowanie natężenia bezrobocia według województw; różnica między stopą najwyższą dla województw a stopą najniższą kształtowała się następująco: 13,7 pkt proc. – na koniec 2005 r. oraz 12,3 pkt – na koniec 2006 r.

Podstawę realizacji zadań państwa w 2006 r. w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej stanowił „Krajowy Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na 2006 rok”. Przyjęte w KPDZ/2006 cele, priorytety i kierunki działań były zgodne z przyjętymi w "Krajowym Programie Reform na rzecz realizacji Strategii Lizbońskiej na lata 2005 - 2008". Do podstawowych celów przyjętych w KPDZ/2006 należało: wzrost zatrudnienia oraz ograniczenie poziomu i natężenia bezrobocia. Dla realizacji tych celów wyznaczono w KPDZ/2006 ogółem 83 zadania, które uwzględniały szeroki zakres kierunków działań m.in.: rozwój przedsiębiorczości, obniżenie obciążeń nakładanych na pracowników o najniższych dochodach, wdrożenie nowych rozwiązań organizacyjno-finansowych zapewniających zwiększenie dostępu do usług rynku pracy, wzbogacenie oferty i podwyższenie jakości usług świadczonych przez urzędy pracy, aktywizacja osób z grup znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy oraz osób niepełnosprawnych, zwiększenie elastyczności i zróżnicowania form zatrudnienia i organizacji pracy.

Najważniejszymi działaniami rządu wspierającymi poprawę sytuacji na rynku pracy w 2006 r. były:

1. Wsparcie przedsiębiorstw w realizowaniu inwestycji i tworzeniu nowych miejsc pracy - prawie 1,4 tys. przedsiębiorców otrzymało dofinansowanie na realizację projektów; utworzono 2265 nowych miejsc pracy, nastąpił wzrost nakładów inwestycyjnych o 2135 mln zł, wzrost innowacyjności technologii, poprawa warunków BHP.
2. Doskonalenie instytucjonalnej obsługi rynku pracy poprzez:
  - podwyższenie jakości usług pośrednictwa pracy (doskonalenie kwalifikacji pośredników pracy, doskonalenie metod i narzędzi pośrednictwa pracy, rozwój współpracy publicznych służb zatrudnienia w zakresie pośrednictwa pracy z innymi instytucjami rynku pracy),
  - podwyższenie jakości poradnictwa zawodowego i usług sieci EURES (doskonalenie kwalifikacji doradców zawodowych, doradców i asystentów EURES, rozwój współpracy publicznych służb zatrudnienia w zakresie poradnictwa zawodowego i usług EURES z innymi instytucjami krajowymi i zagranicznymi rynku pracy),
  - podwyższenie jakości organizacji usług szkoleniowych (doskonalenie standardu usługi „organizacja szkoleń”),
  - realizacja monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

3. Promowanie wśród osób bezrobotnych pracy na własny rachunek i rozwoju samozatrudnienia jako czynnika zmniejszającego zagrożenie bezrobociem – 34,1 tys. osób otworzyło działalność gospodarczą; wzrosła liczba tworzonych nowych podmiotów gospodarczych.
4. Pomoc w dostosowaniu się osób młodych i starszych do wymogów rynku pracy - dzięki szkoleniom wśród beneficjentów wzrosła świadomość i kwalifikacje zawodowe osób wchodzących na rynek pracy oraz powracających na rynek pracy; zwiększył się poziom wiedzy pracowników realizujących projekty z zakresu EFS oraz poprawiła się jakość przedkładanych przez ww. instytucje projektów własnych, realizowanych w ramach obecnych, jak i przyszłych programów operacyjnych.
5. Rozwój i doskonalenie umiejętności i kwalifikacji kadry doradców zawodowych - został przygotowany pakiet kursów e-learningowych dla kadry doradców zawodowych oraz młodzieży korzystającej z usług poradnictwa zawodowego. Warsztat pracy doradcy został wzbogacony o techniki i metody dostępne na portalu internetowym, a poprzez to zwiększone zostały kwalifikacje doradców zawodowych pracujących z młodzieżą w placówkach Ochotniczych Hufców Pracy i innych instytucjach, w tym szkolnych ośrodkach kariery.
6. Wzmocnienie powiązań edukacji, gospodarki i rynku pracy (rozwój kształcenia ustawicznego, organizacja kształcenia ogólnego i zawodowego dla młodzieży, która znalazła się poza powszechnym systemem edukacji, rozwój programów mających na celu wyrównywanie szans uczniów).
7. Rozwój dialogu i partnerstwa społecznego dla zapewnienia równowagi na polskim rynku pracy (dążenie do zawarcia paktu społecznego na rzecz ograniczenia bezrobocia i tworzenia nowych miejsc pracy, poprawa egzekucji prawa pracy, promocja elastycznych form zatrudnienia).
8. Zwiększenie wykorzystania środków Europejskiego Funduszu Społecznego na efektywne programy rynku pracy.

3.2.2. Infrastruktura

1. Transport

W 2006 roku kontynuowano realizację podstawowego celu polityki transportowej, tj. dążenie do zdecydowanej poprawy jakości systemu transportowego i jego rozbudowy zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Jakość systemu transportowego jest jednym z kluczowych czynników warunkujących jakość życia mieszkańców i rozwój gospodarczy kraju i regionów. Sformułowany powyżej cel podstawowy polityki transportowej ma zostać osiągnięty przez skoncentrowanie się na realizacji następujących pięciu celów szczegółowych, które były realizowane w 2006 roku i będą kontynuowane w latach następnych:

- Cel 1. Poprawa dostępności transportowej i jakości transportu jako czynnik poprawy warunków życia i usuwania barier rozwojowych gospodarki.
- Cel 2. Wspieranie konkurencyjności gospodarki polskiej jako kluczowy instrument rozwoju gospodarczego.
- Cel 3. Poprawa efektywności funkcjonowania systemu transportowego.
- Cel 4. Integracja systemu transportowego w układzie gałęziowym i terytorialnym.
- Cel 5. Poprawa bezpieczeństwa prowadząca do radykalnej redukcji wypadków i ograniczenie ich skutków oraz do poprawy bezpieczeństwa osobistego użytkowników transportu i ochrony ładunków.

Te długofalowe cele polityki transportowej znalazły odzwierciedlenie w celu strategicznym i celach częściowych Narodowego Planu Rozwoju na lata 2004 – 2006 oraz dokumentach programowych, stanowiących integralne części NPR w zakresie rozwoju transportu i infrastruktury transportowej, sporządzonych w celu wykorzystania wspólnotowych środków pomocowych przeznaczonych dla Polski, tj.: w Sektorowym Programie Operacyjnym Transport na lata 2004 – 2006 (SPOT) oraz w Strategii wykorzystania Funduszu Spójności w latach 2004 – 2006. Cel strategiczny NPR na lata 2004 – 2006 jakim jest rozwijanie konkurencyjnej gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości, zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz poprawę spójności społecznej, ekonomicznej i przestrzennej jest spójny z celem generalnym Sektorowego Planu Operacyjnego Transport, którym jest zwiększenie spójności transportowej kraju oraz polepszenie dostępności przestrzennej miast, obszarów i regionów Polski w układzie Unii Europejskiej. Temu samemu celowi służą również przedsięwzięcia dotyczące rozwoju i modernizacji infrastruktury transportowej w ramach realizacji części transportowej Strategii wykorzystania Funduszu Spójności. Działania przyjęte do planów realizowanych w okresie

2004 – 2006, będą kontynuowane w okresie nowej perspektywy finansowej w latach 2007 – 2013.

Wspomniane wyżej dokumenty programowe służą realizacji polskiej strategii inwestycyjnej w sferze infrastruktury transportowej i były podstawą do realizacji zadań także w 2006 roku. Działania objęte tymi programami mieszczą się w ramach aktualnych kierunków zarówno wspólnej polityki transportowej Unii Europejskiej jak i polityki transportowej Polski. We wszystkich tych dokumentach jako priorytetowe obszary inwestowania w transporcie na lata bieżące i przyszłe wymienia się:

- sieć kolejową w ramach układów AGC i AGTC,
- budowę autostrad i dróg ekspresowych,
- przebudowę dróg krajowych w ramach schematu kierunkowego TEN-T (transeuropejskich sieci transportu),
- infrastrukturę portów morskich i lotniczych,
- rozwój systemów służących poprawie bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Transport kolejowy

W polskiej polityce transportowej konsekwentnie kładziony jest nacisk na unowocześnianie infrastruktury kolejowej, stanowiącej główny środek transportu najbardziej przyjazny środowisku naturalnemu. Celem strategicznym jest podniesienie konkurencyjności transportu kolejowego w ramach zrównoważonego rozwoju systemu transportowego kraju poprzez: reformę strukturalną PKP, rozwój infrastruktury kolejowej, obniżenie kosztów społecznych funkcjonowania transportu kolejowego.

Prowadzona od kilku lat reforma transportu kolejowego ma na celu poprawę sytuacji tej gałęzi transportu.

W 2006 r. na transport kolejowy przekazano z budżetu państwa środki w wysokości 1.452.839 tys. zł, z tego:

- 850.361 tys. zł (część 39 - Transport, rozdział 60002 – Infrastruktura kolejowa),
- 602.478 tys. zł (część 39 - Transport, rozdział 60001- Krajowe pasażerskie przewozy kolejowe).

Ponadto kwotę 14.200 tys. zł przeznaczono na inwestycje i utrzymanie linii kolejowych o znaczeniu wyłącznie obronnym (część 39 – Transport, dział 752 – Obrona narodowa).

W 2006 r. po raz pierwszy została przekazana z budżetu państwa dotacja w wysokości 259.988 tys. zł na dofinansowanie kosztów utrzymania i remontów infrastruktury kolejowej (zgodnie z art. 38a ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym). Dofinansowanie tej sfery działalności zarządcy infrastruktury kolejowej jest jednym

z instrumentów realizacji polityki transportowej państwa zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju, zawartą w Białej Księdze Unii Europejskiej, mającej na celu zachowanie znaczącego udziału transportu kolejowego w strukturze przewozów w Polsce.

Dotychczas koszty utrzymania infrastruktury kolejowej pokrywał zarządca ze środków własnych pochodzących z opłat za jej udostępnianie. Dofinansowanie utrzymania infrastruktury kolejowej z budżetu państwa pozwoliło na obniżenie łącznych kosztów udostępniania infrastruktury kolejowej, a tym samym na obniżenie opłat za korzystanie z niej.

Ponadto efektem dofinansowania remontów i utrzymania infrastruktury kolejowej jest poprawa jej stanu technicznego, zwiększenie bezpieczeństwa, konkurencyjności transportu kolejowego i jego udziału w rynku przewozów pasażerskich i towarowych. Stworzenie zachęty do korzystania z transportu kolejowego poprzez skrócenie czasu podróży i likwidację punktowych ograniczeń prędkości ma szczególne znaczenie m.in. z uwagi na ochronę środowiska, wysokie bezpieczeństwo czy niskie koszty zewnętrzne tej gałęzi transportu.

W ramach wydatków bieżących w wysokości 21.554 tys. zł przeznaczonych dla PKP PLK S.A. sfinansowano m.in. koszty realizacji projektu „Pomoc techniczna dla przygotowania projektu modernizacji linii kolejowej E65 Warszawa – Działdowo – Gdynia” (10.962 tys. zł) oraz koszty operacyjne związane z realizacją projektów w ramach Funduszu Spójności (7.996 tys. zł).

Przekazanie dotacji budżetowej w wysokości 568.819 tys. zł na inwestycje w infrastrukturę kolejową umożliwiło kontynuację rozpoczętych już zadań finansowanych ze środków UE, których główne cele to:

- zwiększenie konkurencyjności przewozów kolejowych – kontynuacja dostosowywania wybranych linii kolejowych do prędkości 160 km/h dla ruchu pasażerskiego i 120 km/h dla ruchu towarowego z maksymalnym naciskiem na oś 221 kN. Wpłynie to na skrócenie czasu podróży i poprawę oferty przewozowej;
- tworzenie nowoczesnej sieci transportowej o znaczeniu międzynarodowym - kontynuacja modernizacji linii kolejowych leżących na transeuropejskiej sieci transportowej TEN-T, w tym:

w Korytarzu II:

Linii E-20 na odcinkach:

- Mińsk Mazowiecki – Siedlce,
- Siedlce – Terespol,
- Rzepin granica państwowa,
- Poznański węzeł kolejowy,

w Korytarzu III:

Linii E - 30, CE 30 na odcinkach:

- Legnica – Wrocław – Opole,
- Legnica – Węgliniec – Zgorzelec (granica państwa),
- Węgliniec – Bielawa Dol. (granica państwa),

w Korytarzu VI:

Linii E – 65 na odcinkach:

- Grodzisk Maz. – Zawiercie,
  - Warszawa – Gdynia Etap II,
- poprawa dostępu kolejowego do lotnisk - finansowanie modernizacji linii kolejowej nr 8 Warszawa – Radom – Kielce na odcinku łączącym centrum Warszawy z terminalem Portu Lotniczego im. Fryderyka Chopina. Realizacja zadania związana jest z podpisanym w 2004 roku „Porozumieniem między Ministrem Infrastruktury, Miastem Stołecznym Warszawa a PP „Porty Lotnicze” w sprawie realizacji infrastruktury okołołotniskowej w związku z budową w Warszawie Terminala 2 Portu Lotniczego im. F. Chopina”.
- powstrzymanie degradacji infrastruktury kolejowej – objęcie dofinansowaniem środkami budżetowymi naprawy elementów systemu sterowania ruchem i zasilania trakcyjnego, likwidacji „wąskich gardeł” na liniach kolejowych o dużych potokach ruchu. Roboty prowadzone są na liniach objętych umowami AGC (AGTC oraz priorytetami II i III poziomu ustaleń Paneuropejskiej Konferencji Transportowej (Kreta 1994 r.). Finansowanie obejmuje lata 2003-2008.

Ze środków przeznaczonych w 2006 r. na inwestycje w infrastrukturę kolejową finansowano m.in.:

- inwestycję wieloletnią pn. „Modernizacja linii kolejowej E-65 na odcinku Warszawa – Gdynia;
- modernizację 2 odcinków linii kolejowej E-20 Warszawa-Terespol, z tego:
  - *odcinek Mińsk Maz. - Siedlce*, wykonano m.in. projekt robót budowlanych dla przejścia pod torami na stacji Mińsk Mazowiecki oraz opłacono wykup gruntów, zrealizowano wymianę nawierzchni i ogrodzenia peronów na przystanku osobowym Dębe Wielkie,
  - *odcinek Kunowice-Rzepin-Granica RP* - opłacono nadzór inżynierski;
- modernizację 3 odcinków linii kolejowej E-30 – w tym:

- *odcinek Opole – Wrocław – Legnica* - wykonano m.in. zabudowę urządzeń sterowania ruchem na odcinku Opole - Wrocław (m.in. budowa kabla światłowodowego obojętnego, zabudowa kontenerów i urządzeń teletechnicznych na CE-30; na odcinku Brzeg – Oława - zabudowa stacji transformatorowych, urządzeń energetyki dla przejazdów samoczynnej sygnalizacji przejazdu, zabudowa i uruchomienie blokady samoczynnej, blokady liniowej i przejazdów). Ponadto wykonano: roboty wykończeniowe w zakresie torów, sieci trakcyjnej i peronów na stacji Św. Katarzyna (tor 1 i 2); roboty pomiarowe (tor 1 i 2) na stacji Łosiów; na szlaku Malczyce - Szczedrzykowice (tor 1) zrealizowano roboty torowe wraz z odwodnieniem (6,1 km), modernizację sieci trakcyjnej (6,3 km), usunięto kolizję kabli srk i telekomunikacji, przebudowano 4 obiekty inżynieryjne i zlikwidowano osuwisko; na stacji Wrocław Żerniki ułożono 3,1 km toru;
- *odcinek Legnica - Węglińiec* - m.in. ułożenie 17,3 km toru, wbudowanie 21 rozjazdów, wykonanie 96,5 tys. m³ robót ziemnych, wykonanie 4.908 m robót odwodnieniowych, modernizację 19,2 km sieci trakcyjnej, zabudowę 879,6 m krawędzi peronowych, zabudowę komputerowych urządzeń sterowania ruchem i zabezpieczenia przejazdów, samoczynnej blokady liniowej i kabli technicznych;
- *odcinek Węglińiec – Zgorzelec/Granica Państwa* - m.in. ułożono 37,3 km toru, wbudowano 8 rozjazdów, wykonano roboty ziemne i podtorowe (348 734 m³), zabudowano 44 998 m odwodnienia, zmodernizowano 2 mosty i 2 wiadukty, zabudowano 728 m krawędzi peronowych, wybudowano 30,3 km linii średniego napięcia, wykonano prace projektowe, zamontowano dwie nastawnie elektryczne;
- modernizację Poznańskiego Węzła Kolejowego – m.in. wykonanie robót torowych (tor nr 1) na szlaku Poznań Antoninek - Poznań Wschód oraz wymianę toru nr 2 na szlaku Swarzędz-Nowa Wieś Poznańska;
- modernizację linii E-65 na odcinku Grodzisk Maz. - Zawiercie – m.in. wymiana nawierzchni (6,6 km toru), zabudowa 31 szt. rozjazdów, zabudowa 88 napędów zwrotnic, wykonanie kanalizacji kablowej dwóch stacji, przebudowa 28,1 km sieci trakcyjnej, szlifowanie 20 szt. rozjazdów, przebudowa stacji Włoszczowa Płn.;
- dofinansowanie modernizacji linii kolejowej Poznań - Kluczbork – m.in. wymiana szyn OC w torze nr 2 wraz z robotami około torowymi na długości 70,9 km toru;
- modernizację nawierzchni na linii kolejowej Nr 401 Szczecin Dąbie – Świnoujście - m.in. wymiana nawierzchni 22,7 km toru, wymiana rozjazdów na stacji Szczecin Dąbie, modernizacja nawierzchni przejazdów i roboty odwodnieniowe w ciągach wymiany nawierzchni;

- udrożnienie podstawowych ciągów wywozowych w ruchu towarowym na terenie Śląska – m.in. modernizacja 5 obiektów inżynierskich, modernizacja nawierzchni 19 km, wymiana nawierzchni 6,3 km, wymiana rozjazdów;
- poprawę stanu infrastruktury kolejowej w Polsce – m.in. wymiana 26,3 km nawierzchni torowej i 9,4 km szyn, 18 rozjazdów, przebudowa sieci trakcyjnej, dokumentacja, naprawa podtorza, odbudowa wiaduktu, 17 kompletów urządzeń samoczynnej sygnalizacji przejazdów, przebudowa obiektów inżynierskich;
- modernizację linii kolejowej Warszawa - Łódź, etap I odcinek Skierniewice - Łódź Widzew – m.in. modernizacja 38,2 km toru, roboty torowe wraz z siecią trakcyjną i obiektami inżynierskimi (20,4 km);
- budowę drogi kolejowej na odcinku Rzeszów - Warszawa przez Kolbuszową - m.in. wymiana 2,9 km torów, 2 rozjazdów, przebudowa 2 obiektów inżynierskich i urządzeń samoczynnych rozjazdów kolejowych (3 na przejazdach, 2 na stacjach i 1 na bocznicy), wymiana 2.920 sztuk podkładów i 7 półwrotnic;
- rehabilitację trakcji i eliminację wąskich gardeł na sieci kolejowej – m.in. wymiana 314,6 km nawierzchni z naprawą odwodnienia, wymiana 613 tysięcy sztuk przekładek podszynowych, przebudowa: 3 peronów, 7 mostów i wiaduktów, 2 przepustów, 144,7 km sieci trakcyjnej, urządzeń sterowania ruchem w 6 lokalizacjach.

Na krajowe pasażerskie przewozy kolejowe przeznaczono łączną kwotę 602.478 tys. zł, z tego:

- 355.894 tys. zł na dotację dla przewoźników kolejowych na wyrównanie utraconych przychodów z tytułu obowiązujących ustawowych ulg taryfowych w krajowych przewozach pasażerskich;
- 230.584 tys. zł na dofinansowanie kolejowych przewozów osób wykonywanych w połączeniach międzywojewódzkich i międzynarodowych na obszarze kraju;
- 16.000 tys. zł na sfinansowanie modernizacji 19 wagonów pasażerskich.

Zakres uprawnień do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego w regularnych przewozach osób oraz wysokość przysługujących ulg określają: ustawa z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego, ustawa z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin oraz ustawa z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego. Środki przekazanej w 2006 r. dotacji w wysokości 355.894 tys. zł pozwoliły na pełne pokrycie utraconych przez przewoźników kolejowych przychodów z tytułu stosowania ustawowych ulg taryfowych.

W 2006 r. po raz pierwszy, na podstawie art. 40a ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym, przekazano z budżetu państwa kwotę 230.584 tys. zł na dofinansowanie kolejowych pasażerskich przewozów międzywojewódzkich i międzynarodowych wykonywanych na obszarze kraju w ramach usług publicznych. Dofinansowanie tej nierentownej działalności miało na celu zapewnienie połączeń kolejowych pociągami pasażerskimi w relacjach międzywojewódzkich i międzynarodowych na terenie kraju.

Międzywojewódzkie kolejowe przewozy pasażerskie są usługami publicznymi świadczonymi w ogólnym interesie społecznym. Przewozy te realizowane są pociągami pospiesznymi i osobowymi w relacjach dalekobieżnych i zapewniają połączenia pomiędzy nawet najbardziej oddalonymi od siebie województwami, np. pomiędzy województwem podkarpackim i pomorskim. Przewoźnicy kolejowi ponoszą straty z tytułu prowadzenia tej działalności ponieważ przychody, tj. wpływy ze sprzedaży biletów, nie pokrywają kosztów realizacji przewozów. W związku z tym, iż przewoźnicy kolejowi są podmiotami prawa handlowego, bez dofinansowania dotacją budżetową powinni zaprzestać działalności przynoszącej straty, co oznaczałoby zawieszenie kursowania kilkuset pociągów i pozbawienie możliwości podróżowania tysięcy pasażerów. Ponadto miałyby negatywny wpływ na rozwój i współpracę regionów.

Aktualnie jedynym przewoźnikiem kolejowym, który realizuje przewozy międzywojewódzkie pociągami bez rezerwacji miejsc, czyli takie które są traktowane jako usługi publiczne, jest PKP „Przewozy Regionalne” Sp. z o.o.

Międzynarodowe kolejowe przewozy pasażerskie są usługami publicznymi i wykonywane są na podstawie umów i porozumień międzynarodowych zawieranych przez przewoźników narodowych. Uruchomienie każdego pociągu międzynarodowego wypracowywane jest w porozumieniu z wszystkimi uczestniczącymi w przewozie przewoźnikami narodowymi na międzynarodowych konferencjach rozkładu jazdy i praktycznie powinno uwzględniać interes handlowy każdej ze stron w sposób przejrzysty i równoprawny. Należy jednak podkreślić, że żadne umowy i porozumienia nie przewidują i nie określają sposobu dofinansowania tych przewozów. Koszty ich wykonywania na terenie kraju pokrywają polscy przewoźnicy kolejowi. Część tej działalności, tj. przewozy na terenie kraju jest nierentowna, a z uwagi na zobowiązania międzynarodowe i interes społeczny nie jest możliwe zawieszenie kursowania tych pociągów. Likwidacja każdego połączenia międzynarodowego powinna być poprzedzona indywidualnymi negocjacjami wszystkich zainteresowanych stron celem wypracowania konsensusu, co jest niezmiernie trudne i nie leży w polskim interesie. Przewoźnicy kolejowi muszą realizować narodowe interesy przewozowe w komunikacji międzynarodowej, uwzględniając nie tylko ekonomiczno-społeczne, ale i polityczne aspekty prowadzonej działalności. Obecność polskich pociągów w stolicach europejskich państw oraz w sąsiadujących z Polską regionach niezbędna jest nie

tylko w związku z potrzebami podróżnych, ale i wynika także z konieczności budowy pozytywnego wizerunku Państwa.

Aktualnie pasażerskie przewozy międzynarodowe realizują dwa podmioty, tj. PKP Intercity sp. z o.o. i PKP „Przewozy Regionalne” sp. z o.o. Spółka Intercity wykonuje te przewozy pociągami kwalifikowanymi oraz pospiesznymi w relacjach dalekobieżnych, a Spółka Przewozy Regionalne pociągami pospiesznymi dalekobieżnymi i pociągami w relacjach przygranicznych.

Przeznaczenie środków budżetowych na dofinansowanie przewozów międzywojewódzkich i międzynarodowych wykonywanych w ramach usług publicznych umożliwiło objęcie dofinansowaniem:

- 338 pociągów międzywojewódzkich (294 pospiesznych i 44 osobowych),
- 24 pociągów międzynarodowych uruchamianych przez PKP Intercity sp. z o.o.,
- 30 pociągów międzynarodowych dalekobieżnych uruchamianych przez PKP Przewozy Regionalne sp. z o.o.,
- 152 pociągów międzynarodowych przygranicznych uruchamianych przez PKP Przewozy Regionalne sp. z o.o.

Drogownictwo i bezpieczeństwo ruchu drogowego

Konieczność przyspieszenia programu budowy głównej sieci dróg w Polsce wynika nie tylko z jej stanu oraz oczekiwań społecznych, ale także z potrzeby pilnego jej dostosowania do standardów UE.

W ostatnich latach Rząd podjął działania służące zwiększeniu tempa budowy autostrad, dróg ekspresowych i przebudowy dróg krajowych. Zostały rozwinięte następujące obszary:

- dostosowanie dróg krajowych do normy naciskowej dla samochodów ciężarowych 115 kN/oś,
- wyprowadzenie ruchu krajowego z obszarów miejskich,
- poprawa stanu odcinków dróg w miastach i miejscowościach,

Odcinki dróg przebiegające przez miasta są często w złym stanie technicznym. Drogi te wymagają m.in. przebudowy skrzyżowań, przebudowy systemu odwodnienia, wzmocnienia nawierzchni, budowy ciągów pieszych.

- zwiększenie i wzmocnienie istniejących obiektów mostowych oraz wiaduktów,

Mankamentem sieci dróg publicznych w Polsce jest niedostateczna liczba przepraw mostowych oraz zły stan istniejących mostów i wiaduktów.

- poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego,

Realizacja celu „bezpieczeństwo ruchu drogowego” dotyczy miejsc szczególnie niebezpiecznych, o dużej ilości wypadków. Przewiduje się w tych miejscach przebudowę dróg i skrzyżowań.

W 2006 r. na drogi krajowe, finansowane przez ministra właściwego do spraw transportu, przeznaczone zostały środki budżetowe w wysokości 2.679.873 tys. zł, w tym kwota 163.998 tys. zł to wydatki niewygasające z końcem 2006 roku (ponadto zadania drogowe finansowane są także środkami pochodzącymi z Krajowego Funduszu Drogowego czy środkami unijnymi).

W sektorze drogowym oddano do użytku następujące projekty:

	Zadania zrealizowane w 2006 r.	Wykonanie (drogi w km/ obiekty mostowe w m)
I	Autostrady	254,95 km 2099,62 m
1	Budowa autostrady A-2 Konin - Koło	27,50
2	Budowa autostrady A-2 Koło - Dąbie	18,10
3	Budowa autostrady A-2 Dąbie - Wartkowice	15,90
4	Budowa autostrady A-2 Wartkowice - Emilia	23,90
5	Budowa autostrady A-2 Emilia - Stryków	18,10
6	Przebudowa autostrady A-4 Wrocław - Krzywa	92,00
7	Budowa autostrady A-18 Olszyna – Golnice: Węzeł Królów - Węzeł Żary Węzeł Żary- Węzeł Iłowa Węzeł Iłowa- Węzeł Golnice	15,38/ 776,76m 12,57 / 318,91m 31,50/1003,95m
II	Drogi ekspresowe	67,68 km
1	Budowa drogi S-1 Pyrzowice - Podwarpie (II etap)	9,50
2	Budowa drogi S-1 Bielsko-Biała – Cieszyn: odcinek 1 Obwodnica Grodziec Śląskiego odcinek 2 Bielsko Biała –Jasienica	4,90 11,00
3	Budowa Obwodnicy Międzyrzecza na drodze S-3	6,50
4	Budowa drogi S-5 i S-10 Bydgoszcz - Stryżek i Białe Błota (odcinek Bydgoszcz – Węzeł Stryżek)	5,48
5	Budowa drogi S-69 Żywiec – Zwardoń: Węzeł „Żywiec” – Węzeł „Browar” Węzeł „Browar”– Węzeł „Przybędza” odcinek Milówka – Szare	2,80 4,90 2,80
6	Budowa obwodnicy Oleśnicy na drodze S-8 (etap I i II)	12,80
7	Budowa drogi S-8 Radzymin - Wyszaków z obwodnicą Wyszakowa (rehabilitacja nawierzchni na obwodnicy Radzymina)	7,00
III	Obwodnice	43,73 km

	Zadania zrealizowane w 2006 r.	Wykonanie (drogi w km/ obiekty mostowe w m)
		431,00 m
1	Budowa obwodnicy Szubina na drodze Nr 5	5,70
2	Budowa obwodnicy Sławna na drodze Nr 6	10,00
3	Budowa mostu z dojazdami na drodze Nr 78 w Chałupkach	3,80/240 m
4	Budowa obwodnicy Otmuchowa na drodze Nr 46	4,00
5	Budowa obwodnicy Jasła na drodze Nr 28	4,40
6	Budowa obwodnicy Wadowic na drodze Nr 52 (III etap)	1,80
7	Budowa obwodnicy Dobrodzienia na drodze nr 46	3,80
8	Budowa obwodnicy Sulechowa na drodze nr 3 i 32	4,38/160 m
9	Budowa obwodnicy m. Lubrza w ciągu drogi krajowej nr 40	3,50
10	Budowa obwodnicy Żar III etap w ciągu drogi krajowej nr 12	2,35/31 m
IV	Wzmocnienia i przebudowy, między innymi:	293,08 km 77,20 m
1	Przebudowa drogi nr 1 Krośniewice - Topola Królewska	18,90
2	Przebudowa drogi S-3 Sulechów - Racula	20,70
3	Przebudowa drogi nr 8 Sztabin - Kolnica	8,40
4	Wzmocnienie drogi nr 19 Borki - Radzyń Podlaski	7,00
5	Rozbudowa i wzmocnienie drogi nr 1 Świecie - Toruń (wzmocnienie drogi nr 1)	0,70
6	Wzmocnienie drogi nr 4 Kraków - Targowisko - Tarnów (odcinek Kraków – Targowisko)	21,5
7	Wzmocnienie drogi nr 7 Gdańsk - Jazowa wraz z przebudową mostu w Kiezmarku (część odcinka Kiezmark – Jazowa)	9,80
8	Wzmocnienie drogi nr 50 Grójec - Mińsk Maz.: część odc. Góra Kalwaria – Mińsk Mazowiecki część odc. Grójec - Góra Kalwaria	29,68 22,94
V	Bezpieczeństwo ruchu drogowego z udziałem środków krajowych	7,26 km
1	Przebudowa skrzyżowania z budową sygnalizacji świetlnej na drodze nr 1 w m. Kończewice	0,81
2	Przebudowa skrzyżowania na drodze krajowej nr 9/42 m. Rudnik	0,60
3	Budowa ronda na drodze krajowe nr 73/79 w m. Słupia	0,79
4	Przebudowa skrzyżowania (ronda) na drodze nr 12 w m. Słomków	0,81
5	Uspokojenie ruchu i budowa ronda na drodze krajowej nr 11, w m. Oborniki	1,40
6	Przebudowa skrzyżowania na drodze krajowej nr 9 w m. Widelka	0,55
7	Budowa dodatkowych pasów z budową sygnalizacji świetlnej na drodze krajowej nr 7 w m. Palmiry	0,30
8	Przebudowa skrzyżowania na drodze krajowej nr 28 w m. Skomielna Biała	0,50

	Zadania zrealizowane w 2006 r.	Wykonanie (drogi w km/ obiekty mostowe w m)
9	Przebudowa skrzyżowania na drodze krajowej nr 77 w m. Leżajsk	0,50
10	Przebudowa skrzyżowania na drodze krajowej nr 7 w m. Palmiry	0,50
11	Przebudowa skrzyżowania na drodze krajowej nr 5 w m. Modliszewko	0,50
VI	Bezpieczeństwo ruchu drogowego z ERDF	
1	Przebudowa szczególnie niebezpiecznych skrzyżowań na sieci dróg krajowych (25 skrzyżowań)	
VII	Wzmocnienia mostów	982,3 m
1	Przebudowa mostu przez rzekę Łupawa w m. Poganice droga krajowa nr 6 - kontynuacja w 2007r.	82,5
2	Estakada w m. Sławków droga krajowa nr 94 (J.P i L)	276,0
3	Wiadukt nad ul. Fabryczną w m. Sławków droga krajowa nr 94	55,0
4	Przebudowa mostu przez rzekę Stołę w m. Tworóg, droga krajowa nr 11	18,0
5	Przebudowa wiaduktu nad torami PKP w m. Czekanów droga krajowa nr 78 - kontynuacja w 2007r.	81,0
6	Przebudowa mostu przez rzekę Skawa w m. Zator droga krajowa nr 44	210,3
7	Przebudowa wiaduktu nad drogą nr 4 w m. Bodzanów, Słomiróg - kontynuacja w 2007r.	20,0
8	Przebudowa wiaduktów nad torami PKP w m. Krzesin droga krajowa nr 2	48,9
9	Przebudowa mostu przez rz. Mała Panew w m. Ozimek droga krajowa nr 46 - kontynuacja w 2007 roku	54,0
10	Przebudowa mostu przez rzekę Radew w m. Mostowo droga krajowa nr 11	17,3
11	Przebudowa mostu przez rzekę Grabowa w m. Malechowo droga krajowa nr 6	18,3
12	Przebudowa mostu w m. Potoczek droga krajowa nr 3	101,0

Wydatki zrealizowane w 2006 r. w łącznej kwocie ok. 2.276 tys. zł w obszarze „bezpieczeństwo” dotyczyły m.in.:

- wdrożenia oraz koordynacji projektów bezpieczeństwa ruchu drogowego finansowanych ze środków Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) i Międzynarodowego Banku Odbudowy i Rozwoju (MBOiR), a w tym między innymi szkolenia z zakresu brd, których celem jest podniesienie zawodowych kwalifikacji osób bezpośrednio zaangażowanych w działania wojewódzkich rad bezpieczeństwa ruchu drogowego (WRBRD) oraz członków KRBRD poprzez pogłębienie ich wiedzy o systemie brd. W ramach tego zadania w 2006 r. zostało przeszkolonych 580 osób;

- ogólnokrajowych szkoleń kadr bezpieczeństwa ruchu drogowego w ramach Działania 3.1 Sektorowego Programu Operacyjnego Transport – Wsparcie efektywnego zarządzania SPO Transport - przeszkolono 708 osób w ramach 25 szkoleń, na podstawie których zostały wykonane 3 raporty z realizacji;
- działań informacyjno-edukacyjnych oraz współpracy w tym zakresie m. in. poprzez:
  - kampanie bezpieczeństwa ruchu drogowego *Włącz myślenie*, a w tym:
    - przygotowanie i przeprowadzenie kampanii społecznej *Pijeś – Nie Prowadź!* przeciwko prowadzeniu samochodu po spożyciu alkoholu; ulotki w ramach tego zadania przygotowane były we współpracy z Komendą Główną Policji i zawierały informacje na temat kar przewidzianych przepisami za jazdę po spożyciu alkoholu, zalet wyboru alternatywnych środków transportu w przypadku spożycia alkoholu przez kierowcę, wpływu alkoholu na zdolność postrzegania rzeczywistości i prowadzenia samochodu,
    - przeprowadzenie kampanii *Zapnij pasy – włącz myślenie* w telewizji i radiu, w okresie przedświątecznym;
  - wydanie 600 tys. egzemplarzy nowej wersji broszury *Witamy w Polsce* w czterech wersjach językowych oraz wydanie 1 mln egzemplarzy poradnika dla kierowców *Bezpieczeństwo na drodze*;
  - współfinansowanie edukacyjno-informacyjnych programów radiowych i telewizyjnych podejmujących tematykę bezpiecznego uczestnictwa w ruchu drogowym poprzez m.in. sfinansowanie realizacji cyklu 10 odcinków programu telewizyjnego pt. *Czy musiało tak być?* przez POLAMER Studio TV na antenie Programu 3 TVP. Jest to cykliczny program publicystyczny, adresowany do wszystkich uczestników ruchu drogowego. Program ten jest poświęcony analizie wypadków drogowych pod kątem psychologicznym, społecznym, statystycznym i prawnym. Pokazuje konsekwencje niewłaściwych zachowań na drodze i przestrzega przed łamaniem przepisów ruchu drogowego;
  - wydanie dwóch prezentacji multimedialnych „Pamiętaj - masz jedno życie!”, przygotowanych we współpracy z Komendą Stołeczną Policji, których głównym celem jest zwiększenie świadomości młodych uczestników ruchu drogowego.

Wszystkie działania podjęte w 2006 r., w ramach poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego przez podmioty reprezentowane w Krajowej Radzie Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego zmniejszyły liczbę zabitych o 201 osób (-3,7%), rannych o 2.068 osób (-3,4%) i liczbę wypadków drogowych o ponad 1.200 (-2,6%), co można uznać za istotny postęp w porównaniu z rokiem 2005.

Transport lotniczy

Kolejny cel to usprawnienie transportu lotniczego. Z uwagi na dużą dynamikę wzrostu przewozów lotniczych konieczną staje się realizacja wielu kapitałochłonnych inwestycji w rozwój infrastruktury lotniskowej i nawigacyjnej.

Inwestycje w sektorze lotnictwa cywilnego są w większości finansowane ze środków własnych spółek zarządzających portami lotniczymi, budżetów właściwych wojewodów (w zakresie lotniczych przejść granicznych) oraz budżetów samorządów.

Z budżetu Ministra Transportu w roku 2006 finansowana była tylko inwestycja pn. „Kontynuacja rozbudowy i modernizacji Portu Lotniczego Rzeszów - Jasionka”.

Najważniejsze inwestycje rozwoju infrastruktury lotniskowej to:

- budowa dworca lotniczego w Porcie Lotniczym Łódź – Lublinek,
Wydatkowano środki budżetowe w wysokości 25.000 tys. zł (w tym 19.064 tys. zł stanowią wydatki niewygasające) z przeznaczeniem na rozbudowę Portu Lotniczego Łódź-Lublinek. W ramach podjętych prac uzyskano następujące efekty rzeczowe:
  - wydłużenie drogi startowej w kierunku wschodnim o 400 m, tj. do długości 2.500 m oraz jej poszerzenie do 60 m - na całej długości,
  - wybudowanie strażnicy Lotniskowej Straży Pożarnej,
  - rozbudowa terminala II,
  - zagospodarowanie terenu w rejonie strażnicy wraz z przyłączami wod-kan, kabla energetycznego i kanalizacji teletechnicznej do budynku,
  - budowa dwustronnego zasilania Portu w energię elektryczną,
  - rozbudowa ogrodzenia wraz z bramą wjazdową,
  - zakup sprzętu do utrzymania lotniska oraz obsługi samolotów i pasażerów,
  - zakup sprzętu i wyposażenia dla Lotniskowej Straży Pożarnej,
  - przebudowa układu komunikacyjnego w obrębie Portu,
  - przygotowanie dokumentacji projektowej budowy nowego terminala III.
- modernizacja Portu Lotniczego Kraków – Balice,
Wydatkowano środki budżetowe w wysokości 20.145 tys. zł (w tym 4.000 tys. zł stanowią wydatki niewygasające w 2006 r.) z przeznaczeniem na prace adaptacyjne i dostosowanie Terminalu Pasażerskiego MPL im. Jana Pawła II Kraków – Balice do przepisów Układu z Schengen. W ramach tego zadania wykonano roboty rozbiórkowe, demontażowe, zabezpieczające i wykończeniowe, pokrycie i izolację dachu, instalację wodno - kanalizacyjną, wentylację i klimatyzację oraz instalację elektryczną, a także dokonano zakupu urządzeń technicznych.

- modernizacja drogi startowej na lotnisku Rzeszów – Jasionka,
Środki w kwocie 16.000 tys. zł na realizację inwestycji pn. „Kontynuacja rozbudowy i modernizacji Portu Lotniczego Rzeszów – Jasionka” pochodziły z rezerwy celowej budżetu państwa. Inwestycja ta obejmuje trzy zasadnicze zadania:

- budowę infrastruktury terminalowej,
- budowę ogrodzenia,
- budowę drogi patrolowej.

Środki budżetowe zostały w całości wykorzystane do końca 2006 r. Osiągnięto następujące efekty rzeczowe w zakresie infrastruktury terminalowej:

- opracowano dokumentację techniczną dla infrastruktury terminalowej
- wykonano sieci zewnętrzne do zbiornika retencyjnego
  - sieć sanitarna – 440 m
  - sieć wodociągowa - 322 m
  - hydranty przeciwpożarowe – odcinek HP1-hz1 - 55 m, odcinek HP2-hz2 – 44 m
  - sieć kanalizacji deszczowej - 1.755 m wraz ze zbiornikiem retencyjnym, separatorem i przepompownią wód deszczowych
- wykonano sieci zewnętrzne od przepompowni do rowu
  - sieć kanalizacji deszczowej tłocznej – 2.126 m
  - sieć kanalizacji deszczowej grawitacyjnej - 505 m
  - przekładki wodociągowe – 104 m
  - przekładki kanalizacji – 45 m
- wykonano sieć preizolowaną
  - sieć cieplna z rur preizolowanych 2x150/250 – 895 m
- rozbudowano kotłownię
  - roboty ziemne - 166 m²
  - fundamenty – 22 m³
  - ściany zewnętrzne i wewnętrzne – 199 m²
  - konstrukcja dachu – 83 m²
- zrealizowano roboty drogowe
  - roboty ziemne – 34.443 m²
  - krawężnik z ławą – 3.783 m

- podbudowa – 33.833 m²
- nawierzchnia z kostki brukowej – 14.366 m²
- system odwodnienia ACO – 262 m
- wykonano sieci elektryczne
  - sieć sn – 6.330 mb
  - sieć nn – 946 mb
- wykonano zadania z zakresu teletechniki
  - kanalizacja teletechniczna ST1 – ST15 – 640 mb.

Pozostałe części zadania inwestycyjnego (tj. budowa ogrodzenia i budowa drogi patrolowej) zostaną zrealizowane w roku 2007 ze środków własnych inwestora. Po zakończeniu zadania inwestycyjnego infrastruktura terminalowa będzie odpowiadać oczekiwanym standardom dla obecnego i prognozowanego wzrostu ruchu pasażerskiego na rzeszowskim lotnisku. Należy zaznaczyć, że rozbudowa i modernizacja PL Rzeszów - Jasionka jest priorytetem dla władz wojewódzkich i samorządowych regionu podkarpackiego, który w Regionalnym Programie Operacyjnym wśród zaplanowanych przedsięwzięć w zakresie lotnictwa cywilnego umieścił m.in. roboty budowlane dotyczące infrastruktury i zakup wyposażenia lotniska regionalnego Rzeszów - Jasionka (projekty inne niż realizowane w ramach POIiŚ).

- zakończenie budowy Terminala 2 wraz z towarzyszącą infrastrukturą komunikacyjną w Warszawie w Porcie Lotniczym im. F. Chopina,
Wydatkowano środki budżetowe w wysokości 1.651 tys. zł z przeznaczeniem na dostosowanie Portu Lotniczego im. Fryderyka Chopina w Warszawie do wymogów Konwencji Wykonawczej do Układu z Schengen.
- modernizacja Portu Lotniczego Gdańsk – Rębiechowo,
Wydatkowano środki budżetowe w wysokości 532 tys. zł z przeznaczeniem na modernizację terminala pasażerskiego w Porcie Lotniczym Gdańsk im. Lecha Wałęsy w związku z dostosowaniem lotniska do wymogów Porozumienia z Schengen.

2. Gospodarka morska

W 2006 roku Ministerstwo Gospodarki Morskiej podejmowało działania dotyczące następujących obszarów:

- poprawa poziomu bezpieczeństwa żeglugi morskiej,
- ochrona brzegów morskich,
- przebudowa i modernizacja infrastruktury portowej (dostępu do portów, zarówno od strony morza jak i lądu).

Bezpieczeństwo żeglugi morskiej

W obszarze tym realizowane były zadania z zakresu:

1. Oslony meteorologicznej i hydrologicznej polegające na:
  - prowadzeniu obserwacji i pomiarów elementów meteorologicznych i hydrologicznych, ich gromadzeniu i wymianie międzynarodowej;
  - prowadzeniu stałego monitoringu sytuacji meteorologicznej i hydrologicznej nad północnym Atlantykiem i Europą, ze szczególnym uwzględnieniem akwenu Morza Bałtyckiego i obszaru Polski;
  - opracowywaniu i przekazywaniu prognoz meteorologicznych i hydrologicznych oraz ostrzeżeń i komunikatów o przewidywanych groźnych zjawiskach hydrologiczno-meteorologicznych w rejonie Bałtyku i polskiego wybrzeża;
  - w przypadku wystąpienia na Bałtyku lub polskim wybrzeżu zagrożeń wynikających z warunków hydrologiczno-meteorologicznych lub cywilizacyjnych – przekazywaniu na zgłoszenie, do zainteresowanych jednostek organizacyjnych – Morskiego Ratowniczego Centrum Koordynacyjnego w Gdyni, Pomocniczego Centrum Koordynacyjnego w Świnoujściu, Urzędów Morskich, Komitetów Przeciwpowodziowych, Zespołów koordynujących akcje przeciwlodowe itp., informacji o aktualnym i przewidywanym stanie pogody.

Roczne koszty realizacji zadań wyniosły 4.500 tys. zł

2. Utrzymanie morskiego systemu łączności alarmowej i bezpieczeństwa

Cel ten realizowany jest na bieżąco, a roczne koszty wyniosły 7.262 tys. zł. Zadanie polega na:

- zapewnianiu stałego nasłuchu oraz łączności w niebezpieczeństwie i dla celów bezpieczeństwa na morzu, w obszarach będących pod nadzorem polskiej administracji morskiej;
- przekazywaniu informacji o odebranych sygnałach alarmowych dotyczących zaistniałego niebezpieczeństwa do Morskiego Ratowniczego Centrum Koordynacyjnego Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa, odpowiedzialnego za organizowanie i koordynowanie akcji poszukiwania i ratowania życia na morzu;
- zapewnianiu stałego nasłuchu oraz łączności radiowej w czasie prowadzenia akcji poszukiwania i ratowania życia na morzu, zgodnie z postanowieniami Międzynarodowej Konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim, sporządzonej w Hamburgu dnia 27 kwietnia 1979 r. (Dz. U. z 1988 r. Nr 27, poz. 184 i 185);
- utrzymywaniu w całodobowej gotowości urządzeń i stanowisk operatorskich nadawczo – odbiorczych dla zapewnienia łączności w niebezpieczeństwie i dla celów bezpieczeństwa na morzu;

- zapewnianiu łączności, dla potrzeb przekazywania porad lekarskich na statki, określanej mianem „Radiomedical”, dostępnymi środkami łączności radiowej;
  - zapewnianiu łączności w sposób uzgodniony przez TP EmiTel z właściwymi organami dla potrzeb przekazywania komunikatów dla bezpieczeństwa żeglugi oraz pośrednictwa w przekazywaniu, przez statki, organom administracji morskiej informacji o zanieczyszczeniu lub zagrożeniu zanieczyszczeniem środowiska morskiego.
3. Wykonania i wdrożenia Systemu Wymiany Informacji Bezpieczeństwa Żeglugi (SWIBŻ) wraz z infrastrukturą teleinformatyczną jako elementu Krajowego Systemu Bezpieczeństwa Morskiego (KSBM-I). Koszty poniesione na to zadanie w 2006 r. wyniosły 6.204 tys. zł, stopień zaawansowania prac wynosi 90%.
  4. Programu rozwoju służb ratownictwa morskiego w latach 2002-2006 – aktualnie kontynuowany w ramach Programu Rozwoju Służb Ratownictwa Morskiego w latach 2007-2009. W 2006 r. zakupiono 2 specjalistyczne pojazdy ratownicze na wyposażenie brzegowych stacji ratowniczych. Od 2005 r. realizowana jest budowa 2 statków ratowniczych I kategorii (aktualnie opracowywany jest projekt techniczny i roboczy statków, dostawa pierwszego statku planowana jest na 2008 r., a drugiego na 2009 r.). W trakcie realizacji jest budowa Morskiej Stacji Ratowniczej w Darłowie, a także budowa bazy zwalczania zanieczyszczeń w Świnoujściu (realizacja zadania przebiega zgodnie z harmonogramem, zakończono prace projektowe i przedłożono dokumentację do zatwierdzenia w Zachodniopomorskim Urzędzie Wojewódzkim w celu uzyskania pozwolenia na budowę, planowany termin zakończenia zadania to wrzesień 2008 r.). Na zadania inwestycyjne związane z ochroną życia ludzi na morzu i środowiska naturalnego wydatkowano kwotę 15.497 tys. zł.
  5. Sektorowego Programu Operacyjnego „Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, lata 2004-2006”. W ramach tego programu realizowane było zadanie pn.: *System obiegu dokumentów w jednostkach administracji morskiej z portalem korporacyjnym i modułem e - UE*. Koszty poniesione w 2006 r. wyniosły 1.550 tys. zł, stopień zaawansowania prac wynosi 83,6%.

Ochrona brzegów morskich

W tym obszarze Urzędy Morskie w Gdyni, Słupsku i Szczecinie realizują program wieloletni pn. Program ochrony brzegów morskich, ustanowiony ustawą z dnia 28 marca 2003 r. Na realizację zadań Programu w 2006 r. wykorzystana została kwota 25.849 tys. zł (w tym 660 tys. zł to wydatki, które nie wygasają z końcem 2006 r., przeznaczone na odwodnienie klifu w Jastrzębiej Górze).

W 2006 roku zrealizowano następujące prace:

- wykonanie sztucznego zasilania brzegu w rejonie Jelitkowa, Orłowa, Półwyspu Helskiego, Łeby, Darłówka, Ustronia Morskiego, Mrzeżyna i Dźwirzyna,
- remont ostrogi w Nowej Pasłęce,
- modernizacja umocnień brzegowych w Babich Dołach, Kuźnicy i Łebie,
- stabilizacja zbocza klifu w Jastrzębiej Górze,
- budowa wału przeciwpowodziowego w Karwi i na Mierzei Jeziora Kopań.

Przebudowa i modernizacja infrastruktury portowej

Prace dotyczące poprawy dostępu do portów to głównie:

1. Przebudowa falochronu głównego w Gdyni wraz z modernizacją systemu nawigacyjnego.

Koszty poniesione na to zadanie w 2006 r. wyniosły 20.618 tys. zł, a stopień zaawansowania prac wynosi 27,2%. Wykonane zostały roboty przygotowawcze i rozbiórkowe, konstrukcje podwodne (ścianki, betony i zasypy), roboty podwodne, dostarczono urządzenia systemu radionawigacji, monitoringu znaków nawigacyjnych oraz systemu hydrograficznego. Zrealizowane prace to m. in. :

- roboty przygotowawcze i rozbiórkowe m.in. podczyszczenie dna na odcinku skrzyń nr 1÷50 do rzędnej ok. -9.00 ÷ -9.30, usunięcie wszystkich bloków z linii bicia ścianki i złożenie na odkład (skrzynie nr 1÷97), wykonanie wykopu w linii bicia ścianki szczelnej wg wymagań określonych w projekcie – skrzynie nr 31÷50, oczyszczono ściany falochronu z muszli i wodorostów na długości 5 skrzyń tj. 730,7m².
- wykonanie konstrukcji podwodnych m.in. wykonano spawanie pod wodą prętów o grubości 12 mm (przyspawano łącznie 101 sztuk),
- roboty podwodne m.in. oczyszczono ściany skrzyń (od strony redy) łącznie 74 skrzynie, wywiercono otwory w stopie skrzyń oraz wklejenie kotew $\varnothing 32$ – skrzynie nr 2÷14, skuto beton stóp skrzyń – skrzynie nr 2÷19;

2. Modernizacja wejścia do portu wewnętrznego w Gdańsku

Na zadanie przeznaczona została kwota 23.962 tys. zł (w tym wydatki niewygasające z końcem 2006 r. w wysokości 13.249 tys. zł). Stopień zaawansowania prac wynosi 52%. W ramach tego zadania prowadzone są roboty rozbiórkowe i modernizacyjne na Falochronie Zachodnim – odcinek zasadniczy, odcinek zasadniczy z pochłaniaczem falowania, odcinek zasadniczy z rozpraszaczem falowania, nabrzeże zamykające, a także roboty czerpalne.

Wykonano:

- roboty rozbiórkowe dotyczące m.in. umocnień i narzutów nadwodnych, przygotowania terenu do wykopów roboczych, zniwelowano obszar falochronu narzutowego do rzędnej 0,00 m, wyrwano brusy żelbetowe w ilości 24 szt., rozkuto płytę konstrukcyjną istniejącego falochronu na długości 29 m, z korpusu istniejącego falochronu wydobyto kamień do rzędnej - 2,5 m, wyrwano brusy żelbetowe z części głowicowej istniejącego falochronu w ilości 16 szt., pale drewniane w ilości 27 szt., z części konstrukcyjnej istniejącego falochronu wyrwano pale drewniane w ilości 101 szt.,
- prace przy Falochronie Zachodnim - wykonano m.in. pale stalowe z grodzic PU -18, wbito z łądu elementy ścianki szczelnej w całości oraz pale żelbetowe prefabrykowane w ilości 22 szt. na sekcji Iz i IIz. Wbijanie elementów ścianki szczelnej na sekcji IIz, IIIz, IVz, wykonano prefabrykacje ściągów kotwiących do montażu z wody. Zakleszczono ściankę szczelną kleszczem z ceownika oraz zamontowano ściągi spinające wschodnią i zachodnią ścianę grodzy na sekcji dylatacyjnej od Iz do IIIz, wypalono otwory filtracyjne w grodzicach PU 18 i ułożono filtr na geowłókninie wzdłuż grodzy po obu jej stronach oraz wykonano zasyp grodzy na sekcji dylatacyjnej Iz i IIz, wbito 4 sztuki pali rurowych $\varnothing$ 610 oraz 3 elementy grodzic PU-32 pomiędzy pale rurowe w części głowicowej falochronu, wbito 4 szt. pali żelbetowych, 8 szt. pali skrzynkowych i 17,10 mb ścianki stalowej na sekcji IVz na odcinku głowicowym, wykonano zasyp z filtrem odwrotnym grodzy na sekcji IIIz oraz ułożono warstwę betonu wyrównawczego, na sekcjach Iz, IIz, IIIz zabetonowano pale skrzynkowe do rzędnej -3,00 m, na sekcji I z zamontowano płytę konstrukcyjną falochronu wraz z oczepami na palach i ściance stalowej do rzędnej +0,55 m, wbito z wody na sekcji dylatacyjnej IVz elementy ścianki szczelnej na długości 9 m oraz pale rurowe o średnicy 600 mm w ilości 9 szt. w części głowicowej. W konstrukcji żelbetowej falochronu wykonano nadbudowę na sekcji Iz oraz płytę falochronu na sekcji IIz,
- zrealizowano roboty czerpalne;

3. Przebudowa wejścia do Portu Kołobrzeg

Plan finansowy zadania na 2006 r. w wysokości 18.289 tys. zł został zrealizowany w 100%. Wartościowe zaawansowanie robót na dzień 31 grudnia 2006 r. wynosi 106.446,4 tys. zł, co stanowi 71,2% wartości kosztorysowej inwestycji (wg poziomu cen 2006 r. - 149.532 tys. zł). Zrealizowano następujący zakres robót:

- Falochron Wschodni: narzut kamienny 28.100 m³, ułożenie gwiazdobloków 5 t, roboty czerpalne 3.450 m³, zabezpieczenie czoła falochronu 2.900 m³, nadbudowa żelbetowa ostróg 2 kpl.,
- Falochron Zachodni: ostroga koszowa 3 - OZ (część nadwodna) 1 kpl, narzut kamienny - 2.600 m³, nadbudowa żelbetowa falochronu, 3.960 m³, oświetlenie nawigacyjne – 4 dalby; prowadzono również rozbiórkę starego falochronu zachodniego.

3. Łączność

W obszarze Łączność realizowany jest program wieloletni pn. „Rozwój telekomunikacji i poczty w dobie społeczeństwa informacyjnego na lata 2005-2008”.

Program wieloletni realizowany jest na podstawie uchwały nr 205/2004 Rady Ministrów z dnia 31 sierpnia 2004 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego "Rozwój telekomunikacji i poczty w dobie społeczeństwa informacyjnego". Koordynatorem i głównym wykonawcą Programu jest Instytut Łączności – Państwowy Instytut Badawczy, nadzór nad realizacją sprawuje minister właściwy do spraw łączności.

Do jego zadań należy opracowywanie analiz, ekspertyz, baz danych w zakresie następujących grup tematycznych:

- Rynek telekomunikacyjny i teleinformatyczny, usługi łączności elektronicznej - aspekty regulacyjne, ekonomiczne, społeczne;
- Rynek telekomunikacyjny i teleinformatyczny - aspekty techniczne i normalizacyjne;
- Rynek usług pocztowych;
- Gospodarka widmem oraz kompatybilność elektromagnetyczna;
- Systemy łączności na potrzeby administracji państwowej;
- Przekazywanie jednostek miar w telekomunikacji zgodnie z wymaganiami jakości;
- Komputerowe wspomaganie decyzji na potrzeby administracji państwowej.

W ustawie budżetowej na rok 2006 na realizację Programu zaplanowano kwotę 3.000 tys. zł. Zrealizowane zostały niżej wymienione zadania o wartości 2.071 tys. zł:

- 1) System okresowych raportów dotyczących rozwoju rynku usług telekomunikacyjnych, konkurencji i podmiotów działających na tym rynku – 141 tys. zł,
- 2) Przygotowywanie koncepcji i kierunków regulacji prawnych dotyczących działalności na rynku komunikacji elektronicznej (etap I) – 140 tys. zł,

- 3) Monitorowanie stopnia zaawansowania Polski w rozwoju społeczeństwa informacyjnego – ocena wskaźnikowa – 53 tys. zł,
- 4) Rozwój usług teleinformatycznych na obszarach słabo zurbanizowanych – 79 tys. zł,
- 5) Uwarunkowania techniczne i aspekty społeczno-ekonomiczne realizacji koncepcji Ambient Intelligence, jako docelowej architektury dla zintegrowanej i w pełni inteligentnej sieci telekomunikacyjnej XXI wieku – 178 tys. zł,
- 6) Rozwój sieci telekomunikacyjnych i sieci następnej generacji – aspekty strukturalne, funkcjonalne, techniczne i normalizacyjne – 189 tys. zł,
- 7) Nowe rodzaje usług telekomunikacyjnych i informatycznych – konwergencja sieci i usług – 174 tys. zł,
- 8) Techniki teleinformatyczne w transporcie – 119 tys. zł,
- 9) Opracowywanie i wdrażanie nowych metod pomiarowych – 226 tys. zł,
- 10) System okresowych raportów dotyczących rozwoju rynku usług pocztowych, konkurencji i podmiotów działających na tym rynku – 146 tys. zł,
- 11) Ochrona przed narażeniami elektromagnetycznymi wynikającymi z rozwoju telekomunikacji współczesnej i telekomunikacji nowych generacji – pomiary anten radiokomunikacyjnych i pól elektromagnetycznych – 117 tys. zł,
- 12) Projektowanie systemów informatycznych dla administracji państwowej – 421 tys. zł,
- 13) Wykorzystanie w Polsce europejskiego systemu nawigacyjnego Galileo oraz współudział w jego wdrożeniu do powszechnego użytku na rzecz szeroko pojętej teleinformatyki, telekomunikacji i ratownictwa – 88 tys. zł.

Wydatki w kwocie 760 tys. zł ujęte zostały w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 grudnia 2006 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2006 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego.

Beneficjentami Programu wieloletniego są organy administracji państwowej i urzędy centralne. Wykonane analizy i ekspertyzy wspierają działania tych organów w zakresie rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej i teleinformatycznej, rynku usług pocztowych oraz budowy społeczeństwa informacyjnego i gospodarki opartej na wiedzy. Realizacja zadań była konsultowana z beneficjentami, aby opracowywane materiały były aktualne i przydatne dla beneficjentów. Zrealizowane zadania odbierane były przez komisje odbioru w skład których wchodziłi przedstawiciele organów administracji państwowej, a wyniki realizacji zadań były na bieżąco wykorzystywane przez beneficjentów.

4. Informatyzacja

Na realizację zadań w obszarze informatyzacji w 2006 r. z budżetu państwa wydatkowano kwotę 11.497 tys. zł. Środki te zostały przeznaczone przede wszystkim na zadania wynikające z ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, dotyczące utworzenia Planu Informatyzacji Państwa oraz projektów informatycznych o publicznym zastosowaniu, dostosowania systemów teleinformatycznych używanych do realizacji zadań publicznych.

W 2006 r. opracowane zostały ekspertyzy nt. możliwości wykorzystania dostępnych technologii informatycznych i zarządzania informacją oraz usługami serwisowymi w administracji publicznej, które są niezbędne do wyznaczania kierunków rozwoju elektronicznej administracji (eGovernment).

Wspierając rozwijanie umiejętności teleinformatycznych i korzystanie z zasobów Internetu wśród mieszkańców gmin wiejskich w regionach o niskim poziomie rozwoju gospodarczego realizowano we współpracy z firmami sektora prywatnego i organizacjami pozarządowymi projekt internetowy – [N@utobus](#).

W oparciu o umowę zawartą z Biblioteką Uniwersytetu Warszawskiego przeprowadzono cykl szkoleń mających na celu podnoszenie umiejętności zawodowych bibliotekarzy w zakresie wykorzystania środków komunikacji elektronicznej i narzędzi systemów teleinformatycznych w pracy bibliotekarza.

W ramach działań na rzecz edukacji informacyjnej w roku ubiegłym podjęte zostały dwie inicjatywy polegające na finansowaniu produkcji i emisji audycji telewizyjnych („W drodze do Nobla” i „e-elementarz”) poświęconych popularyzacji zastosowań informatyki w społeczeństwie informacyjnym.

Doceniając wkład młodzieży, uczniów szkół średnich, studentów i ich opiekunów w popularyzację polskiej myśli informatycznej na świecie minister właściwy do spraw informatyzacji nagroził laureatów międzynarodowych konkursów informatycznych.

Ponadto w 2006 r. kontynuowano działania wspierające lokalne inicjatywy w obszarze informatyzacji i systemów eGovernment poprzez tworzenie kolejnych punktów konsultacyjnych, rozbudowę i utrzymanie portalu Wrota Małopolski.

W celu rozwoju elektronicznych usług administracji publicznej w Polsce w 2006 r. rozpoczęto realizację projektu ePUAP.

W ramach realizacji projektu budowy Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej podjęto działania związane z zakupem sprzętu i oprogramowania na potrzeby

Krajowej Ewidencji Systemów Informatycznych i Rejestrów Publicznych oraz Biuletynu Informacji Publicznej.

Ponadto z budżetu państwa finansowano wydatki związane ze świadczeniem usługi przyłączenia do sieci w celu zapewnienia korzystania z szerokopasmowego dostępu do Internetu.

5. Budownictwo i gospodarka mieszkaniowa

W 2006 r. w obszarze budownictwo i gospodarka mieszkaniowa kontynuowany był m.in. program społecznego budownictwa na wynajem przeznaczony dla osób, których nie stać na własne mieszkanie, a które nie wymagają jeszcze pomocy w formie mieszkania socjalnego. Źródłem finansowania tego programu są środki Krajowego Funduszu Mieszkaniowego, który został zasilony w 2006 r. kwotą 353 000 tys. zł. Wielkość środków finansowych skierowanych na KFM w roku 2006 r. była ponad dwukrotnie wyższa niż wydatkowane środki w roku 2005 r. W 2006 r. ze środków KFM udzielonych zostało 125 kredytów na łączną kwotę 539.569 tys. zł w związku z budową 7.509 mieszkań. Dla spółdzielni mieszkaniowych udzielono kredytów w kwocie 33.501 tys. zł, tj. 6,21% ogólnej kwoty kredytów. W 2006 r. oddano do użytkowania 9 871 mieszkań.

W 2006 r. kontynuowany był program polegający na pomocy finansowej państwa dla inwestorów realizujących (przy pomocy kredytów zaciągniętych w bankach komercyjnych) przedsięwzięcia umożliwiające oszczędność zużycia energii przeznaczonej na potrzeby komunalno-bytowe. Pomoc ta, zwana „premią termomodernizacyjną”, wypłacana jest po zakończeniu realizacji inwestycji w wysokości 25% wartości wykorzystanego kredytu. W 2006 r. wpłynęło ogółem 3214 wniosków o przyznanie premii termomodernizacyjnej, przyznano 1812 premii na kwotę 110,0 mln zł, tj. 110% planowanej na ten rok kwoty przyznań. W tym samym czasie wypłacono 1781 premii na kwotę 106,5 mln zł, tj. 118,3% planowanej kwoty wypłat.

Środki z Funduszu Dopłat wykorzystane zostały na realizację celów wynikających z ustawy z dnia 5 grudnia 2002 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów mieszkaniowych o stałej stopie procentowej, a także z ustawy z dnia 29 kwietnia 2004 r. o finansowym wsparciu tworzenia w latach 2004-2006 lokali socjalnych, noclegowni i domów dla bezdomnych. W roku 2006 r. kwota finansowego wsparcia gmin na realizację przedsięwzięć wyniosła 40.482 tys. zł. Oddano do użytku 2 849 lokali socjalnych oraz 262 miejsc w noclegowniach i domach dla bezdomnych.

Jednocześnie w 2006 r. kontynuowano realizację zobowiązań wynikających z:

- wypłat premii gwarancyjnych od wkładów zgromadzonych na oszczędnościowych książeczkach mieszkaniowych, wystawionych do dnia 23 października 1990 r.,
- wykupu odsetek od niektórych kredytów mieszkaniowych zaciągniętych przez spółdzielnie mieszkaniowe do dnia 31 maja 1992 r.

Realizacja tych zadań wynika z ustawy z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych (Dz. U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1115 ze zm.) i dotyczy zobowiązań podjętych w przeszłości wobec posiadaczy oszczędnościowych książeczek mieszkaniowych oraz wobec osób zamieszkujących w budynkach mieszkalnych finansowanych kredytami zaciągniętymi w przeszłości przez spółdzielnie mieszkaniowe. Wydatki te będą realizowane do czasu zlikwidowania książeczek mieszkaniowych a także do czasu spłaty przez kredytobiorców zadłużenia z tytułu kredytów wraz ze skapitalizowanymi odsetkami.

Na rozliczenia z bankami z tytułu refundacji wypłaconych wcześniej premii gwarancyjnych właścicielom książeczek mieszkaniowych wydatkowano kwotę 323.031 tys. zł, co stanowi 83,9% wydatków 2005 roku. W 2006 r. nadal utrzymywała się malejąca tendencja wypłat z tytułu premii gwarancyjnych. Należności banków z tego tytułu ukształtowały się na poziomie niższym, niż to zakładano na etapie projektowania budżetu państwa. Przyczyn zmniejszenia się wysokości wypłat premii gwarancyjnych należy upatrywać w sukcesywnie malejącej liczbie likwidowanych książeczek mieszkaniowych z prawem do premii gwarancyjnej (w 2006 r. bank PKO BP S.A. zlikwidował ok. 73 tys. książeczek, podczas gdy w 2005 r. zlikwidowano ok. 86 tys. książeczek). Średnia wysokość wypłaconej premii gwarancyjnej w 2006 r. wyniosła 6.067 zł.

Aktualnie pozostaje jeszcze ok. 1.540 tys. książeczek mieszkaniowych z prawem do premii gwarancyjnej.

Wydatki na wykup odsetek od kredytów mieszkaniowych w 2006 r. wyniosły 180.000 tys. zł, tj. 100% planu oraz 77,3% wykonania za 2005 r.

Wydatki inwestycyjne w obszarze gospodarki mieszkaniowej zrealizowano w wysokości 26.082 tys. zł, głównie w Wojskowej Agencji Mieszkaniowej, na pozyskanie lokali mieszkalnych dla kilkunastu garnizonów (20.513 tys. zł). Pozostałe środki przeznaczone były przez wojewodów na inwestycje związane z likwidacją szkód w budownictwie (w wyniku pożarów, na zdegradowanych obszarach powojennych, na rewitalizację kamienic).

3.2.3. Nauka i edukacja, sport

1. Nauka

Finansowanie nauki dotyczy działań na rzecz realizacji polityki naukowej, naukowo-technicznej i innowacyjnej państwa, a w szczególności badań naukowych, prac rozwojowych i realizacji innych zadań, szczególnie ważnych dla postępu cywilizacyjnego.

W 2006 r. uruchomiono finansowanie nowych instrumentów badawczych. Należą do nich: projekty badawcze zamawiane w ramach krajowego programu ramowego określającego priorytetowe kierunki badań, projekty rozwojowe mające na celu wykonanie zadania badawczego stanowiącego podstawę do zastosowań praktycznych, projekty badawcze specjalne służące finansowaniu udziału polskich jednostek naukowych w programach międzynarodowych nie podlegających współfinansowaniu z zagranicznych środków finansowych, programy lub przedsięwzięcia określone przez ministra właściwego do spraw nauki.

Na realizację zadań w obszarze nauki w 2006 r. z budżetu państwa wydatkowano kwotę 3.443.194 tys. zł. Przeważającą część tych środków (ponad 97%) wykorzystano na finansowanie badań naukowych i prac rozwojowych.

Udział środków z budżetu wydatkowanych na naukę w 2006 r. wyniósł 0,33% PKB, co stanowi w ujęciu nominalnym wzrost o 15,3% (w ujęciu realnym 14,2%), a więc jest realizowany cel zwiększania środków budżetowych na naukę, które stanowią dźwignię wzrostu środków spoza budżetu. W konsekwencji zahamowany został również spadek środków przeznaczanych na naukę przez przedsiębiorców.

Jednostki realizujące programy międzynarodowe w 2006 r. otrzymały środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi w łącznej kwocie około 159 mln zł w ramach 5 i 6 Programu Ramowego Unii Europejskiej. Dofinansowanie z budżetu ww. zadań wyniosło około 165 mln zł i stanowiło wzrost o 16,4% w odniesieniu do roku 2005.

Zwiększono także wykorzystanie środków z funduszy strukturalnych. Dofinansowanie ze środków budżetowych, stanowiące 25% całości dofinansowywanych zadań, wyniosło w roku 2006 – 45,9 mln zł (w tym realizowane przez wojewodów – 9,6 mln zł), co oznacza czterokrotny wzrost środków w stosunku do roku 2005, gdy z budżetu państwa na ten cel przekazano 11,4 mln zł.

W 2006 r. finansowane były następujące rodzaje projektów badawczych:

- 1) projekty własne obejmujące badania podstawowe z określonej dyscypliny naukowej lub interdyscyplinarne, w tym prowadzone w celu przygotowania rozprawy habilitacyjnej,
- 2) projekty promotorskie,
- 3) projekty zamawiane o tematyce wybranej spośród priorytetowych kierunków badań naukowych lub prac rozwojowych określonych w krajowym programie ramowym,
- 4) projekty specjalne obejmujące badania naukowe lub prace rozwojowe będące częścią międzynarodowego programu – niepodlegające współfinansowaniu z zagranicznych środków finansowych,
- 5) projekty rozwojowe – obejmujące badania stosowane lub rozwojowe ukierunkowane na zastosowanie w praktyce, z uwzględnieniem następujących kryteriów:
  - nowoczesność proponowanych rozwiązań w porównaniu do aktualnego stanu wiedzy w zakresie objętym projektem,
  - społeczna lub gospodarcza użyteczność planowanych wyników projektu,
  - możliwość wdrożenia lub innego zastosowania wyników projektu,
  - możliwość wykorzystania wyników projektu przez więcej niż jeden podmiot,
- 6) części badawcze ustalone w programach wieloletnich ustanowionych zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych.

Jednoczesna realizacja w 2006 r. ponad 10.000 projektów badawczych przyczyniła się do znaczącego wsparcia ze środków budżetowych rozwoju indywidualnego warsztatu pracy uczonych oraz ugruntowała znaczenie polskiej nauki zarówno w wymiarze europejskim, jak też i światowym.

W 2006 r. zmieniono sposób finansowania projektów badawczych międzynarodowych (projekty specjalne). Obecnie środki na wykonywanie zadań przekazywane są na podstawie zawieranych umów. Rozwiązanie takie umożliwiło finansowanie projektów badawczych realizowanych we współpracy bilateralnej z wysokorozwiniętymi krajami (np. USA, Singapur, Chiny, Japonia, Arabia Saudyjska).

Międzynarodową pozycję Polski w badaniach naukowych i pracach rozwojowych odzwierciedlają dane zawarte w statystykach opisujących udział poszczególnych krajów w światowym dorobku naukowym (udział w tworzeniu najważniejszych publikacji oraz udział w liczbie cytowań tych publikacji). Według raportu opracowanego przez Dyrektoriat Nauki, Technologii i Przemysłu OECD Polska osiągnęła następujące wyniki:

- 1) zajęła 15 miejsce pod względem udziału w naukowym dorobku w dziedzinie fizyki jądrowej; udział Polski w całościowej liczbie publikacji kluczowych w dziedzinie fizyki jądrowej wyniósł ponad 5%, natomiast pod względem liczby cytowań w tej dziedzinie nauk udział naszego kraju wyniósł ok. 4%,
- 2) w dziedzinie syntezy chemicznej Polska plasuje się na 19 miejscu pod względem procentowego udziału w najważniejszych publikacjach wydanych w krajach OECD; natomiast udział polskich publikacji w tej dziedzinie wg współczynnika cytowań wyniósł ok. 1%,
- 3) w badaniach z dziedziny nadprzewodników wkład Polski w publikacje, które można uznać za kluczowe wyniósł w przybliżeniu 1,5%, natomiast udział polskiej nauki pod względem liczby cytowań ok. 4%, co uplasowało Polskę na 21 miejscu zestawienia,
- 4) w dziedzinie nanomateriałów dorobek polskich uczonych w stosunku do dorobku innych krajów OECD wyniósł w przybliżeniu 1%, co postawiło nasz kraj na 28 miejscu w tabeli,
- 5) wśród badań medycznych udział polskich publikacji na temat badań nad rakiem w ogólnej liczbie najważniejszych opracowań na ten temat wyniósł ok. 2,5%; natomiast polskie publikacje naukowe na temat chorób układu krążenia stanowią ok. 2% najważniejszych opracowań w tej dziedzinie na świecie,
- 6) Polska zajęła 24 miejsce w światowych badaniach nad mózgiem.

W ramach projektów celowych dofinansowywano ważne ze względów społeczno-gospodarczych badania stosowane i prace rozwojowe oraz badania przemysłowe i badania przedkonkurencyjne, które wraz z wdrożeniem wyników tych prac i niezbędnymi do wdrożenia inwestycjami, stanowią przedsięwzięcie gospodarcze lub społeczne. Obrazując efekty wymierne dla 45 wybranych projektów celowych (spośród 300 realizowanych) należy wskazać, że po roku od wdrożenia wyników projektów, uzyskano następujące korzyści: przy nakładach ogółem na ich wdrożenie w wysokości 70,9 mln zł, wartość sprzedaży w 2006 r. z tych projektów wyniosła 136,5 mln zł, oszczędność energii 1,3 mln zł, oszczędność materiałów 0,6 mln zł. Ponadto dokonano 21 zgłoszeń patentowych i uzyskano 12 patentów. Technologie i uzyskane wyroby otrzymały 17 nagród krajowych i międzynarodowych. Projekty te posiadały znaczne efekty niemierzalne z zakresu ochrony środowiska, np. ochrona atmosfery oraz zmniejszenie zanieczyszczenia wód.

W zakresie małych i średnich przedsiębiorstw w 2006 r. kontynuowano realizację umowy zawartej w 2005 r. z Naczelną Organizacją Techniczną – Federacją Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych na organizowanie i finansowanie konkursów o dofinansowanie projektów celowych w dziedzinach zastosowań praktycznych dla małych i średnich przedsiębiorstw. Przyrost przychodów ze sprzedaży w ramach realizowanych umów wyniósł 1.032,3 mln zł,

przyrost zysku brutto w ramach realizowanych umów 153,8 mln zł przy wzroście zatrudnienia o 959 osób. Dodatkowymi efektami ww. działalności są także: poprawa ochrony środowiska, poprawa konkurencyjności, pozyskanie nowych rynków, zwiększenie eksportu.

W 2006 r. po raz pierwszy zastosowano nowe zasady oceny parametrycznej jednostek naukowych wprowadzone przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Informatyzacji z dnia 4 sierpnia 2005 r. w sprawie kryteriów i trybu przyznawania i rozliczania środków finansowych na naukę. Nowe uregulowania prawne pozwoliły na bardziej obiektywną ocenę dorobku naukowego poszczególnych jednostek naukowych, a co się z tym wiąże, także na bardziej racjonalne ustalanie poziomu dofinansowania ich działalności statutowej. W ten sposób udoskonalono jedno z podstawowych narzędzi realizacji polityki naukowej państwa. Umożliwiło to koncentrację finansowania na najlepszych, najefektywniejszych jednostkach naukowych i priorytetowych kierunkach badań. Ocena parametryczna jednostek naukowych, uwzględniająca między innymi finansowanie nowych zadań, kontynuowaną działalność z uwzględnieniem wskaźnika efektywności, wspieranie pozyskiwania środków finansowych na badania z innych źródeł niż dotacja statutowa, stymuluje ciągły, wzmożony wysiłek uczonych w kierunku podnoszenia poziomu badań naukowych w celu uzyskania możliwości publikowania ich wyników w renomowanych czasopismach naukowych o zasięgu międzynarodowym i uzyskiwania patentów międzynarodowych. Tego rodzaju osiągnięcia są bowiem najwyżej punktowane w trakcie oceny parametrycznej. Dzięki temu mechanizmowi ulega poprawie pozycja międzynarodowa Polski w zakresie nauki. Wyniki oceny działalności jednostek naukowych są przedstawiane w formie kategorii od 1 do 5, przy czym kategoria 1 jest najwyższa. W rezultacie oceny parametrycznej przeprowadzonej w 2006 r. liczba jednostek, dla których ustalono kategorię 1 wzrosła o 7,4% (24 jednostki), a liczba jednostek drugiej kategorii wzrosła o 11,25% (26 jednostek).

W obszarze nauki w 2006 r. rozpoczęto prace w zakresie tworzenia Centrum Nauki Kopernik, placówki, która jako jedna z najnowocześniejszych w Europie, przyczyni się do budowania wizerunku naszego kraju jako państwa inwestującego w naukę i edukację. W celu stworzenia bazy materialnej, która pozwoli na podjęcie przez Centrum zadań w zakresie upowszechniania nauki i kultury oraz podnoszenia standardów edukacji, Rada Ministrów ustanowiła w 2006 r. program wieloletni pn. „Ekspozycja Centrum Nauki Kopernik”. Na realizację programu wieloletniego wydatkowano 5.560 tys. zł. Środki te przekazano głównie na zaprojektowanie, wykonanie i zainstalowanie dwóch działów ekspozycji stałej Centrum: „Świat w Ruchu” oraz „Człowiek i Środowisko”.

Zadania z obszaru nauki realizowała także Polska Akademia Nauk – państwowa instytucja naukowa działająca poprzez wyłonioną w drodze wyborów korporację uczonych oraz podległe Akademii placówki naukowe. Działalność naukowa Akademii, w szczególności

działalność statutowa jej placówek naukowych, inwestycje służące celom naukowym oraz badania naukowe realizowane w różnych formach projektów badawczych, finansowana jest ze środków budżetowych przewidzianych na naukę. Natomiast wydatki Akademii, ujmowane w części 67 budżetu państwa w wysokości 53.697 tys. zł, przeznaczone zostały na finansowanie struktury korporacyjnej tej instytucji, współpracę naukową z zagranicą oraz działalność pomocniczych placówek naukowych, w tym bibliotek, archiwów, zagranicznych stacji naukowych.

Wspomagającym źródłem finansowania zadań w obszarze nauki były również środki Funduszu Nauki i Technologii Polskiej w wysokości 50.316 tys. zł. Przekazane zostały na zadania inwestycyjne służące potrzebom badań naukowych oraz upowszechnianie i promowanie osiągnięć naukowych.

2. Edukacja

Edukacja jest spójnym systemem kształcenia i wychowania obejmującym różne poziomy kształcenia w formie instytucjonalnej i pozainstytucjonalnej. W systemie tym uczestniczą dzieci, młodzież i dorośli nabywając wiedzę ogólną lub zawodową, a także umiejętności.

Zapewnienie rozwoju intelektualnego obywateli, realizowanego w ramach procesu wychowania i kształcenia dzieci i młodzieży jest jedną z podstawowych funkcji państwa. Sprawnie funkcjonujący system edukacyjny warunkuje możliwość wykorzystania społecznego potencjału rozwojowego, przez co stanowi jedno z kluczowych narzędzi budowania wzrostu gospodarczego oraz wzmocnienia konkurencyjności gospodarki.

Środki budżetu państwa w obszarze edukacji kierowane są do podmiotów prowadzących szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne oraz bezpośrednio do uczelni prowadzących zajęcia dydaktyczne dla studentów. Służą zarówno zapewnieniu odpowiedniego poziomu i jakości kształcenia, jak również stworzeniu warunków powszechnego dostępu do edukacji, realizowanego przede wszystkim poprzez system świadczeń z zakresu pomocy materialnej. Na powyższy cel w 2006 roku przeznaczono prawie 40 mld złotych, tj. o ponad 5,8% więcej niż w roku 2005, z tego na zadania w sferze oświaty i wychowania wydatkowano kwotę 29.732.628 tys. zł, natomiast dla szkolnictwa wyższego przypadła kwota 9.965.843 tys. zł.

Oświata i wychowanie

Realizatorami zadań w sferze oświaty i wychowania są współdziałające ze sobą, choć zachowujące odrębne kompetencje i tożsamość, organy administracji rządowej, jednostki samorządu terytorialnego, szkoły i placówki oświatowe, a także organizacje pozarządowe i pracodawcy.

Zadania realizowane w 2006 r. w obszarze oświata i wychowanie miały przede wszystkim na celu:

- zapewnienie powszechności kształcenia na poziomie podstawowym, gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym,
- wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży poprzez zmniejszenie różnic w dostępie do edukacji wynikających z trudnej sytuacji uczniów oraz tworzenie warunków umożliwiających pobieranie nauki we wszystkich typach szkół przez dzieci i młodzież niepełnosprawną,
- podniesienie poziomu i jakości kształcenia m.in. poprzez dokształcanie i doskonalenie kadry nauczycielskiej, wzmacnianie sprawowania nadzoru pedagogicznego nad publicznymi i niepublicznymi szkołami i placówkami oświatowymi,
- dostosowanie kierunków, treści i form kształcenia do wymogów rynku pracy,
- umożliwienie uczniom szczególnie uzdolnionym realizowania indywidualnych programów nauczania.

W roku 2006 na finansowanie zadań oświatowych wydatkowano z budżetu państwa 29.732.628 tys. zł. Gros środków, tj. 26.780.958 tys. zł skierowanych zostało do jednostek samorządu terytorialnego w formie części oświatowej subwencji ogólnej. Zostały one przeznaczone głównie na finansowanie zadań związanych z prowadzeniem szkół i placówek oświatowych, a także dotowanie szkół i placówek niepublicznych prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne.

Oprócz części oświatowej subwencji ogólnej budżety samorządów zostały dodatkowo zasilone strumieniem dotacji z budżetu państwa w wysokości 658.072 tys. zł na realizację zadań bieżących związanych przede wszystkim z:

- dofinansowaniem systemu pomocy materialnej dla uczniów - zgodnie z postanowieniami ustawy o systemie oświaty - 578.070 tys. zł, realizowanej w formie:
  - świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym,
  - pomocy materialnej o charakterze edukacyjnym, kierowanej do uczniów pochodzących z rodzin ubogich, potrzebujących szczególnego wsparcia - zgodnie z programem rządowym mającym na celu wspieranie powstawania i realizacji regionalnych lub lokalnych programów wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w 2006 r.,
  - stypendiów dla uczniów pochodzących z rodzin byłych pracowników państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej zgodnie z programem rządowym uchwalonym na lata 2006-2008,

- zakupu podręczników szkolnych o wartości do 100 zł dla uczniów podejmujących naukę w klasach pierwszych szkół podstawowych oraz szkół muzycznych I stopnia w roku szkolnym 2006/2007 – zgodnie z programem rządowym „Wyprawka szkolna”,
- dofinansowaniem pracodawcom kosztów przygotowania zawodowego młodocianych pracowników zgodnie z art. 70b ust. 8 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty – 60.184 tys. zł,
- wprowadzeniem od 1 września 2006 r. nauczania języka angielskiego w klasach pierwszych szkół podstawowych i ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia realizujących program szkoły podstawowej – 15.826 tys. zł.

W 2006 r. z budżetów właściwych ministrów prowadzących szkoły i placówki oraz realizujących zadania oświaty i wychowania, a także z budżetów wojewodów środki budżetowe wydatkowano głównie na:

- funkcjonowanie szkół i placówek artystycznych prowadzonych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego - 437.971 tys. zł,
- finansowanie szkół przywieziennych oraz wynagrodzeń dla nauczycieli zatrudnionych w zakładach poprawczych, schroniskach dla nieletnich i rodzinnych ośrodkach diagnostyczno-konsultacyjnych, prowadzonych przez Ministra Sprawiedliwości – 114.146 tys. zł,
- utrzymanie 16 kuratoriów oświaty wraz z delegaturami – 132.773 tys. zł,
- działalność 15 jednostek bezpośrednio podległych Ministrowi Edukacji Narodowej – 209.394 tys. zł, realizujących następujące zadania merytoryczne:
  - finansowanie szkół i placówek oświatowych przy ambasadach i konsulatach RP, kierowanie nauczycieli do pracy w środowiskach polonijnych (głównie na Wschodzie) oraz wsparcie oświaty polonijnej w postaci zakupu pomocy naukowych, dydaktycznych oraz książek,
  - realizacja systemu egzaminów zewnętrznych,
  - modernizacja podstaw programowych kształcenia w 138 zawodach oraz opiniowanie programów nauczania,
  - tworzenie rozwiązań systemowych w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, wychowania, promocji zdrowia, profilaktyki i resocjalizacji poprzez doskonalenie kadr,
- organizację przez Ministerstwo Edukacji Narodowej oraz kuratorów oświaty wypoczynku wakacyjnego dla dzieci z rodzin najuboższych, w tym dzieci pochodzących z rodzin byłych pracowników państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej, jak również na organizację

wypoczynku dla dzieci pochodzenia polskiego zamieszkałych poza granicami kraju – 38.500 tys. zł.

Ponadto ze środków zaplanowanych w budżecie Ministra Edukacji Narodowej realizowano w 2006 r. następujące cele:

- sfinansowano udział strony polskiej w realizacji programów wspólnotowych Unii Europejskiej: "Młodzież" oraz "Leonardo da Vinci II", a także opłacano składki do organizacji międzynarodowych - 19.548 tys. zł, w tym do Organizacji „Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży” 18.516 tys. zł,
- różnorodne formy kształcenia i doskonalenia nauczycieli, w których uczestniczyło ok. 54.290 nauczycieli, co stanowi około 8,3% wszystkich nauczycieli zatrudnionych w kraju,
- doskonalono system informacji oświatowej,
- dofinansowano działalność edukacyjno-kulturalną dzieci i młodzieży poprzez animowanie czasu wolnego. Zajęcia te były organizowane przez placówki wychowania pozaszkolnego, w 2006 r. wzięło w nich udział 964.396 dzieci i młodzieży. Przeznaczono na ten cel kwotę 218 tys. zł.

W 2006 r. w sektorze oświaty i wychowania były realizowane projekty przy współudziale środków z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach dwóch działań Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich realizowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej:

- Działanie 2.1 - Zwiększenie dostępu do edukacji – promocja kształcenia przez całe życie. W ramach tego działania są realizowane projekty odnoszące się do wszystkich poziomów kształcenia – od edukacji przedszkolnej do kształcenia ustawicznego osób dorosłych ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców terenów wiejskich,
- Działanie 2.2 - Podnoszenie jakości edukacji w odniesieniu do potrzeb rynku pracy. Działanie to ma głównie na celu upowszechnianie technik informacyjno-komunikacyjnych w procesie kształcenia, doskonalenie nauczycieli, akredytację instytucji edukacyjnych.

W ramach powyższych działań zaakceptowano do realizacji projekty na kwotę 223.962 tys. zł.

Na realizację zadań inwestycyjnych w zakresie oświaty i wychowania wydatkowano w 2006 r. 476.114 tys. zł.

Największe grupy inwestycji oświaty i wychowania oraz edukacyjnej opieki wychowawczej stanowiły: zakup sprzętu i wyposażenia, w tym głównie komputerowego

i informatycznego, na rzecz szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych, policealnych, zakładów kształcenia nauczycieli, bibliotek szkolnych i pedagogicznych, centrów kształcenia ustawicznego i centrów kształcenia praktycznego, Ochotniczych Hufców Pracy, Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych i Kuratoriów Oświaty oraz zakup autobusów szkolnych.

Do najbardziej istotnych zadań budowlanych należy zadania realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego dofinansowywane w ramach kontraktów wojewódzkich oraz ZPORR (głównie budowa i rozbudowa obiektów oświatowych, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych oraz młodzieżowych ośrodków socjoterapii), Kuratoria Oświaty, szkoły artystyczne (internaty).

Szkolnictwo wyższe

Zadania realizowane w 2006 r. w obszarze szkolnictwo wyższe miały przede wszystkim na celu:

- zapewnienie powszechności kształcenia na poziomie wyższym,
- wyrównanie szans edukacyjnych młodzieży poprzez system pomocy materialnej,
- podniesienie poziomu i jakości kształcenia,
- kontynuowanie współpracy międzynarodowej.

Na realizację zadań w tym obszarze w 2006 r. z budżetu państwa wydatkowano kwotę 9.965.843 tys. zł. Przeważającą część tych środków (blisko 94%) wykorzystano na prowadzenie działalności dydaktycznej przez szkoły wyższe oraz na udzielanie pomocy materialnej dla studentów i doktorantów.

W 2006 r. z budżetu państwa przekazano dotacje podmiotowe na działalność dydaktyczną dla 130 uczelni publicznych oraz 5 niepublicznych uczelni katolickich. Otrzymane środki uczelnie finansowane z budżetu państwa przeznaczyły przede wszystkim na wydatki związane z procesem dydaktycznym, tj. na koszty kształcenia studentów, uczestników studiów doktoranckich oraz kadr naukowych.

Według wstępnych danych w publicznych i niepublicznych uczelniach w roku akademickim 2006/2007 kształciło się ogółem 1.941.445 studentów. W 2006 r. w szkołach wyższych zatrudnionych było 142.311 osób.

W 2006 r. kontynuowano proces rozwoju uczelni publicznych poprzez tworzenie nowych kierunków studiów uwzględniających przede wszystkim zapotrzebowanie występujące na rynku pracy. W tym okresie w szkołach wyższych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego utworzono 77 kierunków studiów i 6 makrokierunków.

W celu zapewnienia odpowiedniej infrastruktury uczelni w 2006 r. z budżetu państwa przeznaczono 437.766 tys. zł na dofinansowanie zadań inwestycyjnych w uczelniach publicznych.

Główną grupę realizowanych w 2006 r. inwestycji szkolnictwa wyższego stanowi 140 zadań inwestycyjnych uczelni publicznych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego; 59 z nich zostało zakończonych z efektami rzeczowymi w postaci nowo powstałej powierzchni użytkowej na potrzeby działalności dydaktycznej uczelni (105.441 m²) oraz domów studenckich (7.250 m²). Jako pozostałe ważniejsze zadania z zakresu szkolnictwa wyższego wymienić należy inwestycje budowlane w 14 uczelniach artystycznych, 18 zadań inwestycyjnych uczelni medycznych (zakończono 11) oraz kontynuację budowy budynku dydaktycznego Szkoły Głównej Służby Pożarniczej w Warszawie. W 2006 r. kontynuowano również proces wyposażania w sprzęt komputerowy i biurowy Biura Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów oraz Biura Państwowej Komisji Akredytacyjnej.

Realizując zadania zmierzające do wyrównywania szans edukacyjnych wspierano proces studiowania poprzez udzielanie bezzwrotnej pomocy materialnej dla studentów i doktorantów, a także poprzez system kredytów studenckich. Pomocą materialną są objęci studenci wszystkich kierunków studiów niezależnie od formy studiów oraz osoby cywilne studiujące w uczelniach wojskowych.

W 2006 r. z budżetu państwa przekazano 1.552.349 tys. zł na zasilenie uczelnianych funduszy pomocy materialnej dla studentów i doktorantów. Ze środków tych studenci otrzymali stypendia socjalne, stypendia specjalne dla osób niepełnosprawnych, stypendia na wyżywienie, stypendia mieszkaniowe oraz zapomogi. W roku akademickim 2006/2007 ponad 336,6 tys. osób otrzymało świadczenia socjalne. Rozszerzono krąg osób mogących otrzymywać bezzwrotną pomoc materialną z budżetu państwa, gdyż od października 2006 r. uprawnienia do pomocy materialnej otrzymali także doktoranci.

Na zasilenie Funduszu Pożyczek i Kredytów Studenckich w 2006 r. z budżetu państwa przeznaczono kwotę 74.800 tys. zł. W ramach akcji kredytowej w roku akademickim 2005/2006 banki zawarły 23.940 umów kredytowych. Z poręczeń spłaty kredytu udzielonych przez Bank Gospodarstwa Krajowego skorzystało 3.617 studentów (15,1% kredytobiorców). Ponadto Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa poręczyła spłatę kredytów za 609 kredytobiorców pochodzących z obszarów wiejskich.

W 2006 r. weszły w życie nowe regulacje prawne mające na celu rozszerzenie dostępności kredytów studenckich. Poprzez wprowadzenie możliwości wyboru niższej raty –

400 zł (dotychczasowa 600 zł) zmniejszono liczbę osób, które dotychczas nie mogły otrzymać kredytu z powodu braku odpowiedniego poręczenia lub zabezpieczenia finansowego. Ponadto umożliwiono zmianę banku na inny, w przypadku uzyskania negatywnej oceny zabezpieczenia kredytu.

W celu podnoszenia jakości kształcenia właściwi ministrowie nadzorujący szkoły wyższe przyznawali stypendia dla studentów za wyniki w nauce i wybitne osiągnięcia sportowe. W 2006 r. z budżetu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego wypłacono ogółem 2.454 stypendiów za osiągnięcia w nauce oraz 467 stypendiów za wybitne osiągnięcia sportowe.

W ramach wydatków przeznaczonych na zapewnienie odpowiedniego poziomu nauczania w szkołach wyższych finansowano działalność Państwowej Komisji Akredytacyjnej. Komisja ta dokonuje ocen jakości kształcenia na danych kierunkach studiów, opiniuje spełnianie przez uczelnie warunków do prowadzenia studiów wyższych oraz opiniuje wnioski o utworzenie uczelni. W 2006 r. Państwowa Komisja Akredytacyjna sformułowała 407 ocen jakości kształcenia, z tego 2 wyróżniające, 329 pozytywnych, 65 warunkowych i 11 negatywnych.

Działania realizowane w ramach współpracy międzynarodowej polegały przede wszystkim na:

- finansowanie świadczeń stypendialnych stypendystów Rzeczypospolitej Polskiej; stypendia przyznawane przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego wypłacone zostały dla 3,7 tys. osób niebędących obywatelami polskimi, kształcących się w Polsce na prawach stypendystów strony polskiej,
- wypłacie stypendiów studenckich, doktoranckich i stażowych dla Polaków kierowanych za granicę w celu kształcenia; w roku 2006 za granicą kształciło się 1.742 Polaków, z czego 365 otrzymało stypendia RP,
- wspieraniu nauczania języka polskiego w zagranicznych ośrodkach akademickich; w 2006 r. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego skierowało do 30 krajów 86 pracowników dydaktycznych – specjalistów w dziedzinie języka polskiego.

3. Sport

Sport jest jedną z istotnych wartości dla rozwoju społecznego i gospodarczego kraju. Rolą państwa w obszarze kultury fizycznej i sportu, na miarę standardów rozwiniętych krajów Unii Europejskiej jest przede wszystkim stwarzanie warunków i dbałość o prawidłowy rozwój poprzez tworzenie prawa regulującego zasady uczestnictwa i działalności w sporcie, subsydiowanie ze środków budżetowych zadań w zakresie przygotowań olimpijskich

i budowy obiektów o szczególnym znaczeniu dla sportu, szkolenie utalentowanej sportowo młodzieży, kształcenie specjalistów, rozwój działań mających na celu upowszechnianie dostępu do różnych form sportowej aktywności społeczeństwa.

Na realizację zadań w tej dziedzinie w 2006 r. poniesiono łączne nakłady w wysokości 733,6 mln zł, obejmujące wydatki budżetu państwa (271,5 mln zł) oraz państwowych funduszy celowych, tj. Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (450,7 mln zł) i Funduszu Zajęć Sportowo-Rekreacyjnych dla Uczniów (11,4 mln zł).

Tworzenie warunków dla rozwoju sportu w Polsce w 2006 r. realizowane było głównie poprzez:

Rozwój sportu kwalifikowanego

Głównym zadaniem było przygotowywanie reprezentacji narodowej do igrzysk olimpijskich, mistrzostw Europy i świata przy udziale polskich związków sportowych. Założenia programowe opierały się na rozwijaniu tych dyscyplin, które przynoszą najczęściej medali i punktów oraz takich, w których pozycja w świecie naszych zawodników oraz potencjał szkoleniowy i zaplecze infrastruktury sportowej stwarzają szanse na uzyskanie w niedalekiej przyszłości wysokiej pozycji w światowym współzawodnictwie. Realizacja tego zadania odbywała się m.in. poprzez tworzenie odpowiednich warunków szkoleniowo-treningowych na potrzeby kadry narodowej i olimpijskiej oraz kadry młodzieżowej, zwiększenie wykorzystania możliwości obiektów sportowych dla organizacji dużych imprez o charakterze widowiskowym, zwiększenie roli badań diagnostyczno-naukowych w procesie szkolenia oraz zwiększenie roli i zakresu opieki medycznej w procesie szkoleniowym. Do tej sfery należy zaliczyć także działalność szkoleniową prowadzoną przy wykorzystaniu infrastruktury sportowej Centralnego Ośrodka Sportu oraz działalność programową w dziedzinie badań antidopingowych, prowadzoną przez Komisję do Zwalczenia Dopingu w Sporcie.

W 2006 r. szkoleniem objęto 7.420 zawodników kadry narodowej w 66 dyscyplinach olimpijskich i nieolimpijskich w ramach realizacji programu przygotowań olimpijskich Pekin'2008 oraz przygotowań do mistrzostw świata i Europy. Zorganizowano 6.663 akcje szkoleniowe, przygotowujące do udziału w zawodach rangi mistrzowskiej, w tym 1.578 akcji objętych programem szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo w Akademickich Centrach Szkolenia Sportowego. Zakończono realizację rozpoczętego w 2002 r. programu Turyn'2006. W XX Zimowych Igrzyskach Olimpijskich Turyn'2006 wystartowało 46 polskich sportowców. Reprezentanci Polski uczestniczyli w 9 rozgrywkach finałowych. Medale i miejsca punktowane zdobyło 13 zawodników, co dało Polsce 20 miejsce w ogólnej punktacji, na 80 państw biorących udział w Igrzyskach.

Kontynuowano wypłaty świadczeń dla 243 byłych medalistów olimpijskich, przyznano nagrody dla 400 zawodników za wybitne osiągnięcia sportowe oraz dla 450 trenerów, instruktorów i działaczy sportowych za szczególne wyniki w działalności szkoleniowej i za zasługi dla sportu.

W 2006 r. prowadzone były także przygotowania do organizacji w Polsce i na Ukrainie Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej w 2012 r. Do najważniejszych zadań w ramach II etapu przygotowań realizowanych przez Sztab Projektu EURO 2012 należała współpraca z przedstawicielami miast kandydackich do organizacji mistrzostw EURO 2012, przygotowanie planów architektonicznych stadionów, zapewnienie obsługi zadań Komitetu Wykonawczego, powołanego w 2005 r. przez Prezesa Rady Ministrów. Ponadto przez cały 2006 r. prowadzono kampanię, która miała za zadanie poinformowanie społeczeństwa o idei EURO 2012 oraz promowanie polsko-ukraińskiej oferty. Na zadania związane z organizacją Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej w 2012 r. wydatkowano 9,2 mln zł.

Łączne nakłady na realizację zadań w zakresie sportu kwalifikowanego w 2006 r. wyniosły ponad 200 mln zł.

Rozwój powszechności i dostępności sportu w społeczeństwie

Działania w obszarze sportu powszechnego miały na celu zwiększanie uczestnictwa społeczeństwa polskiego w systematycznej aktywności sportowej wpływającej na rozwój człowieka, jego zdrowie i jakość życia, stymulującej jego aktywność społeczną i zawodową. Priorytetowo traktowane były projekty o ogólnopolskim zasięgu działania z zakresu sportu powszechnego, służące umacnianiu i rozbudzaniu aktywności sportowej oraz wyrównywaniu dostępu do kultury fizycznej, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży, środowisk słabych ekonomicznie, niewydolnych społecznie i zagrożonych patologiami.

Szczególne znaczenie w sporcie dla wszystkich stanowiły zadania na rzecz rozwoju sportu w środowisku wiejskim, akademickim, rodzinie oraz w różnych grupach społecznych i zawodowych. W zakresie programu rozwoju sportu w środowisku wiejskim największy zakres zadań podjęły Ludowe Zespoły Sportowe, głównie poprzez realizację imprez rekreacyjno-sportowych, aktywizujących środowiska wiejskie do udziału w masowej kulturze fizycznej. Działania służące rozwojowi sportu akademickiego ukierunkowane były przede wszystkim na zwiększenie sportowej rywalizacji uczelnianej i międzyuczelnianej oraz organizację klubów AZS w szkolnictwie wyższym. Program na rzecz kultury fizycznej w rodzinie oraz różnych grupach zawodowych i społecznych koncentrował się na upowszechnianiu aktywnego modelu spędzania wolnego czasu oraz zapobieganie patologiom społecznym poprzez zwiększenie dostępności do kultury fizycznej w środowisku

pracy, miejscu zamieszkania, w środowisku społecznym, spełniające trzy podstawowe funkcje: prozdrowotną, wychowawczą i rodzinną.

Zadania związane z rozwojem sportu dzieci i młodzieży realizowane były przede wszystkim ze środków państwowych funduszy celowych.

Przeważająca część zadań finansowana była z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach programów „Szkolenie i współzawodnictwo sportowe młodzieży uzdolnionej sportowo” oraz „Sport wszystkich dzieci” (ok. 111 mln zł). W roku 2006 funkcjonowało 79 placówek szkolnictwa sportowego (publiczne i niepubliczne szkoły mistrzostwa sportowego oraz ośrodki szkolenia sportowego). Szkoleniem objęto ogółem 4.123 zawodników. Realizowane były szkolenia kadr wojewódzkich młodzików, juniorów młodszych i juniorów. W grupie młodzików przeszkolono ponad 17 tys. zawodników, a w grupie juniorów – ok. 9 tys. osób. W tę sferę działań wpisuje się również organizacja corocznej Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży, w której w 2006 r. wzięło udział blisko 13 tys. uczestników. W zakresie sportu wszystkich dzieci najistotniejszymi zadaniami była kontynuacja akcji „Sportowe wakacje”, programu „Animator sportu dzieci i młodzieży”, organizacja masowych imprez sportowych i rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży oraz zakup i dystrybucja sprzętu sportowego.

Działania na rzecz rozwoju sportu dzieci i młodzieży prowadzone były również przy wykorzystaniu środków pochodzących z Funduszu Zajęć Sportowo-Rekreacyjnych dla Uczniów (11 mln zł). Miały one na celu wzbogacanie oferty wychowawczej skierowanej do młodego pokolenia, upowszechniającej nawyki traktowania szeroko rozumianego sportu, jako ważnego czynnika zachowania zdrowia i dobrej kondycji fizycznej. Podstawowym zadaniem było wyrównywanie szans dostępu do kultury fizycznej dzieci i młodzieży, w szczególności zamieszkałych na terenach najuboższych. W zajęciach organizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz organizacje pozarządowe uczestniczyło łącznie blisko 356 tys. dzieci i młodzieży.

Odrębne programy sportowe realizowane były w środowiskach osób niepełnosprawnych. Zadania sportu osób niepełnosprawnych wynikają z szeroko rozumianych celów rehabilitacji, pełniąc wiele funkcji, m.in.: leczniczą, wychowawczo-psychologiczną, socjalizacyjną, społeczno-ekonomiczną oraz integracyjną.

Zadania z tego obszaru, finansowane z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (22,4 mln zł), realizowane były przy stałej współpracy z organizacjami pozarządowymi, szczególnie z organizacjami pożytku publicznego i ogólnopolskimi stowarzyszeniami działającymi w sferze kultury fizycznej i sportu. W 2006 r. prestiżową imprezą były Igrzyska Paraolimpijskie w Turynie. Polscy sportowcy (11 osób) uzyskali w klasyfikacji generalnej

10 miejsce na 39 ekip narodowych, zdobywając 2 złote medale w biegach narciarskich. Realizowano także zadania związane m.in. z uczestnictwem osób niepełnosprawnych w przygotowaniach do mistrzostw świata i Europy, z organizacją udziału w letnich i zimowych obozach sportowych, w zajęciach sekcji sportowych i rekreacyjnych, imprezach rekreacyjno-sportowych oraz w szkoleniu centralnym, zgrupowaniach i konsultacjach. W ramach programu zrealizowano 1.653 zadania z udziałem przeszło 88 tys. osób niepełnosprawnych

Łączne nakłady na realizację zadań w zakresie sportu powszechnego w 2006 r. wyniosły ponad 166 mln zł.

Rozwój infrastruktury sportowej

Zadania tego obszaru finansowane były przede wszystkim ze środków pochodzących z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (314,7 mln zł). Dofinansowaniem były objęte inwestycje polegające na budowie, rozbudowie, przebudowie, modernizacji i wyposażeniu obiektów w urządzenia dla potrzeb sportu oraz remonty obiektów, w szczególności pełnowymiarowych hal sportowych, w tym przyszkolnych sal gimnastycznych, krytych pływalni, lodowisk, boisk i stadionów sportowych oraz innych specjalistycznych obiektów sportowych.

W 2006 r. realizowano 1.148 inwestycji, w tym 389 noworozpoczynanych (260 inwestycji terenowych, 15 inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu oraz 114 boisk wielofunkcyjnych) i 759 inwestycji kontynuowanych (707 inwestycji terenowych, 52 inwestycje o szczególnym znaczeniu dla sportu). W omawianym okresie rozliczono 443 inwestycje terenowe i 16 inwestycji centralnych. Największa ilość inwestycji oddanych do użytku dotyczyła województw: mazowieckiego (67), śląskiego (42), małopolskiego (39), lubuskiego (35), łódzkiego (34) i podkarpackiego (34).

Ponadto realizowano projekty inwestycyjne objęte kontraktami wojewódzkimi oraz programami rozwoju regionalnego, służące poprawie infrastruktury lokalnej, głównie w gminach. Środki na ten cel pochodziły z budżetu państwa (39,2 mln zł). W większości inwestycje dotyczyły budowy lub modernizacji obiektów sportowych, takich jak: boiska piłkarskie, pływalnie, hale sportowe, stadiony.

Łączne nakłady na realizację zadań związanych z rozwojem infrastruktury sportowej wyniosły blisko 354 mln zł.

3.2.4. Kultura i dziedzictwo narodowe

W 2006 r. w dziedzinie kultury i dziedzictwa narodowego podstawowe kierunki działań realizowane były w ramach trzech zasadniczych obszarów:

- 1) upowszechniania kultury,
- 2) szkolnictwa artystycznego,
- 3) rozwoju infrastruktury kulturalnej.

Na realizację zadań w tej dziedzinie poniesiono łączne nakłady w wysokości 2.161,0 mln zł, obejmujące wydatki budżetu państwa (2.038,8 mln zł) oraz wydatki państwowych funduszy celowych, tj.: Funduszu Promocji Kultury (119,8 mln zł), Funduszu Promocji Twórczości (0,8 mln zł) i Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (1,6 mln zł).

Głównym celem w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego była materialna poprawa stanu zachowania zabytków, ich adaptacja oraz zwiększenie dostępności dla mieszkańców, turystów, jak również inwestorów, a tym samym zwiększenie atrakcyjności regionów. Wspierane były prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach ruchomych i nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków. Kontynuowano działania związane z ewidencją zabytków i prowadzeniem rejestrów, a także przeprowadzaniem analiz i badań nad zabytkami.

Nakłady poniesione w 2006 r. wraz z wydatkami zaplanowanymi na prace konserwatorskie przez różne jednostki budżetowe posiadające siedziby w obiektach zabytkowych (62,2 mln zł) oraz wydatkami na utrzymanie służb konserwatorskich (36,4 mln zł), wyniosły 230,8 mln zł.

Podejmowane w tej sferze działania dały wymierne efekty. I tak np. w ramach zadań realizowanych przez resort kultury zrewitalizowano 193 obiekty zabytkowe. Ponadto opracowano 12 programów opieki nad zabytkami, przeprowadzono 8 badań archeologicznych, wydano 334 opinie w sprawach zabytków oraz przygotowano 38 opinii i uzgodnień projektów dotyczących zabezpieczenia obiektów zabytkowych.

Kontynuowane były prace związane z uzupełnieniem zbiorów muzealnych poprzez zakup dzieł sztuki dla instytucji muzealnych oraz działania zmierzające do wykupu depozytów muzealnych. W 2006 r. organy administracji rządowej były organizatorami 29 muzeów, w tym 12 prowadzonych wspólnie z jednostkami samorządu terytorialnego. Muzea prowadzone przez resort kultury wzbogaciły swoje zbiory o 45 tys. nowych muzealiów, co stanowiło 3,4% ogólnego stanu ich posiadania. W omawianym okresie muzea odwiedziło blisko 5,2 mln osób, w tym 1,3 mln młodzieży szkolnej. W ramach działalności oświatowej zorganizowano ok. 8 tys. odczytów, seansów filmowych i koncertów, w których

uczestniczyło ok. 0,5 mln widzów, a także 13 tys. zajęć i lekcji dla ok. 0,3 mln uczniów i młodzieży szkolnej. Zorganizowano 184 wystawy czasowe, w tym 6 poza granicami kraju, przygotowano 344 tytuły wydawnicze (katalogi, informatory, foldery, plakaty i inne wydawnictwa) w łącznym nakładzie 1,3 mln egzemplarzy. Łącznie na realizację działań w sferze muzealnictwa przeznaczono 253,4 mln zł.

Ponadto w 2006 r. realizowano program wieloletni „Dziedzictwo Fryderyka Chopina 2010”, którego głównym celem jest kultywowanie i ochrona dziedzictwa kompozytora. Jednocześnie program ten służy stymulowaniu rozwoju oryginalnych badań naukowych i rozbudzeniu zainteresowań młodych naukowców problematyką chopinologiczną. Wydatki na ten cel wyniosły 28,1 mln zł.

W omawianym okresie m.in. zorganizowano Ogólnopolski Konkurs Chopinowski, festiwal „Chopin i jego Europa” kontynuowano niedzielne recitale chopinowskie w domu urodzenia kompozytora, przygotowano międzynarodową konferencję chopinologiczną pt. „Chopin w Paryżu: Lata trzydzieste”, wydano serię dzieł Fr. Chopina w wersji faksymilowanej, prowadzono konserwację zbiorów muzealnych związanych z kompozytorem. Realizowano także zadania inwestycyjne związane z budową Centrum Chopinowskiego, rewaloryzacją zespołu pałacowo-parkowego w Sannikach, rewitalizacją zabytkowego pałacu w Szafarni, Zamku Ostrogskich, Domu Urodzenia Kompozytora w Żelazowej Woli, a ponadto dokonano zakupów historycznych i współczesnych fortepianów oraz różnych eksponatów muzealnych.

Wspierana była działalność bibliotek i archiwów. Łączne wydatki w tej sferze wyniosły ponad 235 mln zł.

Biblioteki publiczne wspierane były głównie poprzez działania na rzecz odbudowy księgozbioru bibliotek polskich. W ten obszar wpisują się także zadania mające na celu powstrzymanie destrukcji polskich zasobów bibliotecznych i archiwalnych, realizowane w ramach programu wieloletniego „Kwaśny papier” oraz działania służące poprawie standardu usług świadczonych niepełnosprawnym, ujęte w programie wieloletnim „Rozwój Biblioteki Centralnej Polskiego Związku Niewidomych”.

W 2006 r. dotacje na zakup nowości wydawniczych zostały skierowane do 2.257 bibliotek, ze szczególnym uwzględnieniem bibliotek wiejskich i bibliotek na obszarach zmarginalizowanych. Działania nakierowane były także na wsparcie publikacji, promocji wydawnictw książkowych i nutowych o wysokich kryteriach jakościowych, wydarzeń literackich oraz wszelkich akcji promujących czytelnictwo. Polska literatura została zaprezentowana na 13 zagranicznych imprezach targowych.

Realizując program „Rozwój Biblioteki Centralnej Polskiego Związku Niewidomych” dokonano zakupów materiałów bibliotecznych na płytach CD i w zapisie cyfrowym, przeprowadzono konserwację zbiorów Centralnej Biblioteki Niewidomych. Ponadto zorganizowano 42 imprezy kulturalno - integracyjne dla osób niewidomych i słabo

widzących. Wydatki na realizację tego programu wyniosły 2,3 mln zł, w tym 1,6 mln zł ze środków PFRON.

W ramach programu wieloletniego „Kwaśny papier” m.in. zakończono prace badawcze związane z wdrożeniem produkcji trwałych papierów archiwalnych. Zakupiono instalacje do odkwaszania zbiorów w Bibliotece Narodowej oraz w archiwach państwowych, wykonano rozbudowę i adaptację budynków pozwalających na uruchomienie pracowni i laboratoriów. W 2006 r. Biblioteka Narodowa przeprowadziła odkwaszenie ok. 380 tys. arkuszy dokumentów, Uniwersytet Jagielloński ok. 300 tys. arkuszy dokumentów oraz 36 tys. zbiorów bibliotecznych, w archiwach odkwaszono 10 tys. arkuszy dokumentów wielkoformatowych, przeprowadzono mikrofilmowanie 480 tys. stron dokumentów i skanowanie 125 tys. dokumentów z mikrofilmów. Łącznie na realizację programu wydatkowano 17,6 mln zł.

Podstawowym celem w obszarze archiwów była realizacja ustawowych zadań w zakresie gromadzenia, przechowywania, opracowywania i udostępniania materiałów archiwalnych. Archiwa państwowe wykonywały także zadania związane z nadzorem nad archiwami zakładowymi, współpracą z samorządami i społecznościami lokalnymi w zakresie popularyzacji wiedzy o przeszłości środowisk lokalnych i o przekazach źródłowych zgromadzonych, przechowywanych i udostępnianych użytkownikom materiałów archiwalnych. Ponadto realizowano zadania z zakresu koordynacji, informacji, gromadzenia i udostępniania dokumentów osobowo-płacowych. W zakresie działalności informatycznej archiwów kontynuowane były prace dostosowawcze do standardów unijnych.

W 2006 r. powierzchnia magazynowa w archiwach państwowych została powiększona o blisko 8,8 tys. m kw. Liczba użytkowników zbiorów wzrosła o 6,5%, a ilość kwerend archiwalnych o 5,3%. Należy także odnotować, że w zakresie informatyzacji i komputeryzacji archiwów państwowych nastąpiła poprawa stopnia nasycenia sprzętem.

Działania związane z upamiętnianiem miejsc pamięci narodowej wykonywano w ramach programów i projektów, których realizacja została wcześniej zaplanowana jako wynik postulatów wielu środowisk społecznych, kombatanckich, jak również placówek dyplomatycznych. Przede wszystkim na terenie całego kraju prowadzone były remonty grobów i cmentarzy wojennych, a ponadto działania na rzecz ratowania polskiego dziedzictwa narodowego za granicą.

W 2006 r. w ramach zadań realizowanych przez Radę Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa przeprowadzono remonty 50 obiektów. Prace prowadzone poza granicami kraju dotyczyły m.in. renowacji i konserwacji mogił, nagrobków i rzeźb na terenie cmentarzy w Wilnie, Lwowie, Jerozolimie, Tangerze, Paryżu, opieki nad cmentarzami w Kazachstanie i Uzbekistanie, badań archeologiczno – ekshumacyjnych na terenie cmentarza ofiar NKWD w Bykowni koło Kijowa.

Na zadania związane ze sprawowaniem opieki nad miejscami walk i męczeństwa wydatkowano 20,7 mln zł, w tym 5,0 mln zł na zadania obejmujące remonty i utrzymanie grobów i cmentarzy wojennych, realizowane w 2006 r. przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz przez wojewodów w ramach działu 710 – Działalność usługowa.

Kolejnym obszarem działań był rozwój aktywności artystycznej i jej promocja, na który w 2006 r. przeznaczono ponad 415 mln zł.

W ramach rozwoju infrastruktury kulturalnej realizowane były przedsięwzięcia mające na celu wyrównywanie dostępu do dóbr i usług kultury, poprawę warunków funkcjonowania instytucji kultury oraz szkół i uczelni artystycznych i poprawę efektywności ich zarządzania. Realizacja w/w celów odbywała się poprzez współfinansowanie:

- budowy, modernizacji, adaptacji nieruchomości na cele kulturalne oraz nieruchomości szkół i uczelni artystycznych,
- rewitalizacji, modernizacji i adaptacji na cele kulturalne obiektów zabytkowych oraz przemysłowych obiektów o wysokiej wartości historycznej,
- przygotowania dokumentacji technicznej dla inwestycji realizowanych w ramach funduszy europejskich (np. projekty architektoniczne, studia wykonalności, analizy oddziaływania na środowisko, ekspertyzy konserwatorskie),
- zakupu i modernizacji trwałego wyposażenia do prowadzenia działalności kulturalnej,
- zakupu i modernizacji wyposażenia i sprzętu dydaktycznego dla szkół i uczelni artystycznych,
- budowy i rozbudowy sieci i systemów informatycznych.

W tym celu prowadzono prace przy obiektach obecnie będących w dyspozycji instytucji kultury i placówek szkolnictwa artystycznego, jak również działania mające na celu pozyskanie nowych obiektów na ich siedziby. W ramach tych działań m.in. kontynuowano prace związane z utworzeniem i rozpoczęciem działalności nowoczesnych placówek wystawienniczo-muzealnych, odpowiadających standardom światowego muzealnictwa, tj.: Muzeum Historii Polski, a także Centrum Nauki Kopernik – nowatorskiej placówki umożliwiającej interaktywną edukację naukową i kulturalną (przedsięwzięcie realizowane w ramach programu wieloletniego „Ekspozycja Centrum Nauki Kopernik”).

W sferze instytucji artystycznych realizowane zadania związane były z działalnością teatrów, oper, filharmonii i orkiestr, które dokonują adaptacji na potrzeby szerokiego grona odbiorców dzieł artystów tworzących w ww dziedzinach. W 2006 r. minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego prowadził 16 tego typu instytucji. W tym okresie instytucje

zorganizowały 2.169 przedstawień w teatrach, 509 przedstawień i koncertów w operach, 178 koncertów w filharmoniach. Frekwencja kształtowała się średnio na poziomie 76,4%.

Państwowe instytucje filmowe zrealizowały w 2006 r. m.in. produkcję 17 filmów fabularnych, 7 filmów dokumentalnych, 3 filmów edukacyjnych i 6 animowanych. Realizowano także zadania związane z opracowaniem utworów audiowizualnych, zdjęć i montażów do cyklicznych produkcji telewizyjnych, notacji archiwalnych Polskiej Kroniki Filmowej, rekonstrukcji negatywów i konserwacji zbiorów.

Istotna rola w tym obszarze przypada Polskiemu Instytutowi Sztuki Filmowej, który w dziedzinie kinematografii zajmuje się m.in. dofinansowywaniem przedsięwzięć z zakresu przygotowania projektów filmowych, produkcji filmów, dystrybucji i rozpowszechniania filmów, promocji polskiej twórczości filmowej i upowszechniania kultury filmowej. W 2006 roku Instytut dofinansował 24 filmy długometrażowe, w tym 21 filmów fabularnych, 2 dokumentalne i 1 animowany, 702 projekty ze sfery kinematografii, wśród nich 44 filmy fabularne, w tym 21 koprodukcji międzynarodowych, 86 filmów dokumentalnych i 16 animowanych.

W sferze upowszechniania kultury patronatem objęto bardzo różnorodne instytucje, zajmujące się popularyzacją polskiej kultury, języka, historii, dziedzictwa narodowego, a także poszukiwaniem nowych dróg ekspresji w różnych sferach twórczości m.in. rzeźbiarskiej, malarskiej, literackiej. Realizowano także liczne zadania z zakresu sztuki współczesnej i działalności wystawienniczej, działania służące popularyzacji osiągnięć twórców, w tym nieprofesjonalnych, a także przedsięwzięć edukacyjnych, mających na celu kształtowanie nawyku uczestnictwa w kulturze. Ponadto w dalszym ciągu wspierane były festiwale, konkursy, przeglądy, spotkania, wystawy artystyczne, imprezy kulturalne, popularyzacja książek i czasopism. Istotną rolę, służącą prezentacji twórczości, pełniły również stypendia przyznawane na realizację najwartościwszych programów oraz nagrody w uznaniu całokształtu działalności lub za wybitne osiągnięcia w dziedzinie: twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony dóbr kultury o znaczeniu ogólnokrajowym lub międzynarodowym.

Istotnym zagadnieniem była promocja kultury polskiej za granicą, której celem jest m.in. umocnienie, wspieranie i popularyzowanie polskiej kultury w świecie, krzewienie i wzmacnianie polskiej tożsamości kulturalnej, w tym wspieranie programów przeznaczonych dla Polonii i Polaków za granicą, zachowanie tożsamości narodowej w zjednoczonej Europie, poprawa wizerunku Polski na arenie międzynarodowej, m.in. poprzez realizację wielopłaszczyznowych przedsięwzięć kulturalnych we współpracy z partnerami zagranicznymi.

Kontynuowane były również działania mające na celu między innymi: podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej i państwowej, upowszechnianie wiedzy na temat

polskiego doświadczenia historycznego, kształtowanie postaw patriotycznych, przypominające w ciekawy sposób o polskiej historii. Ponadto realizowano zadania służące podtrzymywaniu tożsamości kulturalnej mniejszości narodowych i etnicznych oraz wspieraniu wydawania czasopism i publikacji w językach regionalnych.

Integralną częścią kultury narodowej jest szkolnictwo artystyczne, które w dużej mierze decyduje o teraźniejszości i przyszłości polskiej kultury. Łączne nakłady na tę sferę działań stanowiły 820,3 mln zł. Szkolnictwo artystyczne stanowi spójny i drożny system. Spełnia trzy podstawowe funkcje: dydaktyczną, kulturotwórczą i upowszechnieniową. O poziomie szkół i uczelni artystycznych świadczą sukcesy artystyczne uczniów, studentów i pedagogów oraz znaczenie imprez artystycznych organizowanych przez uczelnie i szkoły.

W 2006 r. w 18 uczelniach artystycznych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, kształciło się w systemie stacjonarnym i niestacjonarnym 14.239 studentów (1,07% ogólnej liczby studentów w kraju). W porównaniu z rokiem poprzednim ilość studentów na studiach dziennych wzrosła o 2%, na studiach wieczorowych o 8%, natomiast o 3% zmniejszyła się ilość studentów na studiach zaocznych. Uczelnie artystyczne zatrudniają 4.672 osoby, w tym 3.048 nauczycieli akademickich. Na jednego nauczyciela akademickiego przypada średnio 5 studentów, co związane jest z modelem kształcenia „mistrz – uczeń”. Bazę socjalną dla uczelni artystycznych stanowią domy studenckie, które dysponują 1.663 miejscami. Szczególnie ważną działalnością uczelni jest sfera współpracy z zagranicą, realizowana poprzez wymianę doświadczeń dydaktycznych i artystycznych między partnerskimi uczelniami, współpracę naukową, udział uzdolnionej młodzieży w różnorodnych imprezach artystycznych, w międzynarodowych konkursach i kursach mistrzowskich. Realizując wspólne projekty uczelnie budują także obraz polskiego szkolnictwa artystycznego na arenie międzynarodowej.

W sferze oświaty resort kultury prowadził 281 placówek publicznych, w tym 252 szkoły artystyczne I i II stopnia oraz dofinansowywał działalność 83 szkół niepublicznych. Szkolnictwo artystyczne zatrudnia 10.947 osób, w tym 8.288 nauczycieli. Działania podejmowane w sferze szkolnictwa artystycznego służyły także promocji uzdolnionej młodzieży, jak również stymulowaniu i zachęcaniu młodzieży do rozwoju twórczego. W 2006 roku wdrożono zmodyfikowany system przesłuchań muzycznych i przeglądów plastycznych. Ponadto zorganizowano 44 konkursy dla dzieci i młodzieży szkół artystycznych. Znacząco wzrosła także liczba stypendiów przyznawanych za wyniki w nauce uczniom szkół artystycznych. Odnotować należy, że od września 2006 r. przyznano 291 stypendiów dla uczniów 92 szkół artystycznych.

3.2.5. Zarządzanie administracją publiczną

Wydatki bieżące zostały zrealizowane w wysokości 8.276.933 tys. zł (97,3% planu po zmianach), w tym 86.132 tys. zł stanowią wydatki, które nie wygasły z upływem roku budżetowego (zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 grudnia 2006 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2006 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego).

Wydatki zostały przeznaczone na:

- utrzymanie i funkcjonowanie central ministerstw oraz na realizowane przez nie zadania - 1.524.448 tys. zł,
- funkcjonowanie urzędów centralnych - 508.178 tys. zł,
- utrzymanie i funkcjonowanie pozostałych jednostek - 245.468 tys. zł,
- współpracę z zagranicą - 1.032.515 tys. zł,
- funkcjonowanie służb skarbowych i celnych - 3.875.767 tys. zł,
- nadzór nad jednostkami samorządu terytorialnego - 169.260 tys. zł,
- zadania realizowane przez wojewodów - 921.297 tys. zł.

Utrzymanie i funkcjonowanie central ministerstw oraz realizowane przez nie zadania

Wydatki związane z utrzymaniem i funkcjonowaniem central ministerstw (łącznie z Kancelarią Prezesa Rady Ministrów) zrealizowano w kwocie 1.412.019 tys. zł. Jednostki te zapewniają obsługę merytoryczną, prawną, organizacyjną, techniczną i kancelaryjno-biurową Rady Ministrów, wiceprezesów Rady Ministrów oraz ministrów. Obsługują ponadto Kolegium do Spraw Służb Specjalnych, Radę Legislacyjną oraz pełnomocników Rządu, komitety, komisje wspólne, rady, zespoły, a także inne kolegialne organy pomocnicze, doradcze i opiniotawczo-doradcze.

Na pozostałe zadania realizowane przez ministerstwa wydatkowano 112.429 tys. zł. Z kwoty tej przypada na:

- Ministerstwo Finansów - 44.294 tys. zł. Wydatki przeznaczono na usługi serwisowe i zakupy sprzętu komputerowego w zakresie systemów funkcjonujących w jednostkach skarbowych i celnych, szkolenia zawodowe organizowane przez Ministerstwo Finansów na rzecz jednostek podległych, zakupy organizowane centralnie (np. pieczęci dla jednostek celnych) oraz na funkcjonowanie komisji działających przy Ministrze Finansów (Główna Komisja Orzekająca, Resortowa Komisja Orzekająca, Państwowa Komisja

Egzaminacyjna do Spraw Doradztwa Podatkowego, Komitet Standardów Rachunkowości, Komisja Egzaminacyjna na audytora wewnętrznego i Komisja Egzaminacyjna „Gry Losowe”) oraz na wydatki związane z programami strukturalnymi i przystosowaniem administracji skarbowej i celnej do wymogów Unii Europejskiej,

- Kancelarię Prezesa Rady Ministrów - 23.101 tys. zł, głównie na:
  - dotację dla Krajowej Szkoły Administracji Publicznej - 8.264 tys. zł,
  - sfinansowanie kosztów związanych z wizytą Ojca Świętego Benedykta XVI w Rzeczypospolitej Polskiej - 4.981 tys. zł,
  - finansowanie i współfinansowanie programów i projektów realizowanych ze środków funduszy strukturalnych – 3.363 tys. zł,
  - nagrody dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe - 2.406 tys. zł,
  - fundusz dyspozycyjny Prezesa Rady Ministrów - 1.595 tys. zł,
  - nagrody Prezesa Rady Ministrów za rozprawy doktorskie i habilitacyjne oraz działalność naukową i naukowo - techniczną lub artystyczną oraz na nagrody dla laureatów Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej -1.480 tys. zł,
  - koszty obsługi administracyjnej i kancelaryjnej Rady do Spraw Uchodźców (głównie wynagrodzenia ryczałtowe członków Rady oraz wynagrodzenia za udział w posiedzeniach plenarnych Rady, składach orzekających i udział w postępowaniach przed sądami administracyjnymi, koszty podróży służbowych krajowych i zagranicznych członków Rady) - 637 tys. zł,
- Ministerstwo Gospodarki - 19.268 tys. zł. Wydatki przeznaczono głównie na pokrycie ujemnego wyniku finansowego i koszty zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych jednostkach zaliczanych do sektora finansów publicznych (9.563 tys. zł), koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego (5.114 tys. zł), współfinansowanie Centralnej Informacji o Działalności Gospodarczej (4.300 tys. zł)
- Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej - 19.644 tys. zł. Zrealizowane wydatki obejmowały m.in. koszty realizacji programu badawczego „Dostosowywanie warunków pracy w Polsce do standardów UE”, koszty działalności Komisji: Trójstronnej, Kodyfikacji Prawa Pracy, Resortowej Komisji Orzekającej, Komisji ds. Służby Zastępczej, Społecznej Komisji Rewindykacyjnej, dotacje dla fundacji i stowarzyszeń realizujących, w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich, projekty związane z promowaniem i urzeczywistnianiem zasady równego traktowania kobiet i mężczyzn we wszystkich sferach życia społecznego oraz przeciwdziałaniem wszelkim przejawom dyskryminacji.

Funkcjonowanie urzędów centralnych

Na nadzorowaną przez Prezesa Rady Ministrów działalność administracji rządowej nieobjętą zakresem działań administracji rządowej, wykonywaną przez Główny Urząd Statystyczny (centrala GUS, 16 urzędów statystycznych oraz Centralna Biblioteka Statystyczna), Polski Komitet Normalizacyjny, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Urząd Służby Cywilnej oraz Urząd Zamówień Publicznych wydatkowano 206.951 tys. zł. Wydatki przeznaczono głównie na koszty utrzymania jednostek oraz realizowanych przez nie zadań (m.in. badania i analizy statystyczne, organizowanie i prowadzenie normalizacji krajowej, zadania dotyczące ochrony konkurencji i konsumentów, czuwanie nad przestrzeganiem zasad służby cywilnej, organizowanie i prowadzenie postępowania kwalifikacyjnego w służbie cywilnej, zadania związane z funkcjonowaniem systemu zamówień publicznych).

Wydatki związane z funkcjonowaniem pozostałych urzędów centralnych (Komisja Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych, Urząd Regulacji Energetyki, Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, Wyższy Urząd Górniczy, Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej, Główny Urząd Miar, Państwowa Agencja Atomistyki, Urząd Transportu Kolejowego, Urząd do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców, Komisja Papierów Wartościowych i Giełd) zrealizowano w wysokości 301.227 tys. zł.

Utrzymanie i funkcjonowanie pozostałych jednostek

Na zadania związane z utrzymaniem i funkcjonowaniem jednostek budżetowych podległych lub nadzorowanych przez ministrów wydatkowano 182.239 tys. zł. Z kwoty tej przypada na:

- Centrum Personalizacji Dokumentów - 159.667 tys. zł. Centrum realizuje zadania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w zakresie wydawania dowodu osobistego nowego wzoru (karty identyfikacyjnej) oraz książeczki paszportowej przy pomocy komputerowych technik personalizacji,
- Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa - 7.597 tys. zł. Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa jest państwową jednostką organizacyjną utworzoną w celu zapewnienia ochrony prawnej praw i interesów Skarbu Państwa. Nadzór nad Prokuratorią sprawuje minister właściwy do spraw Skarbu Państwa,
- Władzę Wdrażającą Program Współpracy Przygranicznej PHARE -14.975 tys. zł. Jednostka ta realizuje zadania związane z zarządzaniem środkami funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, środkami pochodzącymi z bezzwrotnej pomocy zagranicznej oraz środkami innych programów powierzonych jej do realizacji.

Na obsługę administracyjną Polskiej Akademii Nauk, realizację zadań komitetów naukowych oraz działalność pomocniczych placówek naukowych i innych jednostek organizacyjnych PAN wydatkowano 31.734 tys. zł. Wydatki przeznaczono m.in. na uposażenia członków krajowych PAN, realizację zadań komitetów naukowych Polskiej Akademii Nauk przy wydziałach PAN oraz komitetów problemowych i rad przy Prezydium PAN, dotacje podmiotowe dla Międzynarodowego Instytutu Biologii Molekularnej i Komórkowej oraz Międzynarodowego Laboratorium Silnych Pól Magnetycznych i Niskich Temperatur.

Wydatki państwowych jednostek organizacyjnych działających przy Prezesie Rady Ministrów, zapewniających koordynację działalności legislacyjnej Rady Ministrów, Prezesa Rady Ministrów i innych organów administracji rządowej (Rządowe Centrum Legislacji) oraz prowadzących prace w zakresie programowania strategicznego i prognozowania rozwoju gospodarczego i społecznego (zlikwidowane z dniem 31 marca 2006 r. Rządowe Centrum Studiów Strategicznych) wykonano w kwocie 17.191 tys. zł.

Wydatki utworzonej z dniem 19 września 2006 r. Komisji Nadzoru Finansowego, sprawującej nadzór nad rynkiem kapitałowym, nadzór ubezpieczeniowy, emerytalny oraz nadzór uzupełniający nad konglomeratami finansowymi, zrealizowano w kwocie 14.304 tys. zł.

Współpraca z zagranicą

Wydatki związane z utrzymaniem placówek zagranicznych wykonano w wysokości 628.020 tys. zł. Wydatki zrealizowano głównie w ambasadach, urzędach konsularnych i innych placówkach ministra właściwego do spraw zagranicznych (553.721 tys. zł), w Ministerstwie Gospodarki (64.824 tys. zł), Polskiej Akademii Nauk (7.220 tys. zł), w Ministerstwie Transportu (1.502 tys. zł).

Na składki do organizacji międzynarodowych przekazano 324.682 tys. zł, głównie z budżetu Ministerstwa Spraw Zagranicznych (131.187 tys. zł, w tym 14.168 tys. zł na dobrowolne wpłaty do wielostronnych funduszy i programów pomocowych), Ministerstwa Gospodarki (73.374 tys. zł), Państwowej Agencji Atomistyki (64.570 tys. zł), Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej (11.567 tys. zł), Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (9.294 tys. zł).

Na pomoc zagraniczną wydatkowano 37.187 tys. zł, głównie z budżetu Ministerstwa Spraw Zagranicznych (35.762 tys. zł) oraz Ministerstwa Obrony Narodowej (814 tys. zł).

Na działalność informacyjną i kulturalną prowadzoną za granicą wydatkowano 29.264 tys. zł, na dotacje dla Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych - 5.820 tys. zł i dla Polskiego Komitetu ds. UNESCO - 1.090 tys. zł.

Na utrzymanie i funkcjonowanie Ośrodka Studiów Wschodnich w Warszawie (jednostka zajmuje się monitorowaniem oraz analizą politycznej, ekonomicznej i społecznej sytuacji w państwach Europy Środkowej i Wschodniej, na Bałkanach oraz na Kaukazie i w Azji Centralnej) wydatkowano 6.452 tys. zł.

Funkcjonowanie służb skarbowych i celnych

Wydatki służb skarbowych (izby i urzędy skarbowe oraz urzędy kontroli skarbowej) zrealizowano w kwocie 2.950.880 tys. zł.

Do zakresu działania tych jednostek należy m.in. ustalanie i pobór podatków oraz niepodatkowych należności budżetowych, rejestrowanie podatników oraz przyjmowanie deklaracji podatkowych, wykonywanie kontroli podatkowej, podział i przekazywanie dochodów budżetowych między budżetem państwa i budżetami gmin, prowadzenie dochodzeń w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe, wykonywanie egzekucji administracyjnej należności pieniężnych, przeprowadzanie kontroli skarbowych, których celem jest ochrona interesów i praw majątkowych Skarbu Państwa oraz zapewnienie skuteczności wykonywania zobowiązań podatkowych i innych należności stanowiących dochód budżetu państwa lub państwowych funduszy celowych.

Na utrzymanie i funkcjonowanie izb celnych i urzędów celnych wydatkowano 924.887 tys. zł.

Do podstawowych zadań służby celnej należy realizacja polityki celnej państwa w części dotyczącej przywozu i wywozu towarów oraz wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów odrębnych (m.in. wymiar i pobór należności celnych i innych opłat związanych z przywozem i wywozem towarów, kontrola przestrzegania przepisów prawa celnego).

Nadzór nad jednostkami samorządu terytorialnego

Wydatki regionalnych izb obrachunkowych zrealizowano w wysokości 82.274 tys. zł. Regionalne izby obrachunkowe sprawują nadzór nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego w zakresie spraw finansowych oraz kontrolują gospodarkę finansową i zamówienia publiczne jednostek samorządu terytorialnego, związków międzygminnych, stowarzyszeń gmin oraz stowarzyszeń gmin i powiatów, związków powiatów, stowarzyszeń powiatów, samorządowych jednostek organizacyjnych, w tym samorządowych osób prawnych, jak również innych podmiotów w zakresie wykorzystywania przez nie dotacji przyznawanych z budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Wydatki Samorządowych Kolegiów Odwoławczych zrealizowano w kwocie 86.986 tys. zł. Samorządowe kolegia odwoławcze są organami wyższego stopnia w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego i Ordynacji podatkowej w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej należących do właściwości jednostek samorządu terytorialnego. Do zakresu ich działania należy rozpatrywanie odwołań od decyzji oraz zażaleń na postanowienia, żądanie wznowienia postępowania oraz stwierdzanie nieważności decyzji.

Zadania realizowane przez wojewodów

Na zadania realizowane przez wojewodów wydatkowano 921.297 tys. zł, z tego na:

- utrzymanie i funkcjonowanie urzędów wojewódzkich - 548.093 tys. zł.

Urzędy wojewódzkie zapewniają realizację zadań wynikających ze sprawowania przez wojewodów funkcji przedstawiciela Rady Ministrów w województwie, zwierzchnika zespolonej administracji rządowej, organu nadzoru nad jednostkami samorządu terytorialnego, organu wyższego stopnia w rozumieniu przepisów o postępowaniu administracyjnym, jeżeli ustawy szczególne tak stanowią, reprezentanta Skarbu Państwa, w zakresie i na zasadach określonych w odrębnych ustawach.

- dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego - 370.507 tys. zł, z tego na:

- realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminom (związkom gmin) ustawami - 254.845 tys. zł. Merytoryczny zakres zadań, realizowanych jako zadania zlecane gminom przez organy administracji rządowej, wynika z ustawy z dnia 17 maja 1990 r. o podziale zadań i kompetencji określonych w ustawach szczególnych pomiędzy organy gminy a organy administracji rządowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 34, poz. 198 z późniejszymi zmianami). Do zadań tych zaliczyć należy zadania realizowane przez urzędy stanu cywilnego, prowadzenie ewidencji ludności, wydawanie dowodów osobistych, czynności związane z wykonywaniem powszechnego obowiązku obrony, prowadzenie ewidencji działalności gospodarczej,

- zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecane ustawami realizowane przez powiat - 98.237 tys. zł. Dotacje przeznaczono na realizację zadań określonych m.in. w ustawach: o ochronie gruntów rolnych i leśnych, o obywatelstwie polskim, Prawo wodne, Prawo łowieckie, Prawo geodezyjne i kartograficzne, o gospodarce nieruchomościami,

- zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecane ustawami realizowane przez samorząd województwa - 9.054 tys. zł. Dotacje przeznaczono na realizację zadań określonych m.in. w ustawach: o usługach

turystycznych, o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, o rybactwie śródlądowym, Prawo o ruchu drogowym, Prawo łowieckie,

- zadania bieżące realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie porozumień z organami administracji rządowej (m. in. zadania związane z wizytą Papieża Benedykta XVI w Polsce, wydawanie przyrzeczeń i zezwoleń na pracę cudzoziemców, zadania dotyczące wydawania paszportów oraz przeprowadzenia poboru do wojska) - 5.982 tys. zł,
- bieżące zadania własne jednostek samorządu terytorialnego (głównie na finansowanie kosztów operacyjnych wdrażania Programu Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG oraz projektów w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego) - 2.389 tys. zł.
- finansowanie zadań wojewodów związanych z przeprowadzeniem poboru do wojska - 2.415 tys. zł,
- działalność komisji egzaminacyjnych przy urządach wojewódzkich (m.in. do przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego związanego z awansem zawodowym nauczycieli w placówkach opiekuńczo - wychowawczych, nadawania uprawnień biegłego z listy wojewody, weryfikacyjne na instruktora prawa jazdy, ds. ocen oddziaływania na środowisko, ds. stwierdzania kwalifikacji w zakresie gospodarki odpadami) - 282 tys. zł.

Wydatki majątkowe wykonane w kwocie 415.309 tys. zł (92,5% planu po zmianach) przeznaczono na finansowanie inwestycji o charakterze budowlanym jak i na zakupy inwestycyjne. Wydatki te ponoszone były głównie w obszarach funkcjonowania rządowego podsektora finansów publicznych, w tym: naczelnym i centralnym organów administracji rządowej oraz jednostek terenowych im podległych – 134.183 tys. zł (82,2% kwoty przeznaczono na zakupy inwestycyjne, związane m.in. z realizacją zadania „Przebudowa i integracja systemu rejestrów państwowych” w resorcie spraw wewnętrznych, izb i urzędów skarbowych oraz urzędów kontroli skarbowej, izb celnych i urzędów celnych – 73.584 tys. zł, placówek zagranicznych – 52.163 tys. zł oraz urzędów wojewódzkich – 38.172 tys. zł.

3.2.6. Polityka zagraniczna

1. Priorytety

Celem polskiej polityki zagranicznej w 2006 r. było umocnienie pozycji Polski w świecie, tak by odpowiadała ona naszemu potencjałowi i aspiracjom. W polityce bezpieczeństwa priorytetem było wzmocnienie roli Sojuszu Północnoatlantyckiego jako instrumentu wspólnej obrony i najważniejszego ośrodka konsultacji transatlantyckich. Dążąc do zacieśnienia sojuszniczych stosunków ze Stanami Zjednoczonymi podejmowane były działania zmierzające do umocnienia transatlantyckiej współpracy. Polska poparła reformę Sojuszu, która zwiększa jego siłę i zdolność przeciwstawienia się wyzwaniom, zagrażającym naszej cywilizacji.

Najważniejszą wielostronną płaszczyzną realizacji interesów politycznych i gospodarczych Polski była Unia Europejska. W ramach polityki europejskiej nacisk położono na kwestie bezpieczeństwa energetycznego oraz znoszenie ograniczeń w realizacji traktatowych swobód, w szczególności w przepływie osób i usług. Polska brała udział w kształtowaniu Wspólnej Europejskiej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa. Aktywność polskiej dyplomacji przyczyniła się do zwiększenia zainteresowania Unii oraz najważniejszych partnerów problematyką zagrożeń w dziedzinie bezpieczeństwa energetycznego oraz problematyką wschodnią.

Priorytetowe znaczenie miały także stosunki z sąsiadami, przede wszystkim z Niemcami i Rosją. W stosunkach z Niemcami prowadzono intensywny dialog polityczny twardo broniąc polskich interesów. Mimo wysiłków nie udało się przełamać impasu w stosunkach polsko-rosyjskich.

Rozpoczęto tworzenie nowoczesnego i efektywnego systemu dyplomacji ekonomicznej, który zapewni należyte wsparcie polskim eksporterom i inwestorom, będąc jednocześnie skutecznym instrumentem promocji naszego kraju w świecie. Udzielając państwom najbardziej potrzebującym pomocy rozwojowej dążono jednocześnie do wspierania budowy społeczeństwa obywatelskiego.

Podejmowane były również działania na rzecz umocnienia prestiżu Polski promując jej wizerunek jako państwa demokratycznego i stabilnego, popularyzując polską historię i kulturę. Niezmiennie, priorytetowe znaczenie miało zapewnienie właściwej opieki obywatelom polskim zatrudnionym w krajach Unii Europejskiej oraz zacieśnienie kontaktów z Polonią i rodakami zamieszkałymi zagranicą.

2. Polityka bezpieczeństwa

NATO i euroatlantycki wymiar bezpieczeństwa. Fundamentalne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa państwa miało członkostwo Polski w Sojuszu Północnoatlantyckim i w Unii Europejskiej oraz sojusznicze stosunki ze Stanami Zjednoczonymi.

Minister Spraw Zagranicznych brał aktywny udział w działaniach politycznych, wynikających z naszego członkostwa w NATO, których celem było wzmocnienie roli Sojuszu jako instrumentu wspólnej obrony i najważniejszego ośrodka konsultacji politycznych. Priorytetowe znaczenie miało stabilizowanie relacji transatlantyckich, poprawa współpracy wewnątrz Sojuszu oraz kształtowanie odpowiednich warunków do rozwoju relacji NATO-UE, a także rozwój pragmatycznej współpracy NATO-Rosja. Wielką wagę przywiązywano do zachowania przez Sojusz podstawowych funkcji obronnych w procesie transformacji wojskowej w ramach dostosowywania się do zmienionego środowiska bezpieczeństwa.

Polska poparła reformę Sojuszu, która zwiększa jego siłę i zdolność przeciwstawienia się wyzwaniom współczesnego otoczenia międzynarodowego. Dał temu wyraz prezydent Lech Kaczyński podpisując deklarację przyjętą na szczycie NATO w Rydze w listopadzie 2006 r. Podjęto również decyzję o znacznym zwiększeniu naszego zaangażowania w operacji Sojuszu w Afganistanie. W Międzynarodowych Siłach Wspierania Bezpieczeństwa w tym kraju weźmie udział około 1200 polskich żołnierzy (2 rotacje). Prowadzono intensywne starania o szerokie uwzględnianie przez Sojusz problematyki bezpieczeństwa energetycznego. Aktywnie wspierana była polityka „otwartych drzwi” do NATO oraz popierane aspiracje Ukrainy i Gruzji do członkostwa w Sojuszu.

Polska kontynuowała działania na rzecz zacieśnienia sojuszniczych stosunków ze Stanami Zjednoczonymi oraz utrzymania ich zaangażowania w Europie jako gwaranta bezpieczeństwa i stabilizacji na kontynencie. Zaangażowanie to decyduje o roli Sojuszu Północnoatlantyckiego jako organizacji zbiorowego bezpieczeństwa i głównego forum transatlantyckiej debaty.

Europejska Polityka Bezpieczeństwa i Obrony. Dyplomacja polska uczestniczyła w formułowaniu i prezentowaniu polskiego stanowiska w ramach Europejskiej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony (EPBiO) na forum UE, NATO i w kontaktach z partnerami. Podejmowano działania, których celem było promowanie polskiej wizji współpracy w tym obszarze – zwiększania instrumentarium UE do prowadzenia działań stabilizacyjnych poza jej granicami w bliskiej współpracy z Sojuszem Północnoatlantyckim. Polska angażowała się w rozwój cywilnych i wojskowych zdolności zarządzania kryzysowego UE, brała udział m.in. w operacjach wojskowych w Bośni i Hercegowinie oraz w Demokratycznej Republice

Konga oraz w operacjach policyjnych w Bośni i Hercegowinie, Afganistanie, Kosowie i Iraku. Podjęto starania w celu systemowego rozwiązania zasad delegowania polskich ekspertów cywilnych do operacji UE/EPBiO (trwają prace nad projektem ustawy w tej sprawie). Podjęte zostały działania w celu promowania polskiego zaangażowania wojskowego w ramach Europejskiej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony, w tym wspierania procesu budowania jednostek szybkiego reagowania deklarowanych na potrzeby UE (Unijnych Grup Bojowych) oraz polskiego udziału w realizacji programów Europejskiej Agencji Obrony.

Polska kontynuowała udział w misjach ONZ na pograniczu Etiopii i Erytrei (UNMEE) i w Demokratycznej Republice Konga (MONUC). Wzięła również udział w unijnej misji wspierania procesu wyborczego w DR Konga (EUFOR DRC), gdzie wystawiła trzeci co do liczebności kontyngent, oraz na Saharze Zachodniej (MINURSO). Brała aktywny udział w niesieniu międzynarodowej pomocy dla Libanu, uczestniczyliśmy w misjach UNDOF.

W dziedzinie kontroli zbrojeń konwencjonalnych i środków budowy zaufania działalność MSZ dotyczyła bieżącej implementacji Traktatu o Konwencjonalnych Siłach Zbrojnych w Europie (CFE), wykonywania zobowiązań politycznych towarzyszących adaptacji CFE, realizacji Traktatu o Otwartych Przystawach, porozumień o środkach budowy zaufania i bezpieczeństwa (CSBMs), w tym zwłaszcza Dokumentu Wiedeńskiego 1999 r.

W dziedzinach kontroli eksportu uzbrojenia, polityki sankcji oraz inicjatyw rozbrojeniowych w zakresie broni konwencjonalnej w 2006 r., działalność Polski koncentrowała się na przeciwdziałaniu tzw. nowym zagrożeniom w dziedzinach bezpieczeństwa międzynarodowego. Kontynuowano działania na rzecz utrzymania aktywnej roli Polski w inicjatywach międzynarodowych. W czerwcu 2006 r. w Warszawie odbyło się spotkanie Wysokiego Szczebla Inicjatywy Krakowskiej – PSI.

W ramach realizacji zadań dotyczących Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie wspierano zaangażowanie Organizacji w umacnianie demokracji i rządów prawa, w tym w monitorowanie przestrzegania praw człowieka oraz reagowania na odstępstwa od przyjętych zobowiązań (w szczególności na Bałkanach oraz w państwach na terenie b. ZSRR). Współpracowano z instytucjami OBWE monitorującymi przestrzeganie zobowiązań w dziedzinie „ludzkiego wymiaru”, działano na rzecz utrzymania autonomii niezależnych instytucji OBWE, szczególnie warszawskiego Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka (ODIHR). Polska podnosiła kwestie bezpieczeństwa energetycznego w ramach wymiaru ekonomicznego OBWE, wspierała europejskie i euroatlantyckie aspiracje nienależących do UE i NATO państw OBWE oraz monitorowała problematykę zwalczania terroryzmu i innych zagrożeń dla bezpieczeństwa.

3. Zadania wynikające z członkostwa w Unii Europejskiej

Unia Europejska była najważniejszą wielostronną płaszczyzną realizacji interesów politycznych i gospodarczych Polski. W ramach polityki europejskiej nacisk położono na kwestie bezpieczeństwa energetycznego oraz znoszenie ograniczeń w realizacji traktatowych swobód, w szczególności w przepływie osób i usług. W wymiarze wewnętrznym wiele uwagi poświęcono efektywnemu wykorzystaniu funduszy unijnych. Dążenia do wypracowania pozycji RP w Unii Europejskiej zyskały Polsce szacunek jako państwu, które zdecydowanie broni wspólnych wartości o fundamentalnym znaczeniu dla procesu integracji europejskiej.

Aktywność polskiej dyplomacji w 2006 r. przyczyniła się do zwiększenia zainteresowania Unii oraz najważniejszych partnerów problematyką zagrożeń w dziedzinie bezpieczeństwa energetycznego. Przychylnie przyjęto polskie stanowisko o potrzebie wypracowania przez UE zintegrowanego podejścia wobec wszystkich państw – dostawców energii i państw tranzytowych. Unia Europejska mówiąca jednym głosem ma znaczne możliwości prowadzenia konstruktywnego i zakończonego sukcesem dialogu z największymi producentami nośników energii.

W 2006 r. RP była zaangażowana w debatę na forum UE dotyczącą wypracowania nowego *consensusu* w sprawie dalszego rozszerzenia UE, przyjętego przez Radę Europejską w grudniu 2006 r. Zgodnie z polskimi priorytetami, oparty jest on na trzech zasadach: warunkowości, konsolidacji i komunikacji społecznej. Potwierdza on zobowiązania UE wobec państw kandydujących oraz europejską perspektywę państw bałkańskich. Polska dyplomacja uczestniczyła w rokowaniach z Turcją. Kwestia przygotowań do członkostwa w UE oraz dzielenia się polskimi doświadczeniami w tym zakresie była głównym tematem oficjalnych i roboczych kontaktów z Chorwacją.

W odniesieniu do Bułgarii i Rumunii, Polska popierała dotrzymanie pierwotnego terminu ich wstąpienia do UE wyznaczonego na 1 stycznia 2007 r., podkreślając, że będzie to służyć stymulowaniu ich dalszych starań o pełne spełnienie standardów europejskich.

W 2006 r. Polska była aktywnie zaangażowana w realizację Europejskiej Polityki Sąsiedztwa, w szczególności działała na rzecz zwiększenie aktywności UE w rozwijaniu stosunków ze wschodnimi sąsiadami UE. Pozytywnie należy ocenić przyjęcie Planów Działania z trzema państwami Kaukazu Południowego oraz przygotowanie zasad współpracy w odniesieniu do Białorusi.

Jednym z najważniejszych zadań polskiej polityki na forum UE było wypracowanie i realizacja spójnej polityki wobec Rosji. W związku z tym, że kraj ten konsekwentnie

utrzymywał embargo na import polskiego mięsa i produktów roślinnych, a działania Komisji Europejskiej nie wpłynęły na zmianę stanowiska Federacji Rosyjskiej, Polska pod koniec 2006 r. zgłosiła sprzeciw wobec mandatu do prowadzenia przez KE negocjacji dotyczących porozumienia o partnerstwie i współpracy między UE i Rosją. Polska uczestniczyła w pracach nad przyjęciem mandatu do negocjacji nowej, poszerzonej umowy UE-Ukraina, która ma zastąpić umowę o Partnerstwie i Współpracy, wygasającą w marcu 2008 r.

Na forum Rady Europy Polska angażowała się w realizację zobowiązań przyjętych na III Szczycie w 2005 r. Brała też aktywny udział w przygotowaniu *Memorandum of Understanding UE-RE*, analizie wniosków Raportu Junckera na temat stosunków pomiędzy RE i UE oraz prac Grupy Mędrców dot. usprawnienia systemu ochrony praw człowieka RE. Polska delegacja uczestniczyła w sesji Komitetu Ministrów w maju 2006 r.

W zakresie polityki regionalnej Polska w 2006 r. brała udział w pracach Inicjatywy Środkowoeuropejskiej (IŚE), (spotkanie ministrów spraw zagranicznych w maju 2006 r., szczyt szefów rządów w listopadzie 2006 r. w Tiranie), na forum Partnerstwa Regionalnego, (spotkanie ministrów spraw zagranicznych we wrześniu 2006 r. w Wiedniu) oraz w ramach statusu obserwatora w Organizacji Czarnomorskiej Współpracy Gospodarczej.

W 2006 r. Polska kontynuowała udział w strukturach Rady Państw Morza Bałtyckiego (RPMB). Prezes Rady Ministrów uczestniczył w szczycie państw - członków RPMB w Reykiawiku w czerwcu 2006 r. Wspierana była aktywność polskich rządowych, pozarządowych i samorządowych podmiotów w regionie Morza Bałtyckiego. Polska przewodniczyła Grupie Roboczej ds. Instytucji Demokratycznych (spotkanie w Warszawie w listopadzie 2006 r.).

4. Stosunki dwustronne

Główni partnerzy

Polska rozwijała strategiczne stosunki ze Stanami Zjednoczonymi. Prowadziła pogłębiony dialog w kwestiach uznanych przez oba kraje za najważniejsze, w szczególności w zakresie: polityki bezpieczeństwa (współdziałania w Iraku, Afganistanie, na forum NATO, w kwestiach szerszego Bliskiego Wschodu), umacniania więzi transatlantyckich, relacji z Rosją i umacniania bezpieczeństwa energetycznego Polski, a także promocji reform politycznych i ekonomicznych w krajach Europy Wschodniej i wzmacniania ich współpracy z instytucjami europejskimi i euroatlantyckimi. Zagadnienia te były przedmiotem rozmów podczas wizyt w USA: prezydenta Lecha Kaczyńskiego (8-11 lutego 2006 r.), premiera Jarosława Kaczyńskiego (12-16 września 2006 r.), minister spraw zagranicznych Anny Fotygi (19-20 czerwca 2006 r.). W 2006 r. odbyły się dwie rundy Polsko-Amerykańskiego

Dialogu Strategicznego na szczeblu podsekretarzy stanu, poświęconego kluczowym zagadnieniom polityki międzynarodowej i współpracy dwustronnej.

Priorytetowe znaczenie miała współpraca wojskowa. Zapewniono kontynuację amerykańskiej pomocy wojskowej dla Sił Zbrojnych RP na dotychczasowym poziomie (32 mln. dol. w ramach programów pomocy bezzwrotnej). Finalizowano realizację programu zakupu samolotów F-16 (pierwsze maszyny wprowadzono do służby w listopadzie 2006 r.). Prowadzono wstępne rozmowy eksperckie o możliwości rozmieszczenia na terytorium RP elementów amerykańskiego systemu obrony przeciwrakietowej.

Kontynuowano również starania o objęcie Polski amerykańskim programem ruchu bezwizowego. W maju 2006 r. Senat USA uchwalił poprawkę umożliwiającą włączenie Polski do tego programu, jednak z powodu zakończenia kadencji Kongresu proces legislacyjny nie został zakończony. Kwestie wizowe były przedmiotem prac Polsko-Amerykańskiej Grupy Zadaniowej ds. Konsularnych. Podpisano umowę o współpracy naukowo-technicznej. Ambasada RP w Waszyngtonie zabiegała o utworzenie Polsko-Amerykańskiego Parlamentarnego Programu Wymiany Młodzieży. Stosowna ustawa w tej sprawie została przyjęta przez Senat, jednakże do końca kadencji nie udało się przeprowadzić analogicznej ustawy w Izbie Reprezentantów. Kwestia ta została na nowo podjęta w Kongresie USA w 2007 r. Minister Spraw Zagranicznych uczestniczył też w rozmowach międzyresortowych mających na celu przygotowanie polskiej wersji nowej umowy o działalności polsko-amerykańskiej Komisji Fulbrighta. Oczekuje się, że negocjacje zostaną podjęte w 2007 r.

W stosunkach z Republiką Federalną Niemiec Polska dążyła do utrzymywania dwustronnych relacji na jak najwyższym szczeblu oraz do umacniania stałych form współpracy w ramach NATO i UE, jednocześnie stanowczo broniąc polskich interesów. W trosce o rozwój tych stosunków, zgodnie z duchem Traktatu z 1991 r., rząd RP dążył do ostatecznego uregulowania i zamknięcia spraw, które od lat negatywnie rzutują na rozwój stosunków bilateralnych. Przedmiotem intensywnego dialogu były kwestie oceny trudnej przeszłości (Centrum Przeciwko Wypędzeniom, roszczenia majątkowe przesiedleńców) oraz różnice stanowisk w odniesieniu do projektu Gazociągu Północnego.

W dniach 8-9 marca 2006 r. wizytę w Berlinie złożył prezydent L. Kaczyński, który spotkał się z prezydentem H. Koehlerem (także w maju i czerwcu 2006 r., podczas jego wizyt w Polsce). Do ważnych wydarzeń w stosunkach polsko-niemieckich zaliczyć należy polsko-niemieckie konsultacje międzyrządowe z udziałem premiera J. Kaczyńskiego i kanclerz A. Merkel oraz ministrów spraw zagranicznych w październiku w Berlinie, a także sierpniową wizytę Marszałka Sejmu M. Jurka w Niemczech.

Francja była jednym z najważniejszych partnerów europejskich RP. W 2006 r. kontynuowano proces „nowego otwarcia” w stosunkach polsko-francuskich. Liczne kontakty polityczne z Francją, m.in. wizyta prezydenta L. Kaczyńskiego i wizyta premiera K. Marcinkiewicza we Francji oraz wizyty ministrów spraw zagranicznych obu krajów posłużyły określeniu długofalowych obszarów współpracy polsko-francuskiej i poprawie wizerunku naszego kraju we Francji. Z Niemcami i Francją współpracowaliśmy w ramach Trójkąta Weimarskiego. Podczas spotkania prezydenta L. Kaczyńskiego z prezydentem J. Chirakiem i kanclerz A. Merkel (30 października 2006 r. w Berlinie) uzgodniono zacieśnienie trójstronnej współpracy, w tym także wojskowej.

Wielka Brytania pozostawała ważnym sojusznikiem Polski w dziedzinie polityki bezpieczeństwa (NATO, misje w Iraku i Afganistanie) oraz istotnym partnerem na forum Unii Europejskiej. Stosunki polsko-brytyjskie cechujące się wysokim poziomem współpracy politycznej, gospodarczej, wojskowej oraz w dziedzinie edukacji, nauki i kultury rozwijały się dynamicznie. Wizyta oficjalna prezydenta L. Kaczyńskiego w listopadzie potwierdziła partnerski i sojuszniczy charakter stosunków dwustronnych oraz wskazała obszary wspólnego działania Warszawy i Londynu w przyszłości. Odbyły się liczne wizyty na szczeblu ministerialnym oraz roboczym. Szczególne znaczenie dla rozwoju stosunków z W. Brytanią oraz Irlandią ma napływ Polaków do tych krajów w wyniku otwarcia ich rynków pracy.

Pozostałe państwa Europy Zachodniej

W stosunkach z Włochami priorytetowe znaczenie przyznano rozwojowi wymiany handlowej oraz podejmowaniu działań celem zapobieżenia tendencjom spadkowym we współpracy gospodarczej. Dyplomacja polska zabiegała o dostęp polskich przedsiębiorców do rynku usług oraz zniesienie ograniczeń w swobodnym przepływie polskich pracowników. Stronie polskiej zależało na utrzymaniu priorytetowego charakteru stosunków Polski ze Stolicą Apostolską. Wizyta w Polsce Papieża Benedykta XVI w czerwcu 2006 r. potwierdziła szczególnie miejsce Stolicy Apostolskiej w polskiej polityce zagranicznej.

W 2006 r. zacieśnieniu stosunków z państwami nordyckimi sprzyjała intensyfikacja dialogu w sprawach energetycznych oraz rozwój współpracy w polityce europejskiej. Bardzo intensywne były stosunki polsko-fińskie, co wiązało się z przewodnictwem Finlandii w Radzie UE. Pomyślnie rozwijały się też relacje polsko-szwedzkie oraz polsko-duńskie.

Impulsem dla rozwoju współpracy dwustronnej oraz zacieśniania współdziałania na płaszczyźnie globalnej z Hiszpanią były przeprowadzone w 2006 r. w Hiszpanii III polsko-hiszpańskie konsultacje międzyrządowe na szczeblu premierów. Polska dążyła do ożywienia i podniesienia poziomu dialogu politycznego z Portugalią, zwłaszcza w sprawach unijnych

i międzynarodowych. Istotne znaczenie miały działania na rzecz pozyskania portugalskich inwestycji w Polsce.

Belgia, Królestwo Niderlandów i Luksemburg należały do grona ważnych partnerów Polski w Europie, tak pod względem politycznym jak i gospodarczym. Naszym celem było pogłębienie współpracy inwestycyjnej oraz utrwalenie tendencji wzrostowych w wymianie handlowej. W stosunkach z Niderlandami rozwijaliśmy współdziałanie w ramach Konferencji Utrechckiej. W ramach polsko-walońskiej i polsko-flandryjskiej współpracy międzyregionalnej zachęcaliśmy do podejmowania działalności gospodarczej w Polsce.

Państwa Europy Środkowej i Południowo-Wschodniej

Dużą rolę w polskiej polityce zagranicznej odgrywała wielowymiarowa współpraca z Republiką Czeską. Oba kraje zabiegały o umocnienie więzi transatlantyckich, zwłaszcza wobec planowanego umieszczenia na ich terytorium elementów amerykańskiego systemu obrony antyrakietowej. Oś Warszawa-Praga była jednym z filarów współpracy wyszehradzkiej. Tradycyjnie Polska utrzymywała dobre dwustronne stosunki z Republiką Węgierską. W ramach Grupy Wyszehradzkiej głównymi problemami były: koordynowanie poczynań w ramach UE, a zwłaszcza w dziedzinie bezpieczeństwa energetycznego i wschodniego wymiaru Europejskiej Polityki Sąsiedztwa, przygotowanie do wejścia do strefy Schengen, promowanie państw regionu oraz współpraca z państwami trzecimi.

Intensywna była współpraca z państwami bałtyckimi. W 2006 r. wspólnie z Litwą obchodziliśmy 15. rocznicę wznowienia stosunków dyplomatycznych. Liczne wizyty i spotkania dwustronne znalazły odzwierciedlenie w konkretnych projektach, szczególnie w dziedzinie energetyki. Z Łotwą i Estonią współdziałaliśmy w regionie oraz na forum Unii Europejskiej. Podejmowaliśmy także działania na rzecz poprawy sytuacji mniejszości polskiej na Litwie.

Polska zdecydowanie wspierała uzyskanie przez Rumunię oraz Bułgarię członkostwa w Unii Europejskiej i utrzymanie 1 stycznia 2007 r. jako daty przystąpienia tych państw do UE.

W stosunkach z państwami Bałkanów Zachodnich wspierane były ich starania o integrację z UE (negocjacje akcesyjne Chorwacji, negocjacje stowarzyszeniowe Albanii i Czarnogóry) oraz NATO (udział Bośni i Hercegowiny oraz Czarnogóry i Serbii w Partnerstwie dla Pokoju, starania Albanii, Chorwacji i Macedonii o członkostwo w NATO). Monitorowano proces negocjacji w sprawie statusu Kosowa.

Państwa Europy Wschodniej

Dyplomacja polska przywiązywała wielką wagę do rozwoju dobrosąsiedzkich i partnerskich stosunków z Rosją. Ważną częścią naszej polityki wobec FR było działanie na rzecz ochrony polskich interesów w kwestiach związanych z dostawami i tranzytem surowców energetycznych z Rosji do Polski. Niestety na stosunki między obu krajami negatywnie oddziaływało wprowadzone przez Rosję w 2005 r. embargo na import polskich produktów pochodzenia zwierzęcego i roślinnego. Impasu w bilateralnych stosunkach nie przełamały niestety, ani spotkanie ministrów spraw zagranicznych w Moskwie w czerwcu 2006, ani wizyta rosyjskiego ministra spraw zagranicznych w Warszawie w październiku 2006 r. Dowiodły one jednak, że dialog między obu państwami, także w sprawach trudnych, jest możliwy. W marcu w Moskwie – po dwuletniej przerwie – zebrała się Polsko-Rosyjska Międzyrządowa Komisja ds. Współpracy Gospodarczej. Wiele uwagi poświęcano wspieraniu rozwoju współpracy gospodarczo-handlowej, inicjatyw regionalnych oraz kontaktów władz samorządowych obu krajów.

Polska zabiegała, by Ukraina kontynuowała proces transformacji ustrojowej i wzmocniała powiązania z Zachodem. Dyplomacja polska utrzymywała intensywne kontakty z prezydentem W. Juszczenką, oraz z rządem premiera W. Janukowycza. Podjęto skuteczne działania na rzecz wsparcia integracji Ukrainy z Unią Europejską, co znalazło wyraz w uzgodnionym w 2007 r. mandacie negocjacyjnym nad nową Umową o Partnerstwie i Współpracy.

W 2006 r. doszło do ożywienia niektórych instytucjonalnych form współpracy, w tym Komisji ds. Współpracy Gospodarczej. W stosunkach gospodarczych nastąpiło ożywienie wymiany handlowej, aczkolwiek nie nastąpiła poprawa klimatu inwestycyjnego i nie uzyskano rekompensat dla polskich inwestorów po likwidacji Specjalnych Stref Ekonomicznych. Pojawiły się też nowe problemy, m.in. embargo na import na Ukrainę polskiego mięsa i wyrobów mięsnych.

Konflikt wewnętrzny pomiędzy prezydentem, premierem i parlamentem ukraińskim wpłynął negatywnie na dynamikę dwustronnych stosunków polsko-ukraińskich. Nie podjęły pracy Komitet Konsultacyjny przy Prezydentach RP i Ukrainy, polsko-ukraińska Stała Konferencja Integracji Europejskiej. Nie odbyły się także polsko-ukraińskie Forum Gospodarcze, Forum Samorządowe oraz posiedzenie Zgromadzenia Parlamentarnego RP i Ukrainy.

Nie zmieniła się sytuacja polityczna na Białorusi. Działania wobec tego kraju koncentrowały się na wspieraniu procesu budowy społeczeństwa obywatelskiego oraz ochronie praw mniejszości polskiej. Dyplomacja polska udzielała poparcia staraniom

Mołdowy o członkostwo w UE oraz pomagała w wypełnianiu zobowiązań Planu Działania UE – Republika Mołdowy. W 2006 r. odbyły się konsultacje polityczne na szczeblu wiceministrów spraw zagranicznych.

Państwa Kaukazu Południowego i Azji Środkowej

Wśród krajów tego regionu priorytetowe znaczenie w polskiej polityce zagranicznej miała Gruzja. Jednocześnie rosło znaczenie stosunków z bogatymi w surowce energetyczne - Kazachstanem i Azerbejdżanem. W 2006 r. z państwami tymi oraz z Armenią przeprowadzono konsultacje polityczne. Nastąpiło ożywienie kontaktów politycznych: wizyta robocza prezydenta Gruzji M. Saakaszwilogo w Polsce, wizyty marszałka Sejmu M. Jurka w Tbilisi oraz marszałka Senatu B. Borusewicza w Tbilisi, Baku i Erewaniu, a także wizyta ministra obrony R. Sikorskiego w Tbilisi. Odbyły się również pierwsze posiedzenia Polsko-Kazachstańskiej Komisji Mieszanej ds. gospodarczych i Polsko-Azerbejdżańskiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Gospodarczej. Podjęto przygotowania do otwarcia placówki RP w Turkmenistanie oraz przeniesienia placówki RP w Ałma-aty do Astany.

Państwa Azji oraz Australii i Oceanii

Działalność Polski w 2006 r. koncentrowała się na rozwoju dwustronnych stosunków politycznych z krajami regionu oraz na inicjowaniu działań zmierzających do ożywienia kontaktów gospodarczych, pozyskiwania inwestycji bezpośrednich i poszukiwania sposobów zmniejszania znaczącej nierównowagi w obrotach handlowych.

W 2006 r. minister spraw zagranicznych RP złożył wizyty w Chinach i Japonii, które służyły zacieśnieniu kontaktów politycznych, promocji polskiej gospodarki oraz zachęcaniu do lokowania w Polsce inwestycji bezpośrednich. Miała miejsce wizyta ministra obrony narodowej RP w Indonezji i na Filipinach, której celem było ożywienie współpracy z tymi krajami w zakresie przemysłów obronnych. W Polsce przebywali minister spraw zagranicznych Nowej Zelandii oraz pełniący obowiązki ministra spraw zagranicznych i ministra handlu i przemysłu Indii. Odbyły się konsultacje polityczne na szczeblu wiceministrów spraw zagranicznych z Indiami, Pakistanem, i Indonezją.

Realizowanie zadań polskiej polityki zagranicznej wobec Azji na forum unijnym odbywało się poprzez uczestnictwo przedstawicieli RP w spotkaniach grupy roboczej COASI oraz spotkaniach eksperckich w Brukseli. Polscy dyplomaci brali udział w tworzeniu dokumentów unijnych, odnoszących się do krajów i problemów regionu. Duże znaczenie miał udział polskiej delegacji w spotkaniach szczytu ASEM w Finlandii oraz Austrii. Podczas szczytu w Helsinkach we wrześniu 2006 r. premier J. Kaczyński spotkał się z prezydentem Korei Południowej, premierami - Chin, Malezji, Singapuru i Wietnamu. We wrześniu MSZ zorganizowało – w ramach polskiej inicjatywy *ASEM Diplomatic Academies Network* –

seminarium „Regionalizm a Uniwersalizm w Porządku Globalnym”. We współpracy z Ministerstwem Finansów uregulowano kwestię zadłużenia Mongolii wobec RP (strona polska anulowała połowę długu). Obecnie trwają prace nad porozumieniem wykonawczym do tej umowy. Nie udało się natomiast zakończyć negocjacji w sprawie zadłużenia KRLD i Kambodży. W 2006 r. podjęto przygotowania do otwarcia Ambasady RP w Kabulu.

W 2006 r. nie udało się doprowadzić do zniesienia reżimu wizowego wobec obywateli polskich podróżujących do Australii w celach turystycznych na okres do 90 dni.

Państwa Afryki i Bliskiego Wschodu

W 2006 r. prezydent RP złożył wizyty w Izraelu i w Autonomii Palestyńskiej. Wizyty w Polsce złożyli: pełniący funkcję przewodniczącego parlamentu Izraela Sz. Peres, ministrowie kultury Algierii, Maroka i Sudanu, minister turystyki Tunezji, minister ds. rozwoju sektora rządowego Zjednoczonych Emiratów Arabskich, minister środowiska Sudanu, minister ds. inwestycji Egiptu, wiceminister finansów Iraku oraz szef irackiej Rady Bezpieczeństwa.

Irak odwiedzili prezydent L. Kaczyński (w kwietniu) i premier J. Kaczyński (w grudniu). Polska aktywnie uczestniczyła w programie szkolenia oficerów irackiej armii prowadzonym przez NATO (NTM-I). W ramach koordynowanego przez UE programu (EUJUST LEX) odbyły się w Polsce szkolenia irackich kadr wymiaru sprawiedliwości. W grudniu 2006 r. odbyło się w Polsce posiedzenie polsko-irackiej Komisji Mieszanej. Udało się utrzymać stosunkowo duży poziom eksportu do Iraku (ok. 60 mln. euro).

Trwał proces umacniania naszej obecności gospodarczej w arabskich państwach regionu, realizowany również pod kątem zapewnienia alternatywnych źródeł dostaw surowców energetycznych. Jesienią 2006 r. działalność rozpoczęła Ambasada RP w Katarze. Ambasada RP w Abu Zabi zainicjowała powołanie Polskiej Grupy Biznesu, działającej pod patronatem miejscowej Izby Handlowo-Przemysłowej. Ważnym elementem promocji Polski na Bliskim Wschodzie były Dni Polskie w Kuwejcie w listopadzie 2006 r. Duże znaczenie miało podpisanie przez firmę Lotos kontraktu z Kuwait Petroleum Corp. na zakup ropy naftowej, w konsekwencji wymiana handlowa z Kuwejtem wzrosła z ok. 10-20 mln USD do ok. 140 mln USD na koniec 2006 r.

Przyłączenie się Polski do umów stowarzyszeniowych UE z 10 państwami śródziemnomorskiego Południa, spowodowało zrównanie na tym obszarze warunków działania polskiego handlu ze „starymi” państwami UE. Znacząco wzrósł, do poziomu ok. 1,5 mld euro w 2006 r., nasz eksport do państw Afryki i Bliskiego Wschodu.

Państwa Ameryki Łacińskiej

W stosunkach z Ameryką Łacińską Polska dążyła do pogłębienia współpracy politycznej i gospodarczej, zarówno na płaszczyźnie dwustronnej, jak i w ramach UE. Delegacja polska, pod przewodnictwem premiera K. Marcinkiewicza, wzięła udział w III spotkaniu szefów państw i rządów UE-AŁiK (Wiedeń, 11-12 maja 2006 r.), poświęconym budowie strategicznego partnerstwa między obu regionami. W rozmowach premiera K. Marcinkiewicza z prezydentami Chile, M. Bachelet, i Meksyku, V. Foxem oraz wiceprezydentem Kolumbii, F. Santosem poruszano kwestię rozszerzenia kontaktów politycznych oraz intensyfikacji współpracy gospodarczej, w tym wymiany handlowej.

Istotne znaczenie miało monitorowanie sytuacji na Kubie, utrzymywanie kontaktów z demokratyczną opozycją i podejmowanie działań na rzecz demokratyzacji tego państwa. W tej sprawie Polska była aktywna na forum UE i opowiadała się za zwiększeniem współpracy w tym zakresie z USA (co znalazło odzwierciedlenie w Deklaracji ze spotkania na Szczycie UE-USA w Wiedniu, w czerwcu 2006 r.) i niektórymi państwami Ameryki Łacińskiej.

Polska obserwowała uważnie sytuację w zakresie przestrzegania praw człowieka również w innych państwach regionu – przede wszystkim w Kolumbii i Wenezueli oraz śledził uwarunkowania polityczno-gospodarcze w innych państwach latynoamerykańskich (Peru, Ekwador, Boliwia).

5. Udział w systemie ONZ

W 2006 r. Polska kontynuowała swoje zaangażowanie w operacje pokojowe ONZ. Jako jedno z pierwszych państw, Polska zadeklarowała zwiększenie liczebności polskiego kontyngentu wojskowego w operacji UNIFIL w Libanie do 500 osób. Za nowatorskie rozwiązanie należy uznać utworzenie w ramach UNIFIL wspólnego polsko-hiszpańskiego batalionu zmechanizowanego. Dzięki powiększeniu naszego kontyngentu w UNIFIL wzrósł poziom zaangażowania polskiej policji i wojska w operacje pokojowe ONZ – z 705 w 2005 r. do 811 w 2006 r. Polska brała także aktywny udział w pracach Specjalnego Komitetu ds. Operacji Pokojowych.

W 2006 r. Polska składka do budżetu operacji pokojowych wynosiła 5,04 mln. USD, natomiast za udział naszego personelu w operacjach w 2006 r. otrzymaliśmy z ONZ zwrot kosztów w wysokości 5,95 mln. USD.

W maju 2006 r. Polska została wybrana przez Radę Gospodarczą i Społeczną (ECOSOC) do Komitetu Organizacyjnego Komisji Budowania Pokoju (KBP). Powołanie KBP wiąże się z realizacją postanowień Szczytu Narodów Zjednoczonych z września 2005 r. ws.

reformy ONZ w części odnoszącej się do zmian instytucjonalnych w systemie NZ. Członkostwo Polski w Komitecie Organizacyjnym KBP umocniło międzynarodową pozycję Polski jako kraju, który przeszedł z powodzeniem transformację ustrojowo-polityczną i aktywnie uczestniczy we wzmacnianiu bezpieczeństwa międzynarodowego w ramach struktur multilateralnych.

W dniach 1 stycznia - 19 lutego 2006 r. Polska przewodniczyła Konferencji Rozbrojeniowej w Genewie. Mając na uwadze nasilające się tendencje do marginalizacji Konferencji, delegacja RP podjęła próbę przełamania impasu w jej pracach.

Polska należała w 2006 r. do nielicznej grupy państw terminowo wywiązujących się ze wszystkich zobowiązań finansowych wobec ONZ. Zgromadzenie Ogólne ONZ przyjęło 22 grudnia 2006 r. nową skalę składek na lata 2007-2009. Z uwagi na znaczny wzrost gospodarczy w Polsce, zwiększeniu uległa – zgodnie z naszymi prognozami – wysokość naszej składki o 28,8 %. Wzrost ten dotyczy nie tylko płatności do budżetu regularnego ONZ, ale również wszystkich innych zobowiązań w ONZ (operacje pokojowe, trybunały karne, remont kapitalny siedziby, itp.). Nowa składka Polski na 2007 r. wynosi 10.139.271 USD, co stanowi 0,501% budżetu regularnego ONZ. Podniesienie poziomu finansowego zaangażowania Polski w ONZ powinno zwiększyć szanse naszych kandydatów do pracy w Sekretariacie ONZ, w tym zwłaszcza na stanowiskach kierowniczych.

W 2006 r. zrealizowano priorytetowe zadanie, jakim był wybór Polski do Rady Praw Człowieka ONZ, nowego organu utworzonego w miejsce zlikwidowanej Komisji Praw Człowieka. Polska aktywnie uczestniczyła w procesie budowania struktur instytucjonalnych Rady. Dobrze układała się współpraca z Biurem Wysokiego Komisarza ds. Praw Człowieka, z którym wspólnie w listopadzie 2006 r., zorganizowano w Warszawie konferencję międzynarodową ws. zwalczania korupcji (w kontekście promocji dobrego rządzenia). Polska znacznie zwiększyła wpłaty dobrowolne na różne fundusze i programy ONZ, zwalczające ubóstwo i patologie życia społecznego oraz promujące rozwój.

W wyniku starań polskiej dyplomacji Polska została w 2006 r. wybrana do Komisji Trwałego Rozwoju, Komisji ds. Ludności i Rozwoju, Rady Zarządzającej UN-Habitat oraz Grupy Ekspertów ds. Międzynarodowych Norm Księgowości i Sprawozdawczości. Ministerstwo Spraw Zagranicznych przeprowadziło zakończone sukcesem działania na rzecz wyboru prof. E. Mikos-Skuza do Międzynarodowej Komisji Humanitarnej ds. Ustalania Faktów, dr Z. Lasocika do Podkomitetu przeciwko Torturom, A. Abraszewskiego do ACABQ, prof. Z. Galickiego do Komisji Prawa Międzynarodowego, E. Wyznera do Międzynarodowej Komisji Służby Cywilnej, A. Przybycina do Komisji Prawno-Technicznej Międzynarodowej Organizacji Dna Morskiego oraz W. Moronia do Komitetu Regulacji Radiowych ITU.

6. Zagraniczna polityka ekonomiczna

W 2006 r., zgodnie z założeniami programu Solidarne Państwo, rozdzielono instrumenty służące realizacji zadań ekonomicznych na rzecz i w imieniu administracji rządowej od instrumentów służących wspieraniu indywidualnych przedsiębiorstw. Na mocy Porozumienia z dnia 7 lutego 2006 r. między Ministrem Gospodarki a Ministrem Spraw Zagranicznych w sprawie ustanowienia dyplomacji ekonomicznej, z początkiem maja 2006 r. powołano dyplomację ekonomiczną, której struktury obejmują 99 wydziałów i 9 stanowisk ekonomicznych placówek zagranicznych oraz Departament Zagranicznej Polityki Ekonomicznej MSZ.

Wydatkowane kwoty na promocję gospodarczą dotyczyły: udziału w wystawach, targach i konferencjach odbywających się na terenach krajów urzędowania. Niektóre z tych projektów były uzupełnieniem szerszych projektów promocji za granicą.

Od 1 maja 2006 r. zgodnie z Porozumieniem z 7 lutego 2006 r. sprawy promocji gospodarczej znalazły się całkowicie w gestii Ministra Gospodarki. Do czasu powołania agencji promocji handlu i inwestycji zgodnie z odrębnym Porozumieniem z dnia 14 września 2006 r. między Ministrem Spraw Zagranicznych a Ministrem Gospodarki w sprawie współpracy w realizacji zadań Ministra Gospodarki z zakresu promocji handlu i inwestycji zagranicznych przez polskie placówki zagraniczne, w których nie funkcjonowały Wydziały Promocji Handlu i Inwestycji, polskie placówki zagraniczne podległe ministrowi spraw zagranicznych mogą realizować zadania z zakresu promocji gospodarczej, jednak finansowanie projektów i nadzór nad realizacją pozostają w gestii ministra gospodarki.

Dyplomacja polska uczestniczyła w 2006 r. w wypracowaniu stanowiska Polski na kolejną fazę negocjacji handlowych Rundy Rozwojowej Doha WTO. Delegacja MSZ uczestniczyła także w spotkaniu ministerialnym w Genewie (28 czerwca - 1 lipiec 2006 r.), na którym z powodu braku *consensusu* wśród głównych partnerów WTO w zasadniczych obszarach negocjacyjnych nastąpiło zawieszenie formalnych rozmów.

Do najważniejszych podjętych działań w odniesieniu do OECD należało współuczestniczenie w pracach nad reformą zarządzania OECD, zakończonych przyjęciem przez Radę OECD Rezolucji w sprawie nowej struktury zarządzania OECD oraz reprezentowanie Polski w dyskusji nad procesem rozszerzenia OECD. W konsultacji z resortami koordynującymi współpracę Polski z OECD (MG i MF) MSZ opracowało, stanowisko Polski oraz jego modyfikacje w sprawie rozszerzenia OECD, podkreślając w nim przede wszystkim konieczność spełnienia przez państwa-kandydatów wszystkich obowiązujących kryteriów członkostwa i złożenia odpowiedniej aplikacji.

7. Polska pomoc rozwojowa

W 2006 r. pomoc zagraniczna finansowana była z rezerwy celowej „Wsparcie międzynarodowej współpracy na rzecz demokracji i społeczeństwa obywatelskiego, w tym na dofinansowanie Specjalistycznych Studiów Wschodnich Uniwersytetu Warszawskiego, oraz implementacja polskiego programu współpracy na rzecz rozwoju”. Z rezerwy tej na pomoc zagraniczną przeznaczono 81.352 tys. zł, z tego na zadania finansowane przez:

- MSZ - uruchomiono kwotę w wysokości 65.827 tys. zł. Zrealizowane wydatki wyniosły 57.069 tys. zł (w tym 4.505 tys. zł stanowią wydatki, które nie wygasły w 2006 r.). Ze środków tych sfinansowano m.in. działania pomocowe prowadzone przez organizacje pozarządowe (blisko 28 mln zł), dobrowolne wpłaty do wielostronnych funduszy i programów pomocowych (14.168 tys. zł). W 2006 r. po raz pierwszy jednostki samorządu terytorialnego realizowały projekty pomocowe w ramach programu pomocy zagranicznej (zrealizowano 9 projektów pomocowych na kwotę 814 tys. zł). Ważnym instrumentem w rękach polskich ambasad w krajach Afryki i Azji był Fundusz Małych Grantów, w ramach którego sfinansowano 126 projektów. Przeprowadzono dwie misje monitorujące przebieg wyborów na Białorusi i w Ukrainie, zrealizowano program szkoleniowy dla Młodych Dyplomatów, opłacono szkolenie dla 21 dziennikarzy białoruskich, współfinansowano koncert inicjujący powstanie Kanału TV Białoruś, sfinansowano 67 wizyt monitorujących projekty pomocowe oraz wizytę trzech przedstawicieli libańskich Sił Bezpieczeństwa Wewnętrznego.
- pozostałe resorty i wojewodów - 15.525 tys. zł.

Środki zostały przeznaczone m.in. na realizację projektu pomocowego „Program stypendialny im Konstantego Kalinowskiego” dla 300 studentów białoruskich relegowanych z uczelni za zaangażowanie w działalność na rzecz obrony demokracji (4.800 tys. zł), kontynuację kilkietapowego Programu SENSE mającego na celu kształcenie kadr państwowych, społecznych i obywatelskich krajów Europy Wschodniej 2.986 tys. zł, działalność dydaktyczną prowadzoną w ramach Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego - 1.500 tys. zł, realizację projektów pomocowych z zakresu doradztwa, wymiany doświadczeń, szkoleń, staży zawodowych oraz wizyt studyjnych.

8. Działalność konsularna i współpraca z polonią

W działalności konsularnej priorytetem była ochrona praw i interesów obywateli polskich za granicą, w tym podjęcie prac organizacyjnych dostosowujących polskie urzędy konsularne w państwach Unii Europejskiej do zwiększonych zadań z zakresu opieki konsularnej, w związku z napływem do krajów unijnych coraz większej liczby obywateli polskich w poszukiwaniu zatrudnienia. Wychodząc naprzeciw potrzebom, Ministerstwo Spraw

Zagranicznych - we współpracy z Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej i po konsultacji z innymi resortami - opracowało Program działań na rzecz zwiększenia opieki nad polską migracją zarobkową „Blżej pracy, bliżej Polski”. Program zawiera szczegółowy plan działań na rzecz obywateli polskich pracujących za granicą (restrukturyzacja osobowa i lokalowa urzędów oraz utworzenie nowych urzędów konsularnych).

Kontynuowano działania w zakresie wdrażania procedur wizowych RP zgodnie z wymogami i standardami Unii Europejskiej. Zintensyfikowano przygotowania administracji rządowej do współpracy z Systemem Informacyjnym Schengen i prace nad aktami prawnymi regulującymi problematykę cudzoziemców w Polsce, a także budowę unijnej bazy prawnej, regulującej zasady ruchu osobowego między krajami UE a państwami trzecimi oraz w zakresie unijnej współpracy konsularnej i wdrażania wspólnej instrukcji konsularnej. W 2006 r. trwały prace związane z przygotowaniem polskich urzędów konsularnych do misji ewaluacyjnych Schengen.

W zakresie ruchu osobowego i spraw paszportowych prowadzono bieżącą analizę zagrożeń migracyjnych w ruchu osobowym między Polską i poszczególnymi krajami oraz współdziałał z Komendą Główną Straży Granicznej oraz z Urzędem ds. Repatriacji i Cudzoziemców w zakresie przeciwdziałania nielegalnej migracji. W 2006 r. wdrażano pilotażowo system informatyczny WIZA – KONSUL w zakresie działalności urzędów konsularnych związanej z wydawaniem wiz w ramach Schengen oraz ze sprawami polonijnymi i opieką konsularną.

W dziedzinie problematyki polonijnej w 2006 r. realizowano zadania wynikające z zatwierdzonego w 2002 r. Rządowego Programu Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą. Urzędy konsularne udzielały pomocy środowisk polonijnym i wspierały ich działalność statutową.

W 2006 r. działało w świecie 138 polskich urzędów konsularnych, które wykonały łącznie 1.662.699 tzw. rejestrowanych czynności konsularnych tj. czynności urzędowych (paszportowych, wizowych, prawnych i innych, za które pobiera się opłaty konsularne wg stawek określonych w Taryfie Opłat Konsularnych, co w porównaniu z rokiem poprzednim stanowi spadek o 3,0 % (w 2005 r. wykonano 1.714.555 czynności). Z tytułu wykonanych czynności konsularnych urzędy pobrały łącznie opłaty konsularne brutto w wysokości 75.314 tys. zł (w roku poprzednim 89.957 tys. zł), co oznacza spadek dochodów o 13,0 %. Głównych przyczyn zmniejszenia dochodów należy upatrywać w zwalnianiu zgodnie z obowiązującymi przepisami z opłat konsularnych obywateli Unii Europejskiej, spadku liczby zrealizowanych czynności konsularnych oraz aprecjacji złotego wobec innych walut.

9. Sprawy prawno-traktatowe

Polska angażowała się w ulepszenie standardów prawa międzynarodowego, w szczególności na forum ONZ, Rady Europy i w ramach szeregu konferencji międzynarodowych. Przedstawiciele MSZ brali aktywny udział w pracach na forum ONZ, w tym zwłaszcza w pracach Komitetu VI (Prawnego) 61. sesji ZO ONZ, w dyskusjach nad raportem Komisji Prawa Międzynarodowego, nad środkami przeciwdziałania terroryzmowi międzynarodowemu oraz nad raportem Komitetu ds. Karty NZ i Umocnienia Roli Organizacji. MSZ brało aktywny udział w pracach Międzynarodowego Trybunału Karnego i Rady Europy, w tym w posiedzeniach Komitetu Doradców Prawnych Rady Europy oraz organów prawnych Unii Europejskiej, w tym w spotkaniach Grupy Roboczej ds. Prawa Międzynarodowego Publicznego (COJUR), grupy roboczej COMAR - prawo morza oraz grupy roboczej COJUR-ICC w ramach Rady UE.

Przygotowano szereg stanowisk rządu przedstawionych w Europejskim Trybunale Praw Człowieka w Strasburgu, w szczególności prowadzono prace mające na celu realizację pilotażowych orzeczeń Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawie tzw. zabużańskiej (Broniowski v. Polska) oraz czynszów w kamienicach prywatnych (Hutten Czapska v. Polska). MSZ aktywnie uczestniczyło w wypracowaniu pozycji prawnych wobec niemieckich roszczeń majątkowych, w tym szczególnie wobec skarg Powiernictwa Pruskiego złożonych do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.

W 2006 r. podpisano 95 umów międzynarodowych (82 dwustronne i 13 wielostronnych), przeprowadzono 43 procedury ratyfikacyjne oraz 69 procedur zatwierdzenia umów międzynarodowych przez Radę Ministrów. Dokonano wypowiedzenia 2 umów. W 2006 r. weszło w życie w stosunku do Polski 119 umów międzynarodowych. Złożono 22 dokumenty ratyfikacyjne lub przystąpienia do umów międzynarodowych wielostronnych. MSZ zorganizowało i przeprowadziło 7 oficjalnych konsultacji międzynarodowych (ze Słowacją, Holandią, Wielką Brytanią, i po dwie z RFN i z Federacją Rosyjską).

We współpracy z Polskim Instytutem Spraw Międzynarodowych wydano tom studiów pt. *„Polish - German Relations and the Effects of the Second World War”*. Wdrożono także bazę traktatową on-line, która cieszy się coraz większą popularnością.

10. Sprawy promocji polski i informacji

Polska podejmowała kompleksowe działania umacniające wizerunek RP. Wśród nich – jako najważniejsze - należy wymienić organizacja Roku Polsko-Niemieckiego, działania na rzecz zorganizowania w Polsce międzynarodowej wystawy EXPO 2012, kontynuowanie Programu Stypendialnego Rządu Polskiego, przeznaczanego dla obywateli państw Europy

Wschodniej i Zakaukazia oraz Iraku i Afganistanu, organizacja Roku Giedroycia i Roku Kieślowskiego oraz przygotowania do realizacji Roku Josepha Conrada.

W 2006 r. resort spraw zagranicznych prowadził dystrybucję Miesięcznika „*The Polish Voice*” i Kwartalnika „*Polish Culture*” oraz opublikował broszurę „Niemieckie, nazistowskie obozy na okupowanych ziemiach polskich w okresie II wojny światowej” w językach angielskim i włoskim.

Kontynuowano prezentację poświęconej 25-leciu Solidarności wystawy „Drogi do wolności” (Kanada, USA, RFN, Francja, Słowacja, Holandia, Irlandia i Cypr). MSZ zakupiło również wystawę „Polska: Ikony architektury”, przygotowaną przez redakcję miesięcznika Architektura - Murator przy współpracy Stowarzyszenia Architektów Polskich. Pierwsza prezentacja odbyła się w Bernie w listopadzie i grudniu 2006 r.

Resort kontynuował stopniową, wieloetapową modernizację portalu promocyjnego www.poland.gov.pl (między 31 grudnia 2005 r., a 31 grudnia 2006 r. liczba wizyt na stronie wzrosła o 44,5%). Dużym sukcesem było otrzymanie przez serwis „*Poznań–Budapeszt – Wspólne drogi do wolności*” nagrody Grand Prix dla Najlepszej Strony Polskiego Internetu Roku 2006, przyznanej przez jury *Webstarfestival* – na festiwalu stron internetowych.

W ramach Platformy „Kultura Europy Środkowej” grupującej Austrię, Czechy, Polskę, Słowację, Słowenię i Węgry zrealizowano projekty, promujące te kraje w kolejnych stolicach państw sprawujących Prezydencję w Unii Europejskiej.

W 2006 r. MSZ zrealizowało 68 wizyt studyjnych oraz wzięło udział w organizacji szeregu konferencji i seminariów. We współpracy z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Instytutem Adama Mickiewicza MSZ zrealizowało w 2006 r. Dni Polskie w Indiach oraz Dni Polskie w Kuwejcie. Wspólnie podejmowaliśmy także działania przygotowawcze do Sezonu Polskiego w Izraelu i Sezonu Polskiego w Wielkiej Brytanii.

W ramach działań informacyjnych i promocyjnych dotyczących programu polskiej pomocy zagranicznej uruchomiono serwis internetowy www.polskapomoc.gov.pl (dzienna ilość wejść na stronę: 200 - 400), utworzono logo „polskapomoc”, zorganizowano wystawę fotografii „Polska pomoc w obiektywie” (w dwóch lokalizacjach) oraz konferencję prasową połączoną z prezentacją Raportu rocznego 2005 r. i nowego serwisu internetowego. Sfinansowano także koszty stoiska podczas Europejskich Dni Rozwoju w Brukseli oraz wizytę studyjną w irlandzkich ośrodkach edukacji rozwojowej dla 9 przedstawicieli organizacji pozarządowych. Dofinansowano działalność naukową i dydaktyczną Instytutu Studiów Regionalnych i Globalnych Wydziału Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego oraz raport nt. Edukacji rozwojowej w Polsce.

Podobnie jak w latach poprzednich, w 2006 r. podstawą działalności informacyjnej MSZ były kontakty z mediami krajowymi i zagranicznymi. Działalność ta obejmowała wydawanie biuletynów, organizowanie briefingów, konferencji prasowych, obsługę prasowo-informacyjną polskich placówek oraz realizację wizyt studyjnych dziennikarzy zagranicznych w Polsce. Stale monitorowane były media polskie oraz zagraniczne.

Polskie placówki zagraniczne podejmowały działania zmierzające do propagowania w miejscowych mediach stanowiska RP w ważnych dla danego kraju i regionu tematach oraz tworzenia korzystnego obrazu Polski w środkach masowego przekazu kraju urzędowania. Reagowały również w przypadkach nierzetelnych publikacji, zawierających informacje nieprawdziwe bądź zniesławiające Polskę, oraz zapewniały oprawę medialną wizyt przedstawicieli władz RP wysokiego szczebla.

Z budżetu Ministerstwa Spraw Zagranicznych w 2006 r. na ww. zadania przeznaczone zostały środki w kwocie 953.562 tys. zł, tj. w 94,9 % planu po zmianach.

3.2.7. Bezpieczeństwo państwa i wymiar sprawiedliwości

1. Obrona narodowa

Wydatki na obronę narodową służą zapewnieniu bezpieczeństwa zewnętrznego państwa. Mają strategiczne znaczenie dla sprawnego funkcjonowania naszego systemu obronnego, zapewniają realizację zobowiązań wynikających z członkostwa Polski w NATO i UE oraz stwarzają możliwość aktywnego zaangażowania się w działania na rzecz utrzymania pokoju i bezpieczeństwa w kraju i na świecie.

W ramach wydatków obronnych finansowane były wszystkie rodzaje Sił Zbrojnych, tj. Wojska Lądowe, Siły Powietrzne, Marynarka Wojenna oraz inne jednostki organizacyjne: Centralne wsparcie, Zespoły kontaktowe i struktury dowodzenia NATO, Wojskowe Służby Informacyjne, Żandarmeria Wojskowa, Ordynariaty (polowy, prawosławny i ewangelicki) oraz Pozostałe jednostki wojskowe i Wojskowe Misje Pokojowe.

Wydatki na finansowanie rodzajów Sił Zbrojnych w 2006 roku wyniosły:

Wojska Lądowe – 5.881.794 tys. zł,

Siły Powietrzne – 2.839.222 tys. zł,

Marynarka Wojenna – 1.158.820 tys. zł.

W 2006 r. realizowano następujące zadania w oparciu o cele sformułowane w Strategii Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej, Strategii Wojskowej Rzeczypospolitej Polskiej, Polityczno-Strategicznej Dyrektywie Obronnej, a także w oparciu o Wytyczne Ministerialne NATO 2003 i cele ujęte w Programie Rozwoju Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2005-2010:

1. Obrona niepodległości i suwerenności Polski oraz jej integralności w czasie pokoju.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa w czasie pokoju zostały podjęte działania mające na celu utrzymanie sił i środków do obrony kraju w czasie pokoju. Realizowano wydatki związane z modernizacją techniczną armii.

Wydatki majątkowe wyniosły 3.240,7 mln zł (92,6% planu po zmianach) i obejmowały zakupy nowoczesnego uzbrojenia i sprzętu wojskowego, modernizację (unowocześnienie istniejącego sprzętu), prace badawczo-rozwojowe oraz dotacje dla szpitali wojskowych.

W strukturze rodzajowej zakupy inwestycyjne i modernizacje dotyczyły: kołowych transporterów opancerzonych ROSOMAK, zestawów pocisków kierowanych, śmigłowców, przeciwlotniczych raketowych wozów bojowych, specjalistycznego sprzętu

łączności i ubezpieczenia lotów, 11 samolotów wielozadaniowych F-16, samolotów myśliwskich Mig-29, samolotów transportowych CASA, korwety wielozadaniowej, systemów raketowych na okrętach, śmigłowców, indywidualnego uzbrojenia żołnierzy.

Wydatki bieżące związane z modernizacją techniczną wyniosły 584,7 mln zł i obejmowały zakupy amunicji i materiałów wybuchowych, remonty uzbrojenia i sprzętu wojskowego (silników lotniczych, raketowych przeciwlotniczych wozów bojowych, zespołów napędowych do śmigłowców, agregatów i zamiennych części lotniczych).

W ramach inwestycji budowlanych zrealizowano 573 zadania na kwotę 681,5 mln zł, w tym na dofinansowanie inwestycji NATO przeznaczono 116,5 mln zł.

Na remonty nieruchomości przeznaczono 108,6 mln zł, w tym remonty obiektów szkoleniowych, infrastruktury sztabowej i socjalnej, na zaopatrzenie w środki materiałowe (materiały pędne i smary, umundurowanie, żywność, sprzęt kwaterunkowy i ppoż., leki) wydatkowano 665,2 mln zł.

2. Udział w działaniach stabilizacyjnych, pokojowych humanitarnych, regionalnych konfliktach i operacjach reagowania kryzysowego poza terytorium Polski.

Siły Zbrojne RP uczestniczyły w 11 misjach pokojowych w: Afganistanie, Iraku, Kongo, na Morzu Śródziemnym, Air Policing w rejonie państw bałtyckich, w Pakistanie, w Republice Łotewskiej, w Republice Bośni i Hercegowiny (EUFOR), w Kosowie (KFOR) oraz w misjach obserwacyjnych. Na realizację tych celów wydatkowano 215,8 mln zł (99,0% planu po zmianach). W 2006 r. w misjach uczestniczyło 3860 żołnierzy i pracowników cywilnych.

3. Wkład Polski do wspólnej obrony w ramach NATO oraz działań przyczyniających się do bezpieczeństwa światowego i europejskiego.

Najważniejszym celem w ramach tego zadania była realizacja Programu Inwestycji NATO w Dziedzinie Bezpieczeństwa NSIP, którego efektem w 2006 r. było 5 pakietów inwestycyjnych zawierających 109 projektów, w tym: inwestycje lotniskowe, morskie, modernizacja baz i składnic lotniskowych paliw, systemy radiolokacyjne, rozbudowa infrastruktury dla potrzeb Centrum Szkolenia Połączonych Sił (JFTC) w Bydgoszczy. Wydatki na wykonanie programu wyniosły 295,4 mln zł.

4. Współpraca międzynarodowa oraz implementacja porozumień międzynarodowych.

Zadanie to miało na celu zapewnienie właściwych kontaktów międzynarodowych wynikających z planu współpracy zagranicznej oraz implementacji porozumień międzynarodowych. Na kontakty bilateralne wydatkowano w 2006 r. 1,4 mln zł.

5. Zadania obronne realizowane w ramach Programu Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych.

Celem realizacji Programu było skoordynowanie działań ukierunkowanych na podnoszenie w czasie pokoju zdolności administracji publicznej do realizacji zadań operacyjnych na wypadek działań wojennych (wsparcie operacji kryzysowych w układzie

narodowym i koalicyjnym). Zadania zostały wykonane przez ministrów i wojewodów w dziale 752 Obrona narodowa – na podstawie rozporządzenia z dnia 15 czerwca 2004 r. w sprawie zadań wykonywanych w ramach przygotowań obronnych państwa przez organy administracji rządowej i organy samorządu terytorialnego. Na realizację zadań w ramach Programu wydatkowano 37.679 tys. zł,

6. Pozostałe zadania realizowane przez Ministra Obrony Narodowej to m. in.
- Zapewnienie właściwego poziomu wyższego szkolnictwa wojskowego: finansowanie kształcenia i szkolenia żołnierzy w akademiach: Akademii Obrony Narodowej w Warszawie, Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni, Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie oraz dwóch szkołach oficerskich: Wyższej Szkole Oficerskiej Wojsk Lądowych we Wrocławiu i Wyższej Szkole Oficerskiej Sił Powietrznych w Dęblinie. Wydatki zrealizowano w kwocie 221,2 mln zł.
  - Prowadzenie działalności wychowawczej oraz upowszechnianie i promocja obronności.
W 2006 r. zrealizowano następujące cele: organizacja centralnych imprez kulturalno-oświatowych – 5,5 mln zł, dotowanie stowarzyszeń i fundacji na zadania zlecone przez resort w zakresie szkoleń i promocji obronności – 13,1 mln zł oraz opracowywanie materiałów informacyjno-promocyjnych i studyjnych – 6,8 mln zł.

Zadania obronne dotyczące technicznej modernizacji Sił Zbrojnych wspierane były środkami wydatkowanymi z Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych. Wydatki funduszu wyniosły 111.316 tys. zł i były przeznaczone na zakupy uzbrojenia i sprzętu wojskowego oraz inwestycje budowlane w wysokości 89.664 tys. zł, dotacje na inwestycje budowlane służby zdrowia w kwocie 21.651 tys. zł oraz zakup usług pozostałych w wysokości 1 tys. zł.

2. Bezpieczeństwo wewnętrzne

W ustawie budżetowej na rok 2006 zaplanowano wydatki na zadania z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego, które obejmują m.in:

- ochronę obywateli i utrzymanie porządku publicznego,
- zredukowanie przestępczości i poprawę społecznego poczucia bezpieczeństwa,
- ochronę granicy państwowej i kontrolę ruchu granicznego,
- zapewnienie bezpieczeństwa placówkom dyplomatycznym, obiektom państwowym i innym obiektom użyteczności publicznej,
- ochronę przeciwpożarową, działalność ratowniczo-gaśniczą oraz zapobiegawczą,
- obronę cywilną,
- działalność wywiadu i kontrwywiadu,
- realizację zadań wynikających z członkostwa w Unii Europejskiej.

Zadania powyższe realizowane były głównie przez Policję, Państwową Straż Pożarną, Straż Graniczną i Biuro Ochrony Rządu.

Zadania związane z ochroną obywateli i utrzymaniem porządku publicznego, zredukowaniem przestępczości i poprawą społecznego poczucia bezpieczeństwa wykonywane były przez Policję.

W 2006 r. wydatki na zadania realizowane przez Policję zostały wykonane w wysokości 6.276.894 tys. zł, co stanowi 99% planu po zmianach oraz wzrost o 2,7% w stosunku do wykonania roku poprzedniego.

W ramach tych środków wykonano ogółem na zasadzie wielokrotności 4.525.320 służb patrolowych i obchodowych. Średnio na dobę w skali kraju kierowano do służby 12.647 policjantów. W wyniku zadań wykonywanych przez Policję:

- przeprowadzono 6.200.597 interwencji,
- wykonano 902.976 doprowadzeń,
- nałożono 3.877.669 mandatów karnych na kwotę 479.952.064 zł,
- do sądów skierowano ogółem 412.152 wnioski o ukaranie oraz pouczone 4.292.839 osób,
- przekonwojowano i doprowadzono 628.146 osób (przejechano w konwojach około 22.650 tys. km, na mocy decyzji o wydaleniu przekonwojowano 3.916 cudzoziemców).

W 2006 r. na terenie kraju funkcjonowały specjalistyczne komisariaty Policji, z tego:

- 3 specjalistyczne komisariaty kolejowe Policji, których działalność wpłynęła na zmniejszenie liczby popełnionych przestępstw (w 2006 r. popełniono 17.440 przestępstw, tj. o 4.119 mniej niż w 2005 r.) oraz wykroczeń (w 2006 r. popełniono 68.771 wykroczeń, tj. o 10.228 mniej niż w 2005 r.). Jednocześnie uległ poprawie stopień karalności, bowiem z ww. liczby wykroczeń do Sądu Grodzkiego skierowano 7.263 wnioski o ukaranie (wzrost o 299) oraz nałożono 32.617 mandatów karnych (wzrost o 7.989),
- 4 specjalistyczne komisariaty wodne Policji. W stosunku do 2005 r. zwiększono liczbę służb wykonanych na zasadzie wielokrotności do 138.132 (tj. o 46.065). Zwiększono również liczbę jednostek pływających z 212 do 261. Dzięki temu, pomimo wzrostu odnotowanych przestępstw (z 2.734 w 2005 r. do 3.142 w 2006 r.) poprawiły się statystyki zatrzymań sprawców przestępstw i wykroczeń (wzrost z 42.480 w 2005 r. do 49.209 w 2006 r.). Ponadto zmniejszyła się liczba akcji ratowniczych z 742 do 719 w 2006 r.

Na terenie kraju wydarzyło się 46.876 wypadków drogowych, w których zginęły 5.243 osoby, a 59.123 zostało rannych, pomimo tego odnotowano poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym. W porównaniu z 2005 r. stwierdzono wzrost liczby kierujących pojazdami

pod działaniem alkoholu, w stanie po użyciu oraz w stanie nietrzeźwości o 8.982 osoby (210.192 przypadki).

W omawianym okresie Policja odnotowała spadek liczby stwierdzonych przestępstw kryminalnych z 1.000.096 do 893.389, tj. o 10,7%.

Policja ustaliła 534.177 podejrzanych dorosłych (w 2005 r. – 543.114) oraz 53.782 nieletnich sprawców czynów karalnych (w 2005 r. – 50.974), wnioskowano o objęcie aktem oskarżenia 521.954 podejrzanych (w 2005 r. – 531.377), w tym tymczasowo aresztowano 26.044 podejrzanych (w 2005 r. – 26.777).

Liczba stwierdzonych przestępstw gospodarczych zwiększyła się o 6,2% (ze 136.801 w 2005 r. do 145.314 w 2006 r.). Odzyskano mienie, będące przedmiotem przestępstwa o wartości 74.480 tys. zł (o 115.798 tys. zł mniej niż w 2005 r.), przy ujawnionych w postępowaniach przygotowawczych stratach – 3.929 mln zł (w 2005 r. – 4.713 mln zł). Na poczet kar i zobowiązań podatkowych zabezpieczono u sprawców mienie wartości 212.827 tys. zł (o 53.054 tys. zł mniej niż w 2005 r.).

Zarządy i wydziały Centralnego Biura Śledczego KGP w ramach prowadzonych spraw operacyjnych i procesowych, objęły zainteresowaniem 2.644 (w 2005 r. – 3.377) osoby działające w 246 (w 2005 r. – 296) grupach przestępczych, w tym: w 217 (w 2005 r. – 258) grupach polskich, w 28 (w 2005 r. – 38) międzynarodowych i 1 (w 2005 r. – 0) rosyjskojęzycznej.

Znacznej poprawie uległy wskaźniki wykrywalności i zwalczania przestępczości zorganizowanej. W wyniku krajowych i międzynarodowych działań rozbito i zdestabilizowano działania łącznie 143 (w 2005 r. – 139) grup przestępczych, w tym: 139 (w 2005 r. – 123) polskich, 4 (w 2005 r. – 15) międzynarodowych, a przez zastosowanie środków zabezpieczających - między innymi areszty tymczasowe - znacząco ograniczono aktywność 1.432 członków grup (w tym 165 liderów).

W związku z działalnością zorganizowanych grup przestępczych prowadzono 719 postępowań przygotowawczych, tj. mniej o 29 niż w 2005 r.

Ze wskazanej liczby postępowań przeprowadzone zostały:

- 144 (w 2005 r. – 127) o przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu,
- 27 (w 2005 r. – 23) z kodeksu karnego skarbowego,
- 180 (w 2005 r. – 146) o przemyt, dystrybucję oraz produkcję narkotyków,
- 18 (w 2005 r. – 22) o zabójstwa,
- 99 (w 2005 r. – 81) o pranie pieniędzy,

- 32 (w 2005 r. – 28) o korupcję,
- 10 (w 2005 r. – 27) o zorganizowaną kradzież pojazdów,
- 6 (w 2005 r. – 22) o fałszerstwa środków płatniczych,
- 38 (w 2005 r. – 91) o rozboje lub wymuszenia rozbójnicze,
- 7 (w 2005 r. – 8) o handel ludźmi,
- 11 (w 2005 r. – 9) o handel bronią, amunicją i materiałami wybuchowymi,
- 147 o inne przestępstwa kryminalne.

W omawianym okresie w Centralnym Laboratorium Kryminalistycznym KGP wykonano 6.611 ekspertyz kryminalistycznych z różnych dziedzin, tj.:

Specjalność	Ekspertyzy wykonane		% 2006/2005
	2005 r.	2006 r.	
Badania dokumentów	157	149	94,9
Fonoskopia	321	277	86,3
Wariografia	70	112	160,0
Daktyloskopia	365	302	82,7
Traseologia	98	96	98,0
Badania broni i balistyka	3.201	2.997	93,6
Mechanoskopia	754	644	85,4
Wypadki komunikacyjne	58	54	93,1
Osmologia	10	0	
Biologia i genetyka	316	220	69,6
Chemia	1.686	1.604	95,1
Fotografia i wideo	77	76	98,7
Antroposkopia, odtwarzanie wyglądu osób i przedmiotów	43	35	81,4
Badania komputerowe	33	45	136,4

W 2006 r. w laboratoriach kryminalistycznych KWP/KSP i ich sekcjach zamiejscowych wykonano 122.874 ekspertyzy, tj. o 13.819 ekspertyz mniej niż w 2005 r.

Wydatki inwestycyjne w 2006 r. wyniosły 242.416 tys. zł i zostały przeznaczone na poprawę bazy lokalowej (głównie siedzib komend, szkół, poligonów, budynków koszarowych) i użytkowej (m.in. strzelnic, infrastruktury przygranicznej, stacji paliw, zaplecza dla psów) oraz wyposażenia Policji. Zakupy inwestycyjne, stanowiące 67,7% tych wydatków dotyczyły przede wszystkim sprzętu techniki specjalnej, broni, samochodów, sprzętu informatycznego.

Zadania związane z ochroną granicy państwowej i kontrolą ruchu granicznego wykonywane były przez Straż Graniczną.

Na powyższe zadania w 2006 r. przeznaczone zostały środki w wysokości 1.175.967 tys. zł, co stanowi 99,8% planu po zmianach oraz wzrost o 6,8% w stosunku do wykonania roku poprzedniego.

W ubiegłym roku w strukturach Straży Granicznej funkcjonowało 130 placówek, w których zadania w zakresie kontroli ruchu granicznego osób i środków transportu realizowano w 281 przejściach granicznych. Powyższe zadania realizowano:

- na odcinkach stanowiących zewnętrzną granicę Unii Europejskiej – w 71 przejściach granicznych (w tym 20 lotniczych, 20 morskich, 16 drogowych, 14 kolejowych i 1 rzecznych),
- na odcinkach granicy państwowej stanowiących wewnętrzną granicę Unii Europejskiej – w 210 przejściach granicznych (w tym 185 drogowych, 20 kolejowych i 5 rzecznych).

Straż Graniczna wykonywała ustawowe obowiązki w zakresie kontroli ruchu granicznego, zapewnienia bezpieczeństwa w komunikacji lotniczej oraz w zasięgu terytorialnym 11 stałych lotniczych przejść granicznych:

- Warszawa-Okęcie, Poznań-Ławica, Bydgoszcz, Łódź-Lublinek, Kielce-Masłów, Rzeszów-Jasionka, Gdańsk-Rębiechowo, Szczecin-Goleniów, Kraków-Balice, Katowice-Pyrzowice, Wrocław-Strachowice,

a także w 9 dodatkowych lotniczych przejściach granicznych:

- Biała Podlaska, Jelenia Góra, Lubin, Mielec, Szymany k. Szczytna, Świdnik, Warszawa-Babice, Zielona Góra-Babimost, Zielona Góra-Przylep.

W 2006 r. odnotowano wzrost przekroczeń granicy państwowej przez osoby o 4,1%, tj. z 210.526.532 w 2005 r. do 219.258.534 w 2006 r., w tym:

- na granicy zewnętrznej UE odnotowano 49.669.854 (w 2005 r. – 43.456.615) przekroczenia granicy, tj. wzrost o 14,3%,
- na granicy wewnętrznej UE 169.588.680 (w 2005 r. – 167.069.917) przekroczeń, tj. wzrost o 1,5%, co stanowiło 77,3% ruchu osobowego na całej granicy państwowej RP.

Odnutowano również wzrost liczby odpraw środków transportu. Na granicy państwowej RP odprawiono 73.403.734 (w 2005 r. – 68.404.510) środki transportu.

Zmniejszyła się liczba usiłowań lub przekroczeń granicy państwowej wbrew przepisom. W tym zakresie odnotowano spadek o 12,4%, tj. zatrzymano 4.126 osób (w 2005 r. – 4.711),

w tym 3.174 (w 2005 r. – 3.711) cudzoziemców (spadek o 14,5%) oraz 952 (w 2005 r. – 1.000) obywateli RP (spadek o 4,8%). Najwyższą liczbę zatrzymań za usiłowanie lub przekroczenie granicy państwowej odnotowano:

- na granicy zewnętrznej UE – na odcinku z Ukrainą, 578 osób, co stanowi 25,8% ogółu zatrzymań w przejściach granicznych,
- na granicy wewnętrznej UE – na odcinku granicy państwowej z Niemcami, 985 osób, co stanowi 43,9% ogółu zatrzymań w przejściach granicznych.

Odnotowano 32 przypadki siłowego przekroczenia granicy państwowej lub samowolnego oddalenia się z przejścia granicznego osoby kontrolowanej.

Spadkowi uległy wskaźniki odnośnie fałszerstw dokumentów - ujawniono 1.326 przypadków fałszerstw (w 2005 r. – 1.998), w tym:

- 698 (w 2005 r. – 1.027) paszportów (spadek o 32%),
- 80 (w 2005 r. – 147) dowodów osobistych (spadek o 45,6%),
- 31 (w 2005 r. – 96) dokumentów pobytowych (spadek o 67,7%),
- 102 (w 2005 r. – 207) wiz (spadek o 50,7%),
- 415 (w 2005 r. – 521) odcisków stempeli kontroli granicznej (spadek o 20,3%).

W 2006 r. Straż Graniczna ujawniła przemyt towarów i pojazdów o łącznej wartości 115.457.822 zł (w 2005 r. – 112.712.231 zł), co stanowi wzrost w porównaniu do 2005 r. o 2,4%, z tego:

- na granicy wewnętrznej UE – o wartości 60.096.211 zł (w 2005 r. – 29.696.017 zł), wzrost o 102,4 %,
- na granicy zewnętrznej UE – o wartości 39.853.914 zł (w 2005 r. – 61.486.944 zł), spadek o 35,2%.

Przemycanymi artykułami były: wyroby akcyzowe (alkohol, wyroby tytoniowe), pojazdy, narkotyki, broń, dewizy i dobra kultury (ikony, monety, meble, porcelana, itp.).

Wykonywanie zadań Straży Granicznej wsparte zostało wydatkami inwestycyjnymi w kwocie 177.236 tys. zł, skierowanymi na poprawę stanu jej wyposażenia oraz infrastruktury przygranicznej. Przeprowadzono roboty budowlane modernizujące i ulepszające obiekty dla granicznych jednostek oraz dokonano zakupów m.in. środków transportu (lądowego, powietrznego i wodnego), sprzętu łączności, uzbrojenia i techniki specjalnej, informatycznego.

Zadania związane z zabezpieczeniem wizyt i objęciem ochroną przedstawicieli delegacji państw obcych przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej realizowało Biuro Ochrony Rządu.

W 2006 r. przeznaczono na nie środki w wysokości 168.605 tys. zł, co stanowi 100% planu po zmianach oraz wzrost o 5% w stosunku do wykonania roku poprzedniego.

Do najważniejszych operacji ochronnych zaliczyć należy:

- wizytę Premiera Ukrainy, JKW Księżnej Anny, Premiera Słowacji ,
- wizytę Premiera Chorwacji,
- wizytę Premiera Belgii, Premiera Ukrainy, Prezydenta Niemiec,
- zabezpieczenie wizyty Ojca Świętego Benedykta XVI w Polsce,
- obchody 50 rocznicy wydarzeń w Poznaniu z 1956 r.,
- wizytę Premiera Litwy,
- wizytę prezydenta Gruzji,
- XVI Forum Ekonomiczne w Krynicy.

Ponadto na bieżąco realizowane są zadania BOR związane z objęciem ochroną najważniejszych osób w państwie, polskich przedstawicielstw dyplomatycznych, urzędów konsularnych oraz przedstawicielstw przy organizacjach międzynarodowych. Ważnym zadaniem jest także ochrona obiektów i urzędzeń o szczególnym znaczeniu oraz zapewnienie ich funkcjonowania oraz prowadzenie rozpoznania pirotechniczno-radiologicznego obiektów Sejmu i Senatu.

Zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej, działalności ratowniczo-gaśniczej oraz zapobiegawczej realizowane były przez jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej oraz przez Ochotnicze straże pożarne.

Wydatki przewidziane na realizację tych zadań zostały wykonane w wysokości 1.451.642 tys. zł, co stanowi 100% planu po zmianach oraz wzrost o 2,3% w stosunku do wykonania roku poprzedniego.

W 2006 r. nastąpił wzrost o 10,7% interwencji jednostek ochrony przeciwpożarowej. W porównaniu do roku ubiegłego przybyło 43 tys. zdarzeń niebezpiecznych wymagających interwencji jednostek ochrony przeciwpożarowej. W ogólnej liczbie zdarzeń pożary stanowiły 37,3% (165.190 zdarzeń), a ich ilość w porównaniu do 2005 r. spadła o 10,4%.

Ilość miejscowych zagrożeń wzrosła o 29,5% do 261.344 zdarzeń. Stanowią one 59% ogółu interwencji jednostek ochrony przeciwpożarowej w ubiegłym roku.

W działaniach ratowniczych, udział brało ogółem 1.375 tys. strażaków PSP, tj. analogiczna liczba funkcjonariuszy jak w roku 2005, pomimo zaistnienia większej liczby zdarzeń. W analizowanym okresie wzrosło, natomiast zaangażowanie strażaków OSP podczas likwidacji miejscowych zagrożeń (o ok. 40% dla OSP włączonych do systemu i ok. 30% dla pozostałych OSP). Ogółem w akcjach ratowniczo-gaśniczych uczestniczyło 1.116 tys. strażaków-ochotników.

Ilość alarmów fałszywych wyniosła 16.432, co stanowi wzrost o 18,3% w stosunku do roku 2005.

W 2006 roku w akcjach ratowniczych zginęło 3 ratowników (dla porównania – 2 w 2005 r.). Nastąpił natomiast spadek liczby strażaków, którzy odnieśli obrażenia podczas akcji ratowniczych - 540 osób w 2006 r., natomiast 557 w 2005 r.

Wydatki inwestycyjne w jednostkach państwowej ochotniczej straży pożarnej zrealizowano w wysokości 98.780 tys. zł. Finansowano głównie zakup sprzętu i samochodów pożarniczych, ratownictwa chemicznego i technicznego, aparatury pomiarowej, sprzętu łączności, elektronicznego i biurowego, a także kontynuowano prace budowlane obiektów poligonowych i dydaktycznych.

3. Wymiar sprawiedliwości

Zadania wymiaru sprawiedliwości realizowane są przez jednostki sądownictwa powszechnego, jednostki powszechne prokuratury, instytuty naukowe resortu sprawiedliwości, więziennictwo, zakłady dla nieletnich, sądy wojskowe, wojskowe jednostki organizacyjne prokuratury oraz izby morskie.

Wydatki związane z wymiarem sprawiedliwości, zaplanowane w ustawie budżetowej na 2006 rok w wysokości 7.686.034 tys. zł, zostały w toku wykonywania budżetu zmniejszone o 48.341 tys. zł do kwoty 7.637.693 tys. zł. Wydatki wykonano w wysokości 7.593.558 tys. zł; tj. w 99,4% planu po zmianach.

Na zadania realizowane przez **sądownictwo powszechne** w 2006 roku wydatkowano kwotę 4.396.972 tys. zł, tj. o 349.662 tys. zł więcej niż w roku 2005 .

Zrealizowany poziom wydatków jest pochodną szerokiego katalogu dodatkowych zadań, jakie przed sądownictwem powszechnym stawiają nowe regulacje wynikające z przyjętej przez Rząd reformy wymiaru sprawiedliwości, która jest odpowiedzią na społeczne oczekiwania związane z poprawą bezpieczeństwa obywateli, walką z korupcją i przestępczością oraz koniecznością poprawy sprawności przebiegu postępowań sądowych zarówno cywilnych jak i karnych.

W ramach poniesionych w 2006 roku wydatków podjęto działania, mające na celu m.in.:

- racjonalizację struktury organizacyjnej jednostek sądownictwa powszechnego w celu ułatwienia obywatelom dostępu do sądu oraz usprawnienie procesu kierowania sądami (utworzenie sądu rejonowego w Siemianowicach Śląskich oraz 5 sądów rejonowych w Warszawie: dla miasta stołecznego Warszawy, dla Warszawy Pragi-Południe, dla Warszawy Pragi-Północ, dla Warszawy Woli i dla Warszawy Żoliborza – w miejsce funkcjonujących uprzednio dwóch sądów rejonowych - dla miasta stołecznego Warszawy oraz dla Warszawy Pragi; utworzenie sądów grodzkich w powyższych lokalizacjach oraz w Sądach Rejonowych w Szczecinie, Toruniu oraz Warszawie dla Sądu Rejonowego Warszawa Śródmieście),
- usprawnienie pracy sądów poprzez kontynuację procesu ich informatyzacji (informatyzacja wydziałów gospodarczych sądów oraz kontynuacja programu informatyzacji ksiąg wieczystych w ramach budowy Zintegrowanego Systemu Informacji o Nieruchomościach poprzez przekształcenie obecnego papierowego zasobu ksiąg wieczystych w ogólnokrajowy z informatyzowany rejestr),
- podniesienie sprawności postępowań sądowych, w tym szczególnie w sądach gospodarczych, poprzez wprowadzenie profesjonalnej organizacji pracy sądów polegającej na racjonalizacji wykorzystania kwalifikacji sędziowskich do rozstrzygania spraw i podejmowania decyzji procesowych (utworzenie 800 etatów asystentów sędziego oraz tworzenie tzw. zespołów obsługujących sędziego, którym zostały powierzone obowiązki z zakresu przygotowania sędziemu danych, materiałów, informacji, obsługi biurowej i wykonawstwa decyzji, zwiększając jednocześnie możliwości sędziego w zakresie wykonywania obowiązków orzeczniczych).

Podstawowe zadania sądownictwa wykonywane były przez 45.881 pracowników, w tym: 8.144 sędziów, 2.438 asesorów, 4.547 kuratorów sądowych oraz 30.752 urzędników. W stosunku do 2005 roku nastąpił przyrost o 2.760 etatów.

Na zadania wykonywane przez **jednostki powszechne prokuratury** wydatkowano kwotę 1.147.816 tys. zł, tj. o 105.224 tys. zł więcej niż w 2005 roku.

W ramach poniesionych wydatków w 2006 roku podjęto działania, mające na celu m.in.:

- poprawę sprawności oraz skuteczności zwalczania przestępczości, a zwłaszcza przestępczości zorganizowanej oraz korupcji poprzez wyodrębnienie w strukturze prokuratury pionu do spraw zwalczania przestępczości zorganizowanej. W tym celu podjęto prace o charakterze organizacyjno-technicznym oraz legislacyjno-prawnym zmierzające do utworzenia biura ds. Przestępczości Zorganizowanej oraz 11 wydziałów zamiejscowych. Ponadto w ramach współpracy z Krajowym Centrum Informacji Kryminalnych, Krajowym Rejestrem Karnym oraz innymi rejestrami i bazami danych

w 2006 roku kontynuowano wdrażanie Systemu Informatycznego Prokuratur (SIP). Do końca 2005 roku SIP wdrożono w 85 jednostkach prokuratury natomiast w 2006 roku w ramach kwoty 2.560 tys. zł. SIP wdrożono w kolejnych 86 jednostkach,

- racjonalizację struktury organizacyjnej powszechnych jednostek prokuratury ukierunkowaną na ułatwienie obywatelom dostępu do prokuratury oraz usprawnienie procesu kierowania prokuraturami,
- zwiększenie efektywności wykorzystania kadry poprzez wyrównywanie stanu zatrudnienia prokuratorów w okręgach stosownie do obciążenia pracą oraz zmiany struktury zatrudnienia, ograniczenie etatów orzecznich na rzecz zwiększenia etatów urzędników i innych pracowników prokuratury.

Podstawowe zadania jednostek powszechnych prokuratury wykonywało 11.941 pracowników, w tym: 5.243 prokuratorów, 775 asesorów prokuratorów, 5.923 urzędników prokuratury. W stosunku do 2005 roku nastąpił przyrost o 528 urzędników prokuratury.

Od 1 stycznia 2006 roku funkcjonuje **Krajowe Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury**, którego zadaniem jest prowadzenie ujednoliconego i według najwyższych standardów szkolenia sędziów, prokuratorów i innych pracowników wymiaru sprawiedliwości. Na funkcjonowanie tej jednostki budżetowej w 2006 roku wydatkowano kwotę 2.447 tys. zł.

Istotnym i bardzo trudnym zadaniem wymiaru sprawiedliwości jest izolacja przestępców i resocjalizacja skazanych. Wśród osadzonych, których liczba stale rośnie, coraz więcej jest sprawców najpoważniejszych przestępstw, członków zorganizowanych grup przestępczych, brutalnych więźniów o wysokim poziomie demoralizacji.

Na zadania wykonywane przez **więziennictwo** wydatkowano kwotę 1.791.653 tys. zł, tj. o 109.119 tys. zł więcej niż w 2005 roku.

W ramach poniesionych w 2006 roku wydatków podjęto działania, mające na celu m.in.:

- podniesienie poziomu bezpieczeństwa w zakładach karnych i aresztach śledczych poprzez zwiększenie zatrudnienia funkcjonariuszy Służby Więziennej,
- zapewnienie skuteczności wykonywania kary pozbawienia wolności i nieuchronności kary w warunkach odpowiadającym normom unijnym oraz poprawę warunków wykonania tymczasowego aresztowania i kary pozbawienia wolności, a także zapewnienie odpowiednich warunków dla realizacji przyjętej polityki karnej zmierzającej w kierunku racjonalizacji i skuteczności systemu kar, zaostrzenia represji karnych i zasad odpowiedzialności karnej za przestępstwa o charakterze chuligańskim, zaostrzenia kodeksu wykroczeń oraz podwyższenia kar za najpoważniejsze przestępstwa.

W ramach poprawy sprawności wykonywania orzeczeń sądowych realizowany jest przez Więziennictwo „Program pozyskania 17.000 miejsc w jednostkach organizacyjnych więziennictwa w latach 2006-2009”, który został przyjęty i zaakceptowany przez Radę Ministrów w lutym 2006 roku, jako program rządowy wraz ze sformułowanymi w nim wnioskami, z zaleceniem ich priorytetowego traktowania.

Podstawowym zadaniem Programu jest uzyskanie w jednostkach organizacyjnych więziennictwa dodatkowych miejsc dla osadzonych oraz poprawa warunków wykonywania tymczasowego aresztowania i kary pozbawienia wolności.

Brak miejsc dla osadzonych spowodowany jest nie tylko trudną sytuacją bazy materialnej więziennictwa, która w większości pochodzi sprzed II wojny światowej (ok. 70%), ale także znacznym wzrostem w ostatnim okresie przestępczości, w tym zorganizowanej. Rok 2006 był pierwszym rokiem realizacji przedmiotowego Programu. Kwotą 103.351 tys. zł przeznaczono na zorganizowanie 3.197 nowych miejsc dla osadzonych oraz dodatkowo w ramach działalności remontowej wydatkowano kwotę 12.133 tys. zł, co pozwoliło na uzyskanie 945 miejsc dla osadzonych. Łącznie uzyskano 4.142 miejsca.

Uzyskanie dodatkowych miejsc dla osadzonych jest także efektem zakończenia 44 inwestycji, w wyniku których uzyskano przyrost 23.542 m² powierzchni oraz zmodernizowano 8.577 m² powierzchni dotychczas użytkowanej.

Zadania więziennictwa w 2006 roku wykonywane były przez 25.060 pracowników, w tym 23.995 funkcjonariuszy Służby Więziennej. W stosunku do 2005 roku nastąpił przyrost liczby funkcjonariuszy Służby Więziennej o 420 etatów.

Na zadania wykonane w **zakładach dla nieletnich** w 2006 roku wydatkowano kwotę 83.757 tys. zł, tj. o 7.697 tys. zł więcej niż w 2005 roku.

Podstawowe zadania w zakładach dla nieletnich w 2006 roku wykonywane były przez 1.077 pracowników (pedagogów i innych pracowników zakładów). W stosunku do 2005 roku nastąpił wzrost zatrudnienia o 25 pedagogów oraz 25 pozostałych pracowników.

Na zadania realizowane przez **sądy wojskowe, wojskowe jednostki organizacyjne prokuratury oraz izby morskie** w 2006 roku wydatkowano kwotę 50.063 tys. zł.

Poza działaniami związanymi bezpośrednio z wymiarem sprawiedliwości mającymi na celu zagwarantowanie bezpieczeństwa państwa i obywateli, w obszarze wymiaru sprawiedliwości wykonywane są również zadania związane z **zapewnieniem bezpieczeństwa obrotu gospodarczego**. W tym kontekście za kluczowe należy uznać

prowadzone przez sądy rejonowe sprawy rejestrowe związane z Krajowym Rejestrem Sądowym, rejestrem zastawów, a także sprawy dotyczące ksiąg wieczystych.

Liczba spraw z zakresu Krajowego Rejestru Sądowego, które wpłynęły do sądów w 2006 roku wzrosła z 342 tys. do 434,5 tys. tj. o 27%. Podobny – skokowy wzrost o 24,1% dotyczył liczby spraw w tej kategorii rozstrzygniętych przez sądy (z 343,5 tys. do 426 tys. spraw).

Jeszcze większy wzrost ilości spraw wpływających oraz załatwionych przez sądy dotyczył spraw z zakresu ksiąg wieczystych. Należy przy tym podkreślić znaczenie spraw z tej kategorii bowiem stanowią one ponad połowę wszystkich spraw sądowych rozpatrywanych przez sądy rejonowe. W 2006 roku załatwiono 2.603 tys. tego rodzaju spraw czyli o 130 tys. więcej niż w roku poprzednim. Dodatkowo należy zwrócić uwagę na fakt eliminowania zaległości w tym zakresie, bowiem przy liczbie wniosków o założenie księgi wieczystej na poziomie 500 tys. w 2006 roku założonych zostało 541 tys. ksiąg. Należy przy tym zaznaczyć, że poprawie wskaźników ilościowych towarzyszyła poprawa jakości usług świadczonych przez sądy w tym zakresie. Potwierdzeniem powyższego jest spadek liczby skarg na pracę sądów wieczysto-księgowych z 47 w 2005 roku do 36 w roku 2006 (o ponad 23%). Efekty powyższe są wynikiem konsekwentnego wdrażania projektu Nowej Księgi Wieczystej, dzięki któremu następuje usprawnienie techniki prowadzenia ksiąg wieczystych poprzez odejście od tradycyjnych ksiąg papierowych na rzecz stosowania technik i zapisów informatycznych. W rezultacie następuje skrócenie czasu oczekiwania na wpis w księdze i co szczególnie ważne z punktu widzenia bezpieczeństwa obrotu gospodarczego, systematyczny wzrost wiarygodności wpisów dokonywanych w księgach wieczystych.

W odniesieniu do powyżej opisanych działań należy dodatkowo wskazać zadania inwestycyjne realizowane w 2006 roku nakierowane również na usprawnienie przetwarzania i udzielania informacji służących bezpieczeństwu obrotu prawnego, polegające na modernizacji i rozbudowie Krajowego Rejestru Sądowego, Rejestru Zastawów i Nowej Księgi Wieczystej.

W zakresie Krajowego Rejestru Sądowego - wymieniono serwery oraz rozszerzono oprogramowanie dla elektronicznego dostępu do Wydziałów KRS za kwotę 2.081 tys. zł. Wpłynęło to na zwiększenie bezpieczeństwa obrotu gospodarczego, jawność życia gospodarczego i ograniczenie szarej strefy.

W zakresie Rejestru Zastawów - zakupiono sprzęt komputerowy dla nowoutworzonego Wydziału Rejestru Zastawów w Szczecinie oraz rozszerzono i zmodyfikowano oprogramowanie dla istniejących już wydziałów Rejestru Zastawów za kwotę 1.354 tys. zł. Na koniec 2006 roku w Rejestrze Zastawów wpisanych było 566.986 zastawów oraz 646.256 zostało wykreślonych. Centralna Informacja o Zastawach Rejestrowych wraz

z 11 ekspozyturami udzieliła w 2006 roku 141.800 odpowiedzi. Cele założone na 2006 rok zostały zrealizowane, a obecnie prowadzone są prace nad dostępem do Rejestru Zastawów przez Internet.

W zakresie Nowej Księgi Wieczystej - do końca 2005 roku wdrożono projekt Nowej Księgi Wieczystej w 66 wydziałach, a w 2006 roku w kolejnych 55 wydziałach. Ponadto zmodyfikowano oprogramowanie w już istniejących wydziałach Nowej Księgi Wieczystej. Wydatkowano na ten cel kwotę 688 tys. zł. W rezultacie w większości lokalizacji objętych systemem Nowej Księgi Wieczystej wskaźnik szybkości postępowania o wpis w księdze kształtuje się aktualnie na poziomie około 1 miesiąca, a odpisy ksiąg wieczystych wydawane są na bieżąco.

3.2.8. Ochrona Środowiska

Nadrzędnym celem państwa w obszarze ochrona środowiska jest realizacja polityki ekologicznej państwa. Założenia tej polityki w 2006 r. wypełniano poprzez wykonywanie następujących zadań:

1. **Ochrona przyrody i krajobrazu**, czyli zachowanie, zrównoważone użytkowanie oraz odnawianie zasobów przyrody. W tym zakresie administracja rządowa ponosi szczególną odpowiedzialność za funkcjonowanie parków narodowych, parków krajobrazowych, rezerwatów i obszarów NATURA 2000 w Polsce.

Zrealizowane wydatki wyniosły 89.885 tys. zł, tj. 98,6% planu po zmianach. W 2006 r. w ramach tego zadania finansowana była działalność 23 parków narodowych, parków krajobrazowych we wszystkich województwach, ochrona i utrzymanie rezerwatów i pomników przyrody oraz koszty zadań związanych z funkcjonowaniem sieci Natura 2000.

W ramach realizacji zadań dotyczących sieci Natura 2000 prowadzono prace związane m. in. z inwentaryzacją siedlisk przyrodniczych i gatunków, weryfikacją bazy danych, a także szkolenia pracowników w zakresie obsługi systemu zarządzania oraz finansowania i funkcjonowania sieci Natura 2000.

2. **Ochrona i zrównoważony rozwój lasów**, oznaczające zachowanie trwałości lasu i zrównoważonej gospodarki leśnej, zwiększanie lesistości kraju, jak również realizację systemu urzędowej kontroli leśnego materiału rozmnożeniowego (zgodnie z ustawą z dnia 7 czerwca 2001 r. o leśnym materiale rozmnożeniowym).

Wydatki zrealizowane zostały w wysokości 37.410 tys. zł, tj. w 98,8% planu po zmianach. Środki te przeznaczono m.in. na:

- prace zalesieniowe gruntów rolnych wraz z ochroną i pielęgnacją upraw założonych na gruntach porolnych (wykonano zalesienia na powierzchni 4.370,5 ha, prace pielęgnacyjne na powierzchni 13.226,6 ha, działania związane z ochroną upraw na powierzchni 5.624,8 ha oraz poprawki na powierzchni 852,8 ha),
- edukację leśną i ochronę przyrody,
- sporządzenie planów zalesień gruntów porolnych i wielkoobszarowej inwentaryzacji stanu lasów,
- realizację „Programu dla Odry” komponent Lasy,
- realizację zadania „Inwentaryzacja siedlisk leśnych i nieleśnych na obszarach Natura 2000”,

- pomoc rozwojową i rozwój społeczeństwa obywatelskiego pod tytułem „Przygotowanie Państwowej Służby Leśnej Republiki Kirgizji do wdrażania programu zalesień – przekazanie polskich doświadczeń” realizowanego w Republice Kirgizji,
- monitoring zmian w sektorze leśnym,
- monitoring biologiczny lasu realizowany w ramach programu wynikającego z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. dotyczącego monitorowania wzajemnego oddziaływania lasów i środowiska naturalnego we Wspólnocie (Forest Focus),
- realizację zadania „Rozminowanie i rekultywacja terenów w Nadleśnictwie Przemków, Chocianów, Świetoszów oraz Borne Sulinowo” w ramach programu “Zagospodarowanie przejętego mienia i rekultywacja terenów zdegradowanych przez wojska Federacji Rosyjskiej”,
- dotacje na zadania z zakresu administracji rządowej realizowane przez powiaty (zalesianie gruntów, zagospodarowanie terenu, zagospodarowanie i ochrona związana z odnawianiem lub przebudową drzewostanów w lasach nie stanowiących własności Skarbu Państwa w przypadku: braku możliwości ustalenia sprawcy szkody powstałej w wyniku oddziaływania gazów i pyłów przemysłowych oraz w przypadku pożarów lub innych klęsk żywiołowych spowodowanych czynnikami biotycznymi albo abiotycznymi zagrażającymi trwałości lasów, odnowienie zniszczonych powierzchni leśnych).

3. Ochrona gleb, zasobów kopalin i wód podziemnych. Cele realizowane w 2006 r. w zakresie geologii wynikają z zakresu działania administracji geologicznej (zgodnie z ustawą z dnia 18 grudnia 2003 r. - Prawo geologiczne i górnicze).

Wydatki zrealizowano w kwocie 17.944 tys. zł, tj. 99,4% planu po zmianach. Środki te zostały przeznaczone na realizację zadań dotyczących geologii i hydrogeologii, kartografii geologicznej, poszukiwania i eksploatacji surowców mineralnych, prowadzenie Centralnego Banku Danych Geologicznych i Centralnego Banku Informacji Geologicznych oraz Centralnego Archiwum Geologicznego.

Ponadto dofinansowano działalność proekologiczną Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach w likwidacji (prace związane z realizacją przedsięwzięcia p.n. „Ochrona Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 330 – Gliwice, poprzez kompleksowe unieszkodliwienie odpadów wraz z rekultywacją terenów skażonych zakładów”) w województwie śląskim oraz rekultywację zbiornika odpadów niebezpiecznych i szkodliwych po zakładach „Górka” w Trzebini w województwie małopolskim.

4. **Kształtowanie stosunków wodnych i ochrona przed powodzią.** Podstawowym celem w obszarze gospodarki wodnej i bezpieczeństwa ekologicznego jest zintegrowane zarządzanie w gospodarowaniu wodami i podejmowanie działań umożliwiających realizację trzech zadań kierunkowych, tj. zaspokajanie uzasadnionych potrzeb wodnych ludności i gospodarki przy poszanowaniu zasad zrównoważonego użytkowania wód, osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód i ekosystemów wodnych oraz podnoszenie skuteczności ochrony przed powodzią i skutkami suszy.

Centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach gospodarowania wodami jest (zgodnie z art. 89 ustawy Prawo wodne) Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, realizujący swoje zadania przy pomocy utworzonego z dniem 1 lipca 2006 r. Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej.

Wydatki poniesione na realizację zadań z tego zakresu w 2006 r. wyniosły 473.691 tys. zł (99% planu po zmianach). Zostały przeznaczone m. in. na:

- inwestycje w ramach programów wieloletnich p.n.: „Program budowy zbiornika Świnna Poręba w latach 2006-2010”(m. in. uzbrojenie terenów, budowa systemów kanalizacji i sieci kanalizacyjno-sanitarnych) oraz „Program dla Odry 2006” (m. in. dokończenie budowy stopnia wodnego Malczyce, modernizacja Wrocławskiego Węzła Wodnego, ochrona od powodzi Opola – Kanał Młynówki, budowa zbiornika przeciwpowodziowego „Racibórz”),
- bieżące utrzymanie wód i urządzeń wodnych, remonty budowli i obiektów hydrotechnicznych (obiekty zbiorników i stopni wodnych, budowle regulacyjne itp.), lodołamanie, oceny stanu technicznego obiektów hydrotechnicznych, remonty budynków i sprzętu, dokumentację techniczną, dokumentację dotyczącą zarządzania zasobami wodnymi w regionach wodnych,
- bieżącą działalność Państwowej Służby Hydrologiczno-Meteorologicznej, w tym:
  - utrzymanie i modernizację podstawowej sieci obserwacyjno-pomiarowej PSHM,
  - modernizację systemu gromadzenia i przetwarzania informacji,
  - utrzymanie i rozwój komórek metodycznych, w tym komórek współpracy ze społecznościami lokalnymi i strukturą antykrzysową,
  - opracowanie danych oraz informacji hydrologiczno-meteorologicznych,
  - opracowanie i publikowanie ostrzeżeń, prognoz ogólnych oraz komunikatów hydrologicznych i meteorologicznych, a także roczników hydrologiczno-meteorologicznych,

oraz – w ramach usuwania skutków klęsk żywiołowych - na prace związane z:

- budową systemu osłony przeciwpowodziowej kraju,
- usuwaniem skutków powodzi i budową obiektów służących poprawie zabezpieczenia przed powodzią m.in. prace budowlane związane z budową Centrum Zarządzania Przeciwpowodziowego dla Wisły Środkowej, zbiornika wodnego Wióry oraz pionowego nabrzeża w Dębem i Stopnia Wodnego Dębe.

5. Przeciwdziałanie poważnym awariom oraz inne zadania realizowane przez Inspekcję Ochrony Środowiska

Wydatki zrealizowano w wysokości 122.328 zł, tj. w 99,6% planu po zmianach. Poza wydatkami związanymi z bieżącą działalnością Inspekcji Ochrony Środowiska środki przeznaczono m.in. na:

- monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000,
- zbiorczą ocenę jakości powietrza w Polsce,
- ocenę stanu wód w dorzeczach na podstawie monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych – jeziora,
- przedstawienie Europejskiego Indeksu Rybnego dla potrzeb oceny stanu ekologicznego rzek Polski,
- druk publikacji dotyczących stanu środowiska w Polsce,
- organizację i udział w naradach, szkoleniach, warsztatach, konferencjach.

6. Współpraca międzynarodowa, która związana jest z realizacją zobowiązań Polski w dziedzinach ochrony powietrza, powierzchni ziemi, środowiska morskiego, leśnictwa, ochrony przyrody i geologii oraz gospodarki wodnej.

Wydatki w tym obszarze w 2006 r. zrealizowano w kwocie 17.122 zł, tj. 99,9% planu po zmianach.

Środki wydatkowano na przygotowanie i wymianę raportów, opracowań, sprawozdań i danych, organizację spotkań w kraju, udział w pracach organów konwencji oraz uregulowano składki wynikające z członkostwa w umowach i organizacjach międzynarodowych. W odniesieniu do zagadnień związanych z członkostwem Polski w UE, resort środowiska uczestniczył w spotkaniach dotyczących projektowanych aktów prawnych (grupy robocze, posiedzenia Rady UE), wdrażaniu prawa wspólnotowego ochrony środowiska oraz seminariach i konferencjach związanych z polityką UE. W ramach zarządzania funduszami Unii prowadzono monitoring w odniesieniu do projektów przygotowywanych przez beneficjentów i instytucje zaangażowane w ten proces, np. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, jak również

działania promocyjne i informacyjne zachęcające potencjalnych beneficjentów do ubiegania się o dofinansowanie ze środków Funduszu Spójności, czy też funduszy strukturalnych, np. SPO - Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw, Działanie 2.4.

7. **Zapewnienie społeczeństwu szerokiego dostępu do informacji o stanie środowiska**, podnoszenie stanu świadomości ekologicznej społeczeństwa, promocja zagadnień ekologicznych.

Wydatki na ten cel zrealizowano w kwocie 528 tys. zł, co stanowi 100% wielkości planowanej. Zapewnienie publicznego dostępu do informacji o stanie środowiska było realizowane poprzez prowadzenie publicznego dostępnego wykazu danych o środowisku i jego ochronie z użyciem najnowocześniejszych możliwych narzędzi. W 2006 r. realizowano zadania związane z modyfikacją narzędzi informatycznych, wdrażaniem projektów w tym zakresie, a także zakupem oprzyrządowania i sprzętu komputerowego.

Poza środkami z budżetu państwa w roku 2006 na finansowanie Państwowego Monitoringu Środowiska, przedsięwzięć z dziedziny geologii, górnictwa (głównie górnictwa siarki) i ochrony powietrza, inwestycji z zakresu ochrony wód i gospodarki wodnej oraz edukacji ekologicznej przeznaczone zostały środki w kwocie 405.598 tys. zł z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

3.2.9. Rolnictwo i rozwój wsi (modernizacja obszarów wiejskich)

Podstawowymi celami do osiągnięcia w 2006 r. w rolnictwie była poprawa konkurencyjności gospodarki rolno-żywnościowej oraz zrównoważony rozwój obszarów wiejskich.

Realizacja tych celów następowała poprzez:

- 1) finansowanie poszczególnych mechanizmów Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybackiej – 3.145.904 tys. zł, z tego:
  - Płatności uzupełniające do gruntów rolnych,
  - Współfinansowanie Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2004-2006,
  - Interwencja na wspólnotowych rynkach rolnych (realizowane przez Agencję Rynku Rolnego),
  - Pozostałe zadania wspólnej polityki rolnej (wsparcie grup producentów rolnych),
  - Zadania związane ze Wspólną Polityką Rybacką,
- 2) wdrażanie działań określonych na lata 2004-2006 w programach:
  - Sektorowym Programie Operacyjnym „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich” – 869.335 tys. zł, z tego:
    - Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich,
    - Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi,
    - Scalanie gruntów,
    - Pomoc techniczna.
  - Sektorowym Programie Operacyjnym „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb” – 26.577 tys. zł,finansowanych z udziałem budżetu wspólnotowego, współfinansowania krajowego i środków własnych beneficjentów,
- 3) finansowanie publicznej administracji oraz jednostek i instytucji realizujących zadania w zakresie rolnictwa, rybołówstwa i rybactwa – 722.908 tys. zł:
  - Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej prowadzącej badania gleb i roślin na potrzeby gospodarstw rolnych oraz inne badania wynikające z ochrony środowiska i produkcji nieskażonej żywności,

- Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych realizującego zadania w zakresie oceny wartości gospodarczej odmian, rejestracji odmian oraz prowadzenia ksiąg ochrony wyłącznego prawa,
- Inspekcji Weterynaryjnej (Głównego Inspektoratu oraz wojewódzkich, powiatowych i granicznych inspektoratów) realizującej zadania z zakresu nadzoru weterynaryjnego, nadzoru nad przestrzeganiem prawodawstwa weterynaryjnego oraz bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego, zadania związane z zapobieganiem, wykrywaniem i tłumieniem chorób zwierzęcych objętych obowiązkiem zgłaszania i zwalczania, nadzór nad badaniem zwierząt rzeźnych, mięsa i innych produktów pochodzenia zwierzęcego, prowadzenie kontroli granicznej na zewnętrznych granicach UE,
- Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa odpowiedzialnej za ochronę roślin,
- Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych sprawującej nadzór i kontrolę nad jakością handlową artykułów rolno-spożywczych oraz środków produkcji na rynku krajowym i w obrocie międzynarodowym,
- Państwowej Straży Rybackiej kontrolującej przestrzeganie przepisów dotyczących rybactwa śródlądowego,
- Inspektoratów rybołówstwa morskiego, prowadzących nadzór nad przestrzeganiem przepisów o rybołówstwie morskim,
- jednostek organizacyjnych doradztwa rolniczego (Centrum Doradztwa Rolniczego i wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego),
- administracji realizującej zadania z zakresu rolnictwa.

Od skuteczności działania ww. jednostek zależy w znacznej mierze, czy postawione cele są realizowane prawidłowo i efektywnie.

4) funkcjonowanie agencji płatniczych – 1.639.270 tys. zł:

- Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa pełniącej funkcję agencji płatniczej dla dopłat bezpośrednich, płatności w ramach Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich, płatności na rynku owoców i warzyw oraz w ramach Wspólnej Polityki Rybackiej,

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa poza funkcją agencji płatniczej w ww. zakresie:

- realizowała krajową działalność pomocową, głównie w formie dopłat do oprocentowania kredytów inwestycyjnych i na wznowienie produkcji rolniczej po klęskach, dopłat do zalesień, kontynuację finansowania grup producenckich,

wypłat z tytułu poręczeń i gwarancji udzielanych w latach poprzednich oraz pomoc związaną z utylizacją padłych zwierząt,

- wdrażała Sektorowe Programy Operacyjne:
  - „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich”,
  - „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb”,
- Agencji Rynku Rolnego pełniące funkcję agencji płatniczej na pozostałych rynkach rolnych objętych płatnościami w ramach Wspólnej Polityki Rolnej.

5) finansowanie zadań budżetowych z zakresu rolnictwa, rybołówstwa i rybactwa – 482.135 tys. zł, w tym:

- postępu biologicznego w produkcji roślinnej, w hodowli roślin rolniczych i ogrodniczych, wytwarzania materiałów wyjściowych do hodowli roślin, prowadzenia sadów i plantacji elitarnych, uzyskiwania szkółkarskiego materiału wyjściowego, wolnego i uwalnianego od chorób wirusowych, ochronę zasobów genowych roślin,
- ochrony roślin związanych z finansowaniem kosztów rejestracji, sygnalizacji i prognozowania agrofagów, kontroli jakości środków ochrony roślin i pozostałości ich w płodach rolnych oraz na zapobieganie i zwalczanie organizmów szkodliwych roślin podlegających obowiązkowi zwalczania,
- rolnictwa ekologicznego związanego z finansowaniem badań dla potrzeb rolnictwa ekologicznego dotyczących upraw, produkcji, nawożenia, ochrony roślin, przetwórstwa produktów roślinnych i zwierzęcych a także z dofinansowaniem kosztów kontroli gospodarstw ekologicznych,
- postępu biologicznego w produkcji zwierzęcej, w tym w hodowli zwierząt gospodarskich, na utrzymanie buhajów lub przechowywanie ich nasienia w ramach realizacji programów oceny i selekcji buhajów, usługi związane z oceną wartości użytkowej i hodowlanej oraz upowszechnianiem postępu biologicznego,
- dopłat do oprocentowania kredytów na cele rolnicze,
- dopłat do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich,
- programowania, planowania, nadzorowania i wykonywania urządzeń melioracji wodnych podstawowych i melioracji wodnych szczegółowych wykonywanych za zwrotem przez właścicieli gruntów części kosztów w formie opłaty melioracyjnej oraz dofinansowanie spółek wodnych realizujących zadania melioracyjne,
- zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i produktach pochodzenia

zwierzęcego (w tym wypłata odszkodowań za zwierzęta zabite z nakazu wojewódzkiego lekarza weterynarii),

- prace geodezyjno-urzędzeniowe na potrzeby rolnictwa,
- infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi (współfinansowanie Projektu w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego),
- zarybianie polskich obszarów morskich,

6) finansowanie innych zadań – 259.367 tys. zł, w tym:

- realizowanych przez jednostki badawczo-rozwojowe programów:
  - Zbieranie i wykorzystywanie danych z gospodarstw rolnych na potrzeby FADN,
  - Ochrona zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego,
  - Ekonomiczne i społeczne uwarunkowania rozwoju polskiej gospodarki żywnościowej po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej,
  - Kształtowanie środowiska rolniczego Polski oraz zrównoważony rozwój produkcji rolniczej,
  - Wieloletni Program Zbierania Danych Rybackich na lata 2005-2006,
- funkcjonowania laboratoriów referencyjnych,
- zakupu środków dydaktycznych w szkołach rolniczych niezbędnych do nauki zawodów rolniczych,
- kosztów związanych z uczestnictwem izb rolniczych, związków zawodowych rolników indywidualnych oraz społeczno-zawodowych organizacji rolników w ponadnarodowych organizacjach rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej,
- usuwanie skutków powodzi w melioracjach wodnych podstawowych oraz w infrastrukturze wodociągowej wsi,
- zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

Na realizację ww. celów w dziedzinie rolnictwa i rozwoju wsi ze środków budżetu państwa przeznaczono w 2006 r. – 7.145.496 tys. zł.

3.2.10. Zdrowie i polityka społeczna

1. Zdrowie

Nakłady ze środków publicznych na ochronę zdrowia w latach 2005-2006 (bez wydatków ponoszonych przez jednostki samorządu terytorialnego ze środków własnych) według poszczególnych źródeł finansowania przedstawiają się następująco:

	2005 r.	2006 r.
	(w tys. zł)	
1) wydatki budżetu państwa w dziale ochrona zdrowia bez składek na ubezpieczenie zdrowotne	3.213.672	3.151.075
2) składki na ubezpieczenie zdrowotne finansowane z budżetu państwa, w tym	2.303.865	2.121.919
- finansowane przez KRUS w ramach dotacji z budżetu państwa	1.590.562	1.357.695
3) składki na ubezpieczenie zdrowotne, które nie są finansowane z budżetu państwa ¹	31.574.415	34.633.980
4) spłata pożyczki zaciągniętej w 2000 r.	-323.353	-320.772
Razem	36.768.599	39.586.202

Nakłady na ochronę zdrowia w 2006 r. były wyższe od nakładów poniesionych na ten cel w 2005 r. o 2.817.603 tys. zł, co stanowi wzrost o 7,7%.

Wydatki na ochronę zdrowia finansowane ze środków budżetu państwa wyniosły 5.272.994 tys. zł tj. 4,4% mniej od wydatków zrealizowanych w roku 2005 (5.517.537 tys. zł).

Podstawowym celem finansowania z budżetu państwa zadań w obszarze zdrowie było zapewnienie:

- 1) właściwego poziomu kształcenia kadr medycznych;
- 2) dostępu do szczególnie istotnych z punktu widzenia polityki zdrowotnej państwa i kosztownych świadczeń opieki zdrowotnej, nie objętych finansowaniem w ramach systemu ubezpieczenia zdrowotnego;
- 3) właściwego nadzoru nad produktami leczniczymi, wyrobami medycznymi i produktami biobójczymi oraz nad kosmetykami w zakresie bezpieczeństwa zdrowia ludzi;

---

¹ Wysokość składek na ubezpieczenie zdrowotne niefinansowanych z budżetu państwa jest obliczona na podstawie danych przesłanych przez ZUS i KRUS w ujęciu kasowym.

- 4) nadzoru nad systemem Państwowe Ratownictwo Medyczne;
- 5) warunków i nadzoru sanitarnego kraju.

Nauka i edukacja kadr medycznych

Na realizację zadań finansowanych z budżetu części 46 – Zdrowie w ramach szkolnictwa wyższego zaplanowano w 2006 r. 1.326.814 tys. zł. Wykonanie wydatków łącznie z wydatkami, które nie wygasają z końcem 2006 r. (3.926 tys. zł) wyniosło 1.320.168 tys. zł, co stanowi 99,5% planu.

Cel:

Zapewnienie wysokich standardów nauczania koniecznych do wykształcenia wykwalifikowanej kadry medycznej i dostosowanie systemu kształcenia do deklaracji bolońskiej.

Realizacja celu:

- uczelnie medyczne uzyskały podstawy prawne do kształcenia na nowych kierunkach (dietetyka, ratownictwo medyczne, techniki dentystyczne). Aktualnie kształcenie może być realizowane na 13 kierunkach, w tym 11 kierunkach medycznych i kilku specjalnościach na kierunku zdrowie publiczne (m.in. elektroradiologia, higiena dentystyczna, audiofonologia);
- wg stanu na 30 listopada 2006 r. w uczelniach medycznych nadzorowanych przez Ministra Zdrowia studiowało 61.420 studentów, w tym 44.930 w trybie studiów stacjonarnych i 16.490 studentów w trybie studiów niestacjonarnych, w tym na następujących wybranych, głównych kierunkach kształcenia:

Kierunki	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Lekarski	13.971	2.279
Lekarsko-dentystyczny	3.629	874
Farmaceutyczny	6.780	1.109
Pielęgniarstwo	4.722	2.545
Pielęgniarstwo pomostowe	-	2.017
Pielęgniarstwo II stopnia (mgr uzupełniające)	969	1.667
Położnictwo	1.414	233
Położnictwo pomostowe	-	333
Położnictwo II stopnia (mgr uzupełniające)	292	495
Zdrowie publiczne	2.266	950
Ratownictwo medyczne	488	407

- w stosunku do roku poprzedniego liczba osób studiujących na uczelniach medycznych zwiększyła się w 2006 r. o blisko 6 tys. osób, głównie na studiach stacjonarnych;
- uczelnie medyczne w roku akademickim 2005/2006 ukończyło 7.639 absolwentów studiów stacjonarnych i 3.740 absolwentów studiów niestacjonarnych, w tym na kierunku lekarskim odpowiednio 2.069 i 39 osób, na kierunku lekarsko-dentystycznym 816 i 28 osób, na kierunku farmaceutycznym 1.096 i 61 osób, a na kierunkach pielęgniarstwo oraz położnictwo łącznie 1.580 osób na studiach stacjonarnych oraz 2.456 osób na studiach niestacjonarnych;
- w roku akademickim 2006/2007 przyjęto na studia stacjonarne 12.088 kandydatów, a na studia niestacjonarne 6.364 osoby.

Przyjęcia na wybrane kierunki obrazuje poniższa tabela:

Kierunek	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Lekarski	2.540	518
Lekarsko-dentystyczny	741	190
Farmaceutyczny	1.145	337
Pielęgniarstwo	2.094	936
Położnictwo	339	298

- w roku akademickim 2005/2006 Minister Zdrowia przyznał 51 stypendiów ministra za osiągnięcia w nauce, natomiast w roku akademickim 2006/2007 Minister przyznał 68 stypendiów ministra za osiągnięcia w nauce oraz 3 stypendia ministra za wybitne osiągnięcia sportowe. Na stypendia ministra wykorzystano łącznie 647 tys. zł,
- finansowano wynagrodzenia dla 7.883 lekarzy, lekarzy dentystów, pielęgniarek i położnych odbywających staże podyplomowe.

Kształcenie specjalizacyjne

Plan po zmianach wydatków na 2006 r. przeznaczonych na realizację specjalizacji medycznych wyniósł 166.618 tys. zł i został wykonany w kwocie 159.808 tys. zł, co stanowi 95,9% planu. W ramach tej kwoty na przeprowadzenie szkoleń specjalizacyjnych lekarzy i lekarzy dentystów odbywanych w trybie rezydenckim wydatkowano 155.847 tys. zł, natomiast na dofinansowanie kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych 3.961 tys. zł.

Cel:

Realizacja polityki zdrowotnej państwa poprzez zapewnienie lekarzom możliwości dalszego rozwoju zawodowego i wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego, w szczególności w dziedzinach deficytowych, w tym głównie lekarzy rodzinnych.

Realizacja celu:

W 2006 r. kontynuowano rozpoczęte w latach ubiegłych specjalizacje odbywane w trybie rezydentury oraz rozpoczęto nowe cykle szkoleniowe. Limit miejsc szkoleniowych w trybie rezydentury wynosił 2000 miejsc, na które przeprowadzono dwa postępowania kwalifikacyjne. Ostatecznie, szkolenie specjalizacyjne w trybie rezydentury w 2006 r. podjęło 1.757 lekarzy i lekarzy dentyistów, natomiast kontynuowało szkolenie ok. 7.500 rezydentów.

W zakresie kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych dofinansowano 196 specjalizacji dla 4.965 pielęgniarek i położnych.

Świadczenia wysokospecjalistyczne

W 2006 r. na finansowanie świadczeń wysokospecjalistycznych przeznaczono z budżetu części 46 - Zdrowie kwotę 384.485 tys. zł, z czego do końca 2006 r. wydatkowano 358.175 tys. zł, a w I kwartale 2007 r. 25.924 tys. zł (w ramach wydatków niewygasających z upływem 2006 r.) na procedury rozpoczęte w 2006 r. i kontynuowane w roku następnym. Wykorzystanie środków finansowych uzależnione było od zapotrzebowania na określone procedury oraz od możliwości ich realizacji przez świadczeniodawców i wyniosło 384.099 tys. zł, co stanowi 99,9% planu. W ramach tej kwoty na świadczenia transplantologiczne – wydatkowano 156.038 tys. zł, na świadczenia kardiologiczne i kardiochirurgiczne 118.164 tys. zł, na świadczenia onkologiczne – 108.454 tys. zł oraz na pozostałe świadczenia – 1.443 tys. zł.

Cel:

- zapewnienie dostępu do świadczeń wysokospecjalistycznych, ratujących życie pacjenta, o czym świadczy zwiększenie liczby zawartych umów ze świadczeniodawcami ze 186 do 196 w porównaniu z rokiem 2005;
- zapewnienie pacjentom leczenia przy pomocy nowoczesnych metod o bardzo wysokiej skuteczności, niewielkiej liczbie powikłań poprzez wyłanianie jednostek realizujących świadczenia w oparciu o opinie konsultantów krajowych z poszczególnych dziedzin medycznych oraz w drodze konkursu, a tym samym wydłużenie życia i zmniejszenie umieralności wśród pacjentów.

Realizacja celu:

W 2005 r. wykonano 835 przeszczepów szpiku, natomiast w 2006 r. wykonano 843 przeszczepy szpiku, w 2005 r. wykonano 22 przeszczepy nerki i trzustki, a w 2006 r. 37 przeszczepów, w 2005 r. wykonano 3 przeszczepy płuc, a w 2006 r. wykonano 6 przeszczepów tego organu. Ogółem wystąpił wzrost wykonania wszystkich świadczeń wysokospecjalistycznych z 24.498 w 2005 r. do 24.868 świadczeń wykonanych w 2006 r.

Programy polityki zdrowotnej

Środki zaplanowane na 2006 r. na realizację programów polityki zdrowotnej finansowanych z budżetu ministra właściwego do spraw zdrowia wyniosły 608.920 tys. zł i zostały wykonane w kwocie 528.233 tys. zł, a łącznie z wydatkami, które nie wygasły z upływem 2006 r. (71.099 tys. zł) - w kwocie 599.332 tys. zł, co stanowi 98,4% planu.

W ramach tych środków kwotę 341.674 tys. zł stanowiły wydatki bieżące, a 257.658 tys. zł wydatki majątkowe (wydatki majątkowe ponoszone były głównie na realizację „Narodowego programu zwalczania chorób nowotworowych” – 191.627 tys. zł, „Narodowego programu profilaktyki i leczenia chorób układu sercowo-naczyniowego na lata 2003-2005/2006-2008” – 52.872 tys. zł).

W 2006 r. realizowane były następujące programy polityki zdrowotnej:

1. Program Szczepień Ochronnych

Cel Programu:

Zakup szczepionek zgodnie z kalendarzem szczepień obowiązkowych.

Realizacja celu:

W ramach Programu zakupiono w 2006 r. m. in. szczepionki p/Haemophilus influenzae typu B, p/gruźliczą BCG, WZW typu B dla dzieci i dla dorosłych, durową, błoniczą, tężcową, potrójną p/odrze-świnie-różyczce, błoniczo- tężcowo - krztuścową celularną, p/wścieklicznie, oraz p/poliomyelitis.

Na zakup powyższych szczepionek wydatkowano kwotę 26.773 tys. zł.

2. Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce

Cel Programu:

Osiągnięcie poprawy stanu zdrowia ludności poprzez zmniejszenie rozpowszechnienia palenia tytoniu, zmniejszenie częstości zachorowań na choroby przyczynowo związane z narażeniem na substancje szkodliwe zawarte w tytoniu i w dymie tytoniowym (nowotwory złośliwe, choroby układu krążenia, przewlekła obturacyjna choroba płuc).

Realizacja celu:

W ramach tego Programu zrealizowano ogólnopolską kampanię związaną ze „Światowym Dniem bez Tytoniu”, zorganizowano konferencje naukowe, opracowano materiały edukacyjne oraz prowadzono infolinię. Na ww. zadanie wydatkowano w 2006 r. 1.000 tys. zł.

3. Program badań przesiewowych noworodków w Polsce

Cel programu:

Obniżenie umieralności noworodków, niemowląt i dzieci z powodu wad metabolizmu oraz zapobieganie ciężkiemu i trwałemu kalectwu, wczesna identyfikacja choroby za pomocą testów analitycznych i badań klinicznych.

Realizacja celu:

- badania przesiewowe noworodków w kierunku hipotyreozy i fenyloketonurii, mukowiscydozy;
- zakup testów diagnostycznych i odczynników do badań;
- monitorowanie i koordynacja dystrybucji zakupionych odczynników i testów diagnostycznych do poszczególnych laboratoriów.

W 2006 r. wykonano w całym kraju 375 tys. badań w kierunku hipotyreozy oraz 390 tys. badań w kierunku fenyloketonurii, w tym w ramach monitorowania leczenia 15 tys. badań. Wdrożono również pilotażowe badanie przesiewowe mukowiscydozy w województwie mazowieckim, warmińsko-mazurskim, lubelskim i podlaskim. Badaniem w kierunku mukowiscydozy objęto 30 tys. noworodków. Wszystkie dzieci zostały objęte badaniami w kierunku hipotyreozy i fenyloketonurii. W porównaniu z rokiem 2005, nastąpił wzrost liczby urodzeń o 9.746 dzieci, tj. o ok. 3%.

Na realizację powyższego Programu wydatkowano w 2006 r. 8.774 tys. zł, co stanowi 100% planu.

4. Leczenie antyretrowirusowe osób żyjących z HIV w Polsce

Cel programu:

Zapewnienie dostępu do leczenia antyretrowirusowego, wraz z monitorowaniem jego skuteczności u pacjentów zakażonych HIV i chorych na AIDS, a także zmniejszenie zapadalności i śmiertelności z powodu AIDS w populacji osób żyjących z HIV oraz zmniejszenie ich zakaźności dla populacji osób zdrowych. Dzięki podawaniu leków antyretrowirusowych pacjentom objętym programem, obserwuje się wydłużenie okresu przeżycia pacjentów zakażonych HIV i chorych na AIDS, co pomimo choroby pozwala na powrót do funkcji społecznych i rodzinnych.

Realizacja celu:

Zakup leków antyretrowirusowych, testów diagnostycznych oraz szczepionek dla dzieci matek zakażonych HIV.

W 2006 r. na realizację Programu zaplanowano 109.800 tys. zł, w tym kwotę 19.800 tys. zł ujęto w wykazie środków, które nie wygasły z upływem roku 2006. W 2006 r. na realizację Programu przekazane zostały środki finansowe w wysokości 90.000 tys. zł. Do 31 grudnia 2006 r. leczeniem objęto 3.071 osób, co stanowi roczny wzrost liczby leczonych (w stosunku do roku 2005) o 15,8%.

5. Narodowy program zwalczania chorób nowotworowych.

Program ten realizowany jest na podstawie ustawy z dnia 1 lipca 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Narodowy program zwalczania chorób nowotworowych”. Program ten został omówiony odrębnie w części dotyczącej programów wieloletnich.

6. Narodowy program profilaktyki i leczenia chorób układu sercowo-naczyniowego na lata 2006-2008.

Cel programu:

- utrzymanie tempa redukcji umieralności z powodu chorób układu sercowo - naczyniowego w Polsce, co najmniej na poziomie obserwowanym w latach 1990-2005. W latach 2003-2012 redukcja umieralności powinna przekroczyć 30% u osób poniżej 65 roku życia, tj. co najmniej 3% rocznie;
- upowszechnienie dostępu mieszkańców Polski do nowoczesnej i kompleksowej promocji zdrowia i prewencji;
- uzyskanie wskaźników w zakresie wyposażenia w sprzęt ośrodków kardiologicznych, kardiochirurgicznych i neurologicznych oraz dostępu do świadczeń zdrowotnych w zakresie chorób układu sercowo-naczyniowego w Polsce co najmniej na poziomie średnich wskaźników europejskich.

Realizacja celów:

- kontynuowanie i wdrażanie nowoczesnych programów prewencyjnych i edukacyjnych w środowiskach małomiasteczkowych i wiejskich, wśród dzieci, a także skierowanych do ogółu społeczeństwa z wykorzystaniem środków masowego przekazu;
- wyposażenie w sprzęt ośrodków kardiologicznych, kardiochirurgicznych i neurologicznych oraz zwiększenie dostępu do świadczeń zdrowotnych poprzez zakupy i modernizację sprzętu: angiokardiografy, echokardiografy, nowoczesna aparatura do elektroterapii, ultrasonografy, sprzęt ośrodków kardiochirurgicznych, sprzęt do badań neurofizjologicznych i rehabilitacyjny, wyposażenie sieci ośrodków diagnostyki, leczenia i rehabilitacji udarów mózgu w Polsce.

Z zaplanowanej kwoty 67.783 tys. zł na realizację Programu wydatkowano do końca 2006 r. 60.494 tys. zł, natomiast w wykazie wydatków niewygasających z końcem 2006 r. ujęto wydatki w wysokości 4.916 tys. zł.

7. Narodowy program ochrony antybiotyków w Polsce

Program polityki zdrowotnej pt.: „Narodowy Program Ochrony Antybiotyków”, ustanawia zgodnie z decyzją Unii Europejskiej międzysektorowy mechanizm koordynujący działania na rzecz racjonalizacji zużycia antybiotyków w medycynie, weterynarii, produkcji zwierzęcej i roślinnej.

Zakres zrealizowanych działań to głównie:

- utworzenie systemu gromadzenia i przekazywania danych o konsumpcji antybiotyków w medycynie ludzkiej;
- wykonanie analiz porównawczych zużycia antybiotyków w lecznictwie oraz przekazanie uzyskanych danych do europejskich baz danych;
- rozpoznanie aktualnej sytuacji w zakresie stosowania antybiotyków w rolnictwie, opracowanie metody gromadzenia danych we współpracy z Ministerstwem Rolnictwa oraz zgromadzenie danych porównawczych z wybranymi krajami Unii Europejskiej.

Na realizację powyższego Programu wydatkowano 495 tys. zł, co stanowi 100% planu.

8. Program psychiatrycznej opieki zdrowotnej

Cel programu:

Adaptacja oddziałów psychiatrycznych do warunków wykonywania środka zabezpieczającego i środka leczniczego o wzmocnionym stopniu zabezpieczenia.

Realizacja celu:

Program realizowany był w 7 szpitalach.

Z zaplanowanej kwoty 7.454 tys. zł wydatkowano w 2006 r. środki w wysokości 7.453 tys. zł.

9. Program prewencji i leczenia cukrzycy na lata 2006-2008

Cel programu:

Zmniejszenie liczby powikłań, a także zwiększenie przewidywanej średniej długości i jakości życia pacjentów.

Realizacja celu:

- opracowanie i organizacja programu szkoleń lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej w zakresie diagnostyki oraz opieki nad chorymi na cukrzycę;
- promocja problematyki cukrzycy i zdrowego trybu życia w mediach (prasa, radio, telewizja, internet);
- opracowanie programu edukacyjnego dla nauczycieli i opiekunów dzieci chorych na cukrzycę;
- opracowanie koncepcji utworzenia i funkcjonowania rejestru chorych na cukrzycę (dorosłych) oraz Rejestru Wieku Rozwojowego.

Z zaplanowanej kwoty 723 tys. zł wydatkowano w 2006 r. środki w wysokości 707 tys. zł.

10. Program Eliminacji Niedoboru Jodu na lata 2006-2008.

Cel programu:

Program oparty na powszechnym jodowaniu soli kuchennej, jodowaniu pożywek dla noworodków, dodatkowej dziennej podaży u kobiet w ciąży, ciągłej kontroli częstości wola u dzieci szkolnych i kobiet w ciąży, stężenia TSH w krwi noworodków, częstości zróżnicowania raka tarczycy oraz jakości technologii jodowania.

Realizacja celu:

Analizy TSH noworodków, ocena częstości profilaktyki jodowej kobiet w ciąży, szkolenia i populacyjne akcje promocyjne profilaktyki jodowej, oceny endemii wola u dzieci w wieku szkolnym i dorosłych, ocena jakości jodowania soli kuchennej i wielkości jej spożycia, oceny zapadalności na indukowaną jodem nadczynność tarczycy oraz oceny zapadalności na zróżnicowanego raka tarczycy. Program ten w ciągu 10 lat realizacji osiągnął wyniki, które pozwoliły zakwalifikować Polskę do grupy krajów europejskich z prawidłową podażą jodu na poziomie populacyjnym.

Na realizację powyższego Programu wydatkowano 500 tys. zł, co stanowi 100% planu.

11. Program kompleksowej diagnostyki i terapii wewnątrzmacicznej w profilaktyce następstw i powikłań wad rozwojowych i chorób płodu - jako element poprawy stanu zdrowia płodów i noworodków.

Cel programu:

Wprowadzenie nowych metod terapii wewnątrzmacicznej płodu z wykorzystaniem najnowocześniejszej aparatury badawczej oraz utworzenie modelowego ośrodka chirurgii płodu, przyjmującego kobiety ciężarne z całego kraju.

Realizacja celu:

- wykonano 50 zabiegów wewnątrzmacicznych, 50 badań USG kwalifikujących do wykonania zabiegu In tero, 62 badania echokardiograficzne – oceniające wydolność układu krążenia u leczonych płodów;
- zakupiono sprzęt jednorazowego użytku niezbędny do terapii wewnątrzmacicznej;
- prowadzono ogólnopolski rejestr problemów kardiologicznych u płodu; łącznie zarejestrowano w bazie (według stanu na 11 grudnia 2006 r.) 452 płody z 19 ośrodków;
- opracowano materiał dla pacjentek w formie „ulotki informacyjnej” omawiający poszczególne wady rozwojowe i choroby płodu oraz sposoby leczenia wewnątrzmacicznego, który ułatwia zrozumienie problemu i podjęcie świadomej zgody na proponowany sposób postępowania klinicznego.

Z zaplanowanej kwoty 500 tys. zł wydatkowano w 2006 r. środki w wysokości 494 tys. zł.

12. Narodowy Program Rozwoju Medycyny Transplantacyjnej na lata 2006-2009

Cel programu:

Zwiększenie liczby wykonywanych transplantacji oraz opracowanie i wdrożenie nowych sposobów leczenia w tej dziedzinie.

Realizacja celu:

- w zakresie przeszczepów biostatycznych kontynuowano modernizację publicznych banków tkanek i komórek w zakresie pobierania, przetwarzania i przechowywania komórek i tkanek używanych do przeszczepiania (w tym przeszczepów biostatycznych), wdrożono opracowany system znakowania komórek, tkanek i narządów używanych do przeszczepiania, przeprowadzono szkolenie osób związanych z pobieraniem, przechowywaniem i przeszczepianiem komórek, tkanek i narządów;
- w zakresie narządów unaczynionych i szpiku osiągnięto zwiększenie liczby pobieranych narządów od zmarłych oraz rozwój przeszczepiania nerek i fragmentu wątroby od dawców żywych, nastąpiła poprawa wyposażenia niezbędnego do przeszczepiania narządów i szpiku, rozwój nowych metod diagnostyki immunologicznej niezbędnej w przeszczepianiu narządów oraz prowadzono edukację społeczną i środowiskową.

Z zaplanowanej kwoty 6.064 tys. zł na realizację Programu wydatkowano do końca 2006 r. 2.792 tys. zł, natomiast w wykazie wydatków niewygasających z końcem 2006 r., ujęto wydatki w wysokości 3.258 tys. zł.

13. Narodowy Program Leczenia Hemofilii w 2006 r.

Cel Programu:

Objęcie leczeniem domowym pacjentów chorych na hemofilię (koncentrat w domu chorego).

Realizacja celu:

Zapewnione zostało bezpieczeństwo zdrowotne obywateli chorych na hemofilię i inne wrodzone skazy krwotoczne. Poprzez wprowadzenie leczenia domowego koncentratami czynników krzepnięcia nastąpiła poprawa wyników leczenia, jak również nastąpiła poprawa jakości życia chorych na hemofilię.

Łączna wysokość środków finansowych na realizację Programu w 2006 r. wyniosła 95.392 tys. zł (razem z wydatkami, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2006 r., tj. 1.239 tys. zł).

14. Samowystarczalność Polski w zakresie zaopatrzenia w bezpieczną krew jej składniki i produkty krwiopochodne w 2006 r.

Cel programu:

Zwiększenie bezpieczeństwa przetaczanej chorem krwi i jej składników, poprawa leczenia chorych na hemofilię, ochronienie noworodków przed chorobą hemolityczną wywołaną niezgodnością antygenu D pomiędzy matką i płodem.

Realizacja celu:

Zakup testów wirusologicznych do oznaczenia markerów wirusologicznych u dawców krwi (anty-HIV, anty-HCV, HBsAg), pojemników do pobierania i preparatyki krwi, wyprodukowano immunoglobulinę anti-D w ilości 13.180 ampułek anti-D-50 oraz 43.524 ampułki anti-D-150, która zapobiega tzw. konfliktowi Rh u noworodków (profilaktyka konfliktu matczyno-płodowego w zakresie antygenu D z układu Rh).

Łączna wysokość środków finansowych na realizację Programu w 2006 r. wyniosła 33.355 tys. zł (razem z wydatkami, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2006, tj. 17.509 tys. zł).

Publiczna służba krwi

Na zadania publicznej służby krwi zaplanowano w 2006 r. środki w wysokości 85.983 tys. zł. Wykonanie wydatków wraz z wydatkami, które nie wygasają z upływem roku 2006 (800 tys. zł) wynosi 85.886 tys. zł, co stanowi 99,9% planu.

Cel:

Zapewnienie właściwego funkcjonowania publicznej służby krwi w Polsce.

Realizacja celu:

Dofinansowanie zadań Regionalnych Centrów Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa oraz Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa MSWiA w zakresie pobierania, gromadzenia, konserwacji, przechowywania i wydawania krwi oraz zaopatrywania zakładów opieki zdrowotnej w krew i jej składniki oraz w produkty krwiopochodne i wytwórni farmaceutycznych w osocze krwi oraz dofinansowanie ustawowych zadań Instytutu Hematologii i Transfuzjologii.

Nadzór nad produktami leczniczymi, wyrobami medycznymi i produktami biobójczymi oraz nad kosmetykami w zakresie bezpieczeństwa zdrowia ludzi

Na realizację zadań w tym obszarze zaplanowano na 2006 r. łącznie 91.950 tys. zł, w tym na funkcjonowanie i zadania realizowane przez Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych – 56.170 tys. zł, Główny Inspektorat Farmaceutyczny – 12.758 tys. zł oraz wojewódzkie inspektoraty farmaceutyczne – 23.022 tys. zł. Wykonanie wydatków wyniosło 78.001 tys. zł, a łącznie z wydatkami niewygasającymi z upływem 2006 r. (2.668 tys. zł) – 80.669 tys. zł, tj. 87,7% planu.

Cel:

Zapewnienie dostępu do produktów leczniczych i bezpieczeństwa ich stosowania poprzez zapewnienie nadzoru nad warunkami wytwarzania i importu produktów leczniczych, jak również nad jakością i obrotem produktami leczniczymi oraz wyrobami medycznymi.

Realizacja celu:

- rejestracja i reregistracja produktów leczniczych stosowanych u ludzi i produktów weterynaryjnych – łącznie w 2006 r. przyjęto 15.025 wniosków, w tym 14.402 wnioski dotyczące produktów leczniczych stosowanych u ludzi i 623 wnioski dotyczące produktów leczniczych stosowanych w weterynarii; na podstawie przygotowanych projektów Minister Zdrowia wydał 13.912 postanowień i decyzji;
- harmonizacja dostosowująca dokumentację zarejestrowanych na terenie Rzeczypospolitej Polskiej produktów leczniczych – w 2006 r. wpłynęły do Urzędu Rejestracji 1.654 wnioski, w tym 1.472 dotyczące produktów leczniczych przeznaczonych do stosowania u ludzi oraz 182 dotyczące produktów przeznaczonych do stosowania w weterynarii. Na podstawie przeprowadzonych przez Urząd procedur Minister Zdrowia wydał w 2006 r. 108 decyzji dotyczących dostosowania dokumentacji produktów leczniczych stosowanych u ludzi do wymagań Prawa farmaceutycznego;

- przygotowanie Urzędowego Wykazu Produktów Leczniczych dopuszczonych do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zawierającego aktualnie 10.013 produktów leczniczych;
- prowadzenie postępowań w sprawach wpisu badania klinicznego produktu leczniczego lub przyszłego produktu leczniczego do Centralnej Ewidencji Badań Klinicznych oraz prowadzenie Centralnej Ewidencji Badań Klinicznych (CEBK) – w 2006 r. wpisano do Centralnej Ewidencji Badań Klinicznych 544 badania dotyczące produktów leczniczych przeznaczonych do stosowania u ludzi oraz 29 badań dotyczących wyrobów medycznych;
- prowadzenie w ramach Inspekcji Badań Klinicznych kontroli zgodności prowadzonych badań klinicznych z wymaganiami Dobrej Praktyki Klinicznej – w 2006 r. przeprowadzono 10 inspekcji badań klinicznych oraz uczestniczono w 1 inspekcji Pharmacovigilance (monitorowanie bezpieczeństwa produktów leczniczych) przeprowadzonej w siedzibie firmy farmaceutycznej w Warszawie;
- prowadzenie monitorowania działań niepożądanych leków w unijnym systemie Eudravigilance – łącznie przyjęto 3.379 okresowych raportów o bezpieczeństwie produktu leczniczego oraz 36.800 raportów bieżących o powikłaniach polekowych; oceniono łącznie 3.504 raporty i komunikaty oraz udzielono 364 informacji o lekach;
- sprawowanie nadzoru nad wyrobami medycznymi wytwarzanymi lub wprowadzanymi do obrotu i używania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – w 2006 r. przeprowadzono 134 kontrole dotyczące wyrobów medycznych, w tym 106 kontroli dotyczyło wytwórców, 19 dystrybutorów wyrobów medycznych, 6 autoryzowanych przedstawicieli, 1 importera wyrobów medycznych;
- wydawanie pozwoleń na obrót produktami biobójczymi – w 2006 r. przyjęto łącznie 637 wniosków: w tym 471 wniosków o wydanie pozwolenia na obrót produktem biobójczym zawierającym substancję czynną stosowaną przed wejściem w życie ustawy o produktach biobójczych oraz 129 wniosków o zmianę decyzji Ministra Zdrowia w pozwoleniu na obrót produktem biobójczym; Minister Zdrowia wydał w 2006 r. 1.395 decyzji/postanowień dotyczących produktów biobójczych;
- monitorowanie zatruc produktami biobójczymi na podstawie danych zebranych przez ośrodki konsultacji i informacji toksykologicznej – w 2006 r. przekazany został do Komisji Europejskiej pierwszy zbiorczy raport o przypadkach zatruc produktami biobójczymi obejmujący lata 2003-2006;
- prowadzenie planowych kontroli wytwórców produktów leczniczych kończących się raportem o spełnieniu przez wytwórców wymagań GMP oraz planu inspekcji doraźnych i sprawdzających, celem zabezpieczenia należytej jakości wytwarzania produktów leczniczych – w 2006 r. Główny Inspektorat Farmaceutyczny przeprowadził 86 kontroli

planowych, 17 doraźnych, 23 sprawdzające, 2 na wniosek strony w procedurze udzielania zezwolenia na import produktów leczniczych, 8 w procedurze udzielania zezwolenia na wytwarzanie, 13 inspekcji w procedurze zmiany zezwolenia na wytwarzanie, 2 inspekcje w procedurze zmiany zezwolenia na import, 10 inspekcji w procedurze wydania certyfikatu GMP, 4 inspekcje w procedurze wydania certyfikatu GMP-API. Ponadto, przeprowadzono 6 inspekcji warunków wytwarzania w wytwórniach mieszczących się poza granicami kraju, w związku z wnioskiem o uznanie zezwolenia na wytwarzanie;

- wydawanie decyzji w zakresie udzielenia, zmiany, cofnięcia lub odmowy udzielenia zezwolenia na wytwarzanie produktów leczniczych – w 2006 r. Główny Inspektor Farmaceutyczny wydał 5 decyzji w zakresie udzielenia zezwolenia na wytwarzanie produktów leczniczych, 2 decyzje odmowne w zakresie udzielenia zezwolenia, 180 decyzji dotyczących zmiany zezwolenia na wytwarzanie produktów leczniczych oraz 16 o stwierdzeniu wygaśnięcia zezwolenia;
- prowadzenie działań mających na celu przygotowanie Inspektoratu Farmaceutycznego do inspekcji MRA (MRA – Umowa o Wzajemnym Uznawaniu, przystąpienie do MRA pozwoli na wzajemne uznawanie dokumentów między państwami do niej należącymi a Polską), polegającej na przeglądzie systemu zapewnienia jakości oraz rozpoczęciu wdrażania działań naprawczych po inspekcji pre-MRA;
- prowadzenie nadzoru nad jakością produktów leczniczych – w 2006 r. Główny Inspektor Farmaceutyczny wydał 67 decyzji dotyczących wycofania z obrotu produktu leczniczego, 67 decyzji o wstrzymaniu obrotu produktem leczniczym; w związku z podejrzeniem, iż dany produkt leczniczy nie spełnia wymagań jakościowych zostały wydane 4 decyzje o zakazie wprowadzenia do obrotu produktu leczniczego i 2 decyzje o zakazie stosowania produktu leczniczego; w 31 przypadkach Główny Inspektor Farmaceutyczny wydał decyzję o ponownym dopuszczeniu do obrotu produktu leczniczego; przebadano łącznie 629 produktów leczniczych, z czego w przypadku 24 produktów wydane zostały orzeczenia negatywne w zakresie braku spełnienia przez nie wymogów jakościowych;
- nadzór nad wytwarzaniem, przechowywaniem i obrotem środkami odurzającymi, substancjami psychotropowymi lub prekursorami kategorii I, a także nad importem i eksportem w/w środków – w 2006 r. wydanych zostało 27 zezwoleń na wytwarzanie, przetwarzanie lub przerabianie środków odurzających, substancji psychotropowych lub prekursorów grupy I-R, 613 pozwoleń na przywóz z zagranicy i 454 pozwolenia na wywóz za granicę środków odurzających, substancji psychotropowych lub prekursorów grupy I-R dla każdej przesyłki wwożonej do kraju lub wywożonej z kraju, 78 zezwoleń na obrót hurtowy środkami odurzającymi lub substancjami psychotropowymi oraz zezwolenia na obrót hurtowy prekursorami grupy I-R;

- nadzór nad reklamą produktów leczniczych, rozpowszechnianej za pomocą urządzeń teleinformatycznych, w szczególności za pośrednictwem Internetu;
- prowadzenie ewidencji zgłoszeń braku spełniania wymagań jakościowych w ramach systemu Rapid Alert z państw członkowskich UE oraz ewidencji otrzymywanych informacji;
- prowadzenie i aktualizowanie bazy danych obejmującej obrót międzynarodowy substancjami kontrolowanymi,
- nadzór nad jakością produktów leczniczych i wyrobów medycznych będących przedmiotem obrotu detalicznego i hurtowego produktów leczniczych i wyrobów medycznych oraz kontrola właściwego oznakowania produktów leczniczych i wyrobów medycznych realizowane przez wojewódzkie inspektoraty farmaceutyczne.

Ratownictwo medyczne

Środki zaplanowane w budżecie państwa na ratownictwo medyczne w 2006 r. wynosiły 139.174 tys. zł. Do końca 2006 r. wydatki zostały wykonane w kwocie 137.570 tys. zł łącznie z wydatkami niewygasającymi (3.806 tys. zł), co stanowi 98,9% planu.

Cel:

Zwiększenie dostępności do świadczeń zdrowotnych udzielanych w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia przez jednostki systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego.

Realizacja celu:

- zapewnienie funkcjonowania SP ZOZ Lotniczego Pogotowia Ratunkowego. Dokonano również nakładów inwestycyjnych w kwocie 30.860 tys. zł, m.in. na budowę i modernizację stacji paliw, modernizację silników oraz śmigłowca Mi-2 a także na zakup przyczepy samochodowej do tankowania śmigłowców, samolotu, sprzętu informatycznego, samochodów i sprzętu medycznego;
- dofinansowanie funkcjonowania centrów powiadamiania ratunkowego, w ramach tworzenia systemu państwowego ratownictwa medycznego, umożliwiające zapewnienie niezbędnych rozwiązań w zakresie powiadamiania o stanach nagłych, jak również nakładów inwestycyjnych przeznaczonych na budowę systemu ratownictwa medycznego, w tym na wyposażenie jednostek systemu (szpitalne oddziały ratunkowe oraz zespoły ratownictwa medycznego) w niezbędny sprzęt medyczny oraz aparaturę służącą ratowaniu życia, zdrowia ludzkiego, a także ambulanse ratunkowe pozwalając podnieść jakość świadczonych usług przez poszczególne jednostki funkcjonujące w systemie ratownictwa medycznego.

Państwowa Inspekcja Sanitarna

Plan po zmianach Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2006 r. wyniósł 704.118 tys. zł, z czego wykorzystano kwotę w wysokości 704.008 tys. zł, tj. 99,9% planu.

Cel:

Sprawowanie nadzoru nad bezpieczeństwem sanitarnym kraju.

Realizacja celu:

Powyższy cel realizowany był przez:

1. Główny Inspektorat Sanitarny w zakresie:

- prowadzenia działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób o charakterze epidemiologicznym, poprzez m.in. monitorowanie występowania chorób zakaźnych i zakażeń, aktywny nadzór nad bezpieczeństwem wykonywanych szczepień ochronnych oraz dystrybucję preparatów szczepionkowych, szkolenia dla pracowników PIS, np. w zakresie diagnostyki w laboratoriach PIS, zapobiegania występowaniu zachorowań na WZW typ C, monitorowanie występowania zakażeń zakładowych ze szczególnym uwzględnieniem drobnoustrojów alarmowych;
- modernizacji sieci nadzoru epidemiologicznego, w ramach Programu PHARE 2003, projekt modernizacji sieci został zrealizowany, zakupione zostało oprogramowanie, sprzęt komputerowy oraz przeprowadzono cykl szkoleń;
- prowadzenia działalności oświatowo – zdrowotnej;
- wykonywania zadań związanych z uczestnictwem Polski w strukturach Unii Europejskiej, w tym: wdrażanie strategii bezpieczeństwa żywności, dostosowanie sieci monitoringu wody do spożycia, modernizacja sieci;
- wyposażenia laboratoriów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w odpowiednią aparaturę badawczą uzyskaną w ramach projektów PHARE i TF;
- bieżącego nadzoru nad bezpieczeństwem kosmetyków oraz współpracy w ramach systemu RAPEX;
- koordynacji funkcjonowania krajowej sieci Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Paszach (RASFF);

2. Stacje sanitarno-epidemiologiczne w zakresie:

- nadzoru nad poprawą stanu sanitarnego na danym obszarze – łącznie na terenie kraju przeprowadzono 991.386 kontroli, wykonano ogółem 1.375.018 badań laboratoryjnych, wydano ogółem 497.130 decyzji, nałożono mandaty w kwocie 5.266 tys. zł;

- zwiększenia skuteczności zapobiegania chorobom zakaźnym – przeprowadzono 181.532 kontrole w placówkach służby zdrowia oraz wykonano 441.728 badań mikrobiologicznych;
- zmniejszenia narażenia i skutków narażenia ludności na czynniki szkodliwe w środowisku życia, pracy, nauki, wypoczynku, w zakresie higieny komunalnej – przeprowadzono 216.477 kontroli i 545.290 badań laboratoryjnych higieny pracy, 78.537 kontroli i 34.168 badań laboratoryjnych;
- kontroli szpitali, zakładów zajmujących się gospodarką odpadami: przeprowadzono 7.817 kontroli w 6.011 obiektach i wydano 3.375 nakazów w związku z naruszeniem przepisów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w aspekcie czynników biologicznych;
- kontroli placówek oświatowych – skontrolowano 364 żłobki, 7.003 przedszkola oraz 4.721 innych placówek oświatowo-wychowawczych, a także 223 państwowe szkoły wyższe, mieszczące się w 1.436 obiektach, oraz 263 niepaństwowe szkoły wyższe, mieszczące się w 372 obiektach;
- kontroli innych placówek - skontrolowano 8.496 placówek wypoczynku dla dzieci i młodzieży, w tym 6.346 placówek wypoczynku letniego oraz 2.150 placówek wypoczynku zimowego;
- pomiarów pilotażowych czynników biologicznych na stanowiskach pracy w 18 zakładach pracy, istotnych ze względu na występowanie tego rodzaju szkodliwości (m.in. na wysypiskach odpadów, w oczyszczalniach ścieków i w zakładach drobiarskich);
- higieny dzieci i młodzieży - w placówkach nauki i wychowania skontrolowano ogółem 32.814 szkół i innych placówek oświatowo - wychowawczych spośród 35.779 (w 2005 r. – 33.868, a w 2004 r. – 38.531) będących w ewidencji. W skontrolowanych placówkach uczyło się 5.738.881 dzieci i młodzieży;
- nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i żywienia w 2006 r. przeprowadzono 381.417 kontroli, wydano 52.600 decyzji i winnych ukarano mandatami na łączną kwotę 4.857 tys. zł. W 2006 r. przebadano 571 próbek żywności w kierunku obecności organizmów genetycznie zmodyfikowanych, odsetek obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku o złym stanie sanitarnym wyniósł w 2006 r. 2,3 i uległ zmniejszeniu w stosunku do roku 2001 r. ponad sześciokrotnie, procent środków transportu żywności niezgodny z wymaganiami higieniczno-sanitarnymi wyniósł 0,10 w zbadanej grupie 15.466, jakość środków spożywczych: krajowych – 12,4% próbek kwestionowanych na 265.152 zbadanych, importowanych – 6,3% próbek kwestionowanych na 110.615 zbadanych.

Ponadto, w ramach zadań finansowanych z budżetu państwa w obszarze ochrona zdrowia realizowane były:

- świadczenia zdrowotne na rzecz osób nieubezpieczonych, finansowane zarówno za pośrednictwem Narodowego Funduszu Zdrowia jak i przez jednostkę podległą Ministrowi Zdrowia – wydatkowano 64.196 tys. zł, co oznacza wykonanie planu w 100%,
- przeciwdziałanie narkomanii, zapobieganie i zwalczanie HIV oraz AIDS, profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych – wydatkowano łącznie 23.132 tys. zł, co oznacza wykonanie planu w 99,7%,
- zapewnienie bezpieczeństwa publicznego kraju oraz leczenia osób chorych psychicznie, sprawców przestępstw szczególnie niebezpiecznych dla porządku publicznego – na funkcjonowanie 4 regionalnych ośrodków psychiatrii sądowej wydatkowano 28.034 tys. zł, co stanowi wykonanie planu w 100%,
- opracowywanie koszyka świadczeń gwarantowanych oraz budowa systemu ocen technologii medycznych i ich wykorzystanie, którego celem jest optymalizacja funkcjonowania systemu ochrony zdrowia oraz zapewnienie bieżącego monitoringu działań optymalizacyjnych; w zakresie realizacji tego zadania przyjęto zasady i tryb zawierania umów, tryb recenzowania wykonania Porównawczych Analiz Koszt – Efekt, opracowano wytyczne przeprowadzania Oceny Technologii Medycznych (HTA), wykonano analizy opłacalności niektórych technologii medycznych – na realizację wymienionych zadań w ramach działalności Agencji Oceny Technologii Medycznych wydatkowano 7.349 tys. zł, tj. 95,3% planu,
- wspieranie szpitali ogólnych, klinicznych, instytutów naukowo-badawczych nadzorowanych przez Ministra Zdrowia oraz regionalnych centrów krwiodawstwa i krwiolecznictwa w zakresie budowy, rozbudowy, modernizacji infrastruktury szpitalnej i zakupów inwestycyjnych sprzętu, aparatury medycznej, sprzętu komputerowego i środków transportu. W 2006 r. w dziale ochrona zdrowia realizowane były trzy inwestycje wieloletnie. Należały do nich: „Nowa siedziba Szpitala Uniwersyteckiego Kraków Prokocim – Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie”, „Centrum Kliniczno – Dydaktyczne Uniwersytetu Medycznego w Łodzi” oraz „Centrum Kliniczne Akademii Medycznej we Wrocławiu”. W 2006 r. realizowane były 82 zadania budowlane, z czego 48 zadań zostało zakończonych. Środki na zakupy inwestycyjne wydatkowano przede wszystkim na: zakup aparatów rtg, aparatów usg, stołów operacyjnych, pomp infuzyjnych, centralny system monitorowania pacjentów na OIOM, zakup łóżek szpitalnych intensywnego nadzoru dla pacjentów z wrodzonymi wadami serca, dofinansowanie zakupu angiografu oraz rezonansu magnetycznego wraz z wyposażeniem, analizatorów hematologicznych, mikroskopu do kapilaroskopii, a także

sprzętu informatycznego i oprogramowania medycznego. Łącznie na wydatki majątkowe na realizację powyższych zadań wydatkowano w 2006 r. 202.876 tys. zł, tj. 99,5% planu,

- zaspokajanie potrzeb osób zainteresowanych problematyką medyczną oraz naukami pokrewnymi w zakresie usług bibliotecznych i informacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem, środowiska pracowników naukowych i dydaktycznych oraz osób studiujących nauki medyczne i pokrewne, a także pracowników jednostek organizacyjnych ochrony zdrowia poprzez zapewnienie funkcjonowania Głównej Biblioteki Lekarskiej - 7.238 tys. zł, co stanowi wykonanie planu w 100%.

Wydatki na ochronę zdrowia w budżecie państwa były wykonywane w części 29 – Obrona narodowa, części 36 – Skarb Państwa, części 37 – Sprawiedliwość, części 38 – Szkolnictwo wyższe, części 42 – Sprawy wewnętrzne, części 46 – Zdrowie, części 54 – Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, części 72 – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, części 73 – Zakład Ubezpieczeń Społecznych, części 85 – Budżety Wojewodów w wysokości 3.847.811 tys. zł, co stanowi 98,2% planu (3.919.630 tys. zł).

Ponadto, zgodnie z art. 8 ust. 2 ustawy budżetowej na rok 2006, możliwe było dokonywanie w 2006 r. wypłat z tytułu pożyczek udzielonych samodzielnym publicznym zakładom opieki zdrowotnej na podstawie ustawy z dnia 15 kwietnia 2005 r. o pomocy publicznej i restrukturyzacji publicznych zakładów opieki zdrowotnej do kwoty 1.100.000 tys. zł, z jednoczesnym zastrzeżeniem, że suma wypłat z tego tytułu w latach budżetowych 2005 i 2006 nie może przekroczyć łącznej kwoty 2.200.000 tys. zł. Zgodnie z opracowaną przez resort zdrowia Informacją z przebiegu realizacji ustawy z dnia 15 kwietnia 2005 r. o pomocy publicznej i restrukturyzacji publicznych zakładów opieki zdrowotnej - marzec 2007 r., wydano 534 decyzje o warunkach restrukturyzacji.

Bank Gospodarstwa Krajowego udzielił pożyczek 551 zakładom na łączną kwotę 1.642.203,5 tys. zł oraz, po nowelizacji ustawy, podpisano 2 umowy z 2 jednostkami badawczo-rozwojowymi na kwotę 31 mln zł.

W wyniku działań restrukturyzacyjnych, w tym wykorzystaniu pożyczki z budżetu państwa, zmniejszył się stan zobowiązań wymagalnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej o ponad 2 mld zł oraz rozwiązano problem sfinansowania zobowiązań zakładów opieki zdrowotnej z tytułu podwyżek wynagrodzeń w ramach realizacji tzw. „ustawy 203”.

2. Bezpieczeństwo socjalne

Obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego osobom i rodzinom wynika z wielu aktów prawnych m.in.: ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o postępowaniu wobec

dłużników alimentacyjnych, ustawy o pomocy społecznej, ustawy o rencie socjalnej, ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Wydatki na zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego ponoszone są z budżetu państwa oraz z budżetów jednostek samorządu terytorialnego z ich dochodów własnych.

W celu ograniczenia ubóstwa, zmniejszenia zróżnicowania dochodowego w rodzinach z dziećmi na utrzymaniu, wsparcia osób i rodzin w przewyższaniu trudnych sytuacji życiowych, zapewnienia opieki osobom wymagającym pomocy innych osób w 2006 r. zostały poniesione z budżetu państwa wydatki w wysokości 19.088.412 tys. zł. W ramach tych wydatków przeznaczono:

- na pomoc materialną dla osób i rodzin - 16.529.384 tys. zł.

Na wypłaty świadczeń rodzinnych (zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka wypłacana bez względu na dochód uzyskiwany przez rodzinę, zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne), zaliczki alimentacyjnej, na koszty obsługi tych świadczeń oraz na składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne zostały poniesione wydatki w wysokości 8.588.894 tys. zł.

W ramach wydatków na świadczenia rodzinne i zaliczkę alimentacyjną wypłacono:

- 55.145 tys. zasiłków rodzinnych dla ok. 4.595 tys. dzieci i młodzieży,
- 9.303 tys. dodatków z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej dla ok. 775 tys. dzieci i młodzieży,
- 5.717 tys. dodatków z tytułu podjęcia nauki w szkole poza miejscem zamieszkania dla ok. 476 tys. dzieci i młodzieży,
- 3.196 tys. dodatków z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego,
- ok. 2.760 tys. dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego dla ok. 230 tys. dzieci i młodzieży,
- 2.152 tys. dodatków z tytułu samotnego wychowywania dziecka dla ok. 179 tys. dzieci i młodzieży,
- 1.568 tys. dodatków z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego dla ok. 131 tys. osób,
- 387 tys. jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka przyznawanych niezależnie od dochodu rodziny (zapomoga była wypłacana również na dzieci urodzone w okresie od 15 listopada do 31 grudnia 2005 r.),

- ok. 256 tys. dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka,
- 69 tys. dodatków z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych (świadczenie wygasające) dla ok. 6 tys. osób,
- 8.113 tys. zasiłków pielęgnacyjnych dla 676 tys. osób,
- 858 tys. świadczeń pielęgnacyjnych dla 72 tys. osób, w tym za 56 tys. osób opłacono składkę na ubezpieczenie emerytalne i rentowe,
- 3.890 tys. zaliczek alimentacyjnych dla ok. 324 tys. osób uprawnionych.

Na zasiłki z pomocy społecznej (zasiłek stały i gwarantowaną minimalną część zasiłku okresowego finansowaną z budżetu państwa) zostały poniesione wydatki w wysokości 1.099.498 tys. zł.

Zasiłek stały otrzymało 182,2 tys. osób; wypłacono 1.763 tys. zasiłków stałych, a zasiłek okresowy otrzymało 645,0 tys. osób; wypłacono 3.721 tys. zasiłków okresowych.

Wydatki na zasiłki celowe przyznawane osobom i rodzinom, które poniosły straty w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej wyniosły 482.329 tys. zł. Zasiłek otrzymało 414,7 tys. osób.

Z powyższej kwoty na jednorazowe zasiłki celowe przyznane osobom i rodzinom, których gospodarstwa rolne w 2006 r. zostały poszkodowane przez suszę wydano 459.446 tys. zł. Pomoc ta była udzielana w celu złagodzenia skutków suszy na podstawie rządowego programu pomocy dla gospodarstw rolnych ustanowionego uchwałą Rady Ministrów oraz na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji tego programu.

Wydatki na rentę socjalną, świadczenia przedemerytalne i zasiłki przedemerytalne wyniosły 6.301.214 tys. zł, z tego: koszty obsługi - 94.985 tys. zł, świadczenia - 6.206.229 tys. zł. Wypłacono:

- przeciętnie miesięcznie 236,2 tys. rent socjalnych, w wysokości miesięcznej 502,50 zł,
- przeciętnie miesięcznie 213,3 tys. zasiłków przedemerytalnych, w wysokości miesięcznej 717,35 zł,
- przeciętnie miesięcznie 243,0 tys. świadczeń przedemerytalnych, w wysokości miesięcznej 1010,12 zł.

Na składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające zasiłek stały, świadczenie pielęgnacyjne, dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych oraz za osoby bezdomne wychodzące z bezdomności i osoby objęte indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego poniesione zostały wydatki w wysokości 57.449 tys. zł.

- **wydatki na usługi opiekuńcze, bytowe i psychologiczne dla osób wymagających pomocy innych osób zostały wykonane w kwocie 1.457.108 tys. zł, z tego: wydatki bieżące 1.392.257 tys. zł i wydatki majątkowe 64.851 tys. zł.**

Wydatki bieżące zostały poniesione głównie na dofinansowanie kosztów utrzymania w domach pomocy społecznej (prowadzonych przez powiaty lub na zlecenie powiatów) osób przyjętych do tych domów na zasadach sprzed dnia 1 stycznia 2004 r. oraz osób, które zostały przyjęte ze skierowaniami wydanymi przed ww. dniem (1.150.336 tys. zł) oraz na finansowanie usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczonych w miejscu zamieszkania (41.339 tys. zł) i w ośrodkach wsparcia (178.184 tys. zł).

Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania przyznano 9.366 osobom, udzielono 3.606 tys. świadczeń.

Na utrzymanie 65 miejsc w Domu Rencisty PAN w Konstancinie wydano 1.925 tys. zł. Utrzymanie 1 miejsca w tym domu kosztowało miesięcznie 2.468 zł.

Wydatki majątkowe zostały przeznaczone na realizację zadań w zakresie osiągnięcia standardów w domach pomocy społecznej i placówkach opiekuńczo-wychowawczych (55.280 tys. zł) oraz na rozwój sieci ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (9.571 tys. zł).

- **pomoc dla cudzoziemców została zrealizowana w kwocie 50.257 tys. zł.**

Celem tej pomocy jest tworzenie i utrzymanie na terytorium Polski miejsc pobytu dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy w Rzeczypospolitej Polskiej oraz wspieranie procesu integracji i adaptacji uchodźców.

Wydatki w wysokości 47.563 tys. zł zostały przeznaczone na sfinansowanie kosztów utrzymania cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy. Pomoc tym cudzoziemcom świadczona była w 21 ośrodkach, w tym: w 16 obiektach wynajmowanych, w których przebywało 3.010 osób, w 3 ośrodkach stanowiących własność Urzędu do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców, w których przebywało 438 osób, w 2 domach dziecka, w których przebywało 8 małoletnich cudzoziemców, a 390 osób korzystało z pomocy finansowej poza ośrodkami.

Na pomoc mającą na celu wspieranie procesu integracji cudzoziemców posiadających status uchodźcy obejmującą: świadczenia pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego, opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz na specjalistyczne poradnictwo przeznaczono 2.694 tys. zł.

Powyższe zadania realizowane były głównie przez ośrodki pomocy społecznej i powiatowe centra pomocy rodzinie. Na dofinansowanie ich działalności oraz na

utrzymanie ogólnokrajowego systemu informatycznego POMOST dla pomocy społecznej zostały poniesione wydatki w wysokości 537.875 tys. zł, w tym wydatki majątkowe 1.092 tys. zł.

Z budżetu państwa były również przekazywane środki finansowe dla jednostek samorządu terytorialnego oraz jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację programów rządowych i resortowych, których celem jest wspieranie jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych w działaniach na rzecz osób i rodzin wymagających pomocy.

Realizowane były następujące programy:

- **rządowy program „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”.**

Celem programu jest wsparcie gmin w realizacji ich zadań własnych o charakterze obowiązkowym: w zakresie dożywiania dzieci i zapewnienia posiłku osobom jego pozbawionym, w działaniach w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczanie zjawiska niedożywienia oraz upowszechniania zdrowego stylu żywienia, a także pomoc w rozwoju w gminach bazy żywieniowej, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży.

W ramach tego programu zostały przekazane gminom dotacje na realizację bieżących zadań własnych w wysokości 484.235 tys. zł.

- **resortowy program „Wspieranie rozwoju sieci oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi”.**

Celem programu jest umożliwienie – w wyniku wspierania realizacji projektów dotyczących organizacji i funkcjonowania sieci oparcia społecznego - osobom z zaburzeniami psychicznymi, a zwłaszcza osobom przewlekle psychicznie chorym i upośledzonym umysłowo, a także ich rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych pojawiających się zwłaszcza w związku z wykluczeniem społecznym.

Wykonane wydatki wyniosły 2.927 tys. zł.

- **resortowy program „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w budowaniu lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną”.**

Zadaniem programu jest wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w budowaniu lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną w celu zahamowania wzrostu liczby dzieci przebywających w różnych formach opieki poza rodziną, zapewnianiu opieki dzieciom o szczególnych potrzebach, pozbawionych opieki rodziców naturalnych, zapobieganiu wykluczeniu społecznemu pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych i rodzin zastępczych.

Wykonane wydatki wyniosły 7.402 tys. zł.

- **resortowy program „Powrót osób bezdomnych do społeczności” oraz dofinansowanie realizacji zadań z obszaru pomocy społecznej na rzecz wsparcia osób bezdomnych.**

Cel działania: przewyciężanie zjawiska wykluczenia społecznego osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością oraz pomoc w wychodzeniu z sytuacji pozostawania w bezdomności lub zagrożenia bezdomnością.

Wykonane wydatki wyniosły 15.487 tys. zł.

- **rządowy program „Świetlica, praca, staż - socjoterapia w środowisku wiejskim”.**

Cel działania: wspieranie samorządów gminnych oraz organizacji pozarządowych w realizacji działań na rzecz dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych.

Wykonane wydatki wyniosły 588 tys. zł.

- **resortowy program „Aktywne formy przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu” i resortowy program „Wspieranie rozwoju spółdzielczości socjalnej”.**

Cel działania: rozwój zatrudnienia socjalnego i promowanie spółdzielczości socjalnej jako istotnych form reintegracji społecznej i zawodowej beneficjentów pomocy społecznej.

Wykonane wydatki wyniosły 3.149 tys. zł.

Łącznie na realizację wyżej wymienionych programów zostały poniesione wydatki w wysokości 513.788 tys. zł.

Wydatki na zadania realizowane w celu zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego osobom i rodzinom zostały poniesione z działu Pomoc społeczna w kwocie 12.787.198 tys. zł i z działu Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej w kwocie 6.301.214 tys. zł. Łącznie 19.088.412 tys. zł.

Wydatki te były wykonywane: w części 85 Budżety wojewodów 12.334.620 tys. zł, w części 73 Zakład Ubezpieczeń Społecznych 6.663.008 tys. zł, w części 42 Sprawy wewnętrzne 47.563 tys. zł, w części 44 Zabezpieczenie społeczne 41.268 tys. zł i w części 67 Polska Akademia Nauk 1.953 tys. zł.

Z działu Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, poza wydatkami poniesionymi na bezpieczeństwo socjalne w kwocie 6.301.214 tys. zł, zostały wykonane wydatki w kwocie 642.013 tys. zł. Wydatki te zostały przeznaczone głównie na: dotacje dla Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (417.000 tys. zł), dotacje dla Państwowego Funduszu Kombatantów (8.500 tys. zł), dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego głównie na współfinansowanie działań w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (90.415 tys. zł), na utrzymanie zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności (50.735), na realizację zadań wynikających z ustawy o służbie zastępczej (22.981 tys. zł), na realizację rządowego program „Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (FIO)” (29.554 tys. zł).

3. Ubezpieczenia społeczne

W ustawie budżetowej na 2006 r. wydatki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne zaplanowano na kwotę 49.199.989 tys. zł. Głównym celem zaplanowania na to zadanie tych wydatków było finansowanie z budżetu państwa zadań w obszarze ubezpieczeń społecznych dotyczących:

- 1) uzupełnienia niedoboru środków w systemach ubezpieczenia społecznego pracowniczego i rolniczego w celu zapewnienia płynności finansowej funduszy celowych: Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i Funduszu Emerytalno-Rentowego KRUS,
- 2) zapewnienia środków na wypłaty świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego dla tzw. służb mundurowych,
- 3) zapewnienia środków na wypłaty uposażeń dla sędziów i prokuratorów w stanie spoczynku oraz ich rodzin.

W trakcie realizacji budżetu wydatki na zaplanowane zadania zostały per saldo zwiększone o kwotę 1.145.586 tys. zł, do łącznej wysokości 50.345.575 tys. zł.

Faktyczna realizacja wydatków budżetu na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne w 2006 r. wyniosła 50.332.863 tys. zł i stanowiła prawie 100% planu po zmianach. Zrealizowane wydatki były niższe od planowanych zaledwie o kwotę 12.713 tys. zł, co jest wynikiem nie zrealizowania planowanych wydatków budżetowych przeznaczonych na uposażenie sędziów i prokuratorów w stanie spoczynku oraz ich rodzin.

Wydatki budżetu na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne w 2006 r. zostały wykonane z uwzględnieniem następujących faktów:

- 1) od marca 2006 r. została przeprowadzona waloryzacja emerytur i rent pracowniczych (i pochodnych) oraz rolniczych i mundurowych w oparciu o wskaźnik waloryzacji wynoszący 106,2% (plan zakładał wskaźnik 106%),
- 2) faktyczna kwota refundacji dla FUS z tytułu przekazania składek do OFE wyniosła 14.920.385 (kwota planowana to 12.759.774 tys. zł).

Wydatki budżetu na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne w kwocie 50.332.863 tys. zł zostały wydatkowane w 2006 r. na następujące zadania:

- 1) dotację dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – 24.483.424 tys. zł,
- 2) dotację dla Funduszu Emerytalno-Rentowego oraz Funduszu Prewencji i Rehabilitacji Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego – 14.936.671 tys. zł,

- 3) wydatki na renty strukturalne, wypłacane przez KRUS od 2003 r. na podstawie ustawy z dnia 26 kwietnia 2001 r. o rentach strukturalnych w rolnictwie – 7.445 tys. zł,
- 4) wydatki na świadczenia z zaopatrzenia emerytalnego tzw. służb mundurowych finansowane z budżetów urzędów ministrów właściwych do spraw: obrony narodowej, wewnętrznych oraz sprawiedliwości - 9.621.524 tys. zł,
- 5) uposażenia sędziów i prokuratorów w stanie spoczynku oraz uposażenia ich rodzin finansowane z budżetu urzędu ministra właściwego do spraw sprawiedliwości – 107.983 tys. zł,
- 6) uposażenia sędziów w stanie spoczynku Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego, Trybunału Konstytucyjnego oraz Sądów powszechnych oraz uposażenia ich rodzin finansowane z budżetu tych sądów – 139.937 tys. zł,
- 7) uposażenia prokuratorów w stanie spoczynku Instytutu Pamięci Narodowej oraz uposażenia ich rodzin – 580 tys. zł,
- 8) składki na ubezpieczenie społeczne, płacone przez budżet państwa za niektóre grupy ubezpieczonych, finansowane w ramach budżetu części 73 - ZUS (za osoby przebywające na urloпах wychowawczych, osoby pobierające zasiłki macierzyńskie oraz za osoby niepełnosprawne) - 1.034.749 tys. zł,
- 9) wydatki na renty odszkodowawcze wypłacane przez ZUS dla osób poszkodowanych przez wojska b. ZSSR stacjonujące w Polsce – 550 tys. zł.

3.3. Wydatki według działów

Wykonanie wydatków budżetu państwa w 2006 r. według działów przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2005 r.	Ustawa budżetowa na 2006 r.	Przeniesienia rezerwy ogólnej	Przeniesienia rezerw celowych	Budżet po zmianach	Wykonanie 2006 r.	7:6	7:2	Struktura 2006 r.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
OGÓŁEM	208.132.944	225.828.675	84.124	15.206.129	225.828.675	222.702.946	98,6	107,0	100,00
w tym:									
Rolnictwo i łowiectwo	6.220.165	2.602.329	3.000	4.585.052	7.137.998	6.553.074	91,8	105,4	2,94
Leśnictwo	35.033	30.518		7.326	37.847	37.410	98,8	106,8	0,02
Rybołówstwo i rybactwo	114.088	31.631		29.205	60.925	58.029	95,2	50,9	0,03
Górnictwo i kopalnictwo	943.262	733.349		141.232	870.581	787.999	90,5	83,5	0,35
Przetwórstwo przemysłowe	989.718	849.332		721.286	1.581.896	1.495.576	94,5	151,1	0,67
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	40	0		383	383	337	88,1	843,6	0,00
Handel	809.913	271.142		263.684	533.438	527.113	98,8	65,1	0,24
Hotele i restauracje	17.703	18.000			18.000	17.945	99,7	101,4	0,01
Transport i łączność	4.573.201	3.319.955	4.927	2.158.349	5.483.471	5.376.249	98,0	117,6	2,41
Turystyka	40.481	43.817		7.980	51.797	50.419	97,3	124,6	0,02
Gospodarka mieszkaniowa	1.361.540	1.353.227	2.417	71.704	1.427.469	1.423.165	99,7	104,5	0,64
Działalność usługowa	773.508	513.503	2.890	279.224	795.728	784.270	98,6	101,4	0,35
Informatyka	147.374	151.098		1.599	144.827	144.057	99,5	97,7	0,06
Nauka	2.901.081	3.342.978		10.499	3.353.477	3.351.145	99,9	115,5	1,50
Administracja publiczna	8.335.031	8.683.508	14.873	317.717	8.955.363	8.692.241	97,1	104,3	3,90
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	1.737.318	1.631.064	1.868	159.267	1.753.437	1.654.703	94,4	95,2	0,74
Obrona narodowa	12.420.767	12.721.358		650.928	13.340.297	13.159.646	98,6	105,9	5,91
Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	44.965.665	49.199.989		1.108.100	50.345.575	50.332.863	100,0	111,9	22,60
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	9.437.668	9.488.062	19.900	325.652	9.840.541	9.738.033	99,0	103,2	4,37
Wymiar sprawiedliwości	6.998.767	7.686.034		8.909	7.637.693	7.593.558	99,4	108,5	3,41
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	220.184	176.860		52.034	228.894	227.593	99,4	103,4	0,10
Obsługa długu publicznego	24.976.210	27.767.102		143.084	27.910.186	27.849.573	99,8	111,5	12,51
Różne rozliczenia	42.412.737	59.216.252		362.207	45.184.025	44.698.451	98,9	105,4	20,07
Oświata i wychowanie	1.242.692	2.027.586	862	339.484	2.368.109	2.135.432	90,2	171,8	0,96
Szkolnictwo wyższe	9.714.001	9.719.919	1.650	230.560	9.958.966	9.942.714	99,8	102,4	4,46
Ochrona zdrowia	3.863.883	3.381.040	5.950	540.581	3.919.630	3.847.811	98,2	99,6	1,73
Pomoc społeczna	11.456.044	11.946.654	19.893	1.692.113	13.343.766	12.787.198	95,8	111,6	5,74
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	9.277.612	7.211.057	1.038	148.358	6.978.467	6.943.227	99,5	74,8	3,12
Edukacyjna opieka wychowawcza	613.708	217.163	500	655.964	873.627	816.238	93,4	133,0	0,37
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	233.976	151.120	106	65.531	216.527	214.167	98,9	91,5	0,10
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1.032.087	1.047.921	2.743	73.976	1.124.669	1.114.514	99,1	108,0	0,50
Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	82.099	84.808	610	4.627	90.353	89.102	98,6	108,5	0,04
Kultura fizyczna i sport	185.387	210.299	899	49.512	260.710	259.094	99,4	139,8	0,12

Zmiany planu w poszczególnych działach to przede wszystkim przesunięcia wydatków zaplanowanych w rezerwach celowych i rezerwie ogólnej na sfinansowanie zadań zaliczonych do danego działu.

W tablicy pokazano również udział wydatków finansowanych w poszczególnych działach w wydatkach ogółem. Najwięcej (22,6%) stanowią wydatki zaliczone do działu obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (najwyższe wydatki w tym dziale to dotacje dla FUS i KRUS), następnie wydatki w dziale różne rozliczenia (20,1%), w którym główną pozycję wydatków stanowi subwencja ogólna dla jednostek samorządu terytorialnego. Udział wydatków działu obsługa zadłużenia publicznego wynosi 12,5%, działu obrona narodowa – 5,9%, a działu pomoc społeczna – 5,7%. Następne znaczące pozycje w wydatkach ogółem, to wydatki zaliczane do działów: szkolnictwo wyższe (4,5%), bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa (4,4%), administracja publiczna (3,9%), wymiar sprawiedliwości (3,4%), pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej (3,1%), rolnictwo i łowiectwo (2,9%), transport i łączność (2,4%), ochrona zdrowia (1,7%), nauka (1,5%). W pozostałych 19 działach udział wydatków danego działu w wydatkach ogółem nie przekracza 1%.

Wykonanie wydatków w stosunku do planu w 12 działach ukształtowało się na poziomie od 99% do 100%, a w 14 działach na poziomie od 95% do 99%.

W 7 działach było niższe i przedstawiało się następująco:

- 1) wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę (88,1%) – wydatki w tym dziale nie były planowane w ustawie budżetowej na rok 2006. W toku realizacji budżetu w wyniku rozdysponowania rezerwy celowej dokonano zwiększenia wydatków o 383 tys. zł, w tym kwota 227 tys. zł została ujęta w wykazie wydatków nie wygasających z upływem 2006 r. Niepełna realizacja planu była spowodowana oszczędnościami przetargowymi przy budowie stacji uzdatniania wody w Olsztynku i wodociągu Olsztynek – Kolonia Jemiołowo w ramach budżetu województwa warmińsko-mazurskiego;
- 2) oświata i wychowanie (90,2%) – na niezrealizowaną kwotę wydatków składały się przede wszystkim blokady wydatków dokonanych przez dysponentów części budżetowych w wysokości 198.876 tys. Dotyczyły one w głównej mierze wydatków w budżecie części Oświata i wychowanie (195.292 tys. zł), w tym przeznaczonych na finansowanie projektów realizowanych przy udziale środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej. Dodatkową przyczyną było niepełne wykorzystanie dotacji przekazanych z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących jednostek samorządu terytorialnego przeznaczonych na :
  - dofinansowanie pracodawcom kosztów przygotowania zawodowego młodocianych pracowników,

- wprowadzenie od 1 września 2006 r. nauczania języka angielskiego w pierwszych klasach szkół podstawowych;
- 3) górnictwo i kopalnictwo (90,5%) – niższa realizacja wydatków bieżących w 2006 r. w stosunku do założeń, związana była przede wszystkim z:
- mniejszym wykonaniem wydatków związanych z zadaniami wykonywanymi po zakończeniu procesu likwidacji z powodu nie rozstrzygnięcia części przetargów,
  - nie wykorzystania proponowanych przez przedsiębiorstwa górnicze instrumentów aktywizujących – adaptacyjnych dla pracowników powierzchni kopalń (stypendium lub kontrakt na przekwalifikowanie) z uwagi na korzystną sytuację na rynku zbytu węgla kamiennego,
  - rezygnacji kopalń z realizacji niektórych zadań związanych z naprawianiem szkód wywołanych ruchem zakładów górniczych;
- 4) rolnictwo i łowiectwo (91,8%) – niższe wykonanie wydatków bieżących w stosunku do planu po zmianach spowodowane było głównie:
- wykorzystaniem przez gminy dotacji celowych na zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej zaledwie na poziomie 17,6% planu – wynikającym z faktycznie złożonych przez rolników udokumentowanych wniosków,
  - oszczędnościami uzyskanymi w wyniku przeprowadzonych postępowań przetargowych oraz racjonalnej gospodarki środkami przeznaczonymi na sfinansowanie programów z zakresu rolnictwa (w tym programów wieloletnich),
  - niepełnym wykorzystaniem wydatków na prace geodezyjno – urządzeniowe na potrzeby rolnictwa, w tym na zrealizowanie z udziałem środków z Unii Europejskiej w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego i rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” działanie 2.2 „Scalanie gruntów” oraz na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt i badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i produktach pochodzenia zwierzęcego,
  - mniejszym zapotrzebowaniem na środki przeznaczone na dopłaty do oprocentowania kredytów na cele rolnicze, które zgodnie z ustawą dnia 19 marca 2004 r. o zmianie ustawy o dopłatach do oprocentowania niektórych kredytów bankowych były udzielane do 30 kwietnia 2006 r.,
  - mniejszym zapotrzebowaniem podmiotów na dotacje z zakresu ochrony roślin wypłacane na podstawie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 maja 2006 r. w sprawie stawek dotacji przedmiotowych dla różnych podmiotów wykonujących zadania na rzecz rolnictwa;

- 5) edukacyjna opieka wychowawcza (93,4%) – do niepełnej realizacji planu przyczyniło się niewykorzystanie w pełni środków przeznaczonych na:
- realizację własnych zadań bieżących jednostek samorządu terytorialnego z zakresu pomocy materialnej dla uczniów,
  - realizację projektów realizowanych przy współudziale środków z Unii Europejskiej w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich przez Ochotnicze Hufce Pracy finansowane w ramach budżetu części Praca;
- 6) urzędy naczelnych organów władzy publicznej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa (94,4%) – niepełne zrealizowanie planu wydatków w tym dziale wynika głównie z niskiego wykorzystania planowanych środków przez Krajowe Biuro Wyborcze (79,8% planu po zmianach). Niewykorzystanie przez KBW środków wynikało z braku możliwości precyzyjnego zaplanowania wydatków na sfinansowanie kosztów przeprowadzenia bezpośrednich wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast. Znacząca liczba wójtów, burmistrzów i prezydentów miast została wybrana w pierwszym głosowaniu, w rezultacie czego wydatki przeznaczone na sfinansowanie wyborów w ponownym głosowaniu zostały wykorzystane tylko w części;
- 7) przetwórstwo przemysłowe (94,5%) – niższe niż zakładano w planie wykonanie wydatków związane jest przede wszystkim z:
- niepełnym wykorzystaniem dotacji na zadania w zakresie rozwoju przedsiębiorczości zlecane do realizacji fundacjom, stowarzyszeniom i jednostkom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych wynikającym z opóźnień w realizacji zadań skutkujących koniecznością zmiany harmonogramu płatności oraz na zadania zlecane samorządom województw w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego,
  - niższymi wydatkami na restrukturyzację zatrudnienia w ramach programu „Restrukturyzacja i rozwój hutnictwa żelaza i stali w Polsce do 2006 r.”, co wynikało z mniejszej skali zwolnień w tym sektorze (zmniejszenie zapotrzebowania na dofinansowanie odpraw w ramach Hutniczego Pakietu Aktywizującego) oraz włączenia części pracowników restrukturyzowanych spółek usługowych do spółki macierzystej co ograniczało skalę zwolnień w tych spółkach,
  - niższymi wydatkami na finansowanie programu wieloletniego pn. „Wsparcie finansowe budowy i uruchomienia nowej linii produkcji kuchenek, rozwoju istniejącej produkcji sprzętu chłodniczego i zmywarek oraz do rozbudowy Centrum Doskonałości Technologicznej przez Polar S.A. na terenie Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej – Inwest Park Sp. z o. o. w latach 2005-2009” oraz dopłat do umów na budowę niektórych typów statków morskich;

Wykonanie wydatków w poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej w 2006 roku nie wykazuje znacznych odchyień w porównaniu z rokiem 2005.

Syntetyczne omówienie działań, których realizacja w 2006 r. była wyraźnie wyższa w porównaniu do roku 2005, przedstawione jest poniżej. Wspomniane wyżej działy to przede wszystkim:

- 1) wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę (o 743,6%) – wzrost realizacji wydatków w porównaniu z 2005 r. spowodowany był współfinansowaniem w 2006 r. projektów w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, Priorytet 3 Rozwój lokalny (Budowa stacji uzdatniania wody w Olsztynku i wodociągu Olsztynek – Kolonia Jemiołowo” i „Modernizacja kotłowni węglowej na niskoemisyjną i przebudowa sieci ciepłej w Tychach – Wilkowyje”) oraz usuwaniem skutków klęsk żywiołowych;
- 2) oświata i wychowanie (o 71,8%) – na powyższy wzrost wydatków złożyło się przede wszystkim: realizacja nowych projektów i programów współfinansowanych ze środków budżetu Unii Europejskiej, zwiększenie wydatków na działalność Centralnej i okręgowych komisji egzaminacyjnych w związku z pełnym wdrożeniem reformy oświaty w zakresie zewnętrznego systemu oceniania uczniów, wzrost dotacji dla gmin na dofinansowanie pracodawcom kosztów przygotowania zawodowego młodocianych pracowników, wprowadzenie od 1 września 2006 r. nauczania języka angielskiego w pierwszych klasach szkół podstawowych, zwiększone wydatki na zakupy inwestycyjne realizowane w części Oświata i wychowanie w ramach pozostałej działalności (kluczowe zadania to m.in.: współfinansowanie projektów pn. „Internetowe Centra Informacji Multimedialnej w bibliotekach szkolnych i pedagogicznych” oraz „Wyposażenie w sprzęt komputerowy szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych i policealnych oraz zakładów kształcenia nauczycieli”;
- 3) przetwórstwo przemysłowe (o 51,1%) – wyższe wykonanie wydatków związane jest przede wszystkim z wyższym (o 151,8%) wykonaniem wydatków na rozwój przedsiębiorczości, przeznaczonych głównie na finansowanie zadań realizowanych w ramach Sektorowych Programów Operacyjnych: Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw, Rozwój Zasobów Ludzkich oraz Programu Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL. Wzrost ten wynika z szybszego tempa realizacji projektów w ramach ww. programów. Ponadto wpływ miały wyższe o ok. 10.000 tys. zł wydatki związane z systemem dopłat do oprocentowania kredytów eksportowych o stałych stopach procentowych;
- 4) kultura fizyczna i sport (o 39,8%) – tak ukształtowany poziom wykonania wynika przede wszystkim ze zwiększenia w planie na 2006 r. nakładów na realizację programu

przygotowań do udziału reprezentacji Polski w Igrzyskach Olimpijskich Pekin 2008 w kwocie 40.000 tys. zł oraz uruchomienia w trakcie roku sprawozdawczego środków w wysokości 10.000 tys. zł na sfinansowanie zadań w ramach przygotowań Polski i Ukrainy do organizacji Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej EURO 2012. Ponadto miał miejsce 3,5-krotny wzrost nakładów na wydatki majątkowe, który miał swoje odzwierciedlenie w zwiększonych wydatkach realizowanych w budżetach wojewodów głównie z zakresu:

- obiektów sportowych – z przeznaczeniem na: współfinansowanie projektów w ramach ZPORR (lokalna infrastruktura edukacyjna i sportowa, infrastruktura społeczna, obszary wiejskie), kontraktów wojewódzkich (w tym „Modernizacja Stadionu Śląskiego w Chorzowie”), program łagodzenia w regionie śląskim skutków restrukturyzacji zatrudnienia w górnictwie węgla kamiennego – II etap,
  - instytucji kultury fizycznej – współfinansowanie projektów w ramach ZPORR (lokalna infrastruktura edukacyjna i sportowa), dofinansowanie inwestycji w ramach kontraktu wojewódzkiego,
  - kultury fizycznej i sportu – realizacja zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego ujętych w kontrakcie wojewódzkim dla województwa pomorskiego, dofinansowanie w województwie zachodniopomorskim kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych (Zachodniopomorski Program Szkolenia Młodzieży Piłkarskiej i rozwoju Infrastruktury Sportowej Euroboiska – ZZPN w Szczecinie) oraz współfinansowanie projektów w ramach ZPORR w województwie świętokrzyskim;
- 5) edukacyjna opieka wychowawcza (o 33%) – powyższy wzrost wydatków spowodowany był głównie zwiększeniem środków przeznaczonych w budżecie państwa na:
- dotacje na realizację własnych zadań bieżących jednostek samorządu terytorialnego z przeznaczeniem na realizację zadań z zakresu pomocy materialnej dla uczniów (158.223 tys. zł),
  - projekty realizowane przy współudziale środków pochodzących z Unii Europejskiej w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego – Rozwój Zasobów Ludzkich przez Ochotnicze Hufce Pracy finansowane w ramach budżetu części Praca (30.820 tys. zł),
  - budowę internatów i burs szkolnych szkół artystycznych;
- 6) turystyka (o 24,6%) – tak ukształtowany poziom wydatków wynikał przede wszystkim ze wzrostu planowanej dotacji dla Polskiej Organizacji Turystycznej zajmującej się promocją Polski, jako kraju atrakcyjnego turystycznie. W budżecie działu dotacja ta stanowi ponad 85% wydatków bieżących i w 2006 r. wyniosła 37.999 tys. zł wobec 31.391 tys. zł w roku 2005. Ponadto zwiększone zostały nakłady na wydatki majątkowe,

czego przyczyną był wzrost wysokości dotacji przekazanych do budżetów wojewodów na realizację zadań związanych z upowszechnianiem turystyki, w ramach kontraktów wojewódzkich i ZPORR.

Realizacja niższych wydatków w roku 2006 w porównaniu z rokiem 2005 została odnotowana w następujących działach:

- 1) rybołówstwo i rybactwo (50,9%) – niskie wykonanie wydatków w relacji do roku 2005 spowodowane było głównie:
  - niższymi (o 68,7%) wydatkami na współfinansowanie zadań realizowanych w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006”, wynikającymi z opóźnienia w podpisywaniu umów w tym zakresie, jak również z wykorzystania w pierwszej kolejności wydatków niewygasających z upływem roku 2005,
  - ograniczeniem rzeczowego i finansowego zakresu zadań Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zleczanych różnym podmiotom;
- 2) handel (65,1%) – niższe wykonanie wydatków związane było przede wszystkim z:
  - niższą niż w 2005 r. dotacją podmiotową dla Agencji Rynku Rolnego (zmniejszenie o 88,6% kwoty środków przeznaczonych na spłatę zaciągniętych w latach ubiegłych kredytów bankowych wraz z odsetkami),
  - nieuwzględnieniem w planie dotacji dla Agencji Rezerw Materiałowych (w 2005 r. dotacja wyniosła 130.000 tys. zł);
- 3) pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej (74,8%) – niższa realizacja wydatków w 2006 r. w stosunku do 2005 r. wynika głównie:
  - z finansowania w 2005 r. wydatków wynikających z postanowień ustawy z dnia 20 maja 2005 r. o dodatku pieniężnym dla niektórych emerytów, rencistów i osób pobierających świadczenie przedemerytalne albo zasiłek przedemerytalny. W 2005 r. wydatki na te dodatki wyniosły 1.175.237 tys. zł a w 2006 r. 649 tys. zł (z tytułu realizacji zobowiązań wymagalnych Skarbu Państwa wynikających z wyroków sądowych przyznających ww. świadczenia),
  - ze zmniejszenia wydatków na zasiłki przedemerytalne i świadczenia przedemerytalne w związku ze spadkiem liczby uprawnionych do tych zasiłków i świadczeń,
  - ze zmniejszenia dotacji z budżetu państwa dla Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (o ponad 50%) oraz ze zmniejszenia dotacji dla Państwowego Funduszu Kombatantów;

- 4) górnictwo i kopalnictwo (83,5%) – niższa realizacja wydatków w 2006 r. w stosunku do roku 2005 wynika z założeń reformy sektora górnictwa węgla kamiennego. Jej głównym celem jest dostosowanie polskiego górnictwa do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej. Dlatego też pomoc państwa powinna być z roku na rok ograniczana po to, aby przedsiębiorstwa górnicze brały na swoje barki coraz pełniejszą odpowiedzialność za efekty ekonomiczne swojej działalności. Dodatkowo miało miejsce ponad 3-krotne zmniejszenie nakładów na wydatki majątkowe w części Gospodarka, które dotyczyło znacznie mniejszych nakładów na zakupy inwestycyjne Centralnej Stacji Ratownictwa Górniczego w Bytomiu (specjalistycznego sprzętu pomiarowego i łączności ratowniczej oraz modułów membranowych).

3.4. Wydatki według części

Wykonanie wydatków budżetu państwa w 2006 r. według części przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2005 r.	Ustawa budżetowa na 2006 r.	Budżet po zmianach	Wykonanie 2006 r.	5:4	5:2
	w tysiącach złotych				%%	
1	2	3	4	5	6	7
Ogółem	208.132.944	225.828.675	225.828.675	222.702.946	98,6	107,0
z tego:						
Kancelaria Prezydenta RP	159.621	149.695	148.695	138.386	93,1	86,7
Kancelaria Sejmu	327.582	351.200	333.064	313.886	94,2	95,8
Kancelaria Senatu	116.078	123.093	123.093	116.951	95,0	100,8
Sąd Najwyższy	64.570	67.470	67.470	64.613	95,8	100,1
Naczelny Sąd Administracyjny	292.962	319.568	298.715	287.543	96,3	98,2
Trybunał Konstytucyjny	18.215	18.855	18.855	18.198	96,5	99,9
Najwyższa Izba Kontroli	219.532	225.165	225.165	225.165	100,0	102,6
Rzecznik Praw Obywatelskich	27.326	28.774	28.774	28.768	100,0	105,3
Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	17.900	15.235	17.103	16.816	98,3	93,9
Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych	11.278	12.020	12.020	11.547	96,1	102,4
Krajowe Biuro Wyborcze	229.382	37.195	196.462	156.741	79,8	68,3
Państwowa Inspekcja Pracy	206.151	211.364	211.364	204.975	97,0	99,4
Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu	95.110	131.357	131.357	128.347	97,7	134,9
Rzecznik Praw Dziecka	4.102	4.626	4.626	4.375	94,6	106,7
Sądy powszechne	4.173.557	4.638.462	4.582.434	4.538.414	99,0	108,7
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	85.319	83.997	101.796	95.310	93,6	111,7
Administracja Publiczna	176.645	234.260	253.244	250.250	98,8	141,7
Budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa	997.153	1.070.070	1.134.111	1.129.764	99,6	113,3
Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe	4.575.692	4.507.859	4.784.323	4.753.848	99,4	103,9
Gospodarka	2.054.606	1.386.653	1.960.293	1.828.304	93,2	89,0
Gospodarka Morska	317.576	345.895	349.619	347.228	99,3	109,3
Gospodarka Wodna	554.763	294.199	492.521	487.485	99,0	87,9
Integracja Europejska	94.357	62.600	75.586	68.902	91,2	73,0
Kultura i Ochrona Dziedzictwa Narodowego	1.661.712	1.745.015	1.783.618	1.771.497	99,3	106,6
Kultura Fizyczna i Sport	184.055	222.151	233.875	232.319	99,3	126,2
Łączność	17.317	16.293	19.408	18.543	95,5	107,1
Informatyzacja	23.454	18.349	11.021	9.257	84,0	39,5
Nauka	2.920.667	3.387.670	3.385.319	3.379.933	99,8	115,7
Obrona Narodowa	17.561.991	18.025.667	18.678.963	18.492.679	99,0	105,3
Oświata i wychowanie	433.202	1.344.693	1.495.192	1.293.933	86,5	298,7
Praca	330.452	575.499	599.863	579.975	96,7	175,5
Rolnictwo	700.825	505.734	488.999	471.713	96,5	67,3
Rozwój Wsi	4.791.397	1.307.769	5.006.294	5.005.410	100,0	104,5
Rozwój Regionalny	91.011	322.878	432.587	344.484	79,6	378,5
Rynki Rolne	584.425	181.357	444.834	438.963	98,7	75,1

1	2	3	4	5	6	7
Skarb Państwa	113.742	63.169	73.563	70.530	95,9	62,0
Sprawiedliwość	3.744.006	4.057.096	4.070.151	4.060.030	99,8	108,4
Szkolnictwo Wyższe	7.848.380	7.850.587	8.061.722	8.046.648	99,8	102,5
Transport	3.816.003	2.945.030	4.408.390	4.308.194	97,7	112,9
Turystyka	39.661	47.371	47.385	46.014	97,1	116,0
Środowisko	153.351	154.537	170.077	167.814	98,7	109,4
Sprawy Wewnętrzne	11.870.600	12.207.093	12.518.388	12.434.176	99,3	104,7
Wyznania Religijne	90.145	111.778	112.314	111.524	99,3	123,7
Zabezpieczenie Społeczne	1.073.857	483.053	548.056	523.536	95,5	48,8
Sprawy Zagraniczne	881.167	880.218	1005.066	953.562	94,9	108,2
Zdrowie	3.844.765	3.724.518	3.838.307	3.802.225	99,1	98,9
Rządowe Centrum Studiów Strategicznych	10.872	9.873	2.595	2.552	98,3	23,5
Komisja Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych	32.423	34.329	22.234	22.222	99,9	68,5
Urząd Zamówień Publicznych	9.575	12.525	12.852	11.839	92,1	123,6
Urząd Regulacji Energetyki	32.850	33.591	33.735	32.697	96,9	99,5
Urząd Służby Cywilnej	13.253	19.243	14.451	14.387	99,6	108,6
Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów	42.616	41.400	42.834	41.684	97,3	97,8
Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych	90.376	20.416	20.723	20.496	98,9	22,7
Centralne Biuro Antykorupcyjne	-	-	60.525	34.638	57,2	-
Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego	381.901	389.458	392.230	392.098	100,0	102,7
Główny Urząd Statystyczny	261.905	281.162	282.164	279.516	99,1	106,7
Agencja Wywiadu	69.984	72.438	73.526	73.399	99,8	104,9
Wyższy Urząd Górniczy	52.750	52.808	52.997	52.078	98,3	98,7
Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej	30.966	34.931	35.054	34.990	99,8	113,0
Główny Urząd Miar	111.326	110.601	113.332	112.813	99,5	101,3
Polski Komitet Normalizacyjny	33.339	34.565	34.586	31.551	91,2	94,6
Polska Akademia Nauk	56.836	53.705	53.705	53.697	100,0	94,5
Państwowa Agencja Atomistyki	78.779	83.901	85.091	84.944	99,8	107,8
Komisja Papierów Wartościowych i Giełd	21.410	22.814	15.590	15.579	99,9	72,8
Komisja Nadzoru Finansowego	-	-	19.404	15.710	81,0	-
Urząd Transportu Kolejowego	12.804	12.862	13.046	12.715	97,5	99,3
Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	15.362.087	14.968.845	14.968.871	14.967.077	100,0	97,4
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	30.610.649	31.625.592	32.425.794	32.388.016	99,9	105,8
Prokuratura Generalna Skarbu Państwa	-	-	10.697	8.102	75,7	-
Rządowe Centrum Legislacji	14.880	15.562	15.562	14.813	95,2	99,6
Urząd Regulacji Telekomunikacji i Poczty	81.194	70.541	70.863	66.716	94,1	82,2
Obsługa zadłużenia zagranicznego	3.689.723	4.866.302	4.561.386	4.508.415	98,8	122,2
Obsługa długu krajowego	21.286.486	22.900.800	23.348.800	23.341.158	100,0	109,7
Regionalne Izby Obrachunkowe	82.424	86.655	86.857	86.842	100,0	105,4
Rezerwa ogólna	-	89.150	5.026	.	-	-
Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego	32.486.690	34.440.406	34.542.570	34.542.566	100,0	106,3
Rezerwy celowe	-	14.783.022	478.324	.	-	-
Środki własne Unii Europejskiej	9.753.405	9.801.322	9.836.875	9.836.873	100,0	100,9
Budżety wojewodów	15.746.308	16.277.284	21.023.778	19.735.632	93,9	125,3
Samorządowe Kolegia Odwoławcze	79.471	85.435	88.513	88.357	99,8	111,2

Wykonanie wydatków w stosunku do planu w 33 częściach ukształtowało się na poziomie od 99% do 100%, a w 38 częściach na poziomie od 90% do 99%.

W 7 częściach wykonanie wydatków było wyraźnie niższe i przedstawiało się następująco:

- 1) Centralne Biuro Antykorupcyjne (57,2%) – powodem tak niskiej realizacji planu był fakt, iż ustawa o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym weszła w życie z dniem 24 lipca 2006 r.;
- 2) Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa (75,7%) – niższe niż zakładano wykonanie wydatków bieżących spowodowane zostało m.in.:
  - niepełnym wykorzystaniem środków na zakup materiałów i wyposażenia stanowisk pracy oraz na wynagrodzenia wraz z pochodnymi w związku z ograniczeniem zatrudnienia dostosowując je do ilości spraw prowadzonych przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa,
  - niepełną realizacją wydatków na zewnętrzne koszty usług prawniczych;
- 3) Rozwój Regionalny (79,6%) – niższe niż zakładano w planie wykonanie wydatków związane jest przede wszystkim z:
  - niepełnym wykorzystaniem środków na dotacje na zadania w zakresie rozwoju przedsiębiorczości zlecane do realizacji fundacjom, stowarzyszeniom i innym jednostkom niezaliczonym do sektora finansów publicznych (opóźnienia w realizacji zadań skutkujące koniecznością zmiany harmonogramu płatności),
  - wykorzystaniem środków na finansowanie projektów pomocy technicznej oraz kosztów operacyjnych programów w 68,8% planowanej kwoty, co wynikało z konieczności zachowania obowiązującej procedury przetargowej (opóźnienia związane z unieważnieniem przetargów lub brakiem ofert, nie spełnianie warunków specyfikacji określonej w postępowaniu przetargowym);
- 4) Krajowe Biuro Wyborcze (79,8%) – niepełne wykonanie planu dotyczy przede wszystkim wydatków związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem wyborów do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, Rady m. st. Warszawy i rad dzielnic m. st. Warszawy oraz wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast. Znacząca liczba wójtów, burmistrzów i prezydentów miast została wybrana w pierwszej turze głosowania, zatem wydatki na sfinansowanie wyborów w ponownym głosowaniu zostały wykorzystane tylko w części;
- 5) Komisja Nadzoru Finansowego (81%) – niewykonanie planu wydatków budżetowych wiązało się z likwidacją 2 byłych Urzędów oraz krótkim okresem funkcjonowania nowego Urzędu KNF. Komisja Nadzoru Finansowego powstała z dniem 19 września 2006 r.

zgodnie z ustawą o nadzorze nad rynkiem finansowym i przejęła zadania zniesionych: Komisji Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych oraz Komisji Papierów Wartościowych i Giełd;

- 6) Informatyzacja (84%) – niższe wykonanie wydatków w stosunku do planu po zmianach wynikało głównie z niewykorzystania funduszu wynagrodzeń osobowych w korpusie służby cywilnej w związku z niepełnym zatrudnieniem (długotrwałe procedury zatrudnienia) oraz z oszczędnego gospodarowania środkami, co pozwoliło na obniżenie m.in. wydatków na zakup usług, na podróże służbowe krajowe i zagraniczne oraz na zakup materiałów i wyposażenia;
- 7) Oświata i wychowanie (86,5%) – przyczyną niskiej realizacji środków jest przede wszystkim blokada wydatków dokonana przez dysponenta tej części w wysokości 195.292 tys. zł. Dotyczyła ona w głównej mierze wydatków przeznaczonych na finansowanie projektów realizowanych przy udziale środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Wykonanie wydatków w poszczególnych częściach klasyfikacji budżetowej w 2006 r. nie odbiega znacząco od wykonania wydatków w roku 2005.

Syntetyczne omówienie części, których realizacja w 2006 r. była wyraźnie wyższa w porównaniu do roku 2005 przedstawione jest poniżej. Są to przede wszystkim:

- 1) Rozwój regionalny (o 278,5%) – wyższe niż w 2005 r. wykonanie wydatków związane jest przede wszystkim z:
  - realizacją płatności dla Partnerstwa na Rzecz Rozwoju w ramach Programu Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL dla Polski oraz programów Phare: Regionalny Program Wsparcia Małych i Średnich Przedsiębiorstw oraz Regionalny Program Rozwoju Zasobów Ludzkich,
  - finansowaniem kosztów realizacji Sektorowych Programów Operacyjnych: Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw oraz Rozwój Zasobów Ludzkich (dotacja dla Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości),
  - wyższą (o 160%) realizacją wydatków na administrację publiczną w związku z przejściem od 1 stycznia 2006 r. funkcji Instytucji Zarządzającej Sektorowymi Programami Operacyjnymi oraz od 1 kwietnia 2006 r. części zadań realizowanych przez zlikwidowane Rządowe Centrum Studiów Strategicznych,
  - ponad trzykrotnym wzrostem wydatków majątkowych dotyczących wyposażenia informatycznego;

- 2) Oświata i wychowanie (o 198,7%) – na wzrost wydatków w tej części wpłynęła przede wszystkim realizacja projektów i programów finansowanych przy udziale środków budżetu Unii Europejskiej w wysokości 838.849 tys. zł. Zwiększeniu uległy również wydatki na działalność Centralnej i okręgowych komisji egzaminacyjnych w związku z pełnym wdrożeniem reformy oświaty w zakresie zewnętrznego systemu oceniania uczniów; dodatkowo wystąpił ponad 5-krotny wzrost nakładów na wydatki majątkowe przeznaczonych głównie na finansowanie projektów związanych z Internetowymi Centrami Informacji Multimedialnej w bibliotekach szkolnych i pedagogicznych oraz wyposażeniem w sprzęt komputerowy szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych i policealnych oraz zakładów kształcenia nauczycieli;
- 3) Praca (o 75,5%) – wyższe wykonanie wydatków w stosunku do 2005 r. wynika głównie z wyższego o 179,3% wykonania wydatków na rozwój przedsiębiorczości oraz wyższego o 31,4% wykonania wydatków na edukacyjną opiekę wychowawczą (Ochotnicze Hufce Pracy) – przeznaczonych na finansowanie zadań realizowanych w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich. Ponadto miał miejsce niemal 2-krotny wzrost nakładów na wydatki majątkowe przeznaczone na modernizację parku maszynowego Zakładu Wydawniczo-Poligraficznego Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz na zakupy inwestycyjne resortu, głównie sprzętu komputerowego, licencji, oprogramowania i sprzętu technicznego, oraz na zadania budowlane w Ośrodkach OHP, Środowiskowym Hufcu Pracy oraz Ośrodkach i Centrach Szkolenia i Wychowania;
- 4) Administracja publiczna (o 41,7%) – wzrost wydatków wynikał głównie ze znacznie wyższych niż w 2005 r. wydatków poniesionych na zakup niespersonalizowanych blankietów dowodów osobistych i paszportów oraz na personalizację ww. dokumentów (w stosunku do 2005 r. nastąpiło zwiększenie liczby spersonalizowanych dowodów osobistych o 855.496 sztuk oraz paszportów o 91.504 sztuk); ponadto w 2006 r. finansowano koszty realizacji projektu „Mikroprocesor do paszportu biometrycznego dla obywateli polskich oraz do polskich dokumentów biometrycznych dla cudzoziemców”, dodatkowo nastąpił tu istotny wzrost zakupów inwestycyjnych, w szczególności przeznaczonych na zadanie „Przebudowa i integracja systemu rejestrów państwowych”;
- 5) Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (o 34,9%) – wzrost wydatków wynikał przede wszystkim ze:
  - zwiększenia zatrudnienia w Instytucie Pamięci Narodowej o 192 etaty średniorocznie,
  - skutków zmiany od 1 listopada 2005 r. wielokrotności kwoty bazowej stosowanej do ustalenia wynagrodzenia zasadniczego prokuratorów (w przypadku prokuratorów krajowych wzrost mnożnika o 0,3, a w przypadku prokuratorów apelacyjnych wzrost mnożnika o 0,2),

- zwiększenia kosztów utrzymania nowoutworzonego oddziału IPN w Szczecinie oraz rozszerzenia i intensyfikacji działalności edukacyjnej, wymiany i współpracy międzynarodowej pionu edukacyjnego i śledczego, mikrofilmowania i przegrywania na inne nośniki zasobu archiwalnego, przyśpieszenia udostępniania akt, co wiązało się z koniecznością informatyzacji, sukcesywną wymianą wyeksploatowanego sprzętu biurowego, wyposażeniem powstających archiwów w oddziałach IPN w Szczecinie i Katowicach oraz utrzymaniem nowej powierzchni archiwalnej w Katowicach.
- dwukrotnego wzrostu wydatków inwestycyjnych poniesionych na 16 zadań budowlanych realizowanych w Centrali i Oddziałach IPN (w roku 2005 – 10 zadań). Znaczny wzrost nastąpił w grupie wydatków na sprzęt komputerowy i oprogramowanie oraz środki transportu.

Realizacja wyraźnie niższych wydatków w roku 2006 w porównaniu z rokiem 2005 została odnotowana w następujących częściach:

- 1) Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych (22,7%) – tak niskie wykonanie wydatków w porównaniu z rokiem 2005 było spowodowane zmniejszeniem dotacji z budżetu państwa dla Państwowego Funduszu Kombatantów (z 78.163 tys. zł w 2005 r. do 8.500 tys. zł w 2006 r.). Zmniejszenie to wiązało się z uregulowaniem z przekazanej dotacji w 2005 r. całości zobowiązań Funduszu wobec dyrekcji okręgowych Poczty i Raiffeisen Bank z tytułu przysługującego kombatantom i innym osobom uprawnionym do końca 2002 r. zwolnienia z abonamentowych opłat radiowo – telewizyjnych i z opłat za 20 telefonicznych jednostek licznikowych miesięcznie oraz z tytułu 50% ulgi za abonament telefoniczny;
- 2) Rządowe Centrum Studiów Strategicznych (23,5%) – niskie wykonanie wydatków w porównaniu z 2005 r. było spowodowane likwidacją Centrum z dniem 31 marca 2006 r. zgodnie z ustawą z dnia 17 lutego 2006 r. o likwidacji Rządowego Centrum Studiów Strategicznych;
- 3) Informatyzacja (39,5%) – niska realizacja wydatków w stosunku do 2005 roku wynikała przede wszystkim z przedłużających się procedur dotyczących zamówień publicznych, które uniemożliwiły wykorzystanie w pełnej wysokości środków zaplanowanych na realizację zadania pn. "Budowa elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej ePUAP – prace analityczne i projektowe oraz zakup sprzętu i oprogramowania". Ponadto wystąpiła blokada 39% kwoty planowanych wydatków inwestycyjnych;
- 4) Zabezpieczenie Społeczne (48,8%) – niższe wykonanie wydatków wynika przede wszystkim ze zmniejszenia dotacji z budżetu państwa dla Państwowego Funduszu

Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (z 980.000 tys. zł w 2005 r. do 417.000 tys. zł w 2006 r.).

W 2005 r. i w 2006 r. dotacja z budżetu państwa dla PFRON była przeznaczona na dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych oraz na zrekompensowanie gminom 50% dochodów utraconych na skutek zastosowania ustawowych zwolnień dla prowadzących zakłady pracy chronionej lub zakłady aktywności zawodowej z podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego i od czynności cywilnoprawnych.

W porównaniu do 2005 r. zmniejszenie dotyczyło głównie części dotacji przeznaczonej na dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych.

Postanowienia art. 68b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych umożliwiały bowiem finansowanie zadania polegającego na dofinansowaniu do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych ze środków własnych PFRON, poza dotacją celową z budżetu państwa: w 2005 r. – do wysokości 45% środków zapewniających realizację tego zadania, zaś w 2006 r. – do wysokości 75% środków zapewniających realizację tego zadania.

Dodatkowo w 2006 r. miało miejsce zmniejszenie o ponad połowę wydatków na zakupy inwestycyjne, głównie oprogramowania i licencji, sprzętu komputerowego i innego wyposażenia dla Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej;

5) Skarb Państwa (62%) – na niższe wykonanie wydatków miało głównie wpływ:

- niższe wykonanie wydatków przeznaczonych na sfinansowanie zobowiązań wynikających z prawomocnych wyroków sądowych dotyczących spraw o naprawienie szkody wyrządzonej przez wydanie ustawy lub rozporządzenia niezgodnych z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą, a także naprawienie szkody wyrządzonej przez niewydanie takiego aktu normatywnego, którego obowiązek wydania przewiduje przepis prawa (art. 1060 § 1¹ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego),
- zmiana sposobu finansowania w 2006 r. Centralnej Pompowni „Bolko” sp. z o.o. w Bytomiu. Począwszy od 1 stycznia 2006 r. dotowanie działalności Centralnej Pompowni „Bolko” przejął Minister Gospodarki. Środki na tę dotację planowane są obecnie w części Gospodarka,
- ponad 10-krotne zmniejszenie nakładów na wydatki majątkowe w stosunku do roku 2005 na które rzutuje przede wszystkim dokapitalizowanie w 2005 r. Banku Gospodarstwa Krajowego (objęcie akcji Krajowego Funduszu Kapitałowego na kwotę 23.300 tys. zł). Ponadto o 37% zmniejszyły się wydatki na zakupy inwestycyjne związane z utrzymaniem Urzędu Ministra Skarbu Państwa oraz o 44% dotacje na dofinansowanie remontu Tężni Nr 2 w Ciechocinku;

- 6) Rolnictwo (67,3%) – niższe niż w 2005 r. wykonanie wydatków związane jest przede wszystkim z:
- niewystępowaniem w 2006 r. wydatków na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz działań podejmowanych przez Inspekcję Weterynaryjną w celu wykluczenia bądź potwierdzenia podejrzenia lub wystąpienia ognisk wysoce zjadliwej grypy ptaków, uwzględnionych (w kwocie 166.398 tys. zł) w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2005 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2005 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego,
  - niższą o 68,7% realizacją wydatków na współfinansowanie zadań realizowanych w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006”,
  - mniejszym o 91,2% zapotrzebowaniem i wykorzystaniem środków budżetowych na dopłaty do oprocentowania kredytów na cele rolnicze, które zgodnie z ustawą z dnia 19 marca 2004 r. o zmianie ustawy o dopłatach do oprocentowania niektórych kredytów bankowych były udzielane do 30 kwietnia 2006 r.,
  - mniejszym zapotrzebowaniem podmiotów na dotacje na realizację zadań z zakresu ochrony roślin wypłacane na podstawie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 maja 2006 r. w sprawie stawek dotacji przedmiotowych dla różnych podmiotów wykonujących zadania na rzecz rolnictwa,
  - zmniejszeniem wydatków majątkowych, które spowodowane było zmniejszonymi nakładami na zakupy urządzeń i aparatury laboratoryjnej oraz środków transportu na potrzeby Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej, zrealizowaniem w 2005 r. projektów Kontrola TSE w Polsce i Likwidacja wścieklizny wśród lisów oraz zakupem satelitarnych urządzeń lokacyjnych dla statków rybackich, zmniejszonymi nakładami na zadania w ramach pozostałej działalności, w szczególności realizowanych przez laboratoria referencyjne w Państwowym Instytucie Weterynaryjnym w Puławach, mniejszymi wydatkami na prace modernizacyjne w gmachu Ministerstwa oraz na realizację projektów pomocy technicznej w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich, 2004-2006”;
- 7) Krajowe Biuro Wyborcze (68,3%) – niższe wykonanie wydatków w porównaniu z rokiem 2005 było spowodowane zmianą zakresu zadań wyborczych realizowanych przez Krajowe biuro Wyborcze. W 2005 r. sfinansowano koszty przygotowania i przeprowadzenia wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej – w roku 2006 przeprowadzone zostały do rad gmin,

rad powiatów i sejmików województw, Rady m. st. Warszawy i rad dzielnic m. st. Warszawy oraz wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast;

- 8) Komisja Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych (68,5%) – na niższe wykonanie wydatków w porównaniu za rokiem 2005 miało wpływ zniesienie z dniem 18 września 2006 r. Komisji Nadzoru oraz jej Urzędu na mocy art. 65 ust. 3 ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym.

3.5. Wydatki według podstawowych grup ekonomicznych

W 2006 r. wykonanie planu wydatków w poszczególnych grupach ekonomicznych z uwzględnieniem zmian wprowadzanych w trakcie wykonywania budżetu przedstawia poniższe zestawienie:

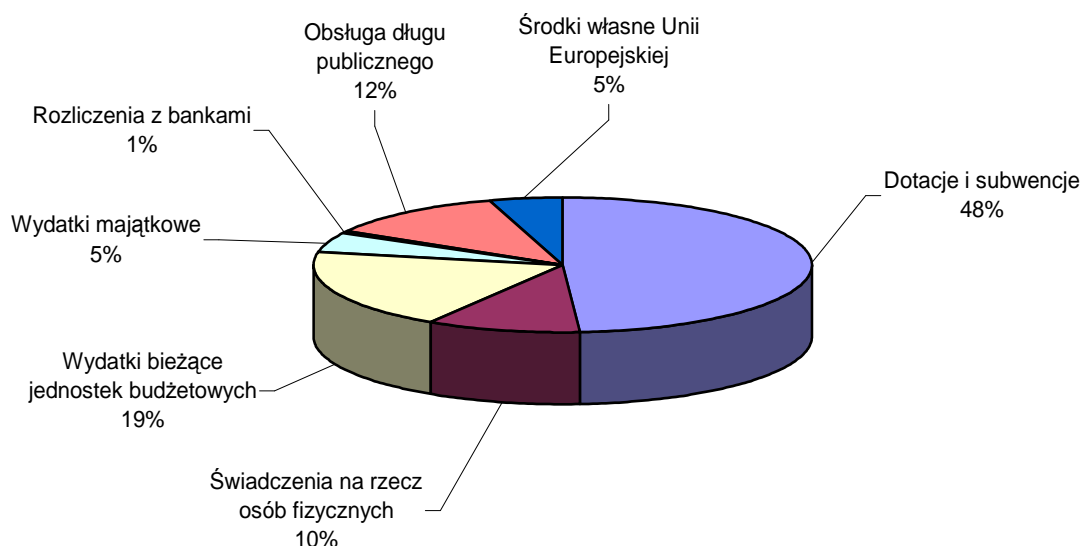
Wyszczególnienie	Wykonanie 2005 r.	Ustawa budżetowa 2006 r.	Budżet po zmianach 2006 r.	Wykonanie 2006 r.	%%		
					5:4	2006 2005	
						nom.	real.
1	2	3	4	5	6	7	8
Ogółem	208 132 944	225 828 675	225 828 675	222 702 946	98,6	107,0	105,9
1. Dotacje i subwencje	101 801 326	109 284 450	114 491 291	113 001 661	98,7	111,0	109,9
2. Świadczenia na rzecz osób fizycznych	20 498 849	18 442 380	18 004 237	17 923 370	99,6	87,4	86,6
3. Wydatki bieżące jednostek budżetowych	40 063 527	47 384 990	42 921 454	42 096 867	98,1	105,1	104,0
4. Wydatki majątkowe	10 167 408	12 321 124	11 736 370	11 066 378	94,3	108,8	107,8
5. Rozliczenia z bankami	1 037 757	1 010 001	1 010 818	1 008 413	99,8	97,2	96,2
6. Obsługa długu publicznego	24 810 673	27 584 328	27 825 412	27 767 171	99,8	111,9	110,8
7. Środki własne Unii Europejskiej	9 753 405	9 801 402	9 839 093	9 839 087	100,0	100,0	99,0

W porównaniu do 2005 r. udział poszczególnych grup wydatków w wydatkach ogółem nie uległ istotniejszym zmianom, a struktura tych wydatków w 2005 r. i 2006 r. przedstawiała się następująco:

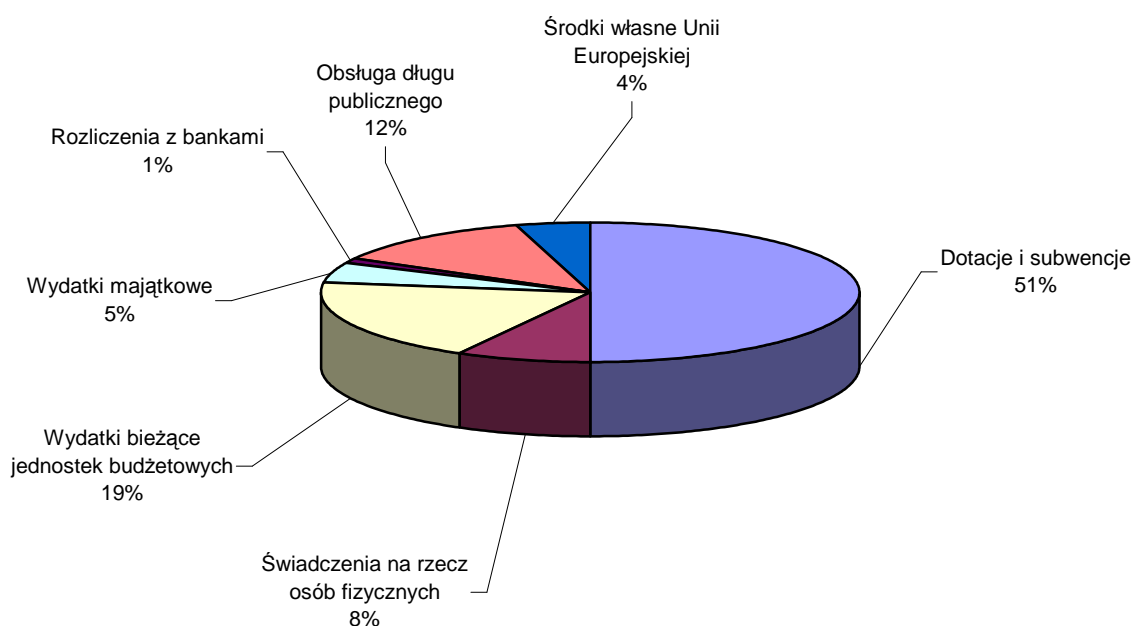
	<u>2005 r.</u>	<u>2006 r.</u>
Dotacje i subwencje	48,9	50,7
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	9,8	8,0
Wydatki bieżące jednostek budżetowych	19,2	18,9
Wydatki majątkowe	4,9	5,0
Rozliczenia z bankami	0,5	0,5
Obsługa długu publicznego	11,9	12,5
Środki własne Unii Europejskiej	4,7	4,4
Wydatki budżetu państwa ogółem	100,0	100,0

W 2006 r. podobnie jak w roku 2005, najwyższy udział w wydatkach ogółem budżetu państwa (blisko 51%) stanowiły dotacje i subwencje. Tak znaczny udział dotacji i subwencji w wydatkach ogółem ma miejsce od czasu wprowadzenia w 1999 r. reformy administracyjnej, w wyniku której duża część kompetencji została wraz ze środkami finansowymi przekazana jednostkom samorządu terytorialnego.

Wykonanie 2005 r.

Wykonanie 2006 r.

W stosunku do 2005 roku udział wydatków poszczególnych grup w wydatkach ogółem budżetu państwa wzrósł w grupach: dotacje i subwencje o 1,8%, obsługa długu publicznego o 0,6% i wydatki majątkowe o 0,1%, Zmniejszył się natomiast udział wydatków w grupach: świadczenia na rzecz osób fizycznych o 1,8%, wydatki bieżące jednostek budżetowych o 0,4%, rozliczenia z bankami o 0,1% i środki własne Unii Europejskiej o 0,3%,

W toku wykonywania budżetu w 2006 r. zostały dokonane przesunięcia środków między grupami wydatków. Zwiększony został (per saldo) plan wydatków w grupie:

- dotacje i subwencje - o 5.206.841 tys. zł,
- obsługa długu publicznego - o 241.084 tys. zł,
- środki własne Unii Europejskiej – o 37.691 tys. zł,
- rozliczenia z bankami – o 817 tys. zł.

Zmniejszony natomiast został plan w grupach:

- wydatki bieżące jednostek budżetowych - o 4.463.536 tys. zł.
- wydatki majątkowe - o 584.754 tys. zł,
- świadczenia na rzecz osób fizycznych – o 438.143 tys. zł,

Poniżej została szczegółowo opisana każda z grup ekonomicznych.

3.5.1. Dotacje i subwencje

Ogólne dane o subwencjach i dotacjach przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa na 2006 r.	Budżet po zmianach 2006 r.	Wykonanie za 2006 r.	4:3
	W tysiącach złotych			%%
1	2	3	4	5
Ogółem	109.284.450	114.491.291	113.001.661	98,7
1. Subwencje dla jednostek samorządu terytorialnego	34.440.406	34.540.406	34.540.403	100,0
- część oświatowa subwencji ogólnej	26.663.243	26.780.958	26.780.958	100,0
- pozostała subwencja ogólna	7.777.163	7.759.448	7.759.445	100,0
2. Dotacje do funduszy celowych	38.723.138	39.847.996	39.847.680	100,0
- Fundusz Ubezpieczeń Społecznych	23.355.848	24.483.424	24.483.424	100,0
- Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, z tego:	14.936.671	14.936.671	14.936.671	100,0
- Fundusz Emerytalno-Rentowy	14.932.671	14.932.671	14.932.671	100,0
- Fundusz Prewencji i Rehabilitacji	4.000	4.000	4.000	100,0
- Państwowy Fundusz Kombatantów	8.500	8.500	8.500	100,0
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	417.000	417.000	417.000	100,0
3. Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego ⁾	14.328.960	17.558.450	16.282.163	92,7

1	2	3	4	5
- dotacje dla gmin	10.756.039	13.328.348	12.150.065	91,2
- dotacje dla powiatów	3.350.755	3.585.689	3.537.079	98,6
- dotacje dla samorządu województwa	222.166	644.413	595.019	92,3
4. Dotacje na finansowanie ustawowo określonych zadań bieżących realizowanych przez pozostałe jednostki sektora finansów publicznych	571.130	4.560.667	4.541.987	99,6
5. Dotacje przedmiotowe	558.944	561.037	537.722	95,8
- jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych z tego	66.082	58.082	55.656	95,8
- zakłady budżetowe i gospodarstwa pomocnicze	45.905	37.681	37.071	98,4
- pozostałe jednostki	20.177	20.401	18.585	91,1
- jednostki nie zaliczane do sektora finansów publicznych	492.862	502.955	482.066	95,8
6. Dotacje podmiotowe	14.712.335	15.439.309	15.355.169	99,5
- jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych z tego:	13.638.598	14.123.016	14.121.452	100,0
- szkoły wyższe	9.209.799	9.239.702	9.239.702	100,0
- jednostki naukowe	2.083.652	1.566.179	1.566.178	100,0
- jednostki badawczo-rozwojowe	2.978	707.362	707.244	100,0
- niepubliczne szkoły lub inne placówki oświatowo – wychowawcze	11.296	11.796	11.796	100,0
- instytucje kultury	526.594	593.249	592.499	99,9
- samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	30.200	31.415	31.414	100,0
- pozostałe jednostki	1.774.079	1.973.313	1.972.619	100,0
- jednostki nie zaliczane do sektora finansów publicznych	1.073.737	1.316.293	1.233.717	93,7
7. Dotacje dla zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych na pierwsze wyposażenia w środki obrotowe	65	65	65	100,0
8. Pomoc zagraniczna		617	432	70,0
9. Dotacje na finansowanie i dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich	48.288	62.864	59.739	95,0
10. Dotacje celowe z budżetu państwa dla pozostałych jednostek sektora finansów publicznych	27.806	41.630	41.088	16,0
11. Dotacje dla jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych z tego:	1.350.129	1.542.428	1.470.379	95,3
- fundacje	223.611	257.031	239.901	93,3
- stowarzyszenia	556.318	585.738	574.167	98,0
- pozostałe jednostki	570.200	699.659	656.311	93,8
12. Dopłaty kredytowe w tym:	20.300	47.190	46.378	98,3
- udzielanie kredytów technologicznych przedsiębiorcom (na działalność innowacyjną)		37.908	37.608	99,2
- dopłaty do odsetek od kredytów na cele gospodarki rolnej		5.000	5.000	100,0
13. Subwencje dla partii politycznych		85.965	85.965	100,0
14. Zwrot kosztów obsługi świadczeń zleconych do wypłaty ZUS i KRUS oraz dotacja dla Funduszu Kościelnego	197.342	192.804	192.491	99,8
15. Rezerwy	4.305.607	9.863		0,0

*) W pozycji tej, w kolumnach budżetu po zmianach oraz wykonanie ujęte zostały rekompensaty utraconych dochodów w podatkach i opłatach lokalnych w wysokości 7.724 tys. zł.

W 2006 r. podobnie jak w latach poprzednich największą pozycję wśród tej grupy wydatków stanowiły subwencje i dotacje na realizację zadań bieżących jednostek samorządu terytorialnego – 45,0%, a następnie dotacje dla funduszy celowych – 35,3% wydatków całej grupy. Na pozostałe dotacje wydatkowano więc 19,7 % środków zaliczanych do tej grupy wydatków, w tym 13,6% na dotacje podmiotowe.

W trakcie realizacji budżetu kwoty planowane w grupie dotacji i subwencji uległy per saldo zwiększeniu o 5.206.841 tys. zł.

Zwiększenie kwot planowanych w ustawie budżetowej dotyczyło przede wszystkim dotacji na zadania realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego – o 3.229.490 tys. zł, na finansowanie ustawowo określonych zadań bieżących realizowanych przez pozostałe jednostki sektora finansów publicznych – o 3.989.537 tys. zł, dotacji do funduszy celowych – o 1.124.858 tys. zł i dotacji podmiotowych – o 726.974 tys. zł, natomiast zmniejszenie kwot planowanych w ustawie budżetowej miało miejsce w odniesieniu do zwrotu kosztów obsługi świadczeń zleconych do wypłaty ZUS i KRUS oraz dotacji dla Funduszu Kościelnego – o 4.538 tys. zł.

W 2006 r. wykonanie wydatków w grupie dotacji i subwencji było niższe od planowanego o 1.489.630 tys. zł, tj. o 1,3% co było spowodowane niższą od planowanej realizacją wydatków głównie na:

- dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego – o 1.276.287 tys. zł, tj. o 7,2%, w tym o 1.178.283 tys. zł, tj. o 8,8% na dotacje dla gmin,
- dotacje podmiotowe – o 84.140 tys. zł, tj. o 0,5%,
- dotacje na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji fundacjom, stowarzyszeniom i pozostałym jednostkom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych – o 72.049 tys. zł, tj. o 4,7%,
- dotacje przedmiotowe – o 23.315 tys. zł, tj. o 4,1%,
- dotacje na finansowanie ustawowo określonych zadań bieżących realizowanych przez pozostałe jednostki sektora finansów publicznych – o 18.680 tys. zł, tj. o 0,4%,
- dotacje na finansowanie i dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich – o 3.130 tys. zł, tj. o 5%

oraz

- niewykorzystaniem rezerw celowych w kwocie 9.863 tys. zł, w tym:
  - 3.257 tys. zł z rezerwy „Kredyty na restrukturyzację górnictwa węgla kamiennego” (poz. 7),

- 3.916 tys. zł z rezerwy „Dofinansowanie Narodowego Programu Stypendialnego” (poz. 45),
- 2.500 tys. zł z rezerwy „Pomoc dla cudzoziemców przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zgody na pobyt tolerowany” (poz. 52).

Wykonanie poniżej planu dotacji podmiotowych wynikało z niższej o blisko 7% od planu realizacji dotacji dla jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych, w tym głównie na dotacje w górnictwie węgla kamiennego, co było spowodowane:

- niewykonaniem niektórych zadań po likwidacji kopalń, w związku z nie rozstrzygnięciem procedur przetargowych,
- mniejszą, od przewidywanej, ilością osób które skorzystały ze świadczeń górniczych, (stypendium lub kontraktu na przekwalifikowanie) z uwagi na korzystną sytuację na rynku zbytu węgla kamiennego,
- rezygnacją kopalń z realizacji niektórych zadań związanych z naprawieniem szkód górniczych wywołanych ruchem zakładów górniczych.

Dotacje na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji fundacjom, stowarzyszeniom i pozostałym jednostkom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych były w 2006 r. niższe od planowanych o 4,7%. Największe odchylenia od planu wystąpiły w dotacjach na zadania zlecone do realizowania pozostałym jednostkom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych i wynikały z niepełnego wykorzystania środków dotacji na zadania w zakresie rozwoju przedsiębiorczości, zleconych do realizacji m.in. fundacjom, co skutkowało koniecznością zmiany harmonogramu płatności.

Niższe od planowanego wykonanie dotacji przedmiotowych o 4,2% spowodowane było niskim wykorzystaniem dotacji na dopłaty do biletów kolejowych.

Na niższe od planowanego wykonanie dotacji na finansowanie ustawowo określonych zadań bieżących realizowanych przez pozostałe jednostki sektora finansów publicznych wpłynęły oszczędności osiągnięte w wyniku przeprowadzonych postępowań przetargowych oraz racjonalnej gospodarki środkami przeznaczonymi na sfinansowanie programów z zakresu rolnictwa (w tym programów wieloletnich) jak również spowodowane było zwiększonym poziomem sprzedaży interwencyjnej na rynek Unii Europejskiej, co skutkowało zmniejszeniem wydatków na przechowywanie zapasów interwencyjnych.

Dotacje na finansowanie i dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich były niższe o 5% i spowodowane było m.in. opóźnieniami bądź wstrzymaniem realizacji projektów wnioskodawców o dofinansowanie zadań ze środków Ministra Kultury.

3.5.1.1. Subwencje i dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego

W 2006 r. wydatki na dotacje i subwencje dla jednostek samorządu terytorialnego wyniosły 50.822.566 tys. zł, wobec 45.296.325 tys. zł w roku 2005, a więc były wyższe o 5.526.241 tys. zł na co składa się zwiększenie subwencji o 2.053.804 tys. zł i dotacji o 3.472.437 tys. zł.

Wydatki na subwencje i dotacje jednostek samorządu terytorialnego na zadania bieżące stanowiły w 2006 r. 22,8% wydatków ogółem budżetu państwa oraz 4,8% PKB, podczas gdy w 2005 r. udziały te kształtowały się odpowiednio – 21,8% oraz 4,6% PKB.

Kwoty wydatkowane na subwencje i dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego ustalane są na podstawie przepisów, obowiązującej od dnia 1 stycznia 2004 r. ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 203, poz. 1966 z późn. zm.), która wprowadziła w stosunku do przepisów wcześniej obowiązujących, zmiany zasad ustalania subwencji ogólnej oraz zakresu dotowanych zadań.

Subwencje dla jednostek samorządu terytorialnego

Zasady ustalania subwencji ogólnych dla jednostek samorządu terytorialnego na 2006 r. regulowała ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 203, poz. 1966 z późn. zm.).

Wykonanie wydatków w 2006 r. w części 82 – Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego, przedstawia następujące zestawienie:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2005 r.	Ustawa budżetowa na 2006 r.	Budżet po zmianach 2006 r.	Wykonanie 2006 r.	5:4	5:2
	w tys. złotych				%%	
1	2	3	4	5	6	7
Ogółem:	32.486.690	34.440.406	34.542.570	34.542.566	100,0	106,3
Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego	26.097.496	26.663.243	26.780.958	26.780.958	100,0	102,6
Uzupełnienie subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego	391.884	414.072	418.475	418.475	100,0	106,8
Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla gmin	3.676.214	4.047.483	4.019.258	4.019.258	100,0	109,3
Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla powiatów	644.724	762.625	762.625	762.624	100,0	118,3
Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla województw	438.971	839.016	839.016	839.016	100,0	191,1
Część rekompensująca subwencji ogólnej dla gmin	10.176	30.000	12.285	12.285	100,0	120,7

1	2	3	4	5	6	7
Część równoważąca subwencji ogólnej dla gmin	405.842	441.950	465.772	465.771	100,0	114,8
Część równoważąca subwencji ogólnej dla powiatów	506.782	604.270	604.270	604.269	100,0	119,2
Część regionalna subwencji ogólnej dla województw	314.510	637.747	637.747	637.746	100,0	202,8
Różne rozliczenia finansowe ^{*)}	91	-	2.164	2.164	100,0	**)

^{*)} zobowiązania Skarbu Państwa wobec jednostek samorządu terytorialnego (wydatki bieżące)

^{**)} wskaźnik powyżej tysiąca

W 2006 r. wydatki ujęte w części 82 – Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego, zostały wykonane w 100% w odniesieniu do planu po zmianach.

Porównanie wykonania poszczególnych wydatków z tytułu subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w 2006 r. z analogicznymi wydatkami wykonanymi w 2005 r. przedstawia się następująco:

Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego

Część oświatowa subwencji ogólnej na 2006 r. dla jednostek samorządu terytorialnego, w trakcie roku budżetowego 2006 została zwiększona - stosownie do art. 49 ustawy budżetowej na rok 2006 - łącznie o kwotę 117.715 tys. zł (100.000 tys. zł z rezerwy celowej i 17.715 tys. zł z niewykorzystanych środków części rekompensującej subwencji ogólnej dla gmin). Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego na 2006 r. przekazana w 2006 r. jednostkom samorządu terytorialnego w wysokości 26.780.958 tys. zł, w porównaniu do kwoty tej części subwencji wykonanej w 2005 r., wzrosła o 2,6%.

Gminy

- część wyrównawcza subwencji ogólnej

Wykonanie w 2006 r. części wyrównawczej subwencji ogólnej dla gmin było nominalnie wyższe o 9,3% od wykonania tej części subwencji ogólnej dla gmin w 2005 r.

Wzrost ten był wynikiem zwiększenia kwoty podstawowej, wchodzącej w skład części wyrównawczej subwencji ogólnej dla gmin, uzależnionej od wysokości dochodów podatkowych danej gminy, w przeliczeniu na jednego mieszkańca, w odniesieniu do tych dochodów, w przeliczeniu na jednego mieszkańca wszystkich gmin, które wzrosły o 6,2%, tj. z kwoty 747,12 zł na 2005 r. do kwoty 793,43 zł na 2006 r.

Ponadto, wzrost dochodu podatkowego na jednego mieszkańca wszystkich gmin wpłynął na wzrost kwoty uzupełniającej części wyrównawczej subwencji ogólnej.

- część równoważąca subwencji ogólnej

Część równoważąca subwencji ogólnej dla gmin uzależniona jest głównie od wysokości wpłat gmin do budżetu państwa, a także od kwoty pochodzącej ze zmniejszenia części wyrównawczej subwencji ogólnej dla niektórych gmin (tj. dla tych gmin, których wskaźnik dochodów podatkowych jest wyższy od 150% analogicznego wskaźnika obliczonego łącznie dla wszystkich gmin w kraju i które, w związku z tym, nie otrzymują kwoty uzupełniającej, choć jest ona dla nich obliczana).

Wykonanie w 2006 r. części równoważącej subwencji ogólnej dla gmin było wyższe o 14,8% od wykonania tej części subwencji ogólnej dla gmin w 2005 r. Wzrost ten jest wynikiem zwiększenia o 14,5% kwoty wpłat gmin do budżetu państwa na 2006 r., w porównaniu tej kwoty na 2005 r. Kwota pochodząca ze zmniejszenia części wyrównawczej subwencji ogólnej na 2006 r. (23,8 tys. zł) była o 19,6% wyższa od analogicznej kwoty w 2005 r. (19,9 tys. zł).

- część rekompensująca subwencji ogólnej

Część rekompensująca subwencji ogólnej dla gmin na 2006 r., przeznaczona na wyrównanie ubytku dochodów, wynikającego ze zwolnienia z podatku od nieruchomości gruntów, budowli i budynków, które są zajęte na prowadzenie przez przedsiębiorcę, na podstawie zmienionego zezwolenia, działalności gospodarczej na terenie specjalnych stref ekonomicznych, w porównaniu do 2005 r., wzrosła o 20,7%. Wzrost ten jest wynikiem zwiększenia liczby gmin uprawnionych do otrzymania tej części subwencji (z 12 gmin w 2005 r. do 14 gmin w 2006 r.) oraz kwoty ubytku dochodów podlegających rekompensacie. Ponieważ kwota wydatków przeznaczonych na tę część subwencji, zaplanowana w ustawie budżetowej na 2006 r., była o 17.715 tys. zł wyższa od kwoty faktycznie wykonanych wydatków, stosownie do zapisu zawartego w art. 49 ustawy budżetowej na rok 2006, niewykorzystane środki zostały przeznaczone na zwiększenie części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego

Powiaty

- część wyrównawcza subwencji ogólnej

Wykonanie części wyrównawczej subwencji ogólnej dla powiatów było nominalnie wyższe o 18,3 % od wykonania tej części subwencji w 2005 r.

Wzrost ten wynika ze zwiększenia kwoty podstawowej, której wysokość jest uzależniona od relacji pomiędzy wysokością dochodu podatkowego w poszczególnych powiatach, w przeliczeniu na jednego mieszkańca, a średnim dochodem podatkowym obliczonym na jednego mieszkańca wszystkich powiatów.

Średni dochód podatkowy na jednego mieszkańca dla wszystkich powiatów na 2006 r., w wysokości 80,53 zł, wzrósł o 15,1%, w odniesieniu do analogicznego dochodu na 2005 r., w wysokości 69,99 zł.

Ponadto, wzrost dochodu podatkowego na jednego mieszkańca wszystkich powiatów wpłynął na wzrost kwoty uzupełniającej wchodzącej w skład części wyrównawczej subwencji ogólnej.

- część równoważąca subwencji ogólnej

Wysokość części równoważącej subwencji ogólnej dla powiatów uzależniona jest od wysokości wpłat powiatów do budżetu państwa. W porównaniu do 2005 r., wpłaty do budżetu państwa na 2006 r. były wyższe 19,2 %. Tym samym, łączna kwota części równoważącej subwencji ogólnej dla powiatów na 2006 r. również była wyższa o 19,2%, w porównaniu do 2005 r.

Województwa

- część wyrównawcza subwencji ogólnej

Wykonanie części wyrównawczej subwencji ogólnej dla województw było nominalnie wyższe o 91,1% od wykonania tej części subwencji w 2005 r.

Wzrost tej części subwencji ogólnej o 91,1%, w porównaniu do 2005 r., wynika głównie ze wzrostu kwoty podstawowej, która jest uzależniona od relacji między dochodem podatkowym na jednego mieszkańca w poszczególnych województwach a średnim dochodem podatkowym na jednego mieszkańca obliczonym dla wszystkich województw.

Dochód podatkowy na jednego mieszkańca wszystkich województw na 2006 r. (102,07 zł) wzrósł o 79,2%, w porównaniu do analogicznego dochodu na 2005 r. (56,95 zł).

Ponadto, wzrost dochodu podatkowego na jednego mieszkańca wszystkich województw wpłynął na wzrost kwoty uzupełniającej wchodzącej w skład części wyrównawczej subwencji ogólnej.

- część regionalna subwencji ogólnej

Wysokość części regionalnej subwencji ogólnej dla województw uzależniona jest od wysokości wpłat do budżetu państwa województw, w których dochody podatkowe województwa (wskaźnik W) są większe od 110% dochodów podatkowych wszystkich województw (wskaźnik Ww).

W porównaniu do 2005 r., wpłaty do budżetu państwa na 2006 r. były wyższe o 102,8%. Tym samym, część regionalna subwencji ogólnej na 2006 r. dla województw, w porównaniu do kwoty na 2005 r., również była wyższa o 102,8%.

Uzupełnienie subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego

W ramach kwoty przeznaczonej na uzupełnienie subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego ujęte są środki, o których mowa w art. 26 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, tj.:

- rezerwa subwencji ogólnej ustalana w wysokości 2% sumy planowanych części wyrównawczych subwencji ogólnej ustalonej dla gmin, powiatów i województw, której środki przeznaczone są na uzupełnienie dochodów jednostek samorządu terytorialnego. Na 2006 r. rezerwa ta została zaplanowana w kwocie 112.983 tys. zł, tj. była o 18,1% wyższa od kwoty zaplanowanej na 2005 r., w wysokości 95.651 tys. zł.

W 2006 r. w toku wykonywania budżetu dokonano korekty subwencji dla 80 gmin na łączną kwotę 4.482 tys. zł. Zwrócone przez gminy nienależnie otrzymane kwoty subwencji ogólnej w łącznej wysokości 4.403 tys. zł zwiększyły rezerwę subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 26 ust. 2 pkt 1, tj. w części przeznaczonej na uzupełnienie dochodów jednostek samorządu terytorialnego, która na koniec 2006 r. wynosiła 117.386 tys. zł.

W 2006 r. środki z ww. rezerwy przekazano jednostkom samorządu terytorialnego następujące środki:

- 65.129 tys. zł dla 1277 gmin,
  - 52.257 tys. zł dla 191 powiatów.
- rezerwa subwencji ogólnej na finansowanie inwestycji rozpoczętych przed dniem 1 stycznia 1999 r., na drogach publicznych powiatowych i wojewódzkich oraz na drogach publicznych powiatowych, wojewódzkich i krajowych w miastach na prawach powiatu oraz na dofinansowanie rzecznych przepraw promowych. W 2006 r. rezerwa ta wynosiła 301.089 tys. zł i była wyższa o 2,7% od kwoty zaplanowanej na ten cel na 2005 r., w wysokości 293.089 tys. zł.

W 2006 r. środki ww. rezerwy subwencji ogólnej otrzymało:

- 127 powiatów – 70.024 tys. zł,
- 48 miast na prawach powiatu – 204.425 tys. zł,
- 12 województw – 26.640 tys. zł.

Tak więc, środki ww. rezerw zostały wykorzystane w 100% z przeznaczeniem dla jednostek samorządu terytorialnego spełniających kryteria ich przyznania uzgodnione ze stroną samorządową Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Różne rozliczenia finansowe

W 2006 r. ze środków rezerw celowych budżetu państwa sfinansowane zostały wydatki w części 82, w rozdziale 75814 - Różne rozliczenia finansowe, w łącznej wysokości 2.164 tys. zł, z tego:

- 29 tys. zł przeznaczono na sfinansowanie rekompensaty dla gminy z tytułu nie pobranych w 2001 r. dochodów w związku z ustawowym zwolnieniem – na podstawie art. 14 ust. 13a ustawy z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody – w brzmieniu obowiązującym do końca 2001 r. – (Dz.U. z 2001 r. nr 99, poz. 1079 z późn. zm.), parków narodowych oraz rezerwatów przyrody z podatków i opłat lokalnych,
- 2.135 tys. zł przeznaczono na pokrycie zobowiązań powstałych w wyniku zasądzenia wyrokami sądów od Skarbu Państwa.

Kwota wydatków w 2006 r., ujętych w części 82, w rozdziale 75814 - Różne rozliczenia finansowe, dotyczy wydatków nie planowanych, których konieczność poniesienia oraz wysokość jest trudna do przewidzenia.

Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego

W 2006 r. na zadania realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego zostały przekazane przez ministrów, wojewodów oraz dysponentów innych części budżetowych dotacje celowe w łącznej kwocie 17.819.180 tys. zł, w tym 538.312 tys. zł stanowią wydatki, które nie wygasły z upływem 2006 r., z tego na zadania bieżące 244.290 tys. zł, zadania inwestycyjne 294.022 tys. zł. W kwocie przekazanych dotacji ujęta jest również kwota 1.104.611 tys. zł na finansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej oraz z pożyczek i kredytów zagranicznych z międzynarodowych instytucji finansowych. Przekazane dotacje stanowią 93,2% dotacji ujętych w planie po zmianach i 122,3% dotacji zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2006. Z przekazanych do jednostek samorządu terytorialnego dotacji w kwocie 17.819.180 tys. zł przypada na dotacje na zadania bieżące 16.274.439 tys. zł.

Przekazane kwoty dotacji na finansowanie realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego zadań wg części budżetowych przedstawia poniższe zestawienie.

Części	Plan po zmianach ^{*)}	Kwota dotacji przek. ogółem	z tego dotacje na realizację zadań:		Kol. 3/ kol. 2 (w %)
			bieżących	majątkowych	
w tysiącach złotych					
1	2	3	4	5	6
Krajowe Biuro Wyborcze	151.446	115.246	115.246		76,1
Gospodarka	358	345	345		96,4
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	48.353	47 663	27 538	20 125	98,6
Oświata i wychowanie	30.731	28 865	28 865		93,9
Praca	150.209	146 947	146 947		97,8
Rolnictwo	8.300	8 287	8 287		99,8
Rozwój wsi	1.011	1 004	1 004		99,3
Rozwój regionalny	26.062	18 500	18 500		71,0
Rynki rolne	489	485	485		99,2
Wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne	743	743		743	100,0
Zabezpieczenie społeczne	11.536	10 901	10 901		94,5
Sprawy zagraniczne	1.702	1 596	1 596		93,8
Województwa	18.693.085	17 438 598	15 914 725	1 523 873	93,3
Dotacje ogółem	19.124.025	17.819.180	16.274.439	1.544.741	93,2

^{*)} Plan po zmianach uwzględnia dotacje bieżące i majątkowe.

Jak wynika z powyższego zestawienia 97,9% dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego przekazane zostało z budżetów województw. Natomiast z pozostałych 12 części przekazane zostało 2,1% łącznej kwoty dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego.

Przekazane dotacje do jednostek samorządu terytorialnego wg działów przedstawia zestawienie.

Wyszczególnienie	Plan po zmianach ogółem ^{*)}	Kwota dotacji ogółem	z tego dotacje na realizację zadań:		Przekazane dotacje ogółem/plan po zm. (w %)	
			bieżących	majątkowych		
w tysiącach złotych						
1	2	3	4	5	6	7
	Dotacje ogółem	19.124.025	17.819.180	16.274.439	1.544.741	93,2
010	Rolnictwo i łowiectwo	1.125.880	561 724	284 535	277 189	49,9
020	Leśnictwo	456	345	345		75,7
100	Górnictwo i kopalnictwo	31	31	31		100,0

1	2	3	4	5	6	7
150	Przetwórstwo przemysłowe	307.210	287 374	215 864	71 510	93,5
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	283	237	72	165	83,7
600	Transport i łączność	595.226	587 743	53 072	534 671	98,7
630	Turystyka	6.698	6 271	146	6 125	93,6
700	Gospodarka mieszkaniowa	79.760	78 404	72 934	5 470	98,3
710	Działalność usługowa	174.058	170 622	163 553	7 069	98,0
720	Informatyka	1.237	1 237		1 237	100,0
730	Nauka	9.486	8 587	8 587		90,5
750	Administracja publiczna	379.700	378 064	372 103	5 961	99,6
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	151.446	115 246	115 246		76,1
752	Obrona narodowa	425	412	412		96,9
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1.319.942	1 319 599	1 260 104	59 495	100,0
758	Różne rozliczenia	22.817	22 791	12 096	10 695	99,9
801	Oświata i wychowanie	208.398	180 815	128 912	51 903	86,8
803	Szkolnictwo wyższe	15.115	14 370	13 350	1 020	95,1
851	Ochrona zdrowia	847.468	816 868	542 839	274 029	96,4
852	Pomoc społeczna	12.877.835	12 334 005	12 269 961	64 044	95,8
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	185.520	173 028	162 719	10 309	93,3
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	623.729	572 772	569 799	2 973	91,8
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	63.361	61 792	2 010	59 782	97,5
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	89.803	88 907	25 591	63 316	99,0
925	Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	4	4	4		100,0
926	Kultura fizyczna i sport	38.136	37 932	154	37 778	99,5

) Plan po zmianach uwzględnia dotacje bieżące i majątkowe.

Jak wynika z powyższego zestawienia dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego przekazywane były w ramach wydatków na zadania klasyfikowane w 26 działach. Najwyższe kwoty dotacji przeznaczone zostały na zadania: pomocy społecznej, bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej, ochrony zdrowia, transportu i łączności, rolnictwa i łowiectwa, edukacyjnej opieki wychowawczej oraz oświaty i wychowania, administracji publicznej, przetwórstwa przemysłowego. Dotacje przekazane na te zadania wyniosły łącznie 17.038.964 tys. zł, co stanowi 95,6% łącznej kwoty dotacji przekazywanych do

jednostek samorządu terytorialnego. Na zadania realizowane w pozostałych 17 działach przypada kwota 780.216 tys. zł, tj. 4,4% dotacji przekazanych do jednostek samorządu terytorialnego.

Zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz ustawami ustrojowymi, jednostki samorządu terytorialnego otrzymywały dotacje na: dofinansowanie zadań własnych, finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, a także dotacje na realizację zadań na podstawie porozumień z organami administracji rządowej.

Strukturę przekazanych dotacji wg rodzajów dotacji przedstawia poniższe zestawienie.

Wyszczególnienie	Plan po zmianach ogółem	Ogółem przekazane dotacje	z tego na zadania:		Przekazane dotacje ogółem / plan po zm. (w %)
			bieżące	majątkowe	
			w tysiącach złotych		
Dotacje na zadania	19.124.025	17 819 180	16 274 439	1 544 741	93,2
- własne	4.875.772	4 721 707	3 592 703	1 129 004	96,8
- z zakresu administracji rządowej	13.908.362	12 774 122	12 408 548	365 574	91,8
- realizowane na podstawie porozumień	339.891	323 351	273 188	50 163	95,1

Najwyższą kwotę stanowiącą 71,7% łącznej kwoty dotacji przekazywanych do jednostek samorządu terytorialnego, stanowią dotacje na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami.

Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego kierowane były do gmin, powiatów i samorządów województw. Wielkość dotacji dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego przedstawia poniższe zestawienie.

Nazwa jednostki samorządu terytorialnego	Plan po zmianach ogółem	Kwota przekazanych dotacji ogółem	z tego na realizację zadań:		Przekazane dotacje ogółem / plan po zm. (w %)
			bieżących	majątkowych	
			w tysiącach złotych		
Ogółem	19.124.025	17 819 180	16 274 439	1 544 741	93,2
- Gminy	13.763.680	12 587 711	12 150 066	437 645	91,5
- Powiaty	4.149.322	4 096 631	3 529 354	567 277	98,7
- Samorzady województw	1.211.023	1 134 838	595 019	539 819	93,7

Jak wynika z powyższego zestawienia dotacje w wysokości 12.587.711 tys. zł (z tego na zadania bieżące 12.150.066 tys. zł, zadania inwestycyjne 437.645 tys. zł), tj. 70,6% łącznej kwoty dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego kierowane było do gmin. W kwocie 12.587.711 tys. zł ujęte są wydatki, które nie wygasły z upływem 2006 r. w wysokości 110.276 tys. zł (z tego na zadania bieżące 36.764 tys. zł, zadania inwestycyjne 73.512 tys. zł) oraz 231.258 tys. zł na finansowanie projektów z udziałem środków Unii

Europejskiej oraz pożyczek i kredytów zagranicznych z międzynarodowych instytucji finansowych. Przekazane do gmin dotacje stanowią 91,5% dotacji ujętych w planie po zmianach.

Dotacje na zadania bieżące gmin w kwocie 12.150.066 tys. zł (tj. 91,2% planu po zmianach) zostały przeznaczone głównie na:

- finansowanie i dofinansowanie zadań z zakresu pomocy społecznej - 11.033.271 tys. zł (w tym 241 tys. zł stanowią wydatki, które nie wygasły z upływem 2006 r.), co stanowi 95,4% planu po zmianach i 87,7% dotacji przekazanych do gmin. Z kwoty 11.033.271 tys. zł przeznaczono głównie na:
  - realizację świadczeń rodzinnych wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych oraz zaliczki alimentacyjnej wynikającej z ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych i zaliczce alimentacyjnej – 8.224.977 tys. zł. Środki te przeznaczone zostały na wypłaty zaliczki alimentacyjnej, świadczeń rodzinnych (zasiłek rodzinny, dodatki do tego zasiłku, zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne) oraz na opłacenie składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, a także na koszty obsługi realizacji świadczeń rodzinnych i zaliczek alimentacyjnych;
  - zasiłki z pomocy społecznej – 1.099.254 tys. zł. Środki te przeznaczono na dofinansowanie, na podstawie art. 147 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej wypłat przez gminy zasiłków okresowych oraz na finansowanie zasiłków stałych;
  - usuwanie skutków klęsk żywiołowych – 482.300 tys. zł. Środki te zostały przeznaczone głównie na wypłaty jednorazowych zasiłków celowych rodzinom rolniczym, których gospodarstwa zostały dotknięte suszą w 2006 r., w ramach realizacji programu pomocy dla gospodarstw rolnych w celu złagodzenia skutków suszy;
  - działalność ośrodków wsparcia, tj. środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 115.617 tys. zł;
  - składki na ubezpieczenie zdrowotne – 57.449 tys. zł. Dotacje te przeznaczono na opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające świadczenia rodzinne (świadczenia pielęgnacyjne lub dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych), zasiłek stały z pomocy społecznej, a także za uchodźców objętych indywidualnym programem integracji na podstawie przepisów o pomocy społecznej oraz za osoby bezdomne objęte indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności na podstawie przepisów o pomocy społecznej;

- działalność ośrodków pomocy społecznej – 523.447 tys. zł. Środki te przeznaczono na bieżącą działalność ośrodków pomocy społecznej, w tym na wypłatę od 1 stycznia 2006 r. comiesięcznego dodatku do wynagrodzenia w wysokości 250 zł pracownikom socjalnym zatrudnionym w tych ośrodkach, do których obowiązków należy świadczenie pracy socjalnej w środowisku – stosownie do art. 121 ust. 3a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- realizację przez 16 województw Rządowego programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” ustanowionego ustawą z dnia 29 grudnia 2005 r. – 484.235 tys. zł (w tym 241 tys. zł stanowią wydatki, które nie wygasły z upływem 2006 r.),
- finansowanie zadań z zakresu edukacyjnej opieki wychowawczej oraz oświaty i wychowania – 534.616 tys. zł (w tym 8.780 tys. zł stanowią wydatki, które nie wygasły z upływem 2006 r.), co stanowi 89% planu po zmianach i 4,2% dotacji przekazanych do gmin. Dotacje w kwocie 534.616 tys. zł przeznaczono głównie na:
  - pokrycie kosztów udzielania edukacyjnej pomocy materialnej o charakterze socjalnym w ramach Narodowego Programu Stypendialnego – 411.865 tys. zł,
  - dofinansowanie pracodawcom, którzy zawarli umowy o pracę w celu przyuczenia pracowników młodocianych, kosztów przygotowania zawodowego tych pracowników - 60.184 tys. zł,
  - finansowanie wprowadzenia z dniem 1 września 2006 r. nauczania języka angielskiego w pierwszych klasach szkół podstawowych - 15.800 tys. zł,
  - finansowanie wyprawki szkolnej dla uczniów podejmujących naukę w klasach pierwszych szkół podstawowych, obejmującej podręczniki szkolne – 11.172 tys. zł,
  - realizację zadań Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich – 8.780 tys. zł (dotacje te ujęte są w wydatkach, które nie wygasły z upływem 2006 r.),
- finansowanie zadań administracji publicznej - 257.077 tys. zł (w tym 18 tys. zł stanowią wydatki, które nie wygasły z upływem 2006 r.), co stanowi 99,9% planu po zmianach i 2% dotacji przekazanych do gmin. Dotacje w kwocie 257.077 tys. zł przeznaczono na zadania wynikające z ustawy z dnia 17 maja 1990 r. o podziale zadań i kompetencji określonych w ustawach szczególnych pomiędzy organy gminy a organy administracji rządowej oraz o zmianie niektórych ustaw. Do zadań tych zaliczane są zadania realizowane przez urzędy stanu cywilnego, prowadzenie ewidencji ludności, wydawanie dowodów osobistych, czynności związane z wykonywaniem powszechnego obowiązku obrony, prowadzenie ewidencji działalności gospodarczej;
- prowadzenie i aktualizację stałego rejestru wyborców, sfinansowanie wyborów samorządowych w związku z upływem kadencji, wyborów ponownych, uzupełniających

i przedterminowych, referendów gminnych oraz na niszczenie dokumentów z przeprowadzonych w 2005 r. wyborów Prezydenta RP oraz wyborów do Sejmu i Senatu – 101.510 tys. zł, co stanowi 75,5% planu po zmianach i 0,8% dotacji przekazanych do gmin;

- finansowanie zadań transportu i łączności – 38.229 tys. zł (w tym 266 tys. zł stanowią wydatki, które nie wygasły z upływem 2006 r.), co stanowi 98,8% planu po zmianach i 0,3% dotacji przekazanych do gmin. Z kwoty 38.229 tys. zł przeznaczono głównie na zadania związane z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych na drogach gminnych, powiatowych i wojewódzkich – 36.985 tys. zł, w tym wydatki, które nie wygasły z upływem 2006 r. – 266 tys. zł.

Dotacje na wyżej wymienione zadania stanowiły 98,5% dotacji przekazanych do gmin na realizację zadań bieżących.

Powiaty otrzymały z budżetu państwa dotacje w wysokości 4.096.631 tys. zł (z tego na zadania bieżące 3.529.354 tys. zł, zadania inwestycyjne 567.277 tys. zł), co stanowi 23% łącznej kwoty dotacji przekazanych do jednostek samorządu terytorialnego. W kwocie 4.096.631 tys. zł ujęte są wydatki, które nie wygasły z upływem 2006 r. w wysokości 121.993 tys. zł (z tego na zadania bieżące 70.536 tys. zł, zadania inwestycyjne 51.457 tys. zł) oraz 313.931 tys. zł na finansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej oraz pożyczek i kredytów zagranicznych z międzynarodowych instytucji finansowych. Przekazane do powiatów dotacje stanowią 98,7% dotacji ujętych w planie po zmianach.

Dotacje na zadania bieżące powiatów w kwocie 3.529.354 tys. zł (tj. 98,6% planu po zmianach) przeznaczono głównie na:

- finansowanie i dofinansowanie zadań z zakresu pomocy społecznej i innych zadań w zakresie polityki społecznej – 1.282.536 tys. zł (w tym 15 tys. zł stanowią wydatki, które nie wygasły z upływem 2006 r.), co stanowi 99,6% planu po zmianach i 31,3% dotacji przekazanych do powiatów. Z kwoty 1.282.536 tys. zł przeznaczono m. in. na:
  - dofinansowanie utrzymania w ponadgminnych domach pomocy społecznej osób przyjętych na zasadach sprzed 1 stycznia 2004 r. oraz osób, które zostały przyjęte do domów ze skierowaniami wydanymi przed tym dniem oraz na wypłatę od 1 stycznia 2006 r. comiesięcznego dodatku do wynagrodzenia w wysokości 250 zł pracownikom socjalnym zatrudnionym w tych domach, do których obowiązków należy świadczenie pracy socjalnej w środowisku – 1.150.335 tys. zł ,
  - działalność powiatowych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi - 59.208 tys. zł,

- finansowanie działalności powiatowych zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności - 44.322 tys. zł,
- wspieranie realizowanych przez powiaty programów osłonowych z zakresu pomocy społecznej pn. „Powrót osób bezdomnych do społeczności”, „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w budowaniu lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną”, „Wspieranie rozwoju sieci oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi” – 7.475 tys. zł,
- bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową – 1.257.968 tys. zł, co stanowi ok. 100% planu po zmianach i 30,7% dotacji przekazanych do powiatów. Dotacje te przeznaczono głównie:
  - dla komend powiatowych Państwowej Straży Pożarnej – 1.254.620 tys. zł,
  - na zadania obrony cywilnej - 3.233 tys. zł,
- ochronę zdrowia – 436.397 tys. zł, co stanowi 94,8% planu po zmianach i 10,7% dotacji przekazanych do powiatów. Dotacje te zostały przeznaczone głównie na:
  - opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne za nieposiadających uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu uczniów szkół ponadgimnazjalnych, dzieci przebywające w placówkach pełniących funkcje resocjalizacyjne, wychowawcze, opiekuńcze lub lecznicze oraz za bezrobotnych bez prawa do zasiłku, jeżeli nie podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu – 432.188 tys. zł,
  - finansowanie wydatków pozapłacowych w centrach powiadamiania ratunkowego w 15 województwach (z wyłączeniem województwa podlaskiego) dofinansowywanych od 2002 r. z programu Zintegrowane Ratownictwo Medyczne oraz spełniających wymagania określone w ustawie z dnia 6 grudnia 2002 r. o świadczeniu usług ratownictwa medycznego – 3.983 tys. zł.
- działalność usługową – 149.047 tys. zł (w tym 69 tys. zł stanowią wydatki, które nie wygasły z upływem 2006 r.), co stanowi 98,9% planu po zmianach i 3,6% dotacji przekazanych do powiatów. Dotacje te zostały przeznaczone na funkcjonowanie Powiatowych Inspektoratów Nadzoru Budowlanego 105.506 tys. zł (w tym 69 tys. zł stanowią wydatki, które nie wygasły z upływem 2006 r.) oraz na zadania z zakresu geodezji i kartografii 43.541 tys. zł;
- administrację publiczną – 101.297 tys. zł, co stanowi 99,9% planu po zmianach i 2,5% dotacji przekazanych do powiatów. Dotacje te zostały przeznaczone głównie na realizację zadań określonych m.in. w ustawach: o obywatelstwie polskim, Prawo ochrony środowiska, Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz na przeprowadzenie poboru do wojska;

- edukacyjną opiekę wychowawczą oraz oświatę i wychowanie – 85.891 tys. zł (w tym 8.780 tys. zł stanowią wydatki, które nie wygasły z upływem 2006 r.), co stanowi 95% planu po zmianach i 2,1% dotacji przekazanych do powiatów. Dotacje te przeznaczono przede wszystkim na:
  - wypłatę stypendiów dla uczniów pochodzących z rodzin byłych pracowników państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej – zgodnie z uchwałą Nr 39/2006 Rady Ministrów z dnia 28 marca 2006 r. w sprawie Rządowego programu wyrównywania szans edukacyjnych uczniów pochodzących z rodzin byłych pracowników państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej na lata 2006 – 2008 - 57.715 tys. zł,
  - pomoc materialną dla szkół i placówek rolniczych w zakresie stosowania nowoczesnych technik i technologii w kształceniu zawodowym – 9.776 tys. zł,
  - realizację zadań Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich – 8.780 tys. zł (są to wydatki, które nie wygasły z upływem 2006 r.),
  - udzielanie pomocy materialnej o charakterze edukacyjnym, kierowanej do dzieci pochodzących z rodzin ubogich, potrzebujących szczególnego wsparcia – zgodnie z uchwałą Rady Ministrów nr 40 z dnia 28 marca 2006 r. w sprawie Rządowego programu wspierania powstawania i realizacji regionalnych lub lokalnych programów wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w 2006 r. pn. „Aktywizacja i wspieranie jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych w zakresie udzielania uczniom pomocy materialnej o charakterze edukacyjnym” – 6.327 tys. zł;
- realizację zadań z zakresu gospodarki gruntami i nieruchomościami – 71.639 tys. zł, co stanowi 98,3% planu po zmianach i 1,7% dotacji przekazanych do powiatów. Dotacje te przeznaczono m.in. na wypłatę odszkodowań za nieruchomości przejęte na rzecz Skarbu Państwa, wyceny nieruchomości Skarbu Państwa, zabezpieczenie nieruchomości przed zniszczeniem, sporządzanie planów wykorzystania nieruchomości, ewidencjonowanie nieruchomości.

Dotacje na realizację wyżej wymienionych zadań stanowią 95,9% dotacji przekazanych do powiatów na zadania bieżące.

Najmniej dotacji z budżetu państwa zostało przekazanych do samorządów województw – 1.134.838 tys. zł (z tego na zadania bieżące 595.019 tys. zł, zadania inwestycyjne 539.819 tys. zł), co stanowi 6,4% dotacji przekazanych do jednostek samorządu terytorialnego. W kwocie 1.134.838 tys. zł ujęte są wydatki, które nie wygasły z upływem 2006 r. w wysokości - 306.042 tys. zł (z tego na zadania bieżące 136.990 tys. zł, zadania

majątkowe 169.052 tys. zł) oraz 559.422 tys. zł na finansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej oraz pożyczek i kredytów zagranicznych z międzynarodowych instytucji finansowych. Przekazane do samorządów województw dotacje stanowią ok. 93,7% dotacji ujętych w planie po zmianach.

Dotacje na zadania bieżące samorządów województw w kwocie 595.019 tys. zł (tj. 92,3% planu po zmianach) przeznaczono głównie na:

- rolnictwo i łowiectwo – 133.002 tys. zł (w tym 1.354 tys. zł stanowią wydatki, które nie wygasły z upływem 2006 r.), co stanowi 98,2 planu po zmianach i 11,7% dotacji przekazanych do samorządów województw. Dotacje w kwocie 133.002 tys. zł przeznaczono głównie na utrzymanie urządzeń melioracji wodnych - 116.668 tys. zł oraz na projekty realizowane w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” – 8.183 tys. zł, prace geodezyjno urządzeniowe na potrzeby rolnictwa - 3.858 tys. zł;
- pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej – 111.528 tys. zł (w tym 36.238 tys. zł stanowią wydatki, które nie wygasły z upływem 2006 r.), co stanowi 85,6% planu po zmianach i 9,8% dotacji przekazanych do samorządów województw. Z kwoty 111.528 tys. zł przypada głównie na współfinansowanie projektów i działań w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego – 88.537 tys. zł oraz na zadania wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o służbie zastępczej – 22.981 tys. zł;
- ochronę zdrowia – 103.894 tys. zł, co stanowi 94,9% planu po zmianach i 9,1% dotacji przekazanych do samorządów województw. Dotacje te przeznaczono głównie na staże podyplomowe lekarzy, lekarzy dentyków, pielęgniarek i położnych – 102.695 tys. zł;
- przetwórstwo przemysłowe – 101.737 tys. zł (w tym 66.729 tys. zł stanowią wydatki, które nie wygasły z upływem 2006 r.), co stanowi 91,1% planu po zmianach i ok. 9% dotacji przekazanych do samorządów województw. Dotacje te przeznaczono głównie na współfinansowanie projektów realizowanych w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich oraz Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego;
- edukacyjną opiekę wychowawczą oraz oświatę i wychowanie – 78.204 tys. zł (w tym 22.366 tys. zł stanowią wydatki, które nie wygasły z upływem 2006 r.), co stanowi 92,1% planu po zmianach i 6,9% dotacji przekazanych do samorządów województw. Z kwoty 78.204 tys. zł przypada na współfinansowanie stypendiów i innych form pomocy materialnej dla młodzieży wiejskiej na rok szkolny 2005/2006 oraz na okres czterech miesięcy (wrzesień – grudzień) roku szkolnego 2006/2007 w ramach działania 2.2. Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez programy stypendialne Zintegrowanego

Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego – 70.942 tys. zł (w tym 15.586 tys. zł stanowią wydatki, które nie wygasły z upływem 2006 r.).

Dotacje na realizację wyżej wymienionych zadań stanowią 88,8% dotacji przekazanych do samorządów województw na zadania bieżące.

3.5.1.2. Dotacje dla funduszy celowych

Dotacje dla funduszy celowych zostały zaplanowane w ustawie budżetowej na rok 2006 w wysokości 38.723.138 tys. zł. W trakcie realizacji budżetu kwota tych dotacji uległa zwiększeniu o 1.127.576 tys. zł z przeznaczeniem dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zwiększenia dotacji dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dokonano :

- na podstawie opinii Sejmowej Komisji Finansów Publicznych decyzjami Ministra Finansów (zwiększenie dotacji dla FUS o łączną kwotę 1.108.100 tys. zł),
- na podstawie art. 148 ustawy o finansach publicznych Zarząd Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zwiększył dotację do FUS (o kwotę 19.476 tys. zł).

Wykonanie dotacji dla funduszy celowych ukształtowało się na poziomie planu. W łącznej kwocie dotacji dla funduszy celowych 98,9% stanowią dotacje dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i Funduszu Emerytalno-Rentowego, z czego przypada 61,4% dla FUS a 37,5% dla FER.

Szczegółowe omówienie dotacji dla funduszy celowych zawarte jest w rozdziale 7. Państwowe fundusze celowe.

3.5.2. Świadczenia na rzecz osób fizycznych

W ustawie budżetowej na 2006 r. na świadczenia na rzecz osób fizycznych zaplanowano środki w wysokości 18.442.380 tys. zł. W toku realizacji budżetu kwota ta uległa zmniejszeniu o 438.143 tys. zł, tj. do 18.004.237 tys. zł.

Na świadczenia na rzecz osób fizycznych wydatkowano w 2006 r. 17.923.370 tys. zł, tj. o 12,6% mniej niż w 2005 r. W porównaniu z 2005 r. udział wydatków na świadczenia w ogólnej kwocie wydatków budżetu państwa zmniejszył się z 9,9% do 8,1%. Zmniejszenie to wynika głównie ze zmiany podmiotu realizującego świadczenia rodzinne, tj. z przejściem w okresie od dnia 1 września 2005 r. do 31 sierpnia 2006 r. świadczeń rodzinnych do realizacji przez gminy, stosownie do postanowień art. 49 ust. 1 pkt 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych, a począwszy od dnia 1 września 2006 r. realizacja świadczeń rodzinnych została w całości przekazana gminom i finansowana była z budżetu państwa w formie dotacji celowej na zadania z zakresu administracji rządowej.

Największą pozycję w tej grupie wydatków (90,5%) stanowią świadczenia społeczne, które w 2006 r. wyniosły 16.218.901 tys. zł i obejmują przede wszystkim:

- świadczenia emerytalno-rentowe dla tzw. "służb mundurowych" oraz uposażenia sędziów i prokuratorów w stanie spoczynku – 9.628.178 tys. zł,
- renty socjalne oraz zasiłki i świadczenia przedemerytalne – 6.206.229 tys. zł
- oraz świadczenia rodzinne, zaliczka alimentacyjna oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego – 358.232 tys. zł.

Pozostałe wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 1.704.524 tys. zł i zostały wykorzystane głównie na:

- świadczenia wypłacane z budżetów jednostek zaliczanych do części obrona narodowa – 540.465 tys. zł i sprawy wewnętrzne – 376.040 tys. zł, obejmujące przede wszystkim uposażenia żołnierzy niezawodowych, należności żołnierzy pełniących służbę poza granicami państwa, gratyfikacje urlopowe, równoważniki z tytułu braku lokalu mieszkalnego, pomocy mieszkaniowej, dopłaty do wypoczynku, przejazdu raz w roku na koszt resortu,
- świadczenia wypłacane z budżetu części sprawiedliwość oraz sądy powszechne – 279.985 tys. zł przeznaczone głównie na finansowanie postępowań przygotowawczych i sądowych oraz na sfinansowanie wypłacanych funkcjonariuszom Służby Więziennej równoważników (remontowych, za brak lokalu mieszkalnego, dopłat do wypoczynku),
- placówki zagraniczne i koszty ich utrzymania oraz należności pieniężne wypłacane żołnierzom i funkcjonariuszom wyznaczonym do pełnienia służby poza granicami państwa – 196.205 tys. zł,
- świadczenia wypłacane z budżetu części szkolnictwo wyższe dla Funduszu Pożyczek i Kredytów Studenckich – 74.800 tys. zł,
- oraz stypendia – 67.865 tys. zł.

3.5.3. Wydatki bieżące jednostek budżetowych

Wydatki bieżące jednostek budżetowych wyniosły w 2006 r. 42.096.867 tys. zł, co oznacza wzrost w stosunku do 2005 r. o 5,1%. Plan po zmianach został zrealizowany w 98,1%.

Udział wydatków bieżących jednostek budżetowych w ogólnych wydatkach budżetu państwa wyniósł 18,9% wobec w 19,3% 2005 r.

Największą pozycję (60,2%) w tej grupie wydatków stanowią wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, które wyniosły 25.354.432 tys. zł. Udział wydatków na wynagrodzenia

i pochodne od wynagrodzeń w wydatkach ogółem budżetu państwa wyniósł w 2006 r. 11,4%, wobec 11,5% w 2005 r.

Następną znaczną pozycję (29,2%) w tej grupie stanowią zakupy materiałów i usług, które wyniosły 12.288.765 tys. zł, a ich udział w wydatkach budżetu państwa wynosi 5,5%. Największe pozycje wydatków dotyczyły zakupu:

- usług remontowych (m. in. usług budowlano-montażowych w zakresie remontów i konserwacji pomieszczeń i budynków, usług konserwacyjnych urzędzeń) – 2.688.043 tys. zł, tj. 6,4% wydatków grupy wydatków bieżących jednostek budżetowych,
- materiałów i wyposażenia – 2.597.230 tys. zł, tj. 6,2%,
- usług pozostałych (m.in. usługi drukarskie, introligatorskie, powielanie, kopiowanie, usługi transportowe, usługi pocztowe i telegraficzne, koszty i prowizje bankowe) - 4.470.306 tys. zł, tj. 10,6%.

Pozostałe wydatki (10,6%) zostały zrealizowane w kwocie 4.453.670 tys. zł i były wykorzystane przede wszystkim na sfinansowanie:

- równoważników pieniężnych i ekwiwalentów dla żołnierzy i funkcjonariuszy – 609.587 tys. zł,
- wynagrodzeń bezosobowych – 547.783 tys. zł,
- składek do organizacji międzynarodowych – 508.009 tys. zł,
- podróży służbowych – 455.629 tys. zł,
- kosztów postępowania sądowego i prokuratorskiego – 407.836 tys. zł,
- odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych – 308.107 tys. zł,
- składek na ubezpieczenie zdrowotne – 265.421 tys. zł,
- podatku od nieruchomości – 249.261 tys. zł,
- staży i specjalizacji medycznych – 159.909 tys. zł
- funduszy operacyjnych – 97.152 tys. zł,
- kary i odszkodowania na rzecz osób prawnych – 96.479 tys. zł,
- funduszu dyspozycyjnego – 91.867 tys. zł,
- emisji skarbowych papierów wartościowych – 82.403 tys. zł,
- różnych opłat i składek – 75.954 tys. zł,
- kary i odszkodowania na rzecz osób fizycznych – 72.359 tys. zł,
- wpłat na PFRON – 71.815 tys. zł,

- pozostałych odsetek – 67.903 tys. zł,
- usług remontowo-konserwatorskich dot. obiektów zabytkowych będących w użytkowaniu jednostek budżetowych – 64.156 tys. zł,
- pożyczek na potrzeby mieszkaniowe sędziów – 62.135 tys. zł.

3.5.4. Wydatki majątkowe

Z ogólnej kwoty wydatków majątkowych w 2006 r., wynoszących 11.066.378 tys. zł (co stanowi 99,4% planu po zmianach) przypada na:

- inwestycje wieloletnie – 457.601 tys. zł,
- dotacje na inwestycje i zakupy realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego – 1.544.741 tys. zł,
- pozostałe (nie wymienione wyżej) – 9.064.036 tys. zł.

Znacząca część tych środków skierowana została na finansowanie inwestycji w infrastrukturze transportowej (2.142.321 tys. zł) oraz w obronie narodowej (4.130.485 tys. zł). Łącznie wyniosły one 6.272.806 tys. zł, co stanowi 56,7% wydatków majątkowych.

Wykonanie wydatków inwestycyjnych w infrastrukturze transportowej wyniosło 2.142.321 tys. zł (97,2% planu po zmianach), z czego kwota 345.783 tys. zł wydatkowana została na realizację 3 inwestycji wieloletnich: „Modernizacja linii kolejowej E65 na odcinku Warszawa-Gdynia, etap II”, „Budowa obwodnicy Wrocławia A-8”, „Budowa Drogowego Przejścia Granicznego w Grzechotkach”. Na czwartą inwestycję wieloletnią pn. „Modernizacja linii kolejowej E-59 Wrocław-Poznań, Etap II, odcinek Wrocław-Rawicz” – planowane 4.488 tys. zł nie zostały wydatkowane z uwagi na brak decyzji Komisji Europejskiej w sprawie współfinansowania projektu ze środków Funduszu Spójności. Pozostałą kwotę 1.796.538 tys. zł przeznaczono na zadania budowlane i zakupy inwestycyjne głównie z zakresu:

- infrastruktury kolejowej – 564.057 tys. zł, głównie linie: E-30 i C-E 30 na odcinkach Opole – Wrocław – Legnica (38.241 tys. zł), Legnica – Węglińiec (62.899 tys. zł), Węglińiec – Zgorzelec/Granica Państwa i Węglińiec – Bielawa Dolna (55.403 tys. zł) oraz linii E-65 Grodzisk – Zawiercie (69.653 tys. zł) i Warszawa Łódź (39.581 tys. zł). Przeznaczono również środki na rehabilitację trakcji i eliminację wąskich gardeł na sieci kolejowej (148.188 tys. zł) oraz udrożnienie podstawowych ciągów wywozowych w ruchu towarowym na terenie Śląska (58.464 tys. zł);
- dróg publicznych krajowych – 441.439 tys. zł, m.in. na budowę obwodnic miast Chojnice, Dobrodzień, Sulechów, Wieluń, Poznań, Grójec (45.022 tys. zł), przebudowę

i modernizację autostrady A-4 Wrocław-Krzywa (22.338 tys. zł), przebudowę wielu odcinków dróg krajowych (220.331 tys. zł), w tym: budowę drogi ekspresowej S-1 Bielsko-Biała – Cieszyn (35.120 tys. zł) i drogi S-69 Żywiec – Zwardoń wraz z wykupem gruntów (106.307 tys. zł), wykup gruntów i prace przygotowawcze pod realizację drogi S-8 (30.000 tys. zł), a także na wzmocnienie mostów (49.853 tys. zł) i wykup gruntów pod realizację innych inwestycji (85.455 tys. zł),

- lokalnego transportu zbiorowego – 110.000 tys. zł, z tego na budowę I linii metra w Warszawie (100.000 tys. zł),
- dróg publicznych wojewódzkich, powiatowych, w miastach na prawach powiatu, gminnych oraz wewnętrznych – 285.195 tys. zł, w tym na kontynuację inwestycji Drogowa Trasa Średnicowa w miastach Katowice i Ruda Śląska (124.454 tys. zł),
- przejść granicznych – 183.255 tys. zł, z tego lotnicze przejścia graniczne 108.889 tys. zł m.in. PL Łódź-Lublinek im. Wł. Reymonta (25.000 tys. zł), Terminal Pasażerski MPL im. Jana Pawła II Kraków-Balice (20.000 tys. zł), MPL „Katowice” w Pyrzowicach (17.472 tys. zł), PL Rzeszów-Jasionka (16.000 tys. zł), PL Lublin w Świdniku (12.858 tys. zł) oraz pozostałe przejścia graniczne 74.366 tys. zł m.in. DPG: Hrebenne (15.024 tys. zł), Bezledy (11.935 tys. zł), Medyka (8.321 tys. zł), kolejowe przejście graniczne w Kuźnicy Białostockiej (12.000 tys. zł), a także na zakupy inwestycyjne m.in. specjalistycznego sprzętu dla organów kontroli granicznej, sprzętu technicznego, informatycznego oraz pojazdu płytowego i pojazdu typu MELEX.

W dziedzinie obrony narodowej wydatki budżetowe wykorzystane zostały przede wszystkim na zadania budowlane realizowane w ramach programu wyposażania Sił Zbrojnych RP w samoloty wielozadaniowe (m.in. bazy lotnicze, lotniska i obiekty łączności) - 273.974 tys. zł, pozyskanie przez Wojskową Agencję Mieszkaniową lokali mieszkalnych dla ośmiu garnizonów oraz sfinansowanie stanów surowych w dalszych sześciu - 20.513 tys. zł, budownictwo infrastruktury wojskowej oraz zakup uzbrojenia i sprzętu wojskowego, wynikającego z przyjętych priorytetów oraz uzgodnionych z NATO Celów Sił Zbrojnych na potrzeby poszczególnych formacji, w tym Wojsk Lądowych (1.718.304 tys. zł), Sił Powietrznych (873.688 tys. zł), Marynarki Wojennej (449.326 tys. zł)

Wydatki na finansowanie inwestycji bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej oraz wymiaru sprawiedliwości określono łącznie na 1.125.929 tys. zł (10,2% ogółu wydatków majątkowych).

W dziale bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej wydatkowano 580.448 tys. zł (89,9% w stosunku do planu po zmianach) z przeznaczeniem przede wszystkim na zakupy inwestycyjne (m.in. sprzętu informatycznego, biurowego, technicznego,

samochodów) oraz na budowę, przebudowę, modernizację i adaptację w obiektach: Komendy Głównej, Komend wojewódzkich i powiatowych Policji oraz jednostek terenowych Policji (242.416 tys. zł), Straży Granicznej (177.236 tys. zł), Komendy Głównej, Komend wojewódzkich i powiatowych Państwowej Straży Pożarnej (85.086 tys. zł), zakup przez Zarząd Główny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP samochodów pożarniczych i karoserii samochodów (13.583 tys. zł), zakup sprzętu techniki specjalnej, pojazdów transportowych i sprzętu o przeznaczeniu innym niż bojowe, sprzętu informatycznego, kwaterunkowego, elektronicznego i łączności, uzbrojenia i broni dla Centralnego Biura Antykorupcyjnego (21.542 tys. zł), prace adaptacyjne i modernizacyjne w obiektach ABW i zakupy inwestycyjne dokonane na potrzeby Agencji, jej jednostek organizacyjnych oraz w ramach Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego (22.400 tys. zł).

Wykonanie wydatków inwestycyjnych w dziale wymiar sprawiedliwości wyniosło 545.481 tys. zł (99,7% w stosunku do planu po zmianach), w tym kwota 33.000 tys. zł została przeznaczona na finansowanie inwestycji wieloletniej „Budowa budynku dla Sądu Rejonowego i Prokuratur Rejonowych w Białymstoku wraz z salą specjalną dla spraw karnych zorganizowanych grup przestępczych z terenu północno-wschodniej Polski”. Pozostałą kwotę w wysokości 512.481 tys. zł przeznaczono głównie na: zadania polegające na budowie, rozbudowie, modernizacji i adaptacji realizowane w więziennictwie (jednostkach penitencjarnych, zakładach karnych oraz aresztach śledczych – 125.588 tys. zł), jednostkach sądownictwa powszechnego (145.787 tys. zł), jednostkach powszechnych prokuratury (19.113 tys. zł), zakładach dla nieletnich (5.593 tys. zł) i centralnych administracyjnych jednostkach wymiaru sprawiedliwości (1.530 tys. zł) oraz zakupy inwestycyjne na potrzeby wymienionych rozdziałów, głównie z zakresu informatyzacji, urządzeń łączności, techniki biurowej, urządzeń i systemów zabezpieczająco-ochronnych, środków transportu, wykupów nieruchomości (odpowiednio: 10.960 tys. zł, 136.697 tys. zł, 24.396 tys. zł, 1.240 tys. zł, 35.322 tys. zł).

W ochronie zdrowia wykonanie wydatków inwestycyjnych wyniosło 920.365 tys. zł (99,4% planu po zmianach), z czego kwota w wysokości 78.818 tys. zł wydatkowana została na realizację 3 inwestycji wieloletnich („Nowa siedziba Szpitala Uniwersyteckiego Kraków Prokocim – Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie”, „Centrum Kliniczno-Dydaktyczne Uniwersytetu Medycznego w Łodzi”, Centrum Kliniczne Akademii Medycznej we Wrocławiu”) oraz 191.627 tys. zł na program wieloletni („Narodowy Program Zwalczania Chorób Nowotworowych”). Pozostała kwota w wysokości 649.920 tys. zł została przeznaczona głównie na:

- szpitale ogólne - zadania z zakresu budownictwa, jak również zakupów inwestycyjnych, w tym sprzętu specjalistycznego, objęte kontraktami wojewódzkimi i realizowane w ramach ZPORR przez jednostki samorządu terytorialnego w 16 województwach oraz

w resorcie zdrowia: budowa Obiektu Medyczno-Administracyjnego dla potrzeb Śląskiego Centrum Chorób Serca w Zabrze wraz z zakupami inwestycyjnymi łóżek szpitalnych – 233.121 tys. zł,

- szpitale kliniczne - głównie modernizacja, termomodernizacja, adaptacja, rozbudowa obiektów, budynków i pomieszczeń – 114.745 tys. zł,
- Inspekcję Sanitarną - zadania w zakresie: budownictwa inwestycyjnego, wydatków niezwiązanych z budownictwem – zakupy sprzętu biurowego, komputerowego z oprogramowaniem, samochodów osobowych oraz sprzętu laboratoryjnego dla Głównego Inspektoratu Sanitarnego i Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych, współfinansowanie programów realizowanych ze środków bezzwrotnych pochodzących z Unii Europejskiej realizowanych przez Główny Inspektorat Sanitarny – 48.819 tys. zł,
- zadania z zakresu ratownictwa medycznego, głównie zakupy inwestycyjne na potrzeby SP ZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe w Warszawie a także zakupy w ramach programu „Zintegrowane Ratownictwo Medyczne” sprzętu specjalistycznego dla szpitalnych oddziałów ratunkowych funkcjonujących w szpitalach klinicznych oraz dla jednostek samorządu terytorialnego w ramach budowy systemu ratownictwa medycznego – 101.786 tys. zł,
- programy polityki zdrowotnej, głównie na zakupy sprzętu specjalistycznego w związku z realizacją programów: „Narodowy program profilaktyki i leczenia chorób układu sercowo-naczyniowego na lata 2006-2008”, „Program psychiatrycznej opieki zdrowotnej”, „Narodowy Program Rozwoju Medycyny Transplantacyjnej na lata 2006-2009” – 69.434 tys. zł.

Na inwestycje w oświacie i wychowaniu, szkolnictwie wyższym, kulturze i ochronie dziedzictwa narodowego, nauce i informatyce zaplanowano łącznie 1.311.286 tys. zł (11,8% ogółu wydatków majątkowych).

Wydatki inwestycyjne w zakresie oświaty i wychowania oraz edukacyjnej opieki wychowawczej zostały wykorzystane w kwocie 476.114 tys. zł, tj. w 82,7% w stosunku do planu po zmianach. Środki te przeznaczono przede wszystkim na zakupy inwestycyjne oraz budowę i rozbudowę obiektów szkół podstawowych, przedszkoli, gimnazjów, liceów ogólnokształcących, szkół zawodowych, zakładów kształcenia nauczycieli, bibliotek pedagogicznych, szkół artystycznych (55.449 tys. zł), finansowanie zakupów autobusów szkolnych (14.000 tys. zł), wyposażenie w sprzęt komputerowy szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych i policealnych oraz zakładów kształcenia nauczycieli w ramach realizacji projektu „Pracownie komputerowe dla szkół” współfinansowanego z Funduszu Społecznego (306.350 tys. zł), współfinansowanie projektu pn. „Internetowe Centra Informacji Multimedialnej w bibliotekach szkolnych i pedagogicznych” w ramach

Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwoju Zasobów Ludzkich (73.692 tys. zł), sfinansowanie dostawy, instalacji i integracji pracowni komputerowych dla szkół w województwie mazowieckim (5.514 tys. zł), sfinansowanie projektu pn. „Wyposażenie Centrów kształcenia ustawicznego i Centrów Kształcenia Praktycznego oraz wybranych szkół zawodowych w specjalistyczne stanowiska do przeprowadzania zewnętrznych egzaminów zawodowych” (66 tys. zł), inwestycje budowlane, głównie modernizacje budynków oraz zakupy inwestycyjne Kuratoriów Oświaty (1.377 tys. zł), budowę, modernizację, przebudowę i rozbudowę obiektów internatowo-szkoleniowych oraz zakupy wyposażenia i środków transportu dla Ochotniczych Hufców Pracy (9.432 tys. zł), budowę internatów szkół artystycznych (1.540 tys. zł), zakupy inwestycyjne na potrzeby Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych (833 tys. zł). modernizację Liceum Ogólnokształcącego z litewskim językiem nauczania w Puńsku (453 tys. zł), adaptacje i modernizacje budynków na potrzeby Specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych (1.933 tys. zł) oraz adaptację budynku hotelowego na ośrodek socjoterapii w Zaborze (453 tys. zł).

Na inwestycje szkolnictwa wyższego wydatkowano kwotę 439.714 tys. zł (tj.99,7% planu po zmianach), z czego 61.306 tys. zł wykorzystano na realizację programów wieloletnich „Budowa kampusu 600-lecia Odnowienia Uniwersytetu Jagiellońskiego” oraz „Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu 2004 – 2011”.

Pozostałą kwotę 378.408 tys. zł przeznaczono głównie na:

- budowę, adaptację i rozbudowę budynków i pomieszczeń na potrzeby działalności dydaktycznej: szkół wyższych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego (301.683 tys. zł), uczelni medycznych (44.802 tys. zł), uczelni artystycznych (17.058 tys. zł) oraz Szkoły Głównej Służby Pożarniczej w Warszawie (1.500 tys. zł),
- budowę, modernizację i adaptację akademików i domów studenckich szkół wyższych (10.473 tys. zł),
- zakupy sprzętu komputerowego dla Biura Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej, Biura Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów, Biura Państwowej Komisji Akredytacyjnej oraz Biura Parlamentu Studenckiego (170 tys. zł),
- inwestycje szkolnictwa wyższego realizowane w ramach kontraktów wojewódzkich – 2.713 tys. zł, z czego na zadanie „Międzynarodowe Centrum Edukacyjnego – Oświęcimska Wyższa Szkoła Humanistyczna” 1.020 tys. zł.

Wydatki na inwestycje działu kultura i ochrona dziedzictwa narodowego w kwocie 174.435 tys. zł wydatkowano głównie na finansowanie dwóch programów wieloletnich dotyczących: Kwaśnego Papieru oraz Dziedzictwa Fryderyka Chopina (35.350 tys. zł) oraz

dotacje na prace budowlane i zakupy instytucji kultury, w tym: dla teatrów (17.887 tys. zł), bibliotek (21.054 tys. zł), archiwów państwowych (13.427 tys. zł), muzeów (33.312 tys. zł – w tym zakup spuścizny rękopiśmiennej i księgozbioru Zbigniewa Herberta w wys. 2.900 tys. zł), filharmonii (3.556 tys. zł), domów i ośrodków kultury (11.450 tys. zł), centrów kultury i sztuki (11.823 tys. zł).

Wykonanie wydatków majątkowych w nauce i informatyce wyniosło 221.023 tys. zł (99,9% planu po zmianach), z przeznaczeniem głównie na:

- działalność statutową i inwestycyjną jednostek naukowych oraz badania własne szkół wyższych – 217.944 tys. zł, z tego na:
  - inwestycje o charakterze budowlanym, kontynuowane i nowe - głównie prace modernizacyjne, adaptacyjne, budowlane, rewitalizacyjne w obiektach jednostek naukowych - 114.716 tys. zł,
  - budowę infrastruktury informatycznej nauki, m.in. budowa ogólnopolskiej sieci optycznej w ramach programu PIONIER oraz zakup wyposażenia centrów komputerów dużej mocy obliczeniowej - 63.947 tys. zł,
  - inwestycje współfinansowane z funduszy strukturalnych związane z budową, modernizacją i wyposażeniem laboratoriów świadczących specjalistyczne usługi dla przedsiębiorstw - 33.915 tys. zł,
  - zakup aparatury na potrzeby jednostek naukowych - 5.366 tys. zł,
- zakłady techniki obliczeniowej: przebudowa rozdzielni głównych i wewnętrznych linii zasilających w budynku Głównego Urzędu Statystycznego oraz zakup narzędzi do analiz statystycznych i stworzenie stanowisk pracy dla programistów – projektantów - 1.409 tys. zł,
- budowę regionalnej, szerokopasmowej sieci teleinformatycznej w województwie kujawsko-pomorskim - 1.000 tys. zł.

Wykonanie wydatków majątkowych w administracji publicznej w kwocie 415.309 tys. zł (92,5% planu po zmianach) przeznaczono na zadania związane głównie z funkcjonowaniem:

- naczelnym i centralnym organów administracji rządowej oraz jednostek terenowych im podległych – 134.183 tys. zł (w tym 23.933 tys. zł na inwestycje budowlane oraz 110.250 tys. zł na zakupy inwestycyjne),
- izb i urzędów skarbowych oraz urzędów kontroli skarbowej – 58.563 tys. zł (kwota w wysokości 57.174 tys. zł została przeznaczona na inwestycje o charakterze budowlanym),

- placówek zagranicznych oraz pomoc zagraniczną – 59.301 tys. zł, z czego: 36.247 tys. zł przeznaczono na zadania budowlane, w tym głównie na modernizację konsulatów generalnych i ambasad oraz 23.054 tys. zł na zakupy inwestycyjne, w tym związane z realizacją projektu „Zwiększenie funkcjonalności systemu informacyjnego WIZA-KONSUL” w ramach Instrumentu Finansowego Schengen,
- urzędów wojewódzkich – 38.172 tys. zł (środki w wysokości 23.339 tys. zł wydatkowano na inwestycje budowlane, 14.084 tys. zł na zakupy o charakterze inwestycyjnym natomiast 749 tys. zł stanowiły dotacje na zadania zlecone gminom),
- izb celnych i urzędów celnych – 15.021 tys. zł (w tym 14.568 tys. zł wydatkowano na zadania o charakterze budowlanym),
- Urzędu do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców – 8.807 tys. zł, głównie na inwestycje budowlane,

oraz 47.115 tys. zł na realizację w resorcie finansów, w ramach współfinansowania przy współudziale środków UE, zadań:

- budowa systemu zapobiegającego nadużyciom finansowym w kontroli ruchu na granicy zewnętrznej UE w ramach współfinansowania Transition Facility,
- zakup sprzętu komputerowego w ramach współfinansowania PHARE 2003 dla Biur Krajowej Informacji Podatkowej oraz dla wsparcia polskiej administracji podatkowej,
- zakup urządzeń rentgenowskich dla potrzeb modernizacji służby celnej – PHARE 0101.07,
- zakup sprzętu dla administracji skarbowej na potrzeby kontroli funduszy strukturalnych w ramach prefinansowania.

Wykonanie wydatków inwestycyjnych w zakresie rolnictwa i łowiectwa wyniosło 319.183 tys. zł (93,8 % planu po zmianach), z przeznaczeniem głównie na:

- melioracje wodne (226.340 tys. zł), m.in. na melioracje użytków rolnych, regulacje rzek, kanałów, udroźnienie koryt rzecznych i kanałów, odbudowę urządzeń hydrotechnicznych, wałów, rurociągów, budowę zbiorników retencyjnych, budowli piętrzących i odbudowę jazów, skarp, budowę i przebudowę stacji pomp, dokumentację przyszłościową, wykupy i odszkodowania, a także na zadania objęte programem wieloletnim pn. „Program dla Odry 2006”,
- inspekcję weterynaryjną (14.718 tys. zł), głównie na zakupy inwestycyjne na potrzeby Głównego Inspektoratu Weterynarii, wojewódzkich, powiatowych oraz granicznych inspektoratów weterynarii - 9.726 tys. zł (w tym m.in. aparatury laboratoryjnej, sprzętu komputerowego z oprogramowaniem, sprzętu biurowego, sprzętu technicznego, centrali

telefonicznej, samochodów) oraz modernizację siedzib (wojewódzkich i powiatowych inspektoratów) – 4.992 tys. zł,

- infrastrukturę wodociągową i sanitacyjną wsi (21.648 tys. zł), głównie na budowę i rozbudowę sieci wodociągowych oraz kanalizacyjnych, budowę i modernizację stacji uzdatniania wody, budowę ujęć i zbiorników oraz oczyszczalni ścieków,
- laboratoria referencyjne w Państwowym Instytucie Weterynaryjnym w Puławach (współfinansowanie w ramach projektów Phare 2002/000-605.04.01, 2003/005-710.04.02) – 11.213 tys. zł,
- Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa (5.300 tys. zł), z tego na inwestycje budowlane – 2.944 tys. zł, zakupy inwestycyjne (głównie sprzętu laboratoryjnego, informatycznego, samochodów) - 1.066 tys. zł oraz na zadania realizowane w ramach projektu 2003/005-710.04.01 – Administracja fitosanitarna i nasiennicza – 1.290 tys. zł.

3.5.5. Rozliczenia z bankami

W 2006 r. wydatki z tytułu rozliczeń z bankami zostały zrealizowane w kwocie 1.008.413 tys. zł, tj. 99,8% planu po zmianach.

Środki wydatkowane w grupie rozliczenia z bankami zostały wykorzystane w 2006 r. przede wszystkim na:

- refundację premii gwarancyjnej od wkładów mieszkaniowych – 323.031 tys. zł tj. 99,3% planu po zmianach,
- dofinansowanie Krajowego Funduszu Mieszkaniowego, z którego zostały udzielone kredyty na sfinansowanie budownictwa czynszowego oraz na realizację infrastruktury technicznej towarzyszącej budownictwu mieszkaniowemu – 353.000 tys. zł, tj. 100,0% planu,
- wykup odsetek od kredytów mieszkaniowych – 175.334 tys. zł, tj. 100,0% planu po zmianach,
- Fundusz Termomodernizacji, z którego dokonano wypłat premii termomodernizacyjnych inwestorom realizującym przedsięwzięcia ograniczające zużycie energii cieplnej – 124.900 tys. zł, tj. 100,0% planu po zmianach,
- Funduszu Dopłat – 30.000 tys. zł, tj. 100,0% planu.

Niezrealizowanie w pełni planu wydatków na refundację premii gwarancyjnej od wkładów mieszkaniowych było związane ze zmniejszaniem się liczby likwidowanych książeczek mieszkaniowych z prawem do premii gwarancyjnej.

3.5.6. Obsługa długu publicznego

W ustawie budżetowej na rok 2006 na obsługę długu publicznego zaplanowano wydatki w kwocie 27.584.328 tys. zł. W ciągu roku limit wydatków w tej grupie ekonomicznej został zwiększony łącznie o 241.084 tys. zł i wyniósł 27.825.412 tys. zł. Środki te zostały przeniesione z kosztów emisji krajowych i zagranicznych skarbowych papierów wartościowych (oszczędności w grupie ekonomicznej - wydatki bieżące jednostek budżetowych) oraz z części Rezerwy celowe. Ponadto, dzięki niższej niż zakładano realizacji kosztów obsługi zadłużenia zagranicznego i innych operacji zagranicznych oraz poręczeń i gwarancji dokonano zmian w planie wydatków wewnątrz grupy:

- zwiększenie wydatków na obsługę długu krajowego do wysokości 23.203.000 tys. zł,
- zmniejszenie wydatków na obsługę zadłużenia zagranicznego do kwoty 4.509.987 tys. zł,
- zmniejszenie wydatków na wypłaty z tytułu gwarancji i poręczeń Skarbu Państwa do wysokości 112.425 tys. zł.

Wydatki na obsługę zadłużenia publicznego wyniosły w 2006 r. 27.767.171 tys. zł, wobec 24.810.673 tys. zł w 2005 r. a więc były wyższe o 11,9%. Realizacja wydatków w grupie - obsługa długu publicznego - wyniosła 100,7% planu i 99,8% planu po zmianach, z tego wydatki na obsługę zadłużenia krajowego wyniosły 23.196.363 tys. zł, na obsługę zadłużenia zagranicznego 4.460.422 tys. zł oraz na wypłaty z tytułu gwarancji i poręczeń 110.386 tys. zł.

3.5.7. Środki własne Unii Europejskiej

Od roku 2004 r., w ramach systemu środków własnych Unii Europejskiej, Polska podobnie jak i inne Państwa Członkowskie, odprowadza do budżetu ogólnego Unii Europejskiej, składkę obliczoną zgodnie z metodologią Unii Europejskiej.

W 2006 r. wydatkowano na ten cel środki w wysokości 9.839.087 tys. zł, co stanowiło 100% kwoty przewidzianej w planie. Na kwotę tę składały się:

- wpłata obliczona na podstawie Dochodu Narodowego Brutto – 6.396.789 tys. zł,
- wpłata obliczona, zgodnie z metodologią wynikającą z przepisów Unii Europejskiej, na podstawie podatku od towarów i usług – 1.615.122 tys. zł,
- wpłata z tytułu udziału w opłatach celnych i opłatach rolnych – 1.019.731 tys. zł,
- wpłata z tytułu udziału w opłatach cukrowych – 40.840 tys. zł,
- wpłata z tytułu finansowania rabatu brytyjskiego – 764.391 tys. zł.

3.6. Informacja o realizacji programów wieloletnich

Ustawa budżetowa na rok 2006 określiła wykaz programów wieloletnich ustanowionych na podstawie art. 80 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych. Wykaz ten obejmował 51 programów, z tego 8 ustanowionych przez Sejm w drodze ustawy, a 43 przyjęte przez Radę Ministrów.

Wydatki budżetowe na programy wieloletnie określono w ustawie budżetowej na kwotę 1.571.733 tys. zł, w tym 131.951 tys. zł to środki ujęte w rezerwach celowych z przeznaczeniem na:

- Program dla Odry – 2006 – 80.660 tys. zł,
- Rządowy Program – Fundusz Inicjatyw Obywatelskich – 30.000 tys. zł,
- Program na rzecz społeczności romskiej w Polsce – 5.000 tys. zł,
- Program wieloletni "Zagospodarowanie przejętego mienia i rekultywacja terenów zdegradowanych przez wojska Federacji Rosyjskiej" – 2.000 tys. zł,
- Wsparcie finansowe inwestycji realizowanej przez LG Electronics Wrocław Sp. z o.o. w Kobierzycach pod nazwą: Fabryka Urządzeń Gospodarstwa Domowego, w latach 2006-2016 – 5.336 tys. zł,
- Program wieloletni „Rozwój telekomunikacji i poczty w dobie społeczeństwa informacyjnego” – 3.000 tys. zł,
- Wsparcie finansowe inwestycji realizowanej przez Capgemini Polska Sp. z o.o. w Krakowie pod nazwą: Europejskie Centrum Usług IT i Outsourcingu, w latach 2005 i 2006 – 1.671 tys. zł,
- Wsparcie finansowe inwestycji realizowanej przez Ohsung Display Poland Sp. z o.o. w Kobierzycach pod nazwą: Fabryka podzespołów do produkcji ekranów LCD Ohsungdisplay, w latach 2006-2011 – 645 tys. zł,
- Wsparcie finansowe inwestycji realizowanej przez LG Innotek Poland Sp. z o.o. w Kobierzycach pod nazwą: Fabryka podzespołów do produkcji ekranów LCD LG Innotek Poland, w latach 2006-2011 – 1.311 tys. zł,
- Wsparcie finansowe inwestycji realizowanej przez LG Chem Poland Sp. z o.o. w Kobierzycach pod nazwą: Fabryka Paneli Polaryzacyjnych do Ekranów LCD, w latach 2006-2011 – 1.363 tys. zł,

- Wsparcie finansowe inwestycji realizowanej przez Dong Yang Electronics Sp. z o.o. w Kobierzycach pod nazwą: Fabryka podzespołów do produkcji ekranów LCD Dong Yang Electronics, w latach 2006-2011 – 427 tys. zł,
- Wsparcie finansowe inwestycji realizowanej przez Lucky SMT Poland Sp. z o.o. w Kobierzycach pod nazwą: Fabryka podzespołów do produkcji ekranów LCD Lucky SMT Poland, w latach 2006-2011 – 298 tys. zł,
- Wsparcie finansowe inwestycji realizowanej przez PMI Service Center Europe Sp. z o.o. w Krakowie pod nazwą: PMI Service Center Europe, w latach 2006-2009 – 240 tys. zł.

Wydatki wykonane zostały w kwocie 1.467.002 tys. zł tj. 92,8% planu po zmianach, z czego środki w kwocie 123.958 tys. zł ujęto jako wydatki niewygasające z upływem roku budżetowego.

Finansowanie programów wieloletnich środkami budżetowymi przedstawiało się następująco:

1. Bezpieczeństwo i ochrona zdrowia człowieka w środowisku pracy

W 2006 r. wydatki w kwocie 250 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach zostały przeznaczone na sfinansowanie wdrożenia wyników zadań badawczych w zakresie następujących przedsięwzięć:

- doskonalenie rozwiązań prawnych, organizacyjnych i ekonomicznych systemu ochrony człowieka w środowisku pracy, z uwzględnieniem wymagań prawa międzynarodowego,
- opracowanie i wdrożenie nowoczesnego systemu rozpoznania i oceny zagrożeń zawodowych,
- unowocześnienie systemu profilaktyki technicznej zagrożeń zawodowych i optymalizacja warunków pracy,
- opracowanie i wdrożenie nowoczesnej profilaktyki medycznej i promocji zdrowia w miejscu pracy,
- wprowadzenie nowoczesnego systemu informacji kształcenia i edukacji w zakresie bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia.

2. Restrukturyzacja górnictwa węgla kamiennego w latach 2004-2006 oraz strategia na lata 2007- 2010

Wykonanie wydatków przeznaczonych na realizację tego programu wyniosło 705.067 tys. zł, co stanowi 89,6% planu po zmianach, w tym kwota 43.300 tys. zł stanowiła wydatki które w 2006 r. nie wygasły z upływem roku budżetowego.

W ramach restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego sfinansowano następujące zadania:

- likwidacja kopalń – 283.563 tys. zł (w tym wykonanie faktyczne 240.263 tys. zł, a środki niewygasające 43.300 tys. zł),
- naprawianie szkód górniczych – 70.937 tys. zł,
- restrukturyzacja zatrudnienia oraz roszczenia pracownicze – 253.141 tys. zł,
- ekwiwalenty pieniężne za deputat węglowy dla emerytów i rencistów górnictwa wpłacane przez ZUS, wraz z kosztami obsługi – 86.047 tys. zł,
- monitoring procesów restrukturyzacyjnych w górnictwie węgla kamiennego 5.917 tys. zł,
- finansowanie zadań Górniczej Agencji Pracy – 1.500 tys. zł,
- zadania związane z tworzeniem nowych miejsc pracy - 739 tys. zł,
- pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej – 60 tys. zł.

3. Program restrukturyzacji rozwoju hutnictwa żelaza i stali w Polsce

Wykonanie wydatków przeznaczonych na realizację tego programu wyniosło 10.278 tys. zł, co stanowi 71,4 % planu po zmianach, w tym na:

- dotacje na aktywizację zawodową pracowników na rynku pracy – kwota 8.878 tys. zł,
- monitoring przebiegu restrukturyzacji sektora hutnictwa żelaza i stali w Polsce – kwota 1.400 tys. zł.

Niższa realizacja wydatków spowodowana była niepełnym wykorzystaniem środków na realizację procesu aktywizacji zawodowej pracowników hut i spółek zależnych na zasadach określonych w ustawie o restrukturyzacji i hutnictwa żelaza i stali oraz w Hutniczym Pakiecie Aktywizującym. Zabezpieczona w budżecie państwa kwota 13.000 tys. zł, została wydatkowana w niższej wysokości z uwagi na:

- utrzymującą się koniunkturę w niektórych segmentach rynku bezpośrednio związanych z działalnością hut i spółek zależnych (np. wyroby górnicze i profile) co spowodowało wyhamowanie zwolnień pracowników,
- tworzenie nowej struktury organizacyjnej spółek zależnych u największego beneficjenta środków budżetowych Mittal Steel Poland S.A,
- wdrażanie przez poszczególnych pracodawców programów dobrowolnych odejść, na warunkach korzystniejszych niż proponowane w ustawie.

Wydatkowane środki na monitoring w wysokości 1.400 tys. zł dotyczyły sfinansowania następnego etapu pracy „Monitorowanie przebiegu procesu restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali w Polsce, w tym bieżącego stanu sektora i rynku wyrobów hutniczych” na podstawie umowy wieloletniej zawartej z zawiązanym konsorcjum w tym celu, w składzie Instytut Metalurgii Żelaza, Centrum Usług Informatycznych „CIBEH” S.A. i Akademia Górniczo-Hutnicza, które jako wykonawca zostało wyłonione w trybie przetargu nieograniczonego.

4. Doskonalenie systemów rozwoju innowacyjności w produkcji i eksploatacji w latach 2004-2008

Wykonanie wydatków przeznaczonych na realizację tego programu wyniosło 14.600 tys. zł, co stanowi 100% planu po zmianach, z czego: w części 20 – Gospodarka kwota 3.600 tys. zł, a w części 28 – Nauka kwota 11.100 tys. zł.

W ramach programu realizowane są Projekty Badawcze Zamawiane, wygenerowane w ramach konkursów ogłaszanych przez ministra właściwego ds. nauki. W 2006 roku w ramach trzeciego (ostatniego) konkursu podjęto realizację 10 Projektów Badawczych Zamawianych.

Ze środków ministra właściwego ds. gospodarki finansowane są zadania w zakresie służb państwowych. W 2006 r. wykonanych zostało 20 ekspertyz.

Efektom realizacji programu jest opracowywanie procedur, które umożliwiają doskonalenie poszczególnych elementów procesów wytwórczych, m.in. w zakresie zaawansowanych technologii i bezpieczeństwa technologicznego oraz przygotowywanie innowacyjnych technik i prototypów urządzeń, które można zastosować w produkcji. Dzięki realizacji programu wzmacniany jest potencjał innowacyjny firm, co przyczynia się do poprawy zdolności eksportowych polskiej gospodarki.

5. Wsparcie budowy nowego zakładu silników diesla przez Toyota Motor Industries Poland Sp. z o.o. na terenie Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej – Invest-Park w latach 2005-2006

Zaplanowaną kwotę środków z budżetu państwa na 2006 r. w wysokości 1.100 tys. zł wykorzystano w wysokości 1.040 tys. zł tj. 94,5% planu po zmianach.

Celem programu jest wsparcie budowy fabryki podzespołów samochodowych, produkującej silniki diesla dla fabryk samochodów Toyoty w Wielkiej Brytanii i Turcji. Inwestycja o wartości ponad 180 mln euro umożliwi roczną produkcję co najmniej 120 tys. silników. Z punktu widzenia regionu inwestycja ma ogromne znaczenie. W samej

fabryce docelowo zatrudnionych będzie ponad 500 osób, a uwzględniając efekt synergii pewny jest nawet dwukrotny przyrost nowych miejsc pracy u kooperantów.

Od początku realizacji inwestycji utworzono 646 nowych miejsc pracy, poniesiono 961.293 tys. zł nakładów inwestycyjnych. Z końcem 2006 roku program ten został zakończony, nie mniej jednak inwestor zobowiązany jest utrzymać nowoutworzone miejsca pracy przez okres 5 lat.

6. Wspieranie budowy nowego zakładu silników i skrzyń biegów przez Toyota Motor Manufacturing Poland Sp. z o.o. na terenie Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej – Invest-Park w latach 2005-2006

Zaplanowaną kwotę środków z budżetu państwa na 2006 r. w wysokości 3.660 tys. zł nie wykorzystano w całości, ponieważ inwestor nie zrealizował w części zobowiązań wynikających z założeń do programu (określonych w umowie ramowej nakładów inwestycyjnych i nowych miejscach pracy).

Celem ogólnym programu było wsparcie budowy fabryki podzespołów samochodowych, produkującej silniki benzynowe i skrzynie biegów dla zakładu Toyota Peugeot Czech Automobile (TPCA) w Republice Czeskiej.

Od początku realizacji inwestycji utworzono 438 nowych miejsc pracy, poniesiono 1.040.000 tys. zł nakładów inwestycyjnych. Z końcem 2006 roku program ten został zakończony, nie mniej jednak inwestor zobowiązany jest utrzymać nowoutworzone miejsca pracy przez okres 5 lat.

7. Wsparcie finansowe budowy i uruchomienie nowej linii produkcji kuchenek, rozwoju istniejącej produkcji sprzętu chłodniczego i zmywarek oraz do rozbudowy Centrum Doskonałości Technologicznej przez Polar S.A. na terenie Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej - Invest Park Sp. z o.o. w latach 2005-2009

Z zaplanowanej kwoty środków z budżetu państwa na 2006 r. w wysokości 16.520 tys. zł wykorzystano 12.130 tys. zł, tj. 73,4 % planu po zmianach.

Celem programu jest wsparcie budowy nowego zakładu budowy i uruchomienia nowej linii produkcji kuchenek, rozwoju istniejącej produkcji sprzętu chłodniczego i zmywarek oraz do rozbudowy Centrum Doskonałości Technologicznej przez Polar S.A. na terenie Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej – Invest Park Sp. z o.o. Inwestycja o wartości 132 mln euro umożliwi zwiększenie rocznej produkcji chłodziarek i zmywarek oraz rozpoczęcie produkcji kuchenek. Z punktu widzenia regionu wrocławskiego inwestycja ma

duże znaczenie. W fabryce zatrudnienie znajdzie 1000 osób. Szacuje się, że w najbliższym otoczeniu inwestycji utworzonych zostanie ok. 500 nowych miejsc pracy.

Od początku realizacji inwestycji utworzono 445 nowych miejsc pracy (w 2006 roku 107), poniesiono 275.736 tys. zł nakładów inwestycyjnych.

8. Wsparcie finansowe budowy nowego zakładu produkcji żyletek jednorazowych i innych przyborów do golenia przez Gillette Poland International Sp. z o.o. na terenie Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej w latach 2005-2009

Z zaplanowanej kwoty środków z budżetu państwa na 2006 r. w wysokości 6.300 tys. zł wykorzystano 6.290 tys. zł tj. 99,8 % planu po zmianach.

Celem programu jest wsparcie budowy nowego zakładu produkcji żyletek jednorazowych i innych przyborów do golenia przez Gillette Poland International Sp. z o.o. (GPIS) na terenie Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. W zakładzie podstawowym zatrudnienie znajdzie 600 osób, ponadto obok fabryki powstanie centrum pakowania z zatrudnieniem 500 osób i magazyn dostaw, gdzie pracę znajdzie 50 osób. Szacuje się, że w najbliższym otoczeniu inwestycji utworzonych zostanie ok. 400 nowych miejsc pracy.

Od początku realizacji inwestycji utworzono 1.135 nowych miejsc pracy (w 2006 roku 687), poniesiono 604.710 tys. zł nakładów inwestycyjnych, natomiast koszty pracy wyniosły 19.488 tys. zł.

9. Strategia dla przemysłu lekkiego na lata 2000-2007

W 2006 r. program wieloletni „Strategia dla przemysłu lekkiego na lata 2000-2007” nie był realizowany.

10. Wsparcie finansowe inwestycji realizowanej przez Philips Polska Sp. z o.o. na terenie Łodzi pn. "Centrum Usług Finansowo-Księgowych, w latach 2005-2009"

Zaplanowaną kwotę środków z budżetu państwa na 2006 r. w wysokości 2.758 tys. zł wykorzystano w całości, tj. 100% planu po zmianach.

Program ma na celu rozwój sektora usług finansowo-księgowych i wzrost zatrudnienia w regionie miasta Łódź.

Od początku realizacji inwestycji utworzono 833 nowych miejsc pracy (w 2006 roku 434), poniesiono 61.379 tys. zł nakładów inwestycyjnych, natomiast koszty pracy wyniosły 56.302 tys. zł.

11. Wsparcie finansowe rozbudowy zakładu produkcji opon i półfabrykatów do produkcji opon przez Michelin Polska S.A. na terenie Warmińsko-Mazurskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, w latach 2005 i 2006

Z zaplanowanej kwoty środków z budżetu państwa na 2006 r. w wysokości 578 tys. zł wykorzystano w 100%, w tym całość stanowiła wydatki, które w 2006 r. nie wygasły z upływem roku budżetowego.

Celem programu jest zapewnienie szybszego rozwoju gospodarczego i zwiększenie zatrudnienia na terenie warmińsko-mazurskim poprzez rozbudowę zakładu produkcji opon samochodowych i półfabrykatów do produkcji opon.

Od początku realizacji inwestycji utworzono 520 nowych miejsc pracy (w 2006 roku 520), poniesiono 1.007.214 tys. zł nakładów inwestycyjnych. Z końcem 2006 roku program ten został zakończony, nie mniej jednak inwestor zobowiązany jest utrzymać nowoutworzone miejsca pracy przez okres 5 lat.

12. Wsparcie finansowe inwestycji realizowanej przez Global e-Business Operations Sp. z o.o. we Wrocławiu pn. "Global Business Center, w latach 2005-2009"

Zaplanowaną kwotę środków z budżetu państwa na 2006 r. w wysokości 1.728 tys. zł wykorzystano w całości, tj. 100% planu.

Celem programu jest zapewnienie rozwoju sektora usług finansowo-księgowych i zwiększenie zatrudnienia w regionie miasta Wrocławia.

Od początku realizacji inwestycji utworzono 518 nowych miejsc pracy (w 2006 roku 518), koszty pracy wyniosły 26.721 tys. zł.

13. Wsparcie finansowe inwestycji realizowanej przez LG Electronics Mława Sp. z o.o. w Mławie pn. "Centrum Medialnych Wyrobów Cyfrowych, w latach 2003-2010"

Z zaplanowanej kwoty środków z budżetu państwa na 2006 r. w wysokości 11.664 tys. zł wykorzystano 11.638 tys. zł, tj. 99,8% planu po zmianach, w tym kwota 3.862 tys. zł stanowiła wydatki, które w 2006 r. nie wygasły z upływem roku budżetowego.

Celem programu jest zapewnienie rozwoju gospodarczego oraz zwiększenie zatrudnienia w regionie miasta Mława.

Od początku realizacji inwestycji utworzono 924 nowych miejsc pracy (w 2006 roku 421), poniesiono 304.477 tys. zł nakładów inwestycyjnych i 27.500 tys. zł kosztów pracy.

14. Wsparcie finansowe inwestycji realizowanej przez WROZAMET S.A. we Wrocławiu pn. „Fabryka Urządzeń Gospodarstwa Domowego, w latach 2005-2008”

Zaplanowaną kwotę środków z budżetu państwa na 2006 r. w wysokości 1.359 tys. zł wykorzystano w całości, tj. 100% planu.

Program ma na celu zapewnienie rozwoju gospodarczego oraz zwiększenie zatrudnienia poprzez wsparcie budowy fabryki urządzeń gospodarstwa domowego.

Od początku realizacji inwestycji utworzono 518 nowych miejsc pracy (w 2006 roku 518), poniesiono 157.513 tys. zł nakładów inwestycyjnych, natomiast koszty pracy wyniosły 428 tys. zł.

15. Wsparcie finansowe inwestycji realizowanej przez Volvo Polska Sp. z o.o. we Wrocławiu pn. "Kompleksowe Centrum Obsługi Finansowo-Księgowej i Rozwoju Technologii Informatycznych, w latach 2005-2008"

Uchwałą Rady Ministrów nr 168/2006 z dnia 2 października 2006 r. odstąpiono od realizacji tego programu.

16. Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski

Wykonanie wydatków przeznaczonych na realizację tego programu wyniosło 2.466 tys. zł, co stanowi 81,5 % planu po zmianach.

Zadania objęte tym programem dotyczą w szczególności wspierania działań realizowanych przez podmioty prowadzące działalność na rzecz poprawy zdrowia ludzi i ochrony środowiska, związanych z bezpiecznym stosowaniem, zabezpieczaniem i usuwaniem azbestu i wyrobów zawierających azbest.

Uruchomiona w 2006 r. kwota 2.446 tys. zł została przeznaczona m.in. na opracowanie dokumentacji technicznej, szkolenia inspektorów ochrony środowiska i pracowników służby zdrowia, opracowanie założeń systemu monitoringu realizacji programu, strategii działań do 2012 roku dla realizacji programu oraz na różne opracowania naukowe dot. problematyki azbestu.

17. Wsparcie finansowe inwestycji realizowanej przez MAN Trucks Sp. z o.o. w Niepołomicach k. Krakowa pn. "MAN Zakład Montażu Ciężarówek, w latach 2006-2008"

Zaplanowaną kwotę środków z budżetu państwa na 2006 r. w wysokości 20.237 tys. zł wykorzystano w całości, tj. 100% planu po zmianach.

Celem programu jest wspomaganie rozwoju gospodarczego oraz zwiększenie zatrudnienia w regionie poprzez wsparcie budowy fabryki ciężarówek.

Od początku realizacji inwestycji utworzono 71 nowych miejsc pracy, poniesiono 214.573 tys. zł nakładów inwestycyjnych, natomiast koszty pracy wyniosły 807 tys. zł. Rok 2006 był pierwszym rokiem realizacji programu.

18. Wsparcie finansowe inwestycji realizowanej przez LG Philips LCD Poland Sp. z o.o. w Kobierzycach pod nazwą: Fabryka modułów do ekranów ciekłokrystalicznych, w latach 2006-2011

Zaplanowaną kwotę środków z budżetu państwa na 2006 r. w wysokości 29.874 tys. zł wykorzystano w całości, tj. 100% planu po zmianach, w tym kwota 7.542 tys. zł stanowiła wydatki, które w 2006 r. nie wygasły z upływem roku budżetowego.

Celem programu jest wspomaganie rozwoju gospodarczego oraz zwiększenie zatrudnienia w regionie o 2834 nowych miejsc pracy poprzez wsparcie budowy fabryki modułów do ekranów ciekłokrystalicznych.

Od początku realizacji inwestycji utworzono 865 nowych miejsc pracy, poniesiono 55.011 tys. zł nakładów inwestycyjnych oraz 10.164 tys. zł kosztów pracy. Rok 2006 był pierwszym rokiem realizacji programu.

19. Wsparcie finansowe inwestycji realizowanej przez IBM Polska Sp. z o.o. w Krakowie pod nazwą: Centrum Badawczo-Rozwojowe w Krakowie – Laboratorium Oprogramowania Tivoli, w latach 2006-2007

Z zaplanowanej kwoty środków z budżetu państwa na 2006 r. w wysokości 710 tys. zł wykorzystano 710 tys. zł tj. 100% planu po zmianach, w tym całość stanowiła wydatki, które w 2006 r. nie wygasły z upływem roku budżetowego.

Program realizuje cel jakim jest wspomaganie rozwoju regionalnego oraz zwiększenie zatrudnienia w regionie Krakowa o 200 nowych pracowników w wyniku budowy centrum badawczo-rozwojowego.

Od początku realizacji inwestycji utworzono 125 nowych miejsc pracy, poniesiono 7.552 tys. zł nakładów inwestycyjnych oraz 9.089 tys. zł kosztów pracy. Rok 2006 był pierwszym rokiem realizacji programu.

20. Wsparcie finansowe inwestycji realizowanej przez Volvo Polska Sp. z o.o. we Wrocławiu pod nazwą: Europejskie Centrum Produkcji Autobusów Miejskich, liniowych i Autokarów, w latach 2005-2007

Z zaplanowanej kwoty środków z budżetu państwa na 2006 r. w wysokości 1.012 tys. zł wykorzystano 1.012 tys. zł tj. 100% planu po zmianach, w tym całość stanowiła wydatki, które w 2006 r. nie wygasły z upływem roku budżetowego.

Celem programu jest wsparcie rozwoju regionalnego i zwiększenie zatrudnienia w regionie o 800 nowych miejsc pracy w związku z inwestycją realizowaną przez Volvo Sp. z o. o.

Inwestor Volvo Polska Sp. z o.o. we Wrocławiu do chwili obecnej nie przekazał sprawozdania o poniesionych nakładach inwestycyjnych, kosztach pracy i ilości stworzonych nowych miejsc pracy.

21. Wsparcie finansowe inwestycji realizowanej przez Delphi Poland S.A. w Krakowie pod nazwą: Centrum Badawczo Rozwojowe, w latach 2006 i 2007

Uchwałą Rady Ministrów nr 72/2007 z 25 kwietnia 2007 r. odstąpiono od realizacji tego programu.

22. Kwaśny papier. Ratowanie w skali masowej zagrożonych polskich zasobów bibliotecznych i archiwalnych

W roku 2006 r. na realizację przedsięwzięć przewidzianych w programie ze środków budżetu państwa wydatkowano kwotę 17.595 tys. zł (95,4% planu), z tego na wydatki bieżące przypada kwota 6.245 tys. zł, a na wydatki majątkowe - 11.350 tys. zł.

Zadania realizowane były w następujących częściach budżetowych:

1. część 20 – Gospodarka

Wydatki bieżące w kwocie 200 tys. zł przeznaczono na badania związane z wdrożeniem produkcji trwałych papierów archiwalnych oraz uruchomieniem wyrobu rękodzielniczego papieru archiwalnego dla celów konserwatorskich.

2. część 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

Wydatki zrealizowano w kwocie 15.215 tys. zł, z tego Biblioteka Narodowa w Warszawie – 8.070 tys. zł, a Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych – 7.145 tys. zł.

Wydatki bieżące, w wysokości 3.865 tys. zł, zostały wykorzystane:

- w Bibliotece Narodowej (2.070 tys. zł), głównie na odkwaszanie dokumentów z XIX i XX wieku pochodzących ze zbiorów tej instytucji (ponad 350 tys. arkuszy) oraz zbiorów znajdujących się w innych podmiotach, m.in. w Narodowym Instytucie Fryderyka Chopina, Żydowskim Instytucie Historycznym, Muzeum Powstania Warszawskiego (23 tys. arkuszy), a także na koordynację programu,
- w Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych (1.795 tys. zł) przede wszystkim na odkwaszenie i naprawy dokumentów wielkoformatowych (10 tys. arkuszy), mikrofilmowanie dokumentów (ok. 480 tys. stron) i skanowanie dokumentów z mikrofilmów (125 tys. skanów).

Na wydatki majątkowe przeznaczono kwotę 11.350 tys. zł, środki te zostały wykorzystane przez:

- Bibliotekę Narodową - 6.000 tys. zł, z przeznaczeniem na budowę pomieszczeń oraz zakup i uruchomienie instalacji do odkwaszania/wzmacniania obiektów arkuszowych oraz książek w Bibliotece Narodowej wraz z pierwszym wyposażeniem. Ponadto wykonano rozbudowę i adaptację dla potrzeb masowego odkwaszania budynku laboratoryjno-technicznego, jego instalację i uruchomienie technologii do odkwaszania arkuszy oraz zakup ciągu technologicznego do odkwaszania książek,
- Naczelną Dyrekcję Archiwów Państwowych – 5.350 tys. zł, z przeznaczeniem na budowę pomieszczeń do odkwaszania (4.500 tys. zł) oraz zakup aparatury laboratoryjnej (850 tys. zł).

3. część 38 – Szkolnictwo wyższe

Wydatki bieżące wyniosły 2.180 tys. zł i przeznaczone zostały na:

- odkwaszanie przez Uniwersytet Jagielloński zbiorów Biblioteki Jagiellońskiej i Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego, a także zbiorów bibliotecznych Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, Papieskiej Akademii Teologicznej oraz Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach (2.000 tys. zł). W ramach tego zadania przeprowadzono m.in. odkwaszenie blisko 36 tys. sztuk zbiorów bibliotecznych i 294 tys. sztuk pojedynczych kart papieru,
- zadania związane z kształceniem wyspecjalizowanych kadr do realizacji programu oraz szkoleniem personelu bibliotek i archiwów (180 tys. zł).

23. Program ochrony brzegów morskich

Wydatki na realizację tego programu zrealizowano w wysokości 25.849 tys. zł, tj. 99,4% planu po zmianach, w tym na wydatki bieżące przypada kwota 16.569 tys. zł, a na wydatki

majątkowe – 9.280 tys. zł (w tym 660 tys. zł ujęte w wykazie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego).

Realizacja zadań w 2006 roku, na poszczególnych odcinkach brzegu morskiego, przedstawiała się następująco:

Zalew Wiślany - wykonano dokumentację projektową i remont ostrogi w Nowej Pasłęce na km Z 3,80; remont opaski w Piaskach oraz zakupiono 910 sztuk pali dla kontynuowania remontu ostrogi w Nowej Pasłęce.

Zatoka Gdańska

- Nowy Port – Sopot (km 69.20-79.00) - wykonano dokumentację techniczną na sztuczne zasilanie brzegu w rejonie Jelitkowa (km 71,7-74,6),
- Orłowo (km 80.00-82.00) - wykonano sztuczne zasilanie piaskiem w ilości 12 000 m³ na km 80,6-81,2 i ostrogę kamienną na km 80,91-80,98,
- Oksywie – Mechelinki (km 89.10-96.50) - Babie Doły - zabezpieczenie stopy klifu – modernizacja umocnień brzegowych na km 92,67-92,80.

Półwysep Helski

- Półwysep Helski został zasilony piaskiem w ilości 441 206 m³ na kwotę 7 728 tys. zł na czterech odcinkach: w rejonie Władysławowa km H 0,2-1,5; Chałup km H 1,9-2,4; Kuźnicy km H 11,4-12,5, oraz w rejonie Jastarni km H 18,9-20,0,
- w Kuźnicy od strony Zatoki Puckiej uzupełniono narzut kamienny z zasypem przed opaską na km 57,0-58,05. Zrezygnowano z uzupełniania narzutu kamiennego przed opaską na km 63,6-63,8 z uwagi na niewielkie ubytki.

Otwarte Morze

- Władysławowo – Jastrzębia Góra (km 125.00–134.60) - stabilizacja zbocza klifu w Jastrzębiej Górze na km 133,66-133,80 i 134,232-134,271, odwodnienie klifu oraz modernizacja umocnień brzegowych,
- Karwia (km 134,6-144,4) – podwyższono koronę przeciwpowodziowego wału ziemnego na km 141,1-141,3,
- Łeba (km 180.00-183.00) - brzeg został zasilony piaskiem w ilości 34 000 m³; wykonano opaskę brzegową z narzutu kamiennego o długości 43 m i umocnienie skarpy wydmy na długości 165 m na km 183,

- Mierzeja jez. Kopań (km 256.50-267.00) – dokończenie budowy drugiego odcinka wału przeciwpowodziowego o długości 810 mb – rozpoczętego w 2005 r. oraz umocnienie skarpy wałów przeciwpowodziowych narzutem kamiennym o łącznej długości ca 400 m;
- Darłówek (km 267,0-270,6) - wykonano sztuczne zasilanie brzegu piaskiem w ilości 42900 m³,
- Ustronie Morskie (km 317.10-323.00) - częściowe wykonanie opaski brzegowej na odcinku ca 307 mb na km 322, oraz brzeg został zasilony piaskiem w ilości ca 81 000 m³,
- Dźwirzyno (km 343,4-345,4) - odtworzenie wału wydmowego na odcinku 620 mb na km 345,
- Mrzeżyno (km 350,5-352,2) - pozyskanie osadów dennych i wykonanie sztucznego zasilanie brzegu z uformowaniem plaży w rejonie Mrzeżyna w ilości 288 000 m³,
- Niechorze (km 366,0-368.30) - monitoring strefy brzegowej i wykonanie wytycznych do sztucznego zasilania brzegu dla odcinka 365,2-367,2.

24. Program Rozwoju Służb Ratownictwa Morskiego

Na realizację zadań programu przeznaczono kwotę 15.497 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach (w tym 1.239 tys. zł ujęto w wykazie wydatków niewygasających), z czego na:

- budowę 2 statków ratowniczych I kategorii – 12.850 tys. zł,
- zakup 4 specjalistycznych pojazdów ratowniczych na podwoziu samochodu STAR 944K z wyposażeniem w sprzęt ratowniczy – 720 tys. zł,
- budowę Morskiej Stacji Ratowniczej w Darłowie – 636 tys. zł (w tym wydatki niewygasające – 619 tys. zł),
- budowę bazy zwalczania zanieczyszczeń w Świnoujściu – 1.291 tys. zł (w tym wydatki niewygasające - 620 tys. zł) - na prace projektowe, dokumentację.

25. Program Budowy zbiornika Świnna Poręba w latach 2006-2010

Wykonanie wydatków przeznaczonych na realizację tego programu wyniosło 90.000 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach, z przeznaczeniem na:

- roboty budowlane (przesłona cementacyjna, wieża zrzutowa, spust dennej),
- roboty żelbetowe (m.in. bystrze-mury oporowe, przelew powierzchniowy, niecka wypadowa, kanał odpływowy, jaz wlotowy i koryto zbiorcze),
- wykonanie aparatury kontrolno-pomiarowej,
- nadzór: autorski, inwestycyjny i geologiczny,

- złożę gliny „Mucharz” (pobór gliny i innych materiałów w celu budowania zapory),
- budowę linii kablowej,
- uzbrojenie terenu na os. Borowina Skawiecka,
- roboty budowlane i instalacyjne w remizie strażackiej w Mucharzu,
- system kanalizacyjny gm. Mucharz (dokończenie projektu sieci i ujęcia wody w Jaszczurowej),
- sieć wodno – kanalizacyjną oraz ujęcie wody w Tarnawie Górnej,
- budowę sieci kanalizacyjno – sanitarnej sołectwa Łękawica,
- budowę kanalizacji sanitarnej w Zembrzycach,
- budowę kanalizacji sanitarnej sołectwa Dąbrówka,
- budowę drogi krajowej oraz dróg gminnych,
- wykonanie budynków mieszkalnych wielorodzinnych,
- wypłatę odszkodowań,
- utworzenie wyspy lęgowej ptaków.

26. Rozwój Biblioteki Centralnej Polskiego Związku Niewidomych

Na realizację przedsięwzięć przewidzianych w programie wydatkowano kwotę 697 tys. zł (wydatki bieżące), tj. 99,5% planu.

Podstawowym założeniem programu jest umożliwienie racjonalnego i planowego prowadzenia i rozwoju Biblioteki dla zapewnienia wysokiego standardu usług świadczonych osobom niewidomym i słabo widzącym. W ramach programu realizowane są zadania służące m.in. poprawie jakości udostępnianych materiałów, powiększaniu zbiorów, w tym na nośnikach najnowszej generacji, modernizacji wyposażenia i komputeryzacji Biblioteki, ułatwianiu dostępu do tej placówki osobom niepełnosprawnym.

Powyższe środki zostały wykorzystane przede wszystkim na zakup materiałów bibliotecznych na płytach CD i w zapisie cyfrowym, konserwację zbiorów Biblioteki oraz organizację imprez kulturalno-integracyjnych dla osób niewidomych i słabo widzących.

27. Budowa Muzeum Historii Żydów Polskich

Zaplanowaną kwotę środków z budżetu państwa na 2006 r. w wysokości 1.000 tys. zł nie wykorzystano w całości, ze względu na przeciągającą się procedurę związaną z konkursem architektonicznym.

28. Dziedzictwo Fryderyka Chopina 2010

Na realizację przedsięwzięć przewidzianych w programie wydatkowano kwotę 28.100 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach. W ramach zrealizowanych wydatków została uwzględniona kwota 16.239 tys. zł ujęta w wykazie wydatków, które w 2006 roku nie wygasają z upływem roku budżetowego.

Wydatki bieżące w kwocie 4.100 tys. zł przeznaczono przede wszystkim na zadania mające na celu podnoszenie poziomu wykonawstwa muzyki Fryderyka Chopina, rozwój badań naukowych, rozbudzanie zainteresowań młodych naukowców problematyką chopinologiczną, stworzenie programu publikacji płytowych, naukowych i książkowych oraz integrację i wzmocnienie środowisk zajmujących się ochroną dziedzictwa F. Chopina.

Do najistotniejszych zadań realizowanych w 2006 r. należy zaliczyć:

- zorganizowanie Ogólnopolskiego Konkursu Chopinowskiego, festiwalu „Chopin i jego Europa”, niedzielnych recitali chopinowskich w domu urodzenia kompozytora, międzynarodowej konferencji chopinologicznej pt. „Chopin w Paryżu: Lata trzydzieste”,
- wydanie serii dzieł Fryderyka Chopina w wersji faksymilowanej,
- przeprowadzenie konserwacji zbiorów muzealnych związanych z Fryderykiem Chopinem.

Wydatki majątkowe zrealizowane zostały w wysokości 24.000 tys. zł z przeznaczeniem na:

- budowę Centrum Chopinowskiego (doradztwo prawne w zakresie inwestycji przy ul. Tamka 43, informację techniczną dotyczącą zaopatrzenia w wodę i doprowadzenia ścieków, zajęcie pasa jezdni),
- Zamek Ostrogskich (m.in. instalację oświetlenia systemu sygnalizacji włamania i napadu, wykonanie projektu i modelu z gipsu i drewna tablicy z logotypem NIFC na budynku muzeum),
- Dom Urodzenia Chopina w Żelazowej Woli (wykonanie projektu budowlano – wykonawczego wzmocnienia fundamentów budynku dworku, nadzór konserwatorski nad robotami, projekt budowlany rewaloryzacji Parku wraz z obiektami obsługi turystów, administracji i zaplecza),
- Centrum Kształcenia Mistrzowskiego w Brochowie (m.in. usunięcie drzew, konserwatorski program ochrony i dostępności inwestycyjnej terenu Centrum),
- Program Operacyjny Fryderyk Chopin (m.in. rewaloryzację Zespołu Pałacowo – Parkowego w Sannikach, rewitalizację zabytkowego pałacu – wykonanie prac modernizacyjno - konserwatorskich w celu adaptacji na Centrum Kultury Chopinowskiej),

- zakupy instrumentów historycznych i współczesnych fortepianów,
- zakupy eksponatów muzealnych.

29. Dostosowanie warunków pracy w Polsce do standardów Unii Europejskiej – II etap

Wykonanie wydatków przeznaczonych na realizację tego programu wyniosło 16.223 tys. zł, co stanowi 100% planu po zmianach.

Program realizowano w dwóch obszarach:

- badania naukowe,
- zadania w zakresie służb państwowych.

W ramach tego programu realizowano cel: „Opracowanie i upowszechnienie rozwiązań prawnych, organizacyjnych i technicznych wspomagających osiągnięcie w Polsce stanu bezpieczeństwa i higieny pracy zgodnego z wymaganiami dyrektyw Unii Europejskiej oraz ukierunkowanych na rozwój zasobów ludzkich oraz nowych wyrobów i technologii umożliwiających pracodawcom i pracownikom w Polsce osiągnięcie stanu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w pracy porównywalnego z istniejącym w krajach Unii Europejskiej w aspekcie wzrostu konkurencyjności gospodarki”.

Program realizowano w następujących częściach budżetowych:

1. część 28 - Nauka

Na realizację badań naukowych i prac rozwojowych ujętych w programie wydatkowano 4.900 tys. zł tj. 100% budżetu po zmianach. Środki przeznaczono na realizację 27 zadań objętych częścią badawczą programu w ramach trzech przedsięwzięć:

- identyfikacja czynników zagrożeń i ograniczanie ryzyka zawodowego,
- rozwój techniki bezpieczeństwa w procesach pracy,
- stworzenie systemu bodźców ekonomicznych i metod zarządzania procesami pracy w celu kształtowania kultury bezpieczeństwa oraz wydajności i jakości produkcji.

2. część 31 – Praca

Na realizację programu wydatkowano 11.323 tys. zł, co stanowi 100% budżetu po zmianach. W ramach omawianego programu zrealizowano 74 zadania w następujących grupach tematycznych:

- ustalenie normatywów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (3 zadania),
- rozwój i utrzymanie kompetencji jednostki notyfikowanej do oceny zgodności wyrobów w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (7 zadań),

- rozwój systemu badań środków ochrony indywidualnej (11 zadań),
- rozwój systemu badań maszyn, narzędzi i środków ochrony oraz certyfikacji dobrowolnej wyrobów i systemów zarządzania (5 zadań),
- doskonalenie profilaktyki zagrożeń zawodowych (20 zadań),
- doskonalenie systemu informacji w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (19 zadań),
- rozwój edukacji w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (5 zadań),
- rozwój systemów zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy (4 zadania).

30. Ochrona zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego

Wykonanie wydatków przeznaczonych na realizację tego programu wyniosło 7.649 tys. zł, co stanowi 93,7% planu po zmianach.

Program wieloletni opracowany i realizowany w Państwowym Instytucie Weterynaryjnym – Państwowym Instytucie Badawczym w Puławach w pełni odpowiada zadaniom wynikającym z dyrektyw i rozporządzeń UE, które nakładają na państwa członkowskie obowiązek stałego monitoringu poziomu zanieczyszczeń w żywności i substancji niepożądanych w paszach, stanu zdrowia ludzi i zwierząt.

Wdrożenie programu wieloletniego i jego realizacja umożliwiła sprzedaż polskich produktów spożywczych pochodzenia zwierzęcego na rynkach unijnych i krajów trzecich. Realizowany od 2003 roku program pozwolił na dynamiczny wzrost sprzedaży mięsa i jego przetworów, mleka, jaj, ryb i przetworów rybnych oraz wołowiny, mimo rejestrowanych przypadków BSE w Polsce.

Osiągnięte wyniki badań w trakcie realizacji programu wieloletniego uwiarygodniają Polskę jako kraj produkujący bezpieczną żywność i pozwalają na planowanie zadań inspekcji weterynaryjnej w dalszej perspektywie czasowej.

31. Ekonomiczne i społeczne uwarunkowania rozwoju polskiej gospodarki żywnościowej po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej

Wykonanie wydatków przeznaczonych na realizację tego programu wyniosło 9.517 tys. zł, co stanowi 86,5% planu po zmianach, w tym kwota 2.102 tys. zł stanowiła wydatki, które w 2006 r. nie wygasły z upływem roku budżetowego.

Realizacja programu ma na celu dostarczenie prac eksperckich, których zadaniem będzie ustalenie zależności przyczynowo-skutkowych z wykorzystaniem określonej teorii

oraz ustalonych metod badawczych. Ich wynikiem będzie zaproponowanie modelu (modeli) rozwiązania normatywnego konkretnego problemu praktycznego oraz konsekwencji ekonomicznych i społecznych jego wdrożenia.

Prace ww. programu wykorzystywane są w przygotowaniu propozycji zmian prawnych i programowych z zakresu rozwoju obszarów wiejskich, stanowisk Rządu do propozycji uproszczenia WPR, a także przez środowiska akademickie w prowadzonych przez nie pracach dydaktycznych i naukowych.

32. Kształtowanie środowiska rolniczego Polski oraz zrównoważony rozwój produkcji rolniczej

Wykonanie wydatków przeznaczonych na realizację tego programu wyniosło 7.333 tys. zł, co stanowi 93,5% planu po zmianach.

W 2006 r. w ramach programu:

- opracowano wektorowe warstwy map glebowo-rolniczych, służące do celów związanych z wdrażaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej i Dyrektywy Azotanowej,
- opracowano wskaźniki oceny zrównoważonego gospodarowania zasobami środowiska rolniczego,
- opracowano algorytm programu komputerowego służącego do gromadzenia bazy danych z badań agrochemicznych, programu MonitAzot do gromadzenia danych przez okręgowe stacje chemiczno-rolnicze oraz map odczynu, zawartości substancji organicznej i siarki w warstwie ornej gleb Polski ma bardzo duże znaczenie dla właściwego przekazywania informacji niezbędnych do oceny żyzności gleb i podejmowania działań w tym zakresie,
- sporządzono syntezę wyników badań monitoringu gleb i wód gruntowych na zawartość azotu mineralnego, w tym azotu azotanowego, która pozwoliła na opracowanie metody przeliczania zawartości azotanów w masie gleby na ich stężenia w roztworze glebowym, co ma szczególne znaczenie w ocenie zagrożeń zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych,
- opracowano normatywy zawartości azotu mineralnego w glebie i normatywy symulowanych stężeń azotanów w roztworze glebowym,
- prowadzono monitorowanie oddziaływania polityki rolnej na środowisko,
- przystąpiono do tworzenia gospodarstwa ekologicznego w Grabowie,
- prowadzona jest działalność wdrożeniowa i upowszechnianie poprzez publikacje i udział w szkoleniach zarówno doradców jak i rolników,

- prowadzono badania w zakresie oceny linii hodowlanych tytoniu typu Virginia na odporność na wirusy oraz czarną zgniliznę korzeni,
- w hodowli chmielu prowadzono badania w zakresie oceny materiałów wyjściowych (700 pojedynków); rozmnożone w warunkach szklarniowych rośliny badanych pojedynków wysadzone zostały w szkółce w warunkach polowych, celem dalszych obserwacji i selekcji.

33. Wieloletni Program Zbierania Danych Rybackich na lata 2005-2006

Wykonanie wydatków przeznaczonych na realizację tego programu wyniosło 2.111 tys. zł, co stanowi 85,1% planu po zmianach.

Realizacja zadań ww. programu to przede wszystkim spełnianie wymagań Unii Europejskiej (określonych w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1543/2000 z dnia 29 czerwca 2000 ustanawiającym ramy wspólnotowe w zakresie zbierania i zarządzania danymi niezbędnymi do prowadzenia wspólnej polityki rybołówstwa i rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1639/2001 z dnia 25 lipca 2001 ustanawiającym minimalne i rozszerzone programy wspólnotowe w zakresie zbierania danych w sektorze rybołówstwa oraz ustanawiającym szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1543/2000), koniecznych do realizacji założeń Wspólnej Polityki Rybackiej oraz dostarczenie danych do międzynarodowych baz danych.

Ponadto dokonano oszacowania całościowych wyników ekonomicznych polskiej floty rybackiej, opracowano zagregowane oraz ustandaryzowane w formacie wymaganym przez KE raporty dotyczące podstawowych parametrów floty rybackiej oraz danych ekonomicznych sektora rybnego, opracowano także raporty zawierające dane statystyczne oraz opis sytuacji sektora przetwórstwa rybnego w Polsce. Natomiast wyniki z zadań biologicznych przyczyniły się do oceny stanu zasobów rybnych na Bałtyku oraz zostały wykorzystane w procesach zarządzania nimi.

34. Budowa kampusu 600-lecia Odnowienia Uniwersytetu Jagiellońskiego

W ustawie budżetowej na 2006 r. na finansowanie programu zaplanowano kwotę 84.000 tys. zł. W trakcie roku budżetowego wystąpiły opóźnienia w uzyskaniu decyzji lokalizacyjnej, pozwolenia budowy, zakupu gruntów oraz w procedurach przetargowych w związku z czym dokonana została zmiana przeznaczenia kwoty 60.694 tys. zł w trybie określonym ustawą o finansach publicznych tj. na mocy uchwały Nr 182/2006 Rady Ministrów, po uzyskaniu pozytywnej opinii Sejmowej Komisji Finansów Publicznych. Środki te przeznaczono na dofinansowanie innych inwestycji realizowanych w ramach działalności dydaktycznej szkolnictwa wyższego. Wykonanie wydatków wyniosło zatem 23.306 tys. zł,

tj. 100% planu po zmianach (w tym w wykazie wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego ujęto kwotę 14.876 tys. zł).

Środki przeznaczono na:

- zakończenie realizacji Instytutu Nauk o Środowisku,
- zakończenie realizacji Instytutu Geografii i Gospodarki Przestrzennej,
- zakończenie realizacji Kompleksu Nauk Biologicznych,
- wykup gruntów,
- kontynuację budowy Wydziału Zarządzania i Komunikacji Społecznej oraz Instytutu Informatyki i Matematyki,
- rozpoczęcie budowy podziemnego parkingu pod budynkiem Wydziału Matematyki i Informatyki.

35. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu 2004-2011

Wykonanie wydatków na realizację programu wyniosło 38.000 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach (w tym kwotę 3.800 tys. zł ujęto w wykazie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego).

Środki przeznaczono na następujące inwestycje:

- zakończenie realizacji Wydziału Biologii wraz z parkingami, chodnikami i oświetleniem w rejonie zabudowy,
- zakończenie realizacji budowy Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych,
- zakończenie realizacji budowy przejścia dla pieszych oraz ścieżki pieszorowerowej,
- roboty wykończeniowe przy budowie Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa,
- rozpoczęcie rozbudowy Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych,
- rozpoczęcie budowy Wydziału Pedagogiczno Artystycznego.

36. Wymiana śmigłowców Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej - Lotnicze Pogotowie Ratunkowe w latach 2005-2010

Na realizację programu w ustawie budżetowej na 2006 r. zaplanowano środki w wysokości 61.000 tys. zł z przeznaczeniem na zakup 3 śmigłowców oraz symulatora lotu. W trakcie roku budżetowego ze względu na przedłużające się procedury przetargowe, które uniemożliwiły wydatkowanie środków przeznaczonych na finansowanie programu, dokonano na wniosek Ministra Zdrowia zmiany sposobu wykorzystania środków, w trybie art.150 ust. 2

ustawy o finansach publicznych, tj. uchwałą Nr 210/2006 Rady Ministrów, po uzyskaniu pozytywnej opinii Sejmowej Komisji Finansów Publicznych. Całość kwoty została przeznaczona na dofinansowanie wydatków inwestycyjnych w zakresie ratownictwa medycznego, szpitali klinicznych oraz Inspekcji Sanitarnej.

37. Narodowy Program Zwalczania Chorób Nowotworowych

Wykonanie wydatków na realizację tego programu wyniosło 243.131 tys. zł., co stanowi 97,3%, w tym kwota w wysokości 24.378 tys. zł została ujęta w wykazie wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego 2006.

W ramach realizacji programu w 2006 r. wprowadzono System Informatycznego Monitorowania Profilaktyki (SIMP) do obsługi Populacyjnego programu profilaktyki i wczesnego wykrywania raka szyjki macicy i Populacyjnego programu wczesnego wykrywania raka piersi. Nastąpiło doposażenie w specjalistyczny sprzęt zespołów wsparcia, oddziałów i zespołów opieki paliatywnej oraz szpitali w sprzęt niezbędny do utrzymania właściwej jakości diagnostyki i leczenia raka płuc. Ponadto zapewniono możliwość zakupienia i wszczepienia dzieciom 22 endoprotez onkologicznych.

Ze środków na wydatki majątkowe zakupiono aparaturę radioterapeutyczną, dzięki czemu wzrosła liczba akceleratorów zainstalowanych w Polsce z 70 do 80 oraz poprawił się wskaźnik liczby ludności przypadającej na 1 akcelerator – 1 akcelerator przypada na 477.016 osób oraz wskaźnik liczby aparatów megawoltowych na 1 mln ludności – 1 aparat megawoltowy przypada na 414.797 osób. Rozpoczęto inwestycję mającą na celu przystosowanie infrastruktury Świętokrzyskiego Centrum Onkologii w Kielcach do zainstalowania skanera PET-CT.

W ramach programu przeprowadzono również szereg szkoleń dla lekarzy rodzinnych i lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej, dla kobiet i kadry realizującej programy profilaktyczne, dla kolonoskopistów oraz dla pielęgniarek i personelu zespołów opieki paliatywnej.

38. „Program dla Odry – 2006” realizowany 2002-2016

Wykonanie wydatków na realizację „Programu dla Odry – 2006” wyniosło 76.900 tys. zł, tj. 95,3% planu po zmianach, w tym kwotę 1.930 tys. zł ujęto w wykazie wydatków niewygasających z końcem roku 2006 r.

Uruchomione z rezerwy celowej środki budżetowe na realizację zadań Programu zostały wykorzystane przez dysponentów następujących części budżetowych:

1. Cz.22 – Gospodarka wodna

Wydatki w wysokości 47.828 tys. zł, realizowały Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej, na finansowanie inwestycji:

- budowa zbiornika Racibórz – 1.660 tys. zł,
- modernizacja śluz Kanału Gliwickiego – 5.000 tys. zł,
- ochrona od powodzi m.Wrocławia – 2.500 tys. zł,
- ochrona od powodzi Ziemi Kłodzkiej – 600 tys. zł,
- modernizacja śluz na Odrze skanalizowanej – 1.900 tys. zł,
- budowle przeciwpowodziowe – 12.000 tys. zł (w tym: Zlewnia rzeki Bóbr z Kwisą – 3.642 tys. zł, Zlewnia rzeki Nysa Kłodzka – 6.383 tys. zł, Zlewnia rzeki Bystrzyca – 1.900 tys. zł, Zlewnia rzeki Kaczawa – 75 tys. zł),
- ochrona od powodzi Opola – zabezpieczenie kanału Młynówka – 10.936 tys. zł,
- modernizacja Wrocławskiego Węzła Wodnego – na odcinku Jaz Bartoszowice – Brzeg Dolny (dokumentacja) – 3.234 tys. zł,
- budowa stopnia Malczyce na rzece Odrze – 6.000 tys. zł,
- modernizacja Nysy Kłodzkiej od zbiornika Nysa do Skorogoszczy - w tym Lewin Brzeski (dokumentacja) – 829 tys. zł,
- budowle regulacyjne na Odrze swobodnie płynącej (remont zabudowy regulacyjnej w m. Widuchowa na rozwidleniu rzeki Odry na Odrę Zachodnią i na Odrę Wschodnią - 480 tys. zł,
- ochrona od powodzi Słubic – 2.689 tys. zł (w tym: ubezpieczenie brzegu rzeki Odry przy stopie wału przeciwpowodziowego – 2.389 tys. zł, modyfikacja i remont istniejącej zabudowy regulacyjnej – 300 tys. zł).

2. Cz.41 – Środowisko

Wydatki zrealizowano w kwocie 1.606 tys. zł finansując inwestycje w komponencie LASY polegające na uzupełnieniu istniejącego systemu drenującego i irygacyjnego oraz budowie nowych sieci wodno – melioracyjnych, wykonywane przez Regionalne Dyrekcje Lasów Państwowych we Wrocławiu, Katowicach, Zielonej Górze i Szczecinie.

3. Cz.85 – Budżety Wojewodów

województwo dolnośląskie

Wydatki wykonano w kwocie 14.215 tys. zł, przeznaczając je głównie na:

- roboty budowlane w obrębie Wrocławskiego Węzła Wodnego – 7.972 tys. zł,
- dokumentację projektową oraz badania geotechniczne do koncepcji modernizacji Polderu Lipki – Oława – 43 tys. zł,
- budowle regulacyjne zlewni rzeki Bystrzycy: 645 tys. zł (w tym 500 tys. zł ujęte w wykazie wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego),
- budowle regulacyjne w zlewni rzeki Bóbr – 4.548 tys. zł (w tym 700 tys. zł ujęte w wykazie wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego),
- realizację umowy *Program prewencyjnego zapobiegania powodzi w dorzeczu Odry ze szczególnym uwzględnieniem dorzecza Warty i Zalewu Szczecińskiego* – 164 tys. zł.

województwo kujawsko-pomorskie

Wydatki wykonano w kwocie 300 tys. zł, przeznaczając je na regulację rzeki Gąsawka.

województwo lubuskie

Wydatki wykonano w kwocie 3.772 tys. zł, z przeznaczeniem na finansowanie inwestycji:

- Krzeszyce – Słońsk - rekonstrukcja i odbudowa kanałów – 1.133 tys. zł,
- odbudowa Kanału Postomskiego wraz z regulacją stosunków wodnych w Parku Krajobrazowym Ujścia Warty – 362 tys. zł,
- zabezpieczenie przeciwpowodziowe miasta Nowa Sól w rejonie basenu portowego – budowa ściany przeciwpowodziowej – 1.200 tys. zł,
- opracowanie dokumentacji projektowej na zadania z zakresu naprawy i modernizacji wałów – 1.077 tys. zł.

województwo łódzkie

Wydatki wykonano w kwocie 1.098 tys. zł, z przeznaczeniem na:

- wykup gruntów pod budowę zbiornika wodnego Smardzew –1.048 tys. zł (w tym kwotę 730 tys. zł ujęto w wykazie wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego)
- dokumentację techniczno – projektową na naprawę i modernizację wałów – Dolina Warty V – 50 tys. zł.

województwo opolskie

Wydatki wykonano w kwocie 2.300 tys. zł, z przeznaczeniem na finansowanie:

- remontu regulacji rzeki Osobłoga w m. Raławice Śląskie – 80 tys. zł,

- naprawę i modernizację wałów (rzeka Mora, Wał Cisek – Dzielniczka, lewostronny wał rzeki Odry) – 2.220 tys. zł

województwo śląskie

Wydatki wykonano w kwocie 1.700 tys. zł, z przeznaczeniem głównie na:

- budowę lewostronnego obwałowania rzeki Odry oraz uporządkowanie i zagospodarowanie międzywała w gminie Rudnik – 688 tys. zł,
- regulację koryta rzeki Stoła, gm. Tarnowskie Góry – opracowanie dokumentacji – 145 tys. zł,
- remont i przebudowę zamknięć szandorowych obwałowania rzeki Ruda w m. Turze – 471 tys. zł.

województwo wielkopolskie

Wydatki wykonano w kwocie 2.481 tys. zł, z przeznaczeniem na następujące zadania inwestycyjne:

- budowa zbiornika Wielowieś Klasztorna na rzece Prośnie - kontynuacja I etapu (dokumentacja, wykup gruntów) – 1.481 tys. zł,
- Polder Dobrów - Radyczny – modernizacja wału lewostronnego rzeki Warty gm. Kościelec, Koło – etap I – 1.000 tys. zł.

województwo zachodniopomorskie

Wydatki wykonano w kwocie 1.600 tys. zł, z przeznaczeniem głównie na:

- odbudowę koryta rzeki i modernizację obwałowania – Ujście Iny – Goleniów (dokumentacja, badania geotechniczne, odbudowa koryta rzeki) – 704 tys. zł,
- odbudowę koryta rzeki w ramach zadania inwestycyjnego – Jaz na rzece Słubi – 638 tys. zł,
- sfinansowanie kosztów dokumentacji projektowo-kosztorysowej oraz modernizację rowu odsiąkowego na dł. 2,8 km w ramach zadania inwestycyjnego - Cedynia – Bielinek, etap II zadanie 1 – 208 tys. zł.

39. Rządowy Program – Fundusz Inicjatyw Obywatelskich

Wykonanie wydatków przeznaczonych na realizację tego programu wyniosło 29.554 tys. zł, co stanowi 98,5% planu po zmianach, z tego w grupie dotacji wykorzystano kwotę 29.236 tys. zł, a w grupie wydatków bieżących kwotę 318 tys. zł.

Zrealizowane dotacje dla organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów wymienionych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, które złożyły

wnioski o dofinansowanie realizowanych zadań w ramach programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich, wyniosły 29.236 tys. zł, tj. 98,7% planu po zmianach, z tego dotacje na realizację zadań zleconych:

- stowarzyszeniom – 8.024 tys. zł,
- fundacjom – 20.055 tys. zł,
- innym jednostkom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych – 1.157 tys. zł.

Wydatki bieżące zrealizowano w wysokości 318 tys. zł, co stanowiło 83,7% planu po zmianach. Niższe wykonanie spowodowane było niższym wykorzystaniem środków przewidzianych w planie po zmianach na finansowanie kosztów związanych z obsługą programu, w tym wynagrodzenia ekspertów, obsługa techniczna i biurowa.

40. Program na rzecz społeczności romskiej w Polsce

Wykonanie wydatków wyniosło 4.698 tys. zł, tj. 94% planu po zmianach, w tym 30 tys. zł zostało ujęte w wykazie wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego.

Wykonawcami zadań wynikających z programu były przede wszystkim jednostki samorządu terytorialnego oraz organizacje i stowarzyszenia romskie.

Program nakierowany jest głównie na działania w sferze edukacji (poprawa wyników nauczania i poprawa frekwencji uczniów pochodzenia romskiego), kultury i zachowanie romskiej tożsamości etnicznej (organizacja dni kultury i koncertów), zdrowia (np. szkolenia, zakup pomocy medycznych i środków higieny) oraz poprawę sytuacji bytowej (m. in. remonty, zakupy mieszkań socjalnych).

Większość środków została wydatkowana poprzez budżety wojewodów - 4.519 tys. zł, głównie wojewody małopolskiego - 1.518 tys. zł i dolnośląskiego - 657 tys. zł.

Ponadto środki były wydatkowane przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w ramach części 42 – Sprawy wewnętrzne (17 tys. zł dla Komendy Policji w Krakowie na zapewnienie bezpieczeństwa i opieki) oraz części 43 – Wyznania religijne i mniejszości narodowe i etniczne (162 tys. zł na dotacje dla stowarzyszeń realizujących zadania edukacyjne).

41. Zagospodarowanie przejętego mienia i rekultywacja terenów zdegradowanych przez wojska Federacji Rosyjskiej

Wykonanie wydatków przeznaczonych na realizację tego programu wyniosło 1.972 tys. zł, co stanowi 98,6 % planu po zmianach.

Program realizowano w ramach następujących części budżetowych:

- część 38 - Szkolnictwo wyższe – 200 tys. zł,
- część 41 - Środowisko – 722 tys. zł,
- część 85/02 - Województwo dolnośląskie – 550 tys. zł, z czego 100 tys. zł stanowią wydatki, które nie wygasają z upływem roku budżetowego,
- część 85/08 - Województwo lubuskie – 250 tys. zł,
- część 85/32 - Województwo zachodniopomorskie – 250 tys. zł.

Środki zostały przeznaczone na realizację następujących celów programu:

- rozminowanie i rekultywację terenów zdegradowanych przez Wojska Federacji Rosyjskiej,
- likwidację skażeń gruntu produktami ropopochodnymi,
- adaptację i modernizację obiektów pokoszarowych na potrzeby mieszkalnictwa, służby zdrowia, pomocy społecznej, oświaty i szkolnictwa wyższego,
- remonty i budowę dróg, mostów i układów komunikacyjnych,
- budowę i modernizację infrastruktury technicznej w zakresie sieci energetycznej, wodociągowej i sanitarnej.

42. Wsparcie finansowe inwestycji realizowanej przez LG Electronics Wrocław Sp. z o.o. w Kobierzycach pod nazwą: Fabryka Urządzeń Gospodarstwa Domowego, w latach 2006-2016

W ustawie budżetowej na rok 2006 nakłady z budżetu państwa zaplanowano w wysokości 5.336 tys. zł. Program ten został ustanowiony przez Radę Ministrów uchwałą nr 229/2005 w dniu 6 września 2005 r. W dniu 27 grudnia 2005 r. RM uchwałą nr 331/2005 uchylili ww. program, ustanawiając program wieloletni pod nazwą "Wsparcie Finansowe inwestycji realizowanej przez LG Electronics Wrocław Sp. z o.o. w Kobierzycach pod nazwą: Fabryka Pralek i Lodówek LG Electronics Wrocław Sp. z o.o., w latach 2006-2011", który na rok 2006 przewidywał nakłady z budżetu państwa w wysokości 9.767 tys. zł. Natomiast uchwałą RM nr 333/2005 z dnia 27 grudnia 2005 r. ustanowiono kolejny program wieloletni dla LG Electronics Wrocław pod nazwą: "Wsparcie finansowe inwestycji realizowanej przez LG Electronics Wrocław Sp. z o.o. w Kobierzycach pod nazwą: Fabryka Telewizorów LCD, w latach 2006-2011", który na rok 2006 przewidywał nakłady z budżetu państwa w wysokości 3.686 tys. zł.

43. Rozwój telekomunikacji i poczty w dobie społeczeństwa informacyjnego

Wykonanie wydatków przeznaczonych na realizację tego programu wyniosło 2.831 tys. zł, co stanowi 94,4% planu po zmianach, w tym kwota 760 tys. zł stanowiła wydatki, które w 2006 r. nie wygasły z upływem roku budżetowego.

Środki przeznaczono na sfinansowanie wydatków związanych z realizacją następujących zadań:

- projektowanie systemów informatycznych dla administracji państwowej - 421 tys. zł,
- przygotowanie koncepcji i kierunków regulacji prawnych dotyczących działalności na rynku komunikacji elektronicznej – 300 tys. zł (w tym wydatki niewygasające 160 tys. zł),
- system monitorowania komputerowych systemów wspomaganie w metrologii (środki w całości ujęto w wydatkach niewygasających) – 264 tys. zł
- opracowywanie i wdrażanie nowych metod pomiarowych - 226 tys. zł,
- prace dotyczące normalizacji i przepisów technicznych radiokomunikacji i telekomunikacji w świetle integracji z UE (środki w całości ujęto w wydatkach niewygasających) - 16 tys. zł,
- rozwój sieci telekomunikacyjnych i sieci następnej generacji – aspekty strukturalne, funkcjonalne, techniczne i normalizacyjne - 190 tys. zł,
- uwarunkowania techniczne i aspekty społeczno-ekonomiczne realizacji koncepcji Ambient Intelligence, jako docelowej architektury dla zintegrowanej w pełni inteligentnej sieci telekomunikacyjnej XXI wieku - 178 tys. zł,
- nowe rodzaje usług telekomunikacyjnych i informatycznych – konwergencja sieci i usług - 174 tys. zł,
- system okresowych raportów dotyczących rozwoju rynku usług pocztowych, konkurencji i podmiotów działających na tym rynku - 146 tys. zł,
- system okresowych raportów dotyczących rozwoju rynku usług telekomunikacyjnych, konkurencji i podmiotów działających na tym rynku - 141 tys. zł,
- uczestnictwo w Polskiej Atomowej Skali Czasu TA(PL) i Temps Atomique International (TAI). Utrzymanie systemów zdalnych porównań atomowych wzorców częstotliwości i skal czasu (środki w całości ujęto w wydatkach niewygasających) - 120 tys. zł,
- techniki teleinformatyczne w transporcie - 119 tys. zł,
- ochrona przed narażeniami elektromagnetycznymi wynikającymi z rozwoju telekomunikacji współczesnej i telekomunikacji nowych generacji – pomiary anten radiokomunikacyjnych i pól elektromagnetycznych - 117 tys. zł,

- wykorzystanie w Polsce europejskiego systemu nawigacyjnego Galileo oraz współudział w jego wdrożeniu do powszechnego użytku na rzecz szeroko pojętej teleinformatyki, telekomunikacji i ratownictwa - 88 tys. zł,
- rozwój usług teleinformacyjnych na obszarach słabo zurbanizowanych - 78 tys. zł,
- monitorowanie stopnia zaawansowania Polski w rozwoju społeczeństwa informacyjnego – ocena wskaźnikowa - 53 tys. zł.

44. Wsparcie finansowe inwestycji realizowanej przez Capgemini Polska Sp. z o.o. w Krakowie pod nazwą: Europejskie Centrum Usług IT i Outsourcingu, w latach 2005 i 2006

Uchwałą Rady Ministrów nr 169/2006 z dnia 2 października 2006 r. odstąpiono od realizacji tego programu.

45. Wsparcie finansowe inwestycji realizowanej przez Ohsung Display Poland Sp. z o.o. w Kobierzycach pod nazwą: Fabryka podzespołów do produkcji ekranów LCD Ohsungdisplay, w latach 2006-2011

Zaplanowaną kwotę środków z budżetu państwa na 2006 r. w wysokości 645 tys. zł wykorzystano w całości, tj. 100% planu po zmianach, w tym kwota 92 tys. zł stanowiła wydatki, które w 2006 r. nie wygasły z upływem roku budżetowego.

Celem programu jest rozwój gospodarczy województwa dolnośląskiego oraz zwiększenie zatrudnienia.

Od początku realizacji inwestycji utworzono 61 nowych miejsc pracy, poniesiono 44.475 tys. zł nakładów inwestycyjnych, natomiast koszty pracy wyniosły 457 tys. zł. Rok 2006 był pierwszym rokiem realizacji programu.

46. Wsparcie finansowe inwestycji realizowanej przez LG Innotek Poland Sp. z o.o. w Kobierzycach pod nazwą: Fabryka podzespołów do produkcji ekranów LCD LG Innotek Poland, w latach 2006-2011

Zaplanowaną kwotę środków z budżetu państwa na 2006 r. w wysokości 1.312 tys. zł wykorzystano w całości, tj. 100% planu po zmianach.

Celem programu jest rozwój gospodarczy województwa dolnośląskiego oraz zwiększenie zatrudnienia.

Od początku realizacji inwestycji utworzono 37 nowych miejsc pracy, poniesiono 63.101 tys. zł nakładów inwestycyjnych, natomiast koszty pracy wyniosły 529 tys. zł. Rok 2006 był pierwszym rokiem realizacji programu.

47. Wsparcie finansowe inwestycji realizowanej przez LG Chem Poland Sp. z o.o. w Kobierzycach pod nazwą: Fabryka Paneli Polaryzacyjnych do Ekranów LCD, w latach 2006-2011

Zaplanowaną kwotę środków z budżetu państwa na 2006 r. w wysokości 1.363 tys. zł wykorzystano w całości, tj. 100% planu po zmianach, w tym kwota 87 tys. zł stanowiła wydatki, które w 2006 r. nie wygasły z upływem roku budżetowego.

Celem programu jest rozwój gospodarczy województwa dolnośląskiego oraz zwiększenie zatrudnienia.

Od początku realizacji inwestycji utworzono 76 nowych miejsc pracy, poniesiono 58.088 tys. zł nakładów inwestycyjnych, natomiast koszty pracy wyniosły 980 tys. zł. Rok 2006 był pierwszym rokiem realizacji programu.

48. Wsparcie finansowe inwestycji realizowanej przez Heesung Electronics Poland Sp. z o.o. w Kobierzycach pod nazwą: Fabryka podzespołów do produkcji ekranów LCD HeeSung Electronics Poland, w latach 2007-2011

W 2006 roku program ten nie był finansowany ze środków budżetu państwa.

49. Wsparcie finansowe inwestycji realizowanej przez Dong Yang Electronics Sp. z o.o. w Kobierzycach pod nazwą: Fabryka podzespołów do produkcji ekranów LCD Dong Yang Electronics, w latach 2006-2011

Zaplanowaną kwotę środków z budżetu państwa na 2006 r. w wysokości 427 tys. zł wykorzystano w całości, tj. 100% planu po zmianach, w tym kwota 309 tys. zł stanowiła wydatki, które w 2006 r. nie wygasły z upływem roku budżetowego.

Celem programu jest rozwój gospodarczy województwa dolnośląskiego oraz zwiększenie zatrudnienia.

Od początku realizacji inwestycji utworzono 55 nowych miejsc pracy, poniesiono 49.846 tys. zł nakładów inwestycyjnych, natomiast koszty pracy wyniosły 1.388 tys. zł. Rok 2006 był pierwszym rokiem realizacji programu.

50. Wsparcie finansowe inwestycji realizowanej przez Lucky SMT Poland Sp. z o.o. w Kobierzycach pod nazwą: Fabryka podzespołów do produkcji ekranów LCD Lucky SMT Poland, w latach 2006-2011

Zaplanowaną kwotę środków z budżetu państwa na 2006 r. w wysokości 298 tys. zł wykorzystano w 100% planu, w tym całość stanowiła wydatki, które w 2006 r. nie wygasły z upływem roku budżetowego.

Ze sprawozdania przekazanego przez inwestora Lucky SMT Poland Sp. z o.o. wynika, iż nie utworzono nowych miejsc pracy, a także nie poniesiono nakładów inwestycyjnych. Rok 2006 był pierwszym rokiem realizacji programu.

51. Wsparcie finansowe inwestycji realizowanej przez PMI Service Center Europe Sp. z o.o. w Krakowie pod nazwą: PMI Service Center Europe, w latach 2006-2009

Uchwałą Rady Ministrów nr 5/2007 z dnia 16 stycznia 2007 r. odstąpiono od realizacji tego programu.

3.7. Wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej w 2006 r.

W roku 2006 zatrudnienie i wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych objętych przepisami ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej kształtowały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	a - Budżet wg ustawy budżetowej b - Wykonanie wg Rb-70 ^{1/}	Zatrudnienie ^{2/}	WYNAGRODZENIA w tys. zł		
			OGÓLEM	z tego: Wynagrodzenia łącznie z podwyżkami	Dodatkowe wynagrodzenia roczne ^{3/}
1		2	3	4	5
OGÓLEM	a ^{4/}	379.702	17.611.981	16.305.264	1.306.717
	b	350.312	17.128.466	15.945.803	1.182.663
OSOBY NIEOBJĘTE MNOŻNIKOWYMI SYSTEMAMI WYNAGRODZEŃ	a		2.963.504	2.738.113	225.391
	b		2.964.687	2.762.866	201.821
CZŁONKOWIE KORPUSU SŁUŻBY CYWILNEJ	a	118.500	4.616.145	4.266.453	349.692
	b	107.359	4.581.183	4.280.913	300.270
OSOBY ZAJMUJĄCE KIEROWNICZE STANOWISKA PAŃSTWOWE	a	235	35.096	35.096	
	b	239	38.643	38.643	
ETATOWI CZŁONKOWIE SAMORZĄDOWYCH KOLEGIÓW ODWOŁAWCZYCH	a	486	44.581	41.571	3.010
	b	464	44.651	41.780	2.871
FUNKCJONARIUSZE SŁUŻBY CELNEJ	a	14.203	599.859	555.096	44.763
	b	13.793	593.910	555.886	38.024
ZOŁNIERZE ZAWODOWI I FUNKCJONARIUSZE	a	238.351	8.663.499	8.020.969	642.530
	b	221.818	8.343.010	7.741.314	601.696
SĘDZIOWIE DELEGOWANI DO MINISTERSTWA SPRAWIEDLIWOSCI LUB INNEJ JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ PODLEGŁEJ MINISTROWI SPRAWIEDLIWOŚCI ALBO PRZEZ NIEGO NADZOROWANEJ, PROKURATORZY ORAZ ASESORZY I APLIKANCI PROKURATORSKY	a	6.286	551.617	513.016	38.601
	b	6.161	526.598	491.077	35.521
EKSPERCI, ASESORZY I APLIKANCI EKSPERSKY URZĘDU PATENTOWEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ	a	170	10.403	9.718	685
	b	157	10.074	9.451	623
PRACOWNICY RZĄDOWEGO CENTRUM LEGISLACJI	a	127	11.230	10.337	893
	b	119	11.202	10.396	806
ETATOWI CZŁONKOWIE KOLEGIÓW REGIONALNYCH IZB OBRACHUNKOWYCH	a	236	14.909	13.757	1.152
	b	202	14.508	13.477	1.031

^{1/} sprawozdanie Rb-70 kwartalne o zatrudnieniu i wynagrodzeniach, które nie obejmuje cz. 57-ABW i cz. 59-AW,

^{2/} zatrudnienie dot. tylko osób objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń,

^{3/} dla żołnierzy dodatkowe uposażenie roczne, a dla funkcjonariuszy – nagroda roczna,

^{4/} łącznie z rezerwami celowymi: planowane zatrudnienie – 1.108 osób, wynagrodzenia w wysokości – 101.138 tys. zł.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw, w ustawie budżetowej na rok 2006 zaplanowano dla państwowej sfery budżetowej kwoty bazowe dla osób objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń w poszczególnych grupach pracowniczych przy przyjęciu, planowanego w ustawie budżetowej, średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, wynoszącego 101,5%.

W ustawie budżetowej zaplanowano dla państwowych jednostek budżetowych, w podziale na części i działy klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych oraz na poszczególne grupy osób:

- limity zatrudnienia dla 378.594 osób i w rezerwach celowych - 1.108 osób (łącznie – 379.702 osób),
- wynagrodzenia w wysokości 17.510.843 tys. zł i w rezerwach celowych 101.138 tys. zł (łącznie z rezerwami celowymi - 17.611.981 tys. zł).

Wynagrodzenia w rezerwach celowych dotyczyły rezerw:

- na dofinansowanie kosztów wdrażania reformy oświaty oraz zakładowego funduszu świadczeń socjalnych dla nauczycieli emerytów i rencistów - 500 tys. zł,
- na zmiany organizacyjne i nowe zadania (w tym na skutki przechodzące z 2005 r.) - 24.429 tys. zł,
- środki na szkolenia i wynagrodzenia na nowe mianowania dla 3000 urzędników służby cywilnej oraz skutki przechodzące z 2005 r. - 20.414 tys. zł,
- na zwiększenie wynagrodzeń przeznaczonych na wypłaty wynagrodzeń dla osób odwołanych z kierowniczych stanowisk państwowych, a także nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych i odpraw w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy oraz ekwiwalentów za nie wykorzystany urlop wypoczynkowy dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, dla pracowników jednostek organizacyjnych stanowiących wyodrębnioną część budżetową, w których limit zatrudnienia nie przekracza 50 osób, wraz z pochodnymi od wynagrodzeń - 3.373 tys. zł,
- na wzrost zatrudnienia w Służbie Więziennej - 2.422 tys. zł,
- na koszty utworzenia i funkcjonowania nowych urzędów i jednostek organizacyjnych, w tym "Urząd Antykorupcyjny" - 50.000 tys. zł.

W ciągu roku wprowadzono następujące zmiany:

1. Z rezerw uruchomiono ogółem:
  - wynagrodzenia w wysokości 64.753 tys. zł,
  - limity zatrudnienia dla 447,13 osób.

Nieuruchomienie w pełnej wysokości wynagrodzeń z rezerw wynikało w szczególności:

- z późniejszego niż planowano zwiększenia limitów zatrudnienia tj. nie od 1 stycznia, a w terminach późniejszych (rezerwa płacowa na zmiany organizacyjne i nowe zadania (w tym na skutki przechodzące z 2005 r.)),
- z niższego niż zakładano mianowania urzędników służby cywilnej. W wyniku przeprowadzonego postępowania kwalifikacyjnego mianowano urzędnikami służby cywilnej 1845 osób (środki na szkolenia i wynagrodzenia na nowe mianowania zaplanowano dla 3000 urzędników służby cywilnej oraz skutki przechodzące z 2005 r.),
- z utworzenia w późniejszym terminie, niż pierwotnie zakładano, Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa - 1 marzec, Centralnego Biura Antykorupcyjnego – 24 lipiec, Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej - 1 lipiec (koszty utworzenia i funkcjonowania nowych urzędów i jednostek organizacyjnych, w tym "Urząd Antykorupcyjny").

Zmniejszono uposażenia dla żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy o kwotę 10.166 tys. zł oraz limity zatrudnienia o 8 osób w wyniku przeniesienia środków, zgodnie z art. 10a ww. ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r., z tego:

- zmniejszono zatrudnienie o 8 osób w wyniku przeniesienia środków w wysokości 454 tys. zł w części 42 – Sprawy wewnętrzne, na sfinansowanie od 1 września 2006 r. uposażeń oraz pozostałych należności 24 funkcjonariuszy zatrudnionych w pięciu komendach powiatowych (miejskich) PSP województwa mazowieckiego,
- zmniejszono uposażenia w wysokości 9.712 tys. zł, w związku z przesunięciem środków na wydatki związane z wypłatą świadczeń pieniężnych przysługujących przez okres roku żołnierzom zawodowym zwolnionym ze służby wojskowej. Nastąpił bowiem znacznie wyższy niż planowano poziom zwolnień żołnierzy zawodowych ze służby wojskowej.

Ponadto przesunięto środki na uposażenia z części 29 – Obrona narodowa do innych resortów i województw, w związku z koniecznością sfinansowania, nie ujętych na etapie planowania budżetowego na 2006 r. skutków przechodzących z 2005 r., podwyższenia stawek dodatku za długoletnią służbę wojskową od dnia 1 października 2005 r. dla żołnierzy zawodowych pełniących służbę poza Ministerstwem Obrony Narodowej, w tym w wojewódzkich inspektoratach nadzoru budowlanego. Przesunięcie wydatków pomiędzy działami w MON wynikało ze zmian restrukturyzacyjnych w resorcie obrony narodowej.

3. Wprowadzono zmiany polegające na przeniesieniu wynagrodzeń i limitów zatrudnienia między częściami i działami.

Zmiany te zostały dokonane zgodnie z rozporządzeniami Prezesa Rady Ministrów:

- a) z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie przeniesienia planowanych wydatków budżetowych oraz limitów zatrudnienia i kwot wynagrodzeń między częściami budżetu państwa określonych w ustawie budżetowej na rok 2006 (Dz.U. Nr 59 poz. 412) – zgodnie z którym przeniesiono 4.944 tys. zł z części 47 – Rządowe Centrum Studiów Strategicznych do części 16 - Kancelaria Prezesa Rady Ministrów i części 34 - Rozwój regionalny,
- b) z dnia 27 września 2006 r. w sprawie dokonania przeniesień planowanych dochodów i wydatków oraz limitów zatrudnienia i kwot wynagrodzeń określonych w ustawie budżetowej na rok 2006 (Dz. U. Nr 172, poz. 1234) - zgodnie z którym zmniejszono limity zatrudnienia o 114,52 osoby oraz przeniesiono wynagrodzenia w kwocie 9.917 tys. zł z części 48 - Komisji Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych i części 69 - Komisji Papierów Wartościowych i Giełd do części 70 - Komisja Nadzoru Finansowego, w związku ze zniesieniem tych jednostek zgodnie z ustawą z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym.
- c) dnia 17 listopada 2006 r. w sprawie dokonania przeniesień planowanych dochodów i wydatków budżetowych oraz limitów zatrudnienia i kwot wynagrodzeń określonych w ustawie budżetowej na rok 2006 (Dz. U. Nr 207, poz. 1529) – zgodnie z którym przeniesiono 939 tys. zł z części 51 – Urząd Służby Cywilnej do części 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.

Zasadniczy wpływ na zwiększenie planu wydatków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów miały zmiany prawne i organizacyjne, jakie na przestrzeni 2006 r. zaszły w administracji państwowej. Zmiany te spowodowały, że znacznie zwiększył się zakres zadań realizowanych przez KPRM.

Na podstawie ustawy z dnia 17 lutego 2006 r. w sprawie likwidacji Rządowego Centrum Studiów Strategicznych z dniem 1 kwietnia 2006 r. wykonywane dotychczas przez RCSS zadania i kompetencje z zakresu m.in.:

- sporządzania ocen skutków społeczno-gospodarczych projektowanych regulacji ,
  - opracowywania ocen międzynarodowych uwarunkowań sytuacji kraju oraz długofalowych koncepcji polityki zagranicznej,
  - opracowywania ocen funkcjonalności struktur państwa i sprawności ich działania,
- stały się zadaniami realizowanymi przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

Natomiast na podstawie ustawy z dnia 24 sierpnia 2006 r. o służbie cywilnej z dniem 26 października 2006 r. zlikwidowany został Urząd Służby Cywilnej, a jego zadania i kompetencje stały się zadaniami Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

W związku z powyższym, zadania z zakresu służby cywilnej realizuje z upoważnienia Prezesa Rady Ministrów, Szef KPRM, w tym w szczególności:

- nadzoruje przestrzeganie zasad służby cywilnej,

- kieruje procesami zarządzania kadrami w służbie cywilnej,
- planuje i nadzoruje wykorzystanie środków finansowych na wynagrodzenia i szkolenia członków korpusu służby cywilnej.

4) Zmniejszono środki na wynagrodzenia o 3.900 tys. zł w Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa i przeznaczono na utworzenie rezerwy na sfinansowanie zobowiązań wymagalnych Skarbu Państwa.

W wyniku powyższych zmian plan po zmianach centralnych dla pracowników państwowych jednostek budżetowych wyniósł:

- zatrudnienie 378.918,61 osoby (tj. w stosunku do ustawy budżetowej uległ zmniejszeniu o 783,39 osób),
- wynagrodzenia 17.561.530 tys. zł (tj. w stosunku do ustawy budżetowej uległy zmniejszeniu o 50.451 tys. zł).

Zgodnie ze sprawozdaniem Głównego Urzędu Statystycznego (Rb-70 kwartalne o zatrudnieniu i wynagrodzeniach), które nie obejmuje pracowników Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, w państwowych jednostkach budżetowych zatrudnienie wyniosło 464.046 osób (w tym 350.312 osób objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń), wynagrodzenia - 17.128.466 tys. zł, a przeciętne wynagrodzenie - 3.075,93 zł.

Ww. przeciętne wynagrodzenie w porównaniu z rokiem ubiegłym (2.953,18 zł) wzrosło o 4,16 % pomimo, że planowany w ustawie budżetowej wskaźnik wzrostu wynagrodzeń wyniósł 101,5%. Wyższy od planowanego wzrost wynagrodzeń wynika między innymi z tytułu:

- naliczenia wyższego niż w 2005 r. dodatkowego wynagrodzenia rocznego,
- skutków przechodzących rezerw celowych rozdysponowanych w roku 2005,
- rozdysponowania nowych rezerw celowych,
- wypłaconych nagród i zapomóg żołnierzom zawodowym,
- wzrostu wynagrodzeń, z tytułu wzrostu zatrudnienia o 2249 żołnierzy zawodowych w ramach "Programu przebudowy i modernizacji technicznej Sił Zbrojnych w latach 2001-2006",
- skutków przechodzących podwyższenia mnożników prokuratorów od 1 listopada 2005 r.,
- podwyższenia uposażeń funkcjonariuszy więziennictwa,
- skutków przechodzących podwyższenia wynagrodzeń od 1 lipca 2005 r. w Policji i Straży Granicznej.

Rozdział 4

Rozliczenia z Unią Europejską

Członkostwo Polski w Unii Europejskiej związane jest z włączeniem Polski do systemu finansowego UE, obejmującego przede wszystkim budżet ogólny UE. Budżet ten, akceptowany corocznie przez władzę budżetową UE (Rada i Parlament Europejski) na wniosek Komisji Europejskiej, mieści się w ramach wieloletniego planu finansowego UE – perspektywy finansowej. Wysokość polskiej składki do budżetu UE oraz wysokość potencjalnych transferów do Polski jest ograniczona limitami wyznaczonymi w perspektywie finansowej, a doprecyzowanymi w rocznych budżetach UE. Szereg wypłat z budżetu UE na rzecz Polski została także określona w Traktacie Akcesyjnym. Ustalenia te dotyczą głównie lat 2004-2006 (wyjątkiem jest tu poziom dopłat bezpośrednich w rolnictwie, wyznaczony na lata 2004-2013). Rok 2006 był ostatnim rokiem perspektywy finansowej tzw. Agendy 2000 obejmującej lata 2000-2006.

Bilans środków, które napłynęły do Polski z UE oraz przekazanych do budżetu UE w 2006r. przedstawia poniższe zestawienie.

Treść	w tys. zł*	
	ustawa/planowany napływ środków	wykonanie/faktyczny napływ środków
1	2	3
I. ŚRODKI PRZEKAZANE PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ	22.621.391	20.453.492
1. Specjalne ryczałtowe kwoty na poprawę płynności budżetowej (dochody budżetu państwa)	2.043.282	1.984.660
2. Instrument finansowy Schengen (dochody budżetu państwa)	423.777	403.074
3. Programy przedakcesyjne		
- PHARE	1.209.534	865.801
- ISPA	1.682.939	1.032.326
4. Program Transition Facility	137.283	99.562
5. Programy realizowane z udziałem funduszy strukturalnych	8.510.796	6.329.303
6. Projekty realizowane z udziałem środków z Funduszu Spójności	555.149	996.094
7. Zadania wynikające ze Wspólnej Polityki Rolnej	8.058.631	8.355.672
8. Pozostałe transfery	-	387.000
II. ŚRODKI PRZEKAZANE DO BUDŻETU UE	9. 801.322	9.852.633
1. Środki własne Unii Europejskiej(składka do budżetu UE)	9. 801.322	9.836.873
2. Inne	-	15.760
III. RÓŻNICA (I-II)	12.820.069	10.600.859

* prognoza wpływów przeliczona zgodnie ze średnim kursem PLN/EUR prognozowanym w Ustawie budżetowej na 2006 r. (3,97), zaś faktyczny napływ środków przeliczony z euro na złote po średnim kursie NBP za 2005 r. (3,8951, lub po faktycznym kursie wykorzystanym do przewalutowania środków z euro na złote).

Środki przekazane przez UE były o 10.600.859 tys. zł wyższe od przetransferowanych do budżetu UE w związku z członkostwem Polski w UE – głównie z tytułu składki do budżetu UE.

Specjalne ryczałtowe kwoty na poprawę płynności budżetowej

W części Środki własne Unii Europejskiej, dochody z tytułu otrzymanych z Unii Europejskiej kwot specjalnych ryczałtowych na poprawę płynności budżetowej zaplanowano na 2006 r. kwotę 2.043.282 tys. zł. Instrument ma na celu niwelowanie negatywnych skutków dla budżetu państwa związanych z niedopasowaniem czasowym i strukturalnym przepływów kasowych między budżetem Polski a budżetem UE. Zaplanowana w ustawie budżetowej kwota stanowi równowartość 514.292.712 euro. Do przeliczenia przyjęto prognozowany średni na 2006 r. kurs 3,9729 PLN/EUR. Instrument był przekazywany na rachunek Polski w równych, miesięcznych ratach w wysokości 42.857.726 euro. Wpłata była automatycznie przeliczana na PLN przez NBP według kursu kupna z dnia dokonania operacji.

Wykonanie dochodów w 2006 r. na poziomie 97,1% wynika z niższego niż przyjęty do prognozy dochodów kursu walut w ciągu roku. Średni kurs EUR/PLN w okresie styczeń – grudzień 2006 r. wyniósł 3,8590 PLN/EUR. Obniżenie kursu planowanego w stosunku do przyjętego jako średni w ciągu roku 2006 wyniosło 3%.

Instrument finansowy Schengen

Zgodnie z wynikami negocjacji akcesyjnych Polska otrzymała w latach 2004-2006 dodatkowe środki w ramach instrumentu finansowego Schengen jako tymczasowy instrument pomocy dla państw członkowskich, w celu finansowania działań wdrażających dorobek prawny z Schengen, tj. przede wszystkim przygotowania Polski do wypełniania postanowień Układu z Schengen i Konwencji Wykonawczej Schengen.

Do finansowania w ramach środków Schengen kwalifikują się następujące rodzaje działań:

- inwestycje w budowę, odnowienie lub polepszenie stanu infrastruktury na przejściach granicznych oraz powiązanych z nimi budynków,
- inwestycje we wszelkiego rodzaju sprzęt operacyjny (np. sprzęt laboratoryjny, narzędzia wykrywające, sprzęt komputerowy oraz oprogramowanie dla Systemu Informacyjnego Schengen SIS II, środki transportu),
- szkolenie straży granicznych,
- wsparcie kosztów logistyki oraz operacji.

Polska otrzymała od Komisji Europejskiej łącznie 313.874.505,5 euro, w tym:

- w roku 2004 - 103.351.872,4 euro. Środki w wysokości 421.158.880,1 zł wpłynęły na dochody budżetu państwa,
- w roku 2005 - 103.858.296 euro. Środki w wysokości 396.011.682,6 zł wpłynęły na dochody budżetu państwa,
- w roku 2006 - 106.664.337,1 euro. Środki w wysokości 403.073.863,4 zł wpłynęły na dochody budżetu państwa.

Projekty realizowane w ramach IF Schengen mogą być w 100% finansowane ze środków UE. Środki mają być wykorzystane w ciągu 3 lat od daty pierwszej płatności, która nastąpiła w grudniu 2004 r.

Środki niewykorzystane lub wydane w sposób nieuzasadniony podlegają zwrotowi do KE.

Środki na finansowanie programów i projektów

Środki pochodzące z programów realizowanych ze środków Unii Europejskiej (załącznik Nr 7), ujmowane były w ustawie budżetowej na rok 2006 na podstawie art. 99 ust. 2 pkt 9 i pkt 10 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych.

W ustawie budżetowej na rok 2006 załącznik Nr 7 obejmował:

- 1) wykaz realizowanych programów pomocy przedakcesyjnych w podziale na program Phare, ISPA (Fundusz Spójności),
- 2) Program Transition Facility (Środki Przejściowe),
- 3) wykaz programów, które są realizowane z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w podziale na sektory środowiska oraz transportu.

Wykaz realizowanych programów pomocy przedakcesyjnych w podziale na program Phare, ISPA (Fundusz Spójności)

Z programów Phare z lat 2001-2003 realizowanych w 2006 r. planowano napływ i wydatkowanie środków w roku 2006 w wysokości 304.668 tys. euro (1.209.534 tys. zł), natomiast faktycznie wpłynęło 222.280 tys. euro (865.801 tys. zł), przy czym wykorzystano 314.344 tys. euro (1 224.400 tys. zł), co stanowi 103,2% planu.

Wydatkowanie środków pochodzących ze źródeł zagranicznych nie podlegających zwrotowi oraz środków przeznaczonych na współfinansowanie programów realizowanych z bezzwrotnej pomocy zagranicznej nie jest ograniczone upływem roku budżetowego. Ponadto na stan rachunku w NBP mają wpływ odsetki od postawionych do dyspozycji środków zagranicznych. Jednocześnie w zależności od tempa realizacji poszczególnych programów i terminowości napływu środków zagranicznych Minister Finansów w uzgodnieniu z Komisją Europejską może dokonywać przesunięć środków pomiędzy programami.

W ramach programu ISPA (Fundusz Spójności) planowano napływ i wydatkowanie środków bezzwrotnych w 2006 r. w wysokości 423.914 tys. euro (1.682.939 tys. zł), z tego w ramach ISPA Środowisko (Fundusz Spójności) 194 810 tys. euro i ISPA Transport (Fundusz Spójności) 229.104 tys. euro. Natomiast faktycznie na program ISPA (Fundusz Spójności) wpłynęły środki w wysokości 265.032 tys. euro (1.032.326 tys. zł), a wykorzystano 313.099 tys. euro (1 219.552 tys. zł), co stanowi 74% planu.

W ramach programów Phare oraz ISPA (Fundusz Spójności) wystąpiło większe wykorzystanie środków niż faktyczny ich napływ w 2006 r., co wynikało z faktu, że wydatkowano środki, które napłynęły jeszcze w roku poprzednim.

Natomiast niższa realizacja wydatków w 2006 r. w porównaniu do planu w projektach Phare i ISPA wynikała przede wszystkim z długo trwających procedur formalnoprawnych, przetargowych oraz z trudności w zawieraniu kontraktów i podpisywaniu umów.

Niskie wykorzystanie środków w projektach ISPA Środowisko i Transport (Fundusz Spójności) wynika również z niskiego stopnia wykonania zadań, za które płatności ze środków UE mogą nastąpić dopiero po wykonaniu robót.

W ustawie budżetowej na rok 2006 planowano napływ i wydatkowanie środków bezzwrotnej pomocy Unii Europejskiej ogółem w wysokości 728.582 tys. euro, co wg przyjętego w ustawie budżetowej na rok 2006 przelicznika PLN/EUR 3,97 miało stanowić 2.892.473 tys. zł.

Faktyczny napływ tych środków wyniósł 487.312 tys. euro, tj. 66,8%, a wydatkowanie 627.443 tys. euro, co wg kursu średniorocznego NBP z 2006 r. (3,8951 zł) wynosi 2.443.953 tys. zł, a wg kursu planowanego w ustawie budżetowej na rok 2005 (3,97 zł) – 2.490.949 tys. zł, tj. 86,1% wielkości planowanej.

Poniższe zestawienie określa, które programy, ze względu na opóźnienia w realizacji, spowodowały zmniejszenie wykorzystania środków o 101.139 tys. euro.

Program	Planowane wpływy wg ustawy budżetowej na rok 2006	Wpływy na rachunek Narodowego Funduszu w 2006 r.	Planowane wydatki wg ustawy budżetowej na rok 2006	Wydatki w 2006 r.
	tys. euro			
Phare 2001	0	0	0	4 595
Phare 2002	26.503	57.262	26.503	62.914
Phare 2003	278.165	165.018	278.165	246.835
Phare ogółem	304.668	222.280	304.668	314.344
ISPA/Fundusz Spójności	423.914	265.032	423.914	313.099
Ogółem środki UE	728.582	487.312	728.582	627.443

Program Transition Facility (Środki Przejściowe)

W ramach programu Transition Facility (Środki Przejściowe) planowano napływ i wydatkowanie środków bezzwrotnych w 2006 r. w wysokości 34.580. tys euro (137.283 tys. zł), natomiast faktycznie wpłynęło 25.561 tys. euro (99.562 tys. zł), a wykorzystano 15.385 tys. euro (59.926 tys. zł), co stanowi 44,5% planu. Nieosiągnięcie planowanych wydatków wynika z tempa realizacji projektów.

Wykaz programów, które są realizowane z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w podziale na sektory środowiska oraz transportu

W ustawie budżetowej na rok 2006 w ramach programów realizowanych z udziałem funduszy strukturalnych przewidywano wykorzystanie środków w 2006 r. w wysokości 2.143.777 tys. euro (8.510.796 tys. zł). Natomiast w 2006 r. faktycznie uzyskano środki z Unii Europejskiej w wysokości 1.624.940 tys. euro (6.329.303 tys. zł), a wykorzystano 2.168.601 tys. euro (8.446.918 tys. zł), co stanowi 101% planu.

Wykorzystanie środków w ramach poszczególnych programów kształtowało się w sposób następujący:

- Program Operacyjny Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw – 356.315 tys. euro,
- Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich – 411.209 tys. euro,
- Program Operacyjny Transport – 266.640 tys. euro,
- Program Operacyjny Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich – 293.563 tys. euro,
- Program Operacyjny Rybołówstwo i przetwórstwo ryb – 38.593 tys. euro,
- Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego – 735.618 tys. euro,
- Program Operacyjny Pomoc techniczna – 5.004 tys. euro,
- Inicjatywa Wspólnotowa EQUAL – 19.878 tys. euro,
- Inicjatywa Wspólnotowa INTERREG – 41.781 tys. euro.

W ramach Funduszu Spójności przewidywano napływ środków w wysokości 139.836 tys. euro (555.149 tys. zł). W 2006 r. wpłynęło 255.730 tys. euro (996.094 tys. zł), a wykorzystano 240.328 tys. euro (936.102 tys. zł) co stanowi 171% planu i wykorzystanie na poziomie 94% w stosunku do środków faktycznie uzyskanych.

Zadania w zakresie Wspólnej Polityki Rolnej

Prefinansowanie

W roku 2006 na prefinansowanie wspólnej polityki rolnej (WPR) została zaplanowana kwota rozchodów budżetu państwa w wysokości 8.578.870 tys. zł, środki te ujęte zostały w załączniku nr 15 do ustawy budżetowej na rok 2006.

Powyższą kwotę planowano przeznaczyć na sfinansowanie jednolitej płatności obszarowej (JPO) – 2.753.498 tys. zł, Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) – 4.503.415 tys. zł oraz interwencji rynkowej – 1.321.957 tys. zł.

Na podstawie umów o pożyczkę, zawartych w roku 2005 pomiędzy agencjami płatniczymi a Ministrem Finansów – od 2 stycznia 2006 r. rozpoczęto przekazywanie środków z rozchodów budżetowych na prefinansowanie zadań WPR, które refunduje Komisja Europejska ze środków Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (SG EFOiGR).

W trakcie wykonywania budżetu, w okresie od 1 stycznia 2006 r. do 31 grudnia 2006 r. zaistniały następujące okoliczności, które spowodowały zwiększenie kwoty rozchodów:

- 1) znacznie zwiększony poziom wypłat płatności bezpośrednich za rok 2006 w grudniu br. (ponad 38%) wynikający z mającej miejsce w roku 2006 suszy i konieczności realizacji uchwały Rady Ministrów Nr 129/2006 z dnia 1 sierpnia 2006 r., która zobowiązała ARiMR do wypłaty, w pierwszej kolejności, w powiatach dotkniętych suszą, a także zintensyfikowania tych wypłat;
- 2) niższe od prognozowanego na etapie tworzenia projektu budżetu na rok 2006, wykonanie płatności obszarowych przez ARiMR w roku 2005, które spowodowało przeniesienie niezrealizowanych płatności na rok 2006 (ARiMR nie rozpoczęła płatności bezpośrednich w październiku 2005 r., a w grudniu wypłacono 15% płatności bezpośrednich wobec zakładanych 30%);
- 3) koperta jednolitej płatności obszarowej za rok 2006 oraz kurs referencyjny, zostały określone przez KE na poziomie wyższym niż planowany w 2005 r. - na etapie przygotowań projektu ustawy budżetowej na rok 2006.

W wyniku powyższych okoliczności wykonanie roku 2006 w stosunku do planu wzrosło o 2.223.662 tys. zł do kwoty 10.802.532 tys. zł, z tego na sfinansowanie: jednolitej płatności obszarowej oraz działania „Pomoc - pomidory do przetworzenia”- 4.238.607 tys. zł, Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich - 5.206.039 tys. zł oraz interwencji rynkowej - 1.357.885 tys. zł.

Zestawienie rozchodów budżetowych na prefinansowanie Wspólnej Polityki Rolnej w 2006 r.:

Wyszczególnienie	w tys. zł		
	Plan 2006	Wykonanie	3:2
1	w tys. zł		%
	2	3	4
Agencja Rynku Rolnego (interwencja rynkowa)	1.321.957	1.357.885	1,0272
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (płatności obszarowe oraz działanie „Pomoc-pomidory do przetworzenia”)	2.753.498	4.238.607	1,5394
Plan Rozwoju Obszarów Wiejskich	4.503.415	5.206.039	1,1560
RAZEM	8.578.870	10.802.532	1,2592

Transfery z UE w zakresie Wspólnej Polityki Rolnej

Plan Rozwoju Obszarów Wiejskich

W roku 2006 Plan Rozwoju Obszarów Wiejskich finansowany był z tzw. płatności pośrednich PROW, które niezwłocznie po wpłynięciu na rachunek do obsługi środków pochodzących z SG EFOiGR w NBP przekazywane były na przychody budżetu państwa. Środki te tworzyły tzw. „rachunek finansowania” z którego realizowane były płatności PROW. W sytuacji wyczerpania środków z „rachunku finansowania” płatności PROW były przejściowo prefinansowane z rozchodów budżetu państwa. Prefinansowanie to było refundowane kwotą środków „płatności pośredniej”, zaś pozostałe środki tej płatności odnawiały rachunek finansowania.

W 2006 r. z tytułu płatności pośrednich do Polski wpłynęły trzy transze środków w łącznej kwocie 3.646.357 tys. zł, w następujących ratach:

- 281.553 tys. euro, przekazane do budżetu państwa w kwocie stanowiącej równowartość 1.101.324 tys. zł,
- 589.107 tys. euro, przekazane do budżetu państwa w kwocie stanowiącej równowartość 2.308.830 tys. zł,
- 278.895 tys. euro, przekazane do budżetu państwa w części stanowiącej refundację przejściowego prefinansowania zadań PROW w wysokości 62.208 tys. euro – równowartość 236.203 tys. zł¹.

¹ Pozostała kwota trzeciej płatności pośredniej w wysokości 216.687 tys. euro stanowiąca równowartość 821.048 tys. zł wpłacona została – zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych zmienionej ustawą z dnia 8 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 249, poz. 1832) – na dochody budżetu państwa w roku 2007.

Zgodnie z art. 7 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) Nr 1258/99 z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej – zaliczkowa refundacja wydatków poniesionych na prefinansowanie jest wypłacana „Państwu Członkowskiemu” do 3 dnia roboczego drugiego miesiąca następującego po miesiącu, w którym poniesiono wydatki na prefinansowanie.

W roku 2006 na rachunek Ministra Finansów do obsługi środków pochodzących z SG EFOiGR w NBP wpłynęły środki w łącznej kwocie 993.477 tys. euro, z tytułu zaliczkowej refundacji wydatków poniesionych na prefinansowanie wspólnej polityki rolnej. Środki te stanowiły równowartość 3.845.348 tys. zł i zostały przekazane na rachunek przychodów budżetowych (wg kursów dziennych obowiązujących w Narodowym Banku Polskim w dniu, w którym Ministerstwo Finansów mogło dysponować tymi środkami).

Ponadto do Polski wpłynęły środki stanowiące dodatnie różnice kursowe lub dodatnie różnice kosztów finansowych i technicznych w wysokości 11.101 tys. euro. ich równowartość, stanowiąca 42.919 tys. zł wpłacona została na rachunek dochodów budżetowych (wg kursów dziennych obowiązujących w Narodowym Banku Polskim w dniu, w którym Ministerstwo Finansów mogło dysponować tymi środkami).

Dodatkowo Polska otrzymała środki z tytułu wspólnotowego finansowania zadań weterynaryjnych (kwota 1.578 tys. euro), które - z uwagi na przyjęty system finansowania wszystkich zadań weterynaryjnych z wydatków budżetowych – zasilili dochody budżetowe.

Łączne transfery z Unii Europejskiej do Polski, przekazane do budżetu państwa w roku 2006 z tytułu wspólnej polityki rolnej – wyniosły 1.937.446 tys. euro co stanowi równowartość 7.534.624 tys. zł. Dodatkowo na rachunek przychodów budżetowych Agencja Rynku Rolnego przekazała kwotę 993.574 tys. zł z tytułu sprzedaży zapasów interwencyjnych UE. Kwota ta stanowi element rozliczeń pożyczki na prefinansowanie zadań WPR.

Różnice kursowe w ramach Wspólnej Polityki Rolnej

Ujemne różnice kursowe oraz ujemne różnice kosztów finansowych, związane z realizacją wspólnej polityki rolnej w kwocie 55.860 tys. zł obciążają budżet państwa.

Wydatki z budżetu państwa na realizację Wspólnej Polityki Rolnej

Wydatki na realizację wspólnej polityki rolnej zostały zaplanowane w rezerwach celowych w poz. 10 ustawy budżetowej na 2006 r. w kwocie 2.200.000 tys. zł.

Środki te okazały się niewystarczające między innymi ze względu na przewidywany, zwiększony poziom wypłat płatności bezpośrednich za rok 2006 w grudniu ubiegłego roku, który wynikał między innymi z klęski suszy i konieczności realizacji podjętej w związku z nią uchwały Rady Ministrów Nr 129/2006 z dnia 1 sierpnia 2006 r.

W świetle powyższego zaistniała konieczność znacznego zwiększenia poziomu wypłat płatności bezpośrednich w grudniu 2006 r. (poziom wypłat wyniósł ponad 38%) a wobec tego zostały również podjęte decyzje dotyczące dodatkowego zwiększenia rezerwy z przeznaczeniem na realizację płatności w ramach wspólnej polityki rolnej za rok 2006 r.. Łączny limit wydatków na wspólną politykę rolną został dodatkowo zwiększony, decyzjami Ministra Finansów, o kwotę ogółem 950.598 tys. zł i ukształtował się na poziomie 3.150.598 tys. zł.

Podział zwiększonych limitów wydatków na zadania i ich realizację w 2006 r. przedstawia poniższe zestawienie:

w tys. zł

Wykorzystanie środków z rezerw celowych w roku 2006					
limit wg ustawy (poz. 10 rezerw celowych): 2 200 000					
wyszczególnienie:	Uzupełnienie krajowe płatności obszarowych	Współfinansowanie PROW	Wstępnie uznane gr. producentów owoców i warzyw	VAT, pomocja, miód, skrobia i tytoń	Wspólna polityka rybacka
Plan środków do uruchomienia z poz 10 rezerw celowych	808 483	1 125 000	2 318	263 437	762
	2 200 000				
dodatkowe środki - (rezerwa celowa nr 10)					
Łączne środki uruchomione z poz. 10 rezerw celowych	742 031	0	0	0	0
	2 942 031				
Kwoty uruchomione na poszczególne działania:	1 550 514	1 125 000	2 318	263 437	762
dodatkowe środki - rezerwa celowa nr 11					
Razem środki z rezerw celowych na realizację WPR	208 567	0	0	0	0
	3 150 598				
Kwoty uruchomione na poszczególne działania - RAZEM 2006	1 759 081	1 125 000	2 318	263 437	762

Niezależnie od powyższego należy dodać, że oprócz kwoty 3.150.598 tys. zł wydatkowanej z rezerw celowych, środki na realizację WPR w roku 2006 pochodziły również z wydatków, które nie wygasły z upływem roku 2005, w wysokości 1.978.856 tys. zł.

Dochody wynikające z WPR w części związanej z transferami z UE

Dochodami związanymi z realizacją WPR w części dotyczącej transferów z UE były w roku 2006 dodatnie różnice kursowe, dodatnie różnice kosztów finansowych i technicznych w ramach interwencji rynkowych oraz środki UE na realizację zadań weterynaryjnych, które przekazane zostały na rachunek dochodów wg poniższego zestawienia:

w tys. zł

Tytuł	Dodatnie różnice kursowe	Dodatnie różnice kosztów finansowych i technicznych	Środki weterynaryjne	Razem
ARiMR zaliczkowe	13.087			13.087
Środki na realizację zadań weterynaryjnych			5.933	5.933
ARR	2.338	21.561		23.899
Razem	15.425	21.561	5.933	42.919

Rozdział 5

Informacja o wydatkach, które nie wygasły z upływem roku budżetowego

Od 1999 r. wydatki budżetu państwa, które nie wygasają z upływem roku budżetowego ustalane są na podstawie przepisów ustawy o finansach publicznych. Środki te zostały podzielone na dwie kategorie:

- wydatki, które nie wygasają z mocy ustawy oraz
- wydatki (inne niż wskazane w ustawie), które Rada Ministrów może ustalić, po uzyskaniu w tej sprawie opinii komisji właściwej do spraw budżetu nie później niż do dnia 15 grudnia roku budżetowego. Powyższy zapis ma charakter fakultatywny, co daje Radzie Ministrów możliwość skorzystania lub rezygnacji z zawartej w nim delegacji.

Ustalając wykaz wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego oraz ich plany finansowe Rada Ministrów określa ostateczne terminy wydatkowania środków niewygasających. Środki finansowe, nie wykorzystane w terminie określonym przez Radę Ministrów, podlegają przekazaniu na dochody budżetu państwa.

Wydatki, które w 2005 roku nie wygasły z upływem roku budżetowego

Uregulowania prawne zawarte w art. 102 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych, na podstawie których zostało wydane rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2005 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2005 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego (Dz. U. Nr 245, poz. 2082 i Nr 265 poz. 2229) stanowiły, iż niezrealizowane kwoty wydatków budżetu państwa wygasają z upływem roku budżetowego, z wyjątkiem wydatków:

- 1) których planowanym źródłem finansowania są przychody z kredytów zagranicznych (art. 102 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy),
- 2) przeznaczonych na współfinansowanie zadań, programów i projektów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej i środków pochodzących ze źródeł zagranicznych nie podlegających zwrotowi innych niż pochodzące z budżetu Unii Europejskiej (art. 102 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy),
- 3) których źródłem finansowania są dochody własne państwowych jednostek budżetowych (art. 102 ust. 2 pkt 3 ww. ustawy),
- 4) zgromadzonych na rachunkach funduszy motywacyjnych (art. 102 ust. 2 pkt 4 ww. ustawy)

oraz określonych w wykazie, który Rada Ministrów może ustalić, nie później niż do dnia 15 grudnia roku budżetowego, po uzyskaniu w tej sprawie opinii komisji sejmowej właściwej do spraw budżetu (art. 102 ust.3 pkt.1 ww. ustawy).

Łączna kwota wydatków, tj. dla urzędów naczelnych, jednostek centralnych i wojewodów, które nie wygasły w 2005 r. została w rozporządzeniu ustalona w wysokości 4.361.486 tys. zł, z czego 1.343.045 tys. zł stanowiły wydatki zawarte w wykazie, a 3.018.441 tys. zł wydatki nie wygasające z mocy ustawy.

Terminy wydatkowania środków, które nie wygasły zostały ustalone w rozporządzeniu odrębnie dla każdego zadania, przy czym dla zadań objętych wykazem ustalono generalnie terminy przypadające nie później niż do 30 czerwca 2006 r. Wyjątek stanowiły zadania związane ze zwalczaniem ptasiej grypy, które miały zostać sfinansowane do 20 grudnia 2006 r.

Dla środków niewygasających z mocy ustawy, tj. ujętych w planie finansowym stanowiącym załącznik nr 3 do rozporządzenia ostateczny termin ich wydatkowania ustalono na 31 sierpnia 2006 r.

Z łącznej kwoty wydatków niewygasających, ustalonej rozporządzeniem Rady Ministrów w terminach określonych ww. rozporządzeniem wydatkowano 3.752.712 tys. zł, czyli 86% planu, z czego z:

- wykazu – 993.840 tys. zł, tj. 74% kwoty planowanej,
- planu finansowego wydatków niewygasających z mocy ustawy – 2.758.872 tys. zł, tj. 91,4% kwoty ustalonej w tym planie.

Środki nie wykorzystane pomimo upływu terminu ustalonego rozporządzeniem zostały, zgodnie z art. 102 ust. 7 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych, przekazane na dochody budżetu państwa.

Kwota na zadania ujęte w wykazie a nie wykorzystana w terminach ustalonych przez Radę Ministrów wyniosła 349.205 tys. zł, w tym:

- 166.398 tys. zł, tj. cała kwota ujęta w wykazie na zadanie nr 100 „Sfinansowanie kosztów ponoszonych przez Inspekcję Weterynaryjną związanych z działaniami podejmowanymi w celu wykluczenia bądź potwierdzenia podejrzenia lub wystąpienia ognisk wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI), w tym wypłaty odszkodowań za ptaki zabite z nakazu powiatowego lekarza weterynarii oraz dokonania zakupów materiałów i wyposażenia niezbędnego w celu przygotowania się Inspekcji Weterynaryjnej w tym zakresie” (cz. 32

Rolnictwo); przyczyną nie wykorzystania środków budżetowych był brak stwierdzenia dużej liczby ognisk wysoce zjadliwej grypy ptaków w 2006 r.,

- 45.460 tys. zł, co stanowi 85,2% kwoty zaplanowanej na zadanie nr 337 „Budowa I linii metra w Warszawie” (cz. 85/14 Województwo mazowieckie); niska realizacja planu wydatków wynikała przede wszystkim z przedłużających się procedur przetargowych oraz wstrzymania prac ze względu na wniesienie w trakcie realizacji odcinka bielańskiego metra 19 protestów, 10 odwołań od rozstrzygnięć protestów do Urzędu Zamówień Publicznych (UZP) oraz 8 skarg do sądu rejonowego na korzystne dla Zamawiającego wyroki arbitrażu UZP. Protesty i odwołania od nieprzychylnych dla oferenta decyzji spowodowały jednak ponad półroczne opóźnienie rozpoczęcia robót na bielańskim odcinku metra i uniemożliwiły wydatkowanie w 2005 oraz 2006 roku środków finansowych na przedmiotową inwestycję,
- 23.433 tys. zł, co stanowi 43,7% kwoty zaplanowanej na zadanie nr 117 „Zabezpieczenie ze środków krajowych ostatniej 5% alokacji Programu SAPARD” (cz. 33 Rozwój wsi); niepełna realizacja zadania wynikała z niższego niż zakładano zapotrzebowania ARiMR na środki z Programu SAPARD,
- 8.693 tys. zł, co stanowi 82% kwoty zaplanowanej na zadanie nr 329 „Rekultywacja zbiornika odpadów niebezpiecznych i szkodliwych po zakładach "Górka" w Trzebinii” (cz. 85/12 Województwo małopolskie); brak pełnej realizacji zadania związany był z faktem zastosowania bardzo czasochłonnej technologii odpompowywania cieczy,
- 7.821 tys. zł, tj. cała kwota ujęta w wykazie na zadanie nr 47 „Dopłata do umowy 190021931/8184/21/2004 na budowę statku 8184/21” (cz. 20 Gospodarka); dopłata do umowy na budowę statku 8184/21 oraz prowizja dla BGK nie została wypłacona w 2006 r., ponieważ w zeszłym roku został podpisany aneks do umowy z nowym terminem kontraktowym, statek zostanie dostarczony armatorowi w 2007 r.,
- 6.570 tys. zł, co stanowi 77,2% kwoty zaplanowanej na zadanie nr 60 „Wsparcie budowy nowego zakładu silników i skrzyń biegów przez Toyota Motor Manufacturing Poland Sp. z o.o. (TMMP) na terenie Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej - Invest-Park w latach 2005-2006” (cz. 20 Gospodarka); nie wydatkowano w pełnej wysokości planowanych środków, gdyż inwestor nie wywiązał się w pełni z zobowiązań umowy,
- 6.350 tys. zł, co stanowi 79,6% kwoty zaplanowanej na zadanie nr 113 „Pomoc techniczna w ramach Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich” (cz. 32 Rolnictwo); niska realizacja wydatków była spowodowana przedłużaniem się procedur przetargowych,
- 5.500 tys. zł, tj. cała kwota ujęta w wykazie na zadanie nr 70 „Udział Polski w postępowaniach toczących się przed wspólnotowymi organami sądowymi” (cz. 23 Integracja Europejska); przyczyną nie wykorzystania środków było nie pojawienie się do

końca czerwca 2006 r. spraw sądowych przeciwko Polsce wymagających obsługi na najwyższym poziomie,

- 3.704 tys. zł, co stanowi 14,2% kwoty zaplanowanej na zadanie nr 223 „Świadczenia wysokospecjalistyczne” (cz. 46 Zdrowie); wszystkie rozliczenia z tytułu wykonanych wysokospecjalistycznych świadczeń medycznych, przedstawione przez świadczeniodawców, z którymi Minister Zdrowia zawarł umowy, zostały sfinansowane, a łączna realizacja umów zawartych w 2005 r. stanowiła 97,8% w stosunku do kwot zaplanowanych w umowach,
- 3.638 tys. zł, co stanowi 78,6% kwoty zaplanowanej na zadanie nr 82 „Budowa Centrum Chopinowskiego w Warszawie i rewitalizacja zabytkowych obiektów związanych z F. Chopinem” (cz. 24 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego); niepełne wydatkowanie środków spowodowane było koniecznością wykonania dodatkowych ekspertyz oraz przesunięciem terminu wydania decyzji – pozwolenia na budowę opóźniającego się przez protesty zgłaszane przez Wspólnotę Mieszkaniową dla budynku przy ul. Tamka 45,
- 2.878 tys. zł, co stanowi 60,7% kwoty zaplanowanej na zadanie nr 155 „Zakup czterech wielozadaniowych, wielosilnikowych śmigłowców - typu PZL-KANIA” (cz. 42 Sprawy wewnętrzne); niewykorzystanie środków wynikało głównie z opóźnienia w wykonaniu przez WSK „PZL-ŚWIDNIK” S.A. umów dotyczących dostawy śmigłowców,
- 2.719 tys. zł, co stanowi 82% kwoty zaplanowanej na zadanie nr 112 „Pomoc techniczna w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego "Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich, 2004-2006" (cz. 32 Rolnictwo); niska realizacja wydatków była spowodowana przedłużaniem się procedur przetargowych.

Wśród zadań niewygasających z mocy ustawy w terminie ustalonym w rozporządzeniu wykorzystane zostało 2.758.872 tys. zł, co stanowi 91,4% kwoty określonej tym rozporządzeniem.

Oznacza to, że nie zostały wykorzystane środki w wysokości 259.569 tys. zł, w tym przede wszystkim zaplanowane w:

- części 30 Oświata i wychowanie nie wydatkowano kwoty 32.033 tys. zł, tj. 26,4% planowanej w zakresie projektów współfinansowanych z budżetu państwa realizowanych w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwoju Zasobów Ludzkich, co było spowodowane przedłużaniem się procedur przetargowych, brakiem środków finansowych w odpowiednim terminie zgodnie z ramami określonymi we wniosku itp.,
- części 39 Transport nie wykorzystano środków w wysokości 26.120 tys. zł, tj. 23,5% kwoty planowanej, w tym:

- 12.610 tys. zł na pokrycie kosztów realizacji projektów „Modernizacja 1.k. E-30 (III korytarz) na odc. Kraków – Medyka - gr. państwa” oraz „Modernizacja 1.k. E-59 na odc. Poznań – Szczecin - Świnoujście” realizowanych w ramach TEN-T; niewykorzystano całości przyznanych środków, z uwagi na opóźnienia w realizacji przez wykonawcę I etapu prac,
- 5.616 tys. zł na pokrycie kosztów realizacji projektu „Modernizacja 1.k. E-65 Warszawa - Gdynia”, etap I, realizowanego w ramach Funduszu Spójności; przyczynami powodującymi niepełne wydatkowanie środków był brak zatwierdzonych standardów technicznych modernizacji linii kolejowych oraz przedłużające się procedury uzgodnień z zarządcami dróg, władzami gmin i innymi podmiotami zewnętrznymi,
- 3.840 tys. zł na pokrycie kosztów realizacji projektu „Modernizacja 1.k. E-59 na odc. Wrocław-Poznań”, etap I, realizowanego w ramach Funduszu Spójności; przyczyną niezrealizowania przedmiotowych wydatków były opóźnienia w realizacji całego projektu spowodowane przedłużaniem się procedur przetargowych,
- części 20 Gospodarka nie wydatkowano kwoty 18.343 tys. zł, tj. 8,7% planowanej, w tym:
  - 5.843 tys. zł kwoty przeznaczonej na wypłatę wsparcia finansowego na podstawie ustawy z dnia 20 marca 2002 r. o finansowym wsparciu inwestycji jako wkład krajowy we współfinansowanie z funduszy strukturalnych w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, lata 2004-2006 (SPO-WKP); powodem niewydatkowania kwoty w pełnej wysokości był brak utworzenia nowych miejsc pracy przez przedsiębiorców z którymi zawarto umowy, w terminie umożliwiającym wykorzystanie środków niewygasających,
  - 4.377 tys. zł na zadania związane z restrukturyzacją sektora węgla kamiennego; przyczynami niepełnego wykorzystania środków były opóźnienia w wyłanianiu projektów i dokumentacji warunkujących prowadzenie procesu likwidacji, przedłużające się procedury przetargowe, jak również trudności w wyłanianiu wykonawców spowodowane m. in. brakiem oferentów, unieważnieniem niektórych przetargów, a także ich oprotestowaniem,
  - 3.397 tys. zł kwoty przeznaczonej na system informatyczny InDyGo; środki na realizację zadania nie zostały wykorzystane ze względu na trwające prace związane z nowelizacją ustawy z dnia 2 lipca 2005 roku o swobodzie działalności gospodarczej, która wprowadza zasadnicze zmiany w funkcjonowaniu Centralnej Informacji o Działalności Gospodarczej (CIDG),
- części 85/14 Województwo Mazowieckie nie wykorzystano środków w wysokości 17.726 tys. zł, tj. 39,9% planu, w tym:

- 6.913 tys. zł kwoty przeznaczonej na działania w ramach ZPORR; przyczyną niewydatkowania środków były trudności związane z rozliczeniem przyznanych transz dotacji oraz opóźniony proces podpisywania nowych umów o dofinansowanie realizacji projektów,
- 5.199 tys. zł kwoty przeznaczonej na Zintegrowany System Operacyjny Rozwoju Regionalnego, co spowodowane było m.in. brakiem doświadczenia Beneficjentów w realizacji projektów i rozliczaniu płatności,
- część 33 Rozwój wsi nie wydatkowano kwoty 17.329 tys. zł, tj. 0,9% kwoty planowanej, w tym 16.414 tys. zł ze środków przewidzianych na współfinansowanie krajowe Programu SAPARD z powodu mniejszego niż przewidywano zapotrzebowania Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na ww. środki,
- części 31 Praca nie wykorzystano środków w wysokości 14.830 tys. zł, tj. 14,7% planu, w tym 13.815 tys. zł z kwoty planowanej na współfinansowanie programów i pokrycie kosztów związanych z integracją i uczestnictwem w Unii Europejskiej, której nie wydatkowano głównie z powodu opóźnień w realizacji projektów oraz niższego poziomu realizowania płatności,
- części 85/22 Województwo pomorskie nie wydatkowano kwoty 11.714 tys. zł, tj. 57,2% planowanej, co wynikało przede wszystkim z trudności w przeprowadzaniu postępowań przetargowych, a także brakiem wniosków na dofinansowanie projektów.

Wydatki, które w 2006 roku nie wygasły z upływem roku budżetowego

Uregulowania prawne zawarte w art. 157 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych, na podstawie których zostało wydane rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 grudnia 2006 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2006 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego (Dz.U. Nr 232, poz. 1689) stanowiły, iż niezrealizowane kwoty wydatków budżetu państwa wygasają z upływem roku budżetowego, z wyjątkiem wydatków:

- 1) których planowanym źródłem finansowania są przychody z kredytów zagranicznych (art. 157 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy),
- 2) przeznaczonych na finansowanie zadań, programów i projektów realizowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych (art. 157 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy),
- 3) których źródłem finansowania są dochody własne państwowych jednostek budżetowych (art. 157 ust. 2 pkt 3 ww. ustawy),
- 4) zgromadzonych na rachunkach funduszy motywacyjnych (art. 157 ust. 2 pkt 4 ww. ustawy)

oraz określonych w wykazie, który Rada Ministrów może ustalić, nie później niż do dnia 15 grudnia roku budżetowego, po uzyskaniu w tej sprawie opinii komisji sejmowej właściwej do spraw budżetu (art. 157 ust.3 pkt.1 ww. ustawy).

Łączna kwota wydatków, tj. dla urzędów naczelných, jednostek centralnych i wojewodów, które nie wygasły w 2006 r. została w ww. rozporządzeniu ustalona w wysokości 2.452.648 tys. zł, z czego na wydatki ujęte w wykazie przypada 1.030.416 tys. zł a na wydatki nie wygasające z mocy ustawy 1.422.231 tys. zł.

Kwota ta jest niższa od kwoty wydatków, które nie wygasły w 2005 r. o 1.908.838 tys. zł, z tego wydatków ujętych w wykazie o 312.629 tys. zł a wydatków niewygasających z mocy ustawy o 1.596.210 tys. zł. Do zmniejszenia kwoty wydatków niewygasających w 2006 r. w porównaniu do roku 2005 przyczyniło się wejście w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2005 r. w sprawie wytycznych dotyczących dokonywania wydatków budżetu państwa na programy i projekty realizowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz źródeł zagranicznych, niepodlegających zwrotowi (Dz. U. Nr 140, poz. 1174), zastąpionego następnie rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 21 lipca 2006 r. w sprawie trybu i zasad wydawania decyzji dotyczących zapewnienia finansowania z budżetu państwa projektów realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 134, poz. 940). Pierwsze z ww. rozporządzeń wprowadziło w życie nowy instrument realizacji budżetu państwa, tj. decyzje o zapewnieniu dofinansowania realizacji przedsięwzięcia. Wprowadzenie funkcjonowania przedmiotowych decyzji miało na celu m.in. sprzyjanie racjonalizacji gospodarowania środkami budżetowymi oraz zmniejszenie rozszerzającego się zakresu wydatków niewygasających.

Terminy wydatkowania środków, które nie wygasły zostały ustalone w rozporządzeniu odrębnie dla każdego zadania, przy czym dla zadań objętych wykazem, jak i dla środków niewygasających z mocy ustawy, tj. ujętych w planie finansowym stanowiącym załącznik nr 3 do rozporządzenia ustalono generalnie terminy przypadające nie później niż do 30 czerwca 2007 r.

Z łącznej kwoty wydatków niewygasających w 2006 r., ustalonej ww. rozporządzeniem Rady Ministrów w wysokości 2.452.648 tys. zł do dnia 30 kwietnia 2007 r. wydatkowano 890.907 tys. zł, czyli 36,3%, z czego z:

- wykazu – 484.248 tys. zł, tj. 47% kwoty planowanej,
- planu finansowego wydatków niewygasających z mocy ustawy – 406.659 tys. zł, tj. 28,6% kwoty ustalonej w tym planie.

Zgodnie z terminami określonymi w wykazie do cytowanego wcześniej rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 grudnia 2006 r., w okresie do 30 kwietnia br. powinna zostać

zakończona realizacja zadań o łącznej wartości 202.331 tys. zł. Z kwoty tej faktycznie wykorzystano 187.381 tys. zł, tj. 93,1%.

Środki nie wykorzystane pomimo upływu terminu ustalonego rozporządzeniem, zostały zwrócone do budżetu państwa.

Zadaniami, których realizacji w ogóle nie podjęto i tym samym nie wykorzystano żadnych środków z określonych rozporządzeniem były kwoty:

- w części 01 Kancelaria Prezydenta RP:
  - 1.000 tys. zł na zadanie nr 1 „Remont korytarza na I piętrze wraz z hallem w skrzydle północnym w Pałacu Prezydenckim”,
  - 220 tys. zł na zadanie nr 3 „Wymiana ciągów pieszych wraz z podgrzewaniem wzdłuż Korpusu Głównego Pałacu Prezydenckiego”,
  - 200 tys. zł na zadanie nr 4 „Przebudowa drewnianej klatki schodowej w skrzydle północnym Pałacu Prezydenckiego”,

powyższe zadania nie zostały wykonane ze względu na opóźnienia prac przy remoncie elewacji Pałacu Prezydenckiego, co uniemożliwiło zapewnienie dodatkowej powierzchni dla nowego placu budowy,

- w części 15 Sądy powszechne 4.393 tys. zł na zadanie nr 21 „Wykonanie systemu rejestracji audio przebiegu rozpraw sądowych”; kwota nie została wykorzystana w związku z unieważnieniem postępowania przetargowego,
- w części 28 Nauka 310 tys. zł na zadanie nr 110 „Dotacja podmiotowa z budżetu dla jednostek badawczo - rozwojowych na dofinansowanie realizacji projektów 6. Programu Ramowego UE”; niezrealizowanie wydatków spowodowane było nie przekazaniem środków finansowych na realizację dwóch projektów 6. Programu Ramowego UE, wynikającym z braku podstawy prawnej do przekazania środków, w związku z niewłaściwie przeprowadzoną reorganizacją jednostki,
- w części 30 Oświata i wychowanie 687 tys. zł na zadanie nr 115 „Dostosowanie sprzętu informatycznego na potrzeby gmachu Ministerstwa Edukacji Narodowej”; przyczyną niezrealizowania zadania były przedłużające się procedury przetargowe.

Rozdział 6

Przychody i wydatki zakładów budżetowych oraz gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych

Podstawą prawną funkcjonowania ww. jednostek organizacyjnych było – obok ustawy z dnia 30 czerwca 2005 o finansach publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.) – rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 26 stycznia 2005 r. w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych oraz zasad i terminów rocznych rozliczeń i wpłat do budżetu (Dz. U. Nr 23, poz. 190 uchylony z dniem 1.07.2006 r.) oraz rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych oraz trybu postępowania przy przekształcaniu w inną formę organizacyjno-prawną (Dz. U. Nr 116, poz. 783).

Przychody przedstawionych w tym rozdziale form gospodarki finansowej wyniosły w 2006 r. 2.408.877 tys. zł.

Wydatki zrealizowane zostały w wysokości 2.326.002 tys. zł, co stanowiło 0,2% produktu krajowego brutto.

Zrealizowane w 2006 r. kwoty przychodów i wydatków zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, z uwzględnieniem dotacji budżetowych, wpłaty nadwyżek i zysku do budżetu, przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa na 2006 r.	Budżet po zmianach 2006 r.	Wykonanie 2006 r.	4:3
	w tysiącach złotych			%%
1	2	3	4	5
Ogółem				
1. Przychody	1.897.511	2.370.614	2.408.877	101,6
w tym: dotacja z budżetu	56.135	46.611	45.658	98,0
2. Wydatki	1.854.734	2.306.703	2.326.002	100,8
3. Wpłaty do budżetu	15.320		27.955	
I. Zakłady budżetowe				
1. Przychody	442.243	460.181	437.141	95,0
w tym: dotacja z budżetu	53.731	44.142	43.211	97,9
2. Wydatki	441.740	455.513	441.895	97,0
3. Wpłaty do budżetu			6.443	
II. Gospodarstwa pomocnicze				
1. Przychody	1.455.268	1.910.433	1.971.736	103,2
w tym: dotacja z budżetu	2.404	2.469	2.447	99,1
2. Wydatki	1.412.994	1.851.190	1.884.107	101,8
3. Wpłaty z zysku do budżetu	15.320		21.512	

Dotacje z budżetu państwa przeznaczone na dofinansowanie zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych wyniosły 45.658 tys. zł, co stanowiło 1,9 % przychodów ogółem zrealizowanych w 2006 r.

Udział przychodów i wydatków poszczególnych form organizacyjnych w ich łącznych kwotach przedstawiał się następująco:

	<u>Przychody</u>	<u>Wydatki</u>
- zakłady budżetowe	18,1%	19,2%,
- gospodarstwa pomocnicze	81,9%	80,8%.

Omawiane jednostki organizacyjne wpłaciły do budżetu państwa z wygospodarowanych nadwyżek i zysków 27.955 tys. zł oraz odprowadziły do budżetu państwa podatek dochodowy od osób prawnych w wysokości 17.554 tys. zł.

6.1. Zakłady budżetowe

Zgodnie z obowiązującymi przepisami zakładami budżetowymi są jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych, które odpłatnie wykonują wyodrębnione zadania, a koszty swojej działalności pokrywają w zasadzie z przychodów własnych.

Ustawa o finansach publicznych przewiduje jednak możliwość udzielania zakładom budżetowym z budżetu państwa dotacji przedmiotowej oraz - w zakresie określonym w odrębnych przepisach - dotacji podmiotowej lub dotacji celowej na dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji. Ponadto nowo tworzonemu zakładowi budżetowemu może być przyznana jednorazowa dotacja z budżetu na pierwsze wyposażenie w środki obrotowe.

Łącznie dotacje dla zakładu budżetowego nie mogą przekroczyć 50% jego wydatków; nie dotyczy to dotacji inwestycyjnych.

Faktyczny stan środków obrotowych na koniec roku ustala się jako różnicę między sumą stanu środków obrotowych na początek roku i przychodów należnych związanych z prowadzoną działalnością a sumą opłaconych kosztów, zobowiązań i nie poniesionych wydatków na inwestycje finansowane ze środków własnych.

Do planowanego i faktycznego stanu środków obrotowych zakładu nie są zaliczane otrzymane darowizny pieniężne.

Przychody i wydatki zakładów budżetowych w poszczególnych częściach budżetu przedstawiały się w 2006 r. następująco:

Części	Przychody			Wydatki			3:2	6:5
	Ogółem		w tym:	Ogółem		w tym:		
	Budżet po zmianach	Wykonanie	dotacja z budżetu	Budżet po zmianach	Wykonanie	wpłata do budżetu		
w tysiącach złotych							%%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem	460.181	437.141	43.211	455.513	448.338	6.443	95,0	98,4
z tego:								
Państwowa Inspekcja Pracy	6.066	6.857		6.021	6.812	58	113,0	113,1
Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe	11.556	11.735	375	11.431	11.617	2	101,5	101,6
Gospodarka	21.095	22.077		21.048	21.918	1	104,7	104,1
Kultura fizyczna i sport	85.902	84.594	18.294	86.453	86.233		98,5	99,7
Obrona narodowa	97.036	94.246	3.714	92.584	93.526	249	97,1	101,0
Praca	2.331	2.362		2.326	2.259	11	101,3	97,1
Rolnictwo	94.769	71.619	17.323	94.769	77.716	6.035	75,6	82,0
Sprawiedliwość	13.317	11.148	3.000	13.287	11.315	64	83,7	85,2
Szkolnictwo wyższe	9.278	9.590		9.417	9.738		103,4	103,4
Środowisko	6.082	6.121	25	5.957	6.015		100,6	101,0
Sprawy wewnętrzne	16.701	17.247		16.641	16.158		103,3	97,1
Zdrowie	33.824	44.766	199	33.794	48.618		132,3	143,9
Główny Urząd Statystyczny	2.255	1.846	30	2.189	1.868		81,9	85,3
Polska Akademia Nauk	22.990	20.917	250	22.832	20.352	2	91,0	89,1
Budżety wojewodów	36.978	32.016		36.765	34.192	21	86,6	93,0

W ogólnej kwocie przychodów wykonanych w 2006 r. przez zakłady budżetowe największy udział stanowiły przychody w częściach:

- Obrona narodowa – 21,6%,
- Kultura fizyczna i sport – 19,4%,
- Rolnictwo – 16,4%,
- Zdrowie – 10,2%,
- Budżety wojewodów – 7,3%.

Obrona narodowa

W 2006 r. w resorcie Obrony narodowej funkcjonowało 12 zakładów budżetowych, tj.:

- Centrala „Wojskowe Misje Pokojowe”, powołana do obsługi finansowej jednostek wojskowych poza granicami państwa, finansowana z wpływów uzyskiwanych z Sekretariatu ONZ z tytułu funkcjonowania polskich kontyngentów wojskowych,

- Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, powołany do zarządzania pakietami inwestycyjnymi w ramach programu inwestycji NATO, dla których Polska została wskazana jako kraj – gospodarz,
- Zakład Systemów Jakości i Zarządzania, realizujący zadania w zakresie certyfikacji systemów jakości wyrobów i usług (m.in. szkolenia) oraz związane z działalnością Konferencji Narodowych Dyrektorów do Spraw Uzbrojenia Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego,
- 9 wojskowych domów (zespołów) wypoczynkowych.

Przychody zakładów budżetowych pochodziły głównie z wpływów z usług, wpływów ze sprzedaży wyrobów, z pozostałych odsetek, z wpływów z różnych dochodów oraz z różnic kursowych i wyniosły 94.246 tys. zł, co stanowi 108,1% przychodów zaplanowanych w ustawie budżetowej.

Dotacja z budżetu państwa wyniosła 3.714 tys. zł, co stanowi 95,1% kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej.

Koszty zakładów stanowiły wydatki bieżące i wydatki na zakupy inwestycyjne zakładów budżetowych oraz odpisy amortyzacyjne i wyniosły 93.526 tys. zł, co stanowi 105,6% wydatków zaplanowanych w ustawie budżetowej.

Wpłaty nadwyżki środków obrotowych do budżetu nie planowano, natomiast faktycznie za okres sprawozdawczy, osiągnęła poziom 249 tys. zł.

Kultura fizyczna i sport

W części Kultura fizyczna i sport w formie państwowego zakładu budżetowego funkcjonował Centralny Ośrodek Sportu.

Głównym celem jego działalności jest zapewnienie warunków materialnych i organizacyjnych dla potrzeb centralnego szkolenia sportowego, przede wszystkim kadry narodowej i olimpijskiej.

Źródłem przychodów tego zakładu były głównie wpływy z małej gastronomii, wypożyczania sprzętu sportowego, wpływy z dzierżawy i leasingu oraz ze sprzedaży wyrobów i składników majątkowych. Centralny Ośrodek Sportu otrzymał także dotację przedmiotową, stanowiącą dopłatę do usług w zakresie szkolenia sportowego, świadczonych przy wykorzystaniu infrastruktury sportowej Ośrodka. Ustalona w ustawie budżetowej na rok 2006 dotacja przedmiotowa dla COS w kwocie 17.501 tys. zł została wykonana w 97,5%, tj. w wysokości 17.057 tys. zł.

Realizacja dotacji na poziomie niższym od planowanego wynikała z rozliczenia – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 26 stycznia 2005 r. w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych oraz zasad i terminów rocznych rozliczeń i wpłat do budżetu - nadwyżki środków obrotowych w wysokości 444 tys. zł powstałej na dzień 31 grudnia 2005 r. w Centralnym Ośrodku Sportu.

Łączne przychody zakładu zrealizowane zostały w 98% planu po zmianach.

Wykonane wydatki ukształtowały się na poziomie 99,7% w stosunku do planu po zmianach.

Rolnictwo

W Rolnictwie w 2006 r. funkcjonował jeden zakład budżetowy – Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt.

Przychody zakładu zostały wykonane w wysokości 71.619 tys. zł (tj. 75,6% planu po zmianach (94.769 tys. zł)).

Plan finansowy na 2006 r. po przekazaniu zadań został zmieniony w pozycji przychodów z tytułu dotacji przedmiotowej i odpowiednio o taką samą kwotę zostały zmniejszone wydatki zakładu.

Przychodami Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt były w szczególności wpływy z usług zootechnicznych oraz dotacje budżetowe za zrealizowane zadania z zakresu postępu biologicznego w produkcji zwierzęcej otrzymywane w ramach rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 kwietnia 2004 r. w sprawie stawek dotacji przedmiotowych dla różnych podmiotów wykonujących zadania na rzecz rolnictwa (Dz. U. Nr 72, poz. 655) oraz dotacje na wydatki inwestycyjne.

Przyczyną niższego osiągnięcia przychodów i wydatków przez ww. zakład było przekazanie z dniem 1 lipca 2006 r. zadań z tytułu oceny wartości użytkowej bydła Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka – zgodnie z rozporządzeniem z dnia 26 października 2005 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie powierzenia związkom hodowców i innym podmiotom upoważnionym do prowadzenia ksiąg zwierząt hodowlanych, zadań w zakresie oceny wartości użytkowej lub hodowlanej zwierząt (Dz. U. Nr 214, poz. 1813).

Wydatki zakładu ustalone w planie po zmianach na 2006 r. w kwocie 94.769 tys. zł, wykonano w kwocie 77.716 tys. zł co stanowi 75,6%. Wydatki przeznaczone były na realizację zadań statutowych w tym na zakupy inwestycyjne.

Zdrowie

W 2006 r. w Zdrowiu działalność w formie zakładów budżetowych prowadziły: Profilaktyczny Dom Zdrowia w Juracie, Profilaktyczny Dom Zdrowia „Jasny Pałac” w Zakopanem (z dniem 30 listopada uległ likwidacji), Specjalistyczne Centrum Medyczne w Polanicy Zdroju, Krajowe Centrum Ochrony Radiologicznej w Ochronie Zdrowia w Łodzi.

Ww. Zakłady w pełni pokrywały swoje wydatki z uzyskanych przychodów, które w 2006 r. wyniosły 44.766 tys. zł i były wyższe w stosunku do planu o 10.942 tys. zł, co stanowi 132,3% planu. Przychody zakładów pochodziły ze sprzedaży skierowań wczasowych, świadczeń opieki zdrowotnej (badania, leczenie, rehabilitacja lecznicza), prowadzenia szkoleń, sympozjów, działalności badawczo-rozwojowej, wydawnictw.

Wydatki zakładów wyniosły 48.618 tys. zł i były wyższe w stosunku do planu po zmianach o 14.824 tys. zł, tj. 143,9% planu i były przeznaczone głównie na wynagrodzenia pracowników oraz na pokrycie kosztów działalności zakładów.

Budżety wojewodów

W 2006 r. niedotowane zakłady budżetowe działały w 9 województwach, a ich działalność prowadzona była przez:

- Zakład Stawy Milickie w Rudzie Sułowskiej (województwo dolnośląskie), prowadzący głównie hodowlę i sprzedaż ryb słodkowodnych, produkcję narybku, kroczków karpia oraz innych gatunków ryb obsadowych, produkcję pasz, zadania inwestycyjne i remonty stawów i urządzeń wodno-melioracyjnych oraz pozostałych urządzeń służących do gospodarki rybackiej oraz organizowanie rekreacji i wypoczynku,
- Wojewódzki Ośrodek Informatyki – Terenowy Bank Danych w Łodzi, świadczący usługi informatyczne na rzecz Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego, organów administracji rządowej, jednostek samorządu terytorialnego oraz innych jednostek organizacyjnych i osób fizycznych w zakresie m.in. prowadzenia ewidencji pojazdów i ewidencji ludności PESEL,
- ośrodki szkolenia, doksztalcania i doskonalenia kadr – prowadzące działalność w zakresie doksztalcania i doskonalenia kadr w formie kursów, seminariów, szkoleń na rzecz pracowników administracji rządowej i samorządowej. Ośrodki te działały w 7 województwach.

Przychody zakładów budżetowych zostały wykonane w kwocie 32.016 tys. zł, co stanowi 86,6% planu po zmianach.

Niższe w stosunku do planu po zmianach wykonanie przychodów wystąpiło w budżetach 4 województw (tj. dolnośląskim, mazowieckim, podkarpackim i podlaskim) i wynikało głównie

ze zmniejszającej się liczby jednostek i firm zainteresowanych organizowaniem szkoleń i kursów przez ośrodki szkolenia, doształcania i doskonalenia kadr oraz zmniejszeniem rybostanu hodowlanego w Zakładzie Stawy Milickie w Rudzie Sułowskiej.

Wydatki zakładów budżetowych w wysokości 34.192 tys. zł przeznaczone były głównie na wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla osób realizujących zadania zakładów budżetowych, usługi transportowe, zakup żywności oraz pozostałe wydatki.

Zakłady budżetowe dokonały wpłaty do budżetu nadwyżki środków obrotowych w wysokości 21 tys. zł oraz odprowadziły podatek dochodowy od osób fizycznych w wysokości 55 tys. zł.

Jednocześnie niższe niż planowano w ustawie budżetowej wykonanie przychodów wystąpiło w Polskiej Akademii Nauk i spowodowane było głównie zmniejszeniem ilości świadczonych usług w zakresie organizacji zjazdów, sympozjów, konferencji i kursów szkoleniowych.

Ponadto niższe niż planowano w ustawie budżetowej wykonanie przychodów wystąpiło w Sprawiedliwości i wynikało głównie z mniejszego niż planowano wykonania usług w zakresie wczasów, kolonii i obozów wypoczynkowych.

6.2. Gospodarstwa pomocnicze

Gospodarstwo pomocnicze jest wyodrębnioną z jednostki budżetowej, pod względem organizacyjnym i finansowym, częścią jej podstawowej działalności lub działalnością uboczną.

Podobnie jak zakład budżetowy, gospodarstwo pomocnicze pokrywa koszty swojej działalności z uzyskiwanych przychodów własnych i jest tworzone przede wszystkim w tych przypadkach, gdy w ramach jednostki budżetowej istnieją komórki organizacyjne prowadzące - oprócz wypełniania zadań na rzecz swej jednostki macierzystej - również uboczną działalność. Sprzedaży usług na rzecz macierzystej jednostki budżetowej gospodarstwo pomocnicze dokonuje według kosztów własnych.

Gospodarstwo pomocnicze może otrzymywać z budżetu państwa dotacje przedmiotowe, a gospodarstwo nowo utworzone - dotację na pierwsze wyposażenie w środki obrotowe.

Zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych gospodarstwo pomocnicze ma obowiązek wpłacania do budżetu państwa połowy osiągniętego zysku.

W 2006 r. przychody i wydatki gospodarstw pomocniczych w poszczególnych częściach budżetu przedstawiały się następująco:

Części	Przychody			Wydatki		wpłata z zysku do budżetu	3:2	6:5
	Ogółem		w tym:	Ogółem				
	Budżet po zmianach	Wykonanie	dotacja z budżetu	Budżet po zmianach	Wykonanie			
	w tysiącach złotych							
1	2	3	4	5	6	7	%%	
							8	9
Ogółem	1.910.433	1.971.736	2.447	1.851.190	1.884.107	21.512	103,2	101,8
z tego:								
Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej	30.855	30.305		30.855	30.769		98,2	99,7
Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu	4.694	4.813		4.602	4.757	10	102,5	103,4
Sąd Apelacyjny w Krakowie	502	518		502	497	3	103,2	99,0
Sąd Apelacyjny w Szczecinie	260	279		260	276	1	107,3	106,2
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	162.200	143.104		127.947	101.300	11.546	88,2	79,2
Budownictwo, Gospodarka Przemysłowa i Mieszkaniowa	18.000	22.932		18.000	22.900	14	127,4	127,2
Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe	20.185	20.232		20.148	19.972	68	100,2	99,1
Gospodarka	38.574	37.638		38.563	37.898	81	97,6	98,3
Gospodarka morska	3.742	4.042		3.380	3.672	62	108,0	108,6
Gospodarka wodna	39.832	43.540		37.445	40.179	1.169	109,3	107,3
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	12.960	12.800		12.954	12.757	28	98,8	98,5
Nauka	1.898	1.924		1.898	1.914		101,4	100,8
Obrona narodowa	308.717	369.229		307.549	365.642	1.281	119,6	118,9
Oświata i wychowanie	6.162	6.172		6.093	6.103	28	100,2	100,2
Praca	48.312	45.359		48.258	44.522	142	93,9	92,3
Rolnictwo	55.413	55.826	1	55.378	55.402	230	100,7	100,0
Rynki rolne	1.950	1.629		1.950	1.629		83,5	83,5
Skarb Państwa	11.567	15.114		11.567	15.578	39	130,7	134,7
Sprawiedliwość	538.898	540.224	681	523.147	521.925	412	100,2	99,8
Transport	54.325	63.123		53.112	54.602	3.812	116,2	102,8
Środowisko	77.517	77.191	1.766	75.529	72.611	907	99,6	96,1
Sprawy wewnętrzne	122.268	112.617		121.839	111.794	345	92,1	91,8
Sprawy zagraniczne	27.408	26.533		27.373	26.497	13	96,8	96,8
Zdrowie	20.601	19.091		20.441	18.501	274	92,7	90,5
Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów	4.730	4.746		4.730	4.706	47	100,3	99,5
Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego	911	420		911	631	3	46,1	69,3
Wyższy Urząd Górniczy	1.019	891		1.019	889		87,4	87,2
Polska Akademia Nauk	18.503	14.779		18.503	15.341	9	79,9	82,9
Urząd Regulacji Telekomunikacji i Poczty	3.104	2.054		3.083	2.035	1	66,2	66,0
Budżety Wojewodów	275.327	294.611		274.154	288.807	987	107,0	105,3

W kwocie przychodów gospodarstw pomocniczych w 2006 r. największy był udział przychodów w częściach:

- Sprawiedliwość – 27,4%,
- Obrona narodowa – 18,7%,
- Budżety wojewodów – 14,9%
- Kancelaria Prezesa Rady Ministrów – 7,3%,
- Sprawy Wewnętrzne – 5,7%.

Sprawiedliwość

Gospodarstwa pomocnicze utworzone przy jednostkach budżetowych resortu sprawiedliwości prowadziły działalność w oparciu o przepisy ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) oraz rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych oraz trybu postępowania przy przekształcaniu w inną formę organizacyjno-prawną (Dz. U. Nr 116, poz. 783).

W 2006 r. przy jednostkach budżetowych resortu sprawiedliwości funkcjonowało 50 gospodarstw pomocniczych:

- 24 gospodarstwa pomocnicze przy zakładach dla nieletnich,
- 26 gospodarstw pomocniczych przy jednostkach organizacyjnych więziennictwa.

Gospodarstwa pomocnicze funkcjonujące przy Zakładach Poprawczych i Schroniskach dla Nieletnich prowadzone są w formie warsztatów szkolnych. Działalność tych podmiotów to przede wszystkim prace wykonywane przez wychowanków tych ośrodków w ramach praktycznej nauki zawodu. Usługi jakie świadczą na rynku zewnętrznym to głównie sprzedaż wykonywanych przez uczniów wyrobów i usług. Są to m.in. usługi krawieckie, stolarskie, ślusarskie, produkcja mebli, produkcja wyrobów metalowych.

Gospodarstwa pomocnicze funkcjonujące w więziennictwie prowadzą działalność produkcyjną i usługową w następujących branżach: metalowej - 3 gospodarstwa, meblarskiej - 2 gospodarstwa, poligraficznej - 2 gospodarstwa, prefabrykacji budowlanej i usług remontowo-budowlanych - 11 gospodarstw, motoryzacyjnej - 1 gospodarstwo, administrowania nieruchomościami - 1 gospodarstwo, sprzedaży energii cieplnej - 1 gospodarstwo. Pozostałe 5 gospodarstw prowadzi działalność wielobranżową.

Przychody gospodarstw pomocniczych pochodziły przede wszystkim z przychodów własnych oraz dotacji budżetowej określonej rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 23 czerwca 2006 r. w sprawie stawek oraz szczegółowego sposobu i trybu udzielania dotacji

przedmiotowych dla państwowych zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych państwowych jednostek budżetowych (Dz. U. Nr 112, poz. 762).

Stosownie do postanowień § 1 pkt 2 ww. rozporządzenia dla warsztatów szkolnych prowadzonych w formie gospodarstw pomocniczych w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich na rok 2006 została ustalona dotacja w wysokości 400 zł rocznie na jednego nieletniego wdrażanego do pracy społecznie użytecznej i przygotowanego do zawodu.

Dotacja dla gospodarstw pomocniczych przy Zakładach dla Nieletnich w 2006 r. wynosiła 683 tys. zł i została wykorzystana w 99,7%.

Gospodarstwa pomocnicze w 2006 r. wypracowały zysk w wysokości 15.189 tys. zł.

Do budżetu państwa odprowadzono zgodnie z § 60 i 61 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych oraz trybu postępowania przy przekształcaniu w inną formę organizacyjno-prawną, wpłatę do budżetu w wysokości 412 tys. zł.

Obrona narodowa

W Obronie narodowej na koniec 2006 r. funkcjonowało 121 gospodarstw pomocniczych, tj. o 7 mniej niż w roku 2005. Gospodarstwa te to przede wszystkim kasyna wojskowe, pralnie i zakłady pralniczo-usługowe, wojskowe domy wypoczynkowe, piekarnie, wojskowe zakłady remontowo-budowlane.

Źródłem przychodów były wpływy z działalności ww. gospodarstw pomocniczych.

Osiągnięcie wyższych od planowanych dochodów, wydatków i wpłat z zysku do budżetu wynika ze zwiększenia popytu na świadczone usługi w zakresie: sprzedaży przez Rejonowy Zakład Usługowy Służb Mundurowych usług prania wodnego i czyszczenia chemicznego na rzecz jednostek wojskowych i odbiorców indywidualnych, sprzedaży przez kasyna wojskowe usług gastronomicznych oraz towarów, sprzedaży usług remontowo-konserwacyjnych sprzętu, służby żywnościowej i mundurowej oraz produkcji własnej wynikającej ze zleceń dla i spoza wojska, sprzedaży usług przez wojskowe domy wypoczynkowe związanych z udostępnianiem bazy szkoleniowej oraz wypoczynkiem i rekreacją.

W związku z powyższym w 2006 r. wpłata z zysku do budżetu państwa została zrealizowana w kwocie 1.281 tys. zł, co stanowi 488,9% planu.

Kosztami gospodarstw pomocniczych były wydatki bieżące oraz odpisy amortyzacyjne.

Budżety wojewodów

Gospodarstwa pomocnicze w 2006 r. działały głównie przy urzędach wojewódzkich, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz przy Powiatowym Inspektoracie Weterynarii w Skierniewicach i Malborku, wojewódzkich centrach zdrowia publicznego, kuratoriach oświaty oraz parkach krajobrazowych.

Przychody gospodarstw pomocniczych zostały zrealizowane w kwocie 294.611 tys. zł, co stanowi 107% planu po zmianach.

Wyższe wykonanie przychodów w porównaniu do planu po zmianach na rok 2006 związane było z uzyskaniem większych wpływów z zewnętrznych zleceń, m.in. z tytułu organizacji szkoleń i seminariów.

Największy udział w przychodach miały gospodarstwa funkcjonujące w następujących działach:

- administracja publiczna - 127 453 tys. zł, co stanowi 43,3% zrealizowanych przychodów,
- transport i łączność - 108 837 tys. zł, co stanowi 36,9% zrealizowanych przychodów,
- informatyka - 37 225 tys. zł, co stanowi 12,6% zrealizowanych przychodów,
- oświata i wychowanie - 8 632 tys. zł, co stanowi 2,9% zrealizowanych przychodów.

Przychody gospodarstw pomocniczych pochodziły głównie z odpłatności za wykonywane zadania z zakresu:

- obsługi siedzib urzędów wojewódzkich (we wszystkich województwach),
- obsługi drogowych przejść granicznych,
- świadczenia usług informatycznych na rzecz jednostek macierzystych, a także innych jednostek, m.in. w zakresie udostępniania bazy ewidencji ludności, zapewnienia należytego poziomu obsługi technicznej i technologicznej eksploatowanego sprzętu komputerowego,
- sprzedaży wczasów, usług hotelarskich, miejsc kolonijnych oraz organizacji szkoleń,
- badania jakości produktów gospodarki żywnościowej, badania laboratoryjnego mleka surowego, organizowania szkoleń dla rzeczoznawców w zakresie pobierania próbek do badań, usług dezynfekcyjnych na spędach, skupie i uboju zwierząt,
- organizowania kursów specjalizacyjnych i szkoleń dla wyższego i średniego personelu medycznego oraz z tytułu świadczenia usług dla jednostki macierzystej (sprzątanie, czynsz, media, ochrona mienia),
- prowadzenia edukacji ekologicznej (kursy i szkolenia, prelekcje),

- wytyczania ścieżek dydaktycznych na terenie rezerwatów,
- prowadzenia „zielonych szkół”,
- wykonywania czynności z zakresu geodezji i kartografii na rzecz organów administracji publicznej oraz innych organów (woj. Mazowieckie).

Wydatki funkcjonujących w województwach gospodarstw pomocniczych w wysokości 288.807 tys. zł, przeznaczone były głównie na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, zakup materiałów i wyposażenia, energii elektrycznej i ciepłej, usług telekomunikacyjnych.

Gospodarstwa pomocnicze odprowadziły do budżetu państwa wpłatę z zysku w wysokości 987 tys. zł oraz podatek dochodowy od osób prawnych w wysokości 1.110 tys. zł.

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

W Kancelarii Prezesa Rady Ministrów działało gospodarstwo pomocnicze – Centrum Obsługi Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Do zakresu działania Centrum należało przede wszystkim:

- zapewnienie technicznych warunków pracy Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (usługi transportowe, konserwacyjne, techniczne, teleinformatyczne, gospodarcze itp.),
- wydawanie i rozpowszechnianie Dziennika Ustaw, Monitora Polskiego, Monitora Polskiego „B” i innych wydawnictw zleczanych przez ministerstwa i urzędy centralne,
- administrowanie i gospodarowanie przydzielonymi składnikami majątkowymi, w tym nieruchomościami będącymi siedzibą Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Centrum Obsługi KPRM wraz z ośrodkami wypoczynkowymi,
- świadczenie usług wypoczynkowych, wczasowo-rekreacyjnych, konferencyjnych itp.

Przychody zostały zrealizowane w kwocie 143.104 tys. zł (88,2% planu po zmianach). Niepełne wykonanie planu spowodowane było osiągnięciem niższych niż zakładano wpływów z podstawowego źródła przychodów, tj. ze sprzedaży usług (79,6% planu po zmianach), w tym przede wszystkim z ogłaszania sprawozdań finansowych w Monitorze Polskim „B” (71,2% planu).

Wydatki zrealizowano w kwocie 101.300 tys. zł, co stanowi 79,2% planu po zmianach i przeznaczono głównie na wynagrodzenia wraz z pochodnymi (44.994 tys. zł), zakup usług (21.845 tys. zł) i materiałów (15.342 tys. zł).

Wynik finansowy brutto wyniósł 41.804 tys. zł, co stanowi 122,0% planu po zmianach, a wpłata z zysku do budżetu wyniosła 11.546 tys. zł. Osiągnięcie wyższego niż zakładano

w planie wyniku finansowego spowodowane zostało poniesieniem niższych kosztów ogółem, w tym głównie kosztów usług, kosztów materiałowych i wynagrodzeń.

Sprawy wewnętrzne

W 2006 r. funkcjonowało 23 gospodarstw pomocniczych, z tego w dziale Administracja publiczna 1 gospodarstwo – Zakład Obsługi MSWiA, a w dziale Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa – 22 gospodarstwa przy następujących jednostkach:

- komendy wojewódzkie Policji – 17,
- Komenda Główna Policji – 1,
- Szkoły Policji – 2,
- Straż Graniczna – 1,
- Biuro Ochrony Rządu – 1.

W omawianym okresie zakończyły działalność 2 gospodarstwa pomocnicze Komendy Stołecznej Policji w Warszawie oraz gospodarstwo pomocnicze w Olsztynie, natomiast z dniem 31 grudnia 2006 r. zakończyło działalność gospodarstwo pomocnicze Komendy Wojewódzkiej Policji w Lublinie.

W dziale Administracja publiczna źródłem przychodów Zakładu Obsługi MSWiA były głównie wpływy z usług (uzyskano przychody w wysokości 24.139 tys. zł, co stanowi 104,3% planu), natomiast wydatki przeznaczane były na wynagrodzenia, zakup usług i materiałów oraz zakup energii.

Gospodarstwo w omawianym okresie osiągnęło dodatni wynik finansowy w wysokości 265 tys. zł, z tego należna wpłata do budżetu wyniosła 102 tys. zł.

Źródłem przychodów gospodarstw pomocniczych w dziale Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa były głównie wpływy np. za świadczone usługi remontowo-budowlane, hotelowe, wczasowo-szkoleniowe, sprzątnięcie lokali służbowych, usługi gastronomiczne (uzyskano przychody w wysokości 88.478 tys. zł, co stanowiło 89,3% planu) natomiast wydatki to głównie zakup usług, wynagrodzenia oraz zakup materiałów.

Gospodarstwa w tym dziale uzyskały łącznie dodatni wynik finansowy.

Stratę finansową w wysokości 178 tys. zł poniosły 3 gospodarstwa pomocnicze nadzorowane przez Komendanta Głównego Policji, w tym jedno zlikwidowane.

Pozostałe funkcjonujące w tym dziale gospodarstwa osiągnęły zysk w wysokości 558 tys. zł, z którego należna wpłata do budżetu wyniosła 243 tys. zł.

Niskie wykonanie planu przychodów i kosztów gospodarstw pomocniczych spowodowane było głównie zmianą zakresu działalności niektórych gospodarstw, w tym spowodowanych realizacją uchwały nr 15/2006 Rady Ministrów z dnia 7 lutego 2006 r. w sprawie podjęcia działań w odniesieniu do ośrodków wypoczynkowych, wypoczynkowo-szkoleniowych oraz szkoleniowych będących w dyspozycji właściwych organów administracji rządowej.

Jednocześnie niższe niż planowano w ustawie budżetowej wykonanie przychodów wystąpiło w następujących częściach:

- Zdrowiu,
- Polskiej Akademii Nauk.

W części Zdrowie niższe wykonanie przychodów spowodowane było likwidacją dwóch gospodarstw pomocniczych, przy Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krakowie oraz przy Ministerstwie Zdrowia.

Niższe od planowanych przychody w części PAN wystąpiły głównie w rolnych zakładach doświadczalnych PAN i związane było z ograniczeniem produkcji wyrobów.

Rozdział 7

Państwowe fundusze celowe

Zgodnie z art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) do sektora finansów publicznych zalicza się fundusze celowe.

W myśl przepisów ww. ustawy fundusz celowy może działać jako osoba prawna lub stanowić wyodrębniony rachunek bankowy, którym dysponuje organ wskazany w ustawie tworzącej fundusz.

Podstawą gospodarki finansowej funduszu celowego jest roczny plan finansowy obejmujący wydatki na cele wskazane w ustawie powołującej fundusz.

Wydatki funduszu celowego mogą być dokonywane w ramach posiadanych środków finansowych obejmujących bieżące przychody, w tym dotacje z budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego i pozostałości środków z okresów poprzednich.

W 2006 r. łączne przychody funduszy wyniosły 154.099.795 tys. zł, w tym dotacje z budżetu państwa 39.845.595 tys. zł, co stanowi 25,9% przychodów funduszy.

Do grupy funduszy celowych korzystających z dodatkowego zasilenia w postaci dotacji z budżetu państwa zaliczamy Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, Fundusz Emerytalno-Rentowy KRUS, Fundusz Prewencji i Rehabilitacji, Fundusz Kombatantów oraz Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

W 2006 r. łączne wydatki funduszy (po wyeliminowaniu przepływów między funduszami) wyniosły 147.322.154 tys. zł.

Szczegółowe informacje o przychodach i wydatkach poszczególnych funduszy przedstawia poniższa tabela:

	Wyszczególnienie	Przychody	w tym dotacja z budżetu	Wydatki
1	2	3	4	5
	Ogółem¹	154.099.795	39.845.595	147.322.154
1	Fundusz Ubezpieczeń Społecznych	123.900.568	24.483.424	119.762.998
2	Fundusz Emerytalno-Rentowy KRUS	16.204.850	14.932.671	16.039.483
3	Fundusz Prewencji i Rehabilitacji	25.655	4.000	27.581

1	2	3	4	5
4	Fundusz Administracyjny	496.002		492.805
5	Fundusz Pracy	7.512.315		5.513.975
6	Państwowy Fundusz Kombatantów	8.519	8.500	8.945
7	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	1.123.314		502.882
8	Centralny Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych	18.451		19.510
9	Centralny Fundusz Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym	24.867		15.892
10	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	3.243.191	417.000	3.680.995
11	Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	329.332		80.196
12	Fundusz Promocji Twórczości	981		793
13	Fundusz Zająć Sportowo-Rekreacyjnych dla Uczniów	14.234		11.396
14	Fundusz Wsparcia Policji	82.075		80.375
15	Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej	449.305		450.737
16	Fundusz Promocji Kultury	116.618		119.775
17	Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego	1.809		390
18	Fundusz Reprywatyzacji	117.894		29.610
19	Fundusz Restrukturyzacji Przedsiębiorców	139.200		501.004
20	Fundusz Skarbu Państwa	61.642		109.241
21	Fundusz Rekompensacyjny	281.291		8.053
22	Fundusz Nauki i Technologii Polskiej	15.848		50.316
23	Fundusz im. Komisji Edukacji Narodowej	5.945		5.938
24	Fundusz Pomocy Postpenitencjarnej	14.812		12.515
25	Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców	94.409		52.794
26	Fundusz Rozwoju Przywiezionych Zakładów Pracy	4.248		2.639
27	Fundusz Modernizacji Sił Zbrojnych	182.420		111.316

1) Po wyeliminowaniu przepływów między funduszami

7.1. Fundusze związane z ubezpieczeniami społecznymi

Do grupy funduszy związanych z ubezpieczeniami społecznymi możemy zaliczyć:

- 1) Fundusz Ubezpieczeń Społecznych,
- 2) Fundusz Emerytalno Rentowy,
- 3) Fundusz Prewencji i Rehabilitacji,
- 4) Fundusz Administracyjny.

Do zadań realizowanych przez tę grupę funduszy należy m.in. realizacja zadań z zakresu ubezpieczeń społecznych, finansowanie świadczeń dla rolników z ubezpieczenia emerytalno-rentowego, obsługa zadań w zakresie ubezpieczenia zdrowotnego, finansowanie kosztów obsługi ubezpieczenia.

Zrealizowane przychody ww. funduszy po wyeliminowaniu przepływów w 2006 r. wyniosły 140.257.075 tys. zł, a wydatki – 135.952.867 tys. zł, co stanowi 92,3 % wydatków wszystkich funduszy.

Największą dotację z budżetu państwa otrzymały: Fundusz Ubezpieczeń Społecznych oraz Fundusz Emerytalno-Rentowy tj. 39.416.095 tys. zł, co stanowi 98,9% ogółu dotacji.

Fundusz Ubezpieczeń Społecznych

Fundusz Ubezpieczeń Społecznych utworzony został ustawą z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Nie posiada on osobowości prawnej, a dysponentem jego środków jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Celem działania Funduszu jest realizacja zadań z zakresu ubezpieczeń społecznych, a podstawowymi źródłami przychodów są składki na ubezpieczenia społeczne, dotacje z budżetu państwa oraz od 2004 r. refundacja z tytułu przekazania składek do OFE. Wypłatę świadczeń finansowanych z FUS gwarantuje państwo.

Zgodnie z zasadami wprowadzonej z dniem 1 stycznia 1999 r. reformy ubezpieczeń społecznych, dotychczasowa jedna składka na ubezpieczenie społeczne została podzielona w zależności od ryzyka ubezpieczeniowego na odrębne składki na ubezpieczenie: emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe. Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane są w równych częściach przez pracowników i pracodawców. Składkę na ubezpieczenie chorobowe opłacają pracownicy, a składkę na ubezpieczenie wypadkowe – pracodawcy.

Część składki na ubezpieczenie emerytalne odprowadzana jest do otwartych funduszy emerytalnych, stanowiących drugi, kapitałowy filar ubezpieczeń społecznych z tym, że dla osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1968 r. przystąpienie do OFE było obowiązkowe, a dla osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. - dobrowolne. Za osoby urodzone przed 1 stycznia 1949 r. składka na fundusz emerytalny jest w całości odprowadzana do FUS.

Podstawa naliczania składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe ograniczona została do trzydziestokrotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej.

Od 1 stycznia 1999 r. został zlikwidowany dotychczasowy FUS a powołany „nowy” FUS, będący państwowym funduszem celowym, w ramach, którego wyodrębnią się m.in. fundusze odpowiadające określonym ryzykom ubezpieczeniowym, zgodnie z podziałem składki, a więc: emerytalny, rentowy, chorobowy i wypadkowy.

W planie finansowym FUS na 2006 r. przychody ze składek ustalono w wysokości:

- przypis składek – 81.475.482 tys. zł,
- wpływy składek – 80.172.538 tys. zł,

co oznacza wskaźnik ściągłości składek na poziomie 98,4%.

Równocześnie zaplanowano, że do otwartych funduszy emerytalnych ZUS przekaże składki w wysokości 12.759.774 tys. zł i środki w takiej wysokości przewidziano po stronie przychodów FUS, stanowiące refundację dla FUS z tytułu przekazania składek do OFE. Od 2004 r. kwota refundacji Funduszowi składek do OFE jest księgowana w ciężar rozchodów budżetu państwa.

Z danych sprawozdawczych Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wynika, że w 2006 r. przypis składek na ubezpieczenie społeczne wyniósł 82.706.806 tys. zł i był o 1.231.324 tys. zł (o 1,5%) wyższy od ustalonego w ustawie budżetowej. Wpływy ze składek zrealizowane zostały w kwocie 80.546.987 tys. zł i osiągnęły 100,5% planu, a więc były wyższe od planu o kwotę 374.449 tys. zł. Ukształtowanie się przychodów ze składek na poziomie wyższym od planu wynikało z dobrego kształtowania się wskaźników makroekonomicznych w gospodarce (zatrudnienie, wynagrodzenia), które mają wpływ na poziom dochodów FUS.

Wpływy ze składek w podziale na poszczególne fundusze ukształtowały się następująco:

- fundusz emerytalny – 39.031.798 tys. zł,
- fundusz rentowy – 31.928.675 tys. zł,
- fundusz chorobowy – 5.401.869 tys. zł,
- fundusz wypadkowy – 4.184.645 tys. zł.

Zrealizowane wpływy ze składek stanowiły 66,6% przychodów Funduszu Ubezpieczeń Społecznych według wpływów i 97,4% należnych dochodów z tego tytułu (przypisu). Rzeczywisty wskaźnik ściągłości składek (97,4%) ukształtował się na poziomie niższym o 1 pkt proc. od przyjętego w planie ustawy budżetowej. W porównaniu z 2005 r. wpływy ze składek wzrosły o 4%.

W ustawie budżetowej na 2006 r. dotacja z budżetu dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ustalona została w kwocie 23.355.848 tys. zł. W trakcie wykonywania budżetu dotacja dla FUS została zwiększona o łączną kwotę 1.127.576 tys. zł, tj. do wysokości 24.483.424 tys. zł, z tego:

- na podstawie opinii Sejmowej Komisji Finansów Publicznych decyzjami Ministra Finansów nastąpiło zwiększenie dotacji dla FUS o łączną kwotę 1.108.100 tys. zł,
- na podstawie art. 148 ustawy o finansach publicznych Zarząd Zakładu Ubezpieczeń Społecznych dokonał zwiększenia dotacji do FUS o kwotę 19.476 tys. zł.

Po uwzględnieniu zmian dotacja dla FUS kształtowała się na poziomie 24.483.424 tys. zł. Faktycznie zrealizowana w 2006 r. dotacja dla FUS była zgodna z planem po zmianach i wynosiła 24.483.424 tys. zł. W relacji do 2005 r. (20.112.107 tys. zł) dotacja do FUS była wyższa o 21,7%, co było głównie rezultatem przeprowadzonej w 2006 r. waloryzacji emerytur i rent oraz kolejnego etapu likwidacji starego portfela, czyli podwyższania tzw. kwoty bazowej.

Planowana po stronie przychodów FUS kwota refundacji składki przekazanej do OFE w wysokości 12.759.774 tys. zł została faktycznie zrealizowana w kwocie wyższej od planowanej o 2.160.611 tys. zł, tj. w wysokości 14.920.385 tys. zł (116,9% planu).

W ogólnej kwocie zrealizowanej w 2006 r. dotacji dla FUS, w wysokości 24.483.424 tys. zł, wyodrębnia się:

- dotację celową – 3.531.203 tys. zł,
- dotację uzupełniającą – 20.952.221 tys. zł.

Dotacja celowa w wysokości 3.531.203 tys. zł przeznaczona była na sfinansowanie wydatków na świadczenia pieniężne inne niż z ubezpieczenia społecznego, zlecone Zakładowi do wypłaty na mocy odrębnych przepisów (emerytury i renty oraz zasiłki pogrzebowe kombatanatów, inwalidów wojennych i wojskowych, ryczałty energetyczne, dodatki kombatanckie, świadczenia w wysokości dodatku kombatanckiego, dodatki kompensacyjne, świadczenia dla żołnierzy - górników, świadczenia pieniężne dla osób deportowanych oraz osadzonych w obozach pracy przez III Rzeszę i ZSRR, deputaty węglowe oraz koszty obsługi wypłacanych świadczeń).

Łączne przychody Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (według wpływów) obejmujące dotację z budżetu, refundację z tytułu przekazania składek do OFE, wpływy ze składek na ubezpieczenia społeczne oraz inne przychody, wyniosły 120.859.150 tys. zł, tj. 103,4% kwoty planowanej w ustawie budżetowej (o 3.964.621 tys. zł więcej). Zrealizowanie na wyższym poziomie planu przychodów Funduszu było spowodowane przede wszystkim

dodatkową dotacją (1.127.576 tys. zł), którą FUS otrzymał po uzyskaniu pozytywnych opinii Sejmowej Komisji Finansów Publicznych oraz wskutek decyzji Zarządu ZUS o przesunięciu wydatków w ramach własnego budżetu, wyższą od planowanej kwotą refundacji z tytułu przekazania składek do OFE (o kwotę 2.160.611 tys. zł), a także wyższą kwotą wpływów ze składek na ubezpieczenie społeczne o kwotę 374.449 tys. zł.

Wydatki Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wyniosły w 2006 r. 119.762.998 tys. zł i obejmują dokonany w 2006 r. odpis aktualizujący wartość należności FUS z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne oraz odsetek od składek i innych należności oraz utworzenie rezerw na zobowiązania w wysokości 528.408 tys. zł (w ustawie budżetowej była planowana kwota 1.271.156 tys. zł). Kwota dokonanego w 2006 r. odpisu aktualizującego należności Funduszu nie miała wpływu na wysokość kasowych wydatków FUS, gdyż dokonany odpis był wyłącznie operacją księgową, mającą na celu urealnienie kwoty należności FUS z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne. Kwota dokonanego odpisu pomniejsza należności Funduszu.

Wydatki Funduszu w 2006 r. stanowiły prawie 100% kwoty planowanej w ustawie (119.791.012 tys. zł). Podstawową pozycję wydatków Funduszu (96,8%) stanowią transfery na rzecz ludności obejmujące wypłaty świadczeń długoterminowych (emerytury i renty) oraz świadczenia krótkoterminowe (zasiłki chorobowe, macierzyńskie, pogrzebowe, jednorazowe odszkodowania powypadkowe itd.). Wypłaty świadczeń wyniosły w 2006 r. 115.908.467 tys. zł i stanowiły 100,9% kwoty planowanej. Wydatki na emerytury i renty wyniosły 107.164.427 tys. zł i były wyższe od planu o 1.129.156 tys. zł m.in. z tytułu wyższej niż planowano liczby osób uprawnionych do świadczeń emerytalno-rentowych oraz wyższego wskaźnika waloryzacji. Koszty świadczeń krótkoterminowych wyniosły 8.744.040 tys. zł, co stanowi 98,3% planu.

W stosunku do 2005 r. wydatki FUS na transfery do ludności wzrosły o 7,9%. Wzrost tych wydatków wynika przede wszystkim z waloryzacji świadczeń w 2006 r. (od marca, wskaźnikiem wynoszącym 106,2%) oraz realizacji kolejnego etapu podwyższania kwoty bazowej mającej na celu likwidację starego portfela.

Planowano, że w 2006 r. przeciętna miesięczna liczba emerytur i rent finansowanych z FUS wyniesie 7.218,3 tys. (bez zbiegów rolnych), natomiast faktyczna liczba wypłat ukształtowała się na poziomie 7.256,4 tys.

Przeciętna emerytura i renta z FUS kształtowała się w 2006 r. na poziomie 1.214,74 zł (bez osób posiadających także prawo do emerytury lub renty rolnej, bez zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych oraz bez świadczeń realizowanych na mocy umów międzynarodowych). W 2006 r. przeciętna emerytura i renta z FUS wzrosła nominalnie, w stosunku do 2005 r.,

o 7,8%, natomiast realnie o 6,7%. Wzrost przeciętnego świadczenia wynikał głównie z waloryzacji, skutków z tytułu przyznania z urzędu emerytury zamiast renty i kolejnego etapu likwidacji starego portfela.

Wydatki na świadczenia w podziale na fundusze kształtowały się następująco:

- fundusz emerytalny – 69.161.651 tys. zł, tj. 100,9% kwoty planowanej,
- fundusz rentowy – 37.230.612 tys. zł, tj. 101,4% kwoty planowanej,
- fundusz chorobowy – 5.164.471 tys. zł, tj. 97,3% kwoty planowanej,
- fundusz wypadkowy – 4.351.733 tys. zł, tj. 99,3% kwoty planowanej.

Wydatki bieżące Funduszu w kwocie 3.326.123 tys. zł przeznaczone zostały na odpis na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w kwocie 3.015.890 tys. zł, koszty obsługi zaciągniętych kredytów oraz pożyczek – 182.244 tys. zł, a także inne wydatki bieżące w kwocie 127.989 tys. zł, obejmujące środki wydatkowane na prewencję rentową – 99.170 tys. zł oraz na prewencję wypadkową – 1.892 tys. zł.

W 2006 r. z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zrealizowane zostały następujące podstawowe zadania:

- wypłata emerytur z funduszu emerytalnego – 69.159.109 tys. zł, tj. 100,9% kwoty planowanej,
- wypłata rent z funduszu rentowego – 30.948.369 tys. zł, tj. 101,7% kwoty planowanej,
- wypłata rent z funduszu wypadkowego – 3.617.274 tys. zł, tj. 98,3% kwoty planowanej,
- wypłata dodatków pielęgnacyjnych, dla sierot zupełnych i za tajne nauczanie do emerytur i rent – 3.439.675 tys. zł, tj. 101,2% kwoty planowanej,
- wypłata zasiłków chorobowych – 3.680.836 tys. zł, tj. 90,9% kwoty planowanej,
- wypłata pozostałych zasiłków i świadczeń – 5.063.204 tys. zł, tj. 104,6% kwoty planowanej; kwota ta obejmuje wypłatę następujących świadczeń: zasiłki macierzyńskie – 1.097.613 tys. zł (95,6% planu), zasiłki pogrzebowe – 1.439.439 tys. zł (101,3% planu), zasiłki opiekuńcze – 222.567 tys. zł (114,4% planu), świadczenia rehabilitacyjne – 552.861 tys. zł (207,5% planu), jednorazowe odszkodowania powypadkowe – 246.990 tys. zł (99,7% planu), ryczałty energetyczne – 527.715 tys. zł (98,3% planu), dodatki kombatanckie – 337.803 tys. zł (98,8% planu), świadczenia dla osób deportowanych i osadzonych w obozach pracy przymusowej – 229.551 tys. zł (86,3% planu), dodatki kompensacyjne – 103.055 tys. zł (99,1% planu), świadczenia dla żołnierzy górników – 57.144 tys. zł (99,1% planu), deputaty węglowe dla emerytów i rencistów kolejowych – 242.111 tys. zł (97,8% planu) oraz pozostałe świadczenia – 6.355 tys. zł.

- finansowanie prewencji rentowej – 99.170 tys. zł, tj. 90,2% kwoty planowanej,
- finansowanie prewencji wypadkowej – 1.892 tys. zł, tj. 94,6% kwoty planowanej,
- finansowanie odpisu na działalność ZUS – 3.015.890 tys. zł, tj. zgodnie z planem,
- finansowanie kosztów obsługi kredytów – 182.244 tys. zł, tj. 41,7% kwoty planowanej.

Stan środków obrotowych Funduszu na koniec 2006 r. był ujemny i wyniósł (minus) 4.168.967 tys. zł, w tym:

- środki pieniężne w kwocie 28.362 tys. zł,
- należności w kwocie 3.266.824 tys. zł,
- zobowiązania w kwocie (minus) 7.464.153 tys. zł.

W kwocie zobowiązań Funduszu na koniec 2006 r., w wysokości (minus) 7.464.153 tys. zł, można wyodrębnić m.in. zobowiązania:

- wobec banków z tytułu zaciągniętych kredytów (z odsetkami) – kwota 2.610.831 tys. zł,
- wobec otwartych funduszy emerytalnych – kwota 627.859 tys. zł,
- z tytułu podatku dochodowego od świadczeń – kwota 711.314 tys. zł,
- z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeń – kwota 791.428 tys. zł,
- dotacja ze środków roku następnego – 1.450.000 tys. zł.

Fundusz Emerytalno-Rentowy

Fundusz emerytalno-rentowy funkcjonuje na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. Nie posiada on osobowości prawnej, a jego środkami dysponuje Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Zadaniem funduszu jest finansowanie świadczeń dla rolników z ubezpieczenia emerytalno-rentowego, emerytur i rent z innego ubezpieczenia społecznego oraz ubezpieczeń zdrowotnych.

Przychody funduszu emerytalno-rentowego (według wpływów) wyniosły w 2006 r. 16.192.304 tys. zł, tj. 100,5% kwoty przewidzianej w ustawie budżetowej na 2006 rok (16.113.165 tys. zł). W stosunku do roku 2005 przychody te były wyższe o 2,3%.

Dotacja z budżetu stanowiła podstawową pozycję w przychodach funduszu i wyniosła 14.932.671 tys. zł. Faktycznie zrealizowana w 2006 r. kwota dotacji dla funduszu stanowiła 100% planu dotacji według wysokości określonej w ustawie budżetowej. W stosunku do roku 2005 dotacja budżetowa wzrosła o 1,5%. Dotacja z budżetu stanowiła 92,2% dochodów funduszu według wpływów.

W ogólnej kwocie dotacji dla funduszu zrealizowanej w 2006 r., w wysokości 14.932.671 tys. zł, można wyodrębnić:

- dotację uzupełniającą w wysokości - 12.818.831 tys. zł,
- dotację celową w wysokości - 2.113.840 tys. zł.

Dotacja celowa przeznaczona była na:

- 1) opłacenie składek na ubezpieczenia zdrowotne rolników - 1.357.695 tys. zł,
- 2) wypłatę świadczeń dla kombatanatów (renty, dodatki kombatanckie, dodatki kompensacyjne, rekompensaty dodatków, ryczałty energetyczne, zasiłki pogrzebowe i odsetki za zwłokę) – 637.946 tys. zł,
- 3) inne świadczenia (dodatki dla żołnierzy-górników, dodatki dla osób deportowanych do pracy przymusowej na teren III Rzeszy i ZSRR) – 99.569 tys. zł,
- 4) koszty obsługi świadczeń zleconych do wypłaty – 18.630 tys. zł.

Wpływy ze składek od rolników na ubezpieczenie emerytalno-rentowe osiągnęły poziom 1.205.909 tys. zł i stanowiły 7,4% dochodów funduszu. Były one wyższe o 5,6% (64.415 tys. zł) od ujętych w planie funduszu z uwagi na poprawę ściągalności.

Wydatki funduszu emerytalno-rentowego w 2006 r. ukształtowały się na poziomie 16.039.483 tys. zł i stanowiły 99,3% planu według ustawy budżetowej (o 118.358 tys. zł mniej). Na niższe wykonanie wydatków w stosunku do planu ustawy budżetowej na 2006 r. miały wpływ przede wszystkim:

- niższe wydatki na emerytury i renty oraz
- niższe wydatki na opłacenie za rolników składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Głównym zadaniem funduszu jest finansowanie wydatków na emerytury i renty rolne, 82,6% wydatków ogółem. Wydatki na ten cel wyniosły w 2006 r. 13.252.239 tys. zł. Zrealizowane wydatki na emerytury i renty były niższe od ustalonych w planie ustawy budżetowej o kwotę 50.287 tys. zł. Planowano (przeciętnie miesięcznie) wypłatę 1.589,6 tys. świadczeń emerytalno-rentowych, a wykonano 1.586 tys. Przeciętna miesięczna liczba wypłaconych świadczeń emerytalno-rentowych w 2006 r. w stosunku do roku 2005 (1.644,7 tys.) zmniejszyła się o 58,7 tys.

Świadczenia emerytalno-rentowe dla rolników były waloryzowane w 2006 r. wskaźnikiem 106,2%. Przeciętne świadczenie emerytalno-rentowe (bez zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych) ukształtowało się na poziomie 680,9 zł, a po uwzględnieniu uprawnień do świadczeń rentowych z innych systemów ubezpieczeniowych przeciętna wysokość świadczenia emerytalno-rentowego rolników wyniosła 802,2 zł.

Wydatki na zasiłki pogrzebowe rolne w kwocie 296.674 tys. zł, realizowały plan według ustawy budżetowej w 84,3% i były wyższe o 1,9% w stosunku do roku 2005.

Na świadczenia zlecone do wypłaty wydatkowano 737.515 tys. zł, 99% kwoty ujętej w planie według ustawy budżetowej. Z kwoty tej przypada na wypłatę:

- dodatków za pracę przymusową i dodatków górniczych - 99.569 tys. zł,
- świadczeń kombatanckich - 637.946 tys. zł.

Wydatki bieżące funduszu wyniosły 388.629 tys. zł, z tego:

- odpis na fundusz administracyjny KRUS - 370.000 tys. zł, tj. w wysokości przyjętej w ustawie budżetowej,
- koszty obsługi świadczeń zleconych do wypłaty - 18.629 tys. zł.

Wydatki bieżące w roku 2006 były realizowane zgodnie z planem przyjętym w ustawie budżetowej i były o 1,0% wyższe od wydatków w 2005 r.

Kwota składek na ubezpieczenie zdrowotne za rolników i ich domowników, które zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych finansowane są z dotacji budżetowej, wyniosła w 2006 r. 1.357.695 tys. zł, co stanowi 99,1% planu ustawy budżetowej. Na niepełne wykonanie dotacji w 2006 r. miała wpływ faktycznie niższa niż planowano cena skupu 1q żyta będąca podstawą naliczenia składki.

Stan środków obrotowych funduszu na koniec 2006 r. wyniósł 279.448 tys. zł, w tym:

- środki pieniężne w kwocie 230.952 tys. zł,
- należności w kwocie 347.117 tys. zł, obejmujące głównie należności od rolników z tytułu nieuregulowanych składek,
- zobowiązania w kwocie 373.982 tys. zł, będące głównie zobowiązaniem wobec budżetu z tytułu zaliczkowej dotacji ze środków roku następnego (76 mln zł) i podatku dochodowego od osób fizycznych oraz wobec Narodowego Funduszu Zdrowia z tytułu składki na ubezpieczenie zdrowotne należnej za grudzień 2006 r. a przekazanej do Narodowego Funduszu Zdrowia w styczniu 2007 r.

Fundusz Prewencji i Rehabilitacji

Zgodnie z ustawą z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników fundusz prewencji i rehabilitacji jest przeznaczony na finansowanie:

- kosztów przekwalifikowania zawodowego rencisty w okresie pobierania renty rolniczej szkoleniowej,

- kosztów rzeczowych realizacji zadań Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w zakresie zapobiegania wypadkom przy pracy rolniczej i rolniczym chorobom zawodowym,
- działań na rzecz pomocy ubezpieczonym i osobom uprawnionym do świadczeń z ubezpieczenia, wykazującym całkowitą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym, ale rokującą jej odzyskanie w wyniku leczenia i rehabilitacji, albo zagrożonym całkowitą niezdolnością do pracy w gospodarstwie rolnym.

Fundusz ten jest tworzony z odpisu od funduszu składkowego, w wysokości do 5% planowanych wydatków z tego funduszu, oraz dotacji z budżetu państwa, a w razie powstania niedoboru środków na tym funduszu niedobór ten powinien zostać pokryty ze środków funduszu składkowego.

Przychody funduszu w 2006 r. wyniosły 25.655 tys. zł (bez kwoty 372 tys. zł dotyczącej amortyzacji), co stanowi 100,5% wielkości przewidzianej w ustawie budżetowej na 2006 r. Były one niższe w stosunku do roku 2005 o 9,6%. Podstawową pozycję tych przychodów (83,9%) stanowi odpis z funduszu składkowego, który w tym okresie wyniósł 21.532 tys. zł, tj. 100% wielkości planowanej na 2006 r. Dotacja z budżetu do funduszu prewencji i rehabilitacji została w 2006 r. zrealizowana zgodnie z planem i wyniosła 4.000 tys. zł.

Wydatki Funduszu wyniosły w 2006 r. 27.581 tys. zł (bez kosztów amortyzacji w kwocie 372 tys. zł), co stanowi 97,4% wielkości przewidzianej w planie po zmianach. Największą pozycję wydatków (92,4%) stanowią wydatki bieżące, które w 2006 r. ukształtowały się na poziomie 25.486 tys. zł.

Głównym zadaniem funduszu jest finansowanie wydatków na świadczenia zdrowotne i działania prewencyjne. Wydatki na ten cel wyniosły w 2006 r. 24.177 tys. zł (co stanowi 97,4% planu po zmianach) i kształtowały się na poziomie wydatków poniesionych na ten cel w roku 2005.

Wydatki inwestycyjne w 2006 r. wyniosły 2.095 tys. zł i stanowiły 7,6% wydatków ogółem funduszu. Plan po zmianach wydatków inwestycyjnych został zrealizowany w 100% i był niższy w stosunku do wydatków poniesionych na ten cel w 2005 r. o 52 tys. zł.

Fundusz Administracyjny

Fundusz administracyjny funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. Nie posiada on osobowości prawnej, a dysponentem jego środków jest Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Zgodnie z ustawą o ubezpieczeniu społecznym rolników fundusz administracyjny KRUS przeznaczony jest na finansowanie kosztów obsługi ubezpieczenia, z wyjątkiem kosztów pokrywanych ze środków funduszu składkowego lub funduszu prewencji i rehabilitacji. Ponadto ze środków funduszu administracyjnego finansowane są koszty obsługi zadań w zakresie ubezpieczenia zdrowotnego.

Fundusz administracyjny tworzony jest z odpisów od funduszu składkowego i od funduszu emerytalno-rentowego, w wysokości do 9% planowanych wydatków funduszu składkowego i do 3,5% planowanych wydatków funduszu emerytalno-rentowego, oraz refundacji przez właściwe instytucje kosztów związanych z realizacją ubezpieczenia zdrowotnego oraz realizacją innych zadań powierzonych Prezesowi Kasy na podstawie odrębnych przepisów. W razie powstania niedoboru funduszu administracyjnego, niedobór ten pokrywa się ze środków funduszu składkowego.

Przychody funduszu administracyjnego wyniosły w 2006 r. 496.002 tys. zł (bez kwoty 11.743 tys. zł dotyczącej pokrycia amortyzacji) i były wyższe od planu według ustawy budżetowej o 0,7%.

Podstawową pozycję przychodów funduszu (74,6%) stanowi odpis od funduszu emerytalno-rentowego wynoszący 370.000 tys. zł. W relacji do 2005 r. kwota tego odpisu wzrosła o 1,1% (4.000 tys. zł). Odpis ten jest wydatkiem funduszu emerytalno-rentowego, a więc uwzględniając bardzo niski stopień samofinansowania tego funduszu praktycznie stanowi dotację z budżetu państwa.

Odpis od funduszu składkowego w kwocie 40.059 tys. zł był niższy od odpisu w 2005 r. o 2,6% (1.080 tys. zł).

Pozostałe przychody w kwocie 85.943 tys. zł stanowiły 104,5% realizacji planu wg ustawy budżetowej i były w stosunku do roku 2005 niższe o 14,7%.

Na ww. przychody składały się między innymi:

- refundacja z ZUS kosztów obsługi świadczeń zbiegowych 56.174 tys. zł,
- koszty obsługi świadczeń kombatanckich w kwocie 15.866 tys. zł,
- inne przychody w kwocie 7.704 tys. zł (wynagrodzenie z tytułu terminowego spłacania podatków oraz wynagrodzenie za terminowe naliczanie i odprowadzanie składek na ubezpieczenie zdrowotne).

Wydatki funduszu administracyjnego ukształtowały się na poziomie 492.805 tys. zł (bez kosztów amortyzacji w kwocie 11.743 tys. zł), tj. 97,5% planu wg ustawy budżetowej. Wydatki te przeznaczone były przede wszystkim na:

- 1) wydatki bieżące – 470.893 tys. zł,
- 2) wydatki inwestycyjne – 21.900 tys. zł.

W 2006 r. wydatki bieżące stanowiące 95,5% ogółu wydatków funduszu, zrealizowano w 98% planu ustawy budżetowej i były niższe w stosunku do roku 2005 o 3,4%.

Do głównych zadań funduszu należy finansowanie wydatków na:

- koszty związane z utrzymaniem pracowników – 225.920 tys. zł, zadanie zrealizowane w 99,3% planu po zmianach oraz
- opłaty pocztowe, koszty i prowizje bankowe – 92.032 tys. zł, zadanie zrealizowane w 98,9% planu po zmianach.

Natomiast wydatki inwestycyjne stanowiące 4,4% ogółu wydatków funduszu, zrealizowane zostały w 87,6% planu ustawy budżetowej i były niższe w stosunku do roku 2005 o 4,6%.

7.2. Fundusze związane z zadaniami socjalnymi państwa

Do tej grupy funduszy możemy zaliczyć:

- 1) Fundusz Pracy,
- 2) Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- 3) Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,
- 4) Fundusz Kombatantów.

Zadania realizowane przez ww. fundusze to: zasiłki dla bezrobotnych łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne, zasiłki przedemerytalne, szkolenia bezrobotnych i środki na aktywizację bezrobotnych, dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych oraz finansowanie składek na ubezpieczenia społeczne zatrudnianych osób niepełnosprawnych jak również osób niepełnosprawnych podejmujących po raz pierwszy działalność gospodarczą, ochrona roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, pomoc społeczna dla kombatantów.

Zrealizowane przychody ww. funduszy wyniosły 11.093.357 tys. zł, a wydatki 9.284.111 tys. zł.

Również w tej grupie zasilenie z budżetu państwa w postaci dotacji otrzymały dwa fundusze w wysokości 425.500 tys. zł.

Fundusz Pracy

Fundusz Pracy działa na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Podstawowym celem Funduszu jest aktywizacja zawodowa bezrobotnych oraz łagodzenie skutków bezrobocia.

Przychody Funduszu Pracy wyniosły 7.512.315 tys. zł i były wyższe niż planowano w ustawie budżetowej o 5,5 %, tj. o 392.315 tys. zł.

Wpływy z obowiązkowej 2,45% składki wyniosły 6.754.537 tys. zł. Były one wyższe od planowanych o 264.537 tys. zł, tj. o 4, 1%.

Środki przekazane z Unii Europejskiej wyniosły 661.642 tys. zł i były wyższe od planowanych o 32,3%, tj. o 161.642 tys. zł. Wynikało to głównie ze zmiany trybu rozliczania wniosków płatniczych o refundację.

Pozostałe przychody wyniosły 96.136 tys. zł, tj. 74,0% planu. Kwota ta uwzględnia odsetki od udzielonych pożyczek i oprocentowania depozytów - 27.172 tys. zł, wpłaty obywateli polskich podejmujących pracę za granicą u pracodawców zagranicznych oraz cudzoziemców zatrudnionych w Polsce, grzywny, inne rozliczenia - 68.964 tys. zł.

Wydatki Funduszu Pracy wyniosły 5.513.975 tys. zł i stanowiły 88,0% planu po zmianach.

Wydatki na zasiłki dla bezrobotnych łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne wyniosły 2.756.963 tys. zł (wypłata zasiłków dla bezrobotnych - 2.079.983 tys. zł, składki na ubezpieczenia społeczne - 676.980 tys. zł) i były niższe od planu po zmianach o 401.057 tys. zł, tj. o 12,7%.

Zmniejszenie wydatków na zasiłki dla bezrobotnych wynika z mniejszej, niż zakładano w planie, liczby wypłaconych zasiłków dla bezrobotnych. W ustawie budżetowej na 2006 r. założono, że przeciętna liczba wypłaconych zasiłków podstawowych dla bezrobotnych wyniesie 400 tys., a wyniosła 328,1 tys.

Przeciętna wysokość zasiłku podstawowego w 2006 r. wyniosła 528,3 zł i była wyższa od planowanej o 0,6 zł.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych na koniec roku 2006 wyniosła 2.309.410 osób i była o 463.590 osób niższa niż na koniec 2005 r. Stopa bezrobocia na koniec 2006 r. wyniosła 14,9%.

Wydatki na zasiłki przedemerytalne i świadczenia przedemerytalne wyniosły 17.820 tys. zł (realizacja orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, przywracającego niektórym osobom prawo do zasiłku przedemerytalnego albo świadczenia przedemerytalnego).

Na dodatki aktywizacyjne dla bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku, którzy podjęli zatrudnienie w wyniku skierowania przez powiatowy urząd pracy bądź z własnej inicjatywy wydatkowano 38.500 tys. zł.

Na świadczenia integracyjne przyznawane na podstawie przepisów o zatrudnieniu socjalnym wydatkowano 3.882 tys. zł.

Na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu wydatkowano 2.133.944 tys. zł. Wydatki te były niższe od planu po zmianach o 116.056 tys. zł, tj. o 5,2 %.

Z kwoty 2.133.944 tys. zł przeznaczono:

Na szkolenie bezrobotnych oraz innych uprawnionych osób - 218.539 tys. zł (tj. o 8.961 tys. zł mniej niż planowano), w tym na koszty szkolenia - 186.564 tys. zł (koszty szkolenia sfinansowano za 147.139 osób).

Przeciętny koszt szkolenia jednego bezrobotnego oraz innych uprawnionych osób wyniósł 1.268 zł.

Na prace interwencyjne - 218.844 tys. zł (tj. o 39.156 tys. zł mniej od planu po zmianach). W pracach interwencyjnych uczestniczyło 69.050 osób.

Na roboty publiczne - 144.840 tys. zł, tj. o 37.160 tys. zł mniej od planu po zmianach. W ramach robót publicznych zatrudniono 32.655 osób.

Na prace społecznie użyteczne – 25.099 tys. zł.

Na stypendia w ramach aktywizacji zawodowej bezrobotnych do 25 lat, odbywających staż i przygotowanie zawodowe oraz uczących się - 875.171 tys. zł. Aktywizacją zawodową w ramach tych form było objętych ogółem 227.404 bezrobotnych.

Na przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników - 152.739 tys. zł, tj. 83,1% planowanych wydatków na ten cel. W 2006 r. zrefundowano wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne za 97.961 młodocianych pracowników średniomiesięcznie.

Na refundację kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego wydatkowano 96.555 tys. zł.

Na dofinansowanie kosztów podjęcia działalności gospodarczej przez bezrobotnego oraz usługi prawne i doradcze wydatkowano 375.875 tys. zł. Wydatki te nie podlegają

zwrotowi pod warunkiem prowadzenia działalności gospodarczej przez okres co najmniej 12 miesięcy.

Na sfinansowanie kosztów dojazdów, zakwaterowania i wyżywienia bezrobotnych – 1.212 tys. zł.

Na koszty umorzenia pożyczek - 24.639 tys. zł (85,6% planu). Umorzenia dotyczyły przede wszystkim bezrobotnych, którzy prowadzili działalność gospodarczą przez okres co najmniej 24 miesięcy.

Na refundację kosztów opieki nad dzieckiem do lat 7 lub osobą zależną w przypadku podjęcia przez bezrobotnego zatrudnienia, lub odbywania stażu, przygotowania zawodowego w miejscu pracy lub szkolenia wydatkowano 432 tys. zł.

W 2006 r. udzielone zostały z Funduszu Pracy pożyczki szkoleniowe w łącznej kwocie 430 tys. zł.

W ramach wydatków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu przeznaczono 378.098 tys. zł na programy i projekty finansowane ze środków funduszy strukturalnych oraz 122.857 tys. zł na współfinansowanie programów i projektów realizowanych ze środków z funduszy strukturalnych.

Na wynagrodzenia, nagrody, składki, dodatki do wynagrodzeń oraz odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych wydatkowano 112.750 tys. zł, co stanowiło 97,5% planu po zmianach.

Wydatki na pozostałe zadania wyniosły 447.152 tys. zł, co w stosunku do planu po zmianach (676.995 tys. zł) stanowiło 66,0% i były przeznaczone głównie na:

- koszty wysyłki wezwań, zawiadomień, druki, opłaty pocztowe, koszty i prowizje bankowe związane z przekazywaniem bezrobotnym należnych świadczeń - 52.089 tys. zł,
- koszty obsługi bankowej i odsetki od kredytu zaciągniętego przez Fundusz Pracy - 122.496 tys. zł,
- koszty eksploatacji systemu informatycznego urzędów pracy - 53.940 tys. zł,
- koszty opracowania centralnych i wojewódzkich informacji zawodowych oraz wyposażenia do prowadzenia orientacji i poradnictwa zawodowego, dofinansowanie działalności klubów pracy, koszty badań oraz analiz i ekspertyz dotyczących rynku pracy - 19.275 tys. zł,
- koszty szkolenia kadr publicznych służb zatrudnienia oraz Ochotniczych Hufców Pracy - 17.758 tys. zł,

- koszty poboru składek na Fundusz Pracy przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych - 33.646 tys. zł,
- wydatki inwestycyjne związane z instalacją sieci komputerowej w urzędach pracy, zakupem sprzętu informatycznego dla urzędów pracy oraz wyposażeniem klubów pracy - 132.062 tys. zł, tj. 82,0% planu po zmianach.

Na inne zmniejszenia - 2.964 tys. zł.

W 2006 r. został spłacony kredyt w kwocie 1.700.000 tys. zł zaciągnięty w 2003 r. na uzupełnienie środków Funduszu Pracy niezbędnych na wypłatę zasiłków dla bezrobotnych, zasiłków przedemerytalnych i świadczeń przedemerytalnych.

Stan funduszu na początek 2006 r. wyniósł (minus) 2.205.515 tys. zł, w tym: środki pieniężne - 960.302 tys. zł, należności z tytułu udzielonych pożyczek - 149.619 tys. zł oraz zobowiązania - (minus) 3.421.829 tys. zł, w tym 3.300.000 tys. zł z tytułu zaciągniętych kredytów.

Stan funduszu na koniec 2006 r. wyniósł (minus) 207.175 tys. zł, w tym: środki pieniężne 1.273.670 tys. zł, należności z tytułu udzielonych pożyczek 77.194 tys. zł oraz zobowiązania (minus) 1.703.555 tys. zł, w tym: (minus) 1.600.000 tys. zł z tytułu zaciągniętych kredytów.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych działał na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Celem funduszu jest wspieranie zatrudnienia osób niepełnosprawnych oraz rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych.

Przychody Funduszu w 2006 r. wyniosły 3.243.191 tys. zł i były wyższe o 278.774 tys. zł, tj. o 9,4% od planu.

Na kwotę przychodów złożyły się głównie:

- dotacja z budżetu państwa – 417.000 tys. zł (100% planu) przeznaczona na dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych oraz na zrekompensowanie gminom 50% dochodów utraconych na skutek zastosowania ustawowych zwolnień dla prowadzących zakłady pracy chronionej lub zakłady aktywności zawodowej z podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego i od czynności cywilnoprawnych,
- środki otrzymane z Unii Europejskiej – 96.889 tys. zł (51,9% planu) – niskie wykonanie wiąże się z niewykonaniem w planowanym zakresie wydatków na projekty realizowane

w ramach Działania 1.4 Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich (SPO RZL), Działania 3 SPO RZL (pomoc techniczna) oraz programu Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL dla Polski 2004-2006,

- wpłaty zakładów pracy – 2.477.779 tys. zł (o 174.482 tys. zł, tj. o 7,6% wyższe od planu). Wzrost wpłat w porównaniu do planu spowodowany był m. in. wzrostem przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, które jest podstawą do wyliczenia wpłat na Fundusz, pozyskaniem 3.471 nowych płatników, większą dyscypliną podmiotów zobowiązanych do obowiązkowych wpłat,
- pozostałe przychody – 241.546 tys. zł (o 208.125 tys. zł, tj. ponad siedmiokrotnie wyższe od planu), co spowodowane było przede wszystkim wyższymi wpływami ze zwrotów dotacji (o 79.618 tys. zł) oraz z różnych tytułów (o 129.044 tys. zł), w tym głównie z przywrócenia odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu wpłat pracodawców.

Wydatki Funduszu wyniosły 3.680.995 tys. zł i stanowiły 96,6% planu po zmianach.

Wydatki na dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych wyniosły 1.409.164 tys. zł (104,5% planu po zmianach), w tym 338.253 tys. zł z dotacji z budżetu państwa. Na wyższe niż planowano wykonanie wydatków na to zadanie miał wpływ wzrost zatrudnienia i wynagrodzeń osób niepełnosprawnych oraz wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 21 marca 2006 r. sygn. akt K 13/05 dający pracodawcom, którzy w dniu 1 stycznia 2004 r. zatrudniali osoby niepełnosprawne w wieku emerytalnym, prawo do roszczeń w stosunku do PFRON o wypłatę dofinansowania dla tych osób, w części odpowiadającej okresowi niezbędnemu do wypowiedzenia umowy o pracę zawartej z każdą z tych osób.

Dla jednostek samorządu terytorialnego przekazano kwotę 875.436 tys. zł (113,9% planu po zmianach), z tego: dla samorządów wojewódzkich – 99.155 tys. zł (134,4% planu po zmianach) i dla samorządów powiatowych – 776.280 tys. zł (111,7% planu po zmianach).

Wyższe niż zaplanowano środki Funduszu na realizację zadań przez samorządy wojewódzkie i powiatowe zostały przeznaczone za zgodą Ministra Pracy i Polityki Społecznej wydaną po uzyskaniu pozytywnej opinii Sejmowej Komisji Finansów Publicznych.

Sejmik województwa i rada powiatu w formie uchwały określają zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, na które przeznaczają środki Funduszu przekazane przez Prezesa Zarządu PFRON.

Wydatki na finansowanie składek na ubezpieczenia społeczne zatrudnionych osób niepełnosprawnych oraz osób niepełnosprawnych podejmujących po raz pierwszy działalność gospodarczą wyniosły 395.304 tys. zł (96,4% planu po zmianach).

Wydatki na programy zatwierdzone przez Radę Nadzorczą wyniosły 290.311 tys. zł (85,3% planu po zmianach) i przeznaczone były głównie na następujące programy: „Partner

2006” – 72.496 tys. zł, „Pegaz 2003” – 64.941 tys. zł, „Edukacja” – 58.311 tys. zł, „Komputer dla Homera 2003” – 40.102 tys. zł, „Student” - 28.686 tys. zł, „Osoby niepełnosprawne w służbie publicznej” – 5.137 tys. zł.

Niższe niż planowano wykonanie wydatków na programy zatwierdzone przez Radę Nadzorczą wynika z niskiego wykonania wydatków na programy: „Edukacja” (73,0% planu po zmianach) i „Osoby niepełnosprawne w służbie publicznej” (36,7% planu po zmianach).

Na realizację programów wspieranych ze środków pomocowych Unii Europejskiej wydatkowano 161.944 tys. zł (64,0% planu po zmianach). Fundusz finansował projekty w ramach: Działania 1.4 SPO RZL schemat a) i b), Działania 3 SPO RZL (pomoc techniczna) oraz programu Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL dla Polski 2004-2006.

Niskie wykonanie wydatków na to zadanie wynika z wykonania w 53,3% wydatków w ramach Działania 1.4 SPO RZL schemat a), głównie z powodu braku doświadczenia i umiejętności beneficjentów w sporządzaniu dokumentów rozliczeniowych, a także z wykonania w 51,9% wydatków w ramach programu EQUAL z powodu opóźnienia w podpisaniu umowy z Krajową Strukturą Wsparcia, rezygnacji z udziału w projekcie jednego z partnerów, jak również nieterminowego i nieprawidłowego sporządzania dokumentów rozliczeniowych przez partnerów.

Na zrekompensowanie gminom dochodów utraconych z tytułu zastosowania ustawowych zwolnień z podatków od nieruchomości, rolnego, leśnego i od czynności cywilnoprawnych dla prowadzących zakłady pracy chronionej lub zakłady aktywności zawodowej wydatkowano 157.937 tys. zł (98,7% planu po zmianach), w tym 78.733 tys. zł z dotacji z budżetu państwa, po uwzględnieniu zwrotów dokonanych przez gminy.

Na realizację działań wyrównujących różnice między regionami, w szczególności w jednostkach samorządu terytorialnego, na terenie których stopa bezrobocia jest wyższa niż 110% średniej stopy bezrobocia w kraju lub nie utworzono warsztatu terapii zajęciowej albo zakładu aktywności zawodowej wydatkowano 110.798 tys. zł (79,1% planu po zmianach). Realizacja tego zadania odbywa się na zasadach określonych w „Programie wyrównywania różnic między regionami” zatwierdzonym przez Radę Nadzorczą PFRON.

Wydatki związane z bieżącą działalnością Biura i Oddziałów Funduszu wyniosły 88.357 tys. zł (93,1% planu po zmianach), w tym wynagrodzenia wraz z pochodnymi – 53.087 tys. zł (96,3% planu po zmianach). Przeciętne zatrudnienie wyniosło 850,4 etatów (z tego: w Biurze Funduszu – 495,5 etatów, w Oddziałach – 354,9 etatów), a przeciętne wynagrodzenie – 4.403,5 zł.

Odpis aktualizujący wartość należności z tytułu wpłat na PFRON, pożyczek, odsetek od pożyczek oraz innych należności wyniósł 175.093 tys. zł (87,1% planu po zmianach).

Wydatki inwestycyjne własne i zakupy inwestycyjne własne wykonane zostały w wysokości 1.111 tys. zł (3,1% planu po zmianach), z tego: wydatki inwestycyjne – 114 tys. zł (w tym 61 tys. zł na modyfikację systemu informatycznego SOD4 oraz 30 tys. zł na prace modernizacyjne w budynku siedziby Funduszu), zakupy inwestycyjne – 997 tys. zł (w tym 235 tys. zł na zakup 2 samochodów osobowych).

Główną przyczyną niskiego wykonania wydatków inwestycyjnych było wstrzymanie prac w zakresie planowanych inwestycji związanych z informatyzacją Funduszu w 2006 r.

Pozostałe wydatki Funduszu wyniosły 15.540 tys. zł (26,1% planu po zmianach), w tym na dofinansowanie w wysokości 50% oprocentowania kredytów bankowych zaciągniętych przez zakłady pracy chronionej, z zaplanowanej kwoty 20.000 tys. zł, wydatkowano 4.014 tys. zł, a na programy rządowe, z zaplanowanej kwoty 20.000 tys. zł, wydatkowano 2.049 tys. zł.

Stan Funduszu na koniec 2006 roku wyniósł 664.852 tys. zł, w tym: środki pieniężne – 397.731 tys. zł, papiery wartościowe Skarbu Państwa – 77.184 tys. zł, należności – 949.172 tys. zł, zobowiązania – (minus) 149.547 tys. zł.

Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych działa na podstawie ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz.U. Nr 158, poz. 1121), która zastąpiła ustawę z dnia 29 grudnia 1993 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy.

Stan Funduszu na początek 2006 r. został zaplanowany w wysokości 2.624.902 tys. zł, a wykonany w kwocie 2.647.902 tys. zł, co stanowi 100,9% planu,

Przychody zaplanowane w wysokości 301.200 tys. zł, zrealizowane zostały w kwocie 329.332 tys. zł, co stanowi 109,3% planu, z tego:

- składki od pracodawców (0,10% podstawy wymiaru) – 197.330 tys. zł (123,3% planu),
- pozostałe przychody – 132.002 tys. zł (93,5% planu), w tym:
  - odsetki bankowe (bieżące i z lokat) – 35.896 tys. zł (132,9% planu),
  - pozostałe odsetki – 92.854 tys. zł (82,2% planu),
  - pozostałe przychody z innych tytułów – 3.252 tys. zł (271,0% planu).

Wydatki Funduszu zaplanowane w wysokości 81.624 tys. zł, zrealizowane zostały w kwocie 80.196 tys. zł, co stanowi 98,3% planu. Z tego przeznaczono na:

- wydatki bieżące (własne) – 79.956 tys. zł (98,2% planu), z tego:

- wynagrodzenia – 12.961 tys. zł (98,0% planu),
- pochodne od wynagrodzeń – 2.409 tys. zł (92,5% planu),
- pozostałe – 64.586 tys. zł (98,5% planu), w tym:
  - koszty poboru składki od pracodawców przez ZUS – 982 tys. zł (122,8% planu),
  - umorzenia – 57.230 tys. zł (98,7% planu),
- wydatki inwestycyjne – 240 tys. zł (100% planu), które w całości dotyczyły zakupów inwestycyjnych własnych (100% planu).

Wpływy z tytułu spłaty przez pracodawców i windykacji należności Funduszu, z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń, zaplanowane w wysokości 165.000 tys. zł, zrealizowano w kwocie 166.738 tys. zł (101,1% planu).

Wydatki na świadczenia pracownicze (transfery na rzecz ludności), mieszczące się w należnościach Funduszu, zaplanowane w wysokości 350.000 tys. zł, zrealizowane zostały w kwocie 70.920 tys. zł, co stanowi 20,3% planu i dotyczyły:

- gwarantowanych wynagrodzeń za pracę – 27.043 tys. zł,
- składek na ubezpieczenia społeczne należnych od pracodawców – 4.950 tys. zł,
- ekwiwalentów pieniężnych za urlop wypoczynkowy – 86 tys. zł,
- odszkodowań za skrócony okres wypowiedzenia – 663 tys. zł,
- odpraw pieniężnych z tytułu rozwiązania stosunku pracy z przyczyn niedotyczących pracowników – 37.795 tys. zł,
- wypłaty dokonane na podstawie art. 43 ustawy (przepis przejściowy) – 365 tys. zł,
- pozostałych tytułów – 18 tys. zł.

Na mniejsze niż zakładane w planie wypłaty świadczeń zdecydowany wpływ miał wzrost gospodarczy kraju, skutkujący zmniejszeniem liczby upadłości i likwidacji, a tym samym zmniejszenie zapotrzebowania na środki Funduszu. Równie istotne dla tej sytuacji było to, że dopiero od 1 października, a nie od początku 2006 r. weszła w życie nowa ustawa z dnia 13 lipca 2006 r. z rozszerzonym katalogiem wypłat świadczeń i wydłużonym „okresem referencyjnym” – uprawniającym do otrzymania świadczenia z 6 do 9 miesięcy.

Stan Funduszu na koniec 2006 r. zaplanowano w wysokości 2.844.478 tys. zł, a wykonano w kwocie 2.897.038 tys. zł, co stanowi 101,8% planu.

Państwowy Fundusz Kombatantów

Państwowy Fundusz Kombatantów działał na podstawie ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego.

Celem Funduszu jest udzielanie pomocy socjalnej kombatantom i innym osobom uprawnionym, będącym w trudnej sytuacji materialnej i życiowej.

Przychody Funduszu w 2006 r. wyniosły 8.519 tys. zł (w tym dotacja z budżetu państwa - 8.500 tys. zł) i były wyższe o 17 tys. zł od określonych w planie finansowym Funduszu.

Wydatki Funduszu wyniosły 8.945 tys. zł, tj. 93,3% planu i zostały przeznaczone na:

- pomoc społeczną dla kombatantów i innych osób uprawnionych – 7.950 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach.
Środki na pomoc społeczną wydatkowano na zapomogi przyznawane i udzielane przez Kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych oraz Związek Inwalidów Wojennych RP i Związek Ociemniałych Żołnierzy RP. Zapomóg udzielono 16.992 osobom, w tym 14.821 osobom na podstawie indywidualnych decyzji Kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych,
- upamiętnianie i popularyzowanie historii dotyczącej walk o Odrodzenie Polski i represji wojennych oraz okresu powojennego, w tym na działalność dokumentacyjną i wydawniczą – 847 tys. zł, tj. 94,1% planu,
- opłaty bankowe i pocztowe od przekazywanej kombatantom pomocy pieniężnej – 148 tys. zł, tj. 95,5% planu po zmianach.

Stan Funduszu na początek 2006 r. wyniósł 583 tys. zł (środki pieniężne), a na koniec 2006 r. wyniósł 157 tys. zł (środki pieniężne).

7.3. Fundusze związane z prywatyzacją

Do funduszy związanych z prywatyzacją możemy zaliczyć:

- 1) Fundusz Rekompensacyjny,
- 2) Fundusz Restrukturyzacji Przedsiębiorców,
- 3) Fundusz Reprywatyzacji,
- 4) Fundusz Skarbu Państwa.

Wydatki ww. funduszy przeznaczone były na: pomoc dla przedsiębiorców przeznaczonych do prywatyzacji (restrukturyzacja), zaspakajanie roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa, rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej, pokrycie kosztów prywatyzacji, podwyższenie kapitału zakładowego spółek z udziałem Skarbu Państwa.

W 2006 r. w grupie tych funduszy zrealizowano przychody w wysokości 600.027 tys. zł, a wydatki w wysokości 647.908 tys. zł.

Fundusz Rekompensacyjny

Państwowy fundusz celowy Fundusz Rekompensacyjny utworzony został na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 169, poz.1418, z późn. zm.).

Zasady gospodarki finansowej Funduszu Rekompensacyjnego określa rozporządzenie Ministra Skarbu Państwa z dnia 20 grudnia 2005 (Dz. U. z 2006 r. Nr 3, poz. 23) oraz zarządzenie Nr 6 Ministra Skarbu Państwa z dnia 20 lutego 2006 r. w sprawie zasad współpracy komórek organizacyjnych Ministerstwa Skarbu Państwa w procesie dysponowania środkami zgromadzonymi na rachunku państwowego funduszu celowego pod nazwą Fundusz Rekompensacyjny oraz szczegółowego trybu realizacji wniosków o wypłatę świadczeń z tego Funduszu.

Plan Funduszu nie był ujęty w ustawie budżetowej na 2006 rok, ponieważ rachunek Funduszu został założony dopiero 1 marca 2006 r.

Rok 2006 był pierwszym rokiem obowiązywania ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Podjęto działania legislacyjne i organizacyjne związane z aktami wykonawczymi do tej ustawy, zawarciem umowy z Bankiem Gospodarstwa Krajowego o obsługę rekompensat, utworzeniem programu informatycznego do obsługi centralnego rejestru uprawnionych.

Zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 08 lipca 2005 r. o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej przychody Funduszu Rekompensacyjnego stanowią:

- wpływy ze sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, realizowanej w trybach przetargowych o łącznej powierzchni nie mniejszej niż 400.000 ha,
- odsetki z tytułu oprocentowania środków zgromadzonych na rachunku Funduszu,

- pożyczki z budżetu państwa, udzielane w przypadku niedoboru środków z powyższych tytułów, w kwocie określonej w ustawie budżetowej.

Agencja Nieruchomości Rolnych przekazuje środki w formie zaliczek kwartalnych. W roku 2006 zaliczki za trzy kwartały wyniosły 110 mln zł, a wpłata za IV kwartał 170 mln zł.

Przychody Funduszu osiągnięto w wysokości 281.291 tys. zł, co stanowi 31,7% planu. Odchylenia w wykonaniu planu dochodów spowodowane były ujęciem w planie środków wpłaconych faktycznie w roku 2006 w formie zaliczek za trzy kwartały 2006 r.

Naliczone odsetki w wysokości 1.291 tys. zł są niższe od zakładanych w planie na 2006 r. - w planie odsetki oszacowano na kwotę 1.544 tys. zł.

Jednocześnie faktyczne przychody Funduszu Rekompensacyjnego za rok 2006 będą wyższe od wykazanych w sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2006 r. w związku z określeniem sposobu ustalania wysokości rocznego zobowiązania Agencji Nieruchomości Rolnych z tytułu wpłat na zasilenie Funduszu Rekompensacyjnego. Założona w planie na 2006 r. kwota 280 mln zł na zasilenie Funduszu Rekompensacyjnego stanowić miała równowartość przychodów ze sprzedaży przetargowej ok. 49 tys. ha nieruchomości rolnych, stanowiących część powierzchni 400 tys. ha, o której mowa w art. 16. ust. 2. ustawy z dnia 8 lipca 2005 roku o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o zmianie ustawy o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw – podpisana dnia 19 października 2006 r. przez Prezydenta RP – rozszerzyła delegację ustawową dla ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa o sposób określania rocznego zobowiązania Agencji z tytułu wpłaty na zasilenie Funduszu Rekompensacyjnego.

W rozporządzeniu Ministra Skarbu Państwa z dnia 26 stycznia 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Agencji Nieruchomości Rolnych oraz gospodarki finansowej zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa określono, że roczne zobowiązanie Agencji Nieruchomości Rolnych z tytułu wpłat na zasilenie Funduszu Rekompensacyjnego obliczane jest jako iloczyn:

- 1) 70% powierzchni gruntów sprzedanych w przetargach w danym roku obrotowym,
- 2) średniej ceny sprzedaży jednego hektara gruntu Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa z jego częściami składowymi uzyskanej w przetargach w danym roku.

Agencja Nieruchomości Rolnych w rocznym planie finansowym na 2007 r. określiła w oparciu o powyższe zasady kwotę prognozowanej wpłaty z tytułu rozliczenia rocznego za

rok 2006 w wysokości 174,6 mln zł. Rozliczenie roczne zobowiązania nastąpi 14 dni po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Wydatki Funduszu na 2006 rok zostały zaplanowane na kwotę ogółem 886.915 tys. zł, natomiast wykonanie wyniosło 8.053 tys. zł, tj. 0,9% planu.

Niewielki stopień wykonania planu wydatków Funduszu spowodowany był między innymi koniecznością opracowania procedur związanych z realizacją wypłat, negocjacji umowy z Bankiem Gospodarstwa Krajowego o obsługę rekompensat oraz wdrożenia programu informatycznego do obsługi centralnego rejestru uprawnionych. Z tego powodu wypłaty rozpoczęły się w grudniu 2006 r. i objęły osoby, które na mocy ugody zawartej przez rząd RP przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka w Strasburgu, otrzymały pierwszeństwo w wypłatach rekompensat. Należy podkreślić, że w dalszym ciągu czynnikiem decydującym o wielkości zrealizowanych wypłat rekompensat będzie miał zakup i wdrożenie oprogramowania zapewniającego ujednoczenie systemu rejestrów i automatyczne wprowadzanie danych bezpośrednio z rejestrów wojewódzkich do rejestru centralnego.

Zgodnie z planem wypłaty miały wynieść 884.357 tys. zł, a wielkość faktycznie zrealizowanych wypłat wyniosła 5.924 tys. zł.

W pozycji planu „zakup usług pozostałych” ujęta jest kwota planowanego wynagrodzenia (prowizja stała i zmienna) dla Banku Gospodarstwa Krajowego w wysokości 2.558 tys. zł.

Faktycznie wypłacona kwota prowizji Banku była niższa z powodu ograniczonych wypłat rekompensat. W tej pozycji wykonania planu ujęty jest także koszt zakupu licencji programu informatycznego „Mienie pozostawione”.

Z uwagi na małą skalę wypłat rekompensat nie było potrzeby występowania o pożyczkę z budżetu państwa.

Fundusz Restrukturyzacji Przedsiębiorców

Fundusz Restrukturyzacji Przedsiębiorców utworzono na podstawie art.56 ust.1 pkt 2 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji. Na rachunku Funduszu kumulowało się 15% przychodów uzyskanych z prywatyzacji w danym roku budżetowym oraz odsetki od tych środków, z przeznaczeniem na ratowanie i pomoc na restrukturyzację przedsiębiorców, w tym przeznaczonych do prywatyzacji.

Planowane na 2006 rok przychody Funduszu zostały zrealizowane w wysokości 139.200 tys. zł (co stanowi 16,6% planu) z uwagi na spowolnienie procesu prywatyzacji.

Wydatki Funduszu zostały wykonane w wysokości 501.004 tys. zł (co stanowi 36,3% planu) i były przeznaczone na:

- pomoc publiczną udzieloną przed akcesją do UE – 102.516,2 tys. zł,
- podwyższenie kapitału zakładowego Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. do czego zobowiązuje art. 56 ust 5 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji – 118.487,8 tys. zł.

Wyplacone w 2006 r. środki z Funduszu Restrukturyzacji Przedsiębiorców z tytułu udzielonej pomocy publicznej dotyczą pomocy udzielonej przed wejściem do Unii Europejskiej. Wykonanie wydatków Funduszu w 2006 roku jest skutkiem zmiany stanu prawnego dla udzielania pomocy.

Zgodnie z art. 29 ust. 9 ustawy o finansach publicznych – minister właściwy ds. skarbu państwa przekazał 280.000 tys. zł na inne cele, niż ustanawia ustawa tworząca Fundusz, tj. na dofinansowanie budowy zbiornika wodnego Świnna Poręba (80.000 tys. zł) oraz dofinansowanie zadań realizowanych z Krajowego Funduszu Drogowego (200.000 tys. zł). Jest to zgodne z ustawą budżetową.

Fundusz Reprywatyzacji

Fundusz Reprywatyzacji utworzono na podstawie art. 56 ust. 1 pkt. 1 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji. Na rachunku Funduszu gromadzone były środki pochodzące ze sprzedaży 5% akcji należących do Skarbu Państwa w każdej ze spółek powstałych w wyniku komercjalizacji oraz odsetki od tych środków z przeznaczeniem na cele związane z zaspakajaniem roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa.

Zadaniem Funduszu Reprywatyzacyjnego jest pokrywanie zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu wypłaty odszkodowań dla byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa na podstawie dekretów i ustaw nacjonalizacyjnych.

Planowane na 2006 rok przychody Funduszu zostały zrealizowane w wysokości 117.894 tys. zł co stanowi 65,5% planu, z uwagi na spowolnienie procesu prywatyzacji. Sprzedaż akcji objętych rezerwą reprywatyzacyjną stanowiła 32,9% planu; na poziom przychodów wpłynął również wysoki stan zgromadzonych na rachunku Funduszu środków z tytułu odsetek bankowych (179,7% planu).

Głównymi wydatkami Funduszu są odszkodowania, które wypłacane są na podstawie prawomocnych wyroków i ugód sądowych lub decyzji administracyjnych na podstawie art. 160 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego. Na ten cel przeznaczone zostało 27.403 tys. zł, tj. 92,5% poniesionych w roku ubiegłym wydatków. Zrealizowanie wydatków w kwocie niższej niż planowano związane było z tempem postępowań oraz ilością

napływających wniosków o realizację wypłat odszkodowań. Na rachunku Funduszu zgromadzono na koniec ubiegłego roku środki w wysokości 1.854.460 tys. zł, które posłużą realizacji potrzeb reprivatyzacyjnych w latach następnych, po ustawowym, kompleksowym uregulowaniu zasad wypłaty zobowiązań reprivatyzacyjnych.

Fundusz Skarbu Państwa

Fundusz Skarbu Państwa powołano na podstawie art. 56 ust.1 pkt 3 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji. Na rachunku Funduszu gromadzi się 2% przychodów uzyskanych z prywatyzacji oraz odsetki od tych środków. Środki Funduszu przeznacza się na pokrycie kosztów prywatyzacji, gospodarowania mieniem Skarbu Państwa, podwyższanie kapitału zakładowego spółek z udziałem Skarbu Państwa oraz wykonywanie przez ministra właściwego ds. Skarbu Państwa innych ustawowo określonych zadań, w szczególności zadań wynikających z ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o zasadach wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa.

Ponadto zgodnie z art. 49 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych przychodami Funduszu są środki pozostałe po wykreśleniu z rejestru przedsiębiorstwa państwowego oraz środki finansowe uzyskane ze zbycia mienia pozostałego po tym przedsiębiorstwie, z przeznaczeniem na uzupełnienie środków służących pokryciu kosztów procesów likwidacyjnych, postępowań upadłościowych oraz zarządu mieniem pozostałym po zlikwidowanych przedsiębiorstwach państwowych.

Planowane na 2006 rok przychody Funduszu zostały zrealizowane w wysokości 61.642 tys. zł (co stanowi 50,5% planu) z uwagi na spowolnienie procesu prywatyzacji. Z przewidzianych ustawą o komercjalizacji i prywatyzacji 2% wpłat uzyskanych z prywatyzacji, na rachunek Funduszu wpłynęło 12.438 tys. zł, natomiast ze środków po likwidacji i upadłości przedsiębiorstw, o których mowa w art. 49 ustawy o przedsiębiorstwach państwowych – 36.773 tys. zł.

Zadaniem Funduszu jest sfinansowanie przygotowania spółek i przedsiębiorstw państwowych znajdujących się w zasobach Skarbu Państwa do prywatyzacji oraz zapewnienie środków na gospodarowanie mieniem Skarbu Państwa.

Wydatki Funduszu to przede wszystkim :

- koszty prywatyzacji, w tym analiz przedprywatyzacyjnych, ekspertyz i opinii prawnych i ekonomicznych, doradztwa prawnego, ogłoszeń ofert prywatyzacyjnych, badań sektorowych – 10.835 tys. zł,
- koszty wyroków, zastępstwa procesowego, sądowego i egzekucyjnego – 8.182 tys. zł,

- dofinansowanie kosztów likwidacji i upadłości przedsiębiorstw, koszty zarządu mieniem Skarbu Państwa – 27.157 tys. zł.

Niewykorzystane środki Funduszu w wysokości 9.007 tys. zł przekazane zostały do budżetu państwa jako pozostałe przychody (zgodnie z art. 56 ust. 4 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji).

7.4. Fundusze związane z bezpieczeństwem i obronnością kraju

Do grupy funduszy związanych z bezpieczeństwem i obronnością kraju możemy zaliczyć:

- 1) Fundusz Modernizacji Sił Zbrojnych,
- 2) Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców,
- 3) Fundusz Wsparcia Policji,
- 4) Fundusz Pomocy Postpenitencjarnej,
- 5) Fundusz Rozwoju Przywieźniennych Zakładów Pracy,
- 6) Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego.

Do zadań realizowanych przez ww. fundusze zaliczamy: przebudowę i modernizację techniczną Sił Zbrojnych, bezpieczeństwo ruchu drogowego oraz bezpieczeństwo pojazdów i ich właścicieli, modernizację jednostek organizacyjnych Policji, udzielanie pomocy osobom pozbawionym wolności, zwalnianym z zakładów karnych i aresztów śledczych, rodzinom tych osób oraz osobom pokrzywdzonym, resocjalizację osób pozbawionych wolności jak również modernizację przywieźniennych zakładów pracy.

W 2006 r. w wyniku działalności powyższych funduszy osiągnięto przychody w wysokości 379.773 tys. zł, a wydatki w wysokości 260.029 tys. zł.

Powyższe Fundusze nie są dotowane z budżetu państwa.

Fundusz Modernizacji Sił Zbrojnych

Fundusz Modernizacji Sił Zbrojnych funkcjonuje na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 maja 2001 r. o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 76, poz. 804 z późn. zm). Nie posiada on osobowości prawnej, a jego środkami dysponuje Minister Obrony Narodowej. Zadaniem funduszu jest finansowanie realizacji celów określonych w programie przebudowy i modernizacji technicznej Sił Zbrojnych w latach 2001-2006. Fundusz gromadzi środki z wpływów za udostępnianie poligonów wojskom obcym, wpływów za specjalistyczne usługi wojskowe wykonywane w czasie zadań szkoleniowych oraz wpływów z Agencji Mienia Wojskowego.

Gospodarka finansowa funduszu prowadzona była zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 30 czerwca 2005 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych.

Stan Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych na początek roku wynosił 78.961 tys. zł.

Przychody funduszu w 2006 roku wyniosły 182.420 tys. zł, co stanowi 202,7% planu. Na kwotę przychodów złożyły się:

- wpływy z dochodów Agencji Mienia Wojskowego – 158.421 tys. zł,
- wpływy z usług 23.999 tys. zł, z tego:
  - wpływy za udostępnianie poligonów wojskom obcym,
  - wpływy za specjalistyczne usługi świadczone w czasie realizacji zadań szkoleniowych.

Ogółem, w ramach Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych, resort obrony narodowej dysponował kwotą 261.381 tys. zł.

Wydatki funduszu wyniosły 111.316 tys. zł, co stanowi 123,7% planu. Wydatki te przeznaczono na:

- wydatki inwestycyjne na zakup uzbrojenia i sprzętu wojskowego oraz inwestycje budowlane – 89.664 tys. zł,
- dotacje na inwestycje budowlane służby zdrowia – 21.651 tys. zł,
- zakup usług pozostałych – 1 tys. zł.

Stan funduszu na koniec roku 2006 wyniósł 150.065 tys. zł.

Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców

Fundusz - Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców działa na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908 z późniejszymi zmianami). Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców (CEPiK) jest systemem informatycznym obejmującym centralną bazę danych gromadzącą dane i informacje o pojazdach, ich właścicielach i posiadaczach oraz osobach posiadających uprawnienia do kierowania pojazdami.

Celem działalności Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców jest zabezpieczenie interesów państwa i obywateli w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz bezpieczeństwa pojazdów i ich właścicieli, a w szczególności:

- usprawnienie pracy organów administracji państwowej w zakresie rejestracji pojazdów i wydawania praw jazdy,

- zwiększenie efektywność pracy Policji poprzez dostęp do centralnego banku danych,
- ograniczenie i wyeliminowanie negatywnych zjawisk jak kradzieże pojazdów, dokumentów, oszustwa celne, oszustwa ubezpieczeniowe itp.,
- poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez dbałość o właściwy poziom techniczny pojazdów i formalne uprawnienia do kierowania pojazdami,
- wymianę informacji z innymi systemami (podatki, ubezpieczenia, cła, statystyka, itp.),
- dostosowanie się do rozwiązań funkcjonujących w krajach Unii Europejskiej.

W 2006 r. Fundusz uzyskał przychody w wysokości 94.409 tys. zł (co stanowi 109% planu), z tego przypada na:

- wpłaty ubezpieczycieli z tytułu ubezpieczenia OC – 59.105 tys. zł,
- wpłaty stacji kontroli pojazdów – 16.699 tys. zł,
- opłaty ewidencyjne organów rejestrujących (np. za wydanie dowodu rejestracyjnego, zalegalizowanie tablic rejestracyjnych, wydanie nalepek kontrolnych) – 16.599 tys. zł,
- odsetki bankowe – 1.444 tys. zł,
- opłaty za udostępnienie danych lub informacji – 562 tys. zł.

Wydatki Funduszu w wysokości 52.794 tys. zł przeznaczone zostały na funkcjonowanie i rozwój centralnej ewidencji pojazdów i centralnej ewidencji kierowców.

Fundusz Wsparcia Policji

Fundusz ten został utworzony z dniem 1 stycznia 2005 r.

Przychodami funduszu były środki finansowe uzyskane przez Policję w trybie i na warunkach określonych w ust. 3 i 4a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2002 r. Nr 7, poz. 58 ze zmianami) na podstawie umów i porozumień zawieranych pomiędzy dysponentami Funduszu, a jednostkami samorządu terytorialnego, które określają przeznaczenie środków przekazywanych jednostkom Policji.

Fundusz uzyskał przychody w wysokości 82.075 tys. zł, z tego:

- 1) środki otrzymane od jednostek samorządu terytorialnego z przeznaczeniem na pokrywanie:
  - wydatków remontowych, modernizacyjnych, kosztów utrzymania i funkcjonowania jednostek organizacyjnych Policji, a także na zakup niezbędnych na ich potrzeby towarów i usług oraz na rekompensaty pieniężne za ponadnormatywny czas służby

oraz nagrody za osiągnięcia w służbie dla policjantów realizujących zadania z zakresu służby prewencyjnej – 47.846 tys. zł,

- wydatków inwestycyjnych – 34.073 tys. zł,

2) odsetki bankowe od środków zgromadzonych na rachunku bieżącym funduszu – 156 tys. zł.

Wydatki Funduszu wyniosły 80.375 tys. zł, z tego:

- współfinansowanie wydatków bieżących i inwestycyjnych jednostek organizacyjnych Policji – 60.935 tys. zł,

- rekompensata pieniężna dla policjantów za czas służby przekraczający normę 40-godzinnego tygodnia służby – 16.876 tys. zł,

- nagrody dla policjantów za osiągnięcia w służbie – 2.437 tys. zł,

- zwroty środków z roku poprzedniego, w związku z rozliczeniem wynikającym z zawartych porozumień – 127 tys. zł.

Stan środków obrotowych na dzień 1 stycznia 2006 r. wyniósł 4.181 tys. zł, a na koniec 2006 r. – 5.881 tys. zł. Główną przyczyną niewykorzystania środków w pełnej wysokości było uzyskanie nieplanowanych wpływów w końcu ubiegłego roku, co uniemożliwiło dysponentom Funduszu uzyskanie zgody ministra właściwego do spraw wewnętrznych na dokonanie wydatków z ponadplanowych przychodów.

Fundusz Pomocy Postpenitencjarnej

Fundusz Pomocy Postpenitencjarnej działa na podstawie art. 43 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz.557 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 kwietnia 2005 r. w sprawie Funduszu Pomocy Postpenitencjarnej (Dz. U. Nr 69, poz. 618). Dysponentem środków Funduszu jest Minister Sprawiedliwości.

Przychodami Funduszu są środki pieniężne pochodzące z potrąceń w wysokości 20% wynagrodzenia przysługującego za pracę skazanych zatrudnionych na podstawie skierowania do pracy, umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło, umowy o pracę nakładczą lub na innej podstawie prawnej oraz z wykonania kar dyscyplinarnych poprzez obniżenie przypadającej skazanemu części wynagrodzenia za pracę, nie więcej niż o 25% na okres do 3 miesięcy, ze spadków, zapisów i darowizn, dotacji i innych źródeł.

Stan Funduszu na początek roku 2006 wynosił 4.260 tys. zł.

W 2006 roku przychody Funduszu wyniosły 14.812 tys. zł, co stanowiło 134,6% planu przychodów na ten rok. Wyższe od planowanych przychody uzyskano w związku z większym, niż zakładano w planie, zatrudnieniem osób skazanych.

Wydatki Funduszu zostały zrealizowane w kwocie 12.515 tys. zł z przeznaczeniem na udzielenie pomocy osobom pozbawionym wolności, zwalnianym z zakładów karnych i aresztów śledczych, rodzinom tych osób oraz osobom pokrzywdzonym przestępstwem i ich rodzinom.

W 2006 r. wypłacono około 35 tys. zapomóg dla osób zwalnianych z zakładów karnych, zapewniono uzyskanie dowodów osobistych około 12 tys. osób opuszczających więzienia, wykupiono bilety PKP dla około 13 tys. osób, zaopatrzone w odzież około 25 tys. osób.

Stan Funduszu na koniec roku wyniósł 6.557 tys. zł.

Fundusz Rozwoju Przywężziennych Zakładów Pracy

Fundusz Rozwoju Przywężziennych Zakładów Pracy działa na podstawie art. 6a, 7 i 8 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności (Dz. U. Nr 123, poz. 777 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 czerwca 2005 r. w sprawie Funduszu Rozwoju Przywężziennych Zakładów Pracy (Dz. U. Nr 103, poz. 869). Dysponentem Funduszu jest Dyrektor Generalny Służby Wężziennej.

Przychodami Funduszu są wpłaty przywężziennych zakładów pracy w wysokości co najmniej 25% środków uzyskanych z tytułu zwolnień z podatku dochodowego od osób prawnych, niepodatkowych należności budżetowych, wpłat na PFRON, opłat z użytkowania lub użytkowania wieczystego gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa.

Stan Funduszu na początek 2006 r. wyniósł 2.590 tys. zł.

W roku 2006 r. przychody Funduszu wyniosły 4.248 tys. zł, co stanowiło 212,4% planu przychodów na ten rok. Do wykonania wyższych, niż planowano przychodów przyczyniło się osiągnięcie przez przywężziennne zakłady pracy, zatrudniające osoby pozbawione wolności, ponadplanowych zysków. Spowodowało to wzrost przypisu Funduszu z tytułu przysługujących zakładom zwolnień podatkowych, które stanowią główne źródło przychodów.

Środki Funduszu w łącznej wysokości 2.639 tys. zł wydatkowano na finansowanie działań w zakresie resocjalizacji osób pozbawionych wolności, a w szczególności na modernizację przywężziennych zakładów pracy i ich produkcji oraz ochronę i tworzenie w tych podmiotach miejsc pracy dla skazanych, z tego:

- przyznano dotacje na realizację zadań bieżących na kwotę 40 tys. zł (w 2006 r. z dotacji korzystały jedynie gospodarstwa pomocnicze, przedsiębiorstwa przywiązane nie występowały z wnioskami o udzielenie dotacji),
- przyznano dotacje na cele inwestycyjne w kwocie 1.433 tys. zł,
- dokonano umorzenia należności z tytułu pożyczki udzielonej przywiązanemu zakładowi pracy - 1.166 tys. zł.

Stan Funduszu na koniec roku wyniósł 4.199 tys. zł.

Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego

Fundusz ten został utworzony z dniem 1 stycznia 2005 r. na podstawie art. 31c ustawy z dnia 30 maja 1996 r. o gospodarowaniu niektórymi składnikami mienia Skarbu Państwa oraz o Agencji Mienia Wojskowego (Dz. U. z 2004 r. Nr 163, poz. 171, z późn. zm.).

Fundusz uzyskał przychody w wysokości 1.809 tys. zł, tj. 20,9% planu po zmianach, z tego:

- wpływy z mienia przekazanego Agencji Mienia Wojskowego przez podległe jednostki organizacyjne resortu – 1.702 tys. zł,
- odsetki – 107 tys. zł.

Główną przyczyną niezyskania planowanych przychodów było późne przekazanie, tj. w grudniu 2006 r., Agencji Mienia Wojskowego do zagospodarowania niewykorzystywanego przez Policję i Straż Graniczną mienia Skarbu Państwa. Uniemożliwiło to Agencji sprzedaż mienia jeszcze w roku 2006.

Wydatki Funduszu w wysokości 390 tys. zł zostały poniesione na zakup pistoletów przez Straż Graniczną.

Na dzień 31 grudnia 2006 r. stan środków obrotowych wyniósł 4.914 tys. zł.

7.5. Fundusze związane z nauką, kulturą i kulturą fizyczną

Do funduszy związanych z nauką i kulturą fizyczną zaliczamy:

- 1) Fundusz Promocji Twórczości,
- 2) Fundusz Zajęć Sportowo-Rekreacyjnych dla Uczniów,
- 3) Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej,
- 4) Fundusz Promocji Kultury,
- 5) Fundusz im. Komisji Edukacji Narodowej,

6) Fundusz Nauki i Technologii Polskiej.

Powyższe fundusze realizowały zadania w zakresie: rozwoju sportu osób niepełnosprawnych oraz dofinansowania inwestycji sportowych, promowania przedsięwzięć artystycznych, ochrony polskiego dziedzictwa narodowego, na cele związane z rozwojem nauki i technologii polskiej, dofinansowania zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów oraz na pomoc socjalną dla uczniów.

W wyniku działalności ww. funduszy osiągnięto przychody w wysokości 602.931 tys. zł oraz wydatki w wysokości 638.955 tys. zł.

Fundusz Promocji Twórczości

Fundusz Promocji Twórczości jest państwowym funduszem celowym utworzonym na mocy ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Nie posiada on osobowości prawnej. Dysponentem Funduszu jest Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Źródłem przychodów Funduszu są:

- wpływy od producentów i wydawców ze sprzedaży egzemplarzy utworów literackich, muzycznych, plastycznych i kartograficznych, których czas ochrony autorskich praw majątkowych upłynął,
- wpływy z tytułu kwot zasądzonych w procesach o naruszenie autorskich praw majątkowych,
- dobrowolne wpłaty, zapisy i darowizny.

Stan środków obrotowych na początek roku wyniósł 617 tys. zł. Przychody stanowiły 981 tys. zł, tj. 122,6 % kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej na rok 2006. Zwiększenie przychodów spowodowane było przede wszystkim wyższymi wpłatami od wydawców utworów literackich.

Wydatki Funduszu zrealizowano w kwocie 793 tys. zł. Ze środków Funduszu przyznano:

- 44 stypendia dla twórców w dziedzinie literatury, muzyki i plastyki – 423 tys. zł,
- 79 zapomóg dla twórców – 293 tys. zł,
- dotacje do 9 wydań utworów – 77 tys. zł.

Wydatki zostały wykonane na poziomie 97,7 % planu. W trakcie roku, w związku z pozytywną opinią komisji sejmowej właściwej do spraw budżetu dokonano przeniesienia planowanych wydatków pomiędzy poszczególnymi pozycjami planu. W porównaniu do tak określonych kwot, jedynie wydatki na pomoc socjalną dla twórców zostały zrealizowane na

poziomie niższym o 19 tys. zł, z powodu opóźnień w skompletowaniu dokumentów wymaganych od wnioskodawców.

Stan środków obrotowych na koniec roku wyniósł 805 tys. zł.

Fundusz Zajęć Sportowo-Rekreacyjnych dla Uczniów

Fundusz Zajęć Sportowo-Rekreacyjnych dla Uczniów działa na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Środkami Funduszu dysponuje minister właściwy do spraw kultury fizycznej i sportu.

Źródłem przychodów są wpływy z opłat wnoszonych przez podmioty świadczące usługi, których przedmiotem jest reklama napojów alkoholowych. W 2006 r. na rachunek Funduszu dokonało wpłat 261 podmiotów, tj. o 92 podmioty więcej niż w roku 2005.

Środki Funduszu przeznaczone były na dofinansowanie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, prowadzonych przez kluby sportowe działające w formie stowarzyszenia oraz inne organizacje pozarządowe, które w ramach swojej statutowej działalności realizują zadania z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu wśród dzieci i młodzieży, a także organizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Głównym zadaniem w 2006 r. było wyrównywanie szans dostępu do kultury fizycznej, szczególnie dzieci i młodzieży z regionów najuboższych.

W trakcie roku sprawozdawczego rozliczono 397 umów na dofinansowanie zajęć ze środków funduszu z 2005 r. rozliczono 9 umów, natomiast z 2006 r. rozliczono 388 umów.

Łącznie w zajęciach sportowo-rekreacyjnych wzięło udział 355.976 dzieci i młodzieży, z tego w zajęciach zorganizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego uczestniczyło 243.398 osób, a w zajęciach zorganizowanych przez pozostałe organizacje 112.578 osób.

Stan Funduszu na początek roku wynosił 7.074 tys. zł.

Uzyskane w 2006 r. przychody Funduszu w wysokości 14.234 tys. zł były wyższe w stosunku do planowanych o 23,3 %.

Określone w ustawie budżetowej na rok 2006 wydatki Funduszu w kwocie 11.544 tys. zł zostały wykonane w wysokości 11.396 tys. zł.

Ze środków Funduszu dofinansowano zajęcia sportowo-rekreacyjne dla uczniów realizowane przez:

- jednostki niezaliczone do sektora finansów publicznych w kwocie 5.410 tys. zł,

- jednostki samorządu terytorialnego w kwocie - 5.984 tys. zł.

Ponadto na opłaty związane z obsługą bankową Funduszu wydatkowano 2 tys. zł.

Na koniec 2006 r. stan Funduszu wynosił 9.912 tys. zł.

Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej

Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej działa na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych.

Środkami Funduszu dysponuje minister właściwy do spraw kultury fizycznej i sportu.

Źródłem przychodów jest 80% wpływów pochodzących z dopłat do stawek w grach losowych stanowiących monopol Państwa.

Stan Funduszu na początek 2006 r. wynosił 11.480 tys. zł.

Wykonanie przychodów Funduszu ukształtowało się na poziomie 449.305 tys. zł.

Wydatki Funduszu zrealizowane w wysokości 450.737 tys. zł zostały przeznaczone na:

1) dotacje na zadania inwestycyjne – 314.674 tys. zł, z tego:

- inwestycje o szczególnym znaczeniu dla sportu, tzw. inwestycje strategiczne – 125.070 tys. zł, w tym 8.909 tys. zł na realizację programu „Budowa wielofunkcyjnych boisk sportowych ogólnie dostępnych dla dzieci i młodzieży”,
- inwestycje terenowe – 189.604 tys. zł.

Środkami Funduszu były dofinansowywane inwestycje polegające na budowie, rozbudowie, przebudowie, modernizacji i wyposażeniu obiektów w urządzenia dla potrzeb sportu oraz remonty obiektów, w szczególności: pełnowymiarowych hal sportowych, w tym przyszkolnych sal gimnastycznych, krytych pływalni, lodowisk, boisk i stadionów sportowych oraz innych specjalistycznych obiektów sportowych.

W 2006 r. realizowano 1.148 inwestycji, w tym 759 inwestycji kontynuowanych:

2) dotacje na zadania bieżące (132.949 tys. zł), z tego:

- rozwój sportu dzieci i młodzieży – 110.531 tys. zł. Środki na ten cel przeznaczono na realizację następujących programów:
  - a) „Szkolenie i współzawodnictwo młodzieży uzdolnionej sportowo”, m.in. na zadania związane ze szkoleniem kadry wojewódzkiej młodzików, juniorów młodszych i juniorów, młodzieży uzdolnionej sportowo w publicznych i niepublicznych szkołach mistrzostwa sportowego oraz w ośrodkach szkolenia sportowego, a także na

organizację zawodów finałowych Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży w sportach letnich i zimowych, halowych oraz biegach przełajowych,

- b) „Sport wszystkich dzieci”, m.in. na zadania polegające na organizacji dla dzieci i młodzieży masowych imprez sportowych i rekreacyjnych, obozów sportowych w ramach akcji „Sportowe wakacje”, wojewódzkich finałów Igrzysk Młodzieży Szkolnej oraz finałów Gimnazjady i Lecealiady, jak również na zakup i dystrybucję sprzętu sportowego oraz szkolenie nauczycieli, instruktorów, trenerów, wolontariuszy i organizatorów sportu,
- rozwój sportu osób niepełnosprawnych – 22.418 tys. zł. W ramach tych środków dofinansowano m.in. takie zadania jak uczestnictwo osób niepełnosprawnych w igrzyskach paraolimpijskich, mistrzostwach świata, Europy i imprezach rangi międzynarodowej, udział w letnich i zimowych obozach sportowych, zajęciach sekcji sportowych i rekreacyjnych, imprezach rekreacyjno-sportowych oraz w szkoleniu centralnym, zgrupowaniach i konsultacjach,
- 3) wydatki bieżące (własne) - opłaty związane z obsługą bankową Funduszu – 3.114 tys. zł.
- Na koniec 2006 r. stan Funduszu wynosił 10.048 tys. zł.

Fundusz Promocji Kultury

Fundusz Promocji Kultury działa na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych. Źródłem przychodów jest 20% wpływów pochodzących z dopłat do stawek w grach stanowiących monopol Państwa.

Środkami Funduszu dysponuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Stan Funduszu na początek 2006 r. wynosił 56.995 tys. zł.

Wykonanie przychodów Funduszu ukształtowało się na poziomie 116.618 tys. zł.

Wydatki Funduszu, zrealizowane w wysokości 119.775 tys. zł, zostały przeznaczone na wspieranie i promowanie:

- ogólnopolskich i międzynarodowych przedsięwzięć artystycznych, w tym o charakterze edukacyjnym - 35.122 tys. zł.
- twórczości literackiej i czasopiśmiennictwa oraz działania na rzecz kultury języka polskiego i rozwoju czytelnictwa, wspieranie czasopism kulturalnych i literatury niskonakładowej - 5.150 tys. zł,
- działań na rzecz ochrony polskiego dziedzictwa narodowego - 9.207 tys. zł,

- młodych twórców i artystów - 2.710 tys. zł,
- działań na rzecz dostępu do dóbr kultury osób niepełnosprawnych - 971 tys. zł,
- zadań realizowanych w ramach projektów, w tym projektów inwestycyjnych oraz projektów współfinansowanych z funduszy europejskich i międzynarodowych, z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego - 10.383 tys. zł,
- realizacji inwestycji służących promowaniu i wspieraniu przedsięwzięć artystycznych, rozwojowi czytelnictwa, ochronie polskiego dziedzictwa narodowego, promocji młodych twórców i artystów oraz sztuki współczesnej - 49.987 tys. zł, w tym 4.000 tys. zł na spłatę wieloletnich zobowiązań finansowych i związanych z nimi dodatkowych obciążeń zaciąganych przez instytucje kultury dla których organizatorem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Ponadto na zadania realizowane przez Polski Instytut Sztuki Filmowej przekazano kwotę 6.100 tys. zł.

Na koniec 2006 r. stan Funduszu wyniósł 53.838 tys. zł.

Fundusz im. Komisji Edukacji Narodowej

W ustawie budżetowej na rok 2006 przychody Funduszu im. Komisji Edukacji Narodowej zostały zaplanowane w wysokości 55.000 tys. zł, a wydatki w wysokości – 54.000 tys. zł.

Na mocy ustawy z dnia 22 września 2006 r. Fundusz im. Komisji Edukacji Narodowej został zlikwidowany z dniem 6 grudnia 2006 r. Do czasu likwidacji przychody Funduszu im. KEN wyniosły 5.939 tys. zł, z tego:

- 5.880 tys. zł z tytułu 1 % odpisu od przychodów z prywatyzacji,
- 59 tys. zł z tytułu odsetek naliczonych od środków zgromadzonych na rachunku Funduszu.

Środki te wykorzystane zostały w pełnej wysokości na udzielenie dotacji 32 gminom z przeznaczeniem na pomoc materialną o charakterze socjalnym dla uczniów.

Niższe od planowanych przychody Funduszu spowodowane były niezrealizowaniem przewidywanych wpływów z prywatyzacji.

Środki w kwocie 7 tys. zł, które wpłynęły na rachunek Funduszu po 6 grudnia 2006 r. przekazane zostały na dochody budżetu państwa.

Fundusz Nauki i Technologii Polskiej

Fundusz Nauki i Technologii Polskiej funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji. Środkami Funduszu dysponuje minister właściwy do spraw nauki.

Na rachunku Funduszu gromadzi się 2% przychodów uzyskanych z prywatyzacji w danym roku budżetowym oraz odsetki od tych środków z przeznaczeniem na cele związane z rozwojem nauki i technologii polskiej, obejmujące wspieranie szczególnie ważnych kierunków badań naukowych lub prac rozwojowych określanych w założeniach polityki naukowo-badawczej państwa, wspieranie inwestycji służących potrzebom badań naukowych lub prac rozwojowych, promocję i upowszechnianie nauki.

Stan Funduszu na początek roku wyniósł 51.848 tys. zł.

Przychody Funduszu zrealizowano w kwocie 15.848 tys. zł, co stanowi 14,4% planu określonego w ustawie budżetowej. Niskie wykonanie przychodów związane było z osiągnięciem mniejszych niż zakładano w ustawie budżetowej przychodów z prywatyzacji.

Wydatki Funduszu zrealizowano w kwocie 50.316 tys. zł (45,7 % planu). Środki te przeznaczone zostały na:

- wspieranie inwestycji służących potrzebom badań naukowych i prac rozwojowych – 50.249 tys. zł.
- upowszechnianie i promowanie osiągnięć naukowych – 67 tys. zł,

Na koniec 2006 r. stan środków Funduszu wyniósł 17.380 tys. zł.

7.6. Pozostałe fundusze

Do pozostałych funduszy zaliczamy:

- 1) Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- 2) Państwowy Fundusz Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym,
- 3) Centralny Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych.

Zadania ww. funduszy związane są m.in. z udzielaniem pomocy bezzwrotnej w formie dotacji inwestycyjnych w zakresie górnictwa, geologii, ochrony wód i powietrza, zakładania, aktualizacji i modernizacji krajowego systemu informacji o terenie, ewidencji gruntów, budynków i lokali (katastru), rekultywacją gruntów oraz budową i modernizacją dróg dojazdowych do gruntów rolnych.

Z tytułu działalności ww. Funduszy w 2006 r. osiągnięto przychody w wysokości 1.166.632 tys. zł, a wydatki w wysokości 538.284 tys. zł.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902, z późn. zm.).

Celem Funduszu jest finansowanie zadań w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz współfinansowanie projektów inwestycyjnych, kosztów operacyjnych i działań realizowanych z udziałem środków:

- z Unii Europejskiej niepodlegających zwrotowi,
- bezzwrotnych pozyskiwanych w ramach współpracy z organizacjami międzynarodowymi oraz współpracy dwustronnej

a także na współfinansowanie przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych na zasadach określonych w ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym.

Przychodami Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej są głównie wpływy z opłat i kar za korzystanie ze środowiska oraz za szczególne korzystanie z wód i urządzeń wodnych, wpływy z opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych, a także wpływy z opłaty produktowej oraz dochody z działalności pożyczkowej i kapitałowej.

Przychody Narodowego Funduszu w 2006 r. wyniosły 1.123.314 tys. zł, co stanowi 148% wykonania planu oraz wzrost w stosunku do wykonania 2005 roku o 54%. Realizacja poszczególnych głównych tytułów przychodów przedstawiała się następująco:

- 1) przychody z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska wyniosły 357.386 tys. zł, co stanowi 99% wykonania planu i były o 21% wyższe w stosunku do wykonania roku ubiegłego,
- 2) przychody z tytułu opłat za wydobycie kopalin na podstawie prawa geologicznego i górniczego wyniosły 203.589 tys. zł, co stanowi 103% wykonania planu oraz były o 2% wyższe w stosunku do wykonania roku ubiegłego,
- 3) przychody z tytułu opłaty produktowej wyniosły 6.430 tys. zł, co stanowi 161% wykonania planu i były o 2% wyższe w stosunku do roku ubiegłego,
- 4) przychody z tytułu opłaty rejestracyjnej za wydanie pozwolenia zintegrowanego wyniosły 3.878 tys. zł, co stanowi 97% wykonania planu i były o 19% niższe w stosunku do wykonania roku ubiegłego,

- 5) przychody z tytułu opłat o których mowa w art. 142 ustawy prawo wodne wyniosły 4.108 tys. zł, co stanowi 100% wykonania planu i były o 14% niższe w stosunku do wykonania roku ubiegłego,
- 6) przychody z tytułu opłat za przyznanie uprawnień do emisji wyniosły 53.988 tys. zł, co stanowi 208% wykonania planu,
- 7) przychody z tytułu opłat wynikające z ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji wyniosły 340.795 tys. zł, co stanowi 682% wykonania planu,
- 8) przychody z tytułu opłat i kar za substancje zubożające warstwę ozonową wyniosły 2.834 tys. zł, co stanowi 94% wykonania planu,
- 9) pozostałe przychody wyniosły 2.466 tys. zł, tj. 164% planowanej kwoty.

Na zwiększenie przychodów Narodowego Funduszu w stosunku do planu wpłynęły:

- większe przychody wynikające z ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- większe przychody z tytułu opłat za przyznanie uprawnień do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji oraz opłata za wpis do Krajowego Rejestru Uprawnień do Emisji.

Wydatki Narodowego Funduszu w 2006 r. wyniosły 502.882 tys. zł, co stanowi 53% wykonania planu oraz były niższe o 41% w stosunku do 2005 roku.

Ze środków Narodowego Funduszu udzielono w 2006 r. pomocy bezzwrotnej w formie dotacji inwestycyjnych i dotacji na realizację zadań bieżących – w wysokości 405.598 tys. zł (bez wydatków własnych), które przeznaczono na:

- 1) dotacje inwestycyjne – 306.178 tys. zł,
- 2) dotacje na realizację zadań bieżących – 99.420 tys. zł,
z czego na:
  - przedsięwzięcia z dziedziny geologii – 78.537 tys. zł – 19% środków dotacyjnych,
  - zadania z dziedziny górnictwa – 68.028 tys. zł – 17% środków dotacyjnych,
  - Państwowy Monitoring Środowiska – 59.317 tys. zł – 15% środków dotacyjnych,
  - inwestycje z dziedziny ochrony wód i gospodarki wodnej – 52.672 tys. zł – 13% środków dotacyjnych,
  - przedsięwzięcia z dziedziny ochrony powietrza – 40.936 tys. zł – 10% środków dotacyjnych,
  - edukację ekologiczną – 15 717 tys. zł – 4% środków dotacyjnych.

Wydatki bieżące (własne) związane z kosztami utrzymania Rady Nadzorczej i Biura Narodowego Funduszu wraz z kosztami finansowymi i pozostałymi operacyjnymi wyniosły w 2006 roku – 93.715 tys. zł, tj. 84% planowanej kwoty i były o 3% niższe od wykonania 2005 roku. Wynagrodzenia wyniosły 38.317 tys. zł, tj. co stanowi 95% wykonania planu oraz wzrosły o 12% w stosunku do wykonania 2005 roku. Wzrost kosztów wynagrodzenia w stosunku do 2005 roku wynika przede wszystkim ze zwiększenia zatrudnienia w związku z przejmowaniem przez Narodowy Fundusz obowiązków w zakresie obsługi przedsięwzięć dofinansowywanych ze środków pomocowych Unii Europejskiej.

Stan funduszu zwiększył się z 4.806.162 tys. zł na początek roku do 5.430.164 tys. zł na koniec 2006 r., tj. o 624.001 tys. zł czyli o 13%. Na osiągnięty stan funduszu składały się:

- środki pieniężne – 754.482 tys. zł,
- udziały – 750.380 tys. zł,
- papiery wartościowe Skarbu Państwa – 34.310 tys. zł,
- należności – 3.900.704 tys. zł,
w tym z tytułu udzielonych pożyczek – 3.986.089 tys. zł,
- zobowiązania (minus) – 63.399 tys. zł.

Centralny Fundusz Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym

Fundusz Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym działa na podstawie ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne. (Zgodnie z uzasadnieniem do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 21 lutego 2005 r. (sygn. Akt U 3/O4), państwowym funduszem celowym jest będący w dyspozycji Głównego Geodety Kraju Centralny Fundusz Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym, natomiast wojewódzkie i powiatowe fundusze gospodarki zasobem geodezyjnym i kartograficznym są samorządowymi funduszami celowymi.)

Przychody Centralnego Funduszu wykonano w 2006 r. w kwocie 24.867 tys. zł (co stanowi 125% planu po zmianach). Wyższe wykonanie przychodów w 2006 r. w stosunku do planu spowodowane było zwiększoną sprzedażą map oraz wpływów z przelewów redystrybucyjnych z funduszy wojewódzkich i powiatowych.

Przychody pochodziły głównie z:

- przelewów redystrybucyjnych - stosownie do postanowień art. 41 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne - z Wojewódzkich i Powiatowych Funduszy Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym dokonywane były wpłaty w wysokości stanowiącej 10% wpływów,

- wpływów uzyskanych przez Centralny Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej, z tytułu świadczonych usług geodezyjnych oraz sprzedaży map, instrukcji i innych wydawnictw.

Fundusz nie był dotowany ze środków budżetu państwa.

Wydatki Funduszu zostały zrealizowane w kwocie 15.892 tys. zł, co stanowi 71% planu po zmianach, z tego wydatki bieżące 11.244 tys. zł, wydatki inwestycyjne 1.149 tys. zł. Niskie wykonanie wydatków bieżących w stosunku do planów po zmianach za 2006 r. spowodowane jest zmniejszeniem wartości zamówień publicznych (zmiany procedur zamówień publicznych skróciły czasowo możliwości ich realizacji) oraz niepełnym wykorzystaniem wynagrodzeń bezosobowych (zostały rozwiązane umowy za porozumieniem stron).

Wydatki bieżące Funduszu zrealizowane w wysokości 11.244 tys. zł (co stanowi 73,9% planu po zmianach), przeznaczono głównie na:

- usługi w zakresie obsługi Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego,
- wykonanie obsługi informatycznej projektów Phare 2000 oraz Phare 2001,
- usługi związane z wykonaniem arkuszy map hydrograficznych i sozologicznych Polski oraz zapewnieniem łączności teleinformatycznej dla systemu IPE w projektach Phare 2000 i Phare 2001,
- zakładanie, aktualizację i modernizację krajowego systemu informacji o terenie, zakładanie map topograficznych i tematycznych, osnów geodezyjnych, sporządzenie mapy zasadniczej, geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu, ewidencji gruntów, budynków i lokali (katastru), a także działalność wydawniczą Służby Geodezyjnej i Kartograficznej,
- wsparcie eksperckie Kierownika Projektu Phare 2003 „Wektoryzacja map katastralnych w Polsce”,
- opracowywanie i dystrybucja standardów i instrukcji technicznych, a także materiałów informacyjnych dotyczących zasobu oraz promocję zasobu,
- podnoszenie kwalifikacji pracowników Służby Geodezyjnej i Kartograficznej zatrudnionych w związku z prowadzeniem zasobu poprzez pokrywanie kosztów szkoleń, seminariów, narad i konferencji w zakresie udostępniania, aktualizacji, utrzymania i rozwoju zasobu,
- wdrożenie systemu zarządzania jakością w geodezji i kartografii, obsługę administracyjno-logistyczną projektów związanych z informatyzacją państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego oraz ekspertyzy i analizy w zakresie funkcjonowania zasobu, obsługę księgową Funduszu.

Wydatki inwestycyjne Funduszu zrealizowane w wysokości 1.149 tys. zł (co stanowi 31,4% planu po zmianach) przeznaczono m.in. na:

- zakup sprzętu informatycznego i oprogramowania do zarządzania zasobem geodezyjnym i kartograficznym oraz prowadzenia baz danych państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego oraz krajowego systemu informacji o terenie,
- wykonanie systemu wspomagającego narzędziami informatycznymi kontrole i odbiór zdjęć lotniczych do zasobu,
- adaptację pomieszczeń służących do gromadzenia i prowadzenia zasobu w obiekcie na ul. Olbrachta 94.

Zgodnie z postanowieniami art. 41 ust. 3 i 3a ustawy - Prawo geodezyjne i kartograficzne, fundusz centralny w ramach przelewów redystrybucyjnych może wspierać dotacjami fundusze wojewódzkie i powiatowe. W 2006 r. przekazane zostały dotacje z Funduszu Centralnego dla funduszy wojewódzkich i powiatowych w łącznej wysokości 3.500 tys. zł.

Centralny Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych

Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych działał na podstawie przepisów art. 23 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1266).

W planie finansowym centralnego Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych na 2006 r. ustalono przychody w wysokości 20.790 tys. zł.

Na kwotę tę składały się planowane wpłaty z terenowych Funduszy Ochrony Gruntów Rolnych stanowiące 20% zgromadzonych dochodów tych Funduszy w wysokości 20.790 tys. zł.

Plan wydatków centralnego FOGR ustalono w kwocie 20.641 tys. zł, w tym na zasilenia terenowych FOGR – 20.600 tys. zł.

Zrealizowane przychody centralnego FOGR w 2006 r. wyniosły 18.451 tys. zł i składały się z:

- wpłaty z terenowych FOGR stanowiącej 20% zgromadzonych dochodów tych funduszy w wysokości 18.410 tys. zł,
- odsetek bankowych w wysokości 41 tys. zł.

Zrealizowane niższe przychody centralnego FOGR w 2006 r. w stosunku do planowanych wielkości o 2.303 tys. zł wynikają ze zmniejszonych w 2006 roku dochodów

terenowych FOGR, na co miała wpływ znaczna obniżka ceny ziarna żyta, stosowanej do wymierzania podatku rolnego, stanowiącej podstawę do wyliczania wysokości należności i opłat rocznych wymierzanych z tytułu wyłączenia gruntów rolnych z produkcji rolniczej, którą trudno przewidzieć na etapie opracowywania projektu planu finansowego.

Plan finansowy centralnego FOGR na 2006 rok był sporządzany na początku sierpnia 2005 roku, a w tym okresie obowiązywała średnia cena skupu żyta w wysokości 37,7 zł za 1 q. Natomiast opublikowana w październiku 2005 r. średnia cena skupu żyta, stanowiąca podstawę do wyliczania wysokości należności i opłat rocznych wymaganych do uiszczenia w 2006 roku wynosiła 27,9 zł.

Ponadto planowane dochody centralnego FOGR w wysokości 20.790 tys. zł, ujęte w planie finansowym na 2006 rok, zostały ustalone w oparciu o dane nadesłane przez urzędy marszałkowskie i podobnie jak w latach poprzednich przy założeniu, że nastąpi dalsze zmniejszenie dochodów w IV kwartale 2006 r. ze względu na malejące sumy uiszczanych opłat rocznych, naliczonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 26 marca 1982 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych z 1982 r. na okres 20 lat i wpłacanych do dnia 30 października każdego roku.

Wydatki centralnego FOGR wykonane zostały w kwocie 19.510 tys. zł z przeznaczeniem na zasilenie terenowych FOGR.

W 2006 roku zasilenia terenowych FOGR były kierowane przede wszystkim do województw o niskich dochodach, a o dużych potrzebach w zakresie budowy i modernizacji dróg dojazdowych do gruntów rolnych oraz rekultywacji gruntów (lubelskie, lubuskie, podlaskie, pomorskie, podkarpackie, świętokrzyskie, opolskie).

Różnice w pozycji wydatki są pochodną różnic w dochodach. Ponieważ centralny FOGR jest narzędziem redystrybucji środków z jednych województw (zasobniejszych) do drugich (uboższych), to ze względu na zgłaszane przez marszałków duże potrzeby zasilania funduszy terenowych jest możliwość przekazania praktycznie wszystkich posiadanych środków pieniężnych Funduszu centralnego na zasilenie Funduszy terenowych. Ponadto przy projektowaniu planu finansowego Funduszu centralnego dąży się do minimalizacji na koniec każdego roku kalendarzowego zgromadzonych na rachunku bankowym środków pieniężnych.

Na koniec 2006 r. stan środków pieniężnych na rachunku bankowym centralnego FOGR wynosił 81 tys. zł.

Rozdział 8

Wykonanie planów finansowych agencji

Agencje, tworzone na mocy odrębnych ustaw, są państwowymi osobami prawnymi realizującymi wybrane zadania publiczne, albo wykonującymi prawo własnościowe lub inne prawa majątkowe Skarbu Państwa.

Przedstawienie planów finansowych agencji ma na celu zwiększenie przejrzystości planowania i wykonania w sferze finansów publicznych, zwiększenia kontroli nad działalnością Agencji ze strony rządu i parlamentu oraz ich zdyscyplinowania.

W 2006 r. łączne przychody Agencji wyniosły 7.136.407 tys. zł, w tym 2.498.086 tys. zł pochodziło z dotacji budżetu państwa, co stanowi 35% przychodów agencji.

Największą dotację z budżetu państwa otrzymała Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, co stanowi 59,4% wszystkich dotacji, z przeznaczeniem na pomoc krajową, głównie na dopłaty do oprocentowania inwestycyjnych kredytów bankowych i kredytów przeznaczonych na likwidację skutków klęsk żywiołowych oraz na wydatki bieżące związane z funkcjonowaniem Agencji.

Dotację stanowiącą 17,9% wszystkich dotacji otrzymała Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości z przeznaczeniem na współfinansowanie zadań związanych z Sektorowym Programem Operacyjnym Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw oraz na finansowanie zadań umożliwiających wykorzystanie przez mikro, średnie i małe przedsiębiorstwa środków pomocowych Unii Europejskiej.

Koszty i wydatki Agencji w 2006 r. wyniosły 7.246.185 tys. zł i były wyższe o 14% w porównaniu z rokiem 2005.

Wszystkie Agencje przekroczyły planowany wynik finansowy brutto z wyjątkiem Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, którego wynik był ujemny i wyniósł 904.334 tys. zł, co było spowodowane przede wszystkim wyższą niż planowano kwotą kosztu z tytułu przekazu środków finansowych do budżetu państwa oraz kosztu z tytułu przekazu środków na zasilenie Funduszu Rekompensacyjnego.

W 2006 r. w ustawie budżetowej zawarte były plany finansowe następujących Agencji:

- Agencji Mienia Wojskowego,
- Wojskowej Agencji Mieszkaniowej,

- Agencji Rezerw Materiałowych,
- Agencji Rynku Rolnego,
- Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- Agencji Nieruchomości Rolnych,
- Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa,
- Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości.

Zrealizowane w 2006 r. kwoty przychodów, z uwzględnieniem dotacji budżetowych, kosztów oraz planowany i zrealizowany wynik finansowy brutto przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	Przychody	w tym dotacja z budżetu	Koszty	Wynik finansowy brutto planowany	Wynik finansowy brutto zrealizowany
1	2	3	4	5	6
Agencja Mienia Wojskowego	259.793	341	96.313	100.707	163.480
Wojskowa Agencja Mieszkaniowa	989.592	312.782	778.597	153.342	210.995
Agencja Rezerw Materiałowych	748.407	99.883	505.062	-265.365	243.345
Agencja Nieruchomości Rolnych	122.161		115.233	970	6.928
Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa	1.588.682		2.493.016	-98.100	-904.334
Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	1.621.926	448.073	1.564.795	15.395	57.131

Poniżej prezentowane są wybrane elementy zrealizowanych planów finansowych Agencji w 2006 r.

Wyszczególnienie	Przychody	w tym dotacja z budżetu	Wydatki	Stan środków na koniec roku wg ustawy budżetowej	Stan środków na koniec roku wykonanie
1	2	3	4	5	6
Agencja Rynku Rolnego	258.079	153.000	246.685	0	16.389
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	1.547.767	1.484.007	1.446.484	-667.003	274.523

Szczegółowe dane dotyczące realizacji planów finansowych Agencji są dostępne w części tabelarycznej sprawozdania.

Rozdział 9

Dochody własne państwowych jednostek budżetowych oraz wydatki nimi finansowane, fundusze motywacyjne

9.1. Dochody własne państwowych jednostek budżetowych oraz wydatki nimi finansowane

Zgodnie z art. 22 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) jednostki budżetowe upoważnione są do gromadzenia dochodów, z tytułów wymienionych poniżej, na wydzielonych rachunkach bankowych. Dochody te noszą nazwę „dochody własne”. W myśl przepisów zawartych w ww. artykule są uzyskiwane:

- z opłat za udostępnianie dokumentacji przetargowej,
- spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej na rzecz jednostki budżetowej,
- odszkodowań i wpłat za utracone lub uszkodzone mienie będące w zarządzie bądź użytkowaniu jednostki budżetowej.

Natomiast państwowe jednostki budżetowe mogą gromadzić, oprócz wymienionych powyżej tytułów, dochody uzyskiwane:

- z działalności wykraczającej poza zakres działalności podstawowej, określonej w statucie, polegającej między innymi na świadczeniu usług, w tym szkoleniowych i informacyjnych,
- z opłat egzaminacyjnych, za wydawanie świadectw i certyfikatów, jak również za sprawdzanie kwalifikacji,
- z wpisów i wpłat z tytułu prowadzenia postępowań odwoławczych,
- ze sprzedaży zapasów mobilizacyjnych,
- w związku z realizacją zadań i przedsięwzięć we współpracy ze służbami specjalnymi innych państw,
- za czynności polegające na zapewnieniu bezpieczeństwa imprez masowych,
- z Narodowego Funduszu Zdrowia za udzielanie świadczeń zdrowotnych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej i podstawowych świadczeń lekarza dentysty w jednostkach utworzonych przez Ministra Obrony Narodowej, Ministra Sprawiedliwości i ministra właściwego do spraw wewnętrznych,
- z opłat za wykonywanie czynności, o których mowa w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. Nr 33, poz. 287 i Nr 91, poz. 877),

- z opłat, o których mowa w art. 22a ust. 5, art. 68b ust. 6 i art. 77a ust. 9 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329, z późn. zm.),
- z wpływów z działalności, o której mowa w art. 1 ust. 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577, z późn. zm.),
- z opłat z tytułu zryczałtowanych kosztów rzeczywistych za wykonane czynności konsularne,
- z wpływów z najmu, dzierżawy lub sprzedaży składników majątkowych placówek zagranicznych w wysokości 75 % tych wpływów,
- z odsetek z tytułu wkładów i lokat na rachunkach bankowych placówek zagranicznych,
- z opłat, o których mowa w art. 64 § 1 i § 6, art. 64c § 2 oraz art. 66 § 3 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2002 r. Nr 110, poz. 968, z późn. zm.),
- z tytułu odpłatności za wyżywienie i zakwaterowanie uczniów i młodzieży w bursach i internatach, ponoszonych przez rodziców lub opiekunów.

Jednocześnie zgodnie z art. 243 ustawy o finansach publicznych ograniczony został katalog środków finansowych, które są dochodami własnymi urzędów skarbowych. Środki pieniężne, należności i zobowiązania dochodów własnych urzędów skarbowych, gromadzonych w 2005 r. na podstawie zapisów obowiązujących do dnia 31 grudnia 2005 r. - art. 79 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 listopada 2004 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych ustaw (Dz. U. Nr 273, poz. 2703) - stają się z dniem wejścia w życie nowej ustawy środkami pieniężnymi, należnościami i zobowiązaniami dochodów własnych urzędów skarbowych gromadzonych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 14.

O gromadzeniu dochodów z ww. źródeł decydują kierownicy jednostek budżetowych lub kierownicy państwowych jednostek budżetowych po uzyskaniu zgody odpowiednio ministra, wojewody, kierownika urzędu centralnego, podejmując decyzję o utworzeniu wydzielonego rachunku dochodów własnych. Zgodnie z regulacjami ustawy o finansach publicznych dochody własne wraz z odsetkami jednostka budżetowa przeznacza na :

- sfinansowanie wydatków bieżących i inwestycyjnych związanych z uzyskiwaniem przez jednostkę budżetową dochodów z tytułów wymienionych w ust. 1 pkt 1, a przez państwową jednostkę budżetową również z tytułów wymienionych w art. 22 ust. 2 pkt 1-3, 5-11 i 14,
- cele wskazane przez darczyńcę,
- remont lub odtworzenie mienia w przypadku uzyskiwania dochodów z tytułów wymienionych w art. 22 ust. 1 pkt 3, a przez państwową jednostkę budżetową również z tytułów wymienionych w ust. 2 pkt 4, 12 i 13.

Odrębne ustawy nie mogą określać innych źródeł dochodów własnych, niż wymienione w art. 22 ust. 1 i 2 oraz innego ich przeznaczenia niż wymienione w ust. 6 i 7 tego artykułu co oznacza, że nie można przeznaczyć dochodów na inny cel niż ich źródła pochodzenia.

Zgodnie z art. 34 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych zaplanowane wydatki finansowane dochodami własnymi jednostki budżetowej nie stanowią nieprzekraczalnego limitu.

Wykonanie dochodów własnych i wydatków nimi finansowanych państwowych jednostek budżetowych według części przedstawia się następująco:

Część	Treść a - Plan po zmianach b - Wykonanie	Stan początkowy środków pieniężnych	Dochody	Wydatki	Stan końcowy środków pieniężnych	
		w tysiącach złotych				
1	2	4	5	6	7	
	OGÓŁEM	a b	140 826 146 324	775 166 765 926	751 054 683 719	164 938 228 530
4	SĄD NAJWYŻSZY	a b		4 4	4 4	
7	NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI	a b	0 0	75 75	6 6	69 69
13	INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ - KOMISJA ŚCIGANIA PRZECIWKO NARODOWI POLSKIEMU	a b		36 36	36 36	
14	RZECZNIK PRAW DZIECKA	a b	30 30		30 30	
15	SĄDY POWSZECHNE	a b	6 6	222 222	197 189	31 40
16	KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW	a b	253 253	258 257	312 251	199 259
18	BUDOWNICTWO, GOSPODARKA PRZESTRZENNA I MIESZKANIOWA	a b	1 357 1 357	4 201 6 440	4 747 3 717	811 4 080
19	BUDŻET, FINANSE PUBLICZNE I INSTYTUCJE FINANSOWE	a b	76 307 76 679	300 716 306 414	269 084 250 297	107 939 132 796
20	GOSPODARKA	a b	521 490	783 751	755 497	549 744
21	GOSPODARKA MORSKA	a b	35 268	615 575	650 658	
22	GOSPODARKA WODNA	a b	34 34	150 112	174 130	11 16
24	KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO	a b	1 301 1 301	10 006 10 511	10 124 10 423	1 184 1 389
29	OBRONA NARODOWA	a b	5 368 5 368	10 945 10 838	14 094 9 203	2 219 7 003
30	OŚWIATA I WYCHOWANIE	a b	101 323	5 568 4 339	5 558 2 996	111 1 667

Część	Treść	a - Plan po zmianach b - Wykonanie	Stan początkowy środków pieniężnych	Dochody	Wydatki	Stan końcowy środków pieniężnych
			w tysiącach złotych			
1	2		4	5	6	7
32	ROLNICTWO	a	2	2 357	2 357	2
		b	72	2 319	2 361	29
36	SKARB PAŃSTWA	a	411	1 583	1 295	698
		b	411	1 651	1 186	876
37	SPRAWIEDLIWOŚĆ	a	756	14 949	14 542	1 163
		b	773	14 103	13 638	1 238
39	TRANSPORT	a	2 924	16 888	15 840	3 972
		b	2 924	16 550	14 928	4 545
41	ŚRODOWISKO	a	1 759	561	1 054	1 265
		b	1 759	580	1 048	1 291
42	SPRAWY WEWNĘTRZNE	a	6 235	13 453	15 152	4 536
		b	6 235	13 303	12 806	6 733
45	SPRAWY ZAGRANICZNE	a	20 733	16 304	14 616	22 422
		b	20 733	19 295	7 996	32 032
46	ZDROWIE	a	5 595	103 404	104 275	4 724
		b	6 169	100 718	99 096	7 790
49	URZĄD ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH	a	518	9 448	9 448	518
		b	3 602	10 889	10 575	3 916
57	AGENCJA BEZPIECZEŃSTWA WEWNĘTRZNEGO	a	1 693	926	1 930	689
		b	1 693	982	1 930	744
58	GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY	a	731	5 171	5 222	680
		b	731	4 899	4 797	833
59	AGENCJA WYWIADU	a	0	14	1	14
		b	0	14	1	14
61	URZĄD PATENTOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ	a	2 636	3 200	5 019	817
		b	2 636	3 283	4 980	939
64	GŁÓWNY URZĄD MIAR	a		72	72	
		b		72	71	0
65	POLSKI KOMITET NORMALIZACYJNY	a	210	56	151	115
		b	210	71	123	158
69	KOMISJA PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH I GIEŁD	a				
		b	6	0	6	
75	RZĄDOWE CENTRUM LEGISLACJI	a		5	5	
		b		5	5	
76	URZĄD REGULACJI TELEKOMUNIKACJI I POCZTY	a	128	465	593	
		b	128	460	398	190
80	REGIONALNE IZBY OBRACHUNKOWE	a	267	3 779	3 916	130
		b	267	3 677	3 721	224
85	BUDŻETY WOJEWODÓW OGÓŁEM	a	10 917	248 945	249 790	10 071
		b	11 867	232 474	225 611	18 729
86	SAMORZĄDOWE KOLEGIA ODWOŁAWCZE	a		5	5	
		b		5	5	

W planach finansowych państwowych jednostek budżetowych na rok 2006 dochody ogółem zaplanowano na kwotę 775.166 tys. zł, przy stanie początkowym środków pieniężnych w kwocie 140.826 tys. zł. Natomiast wydatki ogółem na poziomie 751.054 tys. zł, przy stanie końcowym środków pieniężnych w kwocie 164.938 tys. zł.

Zgodnie ze sprawozdaniami z wykonania planów finansowych dochodów własnych jednostek budżetowych i wydatków nimi sfinansowanych stan początkowy środków pieniężnych wyniósł 146.324 tys. zł, natomiast stan końcowy środków pieniężnych 228.530 tys. zł.

Na koniec roku 2006 państwowe jednostki budżetowe uzyskały dochody w wysokości 765.926 tys. zł (tj. 98,8% wykonania w stosunku do planu) głównie z następujących tytułów:

- różne opłaty pobierane przez jednostki administracji publicznej wymiaru sprawiedliwości oraz inne jednostki budżetowe (m.in. opłaty i koszty sądowe na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego, opłaty za czynności egzekucyjne i opłaty za zabezpieczenie należności, zwrot kosztów postępowania administracyjnego, wpływy pochodzące z wypłat pokrywających co najmniej 80% kosztów wytworzenia znaków akcyzy, opłaty paszportowe) w wysokości 361.961 tys. zł, co stanowi 47,3% ogółu dochodów,
- oraz wpływy z usług przede wszystkim w powiatowych inspektoratach weterynarii i inspekcjach sanitarnych w kwocie 361.198 tys. zł, tj. 47,2% ogółu dochodów.

W tym samym okresie sprawozdawczym wydatki dochodów własnych państwowych jednostek budżetowych wyniosły 683.719 tys. zł (tj. 91% wykonania w stosunku do planu). Największą grupę wydatkowanych dochodów stanowiły wydatki bieżące jednostek budżetowych w kwocie 628.454 tys. zł, co stanowi 91,9% ogółu wydatków. Realizowano je przede wszystkim w urzędach skarbowych oraz urzędach naczelnych i centralnych organów administracji rządowej, powiatowych i wojewódzkich inspektoratach weterynarii oraz inspekcjach sanitarnych i przeznaczono głównie na:

- wynagrodzenia bezosobowe w kwocie 199.805 tys. zł co stanowi 31,8% ogółu wydatków bieżących,
- wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej w urzędach skarbowych w wysokości 106.047 tys. zł, tj. 16,9% ogółu wydatków bieżących,
- zakup usług pozostałych – 101.853 tys. zł, tj. 16,2% ogółu wydatków w tej grupie,
- zakup materiałów i wyposażenia – 75.982 tys. zł, tj. 12,1% ogółu wydatków bieżących.

Pozostałe wydatki dochodów własnych wyniosły 55.264 tys. zł (8,1% ogółu wydatków), w tym największą grupę stanowiły wydatki majątkowe w kwocie 43.770 tys. zł, tj. 6,4% ogółu – na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych w urzędach skarbowych, inspekcjach sanitarnych i w komendach wojewódzkich Policji.

9.2. Informacja o wykorzystaniu funduszy motywacyjnych

W myśl przepisów ustawy o finansach publicznych z dnia 30 czerwca 2005 r. (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) fundusze motywacyjne są środkami finansowymi gromadzonymi przez państwowe jednostki budżetowe na wyodrębnionych rachunkach bankowych, z części dochodów budżetu państwa uzyskanych z tytułu przypadku rzeczy lub korzyści majątkowych pochodzących z ujawnionych przestępstw i wykroczeń przeciwko mieniu oraz przestępstw skarbowych i wykroczeń skarbowych.

Fundusze motywacyjne nie są funduszami celowymi.

Głównym celem funduszy motywacyjnych jest gromadzenie środków z przeznaczeniem na nagrody dla funkcjonariuszy celnych, policji, pracowników izb i urzędów skarbowych, którzy bezpośrednio przyczynili się do ujawnienia przestępstw i wykroczeń.

Fundusze motywacyjne funkcjonują w Ministerstwie Finansów, Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Z ww. resortów w 2006 r. jedynie w ABW nie wystąpiły dochody.

W 2006 r. łączne wpływy środków pieniężnych na rachunek bankowy ww. funduszy motywacyjnych wyniosły 1.747 tys. zł, z tego nagrody dla pracowników wypłacono w wysokości 1.657 tys. zł, co skutkowało wzrostem wydatków w stosunku do 2005 r. (693 tys. zł), tj. o 139%.

Część 19. Ministerstwo Finansów

W ramach części 19 – Ministerstwo Finansów fundusze motywacyjne funkcjonują w izbach celnych, urzędach skarbowych i urzędach kontroli skarbowej na podstawie:

- art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej (Dz. U. z 2004 r. Nr 156, poz. 1641, z późn. zm.): środki finansowe w wysokości 20% dochodów uzyskanych przez Skarb Państwa tytułem przypadku rzeczy lub korzyści majątkowych pochodzących z ujawnionych przez funkcjonariuszy celnych oraz byłych funkcjonariuszy Inspekcji Celnej przestępstw i wykroczeń przeciwko mieniu oraz przestępstw skarbowych i wykroczeń skarbowych przeznacza się na fundusz motywacyjny na nagrody dla funkcjonariuszy, którzy przyczynili się bezpośrednio do ich ujawnienia.

Zarządzeniem Nr 18 z dnia 19 września 2005 r., wydanym na podstawie art. 52 ust. 2 ww. ustawy, Minister Finansów określił zasady przyznawania i wypłacania funkcjonariuszom celnym nagród z funduszu motywacyjnego (Dz. Urz. Ministra Finansów Nr 11, poz. 112);

- art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o urzędach i izbach skarbowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1267, z późn. zm.): środki finansowe w wysokości 20% dochodów uzyskanych przez Skarb Państwa tytułem przypadku rzeczy lub korzyści majątkowych pochodzących z ujawnionych przez pracowników izb i urzędów skarbowych, inspektorów

kontroli skarbowej i pracowników jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej, przestępstw i wykroczeń przeciwko mieniu oraz przestępstw skarbowych i wykroczeń skarbowych przeznaczają się na fundusz motywacyjny na nagrody dla tych pracowników i inspektorów kontroli skarbowej, którzy przyczynili się bezpośrednio do ich ujawnienia.

Minister Finansów na podstawie art. 7 ust. 2 zmienionej ustawy o urzędach i izbach skarbowych określił zarządzeniem Nr 10 z dnia 6 kwietnia 2005 r., szczegółowe zasady przyznawania i wypłacania nagród z funduszu motywacyjnego (Dz. Urz. Ministra Finansów Nr 5, poz. 49).

Jednostki podległe Ministrowi Finansów zrealizowały w 2006 r. wpływy na rachunki funduszy motywacyjnych w kwocie 953 tys. zł i w porównaniu z 2005 r. (1.219 tys. zł) były niższe o 266 tys. zł, tj. o 21,8%. Natomiast wydatki wyniosły 850 tys. zł i wzrosły o 842 tys. zł w porównaniu do roku 2005 (8 tys. zł).

Stan środków pieniężnych na rachunkach bankowych na koniec 2006 r. wyniósł łącznie 1.314 tys. zł i był w porównaniu z analogicznym okresem wyższy o 8,5%.

Część 42. Sprawy wewnętrzne

W 2006 r. w resorcie MSWiA funkcjonowały 2 fundusze motywacyjne:

- w Policji – utworzony na podstawie art. 13a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2002 r. Nr 7, poz. 58, z późn. zm.),
- oraz w Straży Granicznej – utworzony na podstawie art. 11a ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 234, poz. 1997, z późn. zm.).

Zasady przyznawania i wypłacania funkcjonariuszom Policji i Straży Granicznej nagród z funduszu motywacyjnego zostały określone odpowiednio w zarządzeniach Nr 9 i 10 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. Urz. MSWiA z 2005 r. Nr 5, poz. 15 i 16).

Zgodnie z ww. przepisami środki z funduszy przeznaczone są na nagrody dla funkcjonariuszy, którzy bezpośrednio przyczynili się do uzyskania dochodów budżetu państwa z tytułu przypadku rzeczy lub korzyści majątkowych pochodzących z ujawnienia przestępstw i wykroczeń przeciwko mieniu oraz przestępstw skarbowych i wykroczeń skarbowych.

Stan środków pieniężnych na rachunkach bankowych funduszy motywacyjnych na początku okresu sprawozdawczego wynosił 812 tys. zł. Wpływy w 2006 r. wyniosły 794 tys. zł, natomiast wydatki – 807 tys. zł i zostały przeznaczone na nagrody dla funkcjonariuszy, którzy bezpośrednio przyczynili się do ujawnienia przestępstw.

Stan środków pieniężnych na rachunku bankowym na koniec okresu sprawozdawczego wyniósł 799 tys. zł.

Część II

Finansowanie deficytu budżetu państwa

Deficyt budżetu państwa w 2006 r. wyniósł 25.063,1 mln zł i stanowił 82,0% kwoty przyjętej w ustawie budżetowej oraz 2,4% produktu krajowego brutto. Do sfinansowania pozostawało również ujemne saldo przychodów z prywatyzacji i ich rozdysponowania w wysokości 14.474,1 mln zł (w ustawie 8.615,1 mln zł) oraz ujemne saldo prefinansowania zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w kwocie 2.665,3 mln zł (w ustawie 1.957,4 mln zł). W efekcie suma tych trzech pozycji wyniosła 42.202,6 mln zł wobec przewidzianej w ustawie budżetowej kwoty 41.119,2 mln zł.

Wyszczególnienie	2005	2006		4:3	4:2
		ustawa	wykonanie		
	mln zł			%	
1	2	3	4	5	6
Deficyt budżetowy, ujemne saldo przychodów z prywatyzacji i ich rozdysponowania oraz prefinansowania	38.580,6	41.119,2	42.202,6	102,6	109,4
Deficyt budżetowy	28.360,7	30.546,7	25.063,1	82,0	88,4
Ujemne saldo przychodów z prywatyzacji i ich rozdysponowania	9.804,8	8.615,1	14.474,1	168,0	147,6
Ujemne saldo prefinansowania zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej	415,0	1.957,4	2.665,3	136,2	642,2
Finansowanie deficytu, ujemnego salda przychodów z prywatyzacji i ich rozdysponowania oraz prefinansowania	38.580,6	41.119,2	42.202,6	102,6	109,4
Krajowe	26.550,1	20.622,5	35.297,4	171,2	132,9
Zagraniczne	12.030,5	20.496,7	6.905,2	33,7	57,4

Po uwzględnieniu pozycji znajdujących się w finansowaniu krajowym (saldo z tytułu środków z funduszy strukturalnych, pożyczek i środków przechodzących) potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa wyniosły 47.343,3 mln zł wobec zakładanych w ustawie 44.042,4 mln zł. Wyższy poziom potrzeb był wypadkową realizacji mniejszego deficytu oraz większych potrzeb z tytułu transferów do otwartych funduszy emerytalnych, salda prefinansowania oraz salda środków przechodzących przy niższych wpływach z prywatyzacji.

Zrealizowana struktura finansowania potrzeb pożyczkowych podporządkowana była realizacji celu strategii zarządzania długiem - minimalizacji kosztów obsługi długu przy przyjętych ograniczeniach na ryzyko. W stosunku do ustawowych planów nastąpiło zwiększenie finansowania krajowego i zmniejszenie zagranicznego. Modyfikacja struktury finansowania wynikała z kształtowania się sytuacji rynkowej:

- zmniejszenia się różnicy w poziomach stóp procentowych na rynku krajowym i głównych rynkach zagranicznych
- tendencji aprecjacyjnych złotego,
- dużego popytu na papiery skarbowe emitowane na rynku krajowym, oraz konsekwencji wymiany na złote walut zagranicznych.

Zmiana struktury finansowania była zgodna z przyjętą w strategii zarządzania długiem możliwością elastycznego reagowania na zmieniające się warunki rynkowe poprzez odpowiedni do sytuacji wybór rynku pozyskiwania środków oraz instrumentów.

1. Finansowanie krajowe

Finansowanie potrzeb pożyczkowych na rynku krajowym przebiegało w warunkach korzystnej sytuacji gospodarczej (wysokie tempo wzrostu PKB, niska inflacja), co pozytywnie oddziaływało na realizację budżetu państwa. Sytuacja na rynku finansowym kształtowała się odmiennie na początku roku i w późniejszych miesiącach. W pierwszym kwartale odnotowano historycznie najniższe poziomy stóp procentowych ze względu na dokonane obniżki stóp banku centralnego oraz oczekiwania kolejnych. W dalszej części roku nastąpił wzrost stóp ze względu na zmianę oczekiwań inflacyjnych i kształtowania się stóp banku centralnego oraz wzrost stóp na rynkach międzynarodowych. Finansowanie potrzeb na rynku krajowym odbyło się w decydującym stopniu w krajowym sektorze pozabankowym. Największy wzrost zadłużenia Skarbu Państwa z tytułu sprzedaży papierów skarbowych miał miejsce wobec funduszy emerytalnych i funduszy inwestycyjnych.

Saldo finansowania ze źródeł krajowych wyniosło 35.297,4 mln zł (w planie 20.622,5 mln zł). Złożyły się na nie następujące pozycje:

- a) dodatnie saldo sprzedaży i wykupu skarbowych papierów wartościowych w kwocie 40.438,1 mln zł (w planie dodatnie saldo 23.545,7 mln zł),
- b) dodatnie saldo krajowych pożyczek udzielonych w kwocie 111,2 mln zł (w planie ujemne saldo w wysokości 1.414,7 mln zł). Było ono wynikiem przychodów ze spłat pożyczek przez:
  - Narodowy Fundusz Zdrowia (320,7 mln zł),
  - jednostki samorządu terytorialnego (3,0 mln zł),
  - samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej (94,6 mln zł),
  - Korporację Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych (5,1 mln zł),
 oraz rozchodów z tytułu pożyczek dla:
  - samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (312,1 mln zł),

- c) ujemne saldo z tytułu środków z funduszy strukturalnych w wysokości 1.558,6 mln zł (w planie ujemne saldo 1.252,4 mln zł),
- d) ujemne saldo pozostałych przychodów i rozchodów w wysokości 12,8 mln zł (plan zakładał saldo zerowe),
- e) ujemne saldo środków przechodzących i depozytów w kwocie 3.680,5 mln zł (w planie ujemne saldo 256,0 mln zł).

Saldo finansowania krajowego było rezultatem uzyskanych przychodów w kwocie 131.657,5 mln zł (plan 155.847,5 mln zł) i zrealizowanych rozchodów w kwocie 96.360,1 mln zł (plan 135.225,0 mln zł).

Realizacja przychodów krajowych na poziomie 84,5% planowanej kwoty była wypadkową głównie:

- wyższych przychodów z tytułu skarbowych papierów wartościowych, co było wynikiem zmiany struktury finansowania (krajowe-zagraniczne), operacji związanych z zarządzaniem długiem (zamiana obligacji zapadających w 2007 r.) oraz z zarządzaniem płynnością (sprzedaż krótkich bonów),
- niższych pozostałych przychodów. Założone w ustawie pozostałe przychody na poziomie 50.000,0 mln zł obejmowały fakultatywne na etapie planu wpływy m.in. z uzupełniającej sprzedaży SPW (obligacje sprzedane na przetargach zamiany obligacji zapadających poza 2006 r., krótkie bony sprzedawane w razie potrzeby w ramach zarządzania płynnością). Zrealizowane przychody z tych operacji zostały zawarte w odpowiednich tytułach, a pozostałe (9,0 mln zł) wynikały z wpłaty z Funduszu Skarbu Państwa zgodnie z ustawą o komercjalizacji i prywatyzacji.

Przychody	2005	2006		4:3	4:2
		ustawa	wykonanie		
	w mln zł			w %	
1	2	3	4	5	6
Przychody krajowe	123.619,5	155.847,5	131.657,5	84,5	106,5
1. Skarbowe papiery wartościowe	116.811,5	100.707,4	127.001,2	126,1	108,7
a) SPW rynkowe	113.514,1	97.347,4	123.100,3	126,5	108,4
- bony skarbowe	25.709,4	22.726,5	28.005,1	123,2	108,9
- obligacje rynkowe	87.804,7	74.620,9	95.095,2	127,4	108,3
o zmiennym oprocentowaniu	9.738,8	3.866,7	10.869,1	281,1	111,6
o stałym oprocentowaniu	76.088,0	68.689,3	82.506,3	120,1	108,4
indeksowane	1.977,9	2.064,9	1.719,8	83,3	87,0
b) obligacje oszczędnościowe	3.297,4	3.360,0	3.901,0	116,1	118,3
2. Pożyczki udzielone	324,3	415,3	423,3	101,9	130,5
3. Pozostałe przychody	45,0	50.000,0	9,0	0,0	20,1
4. Środki przechodzące i depozyty	6.438,6	4.724,9	4.223,9	89,4	65,6

Rozchody krajowe wyniosły w 2006 r. 96.360,1 mln zł i stanowiły 71,3% planu. Taka realizacja była wypadkową:

- a) wyższych o 9.401,5 mln zł rozchodów z tytułu wykupu skarbowych papierów wartościowych; było to wynikiem przede wszystkim wykupu na przetargach zamiany obligacji zapadających w 2007 r. oraz wykupu bonów sprzedanych w ramach zarządzania płynnością,
- b) niższych o 1.517,9 mln zł rozchodów z tytułu pożyczek; było to wynikiem nie udzielenia pożyczek na rzecz Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. na wypłatę gwarantowanych przez Skarb Państwa odszkodowań z tytułu ubezpieczenia kontraktów eksportowych (w planie 500,0 mln zł), Funduszu Rekompensacyjnego (w planie 1.000,0 mln zł) oraz jednostek samorządu terytorialnego (w planie 30,0 mln zł),
- c) niższych pozostałych rozchodów. Założone w ustawie pozostałe rozchody na poziomie 50.000,0 mln zł obejmowały fakultatywne na etapie planu kwoty m.in. wykupu na przetargach zamiany obligacji zapadających poza 2006 r. oraz krótkich bonów. Zrealizowane rozchody z tych operacji zostały zawarte już w odpowiednich tytułach, a pozostała kwota (21,9 mln zł) wynikała głównie z tytułu przekazania środków na wsparcie restrukturyzację i osłonę przedsiębiorstw (EFSAL) na dochody w związku z zakończeniem procesu ich przyznawania podmiotom gospodarczym.
- d) wyższych o 2.923,5 mln zł środków przechodzących na 2007 r.

Rozchody	2005	2006		4:3	4:2
		ustawa	wykonanie		
	1	w mln zł		w %	
	2	3	4	5	6
Rozchody krajowe	97.069,5	135.225,0	96.360,1	71,3	99,3
1. Skarbowe papiery wartościowe	90.081,8	77.161,7	86.563,2	112,2	96,1
a) SPW rynkowe	82.356,4	71.836,9	81.347,0	113,2	98,8
- bony skarbowe	46.487,7	22.726,5	26.372,1	116,0	56,7
- obligacje rynkowe	35.868,7	49.110,4	54.975,0	111,9	153,3
o zmiennym oprocentowaniu	2.210,1	2.936,2	5.106,9	173,9	231,1
o stałym oprocentowaniu	33.658,6	46.174,2	49.868,1	108,0	148,2
b) obligacje oszczędnościowe	3.914,8	5.230,0	5.121,3	97,9	130,8
c) obligacje nierynkowe (dla BGŻ S.A.)	3.810,7	94,8	94,8	100,0	2,5
2. Pożyczki udzielone	1.310,4	1.830,0	312,1	17,1	23,8
3. Pozostałe rozchody	1,1	50.000,0	21,9	0,0	1.990,9
4. Środki z funduszy strukturalnych	1.452,2	1.252,4	1.558,6	124,4	107,3
5. Środki przechodzące i depozyty	4.223,9	4.980,9	7.904,4	158,7	187,1

Struktura podmiotowa finansowania deficytu oraz ujemnego salda przychodów z prywatyzacji i ich rozdysponowania oraz prefinansowania w układzie sektorowym została przedstawiona w tabeli.

Finansowanie deficytu oraz ujemnego salda przychodów z prywatyzacji i ich rozdysponowania oraz prefinansowania (w mln zł)	2005	2006	
		ustawa	wykonanie
RAZEM	38.580,6	41.119,2	42.202,6
FINANSOWANIE KRAJOWE	26.550,1	20.622,5	35.297,4
- bankowe	-8.963,8	-8.121,5	7.610,9
- pozabankowe	26.547,2	24.000,0	25.691,5
- inwestorzy zagraniczni nabywający SPW na rynku krajowym	6.751,9	5.000,0	5.675,5
- saldo środków przechodzących	2.214,7	-256,0	-3.680,5
FINANSOWANIE ZAGRANICZNE	12.030,5	20.496,7	6.905,2

2. Finansowanie zagraniczne

Finansowanie zagraniczne przebiegało w warunkach rosnących stóp procentowych na głównych rynkach zagranicznych, co w złożeniu z sytuacją na rynku krajowym oznaczało zmniejszanie się różnicy stóp pomiędzy tymi rynkami. Jednocześnie na krajowym rynku walutowym dominowała tendencja aprecjacyjna złotego. Czynniki te spowodowały zmianę struktury finansowania poprzez zmniejszenie skali emisji obligacji na rynkach zagranicznych i w efekcie zmniejszenie salda finansowania zagranicznego. Jednocześnie zrealizowano operacje przedterminowego wykupu obligacji Brady'ego na kwotę 538,5 mln USD oraz przedterminowej spłaty kredytu FMF w wysokości 438,9 mln USD.

Saldo finansowania zagranicznego wyniosło 6.905,2 mln zł (w planie 20.496,7 mln zł). Złożyły się na nie następujące pozycje:

- a) dodatnie saldo spłat i wypłat kredytów udzielonych w wysokości 60,3 mln zł (w planie ujemne saldo w wysokości 896,7 mln zł),
- b) ujemne saldo spłat i wypłat kredytów otrzymanych w kwocie 3.942,3 mln zł (w planie ujemne saldo w wysokości 3.493,4 mln zł). Było ono wynikiem operacji z:
  - Klubem Paryskim: ujemne saldo w wysokości 6.267,6 mln zł (w planie ujemne saldo w kwocie 6.613,7 mln zł),
  - Bankiem Światowym: dodatnie saldo w wysokości 243,7 mln zł (w planie dodatnie saldo w kwocie 418,1 mln zł),
  - Europejskim Bankiem Inwestycyjnym: dodatnie saldo w wysokości 2.144,9 mln zł (w planie dodatnie saldo w kwocie 2.701,4 mln zł),
  - Bankiem Rozwoju Rady Europy: dodatnie saldo w wysokości 40,6 mln zł (w planie dodatnie saldo w kwocie 125,7 mln zł),
  - Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju: ujemne saldo w wysokości 15,7 mln zł (w planie ujemne saldo w kwocie 16,3 mln zł),

- pozostałe: ujemne saldo w wysokości 88,3 mln zł (w planie ujemne saldo w kwocie 108,6 mln zł),
- c) dodatnie saldo emisji i wykupu obligacji skarbowych na międzynarodowym rynku finansowym w wysokości 11.585,7 mln zł (w planie dodatnie saldo w wysokości 25.509,5 mln zł),
- d) ujemne saldo wypłat z tytułu udziałów w międzynarodowych instytucjach finansowych w kwocie 338,7 mln zł (w planie ujemne saldo w wysokości 339,1 mln zł),
- e) ujemne saldo wypłat z tytułu Ekofunduszu w wysokości 149,7 mln zł (w planie ujemne saldo w kwocie 163,2 mln zł),
- f) dodatnie saldo wpłat z tytułu wpływów od podmiotów krajowych na spłatę udostępnionych kredytów zagranicznych w wysokości 2,0 mln zł (w planie dodatnie saldo w kwocie 2,0 mln zł),
- g) ujemne saldo wypłat z tytułu przedterminowych spłat zobowiązań zagranicznych w wysokości 3.018,0 mln zł (w planie zerowe saldo),
- h) dodatnie saldo wpłat z tytułu innych rozliczeń zagranicznych w wysokości 294,2 mln zł (w planie zerowe saldo),
- i) dodatnie saldo związane z obrotami na rachunku walutowym w wysokości 2.411,8 mln zł (w planie dodatnie saldo w kwocie 12,8 mln zł).

Saldo finansowania zagranicznego było rezultatem uzyskanych przychodów w kwocie 33.998,3 mln zł (plan 123.041,8 mln zł) i zrealizowanych rozchodów w kwocie 27.093,1 mln zł (plan 102.545,1 mln zł).

Realizacja przychodów na poziomie 27,6% planowanej kwoty była wypadkową głównie:

- niższych przychodów z tytułu zwrotu środków z rachunku walutowego w wysokości 16.960,0 mln zł (plan 56.800,0 mln zł),
- mniejszej skali emisji obligacji skarbowych na międzynarodowym rynku finansowym w wysokości 13.564,8 mln zł (plan 27.493,4 mln zł),
- niewykorzystania planowanej kwoty w wysokości 7.945,8 mln zł dotyczącej kredytu rewolwingowego (instrument płynnościowy),
- braku przychodów na operacje przedterminowej spłaty zobowiązań, które znajdują się w osobnej pozycji tylko na etapie planu w celu zbilansowania możliwych tego typu operacji. Zrealizowane wielkości środków pozyskanych na te cele znajdują się już w odpowiednich tytułach, z których pochodziły (emisje obligacji, kredyty otrzymane);
- niższych wpływów z Banku Światowego w wysokości 3.040,1 mln zł (plan 3.887,1 mln zł) spowodowanych niewykorzystaniem środków kredytowych przeznaczonych na usuwanie skutków klęsk żywiołowych i poakcesyjny projekt

wsparcia obszarów wiejskich, a także niższym wykorzystaniem kredytów na infrastrukturę drogową i portową,

- niższych przychodów z EBI w wysokości 2.371,6 mln zł (plan 2.934,7 mln zł) spowodowanych niewykorzystaniem środków kredytowych przeznaczonych na prefinansowanie środków unijnych oraz leśnictwo, a także niższym wykorzystaniem kredytów na infrastrukturę drogową oraz usuwanie skutków klęsk żywiołowych,
- niższych wpływów z BRRE w kwocie 69,1 mln zł (plan 154,5 mln zł) spowodowanych niewykorzystaniem kredytu na projekt ochrony przeciwpowodziowej Odry,
- nieplanowanych wpływów w wysokości 294,2 mln zł z tytułu innych rozliczeń zagranicznych, głównie ze sprzedaży obligacji będących zabezpieczeniem wykupionych obligacji Brady'ego,
- wyższych wpływów z tytułu spłat od udzielonych kredytów zagranicznych w wysokości 137,3 mln zł (plan 117,6 mln zł) spowodowanych przedterminową spłatą zadłużenia przez Algierię.

Przychody	2005	2006		4:3	4:2
		ustawa	wykonanie		
	1	w mln zł		w %	
	2	3	4	5	6
Przychody zagraniczne	71.335,0	123.041,8	33.998,3	27,6	47,7
1. Kredyty zagraniczne udzielone	125,9	117,6	137,3	116,7	109,1
2. Kredyty zagraniczne otrzymane	4.540,4	3.887,0	3.040,1	78,2	67,0
a) Bank Światowy	776,2	797,8	599,4	75,1	77,2
b) Europejski Bank Inwestycyjny	3.734,5	2.934,7	2.371,6	80,8	63,5
c) Bank Rozwoju Rady Europy	29,7	154,5	69,1	44,7	232,5
3. Instrumenty płynnościowe		7.945,8			
4. Obligacje skarbowe na międzynarodowym rynku finansowym	37.874,5	27.493,4	13.564,8	49,3	35,8
5. Wpływy od podmiotów krajowych na spłatę udostępnionych kredytów zagranicznych	65,4	2,0	2,0	97,5	3,0
6. Przedterminowa spłata zobowiązań zagranicznych i inne operacje zagraniczne		26.796,0			
7. Inne rozliczenia zagraniczne	14,4		294,2		2.043,9
8. Saldo związane z obrotami na rachunku walutowym	28.714,4	56.800,0	16.960,0	29,9	59,1

Realizacja rozchodów zagranicznych stanowiła 26,4% planu i była efektem:

- niższej wysokości środków przekazywanych na rachunek walutowy w wysokości 14.548,1 mln zł (plan 56.787,2 mln zł),
- braku wypłat z tytułu kredytu rewolwingowego (plan 7.945,8 mln zł) i konwersji zadłużenia zagranicznego (plan 135,2 mln zł),
- niższej przedterminowej spłaty zobowiązań zagranicznych w wysokości 3.018,0 mln zł (plan 26.796,0 mln zł),

- niższych wypłat z tytułu udzielenia kredytów zagranicznych w wysokości 77,0 mln zł (plan 1.014,4 mln zł) spowodowanych m.in.: poziomem kontraktowania kredytu dla Chin, opóźnieniami w realizacji kontraktów zawartych z Uzbekistanem, Indonezją i Angolą, dłuższym przebiegiem czynności proceduralnych związanych z udzieleniem kredytu dla Angoli i Czarnogóry,
- niższych spłat z tytułu kredytów zaciągniętych w wysokości 6.982,4 mln zł (plan 7.380,4 mln zł) spowodowanych mocniejszym kursem złotego i innym kształtowaniem się kursów krzyżowych oraz niższą spłatą zobowiązań wobec Libii (pozostałe kredyty).

Rozchody	2005	2006		4:3	4:2
		ustawa	wykonanie		
	1	w mln zł		w %	
	2	3	4	5	6
Rozchody zagraniczne	59.304,5	102.545,1	27.093,1	26,4	45,7
1. Kredyty zagraniczne udzielone	222,2	1.014,4	77,0	7,6	34,7
2. Kredyty zagraniczne otrzymane	7.504,4	7.380,4	6.982,4	94,6	93,0
a) Klub Paryski	6.856,8	6.613,7	6.267,6	94,8	91,4
b) Bank Światowy	352,1	379,7	355,6	93,7	101,0
c) Europejski Bank Inwestycyjny	228,5	233,3	226,7	97,2	99,2
d) Bank Rozwoju Rady Europy	15,0	28,8	28,5	98,9	189,8
e) Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju	16,8	16,3	15,7	96,2	93,3
f) pozostałe	35,2	108,6	88,3	81,3	251,1
3. Instrumenty płynnościowe		7.945,8			
4. Obligacje skarbowe na międzynarodowym rynku finansowym		1.983,8	1.979,1	99,8	
5. Konwersja długu zagranicznego na złote		135,2			
6. Udział w organizacjach międzynarodowych	323,7	339,1	338,7	99,9	104,6
7. Ekofundusz	146,0	163,2	149,7	91,7	102,6
8. Przedterminowa spłata zobowiązań zagranicznych i inne operacje zagraniczne	18.944,3	26.796,0	3.018,0	11,3	15,9
9. Inne rozliczenia zagraniczne	2,5				
10. Saldo związane z obrotami na rachunku walutowym	32.161,3	56.787,2	14.548,1	25,6	45,2

Część III

Państwowy dług publiczny, poręczenia i gwarancje oraz należności Skarbu Państwa

Ustawa o finansach publicznych nakłada na Ministra Finansów obowiązek podawania do publicznej wiadomości wartości nominalnej państwowego długu publicznego, długu Skarbu Państwa oraz ich relacji do PKB. Jednocześnie w związku z przystąpieniem do Unii Europejskiej Polska sprawozdaje się do Komisji Europejskiej z m. in. zakresu długu instytucji rządowych i samorządowych (general government). Do marca 2007 rok obowiązywał Polskę okres przejściowy, w którym Polska, dla celów sprawozdawczych mogła traktować otwarte fundusze emerytalne jako element sektora general government, natomiast zgodnie z ustawą o finansach publicznych OFE nie były zaliczane do sektora finansów publicznych¹.

Główne kategorie długu wg metodologii krajowej i wg metodologii unijnej

Wyszczególnienie	stan na 31.XII.2005 r. w mln zł	relacja do PKB ** w %	stan na 31.XII.2006 r. w mln zł	relacja do PKB** w %
1	2	3	4	5
Dług Skarbu Państwa	440.167,3	44,8	478.526,4	45,2
Państwowy dług publiczny	466.601,0	47,5	505.088,6	47,7
Dług sektora General Government (OFE w sektorze)*	410.273,4	41,7	434.581,3	41,1
Dług sektora General Government (OFE poza sektorem)*	462.741,0	47,1	505.166,6	47,8

* General Government (GG) - sektor instytucji rządowych i samorządowych zgodnie z ESA'95

** PKB opublikowane przez GUS w dniu 14 maja 2007 r.

Relacja Państwowego Długu Publicznego (PDP) do PKB wyniosła w 2006 r. 47,7%, czyli o 2,3 punktu procentowego poniżej I progu ostrożnościowego zapisanego w ustawie o finansach publicznych (50%).

Relacja do PKB zadłużenia sektora instytucji rządowych i samorządowych (*general government*), przy wyłączeniu OFE z sektora *general government* wyniosła 47,8%, a więc znalazła się znacznie poniżej progu 60% zapisanego w traktacie z Maastricht. Oznacza to, że Polska spełnia to kryterium konwergencji.

¹ Decyzja Eurostatu dot. klasyfikacji kapitałowych funduszy emerytalnych (Eurostat News Releases No 30/2004 z 2 marca 2004 r. i No 117/2004 z 23 września 2004 r.).

Główne różnice pomiędzy PDP a długiem sektora general government (gg)

mln zł

Państwowy dług publiczny	505.088,6
Dostosowanie zakresu sektora	-3.536,9
zadłużenie JBR* (-)	185,2
zadłużenie KFD** (+)	3.722,1
Dostosowanie metodologiczne	3.458,9
zobowiązania wymagalne (-)	3.506,0
zobowiązania stale spłacane przez SP za podmioty, którym uprzednio udzielono poręczenia lub gwarancji SP (+)	47,1
Dług wg Traktatu z Maastricht	505.166,6

*JBR – jednostki badawczo-rozwojowe

** KFD – Krajowy Fundusz Drogowy

1. Państwowy dług publiczny

Na koniec 2006 r. PDP wyniósł 505.088,6 mln zł, co oznacza wzrost w stosunku do końca 2005 r. o 38.487,5 mln zł (tj. 8,2%). PDP w relacji do PKB wzrósł z 47,5% do 47,7%, a więc tylko 0,2 punktu procentowego.

Zmiany jakie zaszły w poziomie oraz w strukturze długu publicznego w 2006 r. były wynikiem sytuacji finansowej jednostek sektora finansów publicznych, w tym głównie poziomu potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i sytuacji makroekonomicznej (tempo wzrostu PKB, kursów walutowych i poziom stóp procentowych).

Wielkości i struktura PDP w podziale na sektory finansów publicznych

Wyszczególnienie	stan na 31.XII.2005r. w mln zł	struktura w %	stan na 31.XII.2006 r. w mln zł	struktura w %	zmiana XII 2006 r. – XII 2005 r.	
					w mln zł	w %
1	2	3	4	5	6	7
Państwowy dług publiczny ¹⁾	466.601,0	100,0	505.088,6	100,0	38.487,6	8,2
<i>1. Dług sektora rządowego</i>	<i>439.334,1</i>	<i>94,2</i>	<i>478.019,1</i>	<i>94,6</i>	<i>38.685,0</i>	<i>8,8</i>
1.1. Dług Skarbu Państwa	438.416,2	94,0	476.552,4	94,4	38.136,1	8,7
1.2. Pozostały dług sektora rządowego	917,8	0,2	1.466,7	0,3	548,9	59,4

2. Dług sektora samorządowego	20.172,2	4,3	23.283,9	4,6	3.111,7	15,4
2.1. Dług jednostek samorządu terytorialnego	17.155,7	3,7	19.990,8	4,0	2.835,1	16,5
2.2. Pozostały dług sektora samorządowego	3.016,5	0,6	3.293,1	0,7	276,6	9,2
3. Dług sektora ubezpieczeń społecznych	7.094,7	1,5	3.785,6	0,7	-3.309,1	-46,6
3.1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-61,9
3.2. Fundusze zarządzane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	7.094,7	1,5	3.785,6	0,7	-3.309,1	-46,6
3.3. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-

⁷⁾ kwota po wyeliminowaniu przepływów finansowych pomiędzy podmiotami należącymi do sektora finansów publicznych (tj. po tzw. konsolidacji)

Zmiana PDP była wypadkową:

- zmian jakie zaszły w długu **sektora rządowego**, w tym:
  - wzrostu zadłużenia Skarbu Państwa (o 38.136,1 mln zł; tj. 8,7),
  - wzrostu długu samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (o 182,2 mln zł; tj. 34,6%),
  - wzrostu długu pozostałych państwowych osób prawnych utworzonych na podstawie odrębnych ustaw (o 126,4 mln zł; tj. 230,2%).
- zmian jakie zaszły w długu **sektora samorządowego**:
  - wzrostu zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego (o 2.835,1 mln zł; tj. 16,5%, z czego wzrost o 2.770,8 mln zł miał miejsce w IV kwartale 2006 r.),
  - wzrostu zadłużenia samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (o 274,7 mln zł; tj. 9,3%).
- spadku zadłużenia **sektora ubezpieczeń społecznych** – zadłużenie Funduszu Ubezpieczeń Społecznych spadło o 3.309,1 mln zł; tj. 46,6%.

Informacje o PDP w podziale na dług krajowy i zagraniczny prezentowane są w dwóch przekrojach, według kryterium miejsca emisji² i kryterium rezydenta³.

Wyszczególnienie	kryterium miejsca emisji stan na 31.XII.2006 r. w mln zł	struktura w %	kryterium rezydenta stan na 31.XII.2006 r. w mln zł	struktura w %
1	2	3	4	5
Państwowy dług publiczny	505.088,6	100,0	505.088,6	100,0
<i>1. Dług krajowy</i>	<i>376.200,4</i>	<i>74,5</i>	<i>308.257,7</i>	<i>61,0</i>
1.1. Dług z tytułu papierów wartościowych	352.352,4	69,8	284.426,3	56,3
1.2. Dług z tytułu kredytów i pożyczek	20.062,4	4,0	20.062,4	4,0
1.3. Pozostały dług ^{*)}	3.785,7	0,7	3.768,7	0,7
<i>2. Dług zagraniczny</i>	<i>128.888,2</i>	<i>25,5</i>	<i>196.830,9</i>	<i>39,0</i>
2.1. Dług z tytułu papierów wartościowych	90.639,0	17,9	158.565,0	31,4
2.2. Dług z tytułu kredytów i pożyczek	38.236,4	7,6	38.236,4	7,6
2.3. Pozostały dług ^{*)}	12,7	0,0	29,4	0,0

^{*)} Pozostały dług stanowi zadłużenie z tytułu: zobowiązań wymagalnych, przyjętych depozytów, zobowiązań z tytułu przedpłat na samochody oraz niepodwyższania płac w sferze budżetowej.

2. Dług Skarbu Państwa

W PDP dominującą pozycję posiada dług Skarbu Państwa (SP) - 94,4%. Na koniec 2006 r. ukształtował się on na poziomie 478.526,4 mln zł, co oznacza wzrost w stosunku do końca 2005 r. o 38.359,1 mln zł; tj. 8,7%. W tym samym okresie dług SP w relacji do PKB wzrósł z 44,8% do 45,2%. Głównym czynnikiem, który wpłynął na przyrost poziomu długu ogółem w ujęciu nominalnym było finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa, przy ograniczonych wpływach z prywatyzacji.

² Kryterium miejsca emisji uwzględnia miejsce zaciągania zobowiązań, niezależnie od tego kto jest wierzycielem.

³ Pojęcia rezydent i nierezydent zostały określone w ustawie z dnia 27 lipca 2002 r. Prawo dewizowe (Dz. U. z 2002 r. nr 141, poz. 1178, z późn. zm.).

Finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa w 2006 r. odbywało się głównie poprzez emisje SPW na rynku krajowym. Emisja obligacji na rynkach zagranicznych oraz kredyty zaciągane w MIF stanowiły uzupełnienie finansowania krajowego.

Do pozostałych czynników, które wpłynęły na wzrost poziomu długu Skarbu Państwa należą m.in.: konwersja zobowiązań ZUS wobec OFE (1.110,7 mln zł), kapitalizacja odsetek - obligacje wyemitowane dla BGŻ (12,3 mln zł), indeksacja (113,4 mln zł). Czynnikiem oddziaływującym na spadek długu SP były: spadek zadłużenia Funduszu Pracy z tytułu kredytów zaciągniętych w bankach komercyjnych (1.700 mln zł), jak również aprecjacja waluty krajowej wobec walut zagranicznych, w których nominowane są niektóre składniki zadłużenia.

Podobnie jak PDP, zadłużenie SP w podziale na dług krajowy i zagraniczny prezentowane jest w dwóch przekrojach, tj. wg kryterium rezydenta i kryterium miejsca emisji.

Wyszczególnienie	stan na	struktura	stan na	struktura	zmiana	
	31.XII.2005 r.		31.XII.2005 r.		XII'2006 – XII'2005	
	w mln zł	w %	w mln zł	w %	w mln zł	w %
1	2	3	4	5	6	7
Dług Skarbu Państwa	440.167,3	100,0	478.526,4	100,0	38.359,1	8,7
<i>kryterium miejsca emisji</i>						
- dług krajowy	315.478,5	71,7	352.328,0	73,6	36.849,4	11,7
- dług zagraniczny	124.688,8	28,3	126.198,4	26,4	1.509,7	1,2
<i>kryterium rezydenta</i>						
- dług krajowy	251.467,7	57,1	284.385,2	59,4	32.917,5	13,1
- dług zagraniczny	188.699,6	42,9	194.141,2	40,6	5.441,6	2,9

2.1. Dług Skarbu Państwa według kryterium miejsca emisji w 2006 r.

2.1.1. Dług krajowy Skarbu Państwa w 2006 r.

Zadłużenie krajowe SP wg kryterium miejsca emisji na koniec 2006 r. wyniosło 352.328,0 mln zł i wzrosło w stosunku do końca grudnia 2005 r. o 36.849,4 mln zł; tj. 11,7%.

Zadłużenie krajowe SP (w mln zł)

Wyszczególnienie	Stan na		zmiana XII 2006 r. - XII 2005 r.	
	31.XII.2005 r.	31.XII.2006 r.	w mln zł	w %
1	2	3	4	5
Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa	315.478,5	352.328,0	36.849,4	11,7
1. Dług z tytułu SPW	311.965,8	350.533,7	38.567,9	12,4
1.1. Rynkowe SPW	302.780,8	342.845,7	40.064,9	13,2
bony skarbowe	24.400,0	25.800,0	1.400,0	5,7
obligacje rynkowe	278.380,8	317.045,7	38.664,9	13,9
- obligacje rynkowe o oprocentowaniu stałym	241.756,3	271.773,0	30.016,7	12,4
- obligacje rynkowe o oprocentowaniu zmiennym	31.945,2	38.796,2	6.851,0	21,4
- obligacje rynkowe indeksowane	4.679,2	6.476,5	1.797,2	38,4
1.2. Obligacje oszczędnościowe	8.619,5	7.205,1	-1.414,5	-16,4
1.3. Nierynkowe SPW	565,5	482,9	-82,6	-14,6
2. Pozostałe zadłużenie krajowe SP	3.512,8	1.794,3	-1.718,5	-48,9

Największy przyrost zadłużenia w 2006 r. nastąpił w rynkowych SPW (40.064,9 mln zł), w tym głównie w obligacjach o stałym oprocentowaniu (30.016,7 mln zł), co pozytywnie wpłynęło na strukturę długu (obniżenie poziomu ryzyka refinansowania i stopy procentowej). Zadłużenie w obligacjach oszczędnościowych oraz nierynkowych spadło w stosunku do końca 2005 r. odpowiednio o 1.414,5 mln zł i 82,6 mln zł.

Zmiany długu krajowego Skarbu Państwa według grup wierzycieli

W strukturze podmiotowej długu SP (pozwalającej na określenie głównych grup wierzycieli SP) w 2006 r. warto podkreślić następujące zmiany:

- 1) spadek zadłużenia wobec krajowego **sektora bankowego** o 5.611,6 mln zł, tj. o 7,5%; jednocześnie udział zadłużenia wobec tego sektora w długu krajowym spadł z poziomu 23,8% na koniec grudnia 2005 r. do 22,9%;
- 2) wzrost zadłużenia wobec krajowego **sektora pozabankowego** o 25.791,7 mln zł, tj. o 15,0%; przy równoczesnym wzroście jego udziału w długu krajowym z poziomu 54,4% do 56,0%. Sektor pozabankowy był główną kategorią podmiotów finansujących potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa;
- 3) wzrost zadłużenia z tytułu SPW wyemitowanych na rynek krajowy **w portfelu inwestorów zagranicznych** o 5.446,1 mln zł, tj. o 7,9%; jednocześnie udział zadłużenia wobec tego sektora w długu krajowym spadł z poziomu 21,8% do 21,1% na koniec 2006 r.

2.1.2. Dług zagraniczny Skarbu Państwa w 2006 r.

W 2006 r. **zadłużenie zagraniczne SP według kryterium miejsca emisji**, wyrażone w złotych polskich, wyniosło 126.198,4 mln zł (32.939,7 mln EUR). W stosunku do końca 2005 r. oznacza to wzrost o 1.509,7 mln zł, tj. 1,2% (635,2 mln EUR, tj. o 2,0%). Zmiana ta była wypadkową:

- 1) emisji nowych obligacji (w lutym obligacji o wartości nominalnej 3.000,0 mln EUR i 10-letnim okresie zapadalności oraz w listopadzie emisji obligacji nominowanych w jenach japońskich: o wartości nominalnej 25.000 mln JPY i terminie zapadalności w 2016 r. oraz o wartości nominalnej 60.000 mln JPY i terminie zapadalności w 2026 r.);
- 2) spłaty zaciągniętych uprzednio kredytów (1.809,1 mln EUR);
- 3) wykupu obligacji (o wartości nominalnej 500 mln EUR wyemitowanej w 2003 r. oraz przedterminowy wykup obligacji typu Brady na kwotę 588,2 mln USD);
- 4) zaciągnięcia nowych kredytów w międzynarodowych instytucjach finansowych (MIF) - 773,6 mln EUR,
- 5) spadku zadłużenia w wyniku aprecjacji złotego wobec walut, w których nominowane jest zadłużenie zagraniczne.

Zadłużenie zagraniczne SP (w mln zł)

Wyszczególnienie	Stan na		zmiana XII 2006 r. - XII 2005 r.	
	31.XII.2005 r.	31.XII.2006 r.	w mln zł	w %
1	2**	3***	4	5
Dług zagraniczny Skarbu Państwa	124.688,8	126.198,4	1.509,7	1,2
<i>1. SPW wyemitowane za granicą</i>	<i>83.862,0</i>	<i>90.639,0</i>	<i>6.777,0</i>	<i>8,1</i>
- obligacje zagraniczne	79.970,5	88.877,9	8.907,4	11,1
- obligacje typu Brady	3.891,5	1.761,1	-2.130,4	-54,7
<i>2. Kredyty otrzymane</i>	<i>40.826,8</i>	<i>35.559,4</i>	<i>-5.267,4</i>	<i>-12,9</i>
- Klub Paryski	25.153,5	17.941,3	-7.212,2	-28,7
- MIF*	15.260,7	17.377,8	2.117,0	13,9
w tym: EBI	9.340,4	11.365,3	2.024,8	21,7
- Pozostali wierzyciele	412,6	240,4	-172,2	-41,7

Zadłużenie zagraniczne SP (w mln EUR)

Wyszczególnienie	Stan na		zmiana XII 2006 r. - XII 2005 r.	
	31. XII. 2005 r.	31. XII. 2006 r.	w mln EUR	w %
1	2**	3***	4	5
Dług zagraniczny Skarbu Państwa	32.304,5	32.939,7	635,2	2,0
<i>1. SPW wyemitowane za granicą</i>	<i>21.727,0</i>	<i>23.658,1</i>	<i>1.931,1</i>	<i>8,9</i>
- obligacje zagraniczne	20.718,8	23.198,4	2.479,6	12,0
- obligacje typu Brady	1.008,2	459,7	-548,5	-54,4
<i>2. Kredyty otrzymane</i>	<i>10.577,4</i>	<i>9.281,5</i>	<i>-1.295,9</i>	<i>-12,3</i>
- Klub Paryski	6.516,8	4.682,93	-1.833,9	-28,1
- MIF*	3.953,8	4.535,8	582,1	14,7
w tym: EBI	2.419,9	2.966,5	546,6	22,6
- Pozostali wierzyciele	106,9	62,8	-44,1	-41,3

Uwagi do powyższych tabel:

* Międzynarodowe Instytucje Finansowe (Bank Światowy, Europejski Bank Inwestycyjny, Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju, Bank Rozwoju Rady Europy)

** w przeliczeniu po kursach z dnia 30.12.2005 r.: 3,2613 PLN/USD; 3,8598 PLN/EUR oraz 1,1835 EUR/USD,

*** w przeliczeniu po kursach z dnia 29.12.2006 r.: 2,9105 PLN/USD; 3,8312 PLN/EUR oraz 1,3163 EUR/USD.

Struktura walutowa zadłużenia zagranicznego

Wyszczególnienie	Stan na	
	31.XII.2005 r.	31.XII.2006 r.
	w %	w %
EUR	65,6	70,9
USD	18,2	13,7
JPY	7,2	7,5
CHF	5,0	4,6
GBP	1,8	1,8
CAD	1,8	1,2
NOK	0,4	0,3

Na zadłużenie zagraniczne SP w 2006 r. składały się głównie dwie pozycje:

1) zadłużenie z tytułu SPW, wynoszące 90.639,0 mln zł (23.658,1 mln EUR),

Zadłużenie z tytułu emisji SPW obejmowało dług z tytułu obligacji wyemitowanych na międzynarodowych rynkach kapitałowych oraz obligacji Brady'ego (wyemitowanych w 1994 r., w ramach realizacji umowy o redukcji i restrukturyzacji polskiego zadłużenia wobec banków komercyjnych, zrzeszonych w tzw. Klubie Londyńskim).

Na kwotę długu z tytułu emisji obligacji zagranicznych na koniec 2006 r., składały się instrumenty wyemitowane w latach 1997 – 2006. Na koniec 2006 r., 69,4% całości emisji stanowiły obligacje nominowane w euro, 13,4% w dolarach amerykańskich, 8,5% w jenach japońskich, 2,4% w funtach szterlingach oraz 6,2% we frankach szwajcarskich.

Na kwotę zadłużenia z tytułu obligacji Brady'ego na koniec 2006 r. składają się dwie obligacje: Par oraz RSTA (łącznie wartość nominalna 1.761,1 mln zł; tj. 459,7 mln USD).

2) zadłużenie z tytułu zaciągniętych kredytów – 35.559,4 mln zł (9.281,5 mln EUR).

Największą część zadłużenia z tytułu kredytów otrzymanych stanowił dług wobec wierzycieli zrzeszonych w Klubie Paryskim. Na koniec 2006 stanowił on 50,5% całości kredytów zagranicznych SP i wynosił 17.941,3 mln zł (4.682,9 mln EUR). W ciągu roku spadek zadłużenia z tego tytułu wyniósł 7.212,2 mln zł (1.295,9 mln EUR), czyli 28,7%. Spadek ten był przede wszystkim wynikiem dokonania terminowych spłat zobowiązań z tego tytułu przypadających na 2006 r.

Stan zadłużenia wobec międzynarodowych instytucji finansowych na koniec 2006 r. wyniósł 17.377,8 mln zł (4.535,9 mln EUR) - 48,9% długu z tytułu kredytów ogółem i wzrósł w porównaniu z 2005 r. o 2.117,0 mln zł (582,1 mln EUR), tj. o 13,9%. Wzrost tego zadłużenia był głównie wynikiem: zaciągnięcia nowych (głównie w EBI) oraz spłaty wcześniejszych zobowiązań.

Na koniec omawianego okresu poziom zadłużenia wobec wierzycieli zgrupowanych w pozycji „pozostałe” wyniósł 240,4 mln zł (62,8 mln EUR) i spadł w ciągu roku – m.in. w wyniku spłaty całości zobowiązań wobec Libii – o 172,2 mln zł (44,1 mln EUR), tj. o 41,7%.

2.2. Dług Skarbu Państwa według kryterium rezydenta w 2006 r.

Na koniec grudnia 2006 r. zadłużenie wobec rezydentów wyniosło 284.385,2 mln zł i wzrosło w porównaniu z grudniem 2005 r. o 32.917,5 mln zł. W tym samym okresie zadłużenie wobec nierezydentów wzrosło o 5.441,6 mln zł, do poziomu 194.141,2 mln zł na koniec 2006 r.

W zadłużeniu krajowym dominował dług z tytułu krajowych emisji rynkowych SPW (94,4%). Obligacje skarbowe wyemitowane na rynek zagraniczny i obligacje Brady'ego znajdujące się w portfelu rezydentów stanowiły jedynie 2,3% całości krajowego zadłużenia. W długu zagranicznym natomiast największy udział stanowi zadłużenie z tytułu SPW – 81,7% (z czego 38,3% przypada na papiery skarbowe wyemitowane na rynek krajowy, a 43,4% na obligacje wyemitowane na rynek zagraniczny i obligacje Brady'ego). Udział kredytów zagranicznych w długu SP wobec nierezydentów wyniósł 18,3%.

Dług Skarbu Państwa według kryterium rezydenta

Wyszczególnienie	stan na koniec XII 2005 r.	struktura	stan na koniec XII 2006 r.	struktura	zmiana XII'2006 – XII'2005	
	w mln zł	w %	w mln zł	w %	w mln zł	w %
1	2	3	4	5	6	7
Dług Skarbu Państwa	440.167,3	100,0	478.526,4	100,0	38.359,1	8,7
I. Dług krajowy Skarbu Państwa (wobec rezydentów)	251.467,7	57,1	284.385,2	59,4	32.917,5	13,1
1. Dług z tytułu SPW	247.955,0	56,3	282.607,7	59,1	34.652,7	14,0
1.1. Rynkowe SPW	238.776,9	54,2	274.926,9	57,5	36.150,0	15,1
- bony skarbowe	24.125,7	5,5	25.793,5	5,4	1.667,8	6,9
- obligacje skarbowe wyemitowane na rynek krajowy	209.730,5	47,6	242.681,9	50,7	32.951,3	15,7
- obligacje skarbowe typu Brady i wyemitowane na rynek zagraniczny	4.920,6	1,1	6.451,5	1,3	1.530,8	31,1
1.2. Obligacje oszczędnościowe	8.612,6	2,0	7.197,9	1,5	-1.414,7	-16,4
1.3. Obligacje nierynkowe	565,5	0,1	482,9	0,1	-82,6	-14,6
2. Pozostały dług Skarbu Państwa	3.512,7	0,8	1.777,6	0,4	-1.735,1	-49,4
II. Dług zagraniczny Skarbu Państwa (wobec nierezydentów)	188.699,6	42,9	194.141,2	40,6	5.441,6	2,9
1. Dług z tytułu SPW	147.872,8	33,6	158.565,0	33,1	10.692,3	7,2
1.1. Rynkowe SPW	147.865,9	33,6	158.557,9	33,1	10.692,0	7,2
- bony skarbowe	274,3	0,1	6,5	0,0	-267,8	-97,6
- obligacje skarbowe wyemitowane na rynek krajowy	68.650,3	15,6	74.363,9	15,5	5.713,6	8,3
- obligacje skarbowe typu Brady i wyemitowane na rynek zagraniczny	78.941,3	17,9	84.187,5	17,6	5.246,2	6,6
1.2. Obligacje oszczędnościowe	6,9	0,0	7,2	0,0	0,3	4,0
2. Dług z tytułu kredytów	40.826,8	9,3	35.559,4	7,4	-5.267,4	-12,9
3. Pozostały dług Skarbu Państwa	0,0	0,0	16,7	0,0	16,6	50.366,7

3. Poręczenia i gwarancje Skarbu Państwa w 2006 r.

3.1. Wykorzystanie ustawowego limitu poręczeń i gwarancji

Zgodnie z art. 31 ust.1 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez SP oraz niektóre osoby prawne, łączną kwotę, do wysokości której mogą być udzielane przez SP poręczenia i gwarancje, określa corocznie ustawa budżetowa, przy czym, zgodnie z art. 31 ust. 2, kwota ta nie obejmuje poręczeń i gwarancji SP udzielonych na wykonanie zobowiązań objętych poręczeniem lub gwarancją SP, w zakresie, w jakim nie powoduje to zwiększenia zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji.

W ustawie budżetowej na 2006 r. limit gwarancji i poręczeń Skarbu Państwa został ustalony na 17.000,0 mln zł. Na podstawie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez SP oraz niektóre osoby prawne udzielono poręczeń i gwarancji SP na łączną kwotę 3.034,8 mln zł.

3.2. Stan zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń.

Wyszczególnienie	Stan na		zmiana
	31.XII 2005 r.	31.XII 2006 r.	XII'2006 – XII'2005
1	2	3	4
Potencjalne zobowiązania	31.642,6	32.255,1	612,6
<i>w tym:</i>			
z tytułu gwarancji zagranicznych	18.261,6	20.404,4	2.142,8
z tytułu poręczeń i gwarancji krajowych	13.380,9	11.850,7	-1.530,2

Zobowiązania SP z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń są to zobowiązania potencjalne (niewymagalne), gdyż ich wypłata ze środków budżetu państwa następuje dopiero w momencie, gdy podmiot nie dokona samodzielnej spłaty swoich zobowiązań kredytowych lub zobowiązań wynikających z emisji obligacji.

Łączne potencjalne (niewymagalne) zobowiązania SP z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń wyniosły na dzień 31.12.2006 r. 32.255,1 mln zł, w tym:

a) z tytułu gwarancji zagranicznych – 20.404,4 mln zł

Potencjalne zobowiązania SP z ww. tytułu dotyczą gwarancji udzielonych bankom zagranicznym i międzynarodowym instytucjom finansowym np. MBOiR, EBOiR, EBI. W 2006 r. nastąpił wzrost zobowiązań o kwotę 2.142,8 mln zł w wyniku:

- zwiększenia zobowiązań z tytułu udzielenia nowych gwarancji,
- zmniejszenia zobowiązań w wyniku spłat rat kapitałowych i odsetek przez samych kredytobiorców i przez budżet państwa,
- zmniejszenia zobowiązań z tytułu zmiany kursów walut.

b) z tytułu poręczeń i gwarancji krajowych – 11.850,7 mln zł

Potencjalne zobowiązania z ww. tytułu obejmują poręczenia i gwarancje spłaty kredytów bankowych oraz emisji obligacji.

Spadek zobowiązań z tego tytułu w 2006 r. wyniósł 1.530,2 mln zł i był wynikiem:

- zmniejszenia zobowiązań z tytułu zmiany kursów walut,

- zmniejszenia zobowiązań w wyniku spłat rat kapitałowych i odsetek przez samych kredytobiorców i przez budżet państwa,
- zwiększenia zobowiązań z tytułu udzielenia nowej gwarancji.

4. Należności Skarbu Państwa

Należności SP

Wyszczególnienie	Stan na:		Zmiana	
	31.XII.2005 r.	31.XII.2006 r.	XII'2006 – XII'2005	
	w mln zł			%
Razem	42.122,1	42.751,6	629,6	1,5
1. Należności podatkowe i niepodatkowe pozostałe do zapłaty	20.990,2	22.706,9	1.716,7	8,2
1) Należności podatkowe, w tym:	16.667,7	17.930,1	1.262,4	7,6
1.1) Podatki pośrednie	12.346,0	13.397,5	1.051,5	8,5
1.2) Podatek dochodowy od osób prawnych	1.258,2	1.272,5	14,2	1,1
1.3) Podatek dochodowy od osób fizycznych	2.957,4	3.172,3	214,9	7,3
1.4) Podatki zniesione	106,0	87,8	-18,2	-17,2
2) Należności niepodatkowe, w tym:	4.322,5	4.776,8	454,2	10,5
2.1) Wpłaty z zysku od przedsiębiorstw państwowych oraz spółek SP	44,2	27,5	-16,7	-37,8
2.2) Cło	1.156,7	1.135,3	-21,4	-1,9
2.3) Pozostałe dochody ¹⁾	3.121,6	3.614,0	492,3	15,8
2. Należności z tytułu przejściowego wykupienia odsetek od kredytów mieszkaniowych	7.520,4	7.306,4	-214,0	-2,9
3. Należności z tytułu gwarancji i poręczeń Skarbu Państwa, w tym:	1.603,9	1.729,7	125,8	7,8
1) z tytułu poręczeń i gwarancji krajowych	1.462,9	1.562,5	99,6	6,8
2) z tytułu gwarancji zagranicznych	141,0	167,2	26,2	18,6
4. Należności z tytułu udzielonych kredytów zagranicznych	5.074,5	4.278,7	-795,8	-15,7
1) należności w walutach wymiennych ²⁾	5.068,1	4.277,6	790,5	-15,6
2) należności w walutach niewymiennych ³⁾	6,5	1,1	5,4	-82,8
5. Należności z tytułu obligacji stanowiących zabezpieczenie obligacji Brady'ego (tzw. collateral)	1.727,7	774,5	-953,1	-55,2
6. Należności z tytułu udostępnienia środków z kredytów zagranicznych podmiotom krajowym	638,6	636,3	-2,3	-0,4

7. Należności z tytułu pożyczek udzielonych ze środków budżetu państwa podmiotom sektora finansów publicznych	1.680,7	1.422,4	-258,2	-15,4
1) Należności z tytułu pożyczki udzielonej kasom chorych (obecnie Narodowy Fundusz Zdrowia)	400,9	80,2	-320,7	-80,0
2) Pożyczki dla publicznych zakładów opieki zdrowotnej i JBR	1.242,9	1.308,3	65,4	5,3
3) Pożyczki dla jednostek samorządu terytorialnego	36,9	33,9	-3,0	-8,0
8. Pożyczki na prefinansowanie dla jednostek sektora finansów publicznych	2.669,6	3.683,9	1.014,3	38,0
9. Inne należności	216,5	212,8	-3,7	-1,7

¹⁾ Obejmują zaległości z tytułu różnych opłat, grzywien i kar oraz różnych innych dochodów.

²⁾ Wyliczeń dokonano po kursie 3,2613 PLN/USD na 30.12.2005 r. i 2,9105 PLN/USD na 29.12.2006 r.

³⁾ Wyliczeń dokonano po kursie 21 gr/RT.

4.1. Należności podatkowe i niepodatkowe pozostałe do zapłaty

Należności pozostałe do zapłaty obejmują zaległości: płatne w ratach i odroczone, w postępowaniu egzekucyjnym, objęte decyzjami o wstrzymaniu wykonania, w postępowaniu ugodowym, układowym i upadłościowym, objęte egzekucją sądową oraz zaległości, w stosunku do których nie podjęto żadnych czynności.

Należności budżetu państwa podatkowe i niepodatkowe pozostałe do zapłaty na koniec 2006 r. wzrosły, w porównaniu z końcem 2005 r., o 1.716,7 mln zł; tj. o 8,2%.

Na wysoki stan należności pozostałych do zapłaty miały wpływ następujące czynniki:

- coraz większa liczba podatników, u których utrudniona jest egzekucja z powodu wyzbycia majątku,
- wzrost zaległości nieściągalnych - powstałych głównie w wyniku wydanych decyzji pokontrolnych aparatu skarbowego (zwłaszcza kontroli skarbowej) w sprawach, w których brak jest jakiegokolwiek majątku zobowiązanych,
- wzrost liczby podmiotów posiadających znaczne trudno ściągalne zaległości podatkowe,
- niemożność egzekwowania zaległości objętych wstrzymaniem wykonania decyzji przez organ podatkowy lub sąd administracyjny,
- niska skuteczność egzekucji podjętej lub wznowionej w stosunku do podatników, których zaległości - wobec niedopełnienia warunków ustawowych - nie zostały umorzone w ramach prowadzonego wcześniej postępowania restrukturyzacyjnego,
- brak możliwości odzyskania niezapłaconych zobowiązań podatkowych od powiększającej się liczby podmiotów w upadłości lub likwidacji; brak płynności finansowej firm prowadzących działalność gospodarczą; regulowanie należności za

wykonane prace i usługi wydłuża się w czasie, dochodzenie ich na drodze sądowej nie przynosi oczekiwanych rezultatów, bowiem narastające odsetki nie wystarczają na zaspokojenie długów podatkowych; utrudniona egzekucja z ruchomości, gdyż maszyny, środki transportu i inne środki trwałe w firmach objęte są najczęściej zastawami bankowymi lub objęte umową leasingu; prowadzenie egzekucji z ruchomości po pokryciu wszystkich wydatków i kosztów egzekucyjnych nie zaspokaja należności głównej wraz z odsetkami, bowiem w zdecydowanej większości przypadków nie dochodzi do skutku sprzedaż w dwóch terminach licytacji, następuje ona dopiero z wolnej ręki za 1/3 wartości szacunkowej,

- g) trwające przez kilka lat postępowania upadłościowe nie przyczyniają się do likwidacji zadłużeń podatkowych, bowiem uzyskane kwoty najczęściej nie wystarczają na zaspokojenie I kategorii wierzytelności,
- h) zaległości podmiotów, w przypadku których nastąpiło umorzenie prowadzonych postępowań upadłościowych, co powoduje ponowne wszczęcie umorzonych wcześniej postępowań egzekucyjnych prowadzonych do zaległości w zasadzie nieściągalnych,
- i) obniżenie się skuteczności prowadzonych postępowań egzekucyjnych, na które wpływ ma między innymi:
  - wzrost zaległości trudnych do wyegzekwowania,
  - brak składników majątkowych mogących być przedmiotem egzekucji,
  - trudności w ustaleniu miejsca zamieszkania dłużników, a tym samym brak możliwości ustalenia stanu majątkowego zobowiązanych,
  - przewlekłość prowadzonych postępowań sądowych w zakresie realizacji wniosków o wyjawienie majątku, wpisów hipotek przymusowych, a także postępowań karnych w stosunku do dłużników uchylających się od wykonania obowiązku podatkowego,
  - ustanawianie rozdzielności majątkowej współmałżonków.

4.2. Należności Skarbu Państwa z tytułu przejściowego wykupienia ze środków budżetu państwa odsetek od kredytów mieszkaniowych

Należności SP z tego tytułu spadły w porównaniu z grudniem 2005 r. o 214,0 mln zł; tj. o 2,9% i na koniec 2006 r. ukształtowały się na poziomie 7.306,4 mln zł. Na spadek tych należności miały wpływ:

- a) zwiększenia o łączną kwotę 138,0 mln zł, w tym: przejściowy wykup odsetek (132,9 mln zł) oraz oprocentowanie przejściowo wykupionych odsetek podlegające skapitalizowaniu na koniec roku (5,1 mln zł),

- b) zmniejszenia o kwotę 352,0 mln zł, w tym: umorzenia zadłużenia kredytobiorców (230,2 mln zł), spłaty dokonane przez kredytobiorców (119,6 mln zł) oraz korekty (2,2 mln zł).

4.3. Należności Skarbu Państwa z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń

Należności z tego tytułu na dzień 31.12.2006 r. wyniosły (wraz z odsetkami ustawowymi) 1.729,7 mln zł.

Odnotowany wzrost należności SP w 2006 r. z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń jest wynikiem:

- zwiększenia należności w wyniku dokonanych płatności ze środków budżetowych z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń,
- zwiększenia należności w wyniku zaewidencjonowania odsetek ustawowych od wierzytelności SP,
- zmniejszenia należności w wyniku prowadzonych działań windykacyjnych wobec dłużników SP.

4.4. Należności Skarbu Państwa z tytułu udzielonych kredytów zagranicznych

Stan należności SP z tytułu udzielonych kredytów zagranicznych obejmuje należności w USD, rublach transferowych, rublach kliringowych. Należności te składają się z należności głównej – 2.619,4 mln zł i odsetek - 1.659,3 mln zł

Różnica stanu należności głównej za 2006 r. w stosunku do 2005 r. z tytułu udzielonych kredytów zagranicznych w walutach wymienialnych wynika z udzielenia nowego kredytu Angoli (umowa z 1 marca 2006) oraz spłat kapitału z tytułu wcześniej udzielonych kredytów dla Algierii, Syrii, Jemenu, Wietnamu, Chin, Serbii i Czarnogóry, Indonezji i Uzbekistanu. Różnice w stanie odsetek na 2006 r. w stosunku do 2005 r. wynikają ze wzrostu stanu odsetek zaległych oraz odsetek bieżących z tytułu uruchamiania nowych wypłat w 2006 r. (Indonezja, Uzbekistan, Angola). Spłat odsetek bieżących dokonywały Algieria, Syria, Jemen, Wietnam i Chiny.

Spadek należności SP z tytułu kredytów zagranicznych w walutach niewymienialnych wynika przede wszystkim z realizacji podpisanej w listopadzie 2006 r. *Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Mongolii w sprawie uregulowania zadłużenia Mongolii wobec Rzeczypospolitej Polskiej* i w ramach której zadłużenie Mongolii wobec Polski w rublach transferowych zostało przeliczone na USD zgodnie z przelicznikiem 5,22 XTR/USD i wyniosło 5,7 mln USD. Polska dokonała umorzenia 50% ww. zadłużenia,

tj. kwoty 2,9 mln USD. Kwota pozostała do uregulowania 2,9 mln USD rozdysponowana została na Program Stypendialny (2,0 mln USD) i Program Badań Naukowych (0,9 mln USD).

4.5. Należności z tytułu obligacji stanowiących zabezpieczenie obligacji Brady'ego (tzw. collateral)

Na koniec 2005 r. wartość nominalna należności z tytułu collateral wyniosła 1.193,2 mln USD (3.891,4 mln zł), a na koniec 2006 r. 605,1 mln USD (1.761,1 mln zł). Ze względu na konstrukcję i odległą zapadalność aktualna cena rynkowa tych obligacji jest dużo niższa od ich wartości nominalnej i podlega wahaniom. Wartość rynkowa na koniec 2006 r. wynosiła 266,1 mln USD, tj. 774,5 mln zł.

Zmiana stanu należności SP z tego tytułu była głównie wynikiem operacji przedterminowego wykupu obligacji Brady'ego o łącznej wartości nominalnej 588,2 mln USD i w konsekwencji sprzedaży obligacji zerokuponowych o wartości nominalnej 588,2 mln USD (wartość rynkowa tych obligacji wyniosła 255,8 mln USD).

Należy zaznaczyć, że chociaż formalnie obligacje te stanowią własność SP, to jednak umowa powiernicza zawarta z Federal Reserve Bank of New York nie pozwala na swobodne dysponowanie nimi przez Polskę. Stanowią one bowiem zabezpieczenie spłat kapitału zobowiązań wynikających z obligacji wyemitowanych w wykonaniu porozumienia z Klubem Londyńskim – tzw. „Brady Bonds”. Ewentualne przekazanie części z nich do dyspozycji Polski może nastąpić tylko wtedy, gdyby Polska wykupiła przed terminem zapadalności i anulowała równoważną nominalnie część swoich obligacji typu Brady.

4.6. Należności z tytułu udostępnienia środków z kredytów zagranicznych podmiotom krajowym

Zmiana stanu należności z tego tytułu w 2006 r. wynikają z realizacji planowanych spłat kapitału oraz zmiany oprocentowania kredytów otrzymanych z MBOiR.

4.7. Należności z tytułu pożyczek udzielonych ze środków budżetu państwa podmiotom sektora finansów publicznych

Pozycja ta obejmuje:

- 1) Stan należności budżetu państwa z tytułu pożyczek udzielonych kasom chorych w 2000 r. według stanu na dzień 31 grudnia 2006 r. wyniósł 80,2 mln zł.

W 2006 r. Narodowy Fundusz Zdrowia spłacił, zgodnie z umową o warunkach spłaty pożyczek udzielonych w 2000 r. kasom chorych z budżetu państwa zawartą pomiędzy Ministrem Finansów a Narodowym Funduszem Zdrowia, część swojego zadłużenia z tytułu pożyczek zaciągniętych przez kasy chorych w 2000 r. w wysokości 320,8 mln zł (w tym 83,5 tys. zł z tytułu odsetek).

- 2) Należności SP z tytułu udzielonych pożyczek dla publicznych zakładów opieki zdrowotnej i jednostek badawczo-rozwojowych na dzień 31.12.2006 r. wyniosły 1.308,3 mln zł i wzrosły w stosunku do 2005 r. o 65,4 mln zł.
- 3) Należności SP z tytułu udzielonych pożyczek dla jednostek samorządu terytorialnego na dzień 31.12.2006 r. wyniosły 33,9 mln zł i spadły w stosunku do 2005 r. o 3,0 mln zł w wyniku spłat zobowiązań dokonanych przez pożyczkobiorców.

Należności z tytułu pożyczek udzielonych JST w mln zł

Pożyczkobiorca	Stan w dniu:		Zmiana w 2006 r.
	31. XII.2005	31. XII.2006	
1	2	3	4
Gmina Kolno	1,8	1,0	-0,7
Gmina Frombork	2,4	1,7	-0,8
Gmina Otmuchów	7,0	6,5	-0,4
Gmina Stepnica	4,9	4,6	-0,3
Gmina Ruciane-Nida	2,0	2,0	0,0
Gmina Żórawina	6,0	5,8	-0,2
Gmina Brzozie	4,0	3,6	-0,4
Gmina Rakszawa	5,2	5,0	-0,2
Gmina Jeziora Wielkie	3,6	3,6	0,0
Ogółem	36,9	33,9	-3,0

4.8. Należności z tytułu pożyczek na prefinansowanie dla jednostek sektora finansów publicznych

Należności z tego tytułu na dzień 31.12.2006 r. wyniosły 3.683,9 mln zł (wzrost o 1.014,3 mln zł), w tym:

- 1) z tytułu pożyczek udzielonych państwowym jednostkom budżetowym, państwowym osobom prawnym działającym w formie agencji (Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości) oraz pozostałym jednostkom sektora finansów publicznych - 1.991,3 mln zł, z tego:
  - z tytułu kapitału: 1.989,2 mln zł;
  - z tytułu odsetek: 2,1 mln zł.

Zgodnie z ustawą z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych jednostki sektora finansów publicznych realizujące programy i projekty finansowane z udziałem funduszy strukturalnych mogą otrzymać z budżetu państwa środki na prefinansowanie tych programów i projektów.

W 2006 r. pożyczki na prefinansowanie udzielane były przez Ministra Finansów – państwowym jednostkom budżetowym (pożyczki nieoprocentowane) oraz państwowym osobom prawnym działającym w formie agencji (PARP), jak również przez Bank Gospodarstwa Krajowego pozostałym jednostkom sektora finansów publicznych (pożyczki oprocentowane).

W ramach środków na prefinansowanie (załącznik nr 15 ustawy budżetowej) przekazanych pożyczkobiorcom realizującym projekty z udziałem środków unijnych, w oparciu o umowy pożyczek, 90,25% stanowią pożyczki udzielane przez BGK. Resztę stanowią umowy pożyczek zawarte z pożyczkobiorcami przez Ministra Finansów.

- 2) z tytułu pożyczek udzielonych dla agencji płatniczych realizujących zadania w zakresie Wspólnej Polityki Rolnej (Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Agencja Rynku Rolnego) – 1.692,7 mln zł;

Obowiązujący w UE system finansowania Wspólnej Polityki Rolnej (WPR) wymaga od państw członkowskich prefinansowania wydatków unijnych przez akredytowane agencje płatnicze, które to wydatki są refundowane zaliczkowo przez KE.

Zgodnie z obowiązującym w 2006 r. systemem prefinansowania WPR – prefinansowanie następuje w formie nieoprocentowanej pożyczki ze środków rozchodów budżetowych, zaś spłata pożyczki następuje ze środków KE (refundacji wydatków prefinansowanych).

Pożyczkobiorcą w zakresie WPR są akredytowane agencje płatnicze, tj. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) w zakresie płatności bezpośrednich dla rolników oraz płatności w ramach Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Agencja Rynku Rolnego (ARR) w zakresie regulacji wspólnotowych rynków rolnych.

Na zmianę należności w trakcie 2006 r. wpłynęły kwoty transz udzielonych pożyczek oraz uzyskanych z KE kwot refundacji prefinansowania. Dodatkowym czynnikiem mającym wpływ na poziom należności – były decyzje Rady Ministrów w zakresie zwiększenia poziomu realizacji płatności bezpośrednich w grudniu 2006 r. w związku z klęską suszy.

4.9. Inne należności

Na spadek należności w pozycji „Inne należności” (o 3,7 mln zł) wpływ miały:

- 1) potwierdzone przez Międzynarodowy Bank Inwestycyjny należności na rzecz Polski w związku z wystąpieniem RP z tego Banku, które wyniosły, wg stanu na dzień 31.12.2006 r., 29,2 mln EUR (z tytułu zwrotu opłaconego kapitału statutowego). Ww. wielkość wyrażona w EUR nie uległa zmianie w stosunku do stanu na 31.12.2005 r. W ujęciu złotówkowym natomiast spadła o 0,8 mln zł w wyniku aprecjacji wartości złotego w stosunku do EUR.
- 2) spadek należności polskich z tytułu kredytów w ramach MBI w Moskwie, Porozumienia Generalnego z Rosją oraz Funduszu Rozwoju Eksportu o 3,6 mln zł. Spadek ww. należności w 2006 r. nastąpił na skutek zdjęcia z ewidencji należności Skarbu Państwa od przedsiębiorstw upadłych i wykreślonych z właściwego rejestru sądowego (MBI – Spomasz Wronki, PG – Stocznia Odra w Szczecinie i MCH Handlomor wraz z kooperantami),
- 3) wzrost należności SP z tytułu sald na rachunkach kliringowych, barterowych oraz specjalnych o 7,3 mln zł wynika z faktu naliczenia odsetek (Kuba, Korea, Kambodża) oraz podpisania Umowy w sprawie uregulowania zadłużenia Mongolii wobec Rzeczypospolitej Polskiej (szerzej pkt 4.4),
- 4) spadek należności z tytułu pożyczek dla KUKI S.A. o 6,7 mln zł. Pożyczki te zostały udzielone w oparciu o ustawę o gwarantowanych przez SP ubezpieczeniach eksportowych w celu zagwarantowania wypłat odszkodowań i kwot gwarancji ubezpieczeniowych. Należności z tego tytułu wg stanu na koniec 2006 r. wyniosły 45,8 mln zł.

Część IV

Sektor finansów publicznych

1. Dochody, wydatki i wynik sektora finansów publicznych

Dochody i wydatki sektora finansów publicznych w 2006 r. zestawione zostały dla sektora finansów publicznych w podziale na następujące podsektory:

- a) rządowy – obejmujący budżet państwa (BP), jednostki pozabudżetowe budżetu państwa (zakłady budżetowe, gospodarstwa pomocnicze, dochody własne jednostek budżetowych oraz fundusze motywacyjne), 7 agencji państwowych oraz Polską Akademię Nauk i tworzone przez nią jednostki organizacyjne, jednostki badawczo rozwojowe, jednostki kultury i instytucje filmowe, samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, uczelnie publiczne, państwowe fundusze celowe (m.in.: Fundusz Pracy, PFRON, NFOŚiGW), Polską Organizację Turystyczną, Transportowy Dozór Techniczny, Urząd Dozoru Technicznego, Polskie Centrum Akredytacji, Polski Instytut Sztuki Filmowej, Polski Instytut Spraw Międzynarodowych, Polski Klub Wyścigów Konnych, Rzecznika Ubezpieczonych, Narodowy Fundusz Zdrowia (NFZ), jednostki doradztwa rolniczego,
- b) samorządowy – obejmujący budżety jednostek samorządu terytorialnego (JST), jednostki pozabudżetowe samorządu terytorialnego (zakłady budżetowe, gospodarstwa pomocnicze, dochody własne jednostek budżetowych) oraz fundusze celowe, jednostki kultury i instytucje filmowe, samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej na szczeblu lokalnym,
- c) ubezpieczeń społecznych – obejmujący Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, Fundusz Emerytalno-Rentowy, Fundusz Rezerwy Demograficznej, Fundusz Składowy, Fundusz Motywacyjny, Fundusz Administracyjny, Fundusz Prewencji i Rehabilitacji oraz Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Dochody i wydatki sektora finansów publicznych i jego podsektorów prezentowane są po wyeliminowaniu transferów odpowiednio wewnątrz sektora i podsektorów. Oznacza to, że za dochody sektora/podsektora finansów publicznych uważa się tylko te wpływy, które pochodzą spoza sektora/podsektora, a za wydatki – środki przekazane poza

sektor/podsektor finansów publicznych. Dochody i wydatki sektora/podsektora jako całości są więc mniejsze niż suma dochodów i wydatków ujętych w sprawozdaniach poszczególnych jednostek zaliczanych do sektora/podsektora finansów publicznych.

Syntetyczne zestawienie dochodów i wydatków sektora finansów publicznych przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	2005	2006	2005	2006	2005	2006	nomina linie	realnie*
	mld zł		%%PKB		%%		3:2	3:2
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I. Dochody ogółem	382,5	419,9	38,9	39,7	100,0	100,0	109,8	108,7
1. Dochody bieżące	376,9	413,4	38,3	39,1	98,5	98,5	109,7	108,6
a) dochody podatkowe	194,4	218,1	19,8	20,6	50,8	51,9	112,2	111,1
b) dochody niepodatkowe	182,5	195,3	18,6	18,5	47,7	46,5	107,0	105,9
2. Dochody kapitałowe	5,6	6,5	0,6	0,6	1,5	1,5	116,2	115,1
II. Wydatki ogółem	412,1	442,5	41,9	41,8	100,0	100,0	107,4	106,3
1. Wydatki bieżące	376,2	401,9	38,3	38,0	91,3	90,8	106,8	105,8
2. Wydatki kapitałowe	36,0	40,6	3,7	3,8	8,7	9,2	112,7	111,6
III. Wynik (I-II)	-29,6	-22,6	-3,0	-2,1	x	x	x	x
IV. Finansowanie wyniku	29,6	22,6	3,0	2,1	x	x	x	x
w tym:								
1. bankowe	-7,7	7,9	-0,8	0,7	x	x	x	x
2. pozabankowe	24,8	24,0	2,5	2,3	x	x	x	x
3. inwestorzy zagraniczni na rynku krajowym	6,8	5,7	0,7	0,5	x	x	x	x
4. finansowanie zagraniczne	12,8	7,2	1,3	0,7	x	x	x	x

Dane za rok 2005 zmienione w stosunku do prezentowanych w Sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2005 r. głównie z powodu uzyskania od części jednostek ostatecznych danych.

Za rok 2006 dane wstępne.

* Jako deflatora użyto wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych.

Szczegółowe zestawienie dochodów i wydatków sektora finansów publicznych w podziale na podsektory zawiera zamieszczona w załączniku tablica.

1.1. Dochody sektora finansów publicznych

Dochody sektora finansów publicznych wyniosły w 2006 r. 419.875,3 mln zł i w porównaniu z 2005 r. wzrosły nominalnie o 9,8%, a realnie o 8,7%. W 2006 r. relacja dochodów sektora finansów publicznych, po wyeliminowaniu wzajemnych transferów, do PKB wyniosła 39,7%, a w 2005 r. wyniosła 38,9% PKB.

Największym źródłem dochodów sektora finansów publicznych były wpływy podatkowe. Wyniosły one 218.122,3 mln zł i w porównaniu z 2005 r. wzrosły nominalnie o 12,2%, a w ujęciu realnym o 11,1%. Wysoka dynamika dochodów podatkowych spowodowana była głównie czynnikami makroekonomicznymi. Wysoki wzrost dochodów podatkowych - dla podatków pośrednich kilkuprocentowy w ujęciu nominalnym i realnym oraz jeszcze wyższe dynamiki dla dochodów z podatków bezpośrednich - w odniesieniu do 2005 r. jest przede wszystkim pochodną pomyślnego rozwoju sytuacji makroekonomicznej kraju oraz wzrostu zatrudnienia i wynagrodzeń, a także rosnącej efektywności działania służb skarbowych i celnych. Realny wzrost wpływów podatkowych dotyczył wszystkich grup podatków. Wpływy podatkowe stanowiły 51,9% łącznych wpływów sektora, a ich udział w dochodach ogółem wzrósł w porównaniu z rokiem 2005 o 1,1 punktu procentowego.

Dochody niepodatkowe wyniosły w 2006 r. 195.264,0 mln zł i zwiększyły się w stosunku do roku poprzedniego o 7,0% nominalnie i 5,9% realnie. Wpływy niepodatkowe stanowiły 46,5% łącznych wpływów sektora, a ich udział w dochodach ogółem spadł o 1,2 punktu procentowego w stosunku do roku 2005. Wzrost dochodów niepodatkowych w znacznym stopniu wynikał z dynamiki wzrostu wpływów ze składek (skonsolidowane wpływy ze składek stanowiły ok. 56% skonsolidowanych dochodów niepodatkowych sektora) i związany był m.in. ze wzrostem zatrudnienia i przeciętnego wynagrodzenia ogółem brutto w sektorze przedsiębiorstw.

Udział dochodów kapitałowych w dochodach ogółem kształtował się na poziomie 1,5%. Dochody te zwiększyły się w ujęciu nominalnym o 16,2%, a w ujęciu realnym o 15,1%.

Zestawienie dochodów sektora finansów publicznych w podziale na poszczególne podsektory (po wyeliminowaniu wzajemnych transferów między podsektorami i wewnątrz podsektorów)¹ przedstawia się następująco:

---

¹ Informacja dotycząca wysokości dochodów poszczególnych podsektorów bez uwzględnienia konsolidacji międzyszczeblowej zawarta jest w tablicy zamieszczonej w załączniku.

Wyszczególnienie	2005	2006	2005	2006	nominalnie	realnie*
	mld zł		%% PKB		3:2	3:2
	1	2	3	4	5	6
Ogółem	382,5	419,9	38,9	39,7	109,8	108,7
1. Podsektor rządowy	236,5	260,1	24,1	24,6	110,0	108,9
a) budżet państwa	177,8	194,9	18,1	18,4	109,6	108,5
b) agencje państwowe	3,7	4,2	0,4	0,4	114,4	113,3
c) pozostałe jednostki	55,0	61,0	5,6	5,8	110,9	109,8
2. Podsektor samorządowy	66,5	74,9	6,8	7,1	112,6	111,5
a) budżety jednostek samorządu terytorialnego	54,2	62,3	5,5	5,9	114,9	113,8
b) pozostałe jednostki	12,4	12,6	1,3	1,2	102,4	101,4
3. Podsektor ubezpieczeń społecznych	79,4	84,9	8,1	8,0	106,9	105,7
a) FUS	76,8	82,1	7,8	7,8	106,9	105,8
b) FER	1,1	1,3	0,1	0,1	112,1	111,0
c) pozostałe jednostki	1,5	1,5	0,2	0,1	98,9	97,9

Dane za rok 2005 zmienione w stosunku do prezentowanych w Sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2005 r. głównie z powodu uzyskania od części jednostek ostatecznych danych.

Za rok 2006 dane wstępne.

PKB wg GUS wyniósł: w 2005 r. 983,3 mld zł, a w 2006 r. 1.057,9 mld zł.

*Jako deflatora użyto wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych.

W 2006 r. relacja dochodów sektora finansów publicznych, po wyeliminowaniu wzajemnych transferów, do PKB wyniosła 39,7% i zwiększyła się w porównaniu z 2005 r. o 0,8 punktu procentowego. Wzrost dochodów odnotowały wszystkie podsektory. Największy wzrost dochodów dotyczył podsektora rządowego, przede wszystkim dotyczyło to budżetu państwa i Narodowego Funduszu Zdrowia. Natomiast w podsektorze samorządowym największy wzrost odnotowały jednostki samorządu terytorialnego, a w podsektorze ubezpieczeń społecznych Fundusz Ubezpieczeń Społecznych.

W 2006 r. 27,9% nieskonsolidowanych dochodów sektora finansów publicznych podlegało wewnętrznym przesunięciom między poszczególnymi podmiotami tego sektora (wobec 28,1% w 2005 r.).

Transfery obejmowały głównie:

a) w zakresie podsektora rządowego:

- dotacje z budżetu państwa do państwowych funduszy celowych, do państwowych jednostek pozabudżetowych i pozostałych jednostek sektora na szczeblu centralnym,
  - wpłaty państwowych jednostek pozabudżetowych do budżetu państwa,
  - składki na ubezpieczenie zdrowotne płacone z budżetu państwa za niektóre grupy ludności do NFZ,
  - wpłaty Agencji Mienia Wojskowego do państwowych funduszy celowych,
- b) w zakresie podsektora samorządowego:
- dotacje z budżetów JST do jednostek pozabudżetowych samorządu terytorialnego,
  - wpłaty samorządowych jednostek pozabudżetowych do budżetów JST,
- c) w zakresie podsektora ubezpieczeń społecznych:
- odpis na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
- d) w zakresie transferów między podsektorami:
- dotacje i subwencje dla jednostek samorządu terytorialnego (JST),
  - dotacje z budżetu państwa do funduszy ubezpieczeń społecznych i pozostałych jednostek sektora,
  - podatki i opłaty ponoszone z budżetu państwa na rzecz budżetów JST,
  - składki na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych i Fundusz Pracy, płacone z budżetu państwa, funduszy celowych, budżetów JST, jednostek pozabudżetowych budżetu państwa, samorządu terytorialnego i pozostałych jednostek sektora,
  - składki na ubezpieczenie zdrowotne przekazywane z Funduszu Emerytalno-Rentowego do NFZ,
  - składki na ubezpieczenie zdrowotne przekazywane z budżetów JST do NFZ, płacone za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, bezrobotnych bez prawa do zasiłku oraz dzieci, uczniów i słuchaczy zakładów kształcenia nauczycieli w rozumieniu przepisów o systemie oświaty, nie pozostających na wyłącznym utrzymaniu osoby podlegającej ubezpieczeniu zdrowotnemu,
  - wpłaty do budżetu państwa od budżetów samorządowych.

Kierunki realokacji dochodów w 2006 r. ilustruje poniższa tablica, której wiersze opisują transfery "z" danego segmentu sektora finansów publicznych, kolumny zaś transfery "do" określonego segmentu.

w mld zł

Wyszczególnienie	Podsektor rządowy	Budżet państwa	agencje państwowe	pozostałe jednostki	Podsektor samorządowy	budżety jst	pozostałe jednostki	Podsektor ubezpieczeń społecznych	FUS	FER	pozostałe jednostki	Razem transfery przekazane
	→											
1. Podsektor rządowy	22,1	1,0	2,9	18,2	69,7	53,0	16,7	45,6	30,6	14,9	0,1	137,4
budżet państwa	16,7	0,0	2,8	13,9	52,7	52,7	0,1	42,5	27,6	14,9	0,0	112,0
agencje państwowe	1,2	0,8	0,1	0,3	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	1,4
pozostałe jednostki	4,2	0,2	0,0	4,0	16,9	0,3	16,6	3,0	2,9	0,0	0,1	24,1
2. Podsektor samorządowy	3,5	1,7	0,0	1,8	8,4	1,8	6,6	8,0	8,0	0,0	0,0	19,8
budżety jst	3,1	1,7	0,0	1,4	8,4	1,8	6,6	5,8	5,8	0,0	0,0	17,2
pozostałe jednostki	0,4	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	2,2	2,2	0,0	0,0	2,6
3. Podsektor ubezpieczeń społecznych	1,4	0,0	0,0	1,4	0,0	0,0	0,0	3,9	0,3	0,0	3,7	5,3
FUS	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,1	0,0	0,0	3,1	3,1
FER	1,4	0,0	0,0	1,4	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,4	1,7
pozostałe jednostki	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,3	0,0	0,1	0,4
Razem transfery otrzymane	27,0	2,7	2,9	21,4	78,1	54,8	23,3	57,5	38,8	14,9	3,8	162,6
Saldo transferów (otrzymane - przekazane)	-110,4	-109,2	1,5	-2,7	58,2	37,6	20,7	52,2	35,7	13,2	3,4	X

Przemieszczanie środków następowało głównie poprzez podsektor rządowy – budżet państwa, którego wynik finansowy po wyeliminowaniu transferów wewnętrznych poprawiłby się w 2006 r. o 109.216,5 mln zł.

Największa kwota wewnętrznych transferów sektora finansów publicznych dotyczy transferów z budżetu państwa do jednostek samorządu terytorialnego. Jednostki samorządu terytorialnego otrzymały z budżetu państwa (głównie w formie dotacji i subwencji) 52.656,7 mln zł, tj. 32,4% ogólnej kwoty wewnętrznych transferów (31,3% w 2005 r.).

1.2. Wydatki sektora finansów publicznych

Wydatki sektora finansów publicznych wyniosły w 2006 r. 442.449,3 mln zł i w porównaniu z 2005 r. wzrosły nominalnie o 7,4%, a w ujęciu realnym o 6,3%. W 2006 r. relacja wydatków sektora finansów publicznych, po wyeliminowaniu wzajemnych transferów, do PKB wyniosła 41,8% i zmniejszyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 0,1 punktu procentowego.

Głównym kierunkiem wydatków sektora pozostawały nadal wydatki socjalne przeznaczone na finansowanie emerytur, rent, zasiłków rodzinnych, zasiłków dla bezrobotnych, innych zasiłków i świadczeń oraz stypendia. Na wydatki te w 2006 r. przypadało 41,0% łącznych wydatków sektora finansów publicznych, wobec 41,5% w 2005 r. Nominalnie zwiększyły się one o 6,1%, a realnie o 5,1%.

Wydatki bieżące przeznaczone głównie na wypłatę wynagrodzeń i wydatki rzeczowe, wzrosły nominalnie o 8,0%, a realnie o 6,9% i stanowiły 40,1% (wobec 39,9% w 2005 r.) łącznej kwoty wydatków.

Wydatki na obsługę długu krajowego w 2006 r. w stosunku do 2005 r. nominalnie zwiększyły się o 5,9%, a realnie o 4,9%. Udział tych wydatków w ogólnej kwocie wydatków sektora wyniósł 5,6% (wobec 5,7% w roku poprzednim). Wydatki na obsługę długu zagranicznego wzrosły nominalnie o 22,2%, a realnie o 21,0%. Stanowiły one 1,0% wobec 0,9% w 2005 r. łącznej kwoty wydatków sektora finansów publicznych.

Wydatki kapitałowe zwiększyły się w 2006 r. w stosunku do roku poprzedniego nominalnie o 12,7%, a realnie 11,6%.

Zestawienie wydatków sektora finansów publicznych w podziale na poszczególne podsektory (po wyeliminowaniu wzajemnych transferów między podsektorami i wewnątrz podsektorów)² przedstawia się następująco:

---

² Informacja dotycząca wysokości wydatków poszczególnych podsektorów bez uwzględnienia konsolidacji międzyszczeblowej zawarta jest w tablicy zamieszczonej w załączniku.

Wyszczególnienie	2005		2006		nominalnie		realnie*	
	mld zł		%% PKB		3:2		3:2	
	2	3	4	5	6	7		
Ogółem	412,1	442,5	41,9	41,8	107,4	106,3		
1. Podsektor rządowy	163,3	170,7	16,6	16,1	104,5	103,5		
a) budżet państwa	106,2	110,7	10,8	10,5	104,2	103,2		
b) agencje państwowe	5,0	5,0	0,5	0,5	100,2	99,2		
c) pozostałe jednostki	52,0	54,9	5,3	5,2	105,5	104,5		
2. Podsektor samorządowy	122,8	137,2	12,5	13,0	111,7	110,6		
a) budżety jednostek samorządu terytorialnego	88,6	102,8	9,0	9,7	116,1	114,9		
b) pozostałe jednostki	34,2	34,4	3,5	3,3	100,5	99,5		
3. Podsektor ubezpieczeń społecznych	126,1	134,6	12,8	12,7	106,8	105,7		
a) FUS	107,7	116,1	11,0	11,0	107,8	106,7		
b) FER	14,1	14,3	1,4	1,4	101,6	100,6		
c) pozostałe jednostki	4,3	4,2	0,4	0,4	97,8	96,8		

Dane za rok 2005 zmienione w stosunku do prezentowanych w Sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2005 r. głównie z powodu uzyskania od części jednostek ostatecznych danych.

Za rok 2006 dane wstępne.

PKB wg GUS wyniósł: w 2005 r. 983,3 mld zł, a w 2006 r. 1.057,9 mld zł.

* Jako deflatora użyto wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych.

Jednostki samorządu terytorialnego, których dochody własne stanowią 83,1% skonsolidowanych dochodów podsektora samorządowego i 14,8% skonsolidowanych dochodów sektora finansów publicznych, realizują 74,9% skonsolidowanych wydatków podsektora samorządowego i 23,2% skonsolidowanych wydatków całego sektora.

1.3. Wynik sektora finansów publicznych

Deficyt sektora finansów publicznych wyniósł 22.574,0 mln zł i był w stosunku do roku 2005 niższy o 7.059,9 mln zł. Było to wypadkową poprawy sytuacji finansowej podsektora rządowego i ubezpieczeń społecznych oraz pogorszenia się wyniku podsektora samorządowego. Największy wpływ na poprawę wyniku sektora finansów publicznych miały: budżet państwa i Fundusz Ubezpieczeń Społecznych. Największy udział w wyniku sektora finansów publicznych ma podsektor rządowy z deficytem na poziomie 21 mld zł. Podsektor samorządowy odnotował deficyt na poziomie 4,1 mld zł, zaś podsektor ubezpieczeń społecznych - nadwyżkę rzędu 2,5 mld zł.

Wydatki kapitałowe sektora finansów publicznych w 2006 r. stanowiły 179,6% deficytu sektora, natomiast w roku 2005 wyniosły 121,4%.

Syntetyczne zestawienie wyniku sektora finansów publicznych w podziale na poszczególne podsektory przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	2005	2006	2005	2006
	mld zł		%% PKB	
1	2	3	4	5
Ogółem	-29,6	-22,6	-3,0	-2,1
1. Podsektor rządowy	-26,8	-21,0	-2,7	-2,0
a) budżet państwa	-28,4	-25,1	-2,9	-2,4
b) agencje państwowe	0,2	0,7	0,0	0,1
c) pozostałe jednostki	1,4	3,4	0,1	0,3
2. Podsektor samorządowy	-3,5	-4,1	-0,4	-0,4
a) budżety jednostek samorządu terytorialnego	-0,9	-3,0	-0,1	-0,3
b) pozostałe jednostki	-2,6	-1,1	-0,3	-0,1
3. Podsektor ubezpieczeń społecznych	0,7	2,5	0,1	0,2
a) FUS	-0,1	1,6	0,0	0,2
b) FER	-0,2	0,2	0,0	0,0
c) pozostałe jednostki	1,0	0,7	0,1	0,1

Dane za rok 2005 zmienione w stosunku do prezentowanych w Sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2005 r. głównie z powodu uzyskania od części jednostek ostatecznych danych.

Za rok 2006 dane wstępne.

PKB wg GUS wyniósł: w 2005 r. 983,3 mld zł, a w 2006 r. 1.057,9 mld zł.

Podsumowaniem krótkiego omówienia sytuacji sektora finansów publicznych w 2006 r. jest poniższe zestawienie obrazujące powiązania między poszczególnymi segmentami sektora i wpływ tych powiązań na ich wyniki finansowe.

Wyszczególnienie	Podsektor rządowy	Budżet państwa	agencje państwowe	pozostałe jednostki	Podsektor samorządowy	budżety jst	pozostałe jednostki	Podsektor ubezpieczeń społecznych	FUS	FER	pozostałe jednostki	Sektor finansów publicznych
	mld zł											
1. Dochody ogółem	287,1	197,6	7,1	82,4	153,0	117,0	35,9	142,4	120,9	16,2	5,3	582,5
w tym:												
transfery wewnątrz sektora fin. publicznych	27,0	2,7	2,9	21,4	78,1	54,8	23,3	57,5	38,8	14,9	3,8	162,6
2. Dochody bez transferów	260,1	194,9	4,2	61,0	74,9	62,3	12,6	84,9	82,1	1,3	1,5	419,9
3. Wydatki ogółem	308,1	222,7	6,4	79,0	157,1	120,0	37,0	139,9	119,2	16,0	4,6	605,0
w tym:												
Transfery wewnątrz sektora fin. publicznych	137,4	112,0	1,4	24,1	19,8	17,2	2,6	5,3	3,1	1,7	0,4	162,6
4. Wydatki bez transferów	170,7	110,7	5,0	54,9	137,2	102,8	34,4	134,6	116,1	14,3	4,2	442,5
5. Wynik (1-3)	-21,0	-25,1	0,7	3,4	-4,1	-3,0	-1,1	2,5	1,6	0,2	0,7	-22,6
6. Wynik "netto" (2-4)	89,4	84,2	-0,8	6,1	-62,3	-40,6	-21,8	-49,7	-34,0	-13,0	-2,6	-22,6

Z zestawienia wynika, że ujemny wynik sektora generowany był zasadniczo przez budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Porównanie wierszy 5 ("Wynik") i 6 ("Wynik netto") wskazuje wyraźnie, że budżet państwa miałby nadwyżkę równą 84,2 mld zł, gdyby nie transfery na rzecz innych podmiotów sektora, zaś budżety jednostek samorządu terytorialnego miałyby 40,6 mld zł deficytu, a FUS 34 mld zł deficytu, gdyby nie przesunięcia środków pomiędzy jednostkami sektora.

2. Fiskalne kryterium konwergencji

Polska jako członek Unii Europejskiej jest zobligowana do wypełnienia nominalnych kryteriów konwergencji (zbieżności) zawartych w Traktacie z Maastricht oraz w dołączonym do niego Protokole nadmiernego deficytu. Uczestnicząc w III etapie Unii Gospodarczej i Walutowej ze statusem kraju z derogacją, po wypełnieniu kryteriów konwergencji Polska stanie się członkiem strefy euro.

Fiskalne kryterium konwergencji dotyczy poziomu deficytu i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych. Wskaźniki te stanowią podstawę oceny sytuacji fiskalnej kraju i odnoszą się do maksymalnego, dopuszczalnego poziomu deficytu i długu instytucji rządowych i samorządowych (z ang. general government). Zgodnie z tym kryterium deficyt i dług sektora liczony jest zgodnie z zasadami Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych³ (ESA'95). Wielkość tak liczonego deficytu nie może przekroczyć 3% PKB, natomiast dług sektora granicy 60% PKB. Jeśli na podstawie przesyłanych przez kraj tzw. notyfikacji fiskalnych o wysokości deficytu i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych lub swojej własnej oceny sytuacji fiskalnej Komisja Europejska stwierdzi ryzyko przekroczenia lub przekroczenie wyżej wymienionych wartości referencyjnych uzyskuje prawną podstawę do podjęcia w stosunku do kraju procedury, służącej ograniczeniu nadmiernego deficytu. Na podstawie danych z notyfikacji fiskalnej przesłanych przez Polskę do Komisji Europejskiej wiosną 2004 r. i potwierdzonych w maju 2004 r. w Programie Konwergencji Rada w dniu 5 lipca 2004 r. stwierdziła w oparciu o art. 104 ust 6 TWE występowanie w naszym kraju nadmiernego deficytu i przedstawiła na podstawie art. 104 ust 7 TWE rekomendacje służące jego obniżeniu poniżej 3% PKB do roku 2007. W dniu 28 listopada 2006 r. na podstawie art. 104 ust. 8 TWE Rada stwierdziła, że działania podjęte przez Polskę w zakresie nałożonych w 2004 r. rekomendacji nie prowadzą do adekwatnego skorygowania deficytu do roku 2007. Ostatnia aktualizacja Programu Konwergencji została przesłana do Komisji Europejskiej w listopadzie 2006 r. Na mocy art. 104 ust. 7 TWE Rada Ecofin w dniu 27 lutego br. sformułowała rekomendację wyznaczającą Polsce termin 27 sierpnia 2007 roku na podjęcie przez władze skutecznych działań celem redukcji nadmiernego deficytu. Rada zaleciła ponadto, aby polskie władze zlikwidowały nadmierny deficyt najpóźniej w 2007 roku oraz zredukowały deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w wiarygodny i trwały sposób, a także zapewniły poprawę salda strukturalnego o co najmniej 0,5 pkt. proc. PKB pomiędzy rokiem 2006 a 2007. Rada zachęca również Polskę do podjęcia działań, które zapewnią osiągnięcie średniookresowego celu budżetowego (deficyt strukturalny 1% PKB) po zniesieniu procedury nadmiernego deficytu.

Wykorzystywane przez Komisję Europejską dane statystyczne w odniesieniu do sektora instytucji rządowych i samorządowych (system ESA'95) różnią się od danych opracowywanych w oparciu o ustawę o finansach publicznych w kwestii zakresu podmiotowego sektora, innej klasyfikacji niektórych transakcji oraz odmiennej koncepcji rachunkowej (dane prezentowane są na bazie memoriałowej, polegającej na rejestrowaniu operacji w momencie ich powstania, zmiany, ustania lub wygaśnięcia, a nie w momencie kasowego przepływu środków pieniężnych; dodatkowo należności z tytułu

---

³ European System of Integrated Economic Accounts

zaległych podatków i składek na ubezpieczenia społeczne są wykazywane w wysokości możliwej do ściągnięcia).

Zakres podmiotowy sektora zgodnie z metodologią ESA'95 zasadniczo jest zgodny z ustawą o finansach publicznych, z dwoma wyjątkami. Poza sektorem klasyfikowane są jednostki badawczo-rozwojowe (wchodzące w skład sektora zdefiniowanego wg ustawy o finansach publicznych), do sektora włączony jest natomiast utworzony w BGK Krajowy Fundusz Drogowy (klasyfikowany zgodnie z ustawą o finansach publicznych poza sektorem).

Do marca 2007 r. sektor wg ESA'95 obejmował również otwarte fundusze emerytalne (OFE) (klasyfikowane wg ustawy o finansach publicznych poza sektorem). Obecnie zostały one wyłączone z sektora wg ESA'95 ze względu na wygaśnięcie okresu przejściowego, przyznanego przez Eurostat we wrześniu 2004 r. krajom posiadającym systemy kapitałowe o zdefiniowanej składce (takimi są OFE) na dostosowanie się do decyzji Eurostatu z marca 2004 r. Decyzja ta stanowi, że powyższe systemy nie powinny być klasyfikowane jako systemy ubezpieczeń społecznych sektora instytucji rządowych i samorządowych. Wyłączenie OFE z sektora oznaczało wzrost deficytu o ubytek nadwyżki generowanej przez te fundusze z tytułu gromadzenia składek ubezpieczeniowych przy nie wypłacaniu w chwili obecnej świadczeń emerytalnych.

Jednocześnie jednak zgodnie z zatwierdzonym przez Radę Europejską raportem Rady Ecofin Poprawa wdrażania Paktu Stabilności i Wzrostu z dnia 20 marca 2005 r. przy podejmowaniu wobec kraju wdrażającego reformę emerytalną decyzji o zakończeniu procedury nadmiernego deficytu Rada Ecofin będzie badać saldo sektora instytucji rządowych i samorządowych skorygowane o koszty netto przeprowadzenia reformy emerytalnej. W przypadku kraju takiego jak Polska, który zreformował już system emerytalny wynik sektora będzie korygowany począwszy od roku 2005 o 100% kosztów netto tej reformy, a w latach kolejnych odpowiednio o 80%, 60%, 40% i 20% tych kosztów. Jednak warunkiem koniecznym dla zastosowania tej metody jest, aby deficyt nominalny przed odliczeniem kosztów reformy był bliski wartości referencyjnej 3%, a redukcja deficytu następowała w sposób znaczący i trwały.

W poniższej tabelicy przedstawiono kształtowanie się deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych wg ESA'95 w latach 2005-2006.

Wyszczególnienie	2005	2006
	w % PKB	
1	2	3
Kasowy wynik sektora finansów publicznych	-3,0	-2,1
Dostosowania zakresu sektora	0,0	-0,2
<i>wynik Krajowego Funduszu Drogowego</i>	0,0	-0,2
<i>wynik jednostek badawczo-rozwojowych</i>	0,0	0,0
Dostosowania metodologiczne	-1,3	-1,6
<i>korekty transakcyjne</i>	-1,3	-1,4
<i>dostosowania do memoriału</i>	0,0	-0,2
Wynik wg metodologii UE	-4,3	-3,9

Źródło: obliczenia Ministerstwa Finansów na podstawie notyfikacji fiskalnej z kwietnia 2007 r. przekazanej do Eurostatu przez GUS.

Dostosowania metodologiczne obejmują:

- a) korekty transakcyjne (głównie korekta wpłat z zysku NBP związana z wyłączeniem z dochodów budżetu państwa kwot wynikających z przeszacowania rezerw oraz z tytułu różnic kursowych, wyłączenie z dochodów i wydatków kwot związanych ze sprzedażą i zakupem akcji i udziałów oraz wniesieniem wkładów do spółek prawa handlowego, przeniesienie z finansowania do wydatków transferu z budżetu państwa do FUS na rekompensatę ubytku składek przekazywanych do OFE),
- b) dostosowania do memoriału, na które składają się:
  - zmiana stanu zobowiązań (wartość narosłych w danym roku zobowiązań jednostek sektora),
  - zmiana stanu należności (wartość narosłych w danym roku możliwych do ściągnięcia w przyszłości należności podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych należności niepodatkowych),
  - koszty obsługi długu netto (różnica między kosztami narosłymi w danym roku a zapłaconymi w danym roku),
  - umorzenia długu, operacje dokapitalizowania, umorzenia podatków i składek, korekta wydatków niewygasających, korekta wydatków militarnych i przepływów unijnych.

Deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych wg ESA'95 wyniósł 41 566 mln zł (3,9% PKB). Największy udział w deficycie tego sektora miał deficyt podsektora

centralnego, który wyniósł 42 897 mln zł (4,1% PKB), dużo mniejszy – deficyt podsektora lokalnego, wynoszący 4 178 mln zł (0,4 % PKB). Podsektor ubezpieczeń społecznych osiągnął natomiast nadwyżkę w wysokości 5 509 mln zł (0,5% PKB).

W porównaniu do roku 2005 deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych zmniejszył się o 954 mln zł (w relacji do PKB o 0,4 pp). Na spadek deficytu sektora wpłynął wzrost nadwyżki podsektora ubezpieczeń społecznych o 3 286 mln zł (w relacji do PKB o 0,3 pp) oraz spadek deficytu podsektora centralnego (nominalnie o 114 mln zł, w relacji do PKB 0,3 pp). Ujemny wpływ na zmianę wyniku sektora miał natomiast wzrost deficytu podsektora lokalnego o 2 446 mln zł (w relacji do PKB o 0,2 pp).

Deficyt sektora obliczony jest jako różnica dochodów i wydatków rejestrowanych na bazie memoriałowej. Dla obliczenia memoriałowych podatków stosowana jest obecnie przez GUS metoda uproszczona. Jednocześnie prowadzone są rozmowy z Eurostatem, mające na celu udoskonalenie sposobu liczenia memoriałowych podatków bezpośrednich. W przypadku zaakceptowania nowego sposobu liczenia podatków przez Eurostat (polegającego na istotnym zbliżeniu danych do pełnej zasady memoriałowej, tj. konstytutywnej zasady systemu ESA'95) w kolejnej publikacji danych przez GUS (październik 2007 r.) deficyt za rok 2006 i za lata poprzednie zostanie skorygowany w oparciu o wprowadzone zmiany metodologiczne. W roku 2006 korekta deficytu z tego tytułu może oznaczać jego obniżenie o ok. 0,3 pp.

Obecnie Polska nie spełnia fiskalnego kryterium konwergencji w zakresie wyniku sektora instytucji rządowych i samorządowych, natomiast w zakresie długu sektora kryterium to jest spełnione. Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2006 r. wyniósł 505 166,6 mln zł, tj. 47,8% PKB (szerzej na temat długu w części III Państwowego dług publiczny, poręczenia i gwarancje oraz należności Skarbu Państwa).

Część V

Dyscyplina finansów publicznych

I. Działalność Głównej Komisji Orzekającej w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych w 2006 r.

W dniu 1 stycznia 2006 r. Główna Komisja Orzekająca (dalej w skrócie GKO) miała do rozpoznania 4 odwołania wniesione przed 2005 r. i 48 w 2005 r. Ponadto w 2006 r. do GKO wpłynęły 123 kolejne odwołania od orzeczeń wydanych w pierwszej instancji a sąd administracyjny wydał wyroki, w wyniku których konieczne było ponowne rozpoznanie 3 odwołań. W sumie więc do rozpoznania pozostawało w 2006 r. 178 odwołań.

1. Z ogólnej liczby wniesionych w 2006 r. odwołań 77 zostało wniesionych przez obwinionych, a 46 przez rzeczników dyscypliny finansów publicznych.

Wniesione środki zaskarżenia dotyczyły 108 orzeczeń komisji orzekających I instancji:

- 21 orzeczeń wydanych przez resortowe komisje orzekające przy ministrach,
- 87 orzeczeń wydanych przez regionalne komisje orzekające przy regionalnych izbach obrachunkowych.

2. GKO rozpatrzyła w 2006 r. 146 odwołań. Na dzień 1 stycznia 2007 r. pozostało do rozpoznania 32 odwołania.

3. GKO rozpoznawała każdego tygodnia ok. 5 odwołań, działając z przerwami na okresy świąteczne i urlopowe (sierpień) oraz czas przeznaczony na szkolenia. Ze względów personalnych oraz lokalowych niemożliwe było zintensyfikowanie działalności orzeczniczej GKO. Spośród 32 pozostałych do rozpoznania odwołań, 20 odwołań zostało złożonych w okresie od początku listopada do końca grudnia 2006 r.

4. Aktywność orzecznicza członków GKO przedstawiała się następująco:

- na ogólną liczbę 24 członków GKO, ich obciążenie było następujące:
  - a) nie przewodniczyło – 8-miu członków GKO,
  - b) funkcję sprawozdawcy pełnili wszyscy członkowie GKO (od 1-go do 6-ciu razy).

5. W 2006 r. GKO rozstrzygnęła rozpoznawane sprawy w następujący sposób:

Rodzaj rozstrzygnięcia Głównej Komisji Orzekającej	Rok wpływu odwołania			Łączna liczba rozstrzygnięć
	2006 r.	2005 r.	przed 2005 r.	
Utrzymanie w mocy rozstrzygnięcia I instancji	21	12	0	33
Uchylenie, zmiana zaskarżonego orzeczenia w całości lub w części	27	13	3	43
Uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania	16	13	0	29
Umorzenie postępowania	6	5	4	15
Pozostawienie środka zaskarżenia bez rozpoznania	21	5	0	26
łącznie liczba rozstrzygnięć	91	48	7*	146

* Uwaga: 3 odwołania, których wpływ nastąpił przed 2005 r., zostały rozpoznane ponownie w wyniku uchylenia orzeczeń GKO, dlatego nie zostały one uwzględnione w liczbie spraw pozostających do rozpoznania na koniec 2005 r.

6. Uchylając orzeczenia podjęte w pierwszej instancji lub zmieniając zaskarżone orzeczenia w całości lub części GKO:

- w 5 przypadkach złagodziła karę w stosunku do obwinionych,
- w 1 przypadku karę zaostrzyła,
- w 38 przypadkach uniewinniła obwinionych;

W części przypadków GKO, obniżając karę lub odstępując od jej wymierzania, równocześnie uniewinniła obwinionych od części zarzutów.

7. Spośród orzeczeń uchylających orzeczenia komisji orzekających I instancji i uniewinniających obwinionych od stawianych zarzutów:

- 10 zostało wydanych przez resortowe komisje orzekające przy ministrach,
- 28 zostało wydanych przez regionalne komisje orzekające przy regionalnych izbach obrachunkowych,

Głównymi przyczynami rozstrzygnięcia spraw w powyższy sposób były:

- zmiana stanu prawnego następująca między datą wydania orzeczenia przez komisję orzekającą I instancji a wydaniem orzeczenia przez GKO, powodująca, że przepisy ustaw obowiązujących w czasie orzekania przez GKO uznawane były jako względniejsze dla sprawcy (podstawa - art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, zwanej dalej uodnfp.);

- ustalenie, że sprawcy nie można przypisać winy w czasie popełnienia naruszenia (art. 19 ust. 2 uondfp.);
  - błędne ustalenia stanu faktycznego albo błędna interpretacja przepisów prawa, w szczególności odnośnie do możliwości ponoszenia odpowiedzialności przez osoby, którym powierzono obowiązki w zakresie gospodarki finansowej (podstawa – art. 78 ust. 1 pkt 1 i 2 w zw. z art. 78 ust. 3 uondfp.).
8. Zgodnie z art. 147 ust. 1 pkt 3 GKO może uchylić orzeczenie komisji orzekającej I instancji i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania. Podejmując takie rozstrzygnięcia GKO najczęściej wskazywała na:
- braki w materiale dowodowym uniemożliwiające rozstrzygnięcie sprawy w II instancji,
  - naruszenie, w postępowaniu przed komisją orzekającą I instancji, prawa obwinionego do obrony,
  - konieczność ponownego rozpoznania sprawy ze względu na treść przepisu art. 146 ust. 2 uondfp., zgodnie z którym, w przypadku wniesienia odwołania na niekorzyść obwinionego, który został uniewinniony przez komisję orzekającą lub co do którego postępowanie umorzono, Główna Komisja Orzekająca nie może wymierzyć mu kary. Jeżeli jednak uzna, że wymierzenie kary jest uzasadnione, przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania.
9. Przesłanki umorzenia postępowania określa art. 78 ust. 1 uondfp. GKO umarzała postępowanie ze względu na upływ terminu do orzekania w sprawie oraz uznając, że stopień szkodliwości naruszenia dla ładu finansów publicznych był znikomy. Możliwość umorzenia postępowania, przez komisje orzekające, ze względu na znikomą szkodliwość dla ładu finansów publicznych została wprowadzona ustawą o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (dzień 1 lipca 2005 r.), dlatego też, w sytuacji gdy sprawa rozpoznawana była przez komisję orzekającą I instancji przed tą datą, rozstrzygnięcie takie mogło zapaść dopiero przed GKO – w wyniku rozpoznania odwołania.
10. Pozostawienie środka zaskarżenia bez rozpoznania następuje w wyniku jego wycofania z GKO przez stronę postępowania (art. 140 ust. 2 uondfp.) Z ogólnej liczby wycofanych środków zaskarżenia Główny Rzecznik Dyscypliny Finansów Publicznych, na podstawie art. 140 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 z późn zm.) wycofał ogółem 25 odwołań, złożonych przez rzeczników dyscypliny finansów publicznych I instancji.

W jednym przypadku odwołanie zostało wycofane przez obwinionego.

Łączna liczba odwołań, które pozostawiono bez rozpoznania została uwzględniona zarówno w liczbie wniesionych odwołań jak i w tabeli ukazującej sposób rozpoznania spraw przez GKO (zob. tabela w pkt 5).

11. W 2006 r. do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego wpłynęło 5 skarg na orzeczenia GKO. Z rozpoznanych w 2006 r. przez WSA skarg na orzeczenia GKO, które wpłynęły do Sądu w 2006 r. i wcześniej, WSA w 7 przypadkach oddalił skargi, zaś w 2 przypadkach uchylił orzeczenia Głównej Komisji Orzekającej. Uchylając orzeczenia GKO Wojewódzki Sąd Administracyjny zarzucił brak wyczerpujących rozważań dotyczących oceny, względniejszości dla obwinionego przepisów obowiązujących w czasie popełnienia naruszenia i przepisów obowiązujących w czasie orzekania o odpowiedzialności, do czego zobowiązuje art. 24 uondfp.
12. W 2005 r. złożono 2 skargi kasacyjne do NSA. Naczelny Sąd Administracyjny rozpoznał je w 2006 r., uchylając 1 zaskarżony wyrok WSA i orzeczenie GKO oraz wydając postanowienie oddalające zażalenie strony. Uchylenemu wyrokowi WSA i orzeczeniu GKO, NSA zarzucił błędną interpretację przepisów dotyczących udzielania zamówień publicznych, uznając, że w sytuacji gdy nie dochodzi do zaciągnięcia zobowiązania, którego przedmiotem – ze strony podmiotu zobowiązanego do stosowania przepisów o zamówieniach publicznych, jest świadczenie pieniężne, to nie dochodzi do udzielenia zamówienia publicznego.
13. W 2006 r. odbyły się 3 spotkania szkoleniowe GKO. W jednym z nich uczestniczyli także przewodniczący komisji orzekających I instancji albo ich zastępcy. Celem spotkań była wymiana poglądów, doświadczeń a także próba rozwiązania wspólnych problemów pojawiających się w pracy orzeczniczej. W trakcie spotkań szkoleniowych odbywały się wykłady, których przedmiotem były, w szczególności, uchwalone oraz projektowane zmiany w przepisach prawa - związane z odpowiedzialnością za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, ich wpływ na sposób orzekania. Organizowano także panele dyskusyjne poświęcone bieżącym problemom dotyczącym interpretacji przepisów prawa a także problemom organizacyjnym. Spotkania umożliwiły też wymianę poglądów na temat przyszłości systemu odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.
14. Od początku 2006 r. Ministerstwo Finansów rozpoczęło wydawanie „Biuletynu orzecznictwa w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych” – kwartalnika zawierającego wybór orzeczeń GKO, komisji orzekających I instancji oraz wyroków WSA i NSA. Biuletyn ten otrzymują podmioty związane z dochodzeniem odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych a także państwowe uczelnie wyższe; w formie elektronicznej kwartalnik zamieszczany jest na stronie internetowej

Ministerstwa Finansów. Rozpowszechnianie Biuletynu ma służyć poszerzeniu wiedzy z zakresu finansów publicznych oraz wspomaganie funkcji prewencyjnej orzeczeń.

15. Zgodnie z art. 194 uondfp., Przewodniczący Głównej Komisji Orzekającej sprawuje nadzór administracyjny nad działalnością komisji orzekających I instancji. Z informacji uzyskanych w ramach sprawowania tego nadzoru wynika, co następuje:
- a) głównym kryterium, którym kierują się przewodniczący komisji orzekających ustalając kolejność kierowania spraw na rozprawy jest data wpływu wniosku o ukaranie. Brak jest danych, czy przy ustalaniu tej kolejności bierze się pod uwagę datę przedawnienia orzekania w sprawie albo stopień skomplikowania sprawy;
  - b) średni okres czasu upływający od daty złożenia wniosku do wyznaczenia terminu rozprawy wynosi ok. 2 miesiące,
  - c) częstotliwość odbywania się rozpraw przed komisjami orzekającymi jest bardzo zróżnicowana - od kilku w ciągu roku do 3 w skali tygodnia,
  - d) ilość rozpraw odraczanych w stosunku do ilości spraw rozpoznawanych przez poszczególne komisje orzekające jest nieznaczna; głównymi przyczynami odraczania rozpraw są: konieczność uzupełnienia materiału dowodowego, brak potwierdzenia doręczenia stronie zawiadomienia o wyznaczeniu rozprawy, wnioski strony,
  - e) orzeczenia i postanowienia komisji orzekających I instancji wydawane były w ustawowych terminach (kilkanaście rozstrzygnięć zostało wydanych po terminie z powodu nieprzewidzianych obowiązków służbowych),
  - f) uzasadnienia do rozstrzygnięć sporządzane są, z nielicznymi wyjątkami, terminowo. W przypadku opóźnień wydawane były zarządzenia o przedłużeniu terminu do sporządzenia uzasadnienia (ogółem kilkadziesiąt). Uzasadnienia, pod względem ich merytorycznej i formalnej poprawności, wykazują duże zróżnicowanie.

II. Działalność komisji orzekających w I instancji (przy ministrach i regionalnych izbach obrachunkowych)

1. Na początek 2006 r. w 37 Komisjach I instancji oczekiwały na rozstrzygnięcie sprawy w stosunku do 501 osób. Natomiast w 2006 r. do komisji orzekających w I instancji wpłynęły wnioski o ukaranie złożone wobec 1.565 obwinionych. W sumie więc komisje I instancji miały do rozpoznania w 2006 r. spraw dotyczących 2.066 obwinionych.
2. Komisje I instancji wydały w 2006 r. orzeczenia wobec 1.624 obwinionych. Na koniec roku do rozstrzygnięcia pozostały sprawy dotyczące 470 obwinionych. Różnica

pomiędzy ilością złożonych wniosków a rozpoznanych spraw wynika z faktu, iż w części przypadków doszło do łącznego rozpoznania wniosków przez komisje.

Z informacji zgromadzonych w ramach nadzoru administracyjnego, sprawowanego przez Przewodniczącego GKO, wynika, że czas oczekiwania na rozpoznanie wniosku (od daty jego wpływu) w zdecydowanej większości nie przekracza trzech miesięcy. Należy zatem wnioskować, że głównym powodem nierozpoznania w 2006 r. ww. spraw jest okoliczność, że dotyczą one wniosków, które wpłynęły w miesiącach od października do grudnia 2006 r.

3. Wobec 1.225 obwinionych komisje I instancji wydały orzeczenia, na mocy których:

- uniewinniono 300 osób, tj. 24,5%,
- uznano odpowiedzialnymi za naruszenie dyscypliny finansów publicznych 925 osób, tj. 75,5%, z tego:
  - komisje resortowe orzekły o uznaniu odpowiedzialnymi za naruszenie dyscypliny finansów publicznych - 141 osób,
  - komisje regionalne orzekły o uznaniu odpowiedzialnymi za naruszenie dyscypliny finansów publicznych - 784 osoby.

Wnioski złożone przez rzecznika najczęściej nie kończyły się przypisaniem odpowiedzialności w regionalnych komisjach orzekających przy regionalnych izbach obrachunkowych w:

- Rzeszowie - 29,4% uniewinnień,
- Gdańsku - 29,1% uniewinnień,
- Szczecinie - 22% uniewinnień,
- Poznaniu - 21,8% uniewinnień,
- oraz 35,5% w Resortowej Komisji Orzekającej przy Ministrze Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Należy wnosić, że głównymi przyczynami uniewinnień były braki w materiale dowodowym skutkujące niemożnością przypisania odpowiedzialności, zmiany w przepisach prawa wpływające na poprawę sytuacji prawnej obwinionych oraz różnice w sposobie interpretacji przepisów prawa między rzecznikami a komisjami orzekającymi.

4. Spośród 925 uznanych za odpowiedzialnych za naruszenie dyscypliny finansów publicznych:

- ukarano 415 osób, tj. 44,9%,
- wobec 510 osób (55,1%) odstąpiono od wymierzenia kary.

O możliwości zastosowania instytucji odstąpienia od wymierzenia kary stanowi art. 36 uondfp. Najczęściej komisje orzekające, odstępując od wymierzenia kary, wskazywały, jako okoliczność łagodzącą, wyróżnianie się obwinionego, przed popełnieniem naruszenia, wzorowym spełnianiem obowiązków zawodowych.

5. W stosunku do 415 osób ukaranych orzeczono następujące rodzaje kar:
- karę upomnienia zastosowano w 348 przypadkach (37,6% ukaranych),
  - karą nagany ukarano 62 osoby (6,7% ukaranych),
  - karę pieniężną wymierzono 5 osobom, przy czym średnia wysokość kary pieniężnej wyniosła 5 417,00 zł,
  - karę zakazu pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi nie zastosowano w 2006 r.

Katalog kar za naruszenie dyscypliny finansów publicznych mieści się w art. 31 uondfp. Zgodnie z art. 33, komisje orzekające wymierzają karę według swego uznania. Sformułowanie dyrektyw wymiaru kary oraz przepisy dotyczące poszczególnych kar pozostawia dużą swobodę komisjom w zakresie decyzji.

6. Komisje I instancji w 2006 r. umorzyły postępowania wobec 480 zarzutów, z tego najczęściej umorzenie postępowania było wynikiem ustalenia, że:
- stopień szkodliwości dla finansów publicznych jest znikomy – 189 zarzutów, co stanowi 39,4%,
  - zarzuczonego czynu nie popełniono - 157 zarzutów, co stanowi 32,7%.
7. Osobom odpowiedzialnym za naruszenie dyscypliny finansów publicznych przypisano najliczniej czyny polegające na:
- nieopłaceniu przez jednostkę sektora finansów publicznych:
    - składek na ubezpieczenie społeczne,
    - składek na ubezpieczenie zdrowotne,
    - składek na Fundusz Pracy,
    - składek na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,
    - wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, albo ich opłacenie w kwocie niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia lub z przekroczenia terminu zapłaty,
    - (łącznie 1.149 czynów, co stanowi 28,3% wszystkich czynów);
  - niewykonaniu zobowiązania jednostki sektora finansów publicznych, którego skutkiem jest zapłata odsetek, kar lub opłat oraz dopuszczenie przez kierownika

jednostki do niewykonania zobowiązania jednostki, którego termin płatności upłynął, wskutek zaniedbania lub niewypełnienia obowiązków w zakresie kontroli – (łącznie 674 czyny, co stanowi 16,6% wszystkich czynów);

- zaciągnięciu zobowiązania bez upoważnienia albo z przekroczeniem upoważnienia do zaciągania zobowiązań jednostki sektora finansów publicznych – (626 czynów, co stanowi 15,4% wszystkich czynów);
  - udzieleniu zamówienia publicznego (łącznie 460 czynów, co stanowi 11,3% wszystkich czynów).
8. W roku 2006 łączna wysokość orzeczonych kosztów postępowania należnych Skarbowi Państwa wyniosła 181.127,02 zł, z czego wyegzekwowano 160.828,44 zł co stanowi 88,8%.
9. 16 Regionalnych Komisji Orzekających rozstrzygnęło 1.238 spraw w ciągu 2006 roku. Do Regionalnych Komisji Orzekających wpłynęło 1.206 wniosków o ukaranie, z tego komisje wydały 1.052 orzeczenia w kwestii odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, z czego o uznaniu odpowiedzialnymi za naruszenie dyscypliny finansów publicznych uznały 784 obwinionych, co stanowi 74,5%. Uniewinniono 268 osób, co stanowi 25,5%.

21 Resortowych Komisji Orzekających w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych rozstrzygnęło w ciągu 2006 roku 386 spraw. Do komisji wpłynęło 359 wniosków o ukaranie. W 173 sprawach Resortowe Komisje Orzekające wydały orzeczenia w kwestii odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych z czego o uznaniu odpowiedzialnymi za naruszenie dyscypliny finansów publicznych uznały 141 obwinionych, co stanowi 81,5%. Uniewinniono 32 osoby, co stanowi 18,5%.

10. Do Regionalnych Komisji Orzekających w 2006 r. wpłynęło 1.206 wniosków o ukaranie. W komisjach na początku 2006 r. znajdowało się 395 spraw oraz 34 sprawy zostały w ciągu roku zwrócone przez GKO do ponownego rozpoznania. Razem do rozpoznania w 2006 r. w Regionalnych Komisjach Orzekających znajdowało się 1.635 spraw z czego 384 przeszło do rozpoznania na rok 2007, co stanowi 23,5%.

Do Resortowych Komisji Orzekających w 2006 r. wpłynęło 359 wniosków o ukaranie. W komisjach na początku roku 2006 znajdowało się 106 spraw oraz w ciągu roku 7 spraw zostało zwróconych przez GKO do ponownego rozpoznania. Razem w 2006 roku w Resortowych Komisjach Orzekających znajdowało się 472 sprawy do rozpoznania z czego 86 przeszło do rozpoznania na rok 2007, co stanowi 18,2%.

Najwięcej spraw rozstrzygnęły Regionalne Komisje Orzekające przy Regionalnych Izbach Obrachunkowych w:

- Poznaniu - 281 spraw, co stanowi 22,7%,
- Warszawie - 140 spraw, co stanowi 11,3%,
- Katowicach - 112 spraw, co stanowi 9%,
- Gdańsku - 112 spraw, co stanowi 9%,
- Krakowie - 103 sprawy, co stanowi 8,3%,

z ogółu spraw rozstrzygniętych w ciągu roku przez Regionalne Komisje Orzekające; najmniej w:

- Rzeszowie - 28 spraw, co stanowi 2,3%,
- Olsztynie - 26 spraw, co stanowi 2,1%,
- Białymstoku - 24 sprawy, co stanowi 1,9%,

z ogółu spraw rozstrzygniętych w ciągu roku przez Regionalne Komisje Orzekające.

Najwięcej spraw rozstrzygnęły Resortowe Komisje Orzekające przy:

- Ministrze Sprawiedliwości - 200 spraw, co stanowi 51,8%,
- Ministrze Obrony Narodowej - 49 spraw, co stanowi 12,7%,
- Ministrze Kultury i Dziedzictwa Narodowego - 33 sprawy, co stanowi 8,5%

z ogółu spraw rozstrzygniętych w ciągu roku przez Resortowe Komisje Orzekające; najmniej:

- przy Szefie Kancelarii Prezesa Rady Ministrów - 1 sprawa,
- Wspólna Komisja Orzekająca - 1 sprawa.

W 2006 r. ani razu nie orzekały komisje przy:

- Ministrze Budownictwa,
- Ministrze Gospodarki Morskiej,
- Ministrze Pracy i Polityki Społecznej,
- Ministrze Rozwoju Regionalnego,
- Ministrze Transportu.

Powyższe dane wskazują na znaczne dysproporcje w obciążeniu pracą zarówno poszczególnych komisji orzekających jak i ogólnie w podziale na resortowe i regionalne komisje orzekające. Zdecydowana większość spraw rozstrzygana jest przez regionalne komisje orzekające.

11. Najmniej spraw pozostało na koniec 2006 r. w Regionalnych Komisjach Orzekających w:

- Opolu - 6 spraw, co stanowi 13,6%,
- Krakowie - 19 spraw, co stanowi 15,5%,

- Łodzi - 15 spraw, co stanowi 16,6%,

z ogółu spraw które wpłynęły do poszczególnych Regionalnych Komisji Orzekających.

Najwięcej spraw do rozpoznania pozostało w:

- Bydgoszczy - 62 sprawy, co stanowi 46,2%,
- Katowicach - 56 spraw, co stanowi 33,3%,
- Wrocławiu - 14 spraw, co stanowi 31,1%,
- Kielcach - 18 spraw, co stanowi 26,1%.

z ogółu spraw które wpłynęły do poszczególnych Regionalnych Komisji Orzekających.

Najwięcej spraw pozostało na koniec roku w Resortowych Komisjach Orzekających:

- przy Ministrze Pracy i Polityki Społecznej - 2 sprawy, co stanowi 100%,
- przy Ministrze Transportu - 2 sprawy, co stanowi 100%,
- przy Ministrze Spraw Wewnętrznych i Administracji - 28 spraw, co stanowi 54,9%,
- przy Ministrze Nauki i Szkolnictwa Wyższego - 7 spraw, co stanowi 50%,
- Wspólnej Komisji Orzekającej - 1 sprawa, co stanowi 50%,
- przy Ministrze Skarbu Państwa - 3 sprawy, co stanowi 42,9%

z ogółu spraw które wpłynęły do poszczególnych Resortowych Komisji Orzekających.

SPIS TABLIC

1. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne w latach 2004-2006
2. Sprawozdanie dotyczące przestrzegania zasady w zakresie relacji państwowego długu publicznego oraz długu Skarbu Państwa do PKB w roku budżetowym 2006
3. Informacja dotycząca długu, deficytu, poręczeń i gwarancji sektora finansów publicznych w roku budżetowym 2006
4. Dług Skarbu Państwa w układzie przedmiotowym według nominału (w mln zł) według kryterium miejsca emisji
5. Dług krajowy Skarbu Państwa w układzie podmiotowym według nominału (w mln zł) według kryterium miejsca emisji
6. Zestawienie dochodów i wydatków sektora finansów publicznych w roku 2006
7. Dochody budżetu państwa

Tablica 1. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne w latach 2004 - 2006

Wyszczególnienie	jednostka	2004	2005	2006 Budżet	2006 Wykonanie*
Procesy realne					
PKB	%	105,3	103,6	104,3	106,1
Eksport	%	114,0	108,0	106,3	114,5
Import	%	115,2	104,7	106,3	115,8
Popyt krajowy	%	106,0	102,4	104,3	106,6
Spożycie	%	104,0	102,7	103,3	104,9
- prywatne	%	104,4	102,0	103,7	105,2
- zbiorowe	%	102,9	105,0	102,0	103,7
Akumulacja	%	114,7	101,4	108,3	114,1
- nakłady brutto na środki trwałe	%	106,4	106,5	108,7	116,5
- przyrost materialnych środków obrotowych	%	434,6	54,7	100,0	73,3
PKB w cenach bieżących	mld zł	924,5	983,3	975,9	1057,9
Ceny					
Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych - średnioroczny	%	103,5	102,1	101,5	101,0
Wzrost cen produkcji sprzedanej przemysłu - średnioroczny	%	107,0	100,7	101,6	102,3
Wynagrodzenia					
Przeciętne wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w tym:	zł	2 273	2 361	2 452	2477
- w sektorze przedsiębiorstw	zł	2 439	2 516	2 584	2644
Przeciętna emerytura i renta - z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	zł	1 141	1 171	1 259	1261
- rolników indywidualnych	zł	747	758	805	803
Rynek pracy					
Przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej w tym:	tys.	8 640	8 786	8 878	8982**)
- w sektorze przedsiębiorstw	tys.	4 684	4 773	4 820	4918
Przeciętna liczba emerytów i rencistów - z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	tys.	9 212	9 169	9 141	9151
- rolników indywidualnych	tys.	7 504	7 524	7 548	7565
- rolników indywidualnych	tys.	1 709	1 645	1 593	1586
Stopa bezrobocia (koniec okresu)	%	19,0	17,6	16,9	14,9
Kurs walutowy					
- PLN/USD (średnio w okresie)	PLN	3,65	3,23	3,38	3,10
- PLN/EUR (średnio w okresie)	PLN	4,53	4,03	3,97	3,90
- USD/EUR (średnio w okresie)	USD	1,24	1,24	1,18	1,26
Stopy procentowe					
Stopy procentowe w ujęciu nominalnym - operacji otwartego rynku (średnio w okresie)	%	5,8	5,3	4,5	4,1
(na koniec okresu)	%	6,5	4,5	4,5	4,0
Bilans płatniczy					
Rachunek obrotów bieżących	mIn EUR	-8 670	-4 130	-5 018	-6273
- obroty towarowe: saldo	mIn EUR	-4 552	-2 242	-3 952	-3896
- eksport f.o.b.	mIn EUR	65 847	77 562	81 816	93268
- import f.o.b.	mIn EUR	70 399	79 804	85 768	97164
Rachunek obrotów kapitałowych i finansowych	mIn EUR	7 823	12 343	5 800	10798
- inwestycje bezpośrednie (netto)	mIn EUR	9 656	5 210	5 500	7774
<i>Relacje:</i>					
- saldo obrotów bieżących do PKB	%	-4,3	-1,7	-2,0	-2,3

*) według stanu na dzień 14.05.2007

**) szacunek własny Departamentu PF, wstępne dane GUS opublikuje w *Małym Roczniku Statystycznym 2007* na przełomie czerwca i lipca br.

Tablica 2. Sprawozdanie dotyczące przestrzegania zasady w zakresie relacji państwowego długu publicznego oraz długu Skarbu Państwa do PKB w roku budżetowym 2006

Wyszczególnienie	kwota (mln zł)	relacja do PKB (%)
1) państwowy dług publiczny	505 088,6	47,7%
2) dług Skarbu Państwa	478 526,4	45,2%
3/5 PKB	634 712,9	
PKB	1 057 854,9	

Tablica 3. Informacja dotycząca długu, deficytu, poręczeń i gwarancji sektora finansów publicznych w roku budżetowym 2006

Wyszczególnienie	kwota (mln zł)	relacja do PKB (%)
1) państwowy dług publiczny	505 088,6	47,7%
3) niewymagalne zobowiązania z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez podmioty sektora finansów publicznych	33 212,3	3,1%
3) dług Skarbu Państwa	478 526,4	45,2%
6) niewymagalne zobowiązania z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa	32 255,1	3,0%
7) deficyt sektora finansów publicznych	22 574,0	2,1%
8) deficyt budżetu państwa	25 063,1	2,4%

Tablica 4. Dług Skarbu Państwa w układzie przedmiotowym według nominału (w mln zł) według kryterium miejsca emisji

	XII 2005	struktura XII 2005 w %	XII 2006	struktura XII 2006 w %	zmiana XII 2006 -XII 2005	
					w mln zł	w %
Zadłużenie Skarbu Państwa	440 167,3	100,0%	478 526,4	100,0%	38 359,1	8,7%
I. Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa	315 478,5	71,7%	352 328,0	73,6%	36 849,4	11,7%
1. Dług z tytułu SPW ¹⁾	311 965,8	70,9%	350 533,7	73,3%	38 567,9	12,4%
1.1. Rynkowe SPW	302 780,8	68,8%	342 845,7	71,6%	40 064,9	13,2%
bony skarbowe	24 400,0	5,5%	25 800,0	5,4%	1 400,0	5,7%
obligacje rynkowe	278 380,8	63,2%	317 045,7	66,3%	38 664,9	13,9%
obligacje rynkowe o oprocentowaniu stałym	241 756,3	54,9%	271 773,0	56,8%	30 016,7	12,4%
obligacje 2-letnie zerokuponowe	57 148,1	13,0%	52 461,4	11,0%	-4 686,7	-8,2%
obligacje 5-letnie o oprocentowaniu stałym	86 728,3	19,7%	88 146,0	18,4%	1 417,7	1,6%
obligacje 5-letnie o oprocentowaniu stałym - detaliczne	3 199,9	0,7%	2 736,0	0,6%	-463,8	-14,5%
obligacje 10-letnie o oprocentowaniu stałym	85 700,3	19,5%	112 412,1	23,5%	26 711,8	31,2%
obligacje 20-letnie o oprocentowaniu stałym	6 411,5	1,5%	13 449,2	2,8%	7 037,7	109,8%
obligacje 10-letnie o oprocentowaniu stałym - skonwertowane ²⁾	2 568,3	0,6%	2 568,3	0,5%	0,0	0,0%
obligacje rynkowe o oprocentowaniu zmiennym	31 945,2	7,3%	38 796,2	8,1%	6 851,0	21,4%
obligacje 3-letnie o oprocentowaniu zmiennym - detaliczne	3 496,1	0,8%	2 825,9	0,6%	-670,2	-19,2%
obligacje 3-letnie o oprocentowaniu zmiennym	6 738,2	1,5%	4 558,6	1,0%	-2 179,6	-32,3%
obligacje 7-letnie o oprocentowaniu zmiennym	9 063,5	2,1%	19 670,4	4,1%	10 606,9	117,0%
obligacje 10-letnie o oprocentowaniu zmiennym	11 897,5	2,7%	10 991,3	2,3%	-906,1	-7,6%
obligacje typu private placement	750,0	0,2%	750,0	0,2%	0,0	0,0%
obligacje rynkowe indeksowane	4 679,2	1,1%	6 476,5	1,4%	1 797,2	38,4%
obligacje 12-letnie indeksowane	4 679,2	1,1%	6 476,5	1,4%	1 797,2	38,4%
1.2. Obligacje oszczędnościowe	8 619,5	2,0%	7 205,1	1,5%	-1 414,5	-16,4%
obligacje 2-letnie oszczędnościowe	7 928,0	1,8%	6 432,4	1,3%	-1 495,6	-18,9%
obligacje 4-letnie oszczędnościowe	561,3	0,1%	568,1	0,1%	6,8	1,2%
obligacje 10-letnie oszczędnościowe	130,3	0,0%	204,6	0,0%	74,3	57,0%
1.3. Nierynkowe SPW	565,5	0,1%	482,9	0,1%	-82,6	-14,6%
obligacje na zwiększenie funduszy własnych BGŻ	565,5	0,1%	482,9	0,1%	-82,6	-14,6%
2. Pozostałe zadłużenie krajowe SP	3 512,8	0,8%	1 794,3	0,4%	-1 718,5	-48,9%
przedpłaty na samochody	3,2	0,0%	3,1	0,0%	0,0	-1,5%
zobowiązania wymagalne ³⁾	12,0	0,0%	36,7	0,0%	24,7	204,9%
zobowiązania z tytułu niepodwyższania płac w sferze budżet.	197,5	0,0%	154,4	0,0%	-43,1	-21,8%
zadłużenie Funduszu Pracy ⁴⁾	3 300,0	0,7%	1 600,0	0,3%	-1 700,0	-51,5%
II. Zadłużenie zagraniczne Skarbu Państwa	124 688,8	28,3%	126 198,4	26,4%	1 509,7	1,2%
1. Dług z tytułu SPW	83 862,0	19,1%	90 639,0	18,9%	6 777,0	8,1%
obligacje typu Brady	3 891,5	0,9%	1 761,1	0,4%	-2 130,4	-54,7%
obligacje zagraniczne	79 970,5	18,2%	88 877,9	18,6%	8 907,4	11,1%
2. Dług z tytułu kredytów	40 826,8	9,3%	35 559,4	7,4%	-5 267,4	-12,9%
Klub Paryski	25 153,5	5,7%	17 941,3	3,7%	-7 212,2	-28,7%
Międzynarodowe Instytucje Finansowe	15 260,7	3,5%	17 377,8	3,6%	2 117,0	13,9%
w tym: Europejski Bank Inwestycyjny	9 340,4	2,1%	11 365,3	2,4%	2 024,8	21,7%
pozostałe	412,6	0,1%	240,4	0,1%	-172,2	-41,7%

1) skarbowe papiery wartościowe wg pierwotnego terminu zapadalności;

2) w dniach 30 września oraz 29 grudnia 1999 r. nastąpiła konwersja obligacji konwersyjnej, obligacji w USD na wykup obligacji Brady '97 i '98, zobowiązań długoterminowych wobec NBP oraz obligacji na wdrożenie umowy z Klubem Londyńskim na obligacje rynkowe o terminach wykupu: 29 kwietnia 2002 r. (KO0402), 22 grudnia 2002 r. (TK1202), 22 kwietnia 2003 r. (CK0403), 22 lipca 2004 r. (PK0704) oraz 22 sierpnia 2009 r. (DK0809);

3) pozycja obejmuje zobowiązania wymagalne jednostek budżetowych, zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych i państwowych funduszy celowych nie posiadających osobowości prawnej; na zadłużenie w tej pozycji składają się m.in. zobowiązania wobec banków z tytułu refundacji premii gwarancyjnych od wkładów mieszkaniowych oraz z tytułu odsetek od kredytów mieszkaniowych;

4) z tytułu kredytów zaciągniętych w sektorze bankowym.

**Tablica 5. Dług krajowy Skarbu Państwa w układzie podmiotowym¹⁾ wg nominalu (w mln zł),
według kryterium miejsca emisji**

	XII 2005	struktura XII 2005 w %	XII 2006	struktura XII 2006 w %	zmiana XII 2006 - XII 2005	
					w mln zł	w %
Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa	315 478,5	100,0%	352 328,0	100,0%	36 849,4	11,7%
KRAJOWE BANKI KOMERCYJNE	75 017,8	23,8%	80 629,5	22,9%	5 611,6	7,5%
Dług z tytułu SPW	71 717,8	22,7%	79 029,5	22,4%	7 311,6	10,2%
Rynkowe SPW	71 152,4	22,6%	78 546,6	22,3%	7 394,2	10,4%
bony skarbowe	9 756,6	3,1%	10 804,9	3,1%	1 048,3	10,7%
obligacje 2-letnie zerokuponowe	17 048,6	5,4%	12 586,4	3,6%	-4 462,2	-26,2%
obligacje 3-letnie o oprocentowaniu zmiennym - detaliczne	627,2	0,2%	523,6	0,1%	-103,6	-16,5%
obligacje 3-letnie o oprocentowaniu zmiennym	4 107,4	1,3%	2 951,1	0,8%	-1 156,3	-28,2%
obligacje 5-letnie o oprocentowaniu stałym	21 325,8	6,8%	22 063,8	6,3%	738,0	3,5%
obligacje 5-letnie o oprocentowaniu stałym - detaliczne	91,9	0,0%	105,2	0,0%	13,2	14,4%
obligacje 7-letnie o oprocentowaniu zmiennym	2 528,6	0,8%	8 445,0	2,4%	5 916,5	234,0%
obligacje 10-letnie o oprocentowaniu zmiennym	2 826,3	0,9%	2 909,2	0,8%	83,0	2,9%
obligacje 10-letnie o oprocentowaniu stałym	12 366,3	3,9%	17 615,9	5,0%	5 249,6	42,5%
obligacje 10-letnie o oprocentowaniu stałym - skonwertowane	79,1	0,0%	150,2	0,0%	71,2	90,0%
obligacje typu private placement	15,0	0,0%	15,0	0,0%	0,0	0,0%
obligacje 12-letnie indeksowane	16,3	0,0%	2,1	0,0%	-14,3	-87,3%
obligacje 20-letnie o oprocentowaniu stałym	363,1	0,1%	374,0	0,1%	10,9	3,0%
Nierynkowe SPW	565,5	0,2%	482,9	0,1%	-82,6	-14,6%
obligacje na zwiększenie funduszy własnych BGŻ	565,5	0,2%	482,9	0,1%	-82,6	-14,6%
Pozostałe zadłużenie krajowe SP	3 300,0	1,0%	1 600,0	0,5%	-1 700,0	-51,5%
zobowiązania wymagalne	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	-
zadłużenie Funduszu Pracy	3 300,0	1,0%	1 600,0	0,5%	-1 700,0	-51,5%
KRAJOWY SEKTOR POZABANKOWY	171 529,3	54,4%	197 321,0	56,0%	25 791,7	15,0%
Dług z tytułu SPW	171 316,5	54,3%	197 126,7	55,9%	25 810,2	15,1%
Rynkowe SPW	162 703,9	51,6%	189 928,8	53,9%	27 225,0	16,7%
bony skarbowe	14 369,1	4,6%	14 988,7	4,3%	619,6	4,3%
obligacje 2-letnie zerokuponowe	33 585,9	10,6%	35 740,3	10,1%	2 154,4	6,4%
obligacje 3-letnie o oprocentowaniu zmiennym - detaliczne	2 863,4	0,9%	2 298,7	0,7%	-564,7	-19,7%
obligacje 3-letnie o oprocentowaniu zmiennym	2 626,8	0,8%	1 605,4	0,5%	-1 021,4	-38,9%
obligacje 5-letnie o oprocentowaniu stałym	41 574,1	13,2%	44 313,5	12,6%	2 739,4	6,6%
obligacje 5-letnie o oprocentowaniu stałym - detaliczne	3 102,3	1,0%	2 625,6	0,7%	-476,7	-15,4%
obligacje 7-letnie o oprocentowaniu zmiennym	6 527,8	2,1%	11 223,1	3,2%	4 695,3	71,9%
obligacje 10-letnie o oprocentowaniu zmiennym	8 860,1	2,8%	7 871,2	2,2%	-988,9	-11,2%
obligacje 10-letnie o oprocentowaniu stałym	41 761,0	13,2%	57 805,5	16,4%	16 044,5	38,4%
obligacje 10-letnie o oprocentowaniu stałym - skonwertowane	2 489,2	0,8%	2 418,0	0,7%	-71,2	-2,9%
obligacje typu private placement	735,0	0,2%	735,0	0,2%	0,0	0,0%
obligacje 12-letnie indeksowane	508,4	0,2%	1 274,2	0,4%	765,8	150,6%
obligacje 20-letnie o oprocentowaniu stałym	3 700,8	1,2%	7 029,5	2,0%	3 328,8	89,9%
Obligacje oszczędnościowe	8 612,6	2,7%	7 197,9	2,0%	-1 414,7	-16,4%
obligacje 2-letnie oszczędnościowe	7 921,9	2,5%	6 426,2	1,8%	-1 495,8	-18,9%
obligacje 4-letnie oszczędnościowe	560,6	0,2%	567,3	0,2%	6,7	1,2%
obligacje 10-letnie oszczędnościowe	130,1	0,0%	204,5	0,1%	74,3	57,1%
Pozostałe zadłużenie krajowe SP	212,8	0,1%	194,3	0,1%	-18,5	-8,7%
przedpłaty na samochody	3,2	0,0%	3,1	0,0%	0,0	-1,5%
zobowiązania wymagalne	12,0	0,0%	36,7	0,0%	24,7	204,9%
zobowiązanie z tyt. niepodwyższania płac w sferze budżet.	197,5	0,1%	154,4	0,0%	-43,1	-21,8%
SPW U INWESTORÓW ZAGRANICZNYCH	68 931,4	21,8%	74 377,5	21,1%	5 446,1	7,9%
Dług z tytułu SPW	68 931,4	21,8%	74 377,5	21,1%	5 446,1	7,9%
Rynkowe SPW	68 924,5	21,8%	74 370,3	21,1%	5 445,8	7,9%
bony skarbowe	274,3	0,1%	6,5	0,0%	-267,8	-97,6%
obligacje 2-letnie zerokuponowe	6 513,5	2,1%	4 134,7	1,2%	-2 378,9	-36,5%
obligacje 3-letnie o oprocentowaniu zmiennym - detaliczne	5,4	0,0%	3,6	0,0%	-1,8	-33,7%
obligacje 3-letnie o oprocentowaniu zmiennym	4,0	0,0%	2,2	0,0%	-1,8	-45,8%
obligacje 5-letnie o oprocentowaniu stałym	23 828,4	7,6%	21 768,7	6,2%	-2 059,7	-8,6%
obligacje 5-letnie o oprocentowaniu stałym - detaliczne	5,6	0,0%	5,2	0,0%	-0,4	-7,0%
obligacje 7-letnie o oprocentowaniu zmiennym	7,1	0,0%	2,2	0,0%	-4,9	-69,2%
obligacje 10-letnie o oprocentowaniu zmiennym	211,0	0,1%	210,9	0,1%	-0,2	-0,1%
obligacje 10-letnie o oprocentowaniu stałym	31 573,0	10,0%	36 990,6	10,5%	5 417,6	17,2%
obligacje typu private placement	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	-
obligacje 12-letnie indeksowane	4 154,5	1,3%	5 200,2	1,5%	1 045,7	25,2%
obligacje 20-letnie o oprocentowaniu stałym	2 347,6	0,7%	6 045,7	1,7%	3 698,0	157,5%
Obligacje oszczędnościowe	6,9	0,0%	7,2	0,0%	0,3	4,0%
obligacje 2-letnie oszczędnościowe	6,0	0,0%	6,2	0,0%	0,2	3,7%
obligacje 4-letnie oszczędnościowe	0,7	0,0%	0,8	0,0%	0,1	7,7%
obligacje 10-letnie oszczędnościowe	0,1	0,0%	0,1	0,0%	0,0	-2,5%

¹⁾ dane uwzględniają przepływy finansowe między sektorami; obligacje wg pierwotnych terminów zapadalności.

Tablica 6. ZESTAWIENIE DOCHODÓW I WYDATKÓW SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH W ROKU 2006

	Sektor Finansów Publicznych 1)	konsolidacja międzyszczeblowa	Podsektor rządowy 2)	konsolidacja podsektor rządowy	Podsektor samorządowy 2)	konsolidacja podsektora samorządowego	Podsektor ubezpieczeń społecznych 2)	konsolidacja podsektora ubezpieczeniowego
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I. DOCHODY OGÓLEM	419 875,3	128 122,7	264 973,1	22 149,7	144 568,7	8 408,3	138 456,2	3 910,1
1. Dochody bieżące	413 386,3	128 122,7	264 973,1	22 149,7	138 079,7	7 956,3	138 456,2	3 910,1
A. Dochody podatkowe	218 122,3	339,9	176 046,2	215,7	42 416,0	0,0	0,0	0,0
- podatki pośrednie	127 263,5	0,1	127 263,6	148,8	0,0	0,0	0,0	0,0
- podatek dochodowy od osób prawnych	25 268,9	8,7	19 270,6	66,9	6 007,0	0,0	0,0	0,0
- podatek dochodowy od osób fizycznych	48 690,3	0,0	28 125,3	0,0	20 565,0	0,0	0,0	0,0
- cło	1 385,9	0,0	1 385,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- inne podatki	15 513,7	331,1	0,8	0,0	15 844,0	0,0	0,0	0,0
B. Dochody niepodatkowe	195 264,0	127 782,8	88 926,9	21 934,0	95 663,7	7 956,3	138 456,2	3 910,1
- dywidenda	4 045,2	0,0	4 045,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- wpłaty z zysku NBP	1 158,0	0,0	1 158,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- dochody własne sektora publicznego poza budżetem państwa	176 410,5	126 094,5	68 385,1	21 097,9	95 663,7	7 956,3	138 456,2	3 910,1
- dochody zagraniczne	725,0	0,0	725,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- pozostałe dochody	10 940,6	1 688,3	12 628,9	836,1	0,0	0,0	0,0	0,0
- Kompensaty dla budżetu państwa z Unii Europejskiej	1 984,7	0,0	1 984,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Dochody kapitałowe	6 489,0	0,0	0,0	0,0	6 489,0	452,0	0,0	0,0
II. WYDATKI OGÓLEM	442 449,3	128 122,7	285 951,4	22 149,7	148 658,1	8 408,3	135 962,5	3 910,1
1. Wydatki bieżące	401 898,6	126 543,9	271 001,2	20 731,7	121 711,5	6 745,0	135 729,8	3 910,1
A. Wydatki na rzecz sektora niepublicznego	401 898,6	126 543,9	271 001,2	20 731,7	121 711,5	6 745,0	135 729,8	3 910,1
- dotacje do zadań gospodarczych	3 008,6	0,0	1 302,6	0,0	1 706,0	0,0	0,0	0,0
- wydatki socjalne bez transferów wewnątrz sektora publicznego	181 271,1	16 605,4	53 853,8	3 549,1	13 397,0	0,0	130 625,7	0,0
- wydatki bieżące	177 360,2	109 938,5	176 924,1	17 182,5	105 452,7	6 745,0	4 921,9	3 910,1
- rozliczenia z bankami	1 008,4	0,0	1 008,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- obsługa długu publicznego	29 411,2	0,0	28 073,2	0,1	1 155,8	0,0	182,2	0,0
- środki własne Unii Europejskiej	9 839,1	0,0	9 839,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Wydatki kapitałowe	40 550,7	1 578,8	14 950,2	1 418,0	26 946,6	1 663,3	232,7	0,0
III. DEFICYT / NADWYŻKA (I-II.)	-22 574,0	0,0	-20 978,3	0,0	-4 089,4	0,0	2 493,7	0,0
IV. FINANSOWANIE WYNIKU	22 574,0		20 978,3		4 089,4		-2 493,7	
A. Krajowe	33 887,6		32 601,0		3 780,3		-2 493,7	
- środki przechodzące	-3 680,5		-3 680,5		0,0		0,0	
- bankowe	7 867,6		3 960,9		3 780,3		126,4	
- pozabankowe	24 025,0		26 645,1		0,0		-2 620,1	
- inwestorzy zagraniczni na rynku krajowym	5 675,5		5 675,5		0,0		0,0	
B. Finansowanie zagraniczne	7 196,5		6 905,2		291,3		0,0	
C. Saldo przychodów z prywatyzacji i ich rozdysponowanie	-14 288,2		-14 304,0		17,8		0,0	
D. Saldo prefinansowania	-2 665,3		-2 665,3		0,0		0,0	
E. Środki z zaliczki funduszy strukturalnych	-1 558,6		-1 558,6		0,0		0,0	

1) Po wyeliminowaniu transferów wewnątrz sektora między jego elementami

2) Po wyeliminowaniu transferów wewnątrz podsektora

Tablica 7. Dochody budżetu państwa

Wyszczególnienie	2005	2006		4:2	4:3
		Ustawa	Wykonanie		
		w tys. zł			%
1	2	3	4	5	6
Dochody ogółem	179 772 217	195 281 959	197 639 812	109,9	101,2
1. Dochody podatkowe	155 859 545	174 448 486	174 876 010	112,2	100,2
1.1. Podatki pośrednie	115 671 753	128 096 500	127 412 361	110,1	99,5
a) podatek od towarów i usług	75 401 029	84 509 400	84 439 484	112,0	99,9
b) podatek akcyzowy	39 479 110	42 687 100	42 078 023	106,6	98,6
c) podatek od gier	791 614	900 000	894 854	113,0	99,4
1.2. Podatek CIT	15 762 427	20 126 000	19 337 483	122,7	96,1
1.3. Podatek PIT	24 423 016	26 225 986	28 125 288	115,2	107,2
1.4. Podatki zniesione	2 349	-	877	37,3	
2. Dochody niepodatkowe	21 060 038	18 682 571	20 054 114	95,2	107,3
2.1. Dywidenda	3 161 471	3 205 000	4 045 226	128,0	126,2
2.2. Wpłaty z zysku NBP	4 168 006	1 168 500	1 158 027	27,8	99,1
2.3. Cło	1 270 640	1 257 000	1 385 860	109,1	110,3
2.4. Dochody jednostek budżetowych	10 844 023	10 987 218	11 176 081	103,1	101,7
2.5. Pozostałe dochody niepodatkowe	408 843	380 886	600 652	146,9	157,7
2.6. Wpłaty gmin	1 207 056	1 683 967	1 688 267	139,9	100,3
3. Dochody zagraniczne	405 305	107 620	725 029	178,9	673,7
4. Wpłaty z UE	2 447 329	2 043 282	1 984 660	81,1	97,1